DK ÇAĞDAŞ ROMAN

ANNA GAVALDA

BİR ARADAYIZ, HEPSİ BU

Çeviren: Yaşar İlksavaş

DK DOĞAN KİTAP

Bir Adayız, Hepsi Bu

BİR ARADAYIZ, HEPSİ BU

Orijinal adı: *Ensemble, c'est tout*
© Le Dilettante, 2004
Yazan: Anna Gavalda
Fransızca aslından çeviren: Yaşar İlksavaş

Türkçe yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ
Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Teklif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.
1. baskı / ağustos 2006 / ISBN 975-293-485-4
Bu kitabın 1. baskısı 4 000 adet yapılmıştır

Kitaba katkılarından dolayı Hürriyet gazetesine teşekkür ederiz.

Kapak tasarımı: Yavuz Korkut
Baskı: Altan Basım Ltd. / Yüzyıl Mahallesi
Matbaacılar Sitesi 222/A 34200 Bağcılar - İSTANBUL

Doğan Kitapçılık AŞ Hürriyet Medya Towers, 34212 Güneşli-İSTANBUL
Tel. (212) 449 60 06 - 677 07 39 Faks (212) 677 07 49
www.dogankitap.com.tr

Bir Aradayız, Hepsi Bu

Anna Gavalda

Çeviren: Yaşar İlksavaş

DK DOĞAN KİTAP

Muguette'e (1919-2003); istenmeyenlere

Birinci bölüm

1

Paulette Lestafier söylendiği kadar deli değildi. Artık yapacak işi olmadığından günlerin elbette farkındaydı. Günleri saymak, beklemek ve unutmak. Bugünün çarşamba olduğunu çok iyi biliyordu. Zaten hazırdı. Paltosunu giymiş, çantasını almış, indirim kuponlarını toplamıştı. Uzaktan Yvonne'un arabasının sesini bile duymuştu. Ama aksilik bu ya, kedi kapının önündeydi, acıkmıştı; kâsesini yere koymak için eğilirken düşmüş, başını merdivenin ilk basamağına çarpmıştı.

Paulette Lastafier sık sık düşerdi, ama bu onun sırrıydı. Bundan hiç söz etmemek gerekiyordu, kimseye.

"Kimseye; beni duyuyor musun?" diye için için kendine gözdağı veriyordu. "Ne Yvonne'a ne doktora ne de oğluna bundan söz edeceksin..."

Ağır ağır ayağa kalkmak, nesnelerin yeniden normalleşmesini beklemek, Synthol'le ovarak lanet olası morlukları kapatmak gerekiyordu.

Paulette'in morlukları asla mor değildi. İzi bedeninde uzun süre kalan sarı, yeşil ya da morumsuydu. Çok uzun süre kalırdı izi. Bazen aylarca... Onları gizlemek zordu. İyi niyetli insanlar ona neden sürekli kış ortasındaymış gibi giyindiğini, neden hep çoraplı olduğunu, neden ceketini hiç çıkarmadığını soruyordu.

Özellikle de ufaklık sorularıyla onu bunaltıyordu:

"Bunlar ne, Nene? Bu kılık ne böyle? Çıkart şu pılı pırtıları, sıcaktan gebereceksin!"

Hayır, Paulette Lestafier hiç de deli değildi. Bir türlü geçmeyen

dev morluklarının bir gün başına dert açacağının farkındaydı...

Kendisi gibi işe yaramayan yaşlı kadınların sonlarının ne olacağını biliyordu. Sebze bahçesini ayrıkotlarına teslim eden ve düşmemek için mobilyalara tutunan yaşlı kadınların. İpliği bir iğnenin deliğinden geçiremeyen ve aletin sesinin nasıl açılacağını bile hatırlamayan kadınların. Uzaktan kumandanın tüm düğmelerini deneyen, sonunda öfkeden ağlayarak aleti söken kadınların.

Süzülen acı gözyaşları.

Kapalı bir televizyonun karşısında, başı iki elinin arasında.

Ne olacak öyleyse? Hiçbir şey olmayacak mı? Artık hiç gürültü olmayacak mı bu evde? Hiç ses olmayacak mı? Hiç mi? Yalnızca düğmelerin renkleri unutulduğu için mi? Ufaklık her tarafa notlar yapıştırmıştı... Senin için notlar yapıştırmıştı! Bir tane kanallar için, bir tane ses için, bir tane de kapatmak için! Hadi, Paulette! Ağlamayı kes de notlara bak!

Sizler, kesin bana bağırmayı... O notlar çoktan yok olup gitti... Yapıştırılır yapıştırılmaz düştüler... Aylardır düğmeyi arıyorum, aylardır hiçbir şey duymuyorum, aylardır yalnızca hafif bir sesle görüntüleri izliyorum...

Bu yüzden bana böyle bağırmayın, beni daha da sağır edeceksiniz...

2

"Paulette? Paulette, orada mısınız?"

Yvonne bağırıp duruyordu. Üşüyordu, şalını göğsüne sıkı sıkı sarıyor ve yeniden bağırıyordu. Süpermarkete geç kalmanın düşüncesinden bile hoşlanmıyordu.

Hiç hoşlanmıyordu.

İçini çekerek arabasına döndü, kontağı kapattı ve beresini aldı.

Paulette bahçenin ucunda olmalıydı. Paulette hep bahçesinin ucunda olurdu. Boş tavşan kafeslerinin yanına otururdu. Saatlerce, belki sabahtan akşama dek, dimdik, kımıldamadan, sabırla, elleri dizlerinin üzerinde ve boş bakışlarla orada dururdu.

Paulette kendi kendine konuşuyor, ölülere sesleniyor, canlılara yalvarıyordu.

Çiçeklerle, salata saplarıyla, baştankaralarla ve gölgesiyle konuşuyordu. Paulette aklını yitiriyor ve artık günlerden ne olduğunu bilmiyordu. Bugün, günlerden çarşambaydı ve çarşamba alışveriş günüydü. On yıldır her hafta onu almaya gelen Yvonne kapının kolunu söylenerek indiriyordu: "Sanki hoş bir şey mi burada..."

Yaşlanmak hoş bir şey mi, yalnız olmak hoş bir şey mi, İnter'e geç kalmak ve kasaların yakınında alışveriş arabası bulamamak hoş bir şey mi...

Ama hayır. Bahçe boştu.

Cadaloz kadın endişelenmeye başlıyordu. Evin arka tarafına gitti, sessizliği araştırmak için elini dürbün gibi yapıp cama dayadı.

"Tanrım!" diye bağırdı, arkadaşının mutfağın karoları üzerinde yatan bedenini görerek.

Şaşkınlıktan kadıncağız Oğul ile Kutsal Ruh'u birbirine karıştırarak rasgele istavroz çıkardı, biraz küfretti, bir alet bulmak için garaja koştu. Bir çapayla camı kırdı, büyük bir gayretle pencerenin pervazına kadar tırmandı.

Odaya geçmekte zorlandı, yere diz çöktü, yaşlı kadının suyla kanın birbirine karıştığı pembe bir birikintinin içindeki başını kaldırdı.

"Hey, Paulette! Öldünüz mü? Ölüp gittiniz mi?"

Kedi yaşanan dramı, görgü kurallarını ve çevresindeki cam kırıklarını hiç umursamadan mırıltılar çıkararak yerdeki sütü yalıyordu.

3

Yvonne pek istemiyordu, ama itfaiyeciler idarî sorunların çözümlenmesi ve acile giriş yapılabilmesi için onlarla birlikte ambulansa binmesinde diretiyorlardı.

"Bu hanımı tanıyor musunuz?"

Rahatsız olmuştu:

"Tabiî ki tanıyorum.. Ayinde birlikteydik."

"Hadi binin."

"Ya arabam?"

"Arabanızı çalacak değiller ya! Size sonra getirirler..."

"Tamam..." dedi kadın boyun eğerek, "alışverişe daha sonra giderim..."

İçerisi epey rahatsızdı. Ona sedyenin yanında küçük bir tabure gösterdiler, o da oraya büzülüverdi. El çantasını sıkı sıkı tutuyor, her dönemeçte düşer gibi oluyordu.

Genç bir adam vardı yanında. Hastanın kolunda damar bulamadığı için bağırıp çağırıyordu; Yvonne bu tür davranışlardan hiç hoşlanmazdı:

"Böyle bağırmayın" diye homurdandı, "böyle bağırmayın... Siz ne yapmak için uğraşıyorsunuz, öyle?"

"Serum takmaya."

"Ne takmaya?"

Çocuğun bakışından onunla fazla uğraşmaması gerektiğini anladı ve monoloğunu alçak sesle sürdürdü: "Şuna bakın, kolunu nasıl zedeliyor, olamaz, şunun yaptığına bakın... Ne acı... Görmemeyi tercih ederim... Meryem aşkına, siz dua edin de... Hey! Ama onun canını yakıyorsunuz!"

Adam ayakta duruyor, tüpün üzerindeki küçük bir mekanizma-

yı ayarlıyordu. Yvonne kabarcıkları sayıyor ve rasgele dua ediyordu. Sirenin sesi duaya yoğunlaşmasını engelliyordu.

Arkadaşının elini dizlerinin üzerine almış, sanki eteğinin uçlarını düzeltiyormuşçasına okşuyordu, bir robot gibi. Acı ve dehşet daha yumuşak davranmasını engelliyordu.

Yvonne Carminot o çizgilere, o nasırlara, o yer yer belirmiş koyu lekelere, hâlâ ince ama sert ele, pis ve çatlak tırnaklara bakıyordu. Kendi elini de yanına koymuş, iki eli karşılaştırıyordu. Onunkiyle kıyaslandığında kendisininki hem kesinlikle daha gençti, hem de daha tombul, ama daha da önemlisi, bu ölümlü dünyada onun kadar zorluk çekmemişti. Daha rahat koşullarda çalışmış, daha çok sevgi görmüştü... Kocası patates işine devam ediyordu, ama bunun dışında, İnter'de her şey çok daha iyiydi. Sebzeler temizdi ve artık sümüklüböcekler yüzünden marul göbeklerini temizlemek zorunda kalmıyordu... Hem sonra ailesi vardı çevresinde: Gilbert'i, Nathalie'si, sevip okşayacağı torunları vardı... Paulette'e gelince, ona ne kalmıştı? Hiçbir şey. İşe yarar hiçbir şey. Ölü bir koca, sürtüğün teki bir kız ve onu görmeye hiç gelmeyen bir haylaz. Yalnızca acıdan, bir sürü küçük acıdan oluşmuş anılar...

Yvonne Carminot düşüncelere dalmıştı: bu muydu hayat? Bu kadar basit miydi? Bu kadar nankör müydü? Oysa Paulette... Ne kadar güzel bir kadındı! Ne kadar iyi yürekliydi! Nasıl da ışık saçardı çevresine... Ya şimdi? Tüm bunlar artık yok muydu?

Tam o sırada yaşlı kadının dudakları kımıldamaya başladı. Yvonne kafasını istila eden felsefe kırıntılarıyla dolu çıfıt çarşısını çabucak susturdu.

"Paulette, ben Yvonne. Her şey yolunda Paulette'im. Siparişler için gelmiştim ve..."

"Öldüm mü? Tamam mı, öldüm mü?" diye mırıldandı yaşlı kadın.

"Tabiî ki hayır, Paulette'im! Tabiî ki hayır! Ölmediniz, yapmayın!"

"Ah" dedi diğeri, gözlerini yeniden kapatarak, "ah..."

Bu "ah" korkunçtu. Hayal kırıklığına uğramışlığını, cesaretini yitirmişliğini ve şimdiden boyun eğişini gösteren küçük bir hece.

Ah, ölmedim... Ah ne yapalım... Ah yazık... Ah özür dilerim...

Yvonne aynı fikirde değildi:

"Hadi! Yaşamak gerek Paulette'im! Yaşamak gerek, her şeye rağmen!"

Yaşlı kadın başını iki yana salladı. Zorlukla ve yavaşça. Hüzünlü ve inatçı küçük bir pişmanlık. Küçük bir başkaldırı.

Belki de ilk başkaldırı...

Sonra sessizlik oldu. Yvonne ne söyleyeceğini bilmiyordu. Burnunu sildi ve arkadaşının elini daha büyük bir özenle tuttu.

"Beni bir eve yerleştirecekler, değil mi?"

Yvonne yerinden sıçradı:

"Hayır, sizi bir eve yerleştirmeyecekler! Hayır! Hem neden böyle söylüyorsunuz? Sizi tedavi edecekler, hepsi bu! Birkaç güne kalmaz evinizde olursunuz."

"Hayır. Bunun böyle olmadığını biliyorum..."

"Ah! Bir de bu, işte bir şey daha! Neden olmasın ki değil mi küçükbeyciğim?"

İtfaiyeci bir eliyle ona daha yavaş konuşmasını işaret etti.

"Ya kedim?"

"Kedinizle ben ilgilenirim... Hiç merak etmeyin."

"Ya Franck'ım?"

"Sizin delikanlı aranacak, onu hemen arayacağız. Bununla ben ilgileneceğim."

"Numarasını bulamıyorum. Kaybettim..."

"Ben bulurum!"

"Ama onu rahatsız etmemek gerek, değil mi... İşi zor, biliyorsunuz..."

"Evet Paulette, çok iyi biliyorum. Ona bir mesaj bırakırım. Bugün insanlar ne yapıyor biliyorsunuz... Çocukların hepsinin bir cep telefonu var. Artık onları kimse rahatsız etmiyor."

"Ona söylersiniz... benim... ona dersiniz ki."

Yaşlı kadının soluğu kesiliyordu.

Araba hastanenin bulunduğu yamacı, çıkarken, Pualette Lestafier ağlayarak mırıldandı: "Bahçem... Evim... Beni evime götürün, lütfen..."

Yvonne ile genç sedyeci ayağa kalkmışlardı bile.

4

"En son ne zaman regl oldunuz?"

Paravananın arkasına geçmişti bile, blucininin paçalarıyla cebelleşiyordu. İçini çekti. Onun kendisine bu soruyu soracağını biliyordu. Bunu biliyordu. İndireceği darbeyi tahmin etmişti oysa... Saçlarını epey ağır, gümüş bir saç tokasıyla toplamış ve yumruklarını sıkarak elinden geldiğince yoğunlaşmaya çalışmış, iğrenç tartının üzerine çıkmıştı. Hatta ibreyi biraz oynatmak için hafifçe sıçramıştı bile... Ama hayır, bu da yetmemişti ve küçük ahlak dersini almaya gidiyordu.

Ona az önce karnına dokunurken göz ucuyla bakmıştı. Kaburgaları, fazla çıkıntılı kalçaları, gülünç memeleri ve iskelete dönmüş uylukları, tüm bunlar adamın canını sıkmıştı.

Sonunda kemerini sakin sakin bağladı. Bu kez korkacağı bir şey yoktu. Artık lisede değil, iş doktorundaydı. Formalite bir saçmalık, sonra dışarıya çıkacaktı.

"Evet?"

Şimdi doktorun karşısında oturuyor ve ona gülümsüyordu.

Bu onun karşı konulmaz silahı, gizli vuruşu, en birinci numarasıydı. Canınızı sıkan muhataba gülümsemek, şimdiye dek bundan daha iyi bir numara bulunamadı. Ne yazık ki herifçioğlu da aynı okula gitmişti... Dirseklerini dayamış, ellerini kavuşturmuş ve dahası insanı savunmasız bırakan bir gülümseme yerleştirmişti yüzüne. Yanıtlamasında yarar vardı. Doktor sevimliydi, biliyordu, ellerini karnının üzerine koyduğunda gözlerini kapatmaktan kendini alamamıştı.

"Evet? Yalan söylemek yok, *tamam mı*? Yalan söyleyecekseniz bana cevap vermeyin daha iyi."

"Çok önceydi..."

"Tabiî ki" diye yüzünü buruşturdu doktor, "Tabiî ki... Bir yetmiş üç boya kırk sekiz kilo, böyle giderseniz yakında neredeyse yapışkan ile kâğıt arasından geçeceksiniz..."

"Ne kâğıdı?" diye sordu kız safça.

"Şey... afiş kâğıdı..."

"Ah! Afişin! Özür dilerim, bu deyimi bilmiyordum..."

Doktor bir şeyler söyleyecekken sustu. Yeniden dimdik gözlerinin içine bakmadan önce bir reçete almak üzere içini çekerek eğildi:

"Yemek yemiyor musunuz?"

"Tabiî ki yiyorum!"

Aniden büyük bir yorgunluk kapladı içini. Kilosu üzerine bunca tartışmadan bıkmıştı, gına gelmişti. Neredeyse yirmi yıldır bununla başının etini yiyorlardı. Başka şeyden söz edemezler miydi? Kahretsin, oradaydı! Yaşıyordu! Capcanlı hayattaydı. Diğer insanlar kadar aktifti. En az herhangi bir kız kadar neşeli, hüzünlü, yürekli, duygusal ve korkutucuydu.

Lütfen, bugün başka şeyden konuşulamaz mıydı?

"Anlaştık, değil mi? Kırk sekiz kilo, pek ağır sayılmazsınız..."

"Evet" diye onayladı kız, yenilmiş, "evet... Kabul ediyorum... Uzun zamandır bu kadar zayıf olmamıştım... Ben..."

"Siz ne?"

"Hayır. Bir şey yok."

"Söyleyin bana."

"Ben... Ben, sanırım daha iyi, daha görkemli günlerim de oldu, sanırım..."

Tepkisizdi.

"Bana bu belgeyi doldurur musunuz?"

"Evet, evet, belgenizi doldurayım" diye yanıtladı doktor, hırıltılı bir ses çıkararak, "Üff... Bu şirket de neyin nesi?"

"Hangisi?"

"Bu şirket, adı geçen, yani sizin şirketiniz..."

"Touclean."[1]

"Efendim?"

"Touclean."

1. Tertemiz. (ç.n.)

"T büyük harf o-u-c-l-i-n-e" diye harfleri tek tek söyledi adam.

"Hayır, c-l-e-a-n" diye düzeltti kız. "Biliyorum, bu pek mantıklı değil, *Touproprе*[2] denseydi daha iyi olurdu, ama sanırım bunun yanki tarafını seviyorlar, anlarsınız ya... Bu daha şey, daha... *wondeurfoule drim tim...*"

Anlamıyordu.

"Tam olarak ne yani?"

"Efendim?"

"Bu şirket?"

Kız, gerinmek için ellerini öne doğru uzatarak sırtını duvara yasladı, bir hostes sesiyle, dünyanın en ciddi ifadesini takınarak yeni görevlerini en ince ayrıntısına kadar açıkladı:

"Touclean, Baylar Bayanlar, tüm temizlik maddesi ihtiyaçlarınıza cevap verir. Özel kişiler, profesyoneller, bürolar, sendikalar, büfeler, ajanslar, hastaneler, konutlar, binalar ya da atölyeler, Touclean sizleri memnun etmek için oradadır. Touclean düzenler, Touclean temizler, Touclean süpürür, Touclean içine çeker, Touclean cilalar, Touclean ovar, Touclean dezenfekte eder, Touclean parlatır, Touclean güzelleştirir, Touclean yerleştirir ve Touclean pis kokuları giderir. Saatler isteğinize göre ayarlanır. Esneklik. Ağız sıkılığı. Özenli iş ve hesaplı fiyat. Touclain, profesyoneller hizmetinizde!"

Bu harika nutku bir çırpıda ve soluk almadan söylemişti. Doktorcuğunun ağzı bir karış açık kalmıştı.

"Bu bir şaka mı?"

"Tabiî ki değil. Zaten *dream team*'i de birazdan göreceksiniz, kapının arkasındalar..."

"Siz tam olarak ne yapıyorsunuz?"

"Size az önce söyledim bunu."

"Hayır, ama siz... *Siz*!"

"Ben mi? Evet, ben yerleştiririm, temizlerim, süpürürüm, içime çekerim, cilalarım ve daha bir sürü şey yaparım."

"Temizlikçi ka... mı?"

"Te... teknisyen, yüzey teknisyeni, böyle denmesini tercih ederim..."

Doktor bunun ne olduğunu bilmiyordu.

"Neden bu işi yapıyorsunuz?"

2. Tertemiz. (ç.n.)

Kız gözlerini kırpıştırdı.
"Hayır, neden 'bu' işi? Neden başka bir işi değil?"
"Neden olmasın?"
"Hiç mi istemiyorsunuz daha şey bir işi yapmayı... yani daha..."
"Tatminkâr mı?"
"Evet."
"Hayır."

Adam, kalemi havada, dudakları hafif aralık, bir süre daha öylece durdu, sonra tarihi okumak için kol saatinin kadranına baktı ve başını kaldırmadan onu soru yağmuruna tuttu:
"Soyadın?"
"Fauque.
"Adın?"
"Camille."
"Doğum tarihin?"
"17 şubat 1977."

"Evet Bayan Fauque, işe uygunsunuz..."
"Harika. Size borcum ne kadar?"
"Borcunuz yok, bunu... şey... Parayı Touclean ödüyor."
Ayağa kalkarken abartılı teatral bir jestle: "Aaaah Touclean!" diye söze başladı, "tuvaletleri temizlemeye hazırım artık, bu harika..."

Doktor ona kapıya kadar eşlik etti.
Artık gülümsemiyordu, ciddi, önemli bir kişi maskesini takınmıştı.

Kapının kolunu indirirken, kıza elini uzattı:
"Yine de birkaç kilo alınacak, değil mi? Beni mutlu etmek için."
Kız başını salladı. Bu numaralar ona sökmüyordu. Şantajları da iyi niyetli yaklaşımları da yeterince görmüştü.
"Elden ne geldiğini göreceğiz, bakalım..."
Onun arkasından içeri Samia girdi.

Kız, bir sigara bulmak için ceketini yoklayarak sağlık karavanının basamaklarından indi. Şişman Mamadou ile Carine bir sıranın üzerine oturmuşlar yoldan gelip geçenleri çekiştiriyorlar, tam evlerine girerlerken arkalarından bağırıyorlardı.

"N'oluyor?" diye takıldı Mamadou, "orada ne işler beceriyorsun? Benim RER'im[3] var! Sana bir şey mi yaptı ne?"

Camile yere oturdu ve ona gülümsedi. Aynı gülümseme değil. Bu kez saydam bir gülümseme. Mamadou'su ona karşı alaycı davranmadı, yeterince güçlüydü.

"Adam sevimli, değil mi?" diye sordu Carine, ağzındaki bir tırnak parçasını tükürerek.

"Harika."

"Ah, bunu biliyordum!" diye görüşünü belirtti Mamadou, "Ben de öyle tahmin etmiştim. Sana da, Sylvie'ye de söyleyeyim, içeride çırılçıplaktı!"

"Seni de tartıya çıkartacak..."

"Kimi? Beni mi? Tartısının üzerine çıkacağımı mı sanıyor."

Mamadou en azından yüz kilo çekiyordu, kalçalarına vurdu.

"Hayatta olmaz! Eğer üzerine çıkarsam tartısını da, tartısıyla birlikte kendisini de pestil gibi ezerim. Daha başka?"

"Sana iğneler yapacak" diye attı Carine.

"Ne iğnesi?"

"Yok canım" diye içini rahatlattı Camille, "yok canım, yalnızca kalbini ve ciğerlerini dinleyecek."

"Bu, bu olur işte."

"Karnını da elleyecek."

"Hadi bakalım" diye homurdandı, "hadi bakalım, buyurun, hoş geldiniz. Eğer karnıma dokunacak olursa, onu çiğ çiğ yerim. Küçük, beyaz doktorlar lezzetli olur..."

Şivesini zorluyor ve baykuş gibi ötüyordu.

"Ah evet, güzel bir yemek... Atalarımın dediği gibi. Manyok ve tavuk ibikleriyle birlikte... Mmm..."

"Ya Bredart, ona ne yapacak?"

Adı Josy olan Bredard onların şirreti, ahlaksızı, servisin pisliği ve günah keçisiydi. Bu arada, biraz da şefleriydi. Kimlik kartında da yazılı olduğu üzere onların "Şantiye birinci şefi"ydi. Bredart elinden geldiğince canlarına okuyordu.

"Ona hiçbir şey yapmayacak. Kokusunu duyduğunda hemen giyinmesini söyleyecek."

Carine haksız değildi. Josy Bredart yukarıda sayılan özelliklerinin dışında, çok kötü kokuyordu.

3. Paris ve çevresinin ulaşımını sağlayan metro. (ç.n.).

Sonra Carine'in sırası geldi ve Mamadou sepetinden bir tomar kâğıt çıkartıp Camille'in dizlerine bıraktı. Camille ona bunlara göz atacağı konusunda söz vermişti ve tüm bu pisliği sökmeye çalışıyordu:

"Nedir bu?"

"Bu CAF!"

"Hayır, bütün bu adlar neyin nesi?"

"Ne olacak, bunlar benim ailem!"

"Senin hangi ailen?

"Benim hangi ailem, benim hangi ailem? Benim ailem işte! Kafanı çalıştırsana, Camille!"

"Bu adların hepsi, senin ailen mi?"

"Hepsi" diye gururla belirtti Mamadou.

"Senin kaç çocuğun var?"

"Bana ait beş çocuk var, dört de erkek kardeşimin..."

"Peki, neden hepsi burada?"

"Orada, nerede?"

"Üff... Kâğıtta yazılı."

"Böylesi çok daha uygun, çünkü erkek kardeşim ile yengem bizde oturuyor, aynı mektup kutusunu kullandığımıza göre..."

"Hayır ama, böyle olmaz... Bunun böyle olmayacağını söylüyorlar... Senin dokuz çocuğun olamaz..."

"Neden olmasın ki?" diye öfkelendi Mamadou, "annemin tam tamına on iki çocuğu vardı."

"Dur, sinirlenme Mamadou, ben sana yalnızca burada yazılı olanları söylüyorum. Senin durumu açıklığa kavuşturmanı ve evlenme cüzdanıyla birlikte gitmeni istiyorlar."

"Ama neden?"

"Sanırım yaptığınız şey pek yasal değil... Erkek kardeşinle senin, çocuklarınızı aynı bildirim üzerinde birleştirmeye hakkınız olduğunu sanmıyorum..."

"Evet, ama onun, kardeşimin hiçbir şeyi yok."

"Çalışıyor mu?"

"Elbette çalışıyor! Otoyollar yapıyor."

"Ya yengen?"

"O, o hiçbir şey yapmıyor, hiçbir şey! Hiçbir şey, diyorum sana. O hain cadaloz yerinden kımıldamaz, koca kıçını asla oynatmaz."

Camille, Mamadou'nun gözünde "koca kıç"ın ne demek olabileceğini hayalinde tam canlandıramazken, için için gülümsüyordu.

"İkisinin de kimliği var mı?"

"Tabiî var!"

"Öyleyse iyi, ayrı bir bildirimde bulunabilirler..."

"Ama yengem CAF'a gidemez, erkek kardeşime gelince, o geceleri çalışıyor, gündüzleri de uyuyor, anlıyorsun işte..."

"Anlıyorum. Ama şu anda sen kaç çocuk için ödenek alıyorsun?"

"Dördü için."

"Dördü için mi?"

"Evet, benim sana başından beri söylemeye çalıştığım da bu, ama sen de diğer beyazlar gibisin, her zaman haklısın ve hiç dinlemiyorsun."

Camille soluğunu öfkeyle dışarı verdi.

"Sana söylemeye çalıştığım sorun şu. Sissimi unuttular..."

"Sissimi kaç numara?"

"O bir numara değil, salak!" dedi öfkeyle şişman kadın, "o benim son çocuğum! Küçük kızım Sissi..."

"Ah! Sissi!"

"Evet."

"Peki o neden kayıtlı değil?"

"Söylesene, Camille, bunu bilerek mi yapıyorsun? Ben de sana sürekli bu soruyu sorup duruyorum ya!"

Ne söyleyeceğini bilemiyordu...

"En doğrusu erkek kardeşini ya da yengeni yanına alıp belgelerinizle birlikte CAF'a gitmeniz ve durumu oradaki hanıma açıklamanız..."

"Neden 'hanım' diyorsun? Hem hangi hanım?"

"Herhangi biri!" dedi, öfkeyle Camille.

"Ah, tamam, iyi, öfkelenme öyle. Biliyorsundur diye sana soruyordum..."

"Mamadou, CAF'ta kimseyi tanımıyorum. Oraya bugüne dek ayak bile basmadım, anlıyor musun?"

Aralarında pub'ların, otomobil fotoğraflarının ve telefon faturalarının bulunduğu karmakarışık evrak tomarını iade etti.

Onun söylendiğini duydu: "Bana 'hanım' dedi, ben de ona hangi hanım diye sordum, bu da çok normal çünkü orada çalışan erkekler de var, orada kadınlar olduğunu o nasıl bilebilir, oraya hiç ayak basmamış olduğuna göre nasıl bilebilir? Erkekler de var... O hanım her şeyi bilir, öyle mi?"

"Ne? Surat mı asıyorsun şimdi?"

"Hayır, surat asmıyorum. Bana yardım edeceğini söyledin ve işin kötüsü bana yardım etmiyorsun. İşte bu! Hepsi bu!"

"Oraya sizinle gideceğim."

"CAF'a mı?"

"Evet."

"Hanımla konuşacak mısın?"

"Evet."

"Ya orada hanım yoksa?"

Samia göründüğünde Camille soğukkanlılığını kaybetmek üzereydi:

"Sıra sende, Mamadou... Az daha unutuyordum" dedi arkasına dönerek, "bu doktorun numarası..."

"Ne için?"

"Ne için? Ne için? Ben ne bileyim! Doktorculuk oynamak için. Bu numarayı sana vermemi o söyledi..."

Cep telefonunun numarasını bir reçetenin üzerine yazmış, bir de not eklemişti: *Size güzel bir yemek öneriyorum, beni arayın.*

Camille Fauque kâğıdı buruşturup top gibi yaptı ve su kanalına attı.

Mamadou ağır ağır yerinden kalkarken ona işaretparmağını uzatarak:

"Biliyor musun" diye ekledi, " Sisim ile benim işimi halledersen kardeşime sana bir sevgili bulmasını..."

"Kardeşinin otoyollar yaptığını sanıyordum?"

"Otoyollar, büyüler, büyü bozmalar."

Camille bakışlarını gökyüzüne çevirdi.

"Ya ben?" diye sözünü kesti Samia, "bana da bir oğlan bulamaz mı?"

Mamadou önüne geçerek yüzünün önünde havayı tırmaladı:

"Sen lanet kadın, sen önce bana kovamı geri ver, sonra oturur konuşuruz."

"Kahretsin, bununla canımı sıkıp duruyorsun. Bendeki senin kovan değil, kendi kovam. Senin kovan kırmızıydı."

"Alçak, defol" diye tısladı uzaklaşırken, "al-çak..."

Basamaklarını henüz sonuna kadar çıkmamıştı ki sağlık karavanı sallanmaya başladı. İçeride cesaretiniz bol olsun, diye gü-

lümsüyordu Camille çantasını alarak. Cesaretiniz bol olsun...

"Gidiliyor mu?"

"Sizi izliyorum."

"Sen ne yapacaksın? Bizimle metroya mı bineceksin?"

"Hayır. Eve yürüyerek döneceğim."

"Ah doğru, sen zenginler mahallesinde oturuyorsun..."

"Ne demezsin..."

"Tamam, yarın görüşürüz..."

"Hoşça kalın kızlar."

Camille'i Pierre ve Mathilde yemeğe davet etmişti. Yemeği iptal etmek için bir mesaj bıraktı ve karşısına telesekreter çıkınca pek hafifledi.

Tüy gibi hafif Camille Fauque oradan uzaklaştı. Asfaltta yalnızca sırt çantasının ve açıklaması daha güç, bedeninde biriken taş ve çakılların ağırlığıyla duruyordu. İşte az önce iş doktoruna anlatması gereken buydu... Söylemek istemiş olsaydı... Ya da söyleyecek gücü. Ya da zamanı belki. Zaman, pek inanmasa da, kesinlikle insanı rahatlatıyordu. Zaman kavramını azıcık da olsa algılayamıyordu. Hiç farkına varmadan pek çok hafta ve pek çok ay akıp gitmişti ve az önceki tiradı, herhangi biri kadar cesur olduğuna kendini inandırmaya çalıştığı o saçma monoloğu başlı başına bir yalandı.

Hangi sözcüğü kullanmıştı? "Yaşıyor" öyle mi? Gülünçtü, Camille Fauque yaşamıyordu.

Camille Fauque gece çalışan, gündüzleri de çakıl taşlarını toplayan bir hayaletti. Ağır ağır yer değiştiren, az konuşan ve zarifçe ortadan kaybolan bir hayalet.

Camille Fauque arkadan bakıldığında hep kırılgan ve anlaşılmaz genç bir kadındı.

Aslında pek önemsiz olan bir önceki sahneden gururlanmaya hiç gerek yoktu. Çok kolaydı. Çok basitti. Camille Fauque yalan söylüyordu. Kendini kandırmakla yetiniyor, kendini zorluyor, çaba gösteriyor ve fark edilmemeye çalışıyordu.

Yine de o doktoru düşünüyordu... Cep telefonunun numarası, umursamasa da yitirdiği bir şans olabilirdi... Adam sabırlı ve diğerlerinden daha dikkatliydi... Belki de yapması gereken... Belki hata yapıvermişti.. Yorulmuştu, o da dirseklerini yazı masasına da-

yamalı ve doktora gerçeği anlatmalıydı. Çakıl taşları tüm midesini kapladığı için artık yemek yemediğini ya da çok az yediğini ona söylemeliydi. Her sabah küçük çakıl taşları çiğniyormuş duygusuyla uyandığını, henüz gözlerini açmadığı halde soluğunun kesildiğini söylemeliydi. O anda bile çevresindeki insanların önemsizleştiğini ve her yeni günün kaldıramayacağı bir ağırlık olarak çöktüğünü söylemeliydi. Bu yüzden ağlıyordu. Hüzünlü olduğu için değil, tüm bunları atlatmak için ağlıyordu. Gözyaşları, sonuçta bu sıvı, çakıl taşlarını hazmetmesine yardımcı oluyor, yeniden soluk almasını sağlıyordu.

Doktor onu duymuş muydu? Onu anlamış mıydı? Kesinlikle. Ve onun susmasının nedeni de buydu.

Sonunun annesininki gibi olmasını istemiyordu. Her önüne çıkanla yatmayacak, her önüne gelene vermeyecekti. Bir başlayacak olsa, bunun kendisini nereye sürükleyeceğini bilmiyordu. Çok uzaklara, çok çok uzaklara, çok derinlere ve çok karanlıklara. Geriye dönüp bakmaya cesaret edemiyordu.

Kendi kendini kandırmak, evet, ama geriye dönüp bakmak, hayır.

Evinin altındaki Franprix'ye girdi, yiyecek bir şeyler almak için kendini zorladı. Bunu genç doktorun iyi yürekliliğine duyduğu saygı ve Mamadou'nun kahkahası adına yaptı. O kadının korkunç kahkahası, Touclean'deki o geri zekâlı iş, Bredart, Carine'in akıl almaz hikâyeleri, azarlamalar, takas edilen sigaralar, fiziksel yorgunluk, aptal kahkahaları ve bazen acımasız şakaları, tüm bunlar onun yaşamasını sağlıyordu. Yaşamasını sağlıyorlardı evet.

Karar vermeden önce reyonların çevresinde defalarca dolaştı, muz, dört yoğurt ve iki şişe su aldı.

Aynı binada oturan adamı fark etti. Yapışkanla üstünkörü onarılmış gözlükleri, buruşuk pantolonu ve Marslı tavırlarıyla o uzun boylu çocuk. Bir malı eline alır almaz hemen yerine bırakıyor, birkaç adım yürüyor sonra karar veriyor, yeniden aynı malı alıyor, başını sallıyor, kasanın önünde sırası geldiğinde malı yeniden yerine bırakmak için hızla sıradan çıkıyordu. Hatta bir seferinde, onun mağazadan çıktığını, sonra da biraz önce almaktan vazgeçtiği mayonezi satın almak için yeniden mağazaya girdiğini görmüştü. Seyredenleri eğlendiren, satıcıların önünde kekeleyen, kendisinin de yüreğini daraltan garip, hüzünlü bir palyaço.

Bazen onunla yolda ya da giriş kapısının önünde karşılaştığı oluyordu; bu karşılaşmalar yalnızca sorun çıkartıyor, heyecanlar yaratıyor ve sıkıntıya neden oluyordu. Bu kez de, evin şifreli kilidi karşısında inleyip duruyordu adam.

"Bir sorun mu var?" diye sordu Camille.

"Ah! Evet! Şey!" Ellerini ovuşturuyordu. "İyi akşamlar Küçükhanım, özür dilerim, şey... sizi rahatsız ettiğim için, ben... Sizi rahatsız ediyorum, değil mi?"

Bu adam korkunçtu. Ona gülmesi mi, acıması mı gerektiğini bilemiyordu. Hastalıklı çekingenliğinden, hiç anlaşılmayan konuşma biçiminden, kullandığı sözcüklerden ve hep aşırı abartılı hareketlerinden son derecede rahatsız oluyordu.

"Hayır, hayır, bir sorun yok. Şifreyi mi unuttunuz?"

"Yok canım, hayır. Aslında biliyorum da... yani sonuçta... olaya bu açıdan bakmamıştım... Tanrım, ben..."

"Belki şifreyi değiştirmişlerdir?"

"Cidden öyle mi düşünüyorsunuz?" diye sordu adam, sanki dünyanın sonunu haber veriyor gibiydi.

"Bakalım göreceğiz... 342B7..."

Kapının açıldığı duyuldu.

"Ah, ne kadar utandım... Ne kadar utandım... Ben... Aslında ben de aynı sizin gibi yapmıştım, ben de... Hiç anlamıyorum..."

"Sorun yok" dedi Camille, kapıyı iterken.

Onun yerine kapıyı kendisi açmak için adam ani bir hareket yaptı, kolunu onun üzerinden geçirmek isterken amacını aştı ve kızın başının arkasına sert bir şekilde vurdu.

"Kahretsin! Canınızı yakmadım umarım. Ne kadar beceriksizim, gerçekten, lütfen bağışlayın beni... Ben..."

"Sorun yok" diye yineledi Camille, üçüncü kez.

Adam yerinden kımıldamıyordu.

"Şey..." diye yalvardı kız, "ayağınızı çekmenizi rica edebilir miyim, bileğimi eziyorsunuz da fena halde canım yanıyor..."

Camille gülüyordu. Sinir bozucu bir durumdu.

Hole vardıklarında adam rahatça geçmesi için camlı kapıyı açmaya koştu:

"Maalesef oradan çıkmıyorum" diye bahçenin ucunu işaret ederek üzüntüsünü belirtti kız.

"Bahçede mi oturuyorsunuz?"

"Şey... tam olarak değil... daha çok damların altında diyebiliriz..."

"Ah! Harika..." Pirinç kapı koluna takılmış olan çantasının sapını çekiştiriyordu. "Bu... bu hoş bir şey olmalı..."

"Yani... evet" diye yüzünü buruşturdu kız, hızla uzaklaşarak, "bu olaylara bakış açınıza bağlı..."

"İyi akşamlar, Küçükhanım" diye arkasından bağırdı adam, "Ebeveynlerinize selamlarımı söyleyin!"

Ebeveynleri... Bu adam oynatmış olmalıydı... Onu bir gece, genelde hep geceyarısı eve dönüyordu, holde pijamayla, ayağında av çizmeleri, elinde bir kutu kızarmış köfteyle yakalamıştı. Allak bullaktı ve ona bir kedi görüp görmediğini sormuştu. Kız onu hayır diye yanıtladıktan sonra söz konusu erkek kediyi bulmak için birlikte bahçeye çıkmışlardı. "Nasıl bir kedi?" diye sormuştu kız, "Ne yazık ki bilmiyorum..." "Kedinizin nasıl olduğunu bilmiyor musunuz?" Adam o an taş kesilmişti: "Neden bilecekmişim? Benim hiç kedim olmadı ki!" Kız donup kalmıştı ve başını sallayarak onu orada öylece bırakmıştı. Adam gerçekten garip bir tipti.

"Zenginler mahallesi..." Kendisini fakirhanesine çıkartan yüz yetmiş iki basamağın ilk basamağına adımını atarken Carine'in cümlesini düşünüyordu. Zenginler mahallesi, haklısın... Champde-Mars'a bakan zengin bir apartmanın servis merdiveniyle çıkılan yedinci katında oturuyordu ve bu anlamda onun şık bir yerde oturduğu söylenebilirdi, çünkü bir tabureye çıkıp sağa doğru tehlikeli bir biçimde sarkıldığında Eiffel Kulesi'nin tepesi görülebiliyordu, gerçekten. Ama bunun dışında cicim, bunun dışında, hiçbir şey senin düşündüğün gibi değil...

Su şişelerini arkası sıra çekerek ve soluğu kesilerek tırabzanlara tutunuyordu. Hiç durmamaya gayret ediyordu. Asla durmamaya. Hiçbir katta. Bir gece, bu başına gelmiş, bir daha da ayağa kalkamamıştı. Dördüncü katta oturmuş, başını dizlerinin arasına alarak uyumuştu. Korkunç bir halde uyanmıştı. Her tarafı buz kesmiş, nerede olduğunu anlaması saniyelerini almıştı.

Fırtına çıkabilir düşüncesiyle çıkmadan önce vasistası kapatmıştı, yukarıdaki cehennem sıcağını düşünerek içini çekti... Yağmur yağdığında su içinde kalıyordu, hava bugünkü gibi güzel olduğunda da sıcaktan boğuluyor, kışın tir tir titriyordu. Bir yılı aşkın bir süredir burada oturduğu için Camille iklim koşullarını avucunun içi gibi biliyordu. Yakındığı filan yoktu, bu kuş yuvası umulmadık bir şeydi; bu sandık odasının kapısını açıp anahtarı ona

uzatan Pierre Kessler'in sıkıntılı yüz ifadesini hâlâ anımsıyordu.

Küçücük, pis, tıka basa dolu ve şaşırtıcı bir yerdi.

Bir hafta önce Pierre onu aç, şaşkın ve sessiz, kapısının önünde gördüğünde Camille Fauque sokakta birçok gece geçirmişti.

Kapısının eşiğindeki gölgeyi görünce önce şaşırmıştı adam:

"Pierre!"

"Kim var orada?"

"Pierre..." diye inlemişti ses.

"Kimsiniz?"

Işığı açmıştı ve korkusu daha da artmıştı:

"Camille! Sen misin?

"Pierre" diye hıçkırmıştı Camille, küçük bir bavulu önüne doğru iterek, "Bunu benim için saklamalısınız... Anlıyorsunuz ya, her şeyim bu, çalınmasını hiç istemem... Az daha her şeyim çalınacaktı... Her şeyim, her şeyim... Aletlerimi almalarını istemem, yoksa, ben, açlıktan geberirim... Beni anlıyor musunuz? Geberirim..."

Pierre, Camille'in çıldırdığını sanmıştı:

"Camille! Sen neden söz ediyorsun? Hem nereden geliyorsun? İçeri gir!"

Mathilde adamın tam arkasında belirmişti ve az daha paspasın üzerine yığılıp kalacaktı.

Camille'i soydular, onu dipteki odaya yatırdılar. Pierre Kessler yatağın yanına bir iskemle çekti, ona korku dolu gözlerle baktı.

"Uyuyor mu?"

"Sanırım..."

"Neler olmuş?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Ama ne durumda olduğuna baksana!"

"Şişşş..."

Camille ertesi gün geceyarısı uyandı, aslında uyumayan, onu rahat bırakmanın daha uygun olacağını düşünen Pierre'i ve Mathilde'i uyandırmamak için suyu yavaş yavaş akıtarak banyoyu doldurdu. Onu birkaç gün konuk ettiler, ona anahtarların birer yedeğini bıraktılar ve hiç soru sormadılar. Bu adam ve kadın Tanrı'nın bir nimetiydi.

Aynı binada bulunan ve ebeveynlerinin ölümünden sonra elden çıkartılmayan hizmetçi odasına yerleşmesini önerirken Pierre yatağının altından Camille'in buraya kadar getirdiği küçük ekose bavulu çıkarttı:

"Al" dedi.

Camille başını salladı:

"Onu burada bırakmayı tercih ederdim..."

"İmkânsız" diye sözünü kabaca kesti Pierre, "onu da yanına al. Evimizde onun işi yok!"

Mathilde onunla beraber büyük bir odaya kadar gitti, bir lamba, bir şilte, çamaşır, birkaç tencere, bir elektrik sobası ve Frigidaire marka küçük bir buzdolabı seçmesine yardımcı oldu.

"Paran var mı?" diye sordu gitmesine izin vermeden önce.

"Evet."

"Yürür mü?

"Evet" diye yineledi Camille, gözyaşlarını tutarak.

"Anahtarlarımızın sende kalmasını ister misin?"

"Hayır, hayır, her şey yolunda gidecek. Ben... ne diyebilirim ki... ne diyebi..."

Ağlıyordu.

"Hiçbir şey söyleme."

"Ya teşekkür etsem?"

"Evet" dedi Mathilde onu kendine doğru çekerek, "teşekkür, bunu söyleyebilirsin, bu olur, çok iyi olur."

Birkaç gün sonra onu görmeye geldiler.

Basamakları çıkmak onları yormuştu, kendilerini şiltenin üstüne attılar.

Pierre kahkahalar atıyor, bunun ona gençlik günlerini anımsattığını söylüyor, "Boheeem hayat" diye üzerine basa basa anlatıyordu. Plastik bardaklarda şampanya içtiler ve Mathilde kocaman çantasından bir sürü harika yiyecek çıkardı. Şampanyanın ve yakınlaşmalarının yardımıyla birkaç soru sorma cesareti buldular kendilerinde. Camille bazılarını yanıtladı, ısrar etmediler.

Tam gitmek üzerelerken, Mathilde de birkaç basamak inmişken Pierre Kessler geri dönerek onu bileklerinden tuttu:

"Çalışman gerek Camille... Artık çalışmak *zorundasın*..."

Camille bakışlarını yere çevirdi:

"Bana son zamanlarda çok çalışmışım gibi geliyor... Çok, çok..."

Pierre bileklerini daha fazla sıktı, neredeyse canını yakıyordu.

"O iş değildi, bunu sen de biliyorsun."

Camille başını kaldırdı, gözlerini gözlerinden kaçırmadı.

"Bunun için mi bana yardım ettiniz? Bunu söylemek için mi?"

"Hayır."

Camille titriyordu.

"Hayır" diye yineledi Pierre, bileklerini bırakarak, "hayır. Böyle aptal aptal konuşma. Seni her zaman öz kızımız gibi gördüğümüzü çok iyi biliyorsun..."

"Savurgan kızınız gibi mi, harika kızınız gibi mi?"

Pierre gülümseyerek:

"Çalış" diye ekledi. "Zaten seçme şansın hiç yok..."

Camille kapıyı kapadı, yemekleri yerleştirdi, çantasının dibinde Sennelier'nin kalın bir kataloğunu buldu. Bir Post-it, *Hesabın her zaman için açık...* diye kendisine hatırlatmada bulunuyordu. Sayfaları karıştıracak cesareti bulamadı, şampanyanın kalanını şişeyi ağzına dayayarak içti.

Ona boyun eğmişti. Çalışıyordu.

Bugün, başkalarının boklarını temizliyordu ve bu ona son derece uygundu.

Aslında insan burada sıcaktan ölüyordu... Super Josy bir gün önce onları uyarmıştı: "Hiç yakınmayın, kızlar, şu sıralar son güzel günleri yaşıyoruz, bunun arkası kış, dişlerimiz takırdayacak. Bunun için de yakınıp durmayın, tamam mı!"

Bir kez olsun haklıydı. Eylül ayının sonuydu, günler belirgin bir biçimde kısalıyordu. Camille bu yıl kendisi için başka türlü bir düzenleme yapması, erken yatması, güneşi görmek için öğleden sonra kalkması gerektiğini düşündü. Bu düşünce biçimi kendisini bile şaşırttı ve uyuşukluk içinde telesekreterin düğmesine bastı:

"Ben annen. Herhalde kimden söz ettiğimi anlıyorsundur..." diye dalga geçiyordu ses. "Annen, anlıyor musun? İyi çocuklar kendilerini dünyaya getiren kişiyle konuşurlarken ona bu sözcükle hitap ederler, sanırım... Çünkü senin de bir annen var, Camille, onu anımsıyor musun? Sana bu kötü anını anımsattığım için bağışla beni, ama salıdan beri bu bıraktığım üçüncü mesaj olduğu için... Yalnızca birlikte yemek yiyebilir miyiz, öğrenmek istiyordum, birlik..."

Camille telesekreteri susturdu, buzdolabından çıkarmış olduğu yoğurdu yerine koydu. Ayağını altına alarak oturdu, tütününü aldı, bir sigara sarmaya çalıştı. Elleri ona ihanet ediyordu. Kâğıdı

yırtmadan sarmak için defalarca yeni baştan başladı. Dünyada sanki bundan daha önemli bir şey yokmuşçasına hareketlerine yoğunlaşıyor, kanatıncaya dek dudaklarını ısırıyordu. Bu, büyük haksızlıktı. Normal denilebilecek bir gün yaşadıktan sonra bir yaprak kâğıt yüzünden işin bu kadar bokunu çıkartmak büyük haksızlıktı. Konuşmuş, dinlemiş, gülmüş, hatta *toplumsallaşmıştı*. O doktorun önünde kırıtmış, Mamadou'ya bir söz vermişti. Bu hiçbir şey değilmiş gibi görünüyordu, oysa... Birine söz vermeyeli çok uzun zaman olmuştu. Hiç söz vermemişti. Kimseye. Ve işte bir makineden çıkmış birkaç cümle kafasını allak bullak ediyor, geri çekmesine yol açıyor, belirsiz bir yığın molozun ağırlığı altında, uzanmaya zorluyordu...

5

"Bay Lestafier!"

"Evet, Şef!"

"Telefon..."

"Olmaz, Şef!"

"Nasıl, olmaz?"

"Meşgulüm, Şef! Daha sonra aramalarını söyleyin..."

Adam başını salladı, büro olarak kullandığı bölmenin arkasındaki dolaptan bozma yerine döndü.

"Lestafier!"

"Evet, Şef!"

"Büyükanneniz..."

Çalışanların alayları.

"Ona kendisini sonra arayacağımı söyleyin" diye yineledi bir etin kemiklerini çıkartmakta olan genç adam.

"Canımı sıkıyorsunuz, Lestafier! Gelin alın şu Tanrı'nın cezası telefonu! Ben burada santral memurluğu yapmıyorum!"

Genç adam ellerini önlüğünden sarkan bez parçasına sildi, gömleğinin koluyla terini kuruladı, yanındaki tezgâhta çalışan çocuğa bir yerlerini kesebileceğini belirten bir işaret yaptı:

"Sen, hiçbir şeye elini sürme, yoksa... cırt..."

"Tamam" dedi çocuk, "Hadi, git de Noel hediyelerini sipariş et, Annecik telefonda seni bekliyor..."

"Aşağılık herif, sen git..."

Büroya girdi, içini çekerek telefonu aldı:

"Nene!"

"İyi günler Franck. Büyükannen değilim, ben Bayan Carminot..."

"Bayan Carminot!"

"Ah! Seni ne kadar zor buldum. Önce Grands Comptoirs'ı aradım, senin artık orada çalışmadığını söylediler, bunun üzerine ben de..."

"Neler oluyor?" diye birden sözünü kesti kadının.

"Tanrım, Paulette..."

"Bekleyin. Ayrılmayın."

Ayağa kalktı, kapıyı kapattı, telefonu aldı, oturdu, başını salladı, sarardı, masanın üzerinde bir kâğıt parçası aradı, birkaç şey söyledi ve telefonu kapattı. Başındaki şapkayı çıkardı, başını ellerinin arasına aldı, gözlerini kapadı ve dakikalarca öyle durdu. Şef camlı kapının gerisinden onu izliyordu. Sonunda kâğıt parçasını cebine sokarak odadan çıktı.

"İşler yolunda mı evlat?"

"Yolunda, Şef..."

"Önemli bir şey yok, değil mi?"

"Uyluk kemiği..."

"Ah!" dedi diğeri, "bu yaşlılarda çok sık görülen bir şey... Annemin başına on yıl önce gelmişti, bugün onu göreceksiniz... Tavşan gibi sekiyor!"

"Şey, Şef..."

"Bugün için benden izin isteyecekmiş gibisin, sen..."

"Hayır, öğle servisini yapacağım, molam sırasında akşam için yerime birisini bulurum, ama ondan sonra gitmek için..."

"Akşam, sıcakları kim yapacak peki?"

"Guillaume. Sıcakları o yapabilir, o..."

"Yapabilir mi?"

"Evet, Şef."

"Yapabileceğini kim söylüyor?"

"Ben, şef."

Adam yüzünü buruşturdu, yanlarından geçen bir garsonu çağırdı, gömleğini değiştirmesini söyledi. Yeniden bölüm şefine doğru dönerek ekledi:

"Gidin, ama sizi uyarıyorum, Lestafier, akşam servisinde bir aksama olursa, eleştirilecek tek bir şey görürsem, tek bir şey, beni anlıyor musunuz? Bundan sizi sorumlu tutarım, anlaştık mı?"

"Anlaştık, Şef."

Yerine geri döndü ve bıçağını eline aldı.

"Lestafier! Önce gidip ellerinizi yıkayın! Taşrada değilsiniz."

"Canın cehenneme" diye mırıldandı gözlerini kapatarak. "Hepiniz canımı sıkıyorsunuz..."

Sessizce yeniden işine koyuldu. Bir süre sonra yamağı konuşacak cesareti kendinde buldu:

"Her şey yolunda mı?"

"Hayır."

"Şişkoya söylediklerini duydum... Uyluk kemiği, değil mi?"

"Evet."

"Ciddi bir şey mi?"

"Hayır, sanmıyorum, ama sorun şu ki ben yapayalnızım ve..."

"Ne için yapayalnız?"

"Her şey için."

Guillaume anlamadı, ama onu dertleriyle baş başa bırakmayı tercih etti.

"Morukla konuştuklarımı duyduğuna göre bu akşamı da anlamışsındır sanırım..."

"Yes."

"Garanti verir misin?"

"İddiaya girerim..."

Biri tavşanın, diğeri kuzu pirzolasının üzerine eğilerek çalışmalarını sessizce sürdürdüler.

"Motosikletim..."

"Ne?"

"Pazar günü onu sana vereceğim..."

"Yenisini mi?"

"Evet."

"Peki öyleyse" diye ıslık çaldı diğeri... "OK. Tamamdır."

Franck acı acı sırıttı.

"Hey!"

"Ne?"

"Senin ihtiyar nerede oturuyor?"

"Tours'da."

"Öyleyse? Eğer oraya gideceksen pazar günü Solex'ine ihtiyacın olmayacak mı?"

"Başımın çaresine bakarım..."

Şefin sesi konuşmalarını kesti:

"Susun, Baylar, lütfen! Susun!"

Guillaume bıçağını biledi, bileme sesinden yararlanarak fısıldadı:

"Tamam, sen git... Büyükannen iyileştiğinde verirsin bana..."

"Teşekkür ederim."
"Bana teşekkür etme. Senin yerine el koyacağım..."
Franck Lestafier gülümseyerek başını salladı.

Tek kelime bile konuşmadı. Servis ona her zamankinden daha uzun geldi. Kendini işe yoğunlaştırmakta zorlanıyor, şef siparişleri gönderdiğinde söyleniyor, bir yerlerini yakmamaya çalışıyordu. Az daha bir dana pirzolasının pişirme derecesini kaçıracaktı, alçak sesle sürekli kendi kendine sövüp duruyordu. Birkaç haftada yaşamının nasıl boktanlaşacağını düşünüyordu. Sağlıklı olduğu zamanlarda bile büyükannesini düşünmek, onu görmeye gitmek başlı başına bir işti, bu durumda... Ne maskaralık, kahretsin... Dahası da vardı... Kol kadar uzun vadeli bir krediyle kendisine daha yeni ateş pahası bir motosiklet almış, poliçeleri ödemek için bir sürü ekstraya gitmişti. Bunca işin arasında bunun altından nasıl kalkabilecekti? Her neyse... Kendi kendine itiraf etmeye cesaret edemiyordu ama eline geçen bu fırsattan memnundu da... Şişman Titi motorunu açmıştı, onu şimdi otoyolda deneyebilecekti...

Eğer her şey yolunda giderse bu işin tadını çıkaracak ve bir saate kalmadan orada olacaktı...

Kesim sırasında mutfakta bulaşıkçı çocuklarla yalnız kaldı. Malzemelerinin envanterini çıkardı, et parçalarını numaraladı, Guillaume için uzun bir not bıraktı. Evine uğrayacak zamanı yoktu, bu yüzden duşunu orada aldı, kaskının siperliğini silmek için bir temizlik maddesi aradı ve aklı karışık, oraları terk etti.

Hem mutlu, hem de kaygılıydı.

6

Aracını hastanenin park yerine bıraktığında saat altıya geliyordu.

Danışmadaki kadın ona ziyaret saatinin bitmiş olduğunu, ertesi gün saat ondan itibaren gelebileceğini söyledi. Franck diretti, kadın Nuh dedi peygamber demedi.

Franck kaskı ile eldivenlerini tezgâhın üzerine koydu.

"Bakın, bakın... İyi anlaşılmadı galiba..." demeye çalışıyordu hiç sinirlenmeden, "Paris'ten geliyorum ve bir saat içinde dönmek zorundayım, eğer mümkünse..."

Bir hemşire belirdi:

"Neler oluyor?"

Bu kadın üzerinde daha iyi bir etki uyandırmıştı.

"İyi günler, şey... rahatsız ettiğim için özür dilerim, dün acil olarak getirilmiş olan büyükannemi görmek zorundayım ve ben..."

"Adınız?"

"Lestafier."

"Ah! Evet!" diyerek meslektaşına bir işaret yaptı kadın. "Beni izleyin..."

Hemşire durumu, ameliyatın nasıl geçtiğini, iyileşme ve rehabilitasyon sürecini kısaca anlattı ve hastanın yaşam biçimiyle ilgili ayrıntıları sordu. Oranın kokusundan ve kulağının dibinde uğuldayan motor sesinden rahatsız olmuştu, dinlemekte zorlanıyordu.

Hemşire kapıyı açarak neşeli bir sesle:

"İşte torununuz!" dedi. "Görüyor musunuz? Geleceğini size söylemiştim! Güzel, sizi yalnız bırakıyorum" diye de ekledi, "Ge-

çerken büroma uğrayın, yoksa çıkmanıza izin vermezler..."

Kadına teşekkür etmek aklına gelmedi. Orada, o yatağın içinde gördüğü şey yüreğini parçaladı.

Kendini biraz toplamak, soğukkanlılığını kazanmak için önce arkasını döndü. Montunu, kazağını çıkardı, gözleriyle bunları asabileceği bir yer aradı.

"Burası çok sıcak, değil mi?"

Sesi tuhaftı.

"İyi misin?"

Yüreklice gülümsemeye çalışan yaşlı kadın gözlerini kapattı ve ağlamaya başladı.

Takma dişlerini almışlardı. Yüzü korkunç derecede çökmüş görünüyordu, üst dudağı ağzının içinde yüzüyordu.

"Evet? Yine çılgınlıklar yaptın, değil mi?"

Bu alaycı tonu takınması için insanüstü bir çaba harcaması gerekmişti.

"Biliyor musun, hemşireyle konuştum, bana ameliyatının çok başarılı geçtiğini söyledi. Şimdi güzel bir demir parçacığın oldu..."

"Beni bir yaşlılarevine yerleştirecekler..."

"Hayır! Sen neler söylüyorsun öyle? Birkaç gün burada kalacaksın, sonra nekahet dönemini geçirmek için bir bakımevine gideceksin. Orası bir yaşlılar yurdu değil, hastane gibi bir yer ama hastaneden biraz daha küçük. Seni biraz şımartacaklar, yeniden yürümene yardımcı olacaklar, sonra da, hop, ver elini Paulette'in bahçesi!"

"Bu kaç gün sürecek?"

"Birkaç hafta... Sonrası, sana bağlı... Senin uyum sağlaman gerekecek bu..."

"Beni görmeye gelecek misin?"

"Tabiî geleceğim! Güzel bir motosikletim var, biliyor musun..."

"Umarım çok hızlı gitmiyorsundur?"

"Cık, tam bir kaplumbağa gibi..."

"Yalancı..."

Gözyaşlarının arasında gülümsüyordu.

"Kes şunu, yoksa ağlayacağım, ben de..."

"Hayır, sen ağlama. Sen, sen hiç ağlamazsın... Kolun çıktığında bile ağlamadın, tek damla gözyaşı döktüğünü görmedim..."

"Yine de kes şunu."
Borular yüzünden elini tutmaya cesaret edemiyordu.

"Franck?"
"Buradayım, nene..."
"Sancım var."
"Bu normal bir şey, geçecek, biraz uyuman gerek."
"Çok sancım var."
"Gitmeden bunu hemşireye söylerim, ondan seni rahatlatmasını isterim..."
"Hemen gitmiyorsun ya?"
"Tabiî gitmiyorum!"
"Biraz konuş benimle. Bana kendinden söz et..."
"Bekle, ışıkları söndüreyim... Bu ışık berbat..."

Franck perdeyi açtı, batıya bakan odayı bir anda yumuşak bir gölge kapladı. Sonra, sağlam elin yanına oturmak için koltuğun yerini değiştirdi ve kadının elini ellerinin arasına aldı.

Ne konuşabilen ne de anlatabilen biri olarak başlangıçta sözcükleri bulmakta zorlandı... Havadan sudan konuşarak başladı, Paris'te havanın nasıl olduğundan, hava kirliliğinden, Suzukisinin renginden, mönünün şeklinden ve daha bir sürü saçmalıktan söz etti.

Sonra, günbatımının ve büyükannesinin biraz rahatlamış yüzünün yardımıyla daha net anılar ve biraz daha önemli sırlar aklına geldi. Kız arkadaşından neden ayrıldığını, yeni kız arkadaşının adının ne olduğunu, mutfaktaki başarılarını, yorgunluklarını anlattı... Yeni ev arkadaşının taklidini yaptı ve büyükannesinin hafifçe güldüğünü duydu.
"Abartıyorsun..."
"Yemin ederim abartmıyorum! Bizi görmeye geldiğinde o adamı görecek ve anlayacaksın..."
"Paris'e gitmeye hiç niyetim yok, ben..."
"O zaman biz geliriz, bize güzel bir yemek hazırlarsın!"
"Buna inanıyor musun?"
"Evet. Ona patatesli pastandan yaparsın..."
"Yo, hayır, olmaz... O pasta fazla köy işi..."

Sonra restoranın havasından, şefin azarlamalarından, bir bakanın kendilerini tebrik etmek için mutfağa geldiği günden, genç Ta-

kumi'nin ustalığından, yermantarının fiyatından söz etti. Momo ve Madam Mandel'le ilgili havadisler verdi. Sonunda soluğunu dinlemek için sustu ve büyükannesinin uyumuş olduğunu anladı. Hiç gürültü yapmadan kalktı.

Tam kapıdan çıkmak üzereyken büyükannesi arkasından seslendi:

"Franck!"

"Evet?"

"Annene haber vermedim, biliyorsun..."

"İyi yapmışsın."

"Ben..."

"Şişşş, şimdi uyumalısın, ne kadar uyursan o kadar çabuk ayağa kalkarsın."

"İyi mi yaptım?"

Adam başını salladı, bir parmağını ağzına götürdü.

"Evet. Hadi, uyu şimdi..."

Güçlü neon ışıklarının saldırısına uğradığını hissetti ve yolunu bulması epey zamanını aldı. Az önceki hemşire onu tam geçerken yakaladı.

Hemşire oturması için bir iskemle gösterdi ve ilgili dosyayı açtı. Bazı pratik ve yönetimsel sorular sormakla başladı, ama genç adam tepki vermiyordu.

"İyi misiniz?"

"Yorgun..."

"Hiçbir şey yemediniz mi?"

"Hayır, ben..."

"Durun. Gerekli olan şeyler var burada..."

Çekmecesinden bir kutu sardalya ile bir paket peksimet çıkardı.

"Yetecek mi?"

"Ya siz?"

"Sorun değil! Bakın! Bir sürü pasta var. Yanında biraz içki ister misiniz?"

"Hayır teşekkür ederim. Ben gidip makineden bir kola alacağım..."

"Tamam, ben kendime biraz içki koyacağım, ama... ağzını sıkı tutacaksın, ha?"

Franck biraz bir şeyler yedi, tüm soruları yanıtladı ve eşyalarını aldı.

"Büyükannem sancısı olduğunu söyledi..."

"Yarın daha iyi olacak. Serumunun içine ağrı kesiciler kondu, yarın daha formunda uyanacak..."

"Teşekkür ederim."

"Benim işim bu."

"Sardalyalar için..."

Son sürat yol aldı, olduğu yere yıkıldı ve yastığma gömüldü. Şimdi değil. Darbeye epey dayanmıştı... Biraz daha mücadele edebilirdi...

7

"Kahve?"
"Hayır, kola lütfen."

Camille kolayı küçük yudumlarla içti. Annesiyle buluşmak için sözleştikleri restoranın karşısındaki kafede tezgâha dayanmıştı. İki elini bardağın iki yanına tezgâhın üzerine koymuştu ve ağır ağır soluk alarak gözlerini kapıyordu. Ne kadar uzun aralıklarla gerçekleştiriliyor olursa olsun, bu yemekler yüzünden bağırsaklarına sancılar giriyordu. Yemeklerden hep iki büklüm, sağa sola sallanarak ve sanki çok duygulanmışçasına ayrılırdı. Annesi muhtemelen bilinçsizce, ama sadistçe bir özenle yaralarının kabuklarını koparır, küçük küçük binlerce yeni yara açmaya çalışırdı. Camille şişelerin arkasındaki aynadan onun Paradis de Jade'ın kapısından içeri girdiğini gördü. Bir sigara içti, tuvalete indi, parasını ödedi ve caddenin karşısına geçti. Ceplerine soktuğu ellerini, karnının üzerinde kavuşturmuş.

Annesinin kamburlaşmış bedenini gördü ve derin bir soluk alarak gidip karşısına oturdu.
"İyi günler anne!"
"Beni öpmeyecek misin?" dedi ses.
"İyi günler, anne" daha hafif bir sesle Camille.

"İyi misin?"
"Bunu neden soruyorsun bana?"
Camille birden ayağa fırlamamak için masanın kenarlarına sıkıca tutundu.
"İnsanlar buluştuklarında genellikle birbirlerine bu soruyu

sordukları için ben de sana soruyorum..."

"Ben 'insanlar' değilim, ben..."

"Sen nesin peki?"

"Of, lütfen, yine başlama, tamam mı!"

Camille başını çevirdi, yalancı mermerlerin, Doğu taklidi kabartmaların oluşturduğu iğrenç dekorasyona baktı. Pullar ve sedef süslemeler plastikten, lakeyse sarı formikadan yapılmıştı.

"Burası güzel bir yer..."

"Hayır, korkunç. Ama seni Tour d'Argent'a davet edebilecek kadar param yok, Zaten olsa da seni oraya götürmezdim... Yediklerine bakarsak, çöpe atılan para olurdu bu..."

Atmosfer.

Acı acı gülmeye başladı.

"Şunu bir yere yaz, paran olduğunda oraya bensiz gidebilirsin! Birilerinin mutsuzluğu diğerlerinin mutluluk kaynağıdır..."

"Bunu hemen kes" diye tehdit etti Camille, "bunu hemen kes, yoksa çekip giderim. Paraya ihtiyacın varsa söyle bana, çıkartıp vereyim."

"Doğru, hanımefendi çalışıyor... İyi bir işi var... Üstelik ilginç de... Temizlikçi kadın... Dağınık birinden doğmuş biri için akıl alır gibi değil... Beni şaşırtmaktan asla vazgeçmeyeceksin, biliyor musun?"

"Kes, anne, kes. Böyle devam edemeyiz. Devam *edemeyiz*, anlıyor musun? Yani, ben, ben yapamam. Başka bir şey bul, lütfen. *Başka* bir şey bul..."

"Güzel bir mesleğin vardı ve sen her şeyi ziyan ettin..."

"Güzel bir meslek... Herhangi bir şey... Üstelik hiç de pişman değilim, orada mutlu değildim..."

"Tüm hayatını orada geçirmeyeceksin... Hem sonra 'mutlu' ne demek? Son moda bir sözcük, bu... Mutlu! Mutlu! Şakalaşarak eğlenmek ve gelincikler toplamak için bu dünyaya geldiğimizi sanıyorsan, sen pek safsın, kızım..."

"Hayır, hayır, emin ol, böyle bir şey sandığım yok. İyi bir okula gittim ve içine etmek için dünyaya geldiğimizi biliyorum. Bunu bana yeterince tekrarladın..."

"Seçiminizi yaptınız mı?" diye sordu garson kız.

Camille neredeyse kızı kucaklayıp öpecekti.

Annesi ilaçlarını masanın üzerine dizerek parmağıyla saydı.

"Tüm bu bokları almaktan bıkmadın mı?"

"Bilmediğin şeyleri konuşma. Eğer bunları almasaydım uzun zaman önce bu dünyadan göçmüş olurdum..."

"Önce sen bu konuda ne biliyorsun acaba? Sonra neden şu korkunç gözlüklerini hiç çıkartmıyorsun? Burada güneş yok ki..."

"Böyle daha iyiyim. Bu sayede dünyayı olduğu gibi görüyorum..."

Camille gülümsemeye ve elinin üzerine hafifçe vurmaya karar verdi. Ya böyle yapacaktı ya da boğazına atlayıp onu boğacaktı.

Annesi gülümsedi, biraz yakındı, yalnızlığından, sırtından, arkadaşlarının aptallığından ve ortak mülkün acınası halinden söz etti. İştahla yemek yiyor, kızı yeni bir bira ısmarladığında kaşlarını çatıyordu.

"Çok içiyorsun."

"Bak bu doğru. Hadi, benimle bardak tokuştur. Bir kez olsun saçma sapan bir şey söylemediğin için..."

"Beni görmeye hiç gelmiyorsun..."

"Ne yani? Ben burada oyun mu oynuyorum?"

"Hep son sözü sen söyleyeceksin, değil mi? Tıpkı baban gibi..."

Camille donup kaldı.

"Ah! Ondan söz etmemden hoşlanmıyorsun değil mi?" dedi kadın, zafer kazanmışçasına.

"Anne, lütfen... Oraya girme..."

"Nereye istersem oraya girerim. Tabağındakileri bitirmiyor musun?"

"Hayır."

Annesi bunu onaylamadığını belirten bir hareketle başını salladı.

"Şu haline bak... İskelete dönmüşsün... Bu halinle oğlanlarda arzu uyandırdığını sanıyorsan..."

"Anne..."

"Ne 'anne'si? Senin için kaygılanmamdan daha normal bir şey olamaz, insan eriyip gittiğini görmek için çocuk dünyaya getirmez!"

"Öyleyse sen, sen neden beni dünyaya getirdin?"

Bu cümle ağzından çıkar çıkmaz Camille çok ileri gittiğini ve 8. sahneyle ödüllendireleceğini anladı. Sürprizsiz, binlerce kez yinelenmiş ve tam kıvamında bir sahne: duygusal şantaj, timsah gözyaşları ve intihar tehdidi. Rasgele ya da sırayla.

Annesi ağladı, onu on beş yıl önce terk edip giden babası gibi davranmakla suçladı, kalpsiz olduğunu belirtti; neyin onu bu dünyada tuttuğunu sordu.

"Benim hâlâ burada olmam için tek bir neden söyle bana, tek bir neden."

Camille kendine bir sigara sarıyordu.

"Beni duydun mu?"

"Evet."

"Öyleyse?"

"..."

"Teşekkür ederim, tatlım, teşekkür ederim. Bundan daha açık bir yanıt olamazdı..."

Homurdandı, masanın üzerine iki restoran çeki bıraktı ve kalkıp gitti.

Ani kalkıp gidiş 8. sahnenin finali, yani perdenin kapanışı olduğu için üzülmeye hiç gerek yok.

Genelde sanatçı tatlının sonunu bekler, ama bugün Çin lokantasındaydılar ve annesi onların yağda kızarmış hamur tatlılarından da meyvelerinden de çok şekerli olan diğer nugalarından da oldum olası hoşlanmazdı...

Evet, üzülmeye hiç gerek yok.

Yapmakta güçlük çekse de Camille sağ kalma kitini bir süredir çalıştırıyordu... Dolayısıyla da her zamanki gibi bazı gerçeklikleri aklından geçirmeye yoğunlaştı. Sağduyu dolu, basit birkaç cümle. Onu görmeyi sürdürmesini sağlayacak işe yarar şıpınişi küçük dayanaklar... Eğer annesinin bundan bir kazancı olmasa bu zorunlu buluşmaları, saçma sapan ve yıkıcı sohbetleri bir anlam taşımazdı. Oysa, ne yazık ki, Catherine Fauque'nin bu buluşmalardan kazancı çoktu. Kızının kafasını ütülemek onu epey avutuyordu. Buluşmalarını genellikle hakarete uğramış bir mağdur edasıyla terk ederek kısa da kesse, bu buluşmalarından hep tatmin olmuş ayrılıyordu. Doymuş ve tatmin olmuş. İğrenç iyi niyetlerini, duygusal zaferlerini ve bir dahaki buluşmalarında öğüteceği kötülük tohumlarının avansını da beraberinde alıp gidiyordu.

Camille'in bunu anlaması epey zamanını almıştı, zaten bunu kendi başına da anlamamıştı. Bu konuda ona yardım etmişlerdi. Eskiden, çok daha genç olduğu zamanlarda, çevresindeki kimi insanlar annesinin davranışlarını anlayabileceği, annesini yargılayabileceği bazı anahtarlar vermişlerdi. Evet ama işte, bu eskiden kalmıştı, ona göz kulak olmuş tüm o insanlar artık orada yoktular.

Ve bugün bile kızı yaralıyor, incitiyordu.

Tuhaf bir biçimde.

8

Masa toplanmıştı ve restoran boşalıyordu. Camille yerinden kımıldamıyordu. Sigara içiyor, kapının önüne konulmamak için bir biri ardına kahve ısmarlıyordu.

Dip tarafta, kendi kendine konuşup gülen, dişleri dökülmüş yaşlı bir Asyalı vardı.

Kendilerine servis yapmış olan genç kız barın arkasında duruyordu. Bardakları kuruluyor, zaman zaman adama kendi dilinde uyarılarda bulunuyordu. Yaşlı adam suratını asıyor, bir süre susuyor, sonra yeniden saçma sapan monoloğuna başlıyordu.

"Kapatıyor musunuz?" diye sordu Camille.

"Hayır" diye yanıtladı kız, yaşlı adamın önüne bir kâse bırakarak, "artık servis yapılmıyor ama açığız. Bir kahve daha ister misiniz?"

"Hayır hayır, teşekkür ederim. Biraz daha kalabilir miyim?"

"Elbette, kalabilirsiniz. Siz burada oldukça o da oyalanıyor."

"Onu böyle eğlendiren ben miyim bunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Siz ya da herhangi biri..."

Camille yaşlı adamı süzdü ve gülümseyişine karşılık verdi.

Annesinin onda yarattığı sıkıntı yavaş yavaş azalıyordu. Mutfaktan gelen su ve tabak çanak seslerini, radyoyu, genç kızın iki yana sallanarak söylediği tiz sesli anlaşılmaz nakaratları dinliyor, uzun şehriyelerini çubuklarıyla yakaladığı çorbanın suları, çenesinden akan yaşlı adamı seyrediyordu ve birden gerçek bir evin yemek odasındaymış gibi hissetti kendini...

Bir kahve fincanıyla sigara paketinden başka önünde hiçbir

şey yoktu. Onları yandaki masaya bıraktı ve örtüyü düzeltmeye başladı.

Ağır, çok ağır hareketlerle elinin ayasını kalitesiz, sert ve yer yer lekeli kâğıdın üzerinde dolaştırıp duruyordu.

Bu hareketini dakikalarca yineledi.

Beyni yatıştı, kalp atışları giderek hızlandı.

Korkuyordu.

Denemeliydi. Denemelisin. Evet ama, o kadar uzun zaman oldu ki benim...

Şişşt, diye mırıldandı kendi kendine, şişşt, ben buradayım. Her şey yolunda gidecek, kızım. Bak, ya şimdi ya da hiçbir zaman... Hadi... Korkma...

Elini masadan birkaç santimetre havaya kaldırdı, titremesinin geçmesini bekledi. Güzel, görüyorsun işte... Sırt çantasını aldı, içini karıştırdı, orada duruyordu.

Tahta kutuyu çıkartıp masaya koydu. Kapağını açtı, küçük dört köşe bir taş aldı içinden, yüzünde dolaştırdı, yumuşak ve ılıktı. Sonra mavi bir kumaşı açtı, içinden mürekkebe batırarak yazmaya yarayan bir çubuk çıkarttı, en sonunda da içinde iki resim fırçasının bulunduğu bambu çubukları gibi katlanmış küçük bir örtüyü açtı.

En büyük fırça keçi kılından, diğeri, çok daha ince olanı da domuz kılındandı.

Ayağa kalktı, tezgâhtan bir su sürahisiyle iki telefon rehberi aldı ve yaşlı delinin önünde hafifçe eğildi.

Rehberleri masaya dokunmadan kolunu uzatabileceği biçimde iskemlesinin üzerine koydu, arduvaz kâğıdın üzerine birkaç damla su döktü ve mürekkebini yaymaya başladı. Öğretmeninin sesi geldi kulağına: *"Küçük Camille, taşını çok yavaş çevir... Ah! Daha yavaş. Ve daha uzun süre. Belki de iki yüz kez, çünkü, görüyorsun ya, bu sayede bileğini yumuşatıyor, beynini çok daha büyük şeylere hazırlıyorsun... Artık hiçbir şey düşünme, bana hiç bakma, zavallı kız. Bileğine yoğunlaş, sana ilk çizgini çizmeyi gösterecektir ve önemli olan yalnızca ilk çizgidir, resmine hayat ve soluk verecek olan odur..."*

Mürekkep kıvamına geldiğinde Camille ona uymadı, çok gerilerde kalmış anılarını tazelemek için örtünün bir köşesinde kü-

çük alıştırmalar yapmakla başladı işe. Önce mürekkebin rengini anımsamak için en koyudan en açığa beş leke oluşturdu, sonra çeşitli çizgiler denedi ve hemen hemen her şeyi unuttuğunu fark etti. Kimilerini anımsıyordu: düğümü çözülmüş ip, saç, yağmur damlası, sarılmış iplik ve öküz kılları. Sonra noktalara geldi sıra. Öğretmeni ona yirmiden fazla nokta öğretmişti, ancak dört tanesi geldi aklına: yuvarlak, kaya, pirinç ve ürperiş.

Tamam. Şimdi hazırsın... Baş ve orta parmağıyla en kalın fırçayı kavradı, elini örtünün üzerine uzattı ve birkaç saniye daha bekledi.

Yaptıklarının tekini bile kaçırmayan yaşlı adam onu gözlerini kapatarak yüreklendirdi.

Camille Fauque bir serçeyle, sonra iki, sonra üç serçeyle, sonra alaycı bakışlı bir kuş sürüsüyle uzun bir uykudan uyandı.

Bir yıldan bu yana hiçbir şey çizmemişti.

* * *

Çocukluğunda az konuşurdu, şimdikinden de az. Annesi onu piyano dersleri almaya zorlamıştı ve o bundan nefret ediyordu. Öğretmenin geç kaldığı bir gün büyük markörü almış, parmağıyla her bir tuşuna özenle resim çizmişti. Annesi boynunun koparacaktı, babası ise, herkesi yatıştırmak için, sonraki hafta sonu, haftada bir gün ders veren bir ressamın adresiyle dönmüştü eve.

Babası kısa bir süre sonra öldü ve Camille bir daha hiç ağzını açmadı. Resim derslerinde bile o çok sevdiği Bay Doughton'la da (ona Dougueton diyordu) hiç konuşmuyordu.

Yaşlı İngiliz bundan hiç alınmadı, ona konuları göstermeyi ya da teknikleri öğretmeyi sessizce sürdürdü. O örneği gösteriyor, Camille evet ya da hayır demek için başını sallamakla yetinerek onu taklit ediyordu. Aralarında ve yalnızca o mekânda, her şey yolunda gidiyordu. Suskunluğu bile işlerine yarıyordu sanki. Ressam sözcüklerin Fransızcasını bulmaya çalışmıyor, o da sınıf arkadaşlarından çok daha kolay dersine yoğunlaşabiliyordu.

Yine de bir gün, tüm öğrenciler gittikten sonra, ressam sessizlik anlaşmasını bozdu, o pastel boyalarıyla ilgilenirken konuşmaya başladı:

"Camille, bana kimi hatırlattığını biliyor musun?"

Camille başını salladı.

"Evet, sen bana Chu Ta adlı Çinli bir ressamı anımsatıyorsun... Öyküsünü anlatmamı ister misin?"

Camille evet anlamında başını salladı ancak o arkasını dönüp su ısıtıcısını kapatmaya gitmişti.

"Seni duymuyorum, Camille... Anlatmamı istemiyor musun?"

Kızı süzüyordu.

"Cevap ver bana, küçük kız."

Camille ona öfke dolu bir bakış fırlattı.

"Efendim?"

"İstiyorum" dedi kız en sonunda.

Ressam memnuniyetle gözlerini kapattı, kendine bir fincan çay doldurdu ve gidip kızın yanına oturdu.

"Çocukluğunda Chu Ta mutluydu..."

Çayından bir yudum aldı.

"Ming Hanedanı'ndan bir prensti... Ailesi çok zengin ve çok güçlüydü. Babası ile büyükbabası ünlü bir ressam ve kaligraftı, küçük Chu Ta yeteneğini onlardan almıştı. Düşünsene, bir gün, daha sekiz yaşında bile yokken, bir çiçek resmi çizdi, gölün üzerinde basit bir lotus çiçeği... Resmi öylesine gözel, öylesine güzeldi ki, annesi salonun duvarına asmaya karar verdi. Bu resim sayesinde bu büyük salonda hafif bir meltem esintisi hissedildiğini, hatta önünden geçerken çiçeğin kokusunun bile duyulduğunu ileri sürüyordu. Görüyor musun? Çiçeğin kokusunun bile! Annesi de sıradan biri olmamalıydı... Ressam bir eş, ressam bir baba ve daha nicelerini görmüş olmalıydı..."

Yeniden çay fincanına eğildi.

"Böylece tasasız, haz dolu ve günün birinde kendisinin de büyük bir sanatçı olacağı inancıyla büyüdü Ta... Ne yazık ki, on sekiz yaşına geldiğinde, iktidar Minglerden Mançulara geçti. Mançular ressamlardan da yazarlardan da hoşlanmayan acımasız ve kaba insanlardı. Dolayısıyla da onların çalışmasını yasakladılar. Onlara kabul ettirilebilecek en korkunç şeydi bu... Chu Ta'nın ailesi bir daha asla huzur bulamadı ve babası umutsuzluk içinde öldü. Gülmeyi, şarkı söylemeyi, saçma sapan şeyler anlatmayı ya da uzun şiirler okumayı seven, yaramaz oğulları ise hiç vakit kaybetmeden akıl almaz bir şey yaptı... Ah! Bakın kim varmış orada" dedi Bay Doughton, pencerenin pervazında oturan kediyle uzun anlamsız bir konuşmaya daldı.

"Ne yaptı?" diye en sonunda alçak sesle sordu Camille.

Ressam gülümseyişini uzun sakallarının ardına gizleyerek sanki hiçbir şey olmamış gibi devam etti:

"Akıl almaz bir şey yaptı... Asla tahmin edemeyeceğin bir şey... Sonsuza dek susmaya karar verdi. Sonsuza dek, anlayabiliyor musun? Bir daha ağzından tek sözcük bile çıkmayacaktı. Çevresindeki insanlardan, Mançulara yaranmak için geleneklerinden de inançlarından da vazgeçen insanlardan tiksinmiş, nefret etmişti, onlarla bir daha asla konuşmak istemiyordu. Canları cehenneme! Hepsinin canı cehenneme! Hepsinin! O kölelerin! O korkakların! Bunun üzerine evinin kapısına *dilsiz* yazdı, yine de kimi insanlar onunla konuşmaya kalkıştığında üzerine *dilsiz* yazmış olduğu yelpazeyle yüzünü kapatıyor, onları uzaklaştırmak için dört bir yana sallıyordu..."

Küçük kız onun sözlerini can kulağıyla dinliyordu.

"Sorun şu ki, kendini ifade edemeden kimse yaşayamaz. Hiç kimse... Bu olanaksız... Herkes gibi, senin gibi, benim gibi söyleyecek çok şeyi olan Chu Ta'nın aklına dâhice bir fikir geldi. Kendisine ihanet etmiş o insanlardan uzaklara, ormanlara gitti ve resim yapmaya başladı... Bundan böyle kendini bu şekilde ifade edecek, dünyanın geri kalanıyla bu şekilde iletişim kuracaktı; resimlerinin aracılığıyla... Bunları görmek ister misin?"

Gidip kitaplığından beyazlı siyahlı büyük bir kitap aldı ve kızın önüne koydu:

"Bak ne kadar güzel... Ne kadar yalın... Yalnızca bir çizgi, o kadar... Bir çiçek, bir balık, bir çekirge... Şu ördeğe bak, ne kadar öfkeli bir hali var; ya bu sis içindeki dağlar... Sanki hiçbir şey değillermiş gibi, yalnızca boşluk... Ya şu civcivler? O kadar yumuşak görünüyor ki, insanın içinden onları okşamak geliyor. Bak, mürekkebi kuş tüyü gibi... Mürekkebi yumuşacık..."

Camille gülümsüyordu.

"Sana onun gibi resim yapmayı öğretmemi ister misin?"

Başını salladı kız.

"İster misin?"

"Evet."

Her şey hazır olduğunda, fırçayı nasıl tutacağını göstermeyi ve çok önemli olan ilk çizgiyi açıklamayı bitirdiğinde Camille bir süre ne yapacağını bilemeden durdu. Tam olarak anlamamıştı. Tüm

resmi elini kaldırmadan kesintisiz olarak tek bir hareketle yapması gerektiğini sanıyordu. Bu olanaksızdı.

Bu konu üzerinde uzun süre düşündü, çevresine baktı ve kolunu ileriye doğru uzattı.

Dalgalı, uzun bir çizgi, bir tümsek, bir nokta, bir başka nokta çizdi, fırçasını uzun bir kıvrım halinde aşağıya indirdi ve yeniden ilk dalgalanmaya döndü. Öğretmeninin bakmamasını, hile yapma fırsatı olarak gördü, iri bir kara leke ve altı küçük çizik eklemek için fırçayı kaldırdı. Bıyıksız bir kedi çizmektense öğretmenine karşı çıkmayı tercih ediyordu.

Modeli Malcolm pencerede uyumaya devam ediyordu ve Camille, gerçeklik kaygısıyla, resmini kedinin çevresine ince bir dikdörtgen çizerek bitirdi.

Sonra kediyi okşamak için yerinden kalktı, arkasına baktığında öğretmeninin tuhaf tuhaf, sertçe onu süzdüğünü fark etti:

"Bunu sen mi yaptın?"

Demek fırçasını defalarca kaldırarak yaptığı resmi görmüştü... Yüzünü buruşturdu.

"Bunu sen mi yaptın, Camille?"

"Evet..."

"Buraya gel, lütfen."

Yürüdü, pek de göğsü kabarmadan; öğretmeninin yanına oturdu.

Ressam ağlıyordu:

"Bu yaptığın muhteşem bir şey, biliyor musun... Muhteşem... Kedinin mırıldandığı duyuluyor... Ah, Camille..."

Boya lekeleriyle dolu kocaman bir mendil çıkartmıştı, sesli sesli sümkürüyordu.

"Dinle beni, küçük kız, ben yalnızca yaşlı bir adamım, ama beni iyi dinle... Hayatın senin için kolay olmadığını biliyorum, babanı da öğrendim, ama... Hayır, ağlama... Hadi, mendilimi al... Ama sana söylemem gereken bir şey var; konuşmaktan vazgeçen insanlar sonunda çıldırır. Örneğin Chu Ta, sana az önce söylemedim, ama sonunda o da çıldırdı ve çok mutsuz oldu... Çok, çok mutsuz oldu ve çok, çok çılgın. Ancak yaşlandığında buldu huzuru. Sen yaşlı bir kadın olmayı beklemek niyetinde değilsindir herhalde? Bana öyle olmadığını söyle. Çok yetenekli olduğunu biliyor musun? Bugüne dek öğretmeni olduğum öğrencilerin en yeteneklisi, ama bu bir neden değil, Camil-

le... Bu bir neden değil... Bugünün dünyası Chu Ta'nın zamanındaki dünya gibi değil ve sen yeniden konuşmaya başlamak zorundasın. Buna mecbursun, anlıyor musun? Yoksa seni gerçek delilerle bir araya kapatırlar ve bu güzel resimlerini kimse göremez..."

Annesinin gelişi konuşmalarını yarıda kesti. Camille ayağa kalktı, boğuk ve kesik kesik bir sesle annesini uyardı:

"Bekle beni... Daha eşyalarımı toplamadım."

Bir gün, kısa bir süre önce, üzerine bir not iliştirilmiş, iyi bağlanmamış bir paket aldı:

İyi günler,

Adım Eileen Wilson. Adım herhalde size bir şey ifade etmiyordur, ama ben bir zamanlar sizin öğretmeniniz olan Cecil Doughton'un hanım arkadaşıydım. Bundan iki ay önce bizi terk ettiğini bildirmekten üzüntü duyuyorum. Onu çok sevdiği Dartmoor bölgesindeki çok güzel manzaralı bir mezarlığa gömdüğümüzü size bildirmemi takdir edersiniz (zavallı Fansızcam için özür dilerim). Fırçaları ile resimlerini onunla birlikte toprağa gömdüm.

Ölmeden önce benden size bunu vermemi istedi. Bunu onu düşünerek kullanmanız sanırım keyifli olacaktır.

Eileen W.

Eski öğretmeninin Çin resim malzemelerini gördüğünde Camille gözyaşlarını tutamadı, şimdi kullandığı malzemeler bunlardı...

* * *

Ne yaptığını merak eden garson kız boş fincanı almaya geldi ve örtüye şöyle bir göz attı. Camille az önce üzerine bir sürü bambu çizmişti. Sapları ve yaprakları çizilmesi en zor şeylerdendi. *Bir yaprak, küçük bir yaprak, rüzgârda sallanan basit bir yaprak bu ustaların yıllarca, bazen de yaşamları boyunca çalışmalarını gerektirir... Kontrastlarla oyna. Kullanabileceğin tek bir renk var elinin altında, yine de her şeyi yansıtabilirsin... Daha iyi yoğunlaş. Bir gün mührünü basmamı istiyorsan, bana bundan çok daha hafif yapraklar yapmalısın...*

Uyduruk destek sallanıyor, mürekkebi çabucak emiyordu.

"İzin verir misiniz?" diye sordu genç kız.

Bir paket temiz örtü uzatıyordu. Camille geri çekildi, çalışmasını yere bıraktı. Yaşlı adam inliyordu, garson kız onu azarladı.

"Ne diyor?"

"Yaptığınız şeyi göremediği için homurdanıyor..."

Ve ekledi:

"Benim büyük amcam... Felçli..."

"Ona bundan sonraki resmin onun için olacağını söyleyin..."

Genç kız bara doğru gitti, ona bir şeyler söyledi. Adam sakinleşti, Camille'e öfkeyle baktı.

Camille onu uzun uzun inceledi sonra örtünün tüm yüzeyine güleç yüzlü, çeltik tarlaları boyunca koşan ufak tefek bir adam çizdi. Asya'ya asla gitmemişti, ama arka planda doğaçlama olarak sisler içinde bir dağ, çam ağaçları, kayalıklar, hatta Chu Ta'nın bir çıkıntı üzerindeki küçük kulübesini bile çizdi. Onu Nike kasketi ve ceketiyle çiziktirdi, ama üzerine geleneksel peştamal giydirerek bacaklarını çıplak bırakmıştı. Ayaklarının sıçrattığı suları ve arkası sıra gelen yumurcaklar sürüsünü de ekledi.

Çalışmasını değerlendirmek için biraz geri çekildi.

Tabiî pek çok ayrıntı onu rahatsız ediyordu, ama sonuçta adamın mutlu bir havası vardı, gerçekten mutlu bir havası vardı, bunun üzerine örtünün altına destek olması için bir tabak yerleştirdi, küçük kırmızı zincifrenin minik kutusunu açtı ve sağ orta tarafına mührünü bastı. Ayağa kalktı, yaşlı adamın masasını topladı, resmini alıp tam önüne koydu.

Adam tepkisizdi.

Şu işe bak, dedi kendi kendine, bir hata yaptım herhalde, burada...

Küçük yeğeni mutfaktan döndüğünde adamdan uzun, acı dolu bir inleme yükseldi.

"Çok üzgünüm" dedi Camille, "sanıyordum ki..."

Kız bir el hareketiyle ona susmasını işaret etti, barın arkasından büyük bir gözlük aldı ve onu kasketin altına yerleştirdi. Adam törensel bir biçimde eğildi ve gülmeye başladı. Bir çocuk gülüşü, billur gibi ve neşeli. Hem de ağladı, öne arkaya sallanarak, kollarını göğsünde kavuşturarak ağladı.

"Sizinle pirinç rakısı içmek istiyor."

"Harika..."

Kız bir şişe getirdi, adam bağırdı, kız içini çekti ve yeniden mutfağa gitti.

Arkasında ailenin diğer bireyleri, elinde başka bir şişeyle döndü. Orta yaşlı bir hanım, kırk yaşlarında iki adam ve bir delikanlı. Yalnızca gülüyorlar, bağırışıyorlar, eğilerek birbirlerini selamlıyorlar ve birbirlerine çeşit çeşit sevgi gösterilerinde bulunuyorlardı. Erkekler adamın omzuna vuruyor, çocuk sporcuların yaptığı gibi avucunun ortasına eliyle çakıyordu.

Sonra herkes işinin başına döndü ve genç kız önlerine iki küçük bardak koydu. Yaşlı adam Camille'i selamladı, yeniden doldurmadan önce bardağını bir dikişte bitirdi.

"Sizi uyarıyorum, birazdan size hayatını anlatmaya başlayacak..."

"Sorun değil" dedi Camille, "üfff... bayağı sert, değil mi?"

Kız gülerek uzaklaştı.

Şimdi yalnızdılar. Dede anlattıkça anlatıyor, Camille onu ciddi ciddi dinliyor, adamın her şişe uzatışını başıyla onaylayarak kabul ediyordu.

Ayağa kalkmakta ve eşyalarını toplamakta zorlandı. Gitmek için yaşlı adamın karşısında defalarca eğildikten sonra kapının önünde durup aptal aptal gülerek kapının kolunu inatla dışarı doğru itmeye çalışırken genç kız kolu çekmek için yardımına koştu.

"Burası sizin eviniz, tamam mı? İstediğiniz zaman buraya gelip yemek yiyebilirsiniz. Eğer gelmezseniz çok sinirlenecektir... Çok üzülecektir de..."

İşine vardığında tamamen kopmuştu.

Samia öfkeliydi:

"Hey, sen, kendine birini mi buldun?"

"Evet," diye itiraf etti Camille, "bir sarsak."

"Gerçekten mi?"

"Evet"

"Hadi ordan... Bu doğru değil... Nasıl biri? Sevimli mi?"

"Çok sevimli."

"Hadi be, çok *cool* yani... Kaç yaşında?"

"Doksan iki yaşında."

"Bırak dalga geçmeyi, aptal, kaç yaşında?"

"Tamam kızlar... Bunu sonra konuşsanız!"

Josy kol saatinin kadranını gösteriyordu.

Camille ayaklarının aspiratörün borusuna takılmamasına dikkat ederken, kikirdeyerek uzaklaştı.

9

Üç haftayı geçmişti. Her pazar Champs'daki bir başka restoranda ek iş yapan Franck, her pazartesi büyükannesinin yanına gidiyordu.

Yaşlı kadın artık kentin birkaç kilometre kuzeyindeki bir bakımevinde kalıyordu ve daha gün doğarken onun yolunu gözlemeye başlıyordu.

Buna karşılık Franck çalar saatini kurmak zorundaydı. Köşedeki küçük kahveye bir zombi gibi gidiyor, iki ya da üç sert kahve içiyor, motosikletine biniyor ve gidip kadının yanındaki korkunç ve siyah deri koltukta uyuyordu yeniden.

Yemek tepsisini getirdiklerinde yaşlı kadın işaretparmağını dudaklarına götürüp, bir baş işaretiyle kendisine arkadaşlık eden, orada öylece büzülmüş uyuyan koca bebeği gösteriyordu. Gözünü üzerinden ayırmıyor, kazağının göğsünü iyice örtmesine dikkat ediyordu.

Mutluydu. O buradaydı. Tam burada. Bundan daha...

Yatağını yükseltmesi için hemşireyi çağırmaya cesaret edemiyordu, yavaşça çatalını alıyor ve sessizce yiyordu yemeğini. Uyandığında ona vermek için yiyeceklerinin bir bölümünü, bir parça ekmek, biraz peynir ve birkaç meyveyi komodininin çekmecesine saklıyordu. Sonra tepsiyi yavaşça itiyor ve ellerini gülümseyerek göğsünde kavuşturuyordu.

Geçmişin anıları ve küçük adamın soluğuyla bir beşikteymiş gibi sallanarak gözlerini kapatıyor, hafifçe kestiriyordu. Şimdiye dek onu ne çok kez kaybetmişti... Ne çok kez... Tüm yaşamı onu

aramakla geçmiş gibi geliyordu... Bahçenin dibinde, ağaçların tepesinde, komşuların evinde, saklandığı ahırlarda ya da televizyonlarının karşısında, sonraları tabiî ki kafede, şimdi de asla doğru olmayan telefon numaralarını çiziktirdiği kâğıt parçacıklarında...

Elinden gelen her şeyi yapmıştı yine de... Onu yedirmiş, içirmiş, öpüp koklamış, korumuş, azarlamış, cezalandırmış ve teselli etmişti, ama bunlar bir işe yaramamıştı... Daha yürümeyi öğrenir öğrenmez tüymeye başlamıştı ve birkaç sakalı çıktığında, iş bitmişti. Çekip gitmişti.

Bu anılara dalmışken bazen yüzünü buruşturuyordu kadıncağız. Dudakları titriyordu. Çok fazla acı, çok fazla karmaşa ve çok fazla pişmanlık... Öyle zor, öyle zor anlar olmuştu ki... Ah, ama hayır, artık bunları düşünmeye hiç gerek yoktu, zaten Franck da uyanıyordu, saçları darmadağın, yüzünde koltuk dikişlerinin izi.

"Saat kaç?"

"Neredeyse beş olacak..."

"Ah, kahretsin, ne kadar çabuk!"

"Franck, neden hep kahretsin diyorsun?"

"Ah, hay aksi ne kadar çabuk!"

"Aç mısın?"

"O kadar değil, ama susadım... Gidip bir dolaşayım bakayım..."

Ve işte, diye düşündü yaşlı kadın, işte...

"Gidiyor musun?"

"Hayır, gitmiyorum, kah... hay aksi!"

"Kızıl saçlı, beyaz önlüklü bir beyle karşılaşırsan ona buradan ne zaman çıkacağımı sorabilirsin."

"Tamam, tamam" dedi Franck kapıyı iterken.

"Uzun boylu, gözlüklü, bir de..."

Torunu koridora çıkmıştı bile.

"Ne haber?"

"Onu görmedim..."

"Ya!"

"Hadi, nene... yine ağlamaya başlamayacaksın, değil mi?" dedi kibarca.

"Hayır, ama ben... Kedimi düşünüyorum, kuşlarımı düşünüyorum... Hem bütün hafta yağmur yağdı, aletlerim için kaygılanıyorum... Onları yerleştiremediğim için hepsi paslanacak şimdi..."

"Dönerken eve uğrar, onları kuytu bir yere yerleştiririm..."

"Franck!"

"Evet."

"Beni de birlikte götür..."

"Ah... Bana her seferinde aynı şeyi yapma... Götüremem..."

Yeniden aynı konuya döndü:

"Aletler..."

"Ne?"

"Onları kuyruk yağıyla yağlamak gerekirdi..."

Yanaklarını şişirerek kadına baktı:

"Buna ayıracak zamanım mı var benim? Tamam, boş ver, daha jimnastik dersimiz var, biz... Yürütgecin nerede?"

"Bilmiyorum."

"Nene..."

"Kapının arkasında."

"Hadi bakalım ayağa, yaşlı kadın, şimdi sana kuşları göstereceğim."

"Üff, burada kuş muş yok. Yalnızca akbabalar ile leş kargaları var."

Franck gülümsüyordu. Büyükannesinin huysuzluğunu seviyordu.

"İyi misin?"

"Hayır."

"Yine neyin var?"

"Ağrılarım var?"

"Neren ağırıyor?"

"Her tarafım."

"Her tarafım diye bir şey olamaz. Bana kesin bir yer göster."

"Başım ağrıyor."

"Bu normal. Herkesin başı ağrır... Hadi, onu boş ver de bana kız arkadaşlarını göster..."

"Bu konuyu kapat. Onlara bir türlü ısınamadım."

"Ya şuradaki, blazerli yaşlı adam, fena değil, ha?"

"O bir blazer değil, koca budala, bu onun pijaması, üstelik duvar gibi de sağır... Buna rağmen kasmtının tekidir de..."

Bir ayağını öbürünün önüne koyuyor ve küçük dostları hakkında kötü şeyler anlatıyordu, her şey yolundaydı.

"Hadi, ben gidiyorum..."

"Şimdi mi?"

"Evet, şimdi. Aletlerinle ilgilenmemi istiyorsan... Sabahları erken kalktığımı unutma, kahvaltımı yatağıma getirecek kimse de yok."

"Bana telefon edecek misin?"

Franck başını salladı.

"Öyle diyorsun ama sonra aramıyorsun."

"Zamanım yok."

"Yalnızca bir merhaba, sonra hemen kapatırsın."

"Tamam. Bu arada, haftaya gelebilir miyim, bilmiyorum... Şefim bizleri eğlenceye götürüyor."

"Nereye?"

"Moulin-Rouge'a."

"Gerçekten mi?"

"Tabiî ki değil! Limousin'e, bize hayvanları satan adama ziyarete gidiliyor."

"Ne tuhaf bir fikir."

"Şefim bu, onun için... Bunun önemli olduğunu söylüyor."

"Öyleyse gelmeyeceksin?"

"Bilmiyorum."

"Franck!"

"Evet..."

"Doktor..."

"Biliyorum, kızıl saçlı, yakalamaya çalışıyorum... Sen de egzersizlerini doğru dürüst yapacaksın, tamam mı? Anladığım kadarıyla hemşire senden pek memnun değil."

Büyükannesinin şaşkınlığını görünce şakayla karışık ekledi:

"Görüyorsun ya, zaman zaman telefon ettiğim de oluyor."

Franck aletleri yerleştirdi, meyve bahçesinin son çileklerinden yedi ve bir süre bahçede oturdu. Kedi mırıldanarak bacaklarına sürtündü.

"Merak etme, beybaba, merak etme. Yakında gelecek."

Cep telefonunun zili onu dalgınlığından uyandırdı. Bir kızdı arayan. Biraz horozlandı, kız kikirdedi.

Sinemaya gitmeyi öneriyordu. Film seyretmek zorunda kalmadan onu yatağa atabileceği bir numara düşünerek yol boyunca yüz altmış kilometreyle gitti. Sinemadan fazla hoşlanmıyordu. Genelde daha film başlamadan uyuyuveriyordu.

10

Kasım ayının ortalarına doğru, soğuk insanın içine işlemeye başladığında, Camille nihayet yaşam koşullarını düzeltmek için inşaat malzemeleri satan herhangi bir Brico'ya gitmeye karar verdi. Bir cumartesiyi orada geçirdi, tüm reyonlarını dolaştı, tahta panolara dokundu, aletleri, çivileri, vidaları, kapı kollarını, kornişleri, boya kutularını, silme süslemeleri, duş kabinlerini ve kromajlı diğer banyo malzemelerini hayran hayran seyretti. Sonra bahçe malzemeleri reyonuna gitti, kendisini hayallere daldıran her şeyin bir envanterini çıkarttı: eldivenler, kauçuk çizmeler, bahçıvan çapaları, tavuk kafesi, fideler, her türlü gübre ve tohum çuvalları. Mallara bakmak için harcadığı zamanın bir o kadarını da müşterileri incelemeye harcadı. Pastel renkli duvar kâğıtlarının ortasındaki gebe kadın, iğrenç bir aplik yüzünden birbirine giren genç çift ya da bir elinde rulo haline getirdiği not defteri, diğerinde marangoz metresi olan emekliliğine ramak kalmış yerinde duramayan bir adam.

Hayat ona belirsizliklerden ve gelecek projelerinden sakınmayı öğretmişti, ama Camille'in emin olduğu bir şey vardı: Bir gün, çok çok ileride bir gün, beyaz saçları, yüzünde binlerce çizgi, ellerinde lekelerle çok, bugünden de daha çok yaşlandığında kendine ait bir evi olacaktı. Reçel yapmak için bakır tenceresiyle, tuzlular için büfenin dibine gizlenmiş teneke kutusuyla gerçek bir ev. Epey sağlam, uzun bir çiftlik masası ve kretondan perdeler. Gülümsüyordu. Kreton neydi, hoşuna gidecek bir şey miydi, hiçbir fikri yoktu, ama bu sözcüklerden hoşlanıyordu: kreton perdeler... Arkadaş odaları olacaktı ve kim bilir? Belki arkadaşları da? Sevimli bir bahçesi, iyi yumurta veren tavukları, sıçanların arkasından koşacak kedileri, kedilerin arkasından koşacak kö-

pekleri olacaktı. Kokulu bitkilerden küçük bir evleği, bir şöminesi, içine göçmüş koltukları ve dört bir yanında kitapları olacaktı. Beyaz sofra örtüleri, eskimiş alacalı peçeteleri, babasıyla aynı operaları dinleyeceği bir müzik aleti, üzerinde sabahları leziz havuçlu etler pişireceği bir kömür ocağı olacaktı...

Leziz havuçlu etler... ne olursa olsun...

Çocukların çizdiği gibi, bir kapısı, her yanında iki penceresi olan küçük bir ev. Menekşe renginde, ölçülü, sessiz, asmayla ve sarmaşık gülleriyle kaplı. Tırabzan babalarıyla, ikişer ikişer basamaklara yapıştırılmış siyah ve kırmızı küçük hayvanlarıyla bir ev. Günün tüm sıcağını emmiş, akşam olduğunda balıkçılın dönüşünü beklemek için oturacağı sımsıcak basamaklar...

Ve sonra atölye yerine geçecek eski bir sera. İşte bundan pek emin değildi. Şimdiye dek elleri ona hep ihanet etmişti, belki de onlara pek güvenmemesi daha iyi olacaktı.

Sonuçta dinginliğin yolu buradan geçemez miydi?

Nereden geçiyordu öyleyse? Nereden, diye endişeleniverdi.

Nereden?

Kendini hemen topladı, ne yapacağını bilemeden bir satıcıya seslendi. Ormanın dibinde tahtadan küçük bir kulübe, çok güzel olurdu, ama şu an nemli bir koridorun dibinde donuyordu ve bu cart sarı kazaklı genç adam ona kesinlikle yardım edebilirdi.

"Cereyan yaptığını mı söylüyorsunuz?"

"Evet."

"Bir Velux mü?"

"Hayır, bir vasistas."

"O şeylerden hâlâ var mı?"

"Maalesef..."

"Bakın, sizin için gerekli olan şeyler..."

Tezgâhtar ona pencere aralıklarını tıkamak için kullanılan dayanıklı, yıkanabilir, su geçirmez, üstü PVC kaplı köpükten yapılmış özel bir "pencere tıkacı" gösterdi. Gerçek bir şans.

"Sabitleme makineniz var mı?"

"Yok."

"Çekiciniz? Çivileriniz?"

"Yok."

Tezgâhtar sepetini doldururken o mağazanın içinde onu bir köpek gibi izliyordu.

"Ya ısınmam için?"

"Ne kullanıyorsunuz?"

"Geceleri kapanan, üstelik de pis pis kokan bir elektrikli radyatör."

Tezgâhtar rolünü çok ciddiye aldı ve esaslı bir ders verdi.

Ukala bir tonla fanlıların, yansıtıcılıların, infrarujluların, yağlı olanlarının ve konvektörlerin özelliklerini anlattı, övdü ve karşılaştırdı. Adamın anlattıklarından serseme döndü.

"Yani ben şimdi hangisini alıyorum?"

"Ah, şey, karar sizin..."

"Sorun da bu ya... Karar veremiyorum."

"Yağlı olanlarından alın, hem fazla pahalı değildirler, hem de iyi ısıtırlar. Calor'un *Oléo*'su hiç fena sayılmaz."

"Tekerlekleri var mı?"

"Eee..." diye duraksadı teknik bilgileri inceleyerek... "*mekanik termostat, kordon sarıcı, ayarlanabilir güç, entegre nemlendirici, falan, falan, tekerlekler!* Var, Hanımefendi."

"Harika. Böylece yatağımın yanına koyabilirim."

"Şey... Bana sorarsanız... Bir delikanlı da iyi iş görür. Yatakta, ısıtır."

"Evet, ama onun kordon sarıcısı yok."

"Yok evet..."

Gülümsüyordu.

Garanti belgesini doldurmak için satıcıya masasına kadar eşlik ederken Camille yapay korları, yapay odunları, yapay alevleri ve yapay ızgaraları olan yapay bir şömine gördü.

"Ah! Ya bu? Bu nedir?"

"Bir elektrikli şömine, ama size tavsiye etmem."

"Hayır! Hayır! Gösterin!"

Sherbone'du, bir İngiliz modeli. Onlardan başka kimse böylesine çirkin, böylesine *kitsch* bir şey yaratamazdı. Sıcaklığa göre (1 000 ya da 2 000 watt) alevler yükseliyor ya da alçalıyordu. Camille'in etekleri zil çalıyordu.

"Dâhice bir şey, sanki hakiki gibi!"

"Fiyatını gördünüz mü?"

"Hayır."

"532 avro, sıradan bir şey. Beş para etmez. Almaya değmez."

"Avrodan hiç anlamam..."

"Zor değil, yaklaşık 3 500 liraya, 600 frank daha az ödeyeceği-

niz Color kadar ısıtmayacak bir şey satın alıyorsunuz."
"Onu istiyorum."

Satıcı çocuk iyi niyetle doluydu ve kredi kartını uzatırken ağustosböceğimiz gözlerini kapattı. Camille o durumdaydı ki, kendine eve teslimi de hediye etti. Asansörü olmayan bir evin yedinci katında oturduğunu söyleyince kadın ona ters ters baktı, on avro daha vermesi gerekeceğini söyleyerek onu uyardı.
"Sorun değil" diye yanıtladı Camille, korka korka.
Satıcı çocuk haklıydı. Sıradan bir şeydi.

Evet, sıradan bir şeydi, ama yaşadığı yere daha iyisi layık değildi. Çatı arasında on beş metrekare, dolayısıyla da ayakta durabileceği altı metrekarelik bir yer kalıyordu, yere serilmiş bir şilte, genel tuvaletleri andıran bir köşede hem lavabo, hem de banyo olarak kullanılan bir akar su. Askı yerine kullanılan bir destek ve etajer olarak kullanılan üst üste konulmuş iki koli. Bir kamp masası üzerine yerleştirilmiş elektrik sobası. Hem çalışma masası, hem yemek odası, hem de sehpa olarak kullanılan bir mini buzdolabı. İki tabure, bir halojen lamba ve mutfak dolabı olarak kullanılan bir başka koli. Daha başka? Elinde kalan pek az eşyayı yerleştirmiş olduğu ekose bir bavul, üç resim dosyası ve... Hayır, hepsi bu kadar.
Koridorun sonunda sağda bulunan tuvaletler alaturkaydı ve duşlar tuvaletlerin üzerindeydi. Bunun için deliğin ağzını bu işe yarayan bir kapakla kapatmak gerekiyordu.

Komşusu yoktu, belki de hayalet komşuları vardı, çünkü bazen 12 numaralı kapının arkasından fısıltılar duyuyordu. Kendi kapısının üzerinde bir asma kilit ve menekşe rengi güzel harflerle eski kiracının adı vardı: *Louise Leduc.*
Bir önceki yüzyılın küçük hizmetçisi...

Hayır, fiyatı hemen hemen aylığının yarısı kadar tutmasına rağmen şöminesini aldığına pişman değildi. Ah! Yine de... Adam sende... maaşıyla yaptıklarına bakılırsa... Otobüste şöminesinin açılış töreni için çağırabileceklerini tasarlıyordu.

Birkaç gün sonra adamıyla konuşuyordu.
"Biliyor musunuz, bir şöminem var."
"Efendim? Ah! O! Sizsiniz... İyi günler Hanımefendi. Hava ne kadar kötü, değil mi?"

"Kötüden de kötü! Neden berenizi çıkartıyorsunuz?"

"Şey... ben... Sizi selamlıyordum, değil mi?"

"Yapmayın canım, takın berenizi. Üşüteceksiniz! Ben de sizi arıyordum. Bir akşam sizi ateşin karşısında yemek yemeğe davet etmek istiyordum."

"Beni mi?" derken boğuluyordu adam.

"Evet! Sizi!"

"Ah, yo, ama ben... şey... Neden? Bu gerçekten de..."

"Gerçekten de ne?" dedi Camille, yorgunluk çöküvermişti üzerine; ve en sevdikleri bakkalın önünde tir tir titriyorlardı.

"Bu... şey..."

"Bu mümkün değil mi?"

"Hayır, bu... Benim için büyük bir şeref!"

"Ah!" diye eğleniyordu kız, "büyük bir şeref... Yok canım, göreceksiniz, çok sade bir yemek olacak. Öyleyse mutabık mıyız?"

"Evet... ben... masanızı paylaşmaktan çok mutlu olacağım."

"Şey... Tam anlamıyla bir masa değil, daha çok..."

"Öyle mi?"

"Daha çok bir piknik... Dostça yenilen küçük bir yemek."

"Çok iyi, pikniklere bayılırım! Hatta, isterseniz İskoç battaniyem ve sepetimle de gelebilirim."

"Ne sepetiniz?"

"Piknik sepetim!"

"İçinde kap kaçak olan şey mi?"

"Daha çok tabak, çatal bıçak, bir örtü, dört peçete, bir tirbü..."

"Ah evet, çok güzel bir fikir! Bunların hiçbiri yok bende. Peki ne zaman? Bu akşam?"

"Tamam, bu akşam... şey... ben..."

"Siz ne?"

"Daireyi ve kirayı paylaştığım çocuğa haber vermedim de..."

"Anlıyorum. Ama hiç sorun değil, o da gelebilir..."

"O mu?" diye şaşırdı adam, "hayır... o olmaz. Öncelikle bilmiyorum onun... Uygun bir çocuk mu, değil mi bilmiyorum... Ben... Birbirimizi iyi anlayalım... onun davranışlarından söz etmiyorum... her ne kadar... aslında... onları paylaşmıyorsam da, yani, hayır, benim düşündüğüm daha çok... Hem sonra o bu akşam burada değil. Ne de başka akşamlar..."

"Özetleyelim" diye öfkelendi Camille, "hiçbir zaman orada olmayan daire arkadaşınıza haber vermediğiniz için bu akşam gelemiyorsunuz, öyle mi?"

Adam burnunu çekiyor, paltosunun düğmeleriyle oynuyordu.

"Sizi zorlamıyorum, tamam mı? Kabul etmek zorunda değilsiniz, biliyor musunuz..."

"Aslında..."

"Aslında ne?"

"Bir şey yok. Geleceğim."

"Bu akşam mı, yarın mı? Çünkü ondan sonra hafta sonuna kadar yeniden işe başlıyorum."

"Tamam" diye mırıldandı adam, "tamam, yarın... Siz... Siz orada olacaksınız, değil mi?"

Camille başını salladı.

"Siz ne anlaşılması güç bir insansınız. Sizi davet ettiğime göre tabiî ki orada olacağım."

Beceriksizce gülümsedi.

"Öyleyse yarın görüşüyoruz?"

"Yarın görüşürüz Hanımefendi."

"Saat sekiz sularında."

"Saat tam sekizde, not ediyorum."

Eğildi ve arkasını dönüp yürüdü.

"Hey!"

"Efendim?"

"Servis merdiveninden çıkacaksınız. Yedinci katta oturuyorum, kapı numaram 16, soldan üçüncü kapı..."

Anladığını belirten bir ifadeyle beresini salladı.

11

"Girin, girin! Ama siz harika olmuşsunuz!"

"Ah" diye kızardı adam, "bu yalnızca basit bir denizci şapkası... Büyükbabamındı, düşündüm de bir piknik için..."

Camille gözlerine inanamıyordu. Adamın kolunun altında gümüş topuzlu bir baston vardı, boynuna bir papyon takmış, açık renk bir elbise giymişti ve kendisine sorgun dalından kocaman bir sepet uzatıyordu.

"Sepetiniz bu mu?"

"Evet, ama durun, bir şeyim daha var..."

Koridorun sonuna gitti ve elinde bir gül demetiyle geri geldi.

"Ne zarifsiniz..."

"Biliyor musunuz, bunlar gerçek çiçek değil?"

"Efendim?"

"Evet, bunlar Uruguay'dan geliyor, galiba... Gerçek bahçe güllerini tercih ederdim ama kış ortasında bu... bu..."

"İmkânsız.

"Evet! İmkânsız!

"Evet, girin, evinizdeymiş gibi rahat olun."

Öyle uzun boyluydu ki, hemen oturmak zorunda kaldı. Söyleyeceklerini kafasında toparlamaya çabaladı, kekemeliğinden çok... şaşkınlığından.

"Burası... Burası..."

"Küçük."

"Hayır, burası, nasıl söyleyeyim... Sevimli. Evet, çok sevimli ve... pitoresk, öyle değil mi?"

"Fazla pitoresk" diye yineledi Camille, gülerek.

Adam bir süre sustu.

"Gerçekten? Burada mı yaşıyorsunuz?"

"Şey, evet..."

"Tamamen mi?"

"Tamamen."

"Bütün yıl mı?"

"Bütün yıl."

"Küçük değil mi?"

"Adım Camille Fauque."

"Elbette, memnun oldum. Philibert Marquet de la Durbellière" diyerek kendini tanıttı; ayağa kalkarken başını tavana çarptı.

"O kadar mı?"

"Evet."

"Bir takma adınız yok mu?"

"Bildiğim kadarıyla yok..."

"Şöminemi gördünüz mü?"

"Efendim?"

"Şurada... Şöminem..."

"Ah işte orada! Çok güzel..." diye ekledi yeniden oturup ayaklarını plastik alevlere doğru uzatarak, "Çok çok güzel... İnsan kendini İngiliz tarzı küçük bir kır evinde sanıyor, değil mi?"

Camille mutluydu. Yanılmamıştı. Bu çocuk tuhaf bir adamdı, ama harika biriydi...

"Güzel değil mi?"

"Muhteşem! Umarım iyi çekiyordur."

"Kusursuz."

"Odun için ne yapıyorsunuz?"

"Hele de fırtınada... Bugünlerde eğilip almak yetiyor da..."

"Maalesef bunu çok iyi bilirim... Ebeveynlerimin evindeki çalı çırpıları görmeliydiniz... Gerçek bir felaket... Bu odunlar nedir? Meşe mi?"

"Bravo!"

Birbirlerine gülümsediler.

"Şimdi bir şarap iyi gitmez mi?"

"Harika gider."

Camille sepetin içindeki şeylere hayran kaldı. Hiçbir şey eksik değildi, tabaklar porselendi, çatal bıçaklar gümüş kaplama ve bardaklar kristal. Bir tuzluk, bir biberlik, bir zeytinyağlık, kahve fincanları, çay fincanları, kenarları işlemeli peçeteler, bir salata taba-

ğı, bir sosluk, bir komposto tabağı, bir kutu kürdan, bir şekerlik, balık çatal bıçakları ve bir sıcak çikolata cezvesi vardı. Hepsinin üzerine konuğunun ailesinin arması işlenmişti.

"Hiç bu kadar güzelini görmemiştim..."

"Dün neden gelemediğimi anlıyor musunuz... Bunları yıkamak ve parlatmak için kaç saat harcadığımı bir bilseniz..."

"Bunu bana söylemeliydiniz."

"Bu akşam olmaz, sepetimi temizleyip yerleştirmem gerek, gibi bir neden söyleseydim benim çıldırdığımı düşünmez miydiniz?"

Camille bir yorumda bulunmamak için kendini tuttu.

Yere bir örtü serdiler ve Philibert bilmem ne tabakları koydu.

Yemek yeme oyunu oynamaya başlayan, yerlerinde duramayan ama hiçbir şeyi kırmamaya da büyük özen gösteren çocuklar gibi memnun ve mutlu, ayaklarını altlarına alarak oturdular. Yemek yapmasını bilmeyen Camille Goubetzkoi'ye gidip taramalar, somonlar, tuzlama balıklar ve kayısı reçeli almıştı. Büyük amcanın küçük çukur tabaklarını özenle doldurdular, krepleri, elektrikli levha üzerinde ısıtabilmek için alüminyum kâğıt ve eski bir kapaktan ustalık eseri bir ekmek kızartıcısı oluşturdular. Votka su oluğunun dibine konmuştu, almak için vasistası kaldırmak yetiyordu. Bu gidiş gelişler odayı soğutuyordu soğutmasına ama çıtır çıtır yanan şömine içerisini cehennem gibi ısıtıyordu.

Her zamanki gibi Camille yemekten çok içmeyi tercih etti.

"Sigara içersem rahatsız olmazsınız, değil mi?"

"Rica ederim... Bir de bacaklarımı uzatmak istiyorum, her yerimin uyuştuğunu hissediyorum..."

"Yatağıma uzanın..."

"Ke... ke... kesinlikle olmaz, ben... ben bunu yapamam..."

En küçük bir heyecan sözcüklerinin ve konuşmasının karışmasına yol açıyordu.

"Hadi ama! Aslında bu zaten açılıp yatak olan bir kanepe..."

"Öyleyse..."

"Birbirimize sen diye hitap edebilir miyiz, Philibert?"

Yüzünün rengi soldu.

"Yo, hayır, ben... Kendi açımdan ben bunu yapamam, ama siz... Siz..."

"Stop! Tamam! Hiçbir şey söylemedim! Hiçbir şey söyleme-

dim! Dahası, bana göre siz diye hitap etmek daha iyi, daha çekici, daha..."

"Pitoresk mi?"

"İşte bu!"

Philibert de pek fazla yemiyordu, ama öylesine ağır, öylesine temkinlice yiyordu ki ev sahibemiz soğuk yemekleri tercihi yüzünden kendini kutladı. Yemeğin sonunda servis yapmak için krem peynir almıştı. Aslında bir pastanenin önünde takılıp kalmış, bir türlü hangi pastayı alacağına karar verememişti. Küçük İtalyan kahvedanlığını çıkardı, içtiği fincan öylesine inceydi ki, tokuşturmaya kalksa kırılacağından kesinlikle emindi.

Pek konuşkan değillerdi başlangıçta. Yemeklerini biriyle paylaşmaya alışık değillerdi. Dolayısıyla da davet dört dörtlük olmadı, ikisi de yalnızlıklarından kurtulmakta çok zorlandılar. Ama iyi yetiştirilmiş insanlardı, ellerinden geldiğince idare etmeye çalıştılar. Keyiflendiler, kadeh tokuşturdular, mahalleden söz ettiler. Franprix'nin kasiyer kızları –Philibert sarışını seviyordu, Camille saçları patlıcan moru olanını– turistler, Eiffel Kulesi'ndeki ışık gösterileri ve köpek pislikleri. Konuğu, tahmininden konuşkan çıkmıştı, havadan sudan ve gülünç binlerce konu buluyordu. Fransa tarihiyle çok ilgiliydi, zamanının çoğunu XI. Louis'nin hapishanelerinde, I. François'nın bekleme odasında, Ortaçağ'daki Vandée'li köylülerin sofralarında ve büyük bir hayranlık duyduğu Marie-Antoinette'le Conciergerie'de geçirdiğini itiraf etti. Camille bir konuyu ya da bir çağı ortaya atıyor, adamdan bir sürü önemli ayrıntıyı öğreniyordu. Kostümler, saray entrikaları, tuz vergisinin miktarı ya da Capetlerin soyağacı.

Çok eğlenceliydi

Alain Decaux'nun internet sitesindeymiş gibi hissediyordu kendini.

Tuşa bir dokun, özet önüne gelsin.

"Öğretmen ya da onun gibi bir şey misiniz?"

"Hayır, ben... Demek istediğim... Bir müzede çalışıyorum..."

"Müdür müsünüz?"

"Bu ne kadar güzel, önemli bir sözcük. Hayır, daha çok ticaret servisinde çalışıyorum..."

"Ah..." diye onayladı Camille ciddiyetle, " bu heyecan verici bir iş olmalı... Hangi müzede çalışıyorsunuz?"

"Belli olmuyor, çeşitli müzeleri geziyorum... Siz ne yapıyorsunuz?"

"Ah, ben... Ne yazık ki benim işim o kadar ilginç değil... bürolarda çalışıyorum..."

Yüzündeki öfkeyi fark eden adam konunun üzerinde fazla durmaması gerektiğini hissetti.

"Güzel krem peynirim ve kayısı reçelim var, ister misiniz?"

"Memnuniyetle! Ya siz?"

"Teşekkür ederim, bu küçük abur cuburlar beni şişmanlattı..."

"Pek şişman sayılmazsınız..."

Yaralayacı bir söz söylediğini düşünerek hemen ekledi:

"Ama siz... siz zarif birisiniz... Yüzünüz bana Diane de Poitiers'i hatırlatıyor..."

"Güzel miydi?"

"Oh! Güzelden de öteydi!" yüzü kızardı. "Ben... Siz... Siz Anet Şatosu'na hiç gittiniz mi?"

"Hayır."

"Gitmeliydiniz... Sevgilisi Kral II. Henri tarafından ona hediye edilmiş harika bir yer..."

"Öyle mi?"

"Evet, çok güzel bir yer, dört bir yanına adlarının baş harflerinin kazılı olduğu bir tür aşk yuvası. Baş harfleri her yere kazılı, taşa, mermere, dökme demirlere, tahtaya ve mezarının üstüne. Aynı zamanda heyecan verici de... Eğer yanılmıyorsam krem kutuları ile saç fırçaları hep orada, banyosunda duruyordu. Sizi bir gün oraya götüreceğim."

"Ne zaman?"

"Belki ilkbaharda?"

"Piknik yapmaya mı?"

"Tabiî ki..."

Bir süre konuşmadılar. Camille onun delik ayakkabılarını fark etmemiş gibi yapmaya çalıştı, Philibert de duvardaki güherçile lekeleri için aynı şeyi yaptı. Votkalarından küçük küçük yudumlar almakla yetiniyorlardı.

"Camille!"

"Evet?"

"Gerçekten, her gün burada mı yaşıyorsunuz?"

"Evet."

"Ama şey... şey için... Yani... tuvaletler..."

"Sahanlıkta."

"Ya?"

"Gitmek mi istiyorsunuz?"

"Hayır, hayır, yalnızca merak ettim de."

"Benim için mi kaygılanıyorsunuz?"

"Hayır, yani... evet... Her yer... öyle dökülüyor ki..."

"Çok zarifsiniz... Ama idare ediyor. İdare ediyor, emin olun, hem sonra, şimdi güzel bir şöminem var."

Adamın coşkulu hali kaybolmuştu.

"Kaç yaşındasınız? Tabiî bu sır değilse..."

"Yirmi altı yaşındayım. Şubatta yirmi yedi olacağım..."

"Kız kardeşim gibi..."

"Bir kız kardeşiniz mi var?"

"Bir değil, altı!"

"Altı kız kardeş!"

"Evet. Bir de erkek kardeşim var..."

"Ve siz Paris'te tek başınıza yaşıyorsunuz ."

"Evet, yani kirayı paylaşan biriyle birlikte..."

"İyi anlaşıyor musunuz?"

Adamın cevap vermemesi üzerine diretti:

"Pek iyi değil mi?"

"Yo, yo... iyi anlaşıyoruz. Zaten asla birbirimizi gördüğümüz de yok..."

"Ya?"

"Tam olarak Anet Şatosu sayılmaz diyelim."

Camille gülüyordu.

"Çalışıyor mu?"

"Çalışmaktan başka bir şey yapmıyor. Çalışıyor, uyuyor, çalışıyor, uyuyor. Uyumadığı zamanlar kızlar getiriyor. Kendisini ancak uluyarak ifade etmesini bilen tuhaf biri. Kadınların onda ne bulduğunu anlamakta zorlanıyorum. Aslında bu konuyla ilgili bir fikrim var ama, boş ver..."

"Ne iş yapıyor?"

"Aşçı."

"Ya! En azından size leziz yemekler hazırlıyordur."

"Asla. Onu mutfakta hiç görmedim. Sabahları yalnızca zavallı kahvedanlığına sövüp saymak için giriyor mutfağa."

"Arkadaşlarınızdan biri mi?"

"Daha neler! Onu karşıdaki fırının tezgâhına yapıştırılmış bir ilandan buldum: *Vert Galant'da çalışan genç aşçı öğleden sonra mola saatlerinde siesta yapmak için bir oda arıyor.* Başlangıçta, günde yalnızca birkaç saat geliyordu, şimdi bütün gün orada..."

"Bu sizin canınızı mı sıkıyor?"

"Asla! Hatta ona bunu öneren de benim... Zaten, siz de göreceksiniz ya, ev benim için biraz fazla büyük. Sonra her iş geliyor elin-

den. Benim gibi bir ampulü bile değiştirmekten âciz birinin çok işine yarıyor... Her şeyi ayarlamayı biliyor ve tam anlamıyla itin teki... O geldiğinden beri elektrik faturam güneşin altındaki kar gibi eridi."

"Sayaçla mı oynadı?"

"Eline gelen her şeyle oynuyor, sanırım... Aşçı olarak nasıldır bilmiyorum, ama küçük tamir işlerinde bir harika. Evdeki her şeyin yıkık dökük olduğunu düşünürsek... Ama hayır... aslında onu seviyorum da... Onunla hiç konuşma fırsatım olmadı, ama sanırım o... Neyse, bilmiyorum... Bazen bir canavarla aynı çatı altında yaşıyormuşum gibi geliyor..."

"*Yaratık*'taki gibi mi?"

"Efendim?"

"Yok bir şey."

Sigourney Weaver bir kralla asla yemek yemediği için, Camille konuyu uzatmamayı tercih etti.

Etrafı birlikte topladılar. Minicik lavabosunu görür görmez Philibert bulaşıkları yıkamayı kendisine bırakmasını rica etti. Pazartesileri müze kapalı olduğundan, yarın tek işi bu olacaktı.

Kibarca birbirlerinden ayrıldılar.

"Bir dahaki sefere siz geleceksiniz."

"Memnuniyetle."

"Ama, ne yazık ki benim şöminem yok..."

"Hey! Paris'te herkesin küçük bir kır evine sahip olma şansı yok ki..."

"Camille!"

"Evet."

"Kendinize dikkat edin, tamam mı?"

"Çalışırım. Siz de kendinize dikkat edin, Philibert..."

"Ben... Be..."

"Ne?"

"Sana söylemek zorundayım... Aslında ben tam olarak müzede çalışmıyorum, anlarsın işte... Daha çok dışarıda çalışıyorum... Yani dükkânlarında... Ben... Ben... kartpostal satıyorum."

"Ben de tam olarak bürolarda çalışmıyorum, anlarsın işte... Ben de daha çok dışarıda çalışıyorum... Temizlik işleri yapıyorum..."

Kaderci bir gülümsemeyle birbirlerine baktılar ve süklüm püklüm birbirlerinden ayrıldılar.

Süklüm püklüm ve rahatlamış.

Çok başarılı bir piknik olmuştu.

12

"Bu ses ne?"

"Merak etme, bu uzun Duduche..."

"Ne yapıyor öyle? Sanki mutfağı su içinde bırakıyor."

"Boş ver, biz yemeğimize bakalım. Şöyle gelsene."

"Olmaz, bırak beni."

"Hadi gel... Gelsene... Neden tişörtünü çıkartmıyorsun?"

"Üşüyorum."

"Gel diyorum sana."

"Tuhaf bir adam, değil mi?"

"Kafayı üşütmüş. Onu az önce bastonu ve soytarı şapkasıyla giderken görecektin. Kostümlü baloya gittiğini sandım."

"Nereye gidiyordu?"

"Bir kızı görmeye, sanırım."

"Bir kızı!"

"Evet, öyle olduğunu sanıyorum. Bir şey bildiğim yok. Hadi, bu yana dön, kahretsin."

"Bırak beni."

"Hey, Aurélie, canımı sıkıyorsun ama..."

"Aurélia, Aurélie değil."

"Ha Aurélia, ha Aurélie, aynı şey. Tamam... Ya bu çorapların, onları da mı bütün gece çıkartmayacaksın?"

13

Kesinlikle yasak olmasına rağmen, *strictly forbidden*, Camille elbisesini şöminesinin üzerindeki kirişe koyuyor, mümkün olduğunca uzun süre yataktan çıkmıyor, yorganının altında giyiniyor ve blucinini giymeden önce düğmelerini eliyle ısıtıyordu.

Pencere aralarına koyduğu PVC yastıklar pek işe yaramış gibi görünmüyordu, alnını yalayan korkunç hava akımını hissetmemek için şiltesinin yerini değiştirmek zorunda kalmıştı. Şimdi yatağı tam kapının önündeydi ve içeri girip çıkmak başlı başına bir sorun olmuştu. Üç adım atabilmek için şilteyi orasından burasından çekiştirmesi gerekiyordu. Ne sefillik, diye düşünüyordu, ne sefillik... Ve sonra, orası burası kıtırdıyor, yerinden çıkmasın diye duvara tutunarak çişini lavaboya yapıyordu...

Yani anlaşılacağı gibi, pisti. Belki pis değildi de, her zamankinden daha az temizdi. Haftada bir ya da iki kez, onların evde bulunmadığından emin olduğunda, Kesslerlere gidiyordu. Temizlikçi kadınlarının çalışma saatlerini biliyordu ve gittiğinde kadın ona kurulanması için içini çekerek büyük bir havlu veriyordu. Kimse aptal değildi. Her seferinde giderken biraz yemek ya da bir çarşaf alıp gidiyordu... Zaten bir gün Mathilde saçlarını kuruturken onu yakalamayı başarmıştı.

"Bir süreliğine gelip burada yaşamak istemez misin? Odana geçebilirsin."

"Hayır, teşekkür ederim, ikinize de teşekkür ederim, böyle iyi. Ben iyiyim..."

"Çalışıyor musun?"

Camille gözlerini kapadı.

"Evet, evet..."

"Nerede çalışıyorsun? Paraya ihtiyacın var mı? Bize bir şeyler ver, Pierre sana avans ödeyebilir, biliyor musun?"

"Hayır. Şu an için bitirdiğim bir şey yok elimde."

"Ya annende olan onca resim?"

"Bilmiyorum... Onları ayıklamak lazım. Hiç içimden gelmiyor..."

"Ya otoportrelerin?"

"Onlar satılık değil."

"Tam olarak ne yapıyorsun?"

"Önemsiz şeyler..."

"Voltaire Rıhtımı'ndan geçtin mi?"

"Daha gidemedim."

"Camille!

"Evet."

"Şu saç kurutma makinesini kapatamaz mısın? Birbirimizi biraz duyabilsek."

"Acelem var."

"Tam olarak ne yapıyorsun?"

"Efendim?"

"Hayatın nasıl, orada... Şu sıralar hayatın neye benziyor?"

Bir daha bu tür soruları yanıtlamak zorunda kalmamak için Camille basamakları dörder beşer indi ve önüne çıkan ilk kuaförün kapısından içeri girdi.

14

Aynadan arkasında görünen genç adama:

"Beni tıraş edin" dedi.

"Efendim?"

"Kafamı tıraş etmenizi isteyecektim, lütfen."

"Sıfır numara mı?"

"Evet."

"Yo, hayır. Bunu yapamam..."

"Evet, evet, yapabilirsiniz. Saç kesme makinenizi alın elinize ve işe koyulun."

"Hayır, burası ordu değil. Çok kısa kesebilirim, ama sıfır numara olmaz. Bu, kuaförümüzün tarzı değil... Öyle değil mi Carlo?"

Carlo kasasının arkasında *Tiercé Magazine*'i okuyordu.

"Ne diyorsun?"

"Küçükhanım, saçının sıfır numara kesilmesini istiyor..."

Diğer adam, bana ne, zaten yedinci ayakta on avro kaybettim, uğraştırma beni... anlamında bir hareket yaptı.

"Beş milimetre..."

"Efendim?"

"Beş milimetre boyunda keseceğim, yoksa dışarıya çıkmaya cesaret bile edemezsiniz..."

"Berem var."

"Benim de ilkelerim var."

Camille adama gülümsedi, başıyla boyun eğdiğini gösteren bir işaret yaptı ve ensesinde makasın tıkırtılarını hissetti. Saç tutamları yere düşerken o karşıdan kendisine bakan tuhaf insanı seyrediyordu. Onu tanımıyor, bir saniye önce neye benzediğini anımsamıyordu. Umurunda bile değildi. Bundan böyle gidip sahanlık-

ta bir duş yapması eskisi kadar işkence olmayacaktı, önemli olan tek şey de buydu.

Yansımasıyla sessizce konuştu: Evet? Program bu muydu? Başkalarına asla borçlu kalmamak için, çirkinleşmek pahasına, insan önüne çıkmama pahasına boktanlaşmak mıydı?

Hayır, gerçekten mi? Bu muydu?

Ellerini kirpi gibi olmuş başında gezdirdi ve hüngür hüngür ağlama arzusu duydu içinde.

"Beğendiniz mi?"
"Hayır."
"Sizi uyarmıştım..."
"Biliyorum."
"Nasıl olsa çıkacak."
"Emin misiniz?"
"Elbette."
"İlkelerinizden biri daha."

"Sizden bir kalem isteyebilir miyim?"
"Carlo!"
"Mımmm..."
"Küçükhanım için bir kalem..."
"On beş avronun altında çek kabul etmiyoruz."
"Hayır, hayır, başka bir şey için."

Camille bloknotunu aldı ve aynadan gördüğünü çizdi.

Süpürgesinin sopasına dayanmış bir çocuğun eğlenen bakışları altında, elinde aksi bir at yarışı müdaviminin kalemini tutan sert bakışlı kel bir kız.

"Buradaki ben miyim?"
"Evet."
"Vay, bayağı güzel çiziyorsunuz!"
"Çizmeye çalışıyorum."

15

İtfaiyeci, geçen seferkiyle aynı itfaiyeci değildi, yoksa Yvonne onu tanırdı, küçük kaşığını yorulmak bilmeden fincanının içinde çevirip duruyordu:

"Çok mu sıcak?"

"Efendim?"

"Kahve? Çok mu sıcak?"

"Hayır, iyi, teşekkür ederim. Tamam, şey, asıl önemli olan bu değil, raporumu hazırlamalıyım, ben..."

Paulette bitkin bir halde masanın öbür tarafında duruyordu. Defteri dürülüyordu.

16

"Bitlenmiş miydin?" diye sordu Mamadou.

Camille bluzunu giymeye çalışıyordu. Konuşmak istemiyordu. Pek fazla çakıl, pek fazla soğuk, pek fazla kırılganlık.

"Surat mı asıyorsun?"

Başını salladı, çöp kovalarının konduğu yerden el arabasını çıkarttı ve asansörlere doğru yöneldi.

"Beşinci kata mı çıkıyorsun?"

"Hı hı..."

"Neden beşinci katı hep sen yapıyorsun? Bu normal bir şey değil. Orayı her seferinde sana bırakmamalı. Şefle bununla ilgili konuşmamı ister misin? Bilirsin, ağız dalaşına girmek ipimde değildir. Ah, evet! Hiç ipimde değil."

"Hayır, teşekkür ederim. Ha beşinci kat olmuş, ha altıncı kat, benim için hiç fark etmez."

Şeflerin ve kapalı büroların bulunduğu kat olduğu için kızlar bu katı sevmiyordu. Diğer katlar hem daha kolaydı, hem de temizlikleri daha çabuk bitiyordu. Çöp kutularını boşaltmak, koltukları duvarın önüne dizmek ve elektrik süpürgesiyle süpürmek yetiyordu. Oraya sevinç içinde gidilebilir, mobilyalara korkmadan çarpılabilirdi, çünkü bunlar kimsenin umursamadığı, çarşı işi ucuz mallardı.

Beşinci katta her oda törensel bir titizlik gerektiriyordu: çöp kutularını, küllükleri boşaltmak, kâğıt imha makinesinin içindekileri alıp atmak, hiçbir şeye dokunmamaya, tutturgaçları yerlerinden kıpırdatmamaya özen göstererek büroları temizlemek, bitişik küçük salonları ve sekreterlerin bürolarını toparlamak. San-

ki kendi temizlikçi kadınlarına talimat veriyormuşçasına her bir tarafa Post-it'ler yapıştıran o oruspular, evlerine tek bir kadın bile tutmayan o orospular... *Bana burayı da yapın, bana şurayı da yapın, geçen sefer lambayı yerinden oynatmışsınız ve şu şeyi kırmışsınız falan falan...* Carine'i ya da Samia'yı fazlasıyla rahatsız eden, öfkelendiren, ama Camille'in hiç umursamadığı işe yaramaz fikirler. İşine gelmeyen bir not bulduğunda kâğıdın üzerine: *Ben yok anlamak Fransızca* yazıp ekranın ortasına yeniden yapıştırıyordu.

Alt katlarda, beyaz yakalılar dağınıklıklarını biraz topluyorlardı, ama burada her şeyi olduğu gibi bırakmak daha havalıydı. İşinin başından aşkın olduğunu, kuşkusuz ayakları geri geri giderek çıkmak zorunda kaldığını, bu dünyadaki, Üst Yönetim'deki yerini, görevini ve sorumluluklarını tekrar üstlenmek için her an işinin başına dönebileceğini gösterme numarası. İyi, neden olmasın... diye iç geçiriyordu Camille. Kabul edelim. Herkesin kendi hayali var. Ama koridorun sonunda, soldaki odadaki biri artık canını sıkmaya başlıyordu. Büyük bir kodaman ya da değil, bu adam gerçek bir pislik numunesiydi. Odası pislikten çok küçümseme kokuyordu.

On kez, belki de yüz kez, içinde sigara izmaritleri yüzen bardakları boşaltmış ya da atmış, bayatlamış sandviç parçacıklarını hiç düşünmeden toplamıştı, ama bu akşam, hayır. Bu akşam bunu yapmak içinden gelmiyordu. Bu yüzden adamın tüm artıklarını, üzeri kıllarla dolu eski arabalarını, küllüğünün kenarına yapıştırdığı cikletlerini, kibritlerini ve buruşturduğu kâğıtları toplayıp güzel, öküz derisi sümeninin üzerine yığdı ve dikkatine bir not bıraktı: *Beyefendi siz bir domuzsunuz ve bundan böyle sizden burayı elinizden geldiğince temiz bırakmanızı rica ediyorum.* P.S: *Ayağınızın dibine bakın, bu işe çok uygun bir şey var ve adına çöp kutusu deniyor...* Masasının altındaki pislikleri görmek için eğilmiş, üzerinde yelekli bir takım elbise bulunan bir kadın resmiyle, acımasız bir resimle süsledi tiradını. Sonra da holün temizliğini bitirmelerine yardımcı olmak için iş arkadaşlarının yanına gitti.

"Neden öyle gülüyorsun?" diye şaşırarak sordu Carine.

"Hiç."

"Sen gerçekten tuhaf birisin..."

"Sonra neresi yapılacak?"

"Merdivenlerini yapacağız B..."

"Yine mi? O merdivenleri daha yeni temizledik!"

Carine omuzlarını kaldırdı.

"Tamam mı?"

"Hayır. Rapor için Süper Josy'yi beklemeliyiz."

"Ne raporu?"

"Bilmiyorum. Galiba çok fazla temizlik malzemesi kullanılıyormuş..."

"Anlayana aşk olsun... Geçen gün az malzeme kullanıldığını söylüyorlardı... Ben bir sigara tüttürmeye çıkıyorum, geliyor musun?"

"Çok soğuk..."

Camille tek başına dışarı çıktı, bir sokak lambasına yaslandı.

Bir gözlükçünün vitrininde ışıklı yazılar geçiyordu: "... *02.12.03... 00:34... -4C...*"

Az önce kendisine, sesinde hafif bir rahatsızlıkla, hayatının şu sıralar neye benzediğini sorduğunda Mathilde Kessler'e ne cevap vermesi gerektiğini o an anladı.

"... 02.12.03... 00:34... -4C"

İşte.

Buna benziyordu.

17

"Biliyorum! Bunu çok iyi biliyorum! Ama neden her şeyi böyle dramatize ediyorsunuz? Bu sıradan bir şey sonuçta!"

"Dinle, Franck'çığım, önce benimle bu tonda konuşma, ikincisi bana ders verecek konumda değilsin. Yaklaşık on iki yıldır onunla ben ilgileniyorum, haftada birkaç gün onu görmeye gidiyorum, onu kente götürüyorum, onunla ve sağlığıyla ilgileniyorum. On iki yıldan fazla bir süre, anlıyor musun? Şu ana kadar senin bu işlerle ilgilendiğini kimse söyleyemez... Ne bir teşekkür var, ne minnettarlık, hiçbir şey yok. Onu hastaneye götürdüğüm, başlangıçta her gün ziyaretine gittiğim son seferde bile bana bir telefon edivermek ya da bir çiçek göndermek aklına gelmedi, değil mi? Tamam, bunları senin için değil, onun için yaptığımdan gerek yok. Ama bu insan en azından senin büyükannen... En azından, anlıyor musun? Seni kınamıyorum delikanlı, gençsin, uzakta oturuyorsun ve kendi hayatın var, ama bazen tüm bunların altından kalkamıyorum. Üzerime çöküyor... Benim de ailem var, kaygılarım, ufak tefek sağlık sorunlarım var, sana çok açık söylüyorum; artık sorumluluklarını üstlenmek zorundasın..."

"Bir tencereyi ateşin üzerinde unuttu diye hayatını cehenneme çevirmemi ve onu bir barınağa atmamı istiyorsunuz, öyle mi?"

"Yapma! Ondan bir köpekmiş gibi söz ediyorsun."

"Hayır, benim sözünü ettiğim o değil. Ve siz benim neden söz ettiğimi çok iyi biliyorsunuz. Onu bir ölümhaneye koyarsam bu şoku kaldıramayacağını biliyorsunuz. Kahretsin! Son seferki rezalete şahittiniz!"

"Kabalaşmaya gerek yok, tamam mı?"

"Özür dilerim, Bayan Carminot, özür dilerim... Ne yapacağımı bilemiyorum... Ben... Ben ona bunu yapamam, anlıyor mu-

sunuz? Bana göre bu onu öldürmek olur..."

"Eğer tek başına kalırsa kendini öldürecek..."

"Eee? Böylesi daha iyi olmaz mı?"

"Senin olayları düşünme şeklin böyle, ama ben, ben bu oyunda yokum. Geçen gün postacı tam zamanında gelmemiş olsaydı bütün ev yanacaktı, ama postacı her zaman orada olmayacak, işte sorun bu... Ben de orada olmayacağım, Franck... Ben de orada olmayacağım... Tüm bunlar çok ağır geliyor. Bu büyük bir sorumluluk. Size her uğradığımda neyle karşılaşacağımı bilmiyorum, uğramasam, gözüme uyku girmiyor. Ona telefon ettiğimde telefonu açmazsa huzursuz oluyorum ve sonunda yine neden ortadan yok olduğuna bakmak için kalkıp oraya gidiyorum. Kaza onu çok etkiledi, artık o aynı kadın değil. Bütün gün sabahlığıyla dolaşıyor, yemek yemiyor, konuşmuyor, mektuplarını okumuyor... Daha dün onu bahçede kombinezonuyla dolaşırken buldum. Zavallı kadın, buz kesmişti. Hayır, artık başına gelenlerden çok, her an başına gelebilecek en kötü şeyleri düşünüyorum... Onu böyle bırakmak mümkün değil... Mümkün değil... Bir şeyler yapmalısın..."

"..."

"Franck? Alo? Franck, orada mısın?"

"Evet..."

"Bir karara varmanız gerek, canım..."

"Hayır. Başka bir seçeneğim olmadığı için onu bir bakımevine atmak isterim, ama bu kararı vermemi benden istemeyin, yapamam."

"Barınak, ölümhane, bakımevi... Neden yalnızca 'huzurevi' demiyorsun?"

"Bunun nasıl biteceğini biliyorum da ondan..."

"Böyle söyleme, çok güzel yerler var. Örneğin kocamın annesi, o da..."

"Ya siz Yvonne? Gerçekten siz onunla ilgilenemez misiniz? Parasını öderim... Size ne isterseniz veririm..."

"Olmaz, bu ince bir düşünce, ama olmaz, çok yaşlı bir kadınım ben. Bunu göze alamam, zaten Gilbert beni yeterince meşgul ediyor.. Hem sonra onun sağlığının sürekli kontrol altında tutulması gerek..."

"Onun dostu olduğunuzu sanıyordum?"

"Öyleyim."

"O sizin dostunuz, ama onu mezara itmek sizi hiç rahatsız etmiyor..."

"Franck, bu sözlerini hemen geri al!"

"Hepiniz aynısınız... Siz, annem, diğerleri, herkes! İnsanları sevdiğinizi söylersiniz, ama size ihtiyaç duyulduğunda, ortada hiç kimse kalmaz..."

"Yalvarırım beni annenle aynı kefeye koyma! Yo, hayır! Ne kadar nankörsün, oğlum... Nankör ve kötü!"

Kadın telefonu kapattı.

Saat daha ancak on beşti ama uyuyamayacağını anladı.

Bitkindi.

Masaya çarptı, duvara çarptı, önüne çıkan her şeye çarptı.

Koşmak için giyindi ve karşısına çıkan ilk sıranın üzerine yığıldı.

Sanki biri çimdiklemişçesine önce hafif bir inleme döküldü dudaklarından, sonra bedenini denetleyemez oldu. Başından ayağına titremeye başladı, göğsü ikiye açıldı ve büyük bir hıçkırığa yol verdi. Kahretsin, istemiyordu, istemiyordu. Ama artık kendini kontrol edebilecek durumda değildi. Büyük bir bebek gibi, bir zavallı gibi ağladı.

İki büklüm olmuştu, acıdan kıvranıyordu, yüzü gözü sümüğe bulanmıştı.

Nihayet bunu durduramayacağını anladığında, kazağını başına sardı ve kollarını kavuşturdu.

Rahatsızdı, üşüyordu, utanıyordu.

Gözleri kapalı, yüzü gergin, sıcak su tükeninceye kadar duşun altında kaldı. Aynanın karşısında duracak cesareti olmadığı için tıraş olurken yüzünü kesti. Bu konuyu düşünmek istemiyordu. Şimdi istemiyordu. Artık istemiyordu. Duvarları kırılgandı, kendini bırakacak olsa binlerce resim üşüşecekti beynine. Nenesini, o evin dışında hiç görmemişti. Sabah bahçede, günün geri kalan bölümünde mutfakta, akşam yatağının yanında...

Çocukluğunda uykusuzluk çekiyor, karabasanlar görüyor, bağırıyor, onu yanına çağırıyor ve o kapıyı kapattığında ona dayanıyordu, bacakları bir deliğe doğru gidiyor, bacaklarını izlememek için yatağının demirlerine yapışması gerekiyordu. Bayan öğretmenler kendisini bir psikoloğa göstermesini önermişlerdi, komşu kadınlarsa başlarını ciddi ciddi sallayarak bir pisikologdan çok, sinirlerinin hakkından gelecek bir çıkıkçıya götürmesini öğütlü-

yorlardı. Kocasına gelince, o, onun yukarıya çıkmasını engellemek istiyordu. Onu sen şımartıyorsun, diyordu, bu çocuğu sen böyle bozuyorsun! Doğrusu, onu bu kadar sevecek ne var! Ağlayıp zırlamasına kulak asmazsan daha az işeyecek ve uyuyacak da göreceksin...

Herkese evet evet diyordu nenem, ama kimseye kulak asmıyordu. Onun için içine biraz portakal çiçeği suyu kattığı sıcak şekerli süt hazırlıyordu, o içerken başını tutuyordu ve bir iskemleye oturuyordu. Şuraya, görüyor musun, hemen şuracığa. Kollarını kavuşturuyor, içini çekiyor ve onunla birlikte kestiriyordu. Genellikle de ondan önce. Hiç önemli değildi, o orada olduğu sürece her şey yolunda gidiyordu. Bacaklarını uzatabiliyordu...

"Haberin olsun, sıcak su kalmadı..." dedi Franck.

"Ah, ne kötü... Üzgünüm, seni..."

"Kes şu özür dilemeyi, kahretsin! Depoyu boşaltan benim, tamam mı? Ben. Bunun için de sakın özür dilemeye kalkma!"

"Affedersin, sanıyordum ki..."

"Ah, sonra da zırlamaya başlayacaksın, her şeyi kendine dert edinmek istiyorsan, bu senin sorunun..."

Odadan çıktı, giysilerini ütülemeye gitti. İçinde rahat hareket edebileceği bir ceket bulamadı, alışverişe çıkması gerekiyordu. Zamanı yoktu. Hiç zamanı olmuyordu. Kahretsin, bir şeyler yapmaya hiç zamanı olmuyordu.

Haftada yalnızca bir boş günü vardı, onu da Pétaouchnoque'taki bir yaşlılarevine giderek, zırlayan büyükannesine bakarak geçirecek değildi ya!

Diğeri parşömenleri ve karmakarışık armalarıyla koltuğuna kurulmuştu bile.

"Philibert..."

"Efendim?"

"Dinle... Şey... Az önce olanlar için özür dilerim, ben...Şu sıralar bir sürü derdim var, öfkem burnumda, görüyorsun... Üstelik bitkinim de..."

"Önemli değil..."

"Hayır, önemli."

"Önemli olan ne, biliyor musun, önemli olan 'bağışla beni' demek, 'özür dilerim' değil. Sen kendi özrünü bağışlayamazsın. Bu dilbilim açısından da doğru değil..."

Franck başını sallamadan önce bir süre onu süzdü:
"Sen gerçekten tuhaf birisin..."

Kapıdan çıkmadan önce ekledi:
"Hey, buzdolabına bak, sana bir şeyler getirdim. Ne olduğunu bilmiyorum... Galiba ördek..."

Philibert hava akımına minnet duydu.
Adamımız çoktan antredeydi ve anahtarlarını bulamadığı için söylenip duruyordu.

Görevini tek bir söz söylemeden yerine getirdi, şef hava atmak için tencereyi elinden çekip aldığında söylenmedi, et iyi pişmedi diye geri gönderildiğinde dişlerini sıktı ve sanki döküm çapaklarını temizlemek istercesine ısıtma plakasını iyice ovdu.

Mutfak boşaldı, bir köşeye çekilip dostu Kermadec'in örtüleri katlamayı ve peçeteleri saymayı bitirmesini bekledi. Kermadec onu bir köşeye oturmuş, *Moto Journal*'i karıştırırken gördüğünde:
"Herif ne istiyor?" diye sordu.
Lestafier başını arkaya atıp işaretparmağını dudaklarına götürdü.
"Geliyorum. Birkaç küçük işim kaldı, sonra hemen yanındayım..."

Barları dolaşmak niyetindeydiler, ama Franck, ikinci işinden çıktığında yorgunluktan ölmek üzereydi.
Bu gece de yine bir çukura yuvarlanacaktı, ama çocukluğundaki çukura değil. Bir başkasına.

18

"Evet, şey, özür dilemek için.. Yani, sizden istediğim..."

"Benden ne istiyorsun, evlat?"

"Beni bağışlamanızı..."

"Hadi, seni çoktan affettim... Söylediğin sözlere hiç dikkat etmiyorsun, biliyorum, ama yine de dikkat etmelisin... Sana içtenlikle davranan insanlara özen göstermelisin... Yaşlandıkça bu tür insanlarla çok fazla karşılaşılmadığını göreceksin..."

"Biliyor musunuz, dün söylediklerinizi düşündüm, bunu size söylemek çok zor gelse de haklı olduğunuzu biliyorum..."

"Tabiî ki haklıyım... Yaşlıları iyi tanırım, şuradan her gün görüyorum onları..."

"Yani şey..."

"Ne?"

"Asıl sorun, benim bu işle ilgilenecek zamanımın olmaması, demek istediğim bir yer bulmak ve tüm bunlarla..."

"Bununla benim ilgilenmemi mi istiyorsun?"

"Harcadığınız saatlerin bedelini ödeyebilirim, bilirsiniz..."

"Yeniden kabalaşmaya başlama, küçük budala, sana seve seve yardım edebilirim, ama bunu ona sen bildireceksin. Durumu ona sen açıklayacaksın..."

"Benimle gelecek misiniz?"

"Eğer bir yardımı olursa, tabiî, ama biliyor musun, o benim ne düşündüğümü çok iyi biliyor... Ona olmayacak şeylerin düşünü kurdurttuğum zamandan beri..."

"Ona kaliteli, birinci sınıf bir şeyler gerek, değil mi? Güzel bir odası olan, özellikle büyük bir bahçesi.."

"Bu çok pahalıya patlar, biliyor musun..."

"Ne kadara yani?"

"Ayda bir milyondan fazlaya..."

"Şey... Bakın, Yvonne, siz burada hangi paradan söz ediyorsunuz? Artık avro kullanılıyor..."

"Ah, avrolar... Ben alışık olduğum parayla konuşuyorum, iyi bir ev için ayda bir milyon frank saymak gerek..."

"..."

"Franck?"

"Bu... Bu benim bir aylık kazancım..."

"Bir konut ödeneği istemek, büyükbabanın emekli maaşının ne kadar olduğunu öğrenmek için önce CAF'a gitmelisin, sonra da Genel Kurul'a bir APA dosyası hazırlamalısın..."

"Apa nedir?"

"Bağımlı ya da özürlü insanlar için bir yardım kuruluşu..."

"Ama o gerçekten özürlü biri değil ki, öyle değil mi?"

"Öyle ama ona bir eksper gönderdiklerinde özürlüyü oynamalı. Fazla sağlıklı görünmemeli, yoksa elinize pek fazla bir şey geçmez..."

"Orospu çocukları, ne saçmalık... Özür dilerim."

"Kulaklarımı tıkadım."

"Asla bu evrakları dolduracak zamanım olmayacak... Benim için biraz araştırma yapabilir misiniz?"

"Merak etme, haftaya perşembe bu konuyu Kulüp'te ortaya atacağım, bir sonuç elde edeceğime eminim."

"Teşekkür ederim, Bayan Carminot..."

"Öyle mi... Boş ver, hadi..."

"Tamam, ben de çalışmaya gideyim..."

"Galiba artık bir şef gibi yemek pişiriyormuşsun."

"Bunu size kim söyledi?"

"Bayan Mandel..."

"Ah..."

"Aman Tanrım, bir bilsen... Hâlâ bunu anlatıp duruyor. Onlara kraliyet usulü tavşan pişirmişsin..."

"Hiç hatırlamıyorum."

"O, çok iyi hatırlıyor, inan bana. Söylesene, Franck..."

"Evet?"

"Bu işlerin beni hiç ilgilendirmediğini biliyorum, ama... Annen..."

"Anneme ne olmuş?"

"Bilmiyorum, ama düşünüyorum da, acaba ona da haber vermek gerekir miydi, o da... Belki o da ödemelere bir katkıda bulunabilir..."

"Burada da siz kabalaşıyorsunuz, Yvonne; onu tanıdınız oysa..."

"Bilirsin, bazen değişir insanlar..."

"O değişmez."

"..."

"Hayır. O değişmez... Tamam, şimdi gidiyorum, epey geç kaldım..."

"Hoşça kal, oğlum."

"Şey..."

"Evet?"

"Yine de biraz daha ucuz bir yer bulmaya çalışın..."

"Çalışırım, sana haber veririm..."

"Teşekkür ederim."

O gün hava o kadar soğuktu ki Franck mutfağın sıcaklığına kavuşmaktan ve bir kürek mahkûmu gibi çalıştığı işinden mutlu oldu. Şefin keyfi yerindeydi. Yer olmadığından birçok kişi geri çevrilmişti ve bir sosyete dergisinde iyi bir eleştiri çıkacağını öğrenmişti.

"Bu havada, çocuklar, insanlar bu akşam artık kaz ciğeri ve deniz mahsulleri tüketir. Ah, salatalara, saçma sapan yemeklere son. Bitti onlar. Her şeyin güzel olmasını, leziz olmasını istiyorum, müşterilerimizin buradan on derece daha ısınmış olarak çıkmasını istiyorum. Hadi! Ocak başına, çocuklarım!"

19

Camille merdivenleri inerken epey zorlandı. Her tarafı tutulmuş, felç olmuş gibiydi ve başı korkunç bir biçimde ağrıyordu. Sanki biri sağ gözüne bir bıçak saplamıştı ve en küçük bir hareketinde bıçağı hafifçe döndürerek eğleniyordu. Girişe vardığında dengesini sağlayabilmek için duvara yaslandı. Tir tir titriyor, soluk alamıyordu. Bir an dönüp yatmayı düşündü, ama yedi katı çıkmak çalışmaya gitmekten daha zor geldi. En azından metroda oturabilirdi...

Kapıdan çıkar çıkmaz bir ayıyla çarpıştı. Bu kürk yakalı uzun bir palto giymiş komşusuydu.

"Ah özür dilerim Beyefendi" dedi, "Ben..."

Adam bakışlarını kaldırdı.

"Camille siz misiniz?"

Kısacık bir sohbete bile katlanacak durumda olmadığından kolunun altından tüyüverdi.

"Camille! Camille!"

Camille burnunu atkısına gömdü ve adımlarını sıklaştırdı. Harcadığı bu güç yüzünden bir süre sonra düşmemek için otomatik bilet aygıtına dayandı.

"Camille, iyi misiniz? Tanrım, ama... Saçlarınıza ne yaptınız? Ah, ama yüzünüzün bu hali ne... yüzünüz... Yüzünüz korkunç! Ya saçlarınız? O güzelim saçlarınız..."

"Gitmeliyim, oraya, geç bile kaldım..."

"Hava korkunç soğuk, dostum. Başı açık dolaşmayın, ölüverirsiniz... Alın, en azından benim şapkamı alın...

Camille gülümsemek için zorladı kendini.

"Bu şapka da amcanızın mıydı?"

"Vallahi değil! Rusya savaşında o küçük generale eşlik etmiş olan dedemin babasının..."

Şapkasını kaşlarına kadar Camille'in başına geçirdi.

"Yani bu şeyin Austerlitz'i gördüğünü mü söylüyorsunuz?" diye şaka yapmaya zorladı kendini.

"Kesinlikle! La Berezina'yı da gördü ne yazık ki... Ama sizin yüzünüz sapsarı... İyi olduğunuzdan emin misiniz?"

"Biraz yorgunum..."

"Söyler misiniz, Camille, yukarıda donmuyor musunuz?"

"Bilmiyorum... İyi, ben... Oraya gidiyorum... Şapka için teşekkürler."

Camille, vagonun sıcaklığıyla gevşemişti, uykuya daldı ve ancak hattın sonunda uyandı. Ters yöne oturdu, yorgunluktan ağladığı için ayı kürkü şapkayı gözlerinin üzerine indirdi. Ah, bu eski şey korkunç kokuyordu...

Nihayet ineceği istasyona geldiğinde dışarı çıktı, bedenini saran soğuk öylesine sertti ki, kapalı bir otobüs durağında oturmak zorunda kaldı. Enlemesine uzandı ve yanında duran adamdan bir taksi çağırmasını rica etti.

Dizleri üzerinde tırmanarak dairesine çıktı, boylu boyunca şiltesinin üzerine devrildi. Soyunacak gücü bulamadı kendinde ve bir saniye içinde derin bir ölüm uykusuna yattı. Bunu kim bilecekti? Kim onun için endişelenecekti? Kim onun için ağlayacaktı? Ateşten tir tir titriyordu ve teri soğuk bir kefen gibi tüm bedenini sardı.

20

Philibert bir bardak su içmek için sabahın ikisine doğru uyandı. Yer karoları buz gibiydi ve rüzgâr acımasızca pencerelere vuruyordu. Bir süre hüzün verici caddeyi seyrederek çocukluğundaki dizeleri mırıldandı... *İşte geliyor kış, öldürmeye zavallı insanları*... Dışarıdaki termometre eksi altı dereceyi gösteriyordu ve o ufacık kadını düşünmekten kendini alamadı. Uyuyor muydu? Saçına ne yapmıştı, zavallı kadın?

Bir şeyler yapmalıydı. Onu böyle bırakamazdı. Evet, ama eğitimi, inceliği, kibarlığı onu bir sürü bahane sıralamaya zorluyordu...

Genç bir kızı gecenin bir yarısında rahatsız etmek doğru muydu? Bunu nasıl anlayacaktı? Hem sonra, belki her şeye rağmen yalnız değildi? Ya çıplaksa? Yo, hayır... Bunu düşünmemeyi tercih ediyordu... Ve tıpkı *Tenten*'deki gibi melek ile şeytan yandaki yastıkta bağıra çağıra tartışıyordu...

Yani... Kişiler biraz değişikti...

Soğuktan buz kesmiş melek: "Hadi ama, kızcağız soğuktan ölüyor..." diyordu ve diğeri, büzülmüş kanatlarıyla: "Biliyorum dostum, ama bunun önemi yok. Yarın sabah onun haberlerini alacaksınız. Şimdi uyuyun, lütfen" yanıtını veriyordu.

Aralarına girmeden aralarındaki küçük tartışmaya tanık oldu, yatakta on kez, yirmi kez döndü, susmaları için onlara yalvardı ve sonunda, onları bir daha duymamak için yastıklarını fırlattı.

Saat üç elli dörtte, karanlıkta çoraplarını aradı.

Kapısının altından süzülen ışık onu yeniden yüreklendirdi.

"Bayan Camille!"

Sonra, biraz daha güçlü bir sesle:

"Camille! Camille! Benim, Philibert..."

Yanıt yok. Geri dönmeden önce son bir kez denedi. Boğuk bir ses duyduğunda koridorun sonuna varmıştı bile.

"Camille, orada mısınız? Sizin için endişeleniyordum ve ben... ben..."

"... kapı... açık..." diye inledi kız.

Tavan arası buz gibiydi. Şilte yüzünden içeriye girmekte zorlandı Philibert ve bir yığın paçavraya takıldı. Çömeldi. Bir yorganı kaldırdı, sonra bir yorganı daha, sonra bir kuştüyü yorganı daha kaldırdı ve nihayet yüzüne erişti. Kız ter içindeydi.

Elini kızın alnına koydu:

"Korkunç ateşiniz var! Böyle kalamazsınız... Burada kalamazsınız... Tek başınıza kalamazsınız... Şöminenize ne oldu?"

"... yerini değiştirecek gücü bulamadım..."

"Sizi yanımda götürmemi ister misiniz?"

"Nereye?"

"Evime."

"Kımıldamak istemiyorum..."

"Sizi kucağıma alırım."

"Beyaz atlı bir prens gibi mi?"

Philibert gülümsedi:

"Hadi tamam, o kadar ateşiniz var ki hayal görüyorsunuz..."

Şilteyi odanın ortasına çekti, kalın ayakkabılarını ayağından çıkarttı ve incelikten uzak bir biçimde kaldırdı.

"Ne yazık ki gerçek bir prens kadar güçlü değilim... Şey... Kolunuzu boynuma dolamaya gayret eder misiniz, lütfen."

Başını adamın omzuna yasladı ve ensesinden gelen sert koku onu fazlasıyla şaşırttı.

Kaçırma bir felaket oldu. Dönüşlerde güzelini sağa sola çarpıyor, her basamakta düşmesine ramak kalıyordu. Neyse ki servis kapısının anahtarını almayı düşünmüştü, böylece ineceği ancak üç kat vardı. Ofisi, mutfağı geçti, koridorda onu on kez düşürecek gibi oldu, nihayet onu Edmée Teyzesinin yatağına bıraktı.

"Bakın, sizi biraz soymalıyım, sanırım... Ben... Yani, siz... Anlayacağınız pek rahatsız edici bir şey..."

Kız gözlerini kapatmıştı.

Tamam.

Philibert Marquet de Durbellière orada çok kritik bir durumda bulunuyordu.

Atalarının zaferlerini düşündü, ama 1793 Konvansiyonu, Cholet'nin zaptı, Cathelineau'nun cesareti ve La Rochejaquelein'in gözüpekliği ona bir anda pek basit şeylermiş gibi göründü...

Öfkelenmiş melek, kolunun altında Barones Staffe'ın rehberiyle omzuna tünemişti. Neşe içinde pek eğleniyordu: "Evet, dostum, yaptığınızdan mutlusunuz, değil mi? Ah! Dindar şövalyemizin keyfi yerinde! Tebrikler, gerçekten... Ya şimdi? Şimdi ne yapılıyor?" Philibert tam anlamıyla ne yapacağını bilmez durumdaydı. Camille mırıldandı:

"... susadım..."

Kurtarıcısı mutfağa koştu, ama keyif kaçırıcısı onu lavabonun kenarında bekliyordu: "Tamam işte! Devam etsenize... Ya canavar? Canavarla savaşmayacak mısınız?", "Ah, sen, kapa çeneni!" diye yanıtladı Philibert. Bundan bir türlü kurtulamıyordu ve yüreği biraz rahatlamış, hastasının baş ucuna gitti. Sonuçta o kadar da karmaşık bir şey değildi bu. Haklı olan Franck'tı; bazen sunturlu bir küfür uzun bir söylevden iyiydi. Keyfi yerine geldi, kıza suyunu içirdi ve tüm cesaretini topladı; onu soydu.

Bu iş pek de kolay olmadı. Çünkü soğan gibi kat kat giyinmişti. Önce mantosunu çıkarttı, sonra kot ceketini. Sonra bir kazak, bir ikinci kazak, bir balıkçı, uzun kollu gömlek gibi bir şey. Tamam, dedi kendi kendine, bunu da üzerinde bırakamam, su içinde... Tamam, n'apalım, görsem de en fazla... Sutyenini göreceğim... Aman Tanrım! Bu ne! Sutyeni yok! Çarşafla çabucak göğsünü kapattı kızın. Evet... Şimdi sıra çoraplarda... Çarşafın altından el yordamıyla çalışabildiği için şimdi daha rahat hareket edebiliyordu. Tüm gücüyle pantolonunu paçalarından tutup çekti. Kahretsin, külot pantolonla birlikte çıkmamıştı...

"Camille? Bir duş yapacak gücünüz var mı?"

Yanıt yok.

Başını ne yapalım dercesine salladı, banyoya gitti, bir ibriği sıcak suyla doldurup içine biraz kolonya döktü ve eline bir havlu eldiven geçirdi.

Cesaret, asker!

Çarşafı açtı, önce parmaklarının ucuyla, sonra daha cesurca sildi.

Başını, boynunu, yüzünü, sırtını, koltukaltlarını, gerektiği için göğüslerini sildi, bunlara göğüs denemezdi zaten. Karnını ve bacaklarını sildi... Eldiveni çıkarıp alnına koydu.

Şimdi bir aspirin içmesi gerekiyordu... Mutfaktaki çekmeceyi öyle hızlı çekti ki içindekiler yere döküldü. Vay canına! Aspirin, aspirin...

Franck kapının eşiğinde duruyor, elini tişörtünün içine sokmuş, karnının altını kaşıyordu:

"Hey" dedi esneyerek, "burada neler oluyor? Tüm bu karışıklık da ne?"

"Aspirin arıyorum..."

"Çekmecede..."

"Teşekkür ederim."

"Başın mı ağrıyor?"

"Hayır, benim için değil, bir arkadaşım için..."

"Yedinci kattaki kız arkadaşın için mi?"

"Evet."

Franck dalga geçti:

"Yoksa onunla birlikte miydin? Yukarıda mıydın?"

"Evet. Yana çekilir misin, lütfen..."

"Dur, inanmıyorum... Nihayet bir kadınla yattın demek!"

Alayları koridorda peşini bırakmıyordu:

"Hey! Daha ilk akşam başını ağrıttı, öyle mi? Kahretsin, kendini tüketmişsin, oğlum..."

Philibert kapıyı arkasından kapattı, arkasına döndü, duyulur bir sesle mırıldandı: "Kapa çeneni..."

Hapın tüm kabarcıklarının çıkmasını bekledi, sonra suyu son bir kez daha karıştırdı. Onun "Baba..." diye mırıldandığını duyar gibi oldu. Susuzluğu geçmiş miydi bilmiyordu.

Eldiveni yeniden ıslattı, çarşafları kaldırdı ve bir süre öylece durdu.

Kaskatı, korkmuş ve güven dolu.

Evet, güven dolu.

21

Camille U2'nun müziğiyle uyandı. Önce Kesslerlerde olduğunu sandı ve yeniden uykuya daldı. Hayır, hayır, bu imkânsız, diyordu kafası karışmış. Pierre'in de, Mathilde'in de, hizmetçilerinin de Bono'yu böyle sonuna kadar açmış olmaları mümkün değildi. Ters bir şeyler vardı... Gözlerini ağır ağır açtı, başının ağrısından inledi ve alacakaranlıkta bir şeyleri tanımaya çalıştı.

Neredeydi peki? Neler...

Başını çevirdi. Tüm bedeni karşı koyuyordu. Adaleleri, eklemleri ve bedenindeki bir parçacık et hareket etmesine izin vermiyordu. Dişlerini sıktı, birkaç santimetre doğruldu. Titriyordu ve yeniden ter kaplıyordu tüm bedenini.

Şakakları zonkluyordu. Ağrısının azalması için hareketsiz, gözleri yarı kapalı, bir süre bekledi.

Gözkapaklarını yeniden yavaş yavaş açtı, tuhaf bir yatakta olduğunu gördü. Gün ışığı, jaluzinin deliklerinden ve iki taraftan da iğrenç bir biçimde sarkan, yarısı kornişten çıkmış, dev kadife perdelerin arasından süzülüyordu. Tam karşısında, üzerinde her tarafı benek benek olmuş bir aynanın durduğu mermer bir şömine vardı. Odanın duvarları renklerini tam olarak seçemediği çiçekli bir kumaşla kaplıydı. Her tarafta tablolar asılıydı. Burada bulunuşundan en az kendisi kadar şaşkın görünen siyahlar giyinmiş kadın ve erkek portreleri. Sonra başını komodine doğru çevirdi ve bir Scoubidou hardal bardağının yanında üzerinde çok güzel süsler bulunan bir sürahinin durduğunu gördü. Susuzluktan ölüyordu, sürahi su doluydu, ama do-

kunmaya cesaret edemiyordu: Hangi yüzyılda doldurulmuştu acaba?

Tanrı aşkına neredeydi, onu bu müzeye kim getirmişti?

Bir şamdanın önünde ikiye katlanmış bir kâğıt vardı: "Bu sabah sizi uyandırmaya cesaret edemedim. İşe gidiyorum. Yediye doğru döneceğim. Giysileriniz koltuğun üzerinde katlı olarak duruyor. Buzdolabında ördek, yatağın ayak ucunda bir şişe maden suyu var. Philibert."

Philibert? Bu çocuğun yatağında ne işi vardı?

İmdat.

Olası bir ahlaksızlığın izlerini bulmaya çalıştıysa da ancak Brune Bulvarı'na kadar hatırlayabiliyordu... Bir kapalı otobüs durağında iki büklüm oturmuştu, koyu renk paltolu, uzun boylu bir adamdan kendisine bir taksi çağırmasını istemişti... Philibert miydi? Ya oysa.. Hayır, o değildi, o olsa anımsardı...

Biri müziği kapatmıştı. Bir süre daha ayak sesleri, homurdanmalar, bir kapının, sonra bir ikinci kapının kapandığını duydu ve ardından hiçbir şey duymaz oldu. Sessizlik.

Meraktan içi içini yese de zavallı iskeletini kımıldatmanın düşüncesinden bile bitkin düşerek, en ufak gürültüye kulak kabartıp bir süre daha bekledi.

Örtüleri itti, ölü eşek ağırlığındaki yorganı üzerinden attı.

Döşemeye değer değmez ayak parmakları büzüştü. Halının üstünde onu bir çift oğlak derisi terlik bekliyordu. Ayağa kalktı, bir erkek pijamasının üstünü giymiş olduğunu fark etti, terlikleri giydi, kot ceketini omzuna attı.

Kapının kolunu yavaşça indirdi ve kendini çok karanlık, on beş metre uzunluğunda, uçsuz bucaksız bir koridorda buldu.

Tuvaleti aradı.

Hayır, burası bir gömme dolaptı, şurası içinde tek kişilik iki yatak ile eski püskü tahta atın bulunduğu bir çocuk odası... Burası... Ne olduğunu bilmiyordu... Bir çalışma odası olabilir miydi? Pencerenin önündeki masanın üzerinde o denli çok kitap vardı ki gün ışığı içeriye zar zor girebiliyordu. Duvarda pirinç bir halkaya asılı bir at kuyruğuyla birlikte bir kılıç ve beyaz bir nişan kurdelesi asılı duruyordu. Gerçek bir atın gerçek kuyruğu. Anı olarak çok özel bir şeydi.

Orada! Tuvalet!

Sifonun sapı da kapı gibi ahşaptı. Eskiliğine bakılırsa bu tuvalet kim bilir kaç kuşağın kıllı kıçını görmüştü... Camille önce biraz kuşkulandı ama, hayır, her şey kusursuz işliyordu. Boşalan suyun akış hızı şaşırtıcıydı. Sanki Niyagara Çağlayanı'nın suları başına dökülüyordu...

Başı dönüyordu, ama tanıma gezisini bir kutu aspirin arayarak sürdürdü. Anlatılmaz bir dağınıklığın hüküm sürdüğü bir odaya girdi. Elbiseler dergilerin, bira şişelerinin, kâğıtların arasında sürünüyordu: ödeme ihbarnameleri, mutfakla ilgili teknik bilgiler, GSXR'in bakım kılavuzu, çeşitli Hazine tahvilleri. Güzel XIV. Louis yatağın üzerine iğrenç alacalı bulacalı kuş tüyü bir yorgan konmuştu. Sanki bir vahşi hayvanın iniydi burası...

Mutfak koridorun tam ucundaydı. Siyah, lekeli, solgun eski fayanslarıyla soğuk, gri, hüzünlü bir yerdi burası. Tezgâhları mermerdendi ve dolapları neredeyse bomboştu. Eski buzdolabının gürültülü varlığı da olmasa, burada insanların yaşadığını gösterecek hiçbir şey olmayacaktı... Aspirin kutusunu buldu, lavabonun yanından bir bardak aldı, formika bir iskemleye oturdu. Tavanın yüksekliği baş döndürücüydü, duvarların beyazlığı dikkatini çekti. Bu kurşun bazlı çok eski bir resim olmalıydı, yıllar üzerini yumuşak bir cilayla kaplamıştı. Her şeyi daha iyi görmek için buraya yeniden geleceğine söz verdi kendine. Dairenin içinde kayboldu, odasını hiç bulamayacağını sandı. Yatağa yığıldı, bir an Touclean'deki diğer kadını çağırmayı düşündü ve anında uykuya daldı.

22

"İyi misiniz?"

"Philibert siz misiniz?"

"Evet..."

"Burada, sizin yatağınızda mıyım?"

"Yatağım mı? Ama, ama... Ama hayır, daha neler... Benim asla..."

"Neredeyim?"

"Edmée Teyzemin, Mée Teyzemin dostlarını ağırlamak için kullandığı dairesinde... Kendinizi nasıl hissediyorsunuz, tatlım?"

"Yorgun. Üzerimden tank geçmiş gibi hissediyorum kendimi..."

"Bir doktor çağırdım..."

"Yo, hayır, buna hiç gerek yoktu."

"Gerek yok muydu?"

"Ah... Hem sonra, eğer... İyi yaptınız... Ne olursa olsun bir izne ihtiyacım olacaktı..."

"Isıtmanız için çorba bıraktım..."

"Aç değilim..."

"Kendinizi zorlayacaksınız. Biraz toparlanmalısınız, yoksa bedeniniz virüsü atacak gücü kazanamaz... Neden gülüyorsunuz?"

"Sanki Yüz Yıl Savaşları'ndan söz ediyor gibisiniz de ondan..."

"Umarım bu daha kısa sürer! Ah, duydunuz mu? Bu doktor olmalı..."

"Philibert."

"Evet?"

"Yanımda, hiçbir şey yok... Çek defterim yok, param yok, hiçbir şeyim yok..."

"Merak etmeyin. Daha sonra hallederiz... Barış anlaşması sırasında..."

23

"Evet?"

"Uyuyor."

"Ya?"

"Ailenizin bir bireyi mi?"

"Bir hanım arkadaşım..."

"Nasıl bir arkadaş?"

"Şey, işte... bir komşu, yani... dostum olan bir komşu" diye şaşırarak kekeledi Philibert.

"Onu iyi tanıyor musunuz?"

"Hayır. Pek değil."

"Yalnız mı yaşıyor?"

"Evet."

Doktor yüzünü buruşturdu.

"Sizi düşündüren bir şey mi var?

"Öyle denebilir... Bir masanız var mı? Oturabileceğim bir yer var mı?"

Philibert onu mutfağa götürdü. Doktor cebinden bir reçete koçanı çıkarttı.

"Adını biliyor musunuz?"

"Fauque, sanırım..."

"Sanıyor musunuz, emin misiniz?"

"Yaşı?"

"Yirmi altı?"

"Emin misiniz?"

"Evet."

"Çalışıyor mu?"

"Evet, bir temizlik şirketinde..."

"Efendim?"

"Büroları temizliyor..."

"Aynı kişiden söz ediyoruz, değil mi? Koridorun sonunda, Polonya tarzı geniş yatakta dinlenen genç kadından."

"Evet."

"Mesai saatlerini biliyor musunuz?"

"Gece çalışıyor."

"Gece mi?"

"Yani, akşam... bürolar kapandıktan sonra..."

"Canınızı sıkan bir şey mi var?" diye sormaya cesaret etti Philibert.

"Öyle. Arkadaşınız sıfırı tüketmiş... Gücünü tüketmiş, tam anlamıyla... Siz de fark etmiş miydiniz?"

"Hayır, aslında evet... Yüzünün ufacık kaldığını görüyordum, ama ben... Aslında, gördüğünüz gibi onu pek fazla tanımıyordum, ben... Geçen gece, ısınacak bir şeyi olmadığı için, yalnızca onu almaya gitmiştim ve..."

"Beni iyi dinleyin, size her şeyi açık açık söyleyeceğim; kansızlığını, kilosunu ve tansyonunu dikkate alırsak, onu hemen hastaneye yatırtabilirdim, yalnız ona bu olasılıktan söz ettiğimde yüzünde öyle bir panik ifadesi belirdi ki... Neyse, elimde dosyası yok, anlıyor musunuz? Ne geçmişini biliyorum, ne geçirdiği hastalıkları, hiçbir şeyi aceleye getirmek istemiyorum, ama biraz düzeldiğinde bir sürü incelemeye katlanması gerekecek, bu besbelli..."

Philibert ellerini ovuşturuyordu.

"Bu arada, ortada kesin olan bir şey var: Onu sağlığına siz kavuşturacaksınız. Yemesi ve uyuması için onu zorlamalısınız, yoksa... Tamam, şu an için ona on gün izin yazıyorum... Bu da Doliprane ile C vitamini için, ama size yine söylüyorum: Bunların hiçbiri kanlı bir antrikotun, koca bir tabak makarnanın, sebzenin ve taze meyvenin yerini tutmaz, anlıyor musunuz?"

"Evet."

"Paris'te ailesi var mı?"

"Bilmiyorum. Ateşi ne olacak?"

"Sıkı bir gribe yakalanmış. Yapılacak bir şey yok... Geçmesini beklemekten başka... Çok fazla örtünmemesine, hava cereyanı olmamasına dikkat edin, birkaç gün yataktan çıkmamaya zorlayın..."

"Tamam..."

"Şu an canınız sıkılmış gibi görünüyor. Tamam, ben de biraz

kara bir tablo çizdim... ama gerçek o kadar da kötü değil... Dikkatli olacaksınız, değil mi?"

"Evet."

"Söyler misiniz, burası sizin eviniz mi?"

"Eh, evet..."

"Burası kaç metrekare?"

"Üç yüz metrekareden biraz fazla..."

"Vay canına!" diye bir ıslık çaldı, "size belki biraz meraklı görüneceğim ama, ne iş yapıyorsunuz, siz?"

"Nuh'un gemisini."

"Efendim?"

"Hayır, bir şey yok. Borcum ne kadar?"

24

"Camille, uyuyor musunuz?"

"Hayır."

"Bakın, size bir sürprizim var..."

Kapıyı açtı yapay şöminesini önüne doğru itti.

"Bunun sizi memnun edeceğini düşündüm..."

"Ah... Çok ince bir davranış, ama burada fazla kalmayacağım, biliyorsunuz... Yarın yukarı çıkacağım..."

"Olmaz."

"Nasıl olmaz?"

"Hava ısınınca çıkarsınız, hava ısınana kadar burada kalıp dinleneceksiniz, bunu doktor söyledi. Size de on gün izin yazdı..."

"O kadar mı?"

"Evet..."

"Onu göndermem gerek..."

"Efendim?"

"İzin kâğıdını..."

"Size bir zarf bulayım..."

"Hayır, ama... Çok uzun süre kalmak istemiyorum, ben... İstemiyorum."

"Hastaneye gitmeyi mi tercih ediyorsunuz?"

"Bunun şakası olmaz..."

"Şaka yapmıyorum, Camille."

Camille ağlamaya başladı.

"Onlara izin vermeyeceksiniz, değil mi?"

"Vendée Savaşı'nı hatırlıyor musunuz?"

"Şey... Pek hatırlamıyorum, hayır..."

"Size kitaplar vereceğim... Bu arada Marquet de la Durbelli-

ère'lerin evinde olduğunuzu ve burada Mavilerden korkulmadığını hatırlayın."

"Maviler mi?"

"Cumhuriyetçiler. Onlar sizi bir devlet hastanesine yatırmak istiyorlar, değil mi?"

"Kesinlikle..."

"Öyleyse korkacak bir şeyiniz yok. Merdiven aralığından sedye taşıyıcılarının üzerine kızgın yağ dökerim."

"Siz gerçekten çıldırmışsınız."

"Hepimiz biraz öyleyiz, değil mi? Siz, siz neden başınızı kazıttınız?"

"Saçlarımı sahanlıkta yıkama gücüm kalmamıştı da ondan..."

"Size Diane de Poitier hakkında söylediklerimi hatırlıyor musunuz?"

"Evet."

"Bakın, kitaplığımda bir şeyler bulmuştum, bekleyin..."

Solmuş bir cep kitabıyla geri döndü, yatağın kenarına oturdu ve boğazını temizledi:

"Bütün Saray erkânı –tabiî Mme d'Étampes'ın dışında (bunun nedenini az sonra söyleyeceğim)– *onun son derece güzel olduğu konusunda hemfikirdi. Yürüyüşünü, hareketlerini, saç biçimini taklit ediyorlardı. Tüm kadınların yüz yıldır hırs içinde bulmaya çalıştıkları güzellik ölçütlerinin yerleşmesini sağlamıştı:*

Üç beyaz şey: ten, dişler, eller.
Üç siyah: gözler, kaşlar, gözkapakları.
Üç kırmızı: dudaklar, yanaklar, tırnaklar.
Üç uzun: vücut, saçlar, eller.
Üç kısa: dişler, kulaklar, ayaklar.
Üç dar: ağız, beden, bilek.
Üç şişman: kollar, kalçalar, baldırlar.
Üç küçük: meme ucu, burun, baş.

Çok güzel söylenmiş, değil mi?"

"Benim ona benzediğimi mi düşünüyorsunuz?"

"Evet, yani belirli ölçütler içinde..."

Domates gibi kıpkırmızı kesilmişti.

"Her... herkes değil tabiî, ama an... anlarsınız ya, bu bir davranış, bir eda sorunu, bir za... zarafet, bir..."

"Beni siz mi soydunuz?"

Gözlükleri dizlerinin üzerine düştü ve şimdiye dek hiç kekelemediği kadar kekelemeye başladı.

"Ben... ben... Evet yani, ben... ben... Çok na... namusluca, ye... yemin ed... ederim, önce... önce üstünüzü örttüm, ben..."

Camille gözlüklerini uzattı.

"Hey, ne sıkılıp duruyorsunuz öyle! Yalnızca öğrenmek istemiştim, o kadar... Şey... O da orada mıydı, öbür adam?"

"Ki... kim o?"

"Aşçı..."

"Yoktu. Tabiî ki yoktu, yapmayın..."

"Buna memnun oldum... Ooof... Başım öyle kötü ağrıyor ki..."

"Ben eczaneye gidiyorum... Başka bir şeye ihtiyacınız var mı?"

"Yok. Teşekkür ederim."

"Çok iyi. Ah, evet, haberiniz olsun... Burada telefonumuz yok... Birilerine haber vermek isterseniz Franck'ın odasında bir cep telefonu var ve..."

"Yo, teşekkür ederim. Benim de bir cep telefonum var... Yukarıya çıkıp almam gerek..."

"İsterseniz ben getiririm..."

"Hayır, acelesi yok..."

"Tamam."

"Philibert!"

"Evet?"

"Teşekkür ederim."

"Boş ver..."

Fazla kısa pantolonu, üzerine fazla dar gelen, kolları fazla uzun ceketiyle önünde ayakta duruyordu.

"Uzun zamandan beri ilk kez benimle böyle ilgileniliyor..."

"Hadi..."

"Ama doğru... Demek istediğim... karşılığında bir şey beklemeden... Çünkü siz... Sizin bir beklentiniz yok, değil mi?"

Öfkelenmişti.

"Yok, yok ama ak... aklınızdan ne geçiyor?"

Camille gözlerini kapatmıştı bile.

"Hiçbir şey geçmiyor, size söyledim; verecek hiçbir şeyim yok."

25

Camille hangi günde olduklarını bilmiyordu. Cumartesi mi? Pazar mı? Yıllardır hiç böyle uyumamıştı.

Philibert bir kâse çorba içmesini teklif etmek için uğramıştı.

"Kalkacağım. Mutfakta sizinle birlikte otururum..."

"Emin misiniz?"

"Tabiî eminim. Hiç hanım evladı olmadım."

"Tamam, ama mutfağa gelmeyin, orası çok soğuk. Siz beni küçük mavi salonda bekleyin."

"Nerede?"

"Ah, evet ya, doğru... Ne aptalım. Boş olduğu için artık orası mavi değil... Antreye bakan oda, tamam mı?"

"Orada bir kanepe var mı?"

"Ah, bir kanepe, kanepe demek biraz zor... Franck bir gece onu kaldırımda bulmuş ve arkadaşlarından biriyle yukarı çıkartmış... Çok çirkin ama çok rahat, emin olun..."

"Söyler misiniz, Philibert, burası tam olarak nedir? Burada kimin evindeyiz? Neden bir *squatter*[3] gibi yaşıyorsunuz?"

"Efendim?"

"Yani sanki geçici bir süre için burdaymış gibisiniz?"

"Ah, bu maalesef iğrenç bir miras hikâyesi... Her yerde görülen cinsten... En iyi ailelerde bile, bilirsiniz..."

Canı sıkılmış görünüyordu.

"Burası, geçen yıl ölmüş olan anneannemin evi, miras işleri bitene kadar babam şeylerin... Az önce ne demiştiniz?"

"*Squatter*?"

"Evet, *squatter*'ların gelip oturmamaları için buraya yerleşmemi istedi. *Squatter*'lar! Ama bunlar burunlarında çengelli iğne

3. Başkasına ait bir eve yasadışı yerleşen. (ç.n.)

olan o esrarkeş çocuklar değil, çok daha iyi giyinmiş ve pek de zarif olmayan insanlar; ikinci dereceden kuzenlerim..."

"Kuzenlerinizin burada gözü mü var?"

"Zaten daha şimdiden bunun için çok para harcadıklarını sanıyorum. Noterde bir aile meclisi toplandı ve sonucunda beni kapıcı, nöbetçi ve gece bekçisi olarak atadılar. Tabiî başlangıçta bazı yıldırma, göz korkutma numaraları yapıldı... Sizin de rahatlıkla görebileceğiniz gibi mobilyaların birçoğu uçup gitti, ben de genelde kapıyı hep açtım onlara, ama şimdi her şey yoluna girmiş gibi görünüyor... Bu can sıkıcı işi yoluna koymak artık noter ile avukatlara düşüyor..."

"Daha ne kadar zaman için buradasınız?"

"Bilmiyorum."

"Ebeveynleriniz aşçı ve benim gibi yabancı insanları burada barındırmanızı kabul ediyor mu?"

"Sanırım sizi bilmelerine hiç gerek olmayacak... Franck'a gelince, onun varlığı onları daha da rahatlattı... Benim ne kadar beceriksiz olduğumu bilirler... Ama onun neye benzediğinden haberleri yok ve... Neyse ki onu kilise aracılığıyla bulduğumu sanıyorlar."

Gülüyordu.

"Onlara yalan mı söylediniz?"

"Daha çok... kaçak oynadım, diyelim..."

Camille öylesine zayıflamıştı ki, blucininin düğmelerini açmadan gömleğini içine sokabiliyordu.

Bir hayalete dönmüştü. Kendi kendine bunun tersini kanıtlamak için odasındaki büyük aynada yüzünü oynattı, ipek fularını boynuna bağladı, ceketini giydi ve Haussman Mahallesi'ndeki bu akıl almaz labirent içinde dolaşmaya çıktı.

Sonunda ortası çökmüş korkunç kanepeyi buldu, Champ-de-Mars'daki kırağı kaplı ağaçları seyretmek için odanın diğer ucuna yürüdü.

Kafası hâlâ karışık, elleri cebinde, sakin sakin geri dönerken aniden yerinden sıçradı ve aptalca, küçük bir çığlık atmaktan kendini alamadı.

Baştan aşağı siyah deriler giymiş, botlu, kazaklı, uzun boylu bir adam tam arkasında duruyordu.

"Şey, iyi günler..." diyebildi en sonunda.

Adam cevap vermeden, arkasını döndü.

Koridorda kaskını çıkartmıştı, saçlarını karıştırarak mutfağa girdi.

"Hey Philou, baksana, salondaki kim? İzci arkadaşlarından biri mi?"

"Efendim?"

"Kanepemin arkasındaki şu ibne..."

Zaten mutfaktaki başarısızlığı yüzünden epey öfkeli olan Philibert aristokrat soğukkanlılığını kaybeder gibi oldu.

"Senin ibne dediğin o insanın adı Camille" diye düzeltti soğuk bir sesle, "o benim arkadaşım, senden ona karşı daha centilmen olmanı istiyorum çünkü onu bir süre burada konuk etmek niyetindeyim..."

"Ah, tamam... Böyle sinirlenme... Onun bir kız olduğunu mu söylüyorsun? Aynı adamdan mı konuşuyoruz? Saçsız, ufak tefek, sıska adamdan mı?"

"O bir kız..."

"Emin misin?"

Philibert gözlerini kapattı.

"Kız arkadaşın o oğlan mı? Yani o kız mı? Söylesene, ona burada ne hazırlıyorsun? Karışık turşu filan mı?"

"Çorba yapıyorum, baksana..."

"Bu? Bu çorba mı?"

"Kesinlikle. Liebig'deki gibi pırasalı patates çorbası..."

"Bu berbat bir şey. Üstelik de dibini tutturmuşsun, iğrenç bir şey olacak... İçine neler koydun?" dedi dehşet içinde, tencerenin kapağını kaldırarak.

"Şey... Vache Qui Rit peyniri ve ekmek parçacıkları..."

"Bunu neden yaptın?" diye sordu endişelenerek.

"Doktor söyledi... Benden onu sağlığına kavuşturmamı istedi..."

"Bununla sağlığına kavuşursa, bravo! Bana sorarsan, sen onu öldüreceksin, evet..."

Sözlerini bitirir bitirmez buzdolabından bir bira alıp odasına kapandı.

Philibert yanına geldiğinde, koruması altındaki kız henüz tam olarak rahatlamamıştı:

"O mu?"

"Evet" diye fısıldadı tepsiyi karton bir kutunun üzerine koyarak.

"Kaskını hiç çıkartmaz mı?"

"Çıkarır, ama pazartesi akşamları eve döndüğünde her zaman iğrençtir... Genelde, o gün onunla hiç karşılaşmamaya çalışırım..."

"Çok işi olduğu için mi?"

"Hayır, tam tersi, pazartesileri çalışmaz... Ne yaptığını bilmiyorum... Sabah çok erken çıkıp gider, akşamı da her zaman uyuşturucu almış gibi bir havayla geri döner... Aile sorunları, sanırım...Hadi, sıcakken için..."

"Öğğ... Ne bu?"

"Çorba."

"Ya?" dedi Camille, garip sulu şeyi içmeye çalışarak.

"Benim usulüm bir çorba... İsterseniz bir tür borşç diyelim..."

"Aaah... Harika..." diye yineledi Camille, gülerek.

Bu kez de, sinir bozucuydu.

İkinci bölüm

1

"İki dakikan var mı? Seninle konuşmalıyım..."

Philibert sabah kahvaltısında hep sıcak çikolata içerdi, en büyük zevki de süt tam taşarken ocağın altını kapatmaktı. Bir tören ya da tuhaf bir alışkanlık olmaktan öte bu onun gündelik küçük zaferiydi. Başarısı, görünmeyen zaferiydi. Süt dibine çöküyordu ve artık gün başlayabilirdi; duruma hâkimdi.

Ama o sabah, dikkati dağılmış, hatta dairesini paylaştığı adamın ses tonuna öfkelenmiş olduğu için yanlış düğmeyi çevirdi. Süt taştı, anında iğrenç bir koku kapladı odayı.

"Ne dedin?"

"Konuşmalıyız, dedim."

"Konuşalım" dedi Philibert sakin bir sesle. "Seni dinliyorum..." diye ekledi tenceresine su koyarken.

"Burada daha ne kadar kalacak?"

"Anlayamadım."

"Ah, kurnazlık yapma, tamam mı? Sıçanın. Burada ne kadar kalacak?"

"İstediği kadar uzun..."

"Ona abayı yaktın anlaşılan, öyle mi?"

"Hayır."

"Yalancı. Senin çevirdiğin dolabın farkındayım... Kibar davranışların, şato sahibi havaların, tüm bunlar..."

"Kıskandın mı?"

"Kahretsin, hayır! Bir bu eksikti! Ben bir kemik yığınına âşık olacağım ha? Burada enayi yazmıyor" dedi alnını göstererek.

"Beni kıskanmıyorsun, onu kıskanmıyorsun. Belki burası sana biraz dar geliyor, kendini sıkışmış hissediyorsun ve dişlerini koyduğun bardağı birkaç santimetre sağa kaydırmak niyetinde değilsin, öyle mi?"

"Hadi oradan... İddialı cümleler bunlar... Ne zaman çeneni açsan, sanki bir yerlere yazılacakmışçasına kulağa iyi geliyor sözlerin..."

"..."

"Bak, burasının senin evin olduğunu biliyorum, bunu biliyorum, tamam... Sorun bu değil. Kimi istersen davet et, kimi istersen burada oturt, eğer gönlün istiyorsa kur yap, ne bileyim... İkimiz güzel, küçük bir grup oluşturmuyor muyduk?"

"Öyle mi düşünüyorsun?"

"Evet, öyle. Tamam, benim bir karakterim var, senin de geri zekâlı saplantıların, alışkanlıkların, ama tümüne baktığımızda, bugüne dek çok iyi gidiyordu..."

"Neden bir şeyler değişsin ki?"

"Püfff... Kadınları pek iyi tanımadığın belli oluyor... Dikkat et, bunu seni yaralamak için söylemiyorum, tamam mı? Ama bu doğru... Bir kızı bir yere koyarsın ve bir anda her şey birbirine girer, moruk... Her şey karmaşıklaşır, her şey kötüleşir, en iyi dostlar birbirini yemeye başlar, bak... Neden orada durmuş öyle gülüyorsun?"

"Duygularını bir şey gibi... Bir kovboy gibi dile getiriyorsun da ondan... Senin... senin dostun olduğumu bilmiyordum."

"Tamam, boş ver. Yalnızca bana bundan daha önce söz edebilirdin diye düşünüyorum, o kadar."

"Sana söyleyecektim."

"Ne zaman?"

"Burada, şimdi, hazırlayacak zaman bırakmış olsaydın, sıcak çikolatamı içerken..."

"Özür dilerim... Yani, kahretsin, bağışla beni mi demeliyim?"

"Kesinlikle."

"İşe mi?"

"Evet."

"Ben de. Hadi gel, sana aşağıda bir çikolata ısmarlayayım..."

Avluya çıkar çıkmaz Franck hiç zaman yitirmeden son kozunu oynadı:

"Üstelik bu kızın kim olduğunu da bilmiyoruz. Nereden çıktığını, nereden geldiğini de bilmiyoruz."

"Nereden çıktığını sana göstereyim... İzle beni."

"Hey... Yedi katı yürüyerek çıkacağını sanıyorsan aldanıyorsun."

"Tersine. Çıkacağını biliyorum. İzle beni."

Birbirlerini tanıdıklarından bu yana Philibert ondan ilk kez bir şey istiyordu. Franck homurdanıp durmaktan vazgeçmedi ve onu servis merdivenlerinde izledi.

"Aman Tanrım, burası ne kadar soğuk!"

"Bu daha bir şey değil... sen damın altını gör..."

Philibert kilidi açıp kapıyı itti.

Franck birkaç saniye sessizce durdu.

"Burada mı oturuyor?"

"Evet."

"Emin misin?"

"Gel, sana başka bir şey daha göstereceğim..."

Onu koridorun sonuna götürdü, ayağıyla vurarak berbat bir kapıyı açtı ve ekledi:

"Burası da onun banyosu. Aşağısı tuvalet, yukarısı duş. Çok usta işi olduğunu kabul et..."

Hiç konuşmadan indiler merdivenleri.

Franck üçüncü kahveden sonra sözünü sakınmadı:

"Tamam, öyleyse yalnızca tek bir şey söyleyeceğim... Öğleden sonra uyumanın benim için ne kadar önemli olduğunu filan benim adıma ona anlatırsın."

"Tamam, anlatacağım. İkimiz birlikte anlatırız. Ama o saatlerde o da uyuyor olacağı için bunun bir sorun yaratacağını sanmıyorum."

"Neden?"

"Gece çalışıyor da ondan."

"Ne iş yapıyor?"

"Temizlik."

"Anlamadım."

"O bir temizlikçi kadın..."

"Emin misin?"

"Neden bana yalan söylesin ki?"

"Ne bileyim, ben... Olur a, belki de telekızdır..."

"Öyle olsa daha... Hatlarının daha yuvarlak olması gerekirdi, değil mi?"

"Evet, haklısın... Hey, hiç de aptal değilsin, ha!" diye ekledi sırtına sertçe vurarak.

"Di... dikkat et... kurvasanımı düşürttün, sa... salak... Şuna bak, yaşlı bir denizanasına benzemiş..."

Franck'ın umurunda değildi, tezgâhın üzerine bırakılmış *Parisien*'in başlıklarını okuyordu.

Homurdanarak konuştular.

"Bana söyler misin?"

"Neyi?"

"Bu kızın ailesi yok mu?"

"Biliyor musun" diye yanıtladı Philibert atkısını boynuna dolarken, "bu sana sormamak için kendimi hep tuttuğum bir soru..."

Diğeri gülümserken bakışlarını yukarıya çevirdi.

Fırınların önüne geldiğinde yamağından kaynar suyu yan tarafına bırakmasını istedi.

"Ha?"

"Ne?"

"İyice kaynamış mı olacak?"

2

Camille doktorun her akşam almasını söylediği yarım Lexomil'i artık almamaya karar vermişti. Bir yandan sersem sersem dolaştığı yarı uykulu haline artık katlanamıyor, öte yandan en küçük bir bağımlılık riskine girmek istemiyordu. Tüm çocukluğu boyunca, bu hapları almadan uyuma fikriyle çılgına dönen annesini bu krizlerin ne kadar sarstığını görmüştü.

Bilmem kaçıncı uykusundan uyanıyordu, saatin kaç olduğu hakkında en küçük bir fikri yoktu, ama kalkmaya, kendine gelmeye, evine çıkmak, bıraktığı yerden küçük yaşantısına devam edebilecek mi, anlamak için giyinmeye karar verdi.

Hizmetkârlar merdivenine gitmek için mutfağın önünden geçerken içi sarı sıvıyla dolu bir şişenin altına bırakılmış notu gördü.

> Bir tencerede ısıtın, özellikle kaynamamasına özen gösterin. Titremeye başladığında şehriyeleri içine atın ve ağır ağır karıştırarak dört dakika pişirin.

Bu yazı Philibert'in yazısı değildi...

Kilidi kırılmıştı ve yeryüzünde sahip olduğu azıcık şeyin, onu dünyaya bağlayan azıcık şeyin, küçük krallığının altı üstüne getirilmişti.

İçgüdüsel olarak yerde duran kırmızı bavula koştu. Evet, hepsi oradaydı, hiçbir şey almamışlardı, resim kutuları da orada, yerli yerinde duruyordu.

Ağzı büzülmüş, yüreği ağzında, neyin eksik olduğunu görmek için etrafa biraz çekidüzen vermeye girişti.

Hiçbir şeyi eksik değildi, zaten hiçbir şeyi yoktu ki. Yo, hayır, bir çalar saatli radyosu vardı... İşte... Tüm bu karmaşa bir Çinli' den elli liraya satın aldığı radyo içindi...

Giysilerini topladı, onları bir koliye doldurdu, bavulunu almak için yere eğildi ve arkasına bakmadan dışarı çıktı. Biraz soluklanmak için önce merdivenlere vardı.

Kilerin kapısına geldiğinde burnunu sümkürdü, tüm eşyasını sahanlığa bıraktı, kendine bir sigara yakmak için basamağa oturdu. Çok uzun zamandan beri sardığı ilk sigara... Otomatik sönmüştü ama hiç önemi yoktu, hatta daha da iyi olmuştu.

Daha iyi oldu, diye mırıldanıyordu kendi kendine, daha iyi oldu...

İnsanın batarken hiçbir girişimde bulunamayacağını, yukarı çıkmak için gerekli o küçük topuk darbesi için önce dibe vurması gerektiğini ileri süren o anlaşılmaz kuramı düşünüyordu...

Güzel.

Dibe vurmamış mıydı?

Kolisine bir göz attı, elini köşeli yüzünde dolaştırdı ve iki yarığın arasında koşuşturan iğrenç bir böcekçiğin geçmesi için kenara çekildi.

Eh... Beni kaygılarımdan kurtardınız... Tamam mı, geçtin mi?

Mutfağa girdiğinde bu kez de adam yerinden sıçradı:

"Ah! Burada mısınız? Uyuduğunuzu sanıyordum..."

"Merhaba."

"Lestafier Franck."

"Camille."

"Notumu aldınız mı?"

"Evet, ama ben..."

"Eşyalarınızı taşımakla mı meşguldünüz? Yardıma ihtiyacınız var mı?"

"Yok, benim... Doğrusunu söylemek gerekirse, bundan başka eşyam yok...Soyuldum."

"Kahretsin."

"Evet, aynen dediğiniz gibi... Ben de başka sözcük bulamadım... Tamam, ben gidip yine yatayım, çünkü başım dönüyor ve..."

"Et suyunu, sizin için hazırlamamı ister misiniz?"

"Efendim?"

"Et suyu diyorum."

"Yani?"

"Çorba işte!" diye öfkelendi adam.

"Ah özür dilerim... Hayır teşekkür ederim. Önce gidip biraz uyuyayım..."

Camille koridora çıktığında arkasından seslendi:

"Hey! Zaten başınız yemek yemediğiniz için dönüyor!"

İçini çekti. Politika, politika... Adamın inceliğinin üstünde olduğu bu ilk sahneyi kaçırmamak daha iyi olacaktı. Bu yüzden mutfağa geri döndü ve masanın kenarına oturdu.

"Haklısınız."

Kendi kendine homurdandı... Tabiî ki haklıydı... Kahretsin... İşine de geç kalacaktı şimdi...

Çalışmaya koyulmak için kıza arkasını döndü.

Tencerenin içindekileri çukur bir tabağa boşalattı, buzdolabından bir parça Sopalin çıkartıp kapağını özenle açtı. Dumanları tüten çorbaya döktüğü yeşil bir şeydi bu.

"Bu ne?"

"Kişniş."

"Ya şu küçük şehriyeler, bunların adı ne?

"Japon incisi."

"Ah, gerçekten mi? Ne güzel bir isim..."

Önlüğünü çıkardı başını sallayarak kapıyı arkasından kapattı:

Ah, gerçekten mi? Ne güzel bir isim...

Bu kız aptalın teki.

3

Camille içini çekti ve hırsızını düşünerek bir robot gibi tabağını aldı. Bunu kim yapmıştı? Koridorun hayaleti mi? Yolunu şaşırmış bir ziyaretçi mi? Damdan mı girmişti içeriye? Geri gelir miydi? Bundan Pierre'e söz etmeli miydi?

Bu çorbanın kokusu, daha doğrusu rayihası bu işe kafasını daha fazla takmasını engelledi. Mmm, harikaydı, buğuyu içine çekmek için peçeteyi başına örtmek geçti aklından. İçinde neler vardı? Özel bir rengi vardı. Sıcaktı, yağlıydı, kadmiyum sarısı gibi altınımsı bir rengi vardı... Yarısaydam incileriyle, doğranmış otların zümrütümsü kırıntılarıyla, seyretmesi bile başlı başına bir mutluluktu... Böylece saniyeler boyu kaşığı havada, saygılı bir biçimde öylece durdu, sonra, çok sıcak olduğu için, ilk yudumunu ağır ağır içti.

En azından çocukluğunda, Marcel Proust'la aynı durumdaydı: "Kendisinde olağandışı gelişen şeylere karşı dikkatli" ve her kaşıkta gözlerini kapatarak çorbasını sonuna kadar bitirdi.

Belki açlıktan öldüğünün farkında değildi, belki üç gündür yüzünü buruşturarak içtiği Philibert'in hazır çorbalardandı, belki daha az sigara içmiş olmasındandı, ama kesin olan tek bir şey vardı: Hayatı boyunca tek başına yemek yemekten hiç bu kadar zevk almamıştı. Tencerenin dibinde daha kaldı mı diye bakmak için ayağa kalktı. Ne yazık ki bitmişti... Tek bir damlası bile kalmasın diye tabağı ağzına dikti, dilini şaplattı, bulaşığını yıkadı ve arpacık şehriyesi paketini aldı. Franck'ın notunun üzerine şehriyelerle "Harika!" yazdı ve elini midesinde gezdirerek yatağa girdi.

Sana şükürler olsun küçük İsa.

4

Nekahet dönemi çabuk geçti. Franck'ı hiç görmüyordu, ama çarpılan kapılardan, hi-fi kanalından, televizyondan, telefondaki ateşli konuşmalardan, kaba gülüşlerden ve ağır küfürlerden onun orada olduğunu biliyordu, bunun dışında her şey normaldi, bunu hissediyordu. Dört dönüyor, alanını belirlemek için evin hemen her köşesine işeyen bir köpek gibi hayatı dairenin dört bir yanında yankılanıyordu. Kimi zaman yeniden özgürlüğüne kavuşmak ve kimseye borçlu olmamak için evine çıkmayı çok arzuluyordu. Bunun dışında, hayır. Yerde yatacağını ve düşmemek için tırabzanlara tutuna tutuna yedi kat çıkacağını düşünmek bile tüylerini ürpertiyordu.

Karmaşık duygulardı bunlar.

Yerinin neresi olduğunu bilmiyordu artık, hem sonra Philibert'i de seviyordu... Neden hep kendi kendini kınıyor ve dişlerini sıkarak neden hep kendini suçluyordu? Özgürlüğü için mi? Bir zaferden söz ediyorsun... Yıllarca bu sözcüğü ağzından düşürmemişti, sonra sonuçta ne olmuştu? Nereye varmak için kullanmıştı bu sözcüğü? Bu inde oturup, öğleden sonralarını sigara üstüne sigara içip geleceğini enine boyuna düşünerek geçirmek için mi? Patetik bir şeydi bu. Kendisi patetikti. Yirmi yedi yaşına basmak üzereydi ve şimdiye dek hayatında hiç güzel bir şey olmamıştı. Ne dostlar ne anılar ne de cesur davranmasını gerektiren en küçük bir şey. Neler olmuştu? Neden ellerini hiç kapatamamış, avuçlarının arasında iki ya da üç değerli şey saklayamamıştı? Neden?

Dalgındı. Dinlenmişti. Ve uzun boylu maymun ona bir şeyler okumaya geldiğinde, diğer adam "Zulu" müziğini dinlerken gözle-

rini yavaşça gökyüzüne doğru kaldırarak kapıyı yavaşça kapadığında Camille ona gülümsüyor, bir anlığına kasırganın ortasında kalmaktan kurtuluyordu...

Yeniden resim yapmaya başlamıştı.
Öylesine.
Bir şey için değil. Kendisi için. Zevkine.

Yeni bir defter satın almış ve çevresindeki her şeyi çizmeye başlamıştı: şömine, duvar kâğıtlarındaki motifler, pencerenin ispanyoleti, Sammy ve Scooby Doo'nun aptal gülümsemeleri, çerçeveler, tablolar, kadının akik ziyneti ve erkeğin ağırbaşlı redingotu. Yerde sürünen kemerinin tokası ile elbiselerinin natürmortu, bulutlar, uçağın arkasında bıraktığı iz, balkon demirlerinin arkasından görünen ağaç tepeleri ve yatağında yaptığı kendi portresi.

Aynadaki lekeler ve kısa saçları yüzünden suçiçeği çıkarmış bir çocuğa benziyordu...

Yeniden hissettiği gibi çiziyordu. Hiç düşünmeden sayfaları çevirerek, yalnızca küçük bir kâseye biraz çini mürekkebi boşaltmak ya da dolmakaleminin pompasını doldurmak için çizmeye ara veriyordu. Yıllardır kendisini hiç bu kadar huzurlu, bu kadar canlı, bu kadar sapsade bir dirilikle hissetmemişti...

Ama hepsinden çok, Philibert'in davranışları hoşuna gidiyordu. Anlattığı öykülere kendisini öyle kaptırıyor, yüzü bir anda öylesine anlamlı, öylesine ateşli ya da (ah! zavallı Marie-Antoinette...) öylesine yıkılmış bir ifadeye bürünüyordu ki, onu kıtır kıtır yemek için izin istediği bile oluyordu.

Tabiî biçemi biraz teklese de kâğıt üzerinde koşan kalemin gıcırtısını çarçabuk unutuvermişti.

Zaman zaman şöyle oluyordu:

"Ama Madam d'Étampes Madam de Châteaubriand tarzı bir sevgili değildi, sevişmek ona hiç yetmiyordu. Her şeyden önce kendisi ve ailesi için saygı kazanmayı düşlüyordu... Cesaretle çalışmaya koyuldu.

Becerikliydi, arzuladığı atamaları ya da yükselmeleri, tatmin olmuş ve soluğu kesilmiş kraldan sökerek almak için, iki sevişme arasındaki dinlenme anlarından yararlanmasını bildi.

Sonuçta, tüm Pisseleu'ler önemli görevlere, özellikle de kili-

seyle ilgili görevlere atandılar, çünkü kralın metresi 'inançlı' biriydi...

Dayısı Antoine Seguin, Fleury-sur-Loire papazı, Orléans piskoposu, kardinal ve en sonunda da Toulouse başpiskoposu oldu. İkinci kardeşi Charles de Pisseleu Bourgueil Manastırına ve Condom piskoposluğuna sahip oldu..."

Philibert başını kaldırıyordu:

"Condom piskoposluğu... Bunun gülünç olduğunu itiraf edin...

Ve Camille bu gülümsemeye, uyduruk bir derginin sayfalarını karıştırır gibi Fransa tarihini didik didik eden bir çocuğun eğlenceli kendinden geçişine karşılık vermekte gecikmiyordu.

Ya da şöyleydi:

"... hapishaneler yetersiz bir hale geldiği için, çevresi kendine layık işbirlikçileriyle çevrili, sınırsız güçlü Hükümdar Carrier yeni hapishaneler açtı ve limandaki gemilere el koydu. Kısa bir süre sonra tifüs iğrenç koşullar altında hapsedilmiş insanların birçoğunu yok etti. Giyotin yetişemeyince zorba, binlerce tutsağın kurşuna dizilmesini emretti ve idam mangasına bir de 'mezarcılar birliği' ekledi. Sonra, tutsaklar akın akın gelmeye devam edince, bu kez de boğulmalarını keşfetti.

Kendi açısından Tuğgeneral Westermann şöyle yazdı: 'Artık Vendée yok, cumhuriyetçi vatandaşlar. Özgür kılıcımızın altında kadınlarıyla ve çocuklarıyla öldü. Onu bataklıklara ve Savenay Ormanı'na gömdüm. Verdiğiniz emirler doğrultusunda çocukları atların ayakları altında ezdim, kadınları katlettim, en azından artık haydut doğuramayacaklar. Beni bununla suçlayacak tek bir tutsağım yok'."

Kasılmış yüzüne düşen bir gölgeden başka çizilecek bir şey yoktu.

"Resim mi yapıyorsunuz yoksa beni mi dinliyorsunuz?"

"Resim yaparak sizi dinliyorum..."

"Şu Westermann... Yepyeni vatanına onca coşku, onca sevgiyle hizmet etmiş olan o canavarın, birkaç ay sonra Danton'la birlikte yakalanıp, onunla birlikte ortadan kaldırıldığını düşünebiliyor musunuz..."

"Neden?"

"Alçaklıkla suçlandı... İlgisizdi..."

Kimi zamanlarda da yatağın ayak ucundaki koltuğa oturmak için izin istiyor ve birlikte sessizce kitap okuyorlardı.

"Philibert!"

"Hımmm..."

"Kartpostallar?"

"Evet...."

"Bu çok uzun sürecek mi?"

"Anlamadım?"

"Neden kendi mesleğinizi yapmıyorsunuz? Neden tarihçi ya da öğretmen olmayı denemiyorsunuz? Çalışma saatleriniz içinde bu kitaplara dalmaya zamanınız olurdu, üstelik de bunu yapmak için para alırdınız!"

Philibert kitabını kemikli dizlerinin aşınmış kadifesinin üzerine bıraktı, gözlerini ovuşturmak için gözlüklerini çıkardı:

"Denedim... Bir tarih lisansım var, École des Chartes'ın giriş sınavlarına üç kez katıldım, ama her dönem başarısız oldum..."

"Yeterince iyi değil miydiniz?"

"Yo, hayır! Yani..." derken kızardı, "Yani, iyi olduğumu sanıyorum... Buna içtenlikle inanıyorum, ama ben... Hiçbir zaman bir sınavda başarılı olamadım... Çok heyecanlıyım... Her seferinde uykum kaçıyor, kör oluyorum, saçlarım dökülüyor, hatta dişlerim de ve de tüm yeteneklerimi kaybediyorum. Soruları okuyorum, yanıtlarını biliyorum, ama tek bir satır bile yazamıyorum. Kâğıdımın karşısında taş kesiyorum..."

"Ama bakaloryada başarılı oldunuz? Lisansınızda da?"

"Evet, ama hangi bedelle... Ve ilk seferde hiç olmadı... Hem sonra, gerçekten de çok basitti... Lisansımı Sorbonne'a ayak basmadan, hayranı olduğum profesörlerin programımla ilgisi olmayan hukuk derslerini dinleyerek aldım..."

"Kaç yaşındasınız?"

"Otuz altı."

"Bu yaşta elinizdeki lisansla ders verebilirsiniz, öyle değil mi?"

"Beni bir odanın içinde otuz çocukla birlikte düşünebiliyor musunuz?"

"Evet."

"Hayır. Ne kadar küçük olursa olsun, bir dinleyici grubunun karşısında konuşma düşüncesinden bile soğuk terler döküyorum. Benim... benim sorunlarım var... sosyalleşme sorunlarım..."

"Ya okulda? Çocukluğunuzda?"

"Okula ancak altıncı sınıfta gitmeye başladım. Üstelik de yatılı okula... Korkunç bir yıl oldu. Hayatımın en kötü yılı... Yüzme bilmediğim halde beni derin denizlere atmışlardı sanki."

"Sonra ne oldu?"

"Sonra hiçbir şey. Hâlâ yüzmeyi bilmiyorum."

"Bunu gerçek anlamında mı yoksa mecazî anlamda mı söylüyorsunuz?"

"Her iki anlamda da, generalim."

"Size yüzmeyi hiç öğretmediler mi?"

"Hayır. Bunun neye yararı var ki?"

"Şey... yüzmeye..."

"Kültürel açıdan, biz bir piyade ve topçu soyundan geliyoruz, bilirsiniz..."

"Siz burada neler anlatıp duruyorsunuz? Size bir savaş yönetmekten söz etmiyorum. Size deniz kıyısına gitmekten söz ediyorum. Hem ayrıca, neden daha küçük yaşta gitmediniz okula?"

"Bizlere annem ders veriyordu."

"Saint Louis'nin annesi gibi mi?"

"Aynen öyle."

"Adı neydi?"

"Blanche de Castille..."

"Tamam. Peki neden? Çok mu uzakta oturuyordunuz?"

"Komşu köyde bir köy okulu vardı, ama orada ancak birkaç gün okudum..."

"Neden?"

"Orası bir köy okuluydu da ondan..."

"Ah! Hep şu Maviler hikâyesi, öyle mi?"

"Öyle..."

"Hey, ama arada iki yüzyıl var! O günden beri her şey değişti!"

"Değişti, bu kesin. Gelişti... Ben... ben bundan pek emin değilim."

"..."

"Sizi şaşırtıyor muyum?"

"Hayır, hayır, saygı duyuyorum sizin... sizin..."

"Değerlerime mi?"

"Evet, öyle diyelim isterseniz, bu sözcük size uyuyorsa öyle diyelim, peki siz yaşamak için ne yapıyorsunuz?"

"Kartpostallarımı satıyorum."

"Çılgınca bir şey bu... İş olarak aptalca bir iş."

"Biliyor musunuz, ebeveynlerime göre ben çok... sizin deyişinizle çok geliştim, her şeye rağmen bazı mesafeler aldım."

"Ebeveynleriniz nasıl insanlar?"

"Şey..."

"Bakımlılar mı? Güzel kokarlar mı? Zambaklarla birlikte bir formol şişesinde mi yaşıyorlar?"

"Aslında biraz öyle..." diyerek takıldı ona.

"İçimi rahatlatsanıza, en azından tahtırevanla dolaşmıyorlar, değil mi?"

"Hayır, ama taşıyacak adamları yok da ondan."

"Ne yapıyorlar?"

"Efendim?"

"İş olarak?"

"Onlar toprak sahibi."

"O kadar mı?"

"Biliyor musunuz, bu epey iş demektir."

"Ama şey... Sizler çok mu zenginsiniz?"

"Hayır. Hiç zengin değiliz. Tam tersi."

"Bu anlattıklarınız, akıl alır gibi değil... Yatılı okuldan nasıl ayrıldınız?"

"Gaffiot sayesinde."

"O kim?"

"O bir insan değil, sapan gibi kullandığım çantamın içine koyduğum çok ağır bir Latince sözlük. Çantamı sapından tutuyor, tüm gücümle ona hız veriyor ve... Haydaaa, düşmanın hesabını görüyordum."

"Peki sonra?"

"Sonrası ne?"

"Ya bugün?"

"Evet dostum, bugün çok basit, karşınızda *Homo Degenaris*'in harika bir örneği var, yani toplum yaşamına tümüyle uyumsuz, denge arayan, garip, çağa kesinlikle ayak uyduramayan biri."

Gülüyordu.

"Ne yapacaksınız?"

"Bilmiyorum."

"Bir psikoloğa gitseniz."

"Hayır, ama çalıştığım yerde genç bir kızla karşılaştım, tiyatro dersine bir gün birlikte gidelim diye başımın etini yiyen matrak ve yorucu bir kız. Onun gitmediği psikolog kalmamış ve en etkili şeyin tiyatro olduğunda diretiyor."

"Ya, öyle mi?"

"Öyle diyor."

"Bunun haricinde hiç dışarı çıkmıyor musunuz? Hiç arkadaşınız yok mu? Yakınlık duyduğunuz kimse yok mu? Yirmi birinci yüzyılla hiç... hiçbir ilişkiniz yok mu?"

"Hayır. Pek yok... Ya sizin?"

5

Hayat yeniden normal akışına döndü. Camille gece bastırdığında soğukla mücadele ediyor, çalışkan insan kalabalıklarının gittiği yönün tersine giden metroya biniyor, tüm yorgun yüzleri tek tek inceliyordu.

Çocuklarını VII. Bölge'deki yurtlardan almaya giderken buğulanmış camlara başlarını dayamış ağzı bir karış açık uyuyan o anneler, sipsivri işaretparmaklarını hafifçe yalayarak *Télé 7 Jours*'un sayfalarını sertçe çeviren, ucuz takılarla süslenmiş o hanımlar, yumuşak mokasen pabuçlu, fantezi çoraplı, derin derin iç geçirerek kuşku götürür raporları inceleyen o beyler, cep telefonlarıyla oynayarak eğlenen yağlı tenli o gençler...

Ve tüm diğer insanlar, yapacak daha iyi bir şey bulamadıklarından dengelerini kaybetmemek için içgüdüsel olarak kollara yapışanlar. Gözleri hiçbir şeyi, hiç kimseyi görmeyenler. Noel ilanlarını da –altın günler, altın armağanlar, ucuza somon ve toptan fiyatına kaz ciğeri– yanındakinin gazetesini de, elini uzatmış ve genizden gelen sesiyle bin kez aynı şeyden yakınan o rahatsız edici adamı da, hatta tam karşılarında oturan, kaygılı bakışlarını ve gri pardösülerinin kıvrımlarını seyreden o genç kızı bile görmeyenler.

Sonra, binanın gece bekçisiyle iki üç kelime önemsiz şeylerden konuşuyor, el arabasına tutunarak üstünü değiştiriyor, elbisenin üzerine geçirilen bir pantolon, *Profesyoneller hizmetinizde* yazılı turkuaz renkli naylon iş gömleği giyiyor, yeniden soğukla yüz yüze gelmeden, bilmem kaçıncı sigarasını içmeden ve son metroya binmeden önce bir şeytan gibi elini çabuk tutarak yavaş yavaş ısınıyordu.

Süper Josy onu gördüğünde yumruklarını ceplerinin dibine kadar soktu, neredeyse sevecen denilebilecek bir biçimde gülümsedi.

"Hey sıska... Hortlak mısın sen... Bana on avroya patladın" diye söylendi.

"Anlamadım?"

"Kızlarla girdiğimiz bir iddia... Geri dönmeyeceğini sanıyordum."

"Neden?"

"Bilmem, içime öyle doğmuştu, öylesine. Ama boş ver, sorun değil, ödeyeceğiz n'apalım. Hadi, işimiz var, gitmemiz gerek. Bu berbat havada her taraf leş gibi. Bu insanlar buraya bir paspas koymayı bilmiyorlar mı. Şuraya bak, büyük salonun halini gördün mü?"

Mamadou ayaklarını sürüyordu.

"Ah, bütün hafta bir koca bebek gibi uyumuşsun, öyle değil mi?"

"Nereden anladın?"

"Saçlarından. Çok çabuk uzamışlar."

"Ya sen, sen iyi misin? Pek iyi gibi görünmüyorsun da."

"İyiyim, iyiyim."

"Sıkıntıların mı var?"

"Sıkıntılar ha... Çocuklarım hasta, kocam maaşını kumara yatırıyor, sinirlerimi bozan bir yenge, asansöre sıçan bir komşu ve kesilmiş bir telefon, bunun dışında her şey yolunda."

"Neden öyle yaptı?"

"Kim?"

"Komşu?"

"Nedenini bilmiyorum, ama onu uyardım, bir dahaki sefere bokunu yedireceğim. Bunu yaparım da inan bana! Ne o komik mi buluyorsun bunu?"

"Çocuklarının neyi var?"

"Biri öksürüyor, diğerinin midesi rahatsız... Tamam, hadi... Artık bunları konuşmayı keselim; çünkü bunlar keyfimi kaçırıyor, keyfim kaçınca da hiçbir işe yaramıyorum."

"Ya erkek kardeşin? Tılsımlarıyla onları iyileştiremiyor mu?"

"Ya atlar? Kazananı bilebileceğini düşündün mü hiç? Yo, hayır, bana o işe yaramazdan hiç söz etme."

Beşinci kattaki domuz yavrusu alınmış olmalıydı, çalışma masası derli toplu sayılabilirdi. Camille, kostümünden dışarı çıkmış bir çift kanadı ve başının üzerinde ayla olan, sırtı dönük bir melek çizdi.

Evde de herkes ölçülü davranmaya başlamıştı. Başlangıçtaki rahatsız edici davranışlar, o kararsız, belli belirsiz bale ve tüm rahatsız edici hareketler yavaş yavaş ağırbaşlı ve rutin bir koreografiye dönüştü.

Camille öğleye doğru kalkıyordu, ama Franck saat on beşte eve dönünce odasından çıkmamaya çalışıyordu. Franck on sekiz otuza doğru evden ayrılıyordu ve bazen merdivende Philibert'le karşılaşıyordu. Camille çalışmaya gitmeden önce Philibert'le bir çay içiyor ya da hafif bir yemek yiyor, eve ancak sabah bire doğru dönüyordu.

Franck o saatte hiç uyumazdı, ya müzik dinler ya da televizyon izlerdi. Kapısının altından ot kokuları gelirdi. Bu çılgın ritmi nasıl yakaladığını düşünen Camille yanıtını çok çabuk buldu. O bu ritmi yakalamıyordu.

Bazen ister istemez pis kokular da yayılıyordu. Buzdolabının kapısını açıp da yiyeceklerin düzgün yerleştirilmediğini ya da üzerlerinin iyice kapatılmadığını görünce bir çığlık atıyor, çaydanlığı yere düşürerek yiyecekleri masanın üzerine yığıyor, bu arada ağzına geleni söylüyordu:

"Kahretsin! Size bunu kaç kere söylemek gerek? Tereyağı bir tereyağı kabına konmalı, bütün kokular üzerine siniyor! Peynir de öyle! Streç filmler köpekler için yapılmadı! Ya bu, bu ne? Salata mı? Neden onu poşette bırakıyorsunuz? Plastikte her şeyi bozuluyor! Bunu sana daha önce de söyledim, Philibert! Geçen gün getirdiğim onca kutu nerede? Tamam, ya bu? Limon, orada... Yumurtalıkta limonun işi ne? Bir limonu ya kullanırsın ya da bir tabağa ters çevirip kapatırsın, *capito*?

Sonra birasını alıp gidiyordu ve iki suçlu yeniden konuşmalarına kaldıkları yerden devam etmek için kapının küt diye kapanmasını bekliyordu:

"Ama o tam olarak şöyle dedi: '*Eğer ekmek bulamıyorsanız pasta yiyin...*'

"Kesinlikle öyle dememiştir... Asla böyle bir saçmalık ağzından çıkmamıştır... Çok akıllı bir kadındı, bilirsiniz..."

Tabiî, içlerini çekerek fincanlarını masanın üzerine bırakabilirler, orada hiç yemek yemeyen, buzdolabını yalnızca bira şişelerini koymak için kullanan biri için fazla sinirli olduğunu söyleyebilirlerdi... Ama hayır, değmezdi.

Çünkü o hep bağıra çağıra söylenen biriydi, öyleyse varsın bağırıp çağırsındı.

Bağırıp çağırsın...

Zaten onun beklediği de buydu. Boğazlarına sarılmak için küçücük bir fırsat. Özellikle de Camille'in boğazına. Hep onu hedef alıyordu, her karşılaştıklarında ona kinle bakıyordu. Zamanının çoğunu odasında geçirmesi bir işe yaramıyordu, bazen burun buruna geliyorlar, havasına göre ya iğrenç bir şekilde teklifsizce davranıyor ve öldürücü patlamalarının akıl almaz saldırısı altında eziliyordu ya da hafif bir gülümseme koparabiliyordu.

"Hey, ne var? Neden gülüyorsun? Yüzümü mü beğenmedin?"

"Hayır, hayır, bir şey yok, öylesine işte..."

Ve hemen başka bir konuya geçmeye çalışıyordu.

Camille ortak odalarda hep tetikte duruyordu. Bu yeri insan içeriye girdiğinde ne kadar temiz bulmak istiyorsa o kadar temiz bırakıyor, o evde yokken banyoya kapanıyor, mutfak masasını bir yerine iki kez siliyor, küllüğünü bir naylon torbanın içine döküyor, torbayı çöp kutusuna atmadan önce ağzını iyice düğümlüyor, mümkün olduğunca ortalarda dolaşmamaya çalışıyor, süpürgelikleri temizliyor, saldırılardan korunuyor ve kararlaştırılan sürüden daha önce gitmenin yollarını düşünüyordu.

Üşüyecekti, olsun, bu koca herifle karşılaşmayacaktı ya, varsın üşüsündü.

Philibert üzülüyordu:

"Ama Ca... Camille... Siz şu... şu koca sırıktan... et... etkilenmeyecek kadar ak... akıllı birisiniz... Siz... siz bunların çok üstündesiniz her şe... şeye rağmen!"

"Hayır, tam tersi. Ben onunla aynı seviyedeyim. Sonuçta, her yumruğunu yüzüme yiyorum."

"Ama hayır! Tabiî ki hayır! İkiniz birbirinizden farklısınız sonuçta. Si... siz onun yazısını hiç gördünüz mü? Şu beceriksiz animatörün ka... kabalıklarını dinlerken güldüğünü hiç duydunuz mu ? Onu ucuz motosiklet ilanlarından başka bir şey okurken gördünüz mü? Ba... bakın, bu çocuğun zekâ yaşı iki. Zavallı... beş para etmez biri. Onun mutfağa çocukken girdiğini ve bir daha da oradan ayrılmadığını dü... düşünüyorum... Bunun için de geri adım atın... Daha hoşgörülü olun, sizin deyişinizle da... daha *'cool'* olun..."

"..."

"Yatakhane arkadaşlarımın bana yaptıklarının dörtte birini –is... istemeye istemeye– anlattığımda annemin bana ne cevap verdiğini biliyor musunuz?"

"Hayır."

"Şunu iyi bilin ki, oğlum, it ağzıyla derya bulanmaz. Aynen böyle diyordu..."

"Bu sizi rahatlatıyor muydu?"

"Hiç rahatlatmıyordu. Tam tersine!"

"İşte, görüyorsunuz ya."

"Evet, ama siz... sizin için aynı şey değil. On iki yaşında değilsiniz... Hem sonra, bir sü... sümüklünün çişini içmek de söz konusu değil."

"Sizi buna mı zorladılar?"

"Maalesef..."

"Bu durumda, evet, deryanın nasıl bulanacağını anlıyorum..."

"Aynen dediğiniz gibi."

"Evet, göreceğiz bakalım."

"Gerçeğe gelince, bu çok aptalca bir şey ve bunu siz de en az benim kadar biliyorsunuz; o kıs... kıskanıyor. Hem de çok kıskanıyor. Kendinizi onun yerine koyun. Daire tek başına ona aitti. istediği gibi dolaşıyordu, genellikle küçük bir külotla veya şaşkın genç bir pilicin ar... arkasında. Söylenebiliyor, küfredebiliyor, istediği gibi geğirebiliyordu, konuşmalarımız, musluğun durumu ya da tuvalet kâğıtlarının yedekleri gibi gündelik pra... pratik şeylerle sınırlıydı.

Hemen hiç odamdan çıkmıyordum, bir şeye yoğunlaşmak istediğimde kulaklarıma pamuk tıkıyordum. O burada kraldı. Öylesine kraldı ki, kendisini evinde sanıyordu. Ve sonra siz bir anda ortaya çıkıverdiniz. Yalnızca pantolonunun önünü kapatmak zorunda kalmadı, bir de bizim işbirliğimize katlanmak zorunda kaldı, bazen bizim güldüğümüzü duyuyor, sohbetlerimizden pek fazla bir şey çıkaramadığı kırıntılar yakalıyor. Bu onun için zor... zor olmalı, anlıyor musunuz?"

"Bu kadar önemli bir yerim olduğunu sanmıyordum."

"Hayır, si... siz tam tersine çok ağırbaşlı birisiniz, ama söy... söylememe izin verin... sarsının onun hayranlığını kazandınız."

"İşte bu harika!" diye bağırdı. "Ben mi? Onun hayranlığını mı kazandım? Umarım şaka yapıyorsunuzdur. Hiç bu denli aşağılandığım duygusuna kapılmadım."

"Cık... O iyi eğitim görmüş biri değil, gerçekten öyle, ama bu

adam hiç de ap... aptal sayılmaz, siz onun hanım arkadaşlarıyla aynı ka... kategoride değilsiniz... Burada bulunduğunuz zaman içinde o kadınlardan bi... biriyle karşılaştınız mı?"

"Hayır."

"Öyleyse göreceksiniz... Bu... bu gerçekten şaşırtıcı... Ne olursa olsun o size yalvarıyor, savaşın dışında kalın. Bunu benim için yapın, Camille."

"Ama burada çok kalacak değilim, siz de biliyorsunuz..."

"O da değil. O da çok kalmayacak, ama bu arada iyi komşuluk ilişkileri içinde yaşamaya çalışalım. Bizsiz dünya yeterince korkunç, öyle değil mi? Hem sonra, böyle saç... saçma sapan şeyler söylediğinizde beni ke... kekeletiyorsunuz."

Camille çaydanlığın altını kapatmak için ayağa kalktı.

"Siz, pek ikna olmuş gibi görünmüyorsunuz."

"Hayır, hayır, gayret edeceğim. Ama, tamam, güç ilişkilerinde pek becerikli sayılmam. Genellikle bahane bulmaya çalışmadan havluyu atıveririm..."

"Neden?"

"Çünkü."

"Çünkü bu daha az yorucu?"

"Evet."

"İn... inanın bana, bu hiç de iyi bir strateji değil. Uzun vadede kaybedersiniz."

"Bana zaten kaybettim."

"Konu stratejiden açılmışken, önümüzdeki hafta Napolyon'un askerlik sanatıyla ilgili ilginç bir konferans izleyeceğim, bana eşlik etmek ister misiniz?"

"Hayır, ama hadi, sizi dinliyorum; bana Napolyon'dan söz edin."

"Ah! Bu çok geniş bir konu... Bir dilim li... limon ister misiniz?"

"Orada dur işte! Artık limona elimi bile sürmem! Zaten artık hiçbir şeye elimi sürmem."

Gözlerini iri iri açtı:

"Sa... savaşın *dışında kal* dedim."

6

Bulunmuş Zaman, herkesin geberip gideceği bir yer için gerçekten de çok iyi öngörülmüş bir addı... Ne olursa olsun...

Franck keyifsizdi. Orada yaşamaya başladığı günden beri büyükannesi onunla konuşmuyordu ve ona anlatacak bir şeyler bulmak için hep kafasını yormak zorunda kalıyordu. İlk seferinde hazırlıksız yakalanmıştı ve tüm öğleden sonra birbirlerine yiyecekmiş gibi bakıp durmuşlardı. Sonunda pencerenin önüne yerleşmiş, bahçede olan biteni yüksek sesle anlatmıştı: getirilen yaşlılar, götürülen yaşlılar, kavga eden çiftler, arabaların arasında koşuşturan çocuklar, suratına tokat yiyen çocuk, ağlayan genç kız, Porche marka araba, Ducati, gıcır gıcır bir 5 serisi, ambulansların sonu gelmez gidiş gelişleri. Heyecan verici bir gün, gerçekten.

Taşınma işini bayan Carminot üstlenmişti, o da ilk pazartesi, kendisini nelerin beklediğini bilerek, pek fazla zorlanmadan bulmuştu orasını.

Önce mekân... Para durumu öyle gerektirmişti, Buffalo Grill ile bir sanayi kalıntısı arasına çabucak inşa edilmiş bir devlet huzurevi. Bir ZAC, bir ZİF, bir ZUP, bir bok. Bilmem nerenin ortasına kondurulmuş kocaman bir bok. Yolunu kaybetmiş, var olmayan bir adı arayarak, haritayı çözmek için her kavşakta durarak bu dev hangarlar arasında bir saat dolaşmış, nihayet motosikletini yanaştırıp kaskını çıkarttığında rüzgâr, onu havalara uçurmuştu neredeyse. "Olamaz, bu fırtına da ne? Ne zamandan beri yaşlılar hava akımlarının ortalık yerine yerleştiriliyor? Rüzgârın onların kafalarını yediğini hep duydum. Kahretsin... Bana bunun gerçek olmadığını söyleyin. Onun burada olmadığını söyleyin. Yalvarırım. Bana yanılmış olduğumu söyleyin."

Hava cehennem gibi sıcaktı ve odasına yaklaştıkça boğazının düğümlendiğini, düğümlendiğini, dakikalarca tek laf edemeyecek kadar düğümlendiğini hissetmişti.

Şiş karınlarıyla, iskeleti çıkmış kollarıyla ve şapırtılarının, takma dişlerinin, eski püskü terliklerinin gürültüleriyle çirkin, sıkıcı, çökmüş, ağlayıp sızlayan tüm bu yaşlılar... Şunun burnunda tüp var, diğeri köşesinde hırıltılar çıkarıyor, şu kadın tekerlekli iskemlesinde büzülmüş oturuyor...

Ve bu kahrolası sıcaklık! Neden hiç açmıyorlar pencereleri? Bir an önce öbür dünyayı boylasınlar diye mi?

Son gelişinde tüm bunları görmemek için 87 numaralı odaya gidinceye dek kaskını başından çıkartmamıştı, ama bir hemşire onu enselemiş, yaşlıları korkuttuğu için hemen başından çıkarmasını emretmişti.

Nenesi artık onunla konuşmuyor, ama direnmek, meydan okumak ve utandırmak için bakışlarını yakalamaya çalışıyordu: "Evet? Kendinle gurur duyuyor musun, çocuğum? Cevap ver bana. Kendinle gurur duyuyor musun?" Tül perdeyi kaldırıp gözleriyle motosikletini ararken o sessizce bunları tekrarlayıp duruyordu.

Uyuyamayacak kadar sinirlenmişti. Koltuğu yatağın yanına çekmeyi sürdürüyor, sözcükler, cümleler, hikâyeler, gülünç şeyler bulmaya çalışıyor, sonunda usanıp televizyonu açıyordu. Büyükannesine bakmıyordu, arkasındaki duvar saatine bakıyor, orada kalacağı sürenin geri sayımını yapıyordu: iki saat sonra tüyüyorum, bir saat sonra tüyüyorum, yirmi dakika sonra...

Alışılagelmişin dışında oraya bir pazar günü gitmişti, o gün Potelain'in kendisine ihtiyacı yoktu. Yeni dekorasyonu çok cart bularak omuzlarını silkip girişi rüzgâr gibi geçmişti, zavallı yaşlıların başında sivri şapkalar vardı.

Kendisiyle birlikte asansöre binen iş gömleği giymiş hanıma:

"Neler oluyor, bu karmaşa da ne?" diye sormuştu.

"Noel için bir gösteri provası yapılıyor... Siz Bayan Lestafier'nin torunusunuz, değil mi?"

"Evet."

"Büyükanneniz ortak çalışmalara katılmaya pek istekli değil..."

"Ya?"

"Hayır. Böyle demek az bile... Onda tam bir katır inadı var..."

"O, benimleyken öyle sanıyordum. Sizlerle daha şey... daha uyumlu olduğunu düşünüyordum."

"Ah, bizlerle o çok şeker. Bir inci tanesi. Bir kibarlık harikası. Ama işler diğerleriyle kötü gidiyor... Onları görmek istemiyor, ortak salona inmektense yemek yememeyi tercih ediyor."

"Nasıl yani? Yemek yemiyor mu?"

"Sonunda biz ona uymak zorunda kaldık. O odasında kalıyor."

Onu ertesi gün beklediği için kenara itilmiş yaşlı kadın kisvesine bürünecek zaman bulamamıştı. İlk kez kazık gibi dimdik ve aksi suratıyla yatağında değildi, pencerenin önüne oturmuş bir şeyler dikiyordu.

"Nene!"

Hay aksi, soğuk bir havaya girmek istese de gülümsemekten kendisini alamamıştı.

"Manzara mı seyrediyorsun?"

Neredeyse ona gerçeği söylemek geçiyordu içinden: "Benimle alay mı ediyorsun? Hangi manzara? Hayır. Senin yolunu gözlüyorum, yavrum. Günlerim senin yolunu gözlemekle geçiyor. Gelmeyeceğini bilsem de, buradayım. Hep buradayım. Biliyor musun, motosikletinin sesini artık uzaktan tanıyorum, kaskını çıkartmanı ve beni yatağa yatırmanı görmek, suratımı asmak için gelmeni bekliyorum." Ama kendini zorladı ve homurdanmakla yetindi.

Ayaklarının dibine oturdu, sırtını radyatöre dayadı.

"İyi misin?"

"Hımm."

"Ne yapıyorsun?"

"..."

"Surat mı asıyorsun?"

"..."

On beş dakika kadar öyle oturdular, sonra Franck saçlarını karıştırdı, gözlerini kapattı, içini çekti, tam karşısında yer almak için biraz geri çekildi ve tekdüze bir sesle anlatmaya başladı:

"Dinle beni, Paulette Lestafier, beni iyi dinle:

Âşık olduğun, benim de âşık olduğum bir evde tek başına yaşıyordun. Sabah, şafakla birlikte kalkıyordun, Ricoré'ni hazırlıyordun, havanın nasıl olacağını anlamak için bulutların rengini seyrederek içiyordun. Sonra yakın çevrendekileri besliyordun. Kedini, komşularının kedilerini, kızılgerdanlarını, baştankaralarını ve dünyadaki tüm serçeleri. Kendi tuvaletini yapmadan önce bahçe

makasını alıp çiçeklerinin tuvaletlerini yapıyordun. Giyiniyordun, postacının ya da kasabın geçmesini bekliyordun. Dişlerinin olmadığını ve 100'er gramlık istediğini bilmesine rağmen hep 300'er gramlık biftekler kesen o alçak, şişman Michel... Ah! Ama sen hiçbir şey söylemiyordun. Bir sonraki salı korna çalmayı unutacağından çok korkuyordun... Kalanını çorbalarına tat katsın diye kaynatıyordun. Sonra zembilini alıyor, gazeteni ve bir kiloluk ekmeğini satın almak için Grivaud Baba'nın kafesine kadar gidiyordun. Uzun zamandır ekmek yemiyordun, ama yine de alıyordun. Alışkanlıklarını değiştirmemek için... Ve kuşlar için... Genellikle ölüm ilanlarını senden önce okumuş olan yaşlı bir arkadaşınla karşılaşıyordun ve iç çekerek ölülerden söz ediyordunuz. Sonra, ona benden haberler veriyordun. Senin bile haberin olmamasına rağmen. Onlar için ben en az Bocuse kadar ünlüydüm, doğru değil mi? Neredeyse yirmi yıldır yalnız yaşıyordun, ama masaya temiz bir sofra örtüsü, güzel bir tabak, ayaklı bir bardak ve vazo içinde çiçekler koymayı sürdürüyordun. Yanılmıyorsam, ilkbaharda manisalaleleri, yazın papatyalar, kışları da pazardan bir buket satın alıyordun ve her yemekte çirkin oluşlarından, çok para verdiğinden yakınıyordun... Öğleden sonra kanepenin üzerinde küçük bir uyku çekiyordun ve şişman kedin bir süre dizlerinin üzerine oturmaya razı oluyordu. Sonra aynı sabah bahçede ya da sebze bahçende başladığın işleri tamamlıyordun. Ah, sebze bahçesi... Artık oraya pek fazla bir şey ektiğin yoktu, ama yine de seni besliyordu ve Yvonne süpermarketten havuç aldığında onunla pek bir eğleniyordun. Senin için bu, ayıbın doruğuydu.

Geceler daha uzundu, değil mi? Benim seni telefonla arayacağımı umuyordun, ama aramıyordum, o zaman televizyonu açıyor, tüm o saçmalıkların sonunda içini geçirtmesini bekliyordun. Reklamlar seni sıçratarak uyandırıyordu. Şalına sıkı sıkı sarınarak evin içinde dolaşıyor, panjurları kapatıyordun. O gürültüyü, alacakaranlıkta gıcırdayan o panjurların gürültüsünü bugün de duyuyorsun, bunu biliyorum, çünkü ben de duyuyorum aynı sesleri. Bugün öylesine yorucu bir kentte oturuyorum ki, hiçbir şey duyulmuyor, ama o sesleri, tahta panjurların ve servis kapısının sesini duymam için kulak kabartmam yetiyor...

Seni aramıyordum, bu doğru, ama seni düşünüyordum, bilirsin... Seni her görmeye geldiğimde, her şeyin kötü gittiğini anlatmak için koluma hafifçe vurarak beni bir köşeye çeken iyi yürekli Yvonne'un raporlarına gerek yoktu. Sana bir şey söylemeye cesaret edemiyordum, ama bahçenin her zamanki kadar temiz, seb-

ze bahçenin her zamanki gibi düzenli olmadığını görüyordum... Her zamanki gibi bakımlı olmadığını, saçlarının korkunç bir renk almış olduğunu ve eteğini ters giydiğini gördüğüm gibi görüyordum. Gaz ocağının kirli olduğunu, bana ördüğün berbat kazağın delik içinde olduğunu, iki ayağına farklı çoraplar giydiğini, sağa sola çarptığını fark ediyordum. Evet, bana öyle bakma Büyükanne... Uzun kollu hırkanın altında gizlemeye çalıştığın koca koca morlukları hep gördüm.

Çok daha önce kontrollü ele alabilirdim... Seni doktora gitmen için zorlayabilirdim, artık yerinden kaldıramadığın eski belle canını çıkartmana engel olmak için bağırabilirdim, Yvonne'dan sana göz kulak olmasını, seni doktora götürmesini, tahlillerinin sonuçlarını bana göndermesini isteyebilirdim. Ama hayır, seni rahat bırakmanın daha iyi olduğunu düşünüyordum, işlerin artık hiç yürümediği güne, senin de benim de pişman olmayacağımızdan emin olduğumuz güne kadar. En azından iyi yaşayacaktın. Mutlu. Gamsız. Sonuna kadar."

"Şimdi o gün geldi. O güne vardık. Ve karar vermek zorundasın, Büyükanne. Bana surat asacağına seksen yaşına kadar böyle güzel bir evde yaşamakla ne kadar şanslı olduğunu düşünmelisin ve..."

Kadıncağız ağlıyordu.

"... üstelik bana haksızlık ediyorsun. Uzaksam ve tek başınaysam bu benim suçum mu? Sen dulsan bu benim suçum mu? Embesil annemden başka bugün seninle ilgilenecek bir çocuğun olmamışsa bu benim suçum mu? Ziyaret günlerimizi paylaşacak başka kız ve erkek kardeşlerim olmamışsa bu benim suçum mu?

Hayır, benim suçum değil. Tek hatam böylesine berbat bir meslek seçmiş olmam. Eşek gibi çalışmaktan başka bir şey yapamıyorum, istesem bile yapabileceğim başka bir şey yoktu. Farkında mısın bilmiyorum ama pazartesi dışında her gün çalışıyorum ve pazartesileri de seni görmeye geliyorum. Hadi, öyle şaşırmış gibi yapma. Motosikletimin borcunu ödemek için pazarları ek iş yaptığımı sana söylemiştim, yani senin anlayacağın sabah keyfi yapabileceğim tek bir gün bile yok... Her sabah sekiz buçukta işbaşı yapıyorum, akşam da geceyarısından önce işten ayrıldığım olmuyor. Bu yüzden de, ayakta durabilmek için öğleden sonraları uyumak zorundayım.

Evet, işte, benim hayatım bu: Hiçbir şey. Hiçbir şey yapmıyorum. Hiçbir şey görmüyorum. Hiçbir şey bilmiyorum ve en kötüsü, hiçbir şey anlamıyorum. Bu kargaşa içinde pozitif olan tek bir şey var, tek bir şey, sana sık sık sözünü ettiğim o tuhaf adamın evinde

bulduğum oda. Soylu adam, biliyor musun? Tamam, öyle bile olsa bugün durumu bombok. Şimdi bizimle birlikte yaşayan, beni pek fazla sinir eden bir kız getirdi eve. Üstelik kız arkadaşı bile değil! Bu çocuk bir gün onu becerecek mi, şey... özür dilerim, bir gün eşiği aşacak mı bilmiyorum. Hayır, o gerçekten kanatları altına aldığı zavallı bir kız ve şimdi dairenin havası o kadar tatsızlaştı ki, kendime ayrı bir yer bulmak zorundayım. Evet, ama bu pek o kadar da önemli değil, o kadar çok taşındım ki, sürekli bir adresim hiç olmadı. Her zaman bir yolunu bulurum. Buna rağmen, senin için bir yolunu bulamıyorum, anlıyor musun? İlk kez iyi bir şefle birlikteyim. Nasil bağırıp azarladığını sana hep anlatıyorum, ama önemi yok, o doğru dürüst biri. Onunla aramızda bir anlaşmazlık olmaması bir yana, o iyi bir insan. Onunla birlikte ilerleyeceğime inanıyorum, anlıyor musun? Bunun için de onu yüzüstü bırakamam, en azından temmuz ayının sonuna kadar, biliyor musun. Sana yakın olmak için memleketimde çalışmak istediğimi söyledim ona; bana yardımcı olacağını biliyorum, ama bugün gelmiş olduğum seviyede herhangi bir işi kabul etmek istemiyorum. Buraya gelirsem ya iyi bir restoranda aşçı yardımcısı olmalıyım ya da geleneksel bir restoranda başaşçı. Artık hizmetçilik, ayak işleri yapmak istemiyorum, bu işe yeterince emek verdim. Bunun için senin de artık biraz sabretmen ve bana öyle bakmaktan vazgeçmen lazım, yoksa sana bunu açıkça söylüyorum: Bir daha seni görmeye gelmeyeceğim.

Sana tekrar söylüyorum, haftada yalnızca tek bir tatil günüm var, eğer bu günde de benim sinirlerim bozulacaksa, o zaman benim için her şey bitmiş demektir. Dahası, önümüzde davetler var, her zamankinden daha çok çalışacağım, bunun için de bana yardımcı olmak zorundasın, kahretsin...

Dur, son bir şey daha var... Bir kadın bana diğer insanları görmek istemediğini söyledi, seni anlıyorum, arkadaşlarının hiçbiri keyif dolu insanlar değil, ama yine de birilerini bulabilirsin... Böyle bir insan da vardır, bir başka Paulette, burada yaşayan, odasına saklanmış, senin kadar kaybolmuş bir başka Paulette... Belki o da bahçesinden, harika torunundan konuşmak isteyecektir, ama sen burada bir kız çocuğu gibi somurtup otursan onun seni bulmasını nasıl bekleyebilirsin ki?"

Kadın şaşkın şaşkın torununa bakıyordu.

"İşte bu kadar. İçimde olan her şeyi söyledim ve şimdi bir türlü ayağa kalkamıyorum çünkü kıç... popom tutulmuş. Evet. Orada ne örüyorsun?"

"Sen misin, Franck? Bu gerçekten sen misin? İlk kez senin böyle uzun konuştuğunu duyuyorum... Hasta değilsin ya?"

"Hayır, hasta değilim, yalnız yorgunum. Artık bıktım, anlıyor musun?"

Torununu uzun uzun süzdü, nihayet uyuşukluğundan kurtuluyormuş gibi başını salladı. Elindeki işi havaya kaldırdı:

"Bir şey değil... Bu Nadège'in, sabahları burada çalışan iyi bir kızcağız. Kazağını onarıyorum. Benim için şu ipliği iğneye geçirir misin, gözlüklerimi bulamıyorum da?"

"Koltuğunu almam için yatağına oturur musun?"

Koltuğa yığılır yığılmaz uyudu.

Doğru insanların rahat uykusuyla.

Tepsinin sesiyle uyandı.

"Bu ne?"

"Yemek."

"Neden aşağıya inmiyorsun?"

"Akşamları yemek servisini odalarımıza yapıyorlar."

"Saat kaç ki?"

"Beş buçuk."

"Bu saçmalık da ne? Size beş buçukta mı yemek veriyorlar?"

"Evet, pazarları öyle. Daha erken gidebilmeleri için."

"Püf... Bu ne peki? Kokuyor, duymuyor musun?"

"Ne olduğunu bilmiyorum, bilmemeyi de tercih ediyorum."

"Bu yemek ne? Balık mı?"

"Hayır, sanki fırında patates gibi, öyle değil mi?"

"Dur, bu balık kokuyor... Ya bu, bu kahverengi olan şey ne?"

"Komposto mu?"

"Hayır!"

"Öyle, sanırım..."

"Emin misin?"

"Ah, artık bilmiyorum..."

Onlar yemeğin ne olduğunu araştırıp dururlarken genç kadın yeniden göründü:

"Tamam mı? Güzel mi? Bitirdiniz mi?"

"Bakın" diye sözünü kesti Franck, "daha getireli iki dakika bile olmadı. Bırakın da hiç olmazsa rahat rahat yesin yemeğini."

Kadın sertçe kapattı kapıyı.

"Her gün bu böyle, ama pazarları daha da kötü oluyor. Gitmek için acele ediyorlar. Bunun için onlara kızamayız, değil mi?"

"Ah, zavallı nenem benim. Bu ne pislik böyle. Ne pislik."

Yaşlı kadın peçetesini katladı.

"Franck!"

"Evet!"

"Senden özür diliyorum."

"Hayır, ben özür dilerim. Hiçbir şey istediğim gibi yürümüyor. Ama önemli değil, zamanla alışıyorum."

"Tepsiyi şimdi alabilir miyim?"

"Evet, evet, alın."

"Şefi benim için kutlayın" diye ekledi Franck, "gerçekten, çok lezizdi."

"Şey, tamam. Ben artık gideyim mi?"

"Geceliğimi giyene kadar bekler misin?"

"Sen giyinmene bak."

"Ayağa kalkmama yardım et."

Banyodan gelen su seslerini duydu ve büyükannesi çarşafların altına girerken utanarak başını çevirdi.

"Lambayı söndür oğlum."

Başucundaki gece lambasını yaktı.

"Gel, şuraya otur iki dakika..."

"İki dakika, tamam mı? Hemen bitişikteki evde oturmuyorum."

"İki dakika."

Elini dizlerinin üzerine koydu ve beklenen son soruyu sordu:

"Söyle bana, az önce sözünü ettiğin o genç kız... Sizinle birlikte yaşayan... Nasıl biri?"

"Aptal, kendini beğenmiş, sıska ve öbürü kadar kokuşmuş."

"Vay canına..."

"O..."

"O ne?"

"Sanki bir entel... Hayır, sanki değil, o bir entel. Philibert'le birlikte hep kitaplarına gömülüyorlar ve tüm enteller gibi kimsenin umursamadığı konular üzerinde saatlerce konuşabiliyorlar, dahası, işin en tuhaf yanı, o bir temizlikçi kadın."

"Öyle mi?"

"Geceleri..."

"Geceleri mi?"

"Evet... sana söyledim, o tuhaf biri... Ne kadar zayıf olduğunu

görseydin. Yüreğin sızlardı."

"Yemek yemiyor mu?"

"Hiç bilmiyorum. Umurumda değil."

"Adı ne?"

"Camille."

"Nasıl biri?"

"Sana şimdi anlattım ya."

"Yüzü?"

"Hey, neden bu soruları soruyorsun bana?"

"Seni yanımda biraz daha fazla tutabilmek için. Yo, hayır, beni ilgilendirdiği için."

"Tamam, kestanemsi çok kısa saçları var, neredeyse sıfır numara. Gözleri mavi, sanırım. Bilmiyorum, ama açık renk oldukları kesin. O... oh, o hiç mi hiç umurumda değil, sana söyledim!"

"Burnu nasıl?"

"Normal."

"..."

"Galiba üzerinde çiller de var... O... Neden gülüyorsun?"

"Hiç, seni dinliyorum."

"Tamam, ben gidiyorum, sinirlerimi bozuyorsun."

7

"Aralık ayından nefret ediyorum. Tüm o kutlamalar sinirimi bozuyor."

"Biliyorum, anne. Buraya geldiğimden beri dördüncüdür aynı şeyi söylüyorsun."

"Bunlar senin sinirini bozmuyor mu?"

"Bozsa ne olacak? Sinemaya gittin mi?"

"Sinemaya gidip de ne olacak?"

"Noel için Lyon'a gidecek misin?"

"Mecburen. Dayının nasıl olduğunu bilirsin. Nasıl olduğum umurunda bile değildir, ama hindiyi kaçırırsam olay olur. Bu yıl benimle gelecek misin?"

"Hayır."

"Neden?"

"Çalışıyorum."

"Çamların dikenlerini süpüreceksin anlaşılan" dedi alaycı bir biçimde.

"Aynen söylediğin gibi."

"Benimle dalga mı geçiyorsun?"

"Hayır."

"İyi dinle, seni anlıyorum. O alçaklarla birlikte bir ateşin çevresinde yemek yemek, başlı başına bir felaket, doğru değil mi?"

"Abartıyorsun. Onlar aslında iyi insanlar."

"Püfff... iyilik, işte bu da çıldırtıyor beni, bak..."

"Ben ısmarlıyorum" dedi Camille hesabı alarak. "Gitmek zorundayım."

"Baksana, sen saçlarını mı kestirdin?" diye sordu annesi, metronun girişinde.

"Ben de fark edecek misin diye soruyordum kendi kendime..."

"Gerçekten çok korkunç olmuş. Neden kestirdin?"

Camille yürüyen merdivenleri çabucak çıktı.
Buhar olup uçtu.

8

Daha kızı görmeden orada olduğunu anladı. Kokudan.

Hoş, şekerli bir parfüm midesini bulandırdı. Koşar adım odasına yöneldi ve salonda olduklarını gördü. Franck yere yatmıştı ve belini kıra kıra yürüyen bir kıza bakarak aptal aptal gülüyordu. Bir fon müziği koymuştu.

"Selam" diye laf attı geçerken.

Kapısını kapatırken Franck'ın homurdandığını duydu: "Boşver. Takma kafanı, diyorum sana... Hadi, kımılda biraz, ne..."

Bu müzik değildi, gürültüydü. Çılgınca bir şey. Duvarlar, çerçeveler, parkeler titriyordu. Camille biraz daha bekledi ve gidip araya girdi.

"Sesi biraz kısmalısın. Yoksa komşularımızla sorunlarımız olacak."

Kız kımıldamadan duruyordu, kikirdemeye başladı.

"Hey, Franck, bu o mu? O mu? Conchita sen misin?"

Camille kızı uzun uzun sürdü. Philibert haklıydı; şaşırtıcı bir durumdu.

Bir aptallık ve bayağılık ekstresi. Kalın tabanlar, incik boncuklu blucin, siyah sutyen, delikli kazak, tam bir süprüntü ve kauçuk dudaklar, tabloda yok yoktu.

"Evet, benim" sonra Franck'a döndü, "sesi kıs, lütfen..."

"Ah! Beni ağlatacaksın. Hadi... Sen git de yat."

"Philibert burada değil mi?"

"Değil, o Napolyon'la birlikte. Hadi, git yat dedik sana."

Kız kahkahalarla gülüyordu.

"Tuvalet nerede? Hey, tuvalet nerede?"

"Sesi kıs yoksa polis çağırırım."

"Vay canına, işte bu, çağır polisleri ve canımızı sıkmaktan vazgeç. Hadi! Toz ol buradan diyorum sana!"

Franck'ın hiç şansı yoktu, Camille az önce annesiyle birkaç saat geçirmişti.

Ama Franck bunu bilemezdi.

Yani hiç şansı yoktu.

Döndü, onun odasına girdi, darmadağınık odada yürüdü, pencereyi açtı, müzik setinin fişini çekti, müzik setini dördüncü kattan aşağıya attı.

Salona döndü ve sakin bir sesle:

"Tamam" dedi, "artık polisleri çağırmama gerek kalmadı."

Sonra, arkasına dönerek ekledi:

"Hey... Sen de ağzını kapat orospu, sinek kaçacak."

Odasına girip kapıyı kilitledi. Franck kapıyı yumrukladı, bağırdı, gürledi, onu daha kötü misillemelerle tehdit etti. Bu sırada Camille aynada gülümseyerek kendini seyrediyordu ve ilginç bir otoportre yakaladı. Ne yazık ki bunu çizebilecek durumda değildi; elleri fazla nemliydi.

Mutfağa gitmek için giriş kapısının kapandığını duymayı bekledi, bir lokma bir şeyler yedi ve gidip yattı.

Franck rövanşını geceyarısı aldı.

Saat dörde doğru Camille yan odadan gelen hafif bir gürültüyle uyandı. Adam homurdanıyor, kadın inliyordu. Adam inliyor, kadın homurdanıyordu.

Kalktı, bir süre karanlıkta bekleyerek yapılacak en doğru şeyin pılısını pırtısını toplayıp hemen yuvasına dönmek olduğunu düşündü.

Hayır, diye mırıldandı, hayır, bu onu fazlasıyla mutlu ederdi... Bu ne gürültüydü, Tanrım, bu ne gürültü... Birbirlerini zorluyor olmalıydılar, olacak şey değildi bu... Ondan abartmasını istemiş olmalıydı... Bu sürtüğün cephanesi epey dolu muydu ne?

Franck kazanmıştı.

Kararını uygulamıştı.

Bir daha asla uyuyamadı,

Erkenden kalktı, sessizce gördü işlerini. Yatağını topladı, çar-

şaflarını katladı, bunları çamaşırhaneye götürmek için büyük bir torba aradı. Eşyalarını topladı, bunları getirdiği aynı küçük kolinin içine tıktı. Kendini kötü hissediyordu. Canını üst kata çıkmaktan çok bu odayı terk etmek sıkıyordu. Toz kokusu, ışık, ipek perdelerin tok sesi, çatırdılar, abajurlar, aynaların hoşluğu... O tuhaf zamanın dışında olma duygusu... Dünyadan uzak olma duygusu... Philibert'in ataları sonunda onu kabullenmişlerdi, o da onları başka türlü ve başka koşullarda çizerek eğlenmişti. Özellikle yaşlı Marki, öngörülenden çok daha tuhaf çıkmıştı ortaya. Daha neşeli... Daha genç... Şöminesini fişten çekti, kordonlarını içine yerleştireceği bir bölmesi olmamasına üzüldü. Koridorda sürüklemeyi göze alamadı, kapısının önüne bıraktı.

Sonra defterini aldı, kendisine bir bardak çay hazırladı ve gidip banyoya oturdu. Burayı kendisiyle birlikte götürmeye söz vermişti. Burası evin en güzel bölümüydü.

Franck'ın eşyalarına, Mennen'in erkekler için X deodoranına, leş gibi eski diş fırçasına, Bic tıraş makinesine, hassas tenler için tıraş jeline –bu en iyisiydi– yağ kokan giysilerine baktı. Hepsini küvetin içine attı.

Bu yere ilk girdiğinde hayranlıkla küçük bir "o" çekmekten kendini alamamıştı, Philibert de ona bunun Porcer firmasının bir 1894 modeli olduğunu anlatmıştı. Belle Époque döneminde Paris'in en koket kadınlarından biri olan annesinin büyükannesinin bir kaprisi. Biraz fazla koketmiş, onun çılgınlıklarını anlatırken büyükbabanın kaşlarının nasıl çatıldığını görmek gerekirmiş... Tam bir Offenbach...

O buraya yerleştiğinde tüm komşuları önce içeride bir şeylerin döndüğünden kuşkulandıklarından, sonra da hayran hayran seyretmeye buraya üşüşmüşler. Burası güzel mi güzel bir binaydı, belki de caddedeki en güzel bina...

Olduğu gibi duruyordu, eskimişti, ama olduğu gibi duruyordu.

Camille kirli sepetinin üzerine oturdu, karoları, frizleri, arabeskleri, tırnaklı dört aslan ayağıyla porselen büyük küveti, dökülmüş kromajları, 14 Savaşı'ndan beri hiçbir şey püskürtmemiş olan duş telefonunu, istiridye kabuklarına benzeyen sabunlukları, yerlerinden biraz çıkmış havlulukları çizdi. Boş şişeleri,

Schiaparelli'nin *Shocking*'ini, Houbigant'ın *Transparent*'ını, Molyneux'nün *Chic*'ini, *La Diaphane* pudra kutularını, bide boyunca koşan süsen çiçeklerini, lavaboları çizdi. Bu lavabolar öylesine iyi işlenmiş, öylesine süslü, öylesine çiçek ve kuş resimleriyle doluydu ki, sararmış rafına iğrenç saç fırçasını koyarken her zaman vicdan azabı çekmişti. Klozet yok olmuştu, ama rezervuarı hâlâ duvarda asılı duruyordu ve bir yüzyıldan beri yukarıda uçuşan kırlangıçları çizerek envanterini tamamladı.

Defteri bitmek üzereydi. Birkaç yaprak daha kalmıştı, o kadar...

Sayfalarını çevirecek cesareti bulamadı ve bunu bir işaret olarak algıladı. Karne bitti, tatil bitti.

Bardağını yıkadı, ardından kapıyı yavaşça kapatarak buraları terk etti. Çarşafları makinede dönerken Madeleine'deki Darty'ye gitti, Franck'a bir müzik seti aldı. Ona borçlu kalmak istemiyordu. Franck'ınkinin markasını görecek zamanı olmamıştı, onun için kendini satıcıya bıraktı.

Bunu çok seviyordu, kendini bırakmak...

Geri döndüğünde ev boştu. Ya da sessiz. Hangisi olduğunu merak etmedi. Sony kutusunu koridor komşusunun kapısının önüne bıraktı, çarşafları eski yatağının üzerine koydu, atalar galerisini selamladı, panjurları kapattı ve şöminesini çekerek götürdü. Anahtarı bulamadı. Olsun, üzerine karton kolisini, su ısıtıcısını koydu ve çalışmaya gitti.

Akşam çöktükçe, soğuk, hüzünlü görevini yerine getirdikçe ağzının kuruduğunu, karnının kasıldığını hissetti; çakıllar geri gelmişti. Ağlamamak için imgelemini çalıştırmaya büyük bir çaba harcadı ve sonunda annesi gibi olduğuna karar verdi; kutlamalardan tüyleri diken diken oluyordu.

Tek başına ve sessizce çalıştı.

Gelgitleri sürdürmeye pek de istekli değildi. Gerçeği kabullenmesi gerekiyordu. Bunu bir türlü başaramıyordu.

Yukarıya, Louise Leduc'ün odacığına çıkacak ve çantasını yere bırakacaktı.

Nihayet.

Bay Lanciengoret'nin yazı masasındaki bir not onu bu pis düşüncelerinden çekip aldı:

Siyah mürekkeple ve sık yazılmış bir yazı *Kimsiniz siz?* diye soruyordu.

Süpürgesi ile toz bezlerini bıraktı, kocaman deri koltukta yerini aldı ve iki boş kâğıt aradı.

Birinci kâğıdın üzerine, kötü kötü gülerek süpürgesinin sapına dayanmış, dişleri dökük ve kaba bir çeşit Pat Hibulaire çizdi. Önlüğünün cebinden dışarı taşmış bir litrelik kırmızı şarap şişesi görünüyordu, *Touclean, profesyoneller, vb,* ve açıklıyordu: *İşte, bu benim...*

Diğer kâğıda 50'li yılların bir pin-up'ını çizdi, eli kalçasında, dudaklarını büzmüş, bacaklarını kıvırmış, göğüsleri bir önlüğün gerisinde sıkıştırılmış. Elinde bir kalem tutuyor ve şöyle diyordu: *Hayır ama... bu benim...*

Yanaklarına allık oturtmak için bir Stabilo'dan yararlanmıştı...

Bu saçmalıklar yüzünden son metroyu kaçırdı, eve yürüyerek döndü. Püf, böyle de çok iyiydi... Sonuçta bu başka bir işaretti... Dibe hemen hemen vurmuştu, ama daha tam olarak değil, bu, bu anlama mı geliyordu?

Biraz daha gayret.

Soğukta geçirilecek birkaç saat daha, sonrası iyi olacaktı.

Ana kapıyı açtığında anahtarlarını teslim etmemiş olduğunu ve eşyalarını servis merdivenine itmesi gerektiğini anımsadı.

Belki bir de ev sahibine bir not yazmalıydı.

Mutfağa doğru yöneldi, orada ışık yandığını görünce bayağı şaşırdı. Kesinlikle Marquet de la Durbellière Hazretleri, üzgün yüzlü şövalye, sıcak patatesi ağzında, kafasında onu burada tutmak için bir sürü neden, orada oturuyor olmalıydı. Bir an geri dönmeyi düşündü. Onu dinleyecek gücü yoktu. Aman boş ver, bu gece ölmezse ısıtıcısına ihtiyacı vardı.

9

Masanın bir ucunda oturuyor, bira şişesini evirip çeviriyordu.

Camille kapının kolunu sıkı sıkı tuttu, tırnaklarının avucunun içine gömüldüğünü hissetti.

"Seni bekliyordum" dedi adam.

"Ya?"

"Evet..."

"..."

"Oturmaz mısın?"

"Hayır."

Uzun bir süre hiç konuşmadan durdular.

"Küçük merdivenin anahtarını gördün mü?" diye sordu Camille en sonunda.

"Cebimde."

İçini çekti:

"Onları bana ver."

"Hayır."

"Neden?"

"Gitmeni istemiyorum da ondan. Ben çekip gideceğim. Sen buradan gidersen Philibert ölene kadar bana surat asacak. Daha bugün, koliyi gördüğünde başımın etini yedi, ondan sonra da bir daha odasından dışarı adımını atmadı. Bu yüzden ben gidiyorum. Senin için değil, onun için. Ona bunu yapamam. Eski haline dönecek, öyle olmasını istemiyorum. O bunu hak etmiyor. Ben boktan bir durumdayken o bana yardım etti, ona kötülük yapmak istemem. Biri bir soru sorduğunda acı çektiğini ve bir solucan gibi büzüldüğünü görmek istemiyorum, artık bu mümkün değil, bu... Sen gelmeden önce eskiye göre daha iyiydi, ama sen geldikten sonra neredeyse normal biri oldu, daha az ilaç aldığını da biliyo-

rum. Gitmene gerek yok. Noel'den sonra yanında kalabileceğim bir arkadaşım var."

Sessizlik.

"Bir biranı alabilir miyim?"

"Al hadi."

Camille kendisine bir bardak bira koyup tam karşısına oturdu.

"Sigara içebilir miyim?"

"İç tabiî. Sanki ben burada yokmuşum gibi davran."

"Hayır, yapamam. Bu imkânsız... Sen burada odalardan birindeyken havada öyle bir elektrik, öyle bir gerginlik oluyor ki, doğal davranamıyorum, ve..."

"Ve ne?"

"Ve ben de senin gibiyim, düşünsene, yorgunum. Aynı nedenlerden değil, öyle sanıyorum. Senden daha az çalışıyorum, ama sonuç aynı. Bu başka bir şey, ama yine de aynı. Beynim yorgun, anlıyor musun? Dahası, gitmek istiyorum. Birlikte yaşanılabilecek biri olmadığımın farkındayım ve ben..."

"Sen?"

"Bir şey yok. Sana söyledim ya, yorgunum. Ve sen başkalarıyla doğru dürüst konuşamıyorsun. Hep bağırman, saldırman gerekiyor. Buna işinin neden olduğunu sanıyorum, mutfak ortamının sinirlerini... Hiçbir şey bilmiyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse, umurumda da değil. Ama kesin olan bir şey var: Özel hayatınızı size geri veriyorum."

"Hayır, ben sizi terk ediyorum, seçim şansım yok, söyledim sana... Philou için, farkında değilsin, benden çok daha önemli oldun."

"Hayat bu" diye de ekledi gülerek.

Ve ilk kez birbirlerinin gözlerinin içine baktılar.

"Onu senden daha iyi besliyor, ona daha iyi yemekler yapıyordum, bu kesin. Ama benim Marie-Antoinette'in beyaz saçlarıyla hiç işim olmaz. Fazla söze gerek yok. ben bu yüzden kaybettim. Ah, yeri gelmişken, müzik seti için teşekkür ederim."

Camille ayağa kalkmıştı.

"Hemen hemen aynısı, değil mi?"

"Kesinlikle."

"Harika" dedi Camille hüzünlü bir sesle. "Güzel, anahtarlar nerede?"

"Hangi anahtarlar?"

"Hadi..."

"Eşyalarını yeniden odana götürdüm ve yatağını yaptım."

"Çarşafları şiltenin altına soktun mu?"

"Kahretsin, sen gerçekten baş belasısın, değil mi?"

Tam dışarı çıkarken Franck çenesiyle defterini işaret etti:

"Bunları sen mi yaptın?"

"Onu nerede buldun?"

"Hey... Sakin ol... Masanın üstündeydi... Seni beklerken şöyle bir göz attım."

Camille tam defterini almak için uzanırken:

"Sana güzel bir şeyler söylesem, kafamı kırmazsın, değil mi?"

"Sen bir dene bakalım."

Franck defteri aldı, birkaç sayfa çevirdi, masanın üzerine koydu, biraz bekledi, Camille en sonunda ona doğru dönene kadar.

"Harika, biliyor musun... Muhteşem... Çok iyi çizilmiş... Bu... Sana bunları söylüyorum da... Bu konuda pek bir bilgim yok, değil mi? Hatta hiç yok. Ama yaklaşık iki saattir seni burada bekliyorum, bu mutfakta donarak bekliyorum ve zamanın nasıl geçtiğini anlamadım. Bir dakika bile canım sıkılmadı. Ben... ben tüm bu yüzlere bir bir baktım... Philou'ma ve tüm o insanlara. Daireye gelince... Ben, bir yıldan fazladır burada yaşıyorum ve boş olduğunu sanıyordum, ama şimdi görüyorum ki... Sen, sen... Neyse, harika bunlar."

"..."

"Şimdi neden ağlıyorsun?"

"Sinirlerim boşalmış olmalı."

"O başka... Bir bira daha ister misin?"

"Hayır. Teşekkür ederim. Gidip yatayım."

Banyodayken Franck'ın Philibert'in kapısına hızlı hızlı vurarak bağırdığını duydu:

"Tamam, adamım! Oldu. Çekip gitmedi! Artık için rahat etsin!"

Lambasını söndürürken markinin favorileri arasından kendisine gülümsediğini görür gibi oldu ve hemen uykuya daldı.

10

Hava yumuşamıştı. Havada bir neşe, bir rahatlık vardı. İnsanlar hediye bulmak için koşuşturuyordu ve Josy B. saçlarını yeniden boyamıştı. Gözlük çerçevelerini ortaya çıkartan maun renginde çok güzel bir röfle. Mamadou da kendisine harika bir postiş satın almıştı. İki kat arasında oturup bahiste kazandıkları kötü şarabı içerlerken Camille onlarla saç sohbeti yaptı.

"Alnındaki tüm tüyleri aldırmak için kuaförde kaç saat kalıyorsun?"

"Ah... Çok fazla değil... İki, belki de üç saat... Biliyor musun, çok daha uzun süren saç modelleri var... Sissiminki dört saatten fazla sürdü."

"Dört saatten fazla ha! O bu kadar saat ne yaptı? Uslu durdu mu?"

"Durmadı tabiî, o zaten uslu değildir ki! Güldü, yemek yedi, bizim birbirimize anlattıklarımızı dinledi. Bizler birbirimize pek çok şey anlatırız. Sizlerden daha fazla..."

"Ya sen Carine? Sen Noel'de ne yapıyorsun?"

"İki kilo alıyorum. Ya sen Camille, sen ne yapıyorsun Noel'de?"

"İki kilo veriyorum. Hayır, şaka yaptım."

"Ailenle birlikte misin?"

"Evet" diye yalan söyledi onlara.

"Güzel, daha bitmedi" dedi Süper Josy saatinin kadranına hafifçe vurarak.

Yazı masasının üzerindeki *Adınız ne?* Yazısını okudu.

Bir rastlantı olabilirdi, ama karısı ile çocuklarının fotoğrafı masasının üzerinden kaybolmuştu. Bu çocuk bayağı ileri görüşlüydü... Kâğıdı attı ve elektrik süpürgesinin başına geçti.

Evin havası da hafiflemişti. Franck artık geceleri orada yatmıyordu, öğleden sonra uzanmaya geldiğinde de ok gibi geçiyordu. Yeni müzik setini kutusundan çıkartmamıştı bile.

Les İnvalides'e gittiği akşam arkasından çevrilenler konusunda Philibert en küçük bir imada bile bulunmadı. En küçük değişikliğe bile katlanamayan biriydi. Dengesi pamuk ipliğine bağlıydı, kendisini almaya geldiği geceden beri Camille onun denge merkezi olmaya başlamıştı. Kim bilir kendini ne kadar zorlamıştı. Franck'ın ilaçları konusunda söylediklerini de düşünüyordu.

Philibert tatile çıkacağını ve ocak ortasına kadar evde olmayacağını bildirdi.

"Şatonuza mı gidiyorsunuz?"

"Evet."

"Bu hoşunuza gidiyor mu?"

"İnan olsun, kız kardeşlerimi görmekten mutlu oluyorum."

"Adları ne?"

"Anne, Marie, Catherine, İsabelle, Aliénor ve Blanche."

"Erkek kardeşinizin adı?"

"Louis."

"Yalnızca kral ve kraliçe adları..."

"Ah evet..."

"Ya sizin adınız?"

"Ah, benimki... Ben, çirkin ördek yavrusuyum."

"Öyle söylemeyin Philibert... Biliyor musunuz, sizin o aristokratlık hikâyelerinizden hiçbir şey anlamıyorum, o soyluluk gösteren öntakılardan da hiç etkilenmedim. Size doğrusunu söylememi isterseniz, bunu biraz gülünç buluyorum, biraz... eskimiş buluyorum, ama kesin olan bir şey var; siz, siz bir prenssiniz. Gerçek bir prens."

"Ah" derken kızardı Philibert, "küçük bir soylu, en fazla taşradan değersiz bir soylu... o kadar."

"Küçük bir soylu, evet, tamı tamına öyle... Söyler misiniz, gelecek yıl birbirimize sen diyebileceğimizi düşünüyor musunuz?"

"Ah! İşte benim küçük kadın hakları savunucum! Sürekli Devrim... Size sen demekte hep zorlanıyorum, ben..."

"Ben zorlanmıyorum. Ben size şöyle demek isterdim: Philibert, bana yaptıkların için sana teşekkür ediyorum, çünkü sen bilmiyorsun, ama bir tür hayatımı kurtardın benim."

Cevap vermedi. Bakışlarını yine yere çevirmişti.

11

Camille ona gara kadar eşlik etmek için erken kalktı. Öylesine sinirliydi ki, deldirmek için biletini elinden zorla çekerek almak zorunda kaldı. Sıcak çikolata içmeye gittiler, ama bardağına elini bile sürmedi. Hareket saati yaklaştıkça yüzünün kasıldığını görüyordu. Tikleri yeniden başlamıştı, karşısında yeniden süpermarketin önündeki zavallı adam oturuyordu. Gözlüklerini düzeltirken yüzünü tırmalamamak için ellerini ceplerinden çıkartmaması gereken muhtaç ve beceriksiz bir koca çocuk.

Camille elini Philibert'in kolununun üzerine koydu.

"Her şey yolunda mı?"

"E... evet... ço... çok iyi... sa... saate ba... bakıyorsunuz... değil mi?"

"Şişşş, her şey yolunda... Her şey yolunda..."

Rahat olmaya çalıştı.

"Ailenizin yanına gitmek sizi bu kadar mı strese sokuyor?"

Başıyla evet derken:

"Ha... hayır" diye yanıtladı.

"Kız kardeşlerinizi düşünün..."

Gülümsedi Philibert.

"En çok hangisini seviyorsunuz?"

"So... sonuncusunu..."

"Blanche'ı mı?"

"Evet."

"Güzel mi?"

"O... O güzelden de öte biri... O... o bana karşı çok yumuşak."

İkisi de öpüşmekten âcizdi, ama Philibert peronda onu omzundan tuttu:

"Ken... kendinize iyi bakacaksınız, değil mi?"

"Evet."

"Siz de ailenizin ya... yanına mı gideceksiniz?"

"Hayır..."

"Ya?" diye yüzünü buruşturdu.

"Benim zamanımı geçirebileceğim küçük bir kız kardeşim yok..."

"Ah..."

Ve pencereden ona öğüt verdi:

"Özellikle bizim kü... küçük Escoffier'mizin sizi etkilemesine izin vermeyin. Tamam mı!"

"Tamam tamam" diyerek içini rahatlattı.

Philibert bir şeyler daha söyledi, ama hoparlör yüzünden hiçbir şey duymadı. Anlamadan başıyla evet diye işaret etti ve tren yola koyuldu.

Yürüyerek eve dönmeye karar verdi ve farkında olmadan yolunu şaşırdı. Askerî okula varmak için sola dönüp Montparnasse'tan aşağıya ineceğine dümdüz yürüdü ve kendini Rennes Caddesi'nde buldu. Mağazalar, çelenkler ve canlılık yüzünden.

Işığın ve sıcakkanlı kalabalığın cazibesine kapılmış bir pervane gibiydi.

Onlardan biri olmak, onlar gibi olmak, acelesi olan, gözü dönmüş, işi başından aşkın biri olmak istiyordu. Bu mağazalara girmek, sevdiği insanları şımartmak için saçma sapan şeyler satın almak istiyordu. Adımları ağırlaşıyordu: Aslında kimi seviyordu? Hadi, hadi, diyordu kendi kendine, ceketinin kolunu sıvarken, lütfen başlama yine, Mathilde, Pierre, Philibert, iş gömlekli kız arkadaşların var ya... Şu mücevhercide Mamadou için, o pek koket arkadaşın için incik boncuk bir şeyler kesinlikle bulursun. Ve hayatında ilk kez herkesle aynı zamanda herkesin yaptığı şeyi yaptı; on üçüncü ayını hesaplayarak dolaştı. Çok uzun zamandan beri ilk kez yarınını düşünmüyordu. Ve bu bir laf değildi. Söz konusu olan gerçekten yarındı. Bugünden sonraki gün.

Çok uzun zamandan beri ilk kez bugünden sonraki gün ona... tasarlanabilir görünüyordu. Evet, tam tamına buydu: Tasarlanabilir. Yaşamayı sevdiği bir yeri vardı. İçinde oturan insanlar gibi tuhaf ve garip bir yer. Cebindeki anahtarları sıkıyor ve geride bıraktığı haftaları düşünüyordu. Bir uzaylıyla tanışmıştı. Yerin yedi

kat yukarısında bulutların içinde yaşayan, buralarda yaşadığı için de hiç de burnu havada olmayan iyi yürekli, dengeli bir yaratık. Bir de diğeri vardı. Onunla işler biraz daha karmaşıktı... Motosiklet ve tencere hikâyelerinin dışında insanın ondan ne alabileceğini pek bilemiyordu, ama en azından defteri onu heyecanlandırmıştı, öyle işte... heyecanlandırmıştı. Bu daha karmaşıktı ve daha basit olabilirdi; kullanım kılavuzu hayli özet gibi görünüyordu...

Evet, yol aldığını düşünüyordu işsiz güçsüzlerin arkasında dolaşırken.

Geçen yıl bu dönemde o denli içler acısı bir durumdaydı ki, onu toparlayan acil servis görevlilerine adını bile söyleyememişti, bir önceki yıl da o kadar çok çalışmıştı ki o günün Noel olduğunu bile unutmuştu; "velinimeti" hızını kaybeder korkusuyla bunu ona hatırlatmıştı... Ne yani, bunu söyleyemez miydi? Yakın zamanda ağzından sökülüp alınan birkaç sözcüğü söyleyebilirdi: sağlığı yerindeydi, kendini iyi hissediyordu ve hayat güzeldi. Üf, söylenmişti işte. Hadi, kızarma öyle, aptal. Yine başlama. Emin ol, bu saçmalıkları mırıldandığını kimse duymadı.

Acıkmıştı. Bir fırına girip birkaç çörek aldı. Hafif ve şekerli, harika, küçük çörekler. Yeniden bir mağazaya girme cesaretini göstermeden önce parmaklarını uzun uzun yaladı ve mağazada herkes için ufak tefek şeyler buldu. Mathilde'e parfüm, kızlara incik boncuk, Philibert'e bir çift eldiven ve Pierre'e puro. Bu kadar klasik olmasa da olur muydu? Hayır. Bunlar en aptalca ve de en kusursuz Noel armağanlarıydı.

Alışverişini Saint-Sulpice Meydanı yakınında tamamladı ve bir kitapçıya girdi. Bunu da çok uzun zamandan beri ilk kez yapıyordu. Bu tür yerlere girmeye cesaret edemiyordu. Açıklaması zordu, ama bu onu çok rahatsız ediyordu, bu... şeydi... Hayır, bunu söyleyemezdi. Bu bıkkınlık, bu korkaklık, bu almak istemediği risk. Bir kitapçıya girmek, sinemaya gitmek, sergileri gezmek ya da sanat galerilerinin vitrinlerine şöyle bir bakmak, yetersizliğine, korkaklığına parmak basmaktı, umutsuz bir günde havlu attığını ve bir daha da cesaretini kazanamadığını anımsamasıydı.

Birilerinin duygusallığının meşruiyetini barındıran bu yerlerden birine girmek, hayatının beş para etmez olduğunu anımsamak demekti...

Franprix Mağazası'nın reyonlarını tercih ediyordu.

Bunu kim anlayabilirdi? Hiç kimse.

Bu özel bir savaştı. Tüm savaşların en görünmeyeni. Aynı zamanda da en sancılısı. Sonuna varması için daha kaç temizlik gecesi, kaç yalnızlık gecesi, kenefleri temizleyerek daha kaç gece geçirmesi gerekiyordu?

Önce, aynı adlı okulda okurken, sonra da daha bu kadar gösterişli olmayan nedenlerle sık sık ziyaret ettiğinden ezbere bildiği güzel sanatlar reyonunu gezdi. Zaten daha işe gitmeye niyeti yoktu. Daha çok erkendi. Ya da daha doğrusu çok geç... Belki de hayatının büyük Üstatlara güvenmemesi gereken bir dönemindeydi?

Eli kalem tutacak yaşa geldiği günden beri insanlar ona çok yetenekli olduğunu yineleyip durmuştu. Çok yetenekli. Fazla yetenekli. Çok umut verici, çok akıllı ya da çok şımarık. Genellikle içten, kimi zaman da manidar bu övgüler onu hiçbir yere vardırmamıştı ve bugün desen defterlerini bir sülük gibi çılgınca doldurmaktan başka elinden bir şey gelmediği için biraz saflık karşılığında iki varil dolusu yeteneğini vermeye hazırdı. Ya da büyülü bir arduvaz karşılığında... Hop! Yukarıda hiçbir şey yok. Ne teknik ne referans ne hüner, hiçbir şey. Her şeye sıfırdan başlanılıyor.

Bir kalem, görüyor musun... başparmak ile işaretparmağı arasında tutulur... Neyse, boşver, istediğin gibi tut... Sonrası hiç zor değil, bir daha bunu düşünmezsin bile. Ellerin artık var olmaz. Her şey dışında gelişir. Hayır, olmuyor, hâlâ çok fazla güzel. Senden güzel bir şeyler yapman istenmiyor, tamam mı... Güzel şeyler yapılıyor. Bunun için çocukların resimleri ve mağazaların parlak kâğıtları var. Sen eldivenini giy, küçük dâhi, hadi ama, giy onları diyorum sana, belki böylece kusursuza yakın bir daire çizebilirsin...

Böylece kitapların arasında dolaştı. Kendini kaybolmuş hissediyordu. Bir sürü kitap vardı ve epeydir güncel konulardan öylesine uzak kalmıştı ki üzerlerindeki kırmızı bantlar başını döndürdü. Kapaklarına bakıyor, özetlerini okuyor, yazarlarının yaşını inceliyor ve kendisinden sonra doğanları gördüğünde yüzünü buruşturuyordu. Bu seçim yöntemi pek de akıllıca bir yöntem değildi... Cep kitapları reyonuna yöneldi. Kötü kalite kâğıt ve küçük punto onu o kadar rahatsız etmiyordu. Üzerinde güneş gözlüklü bir erkek çocuğun bu-

lunduğu kapak epey çirkindi, ama kitabın girişini beğenmişti:

> Hayatımı tek bir olaya indirgemem gerekseydi aynen şöyle derdim: Postacı arabasıyla başımın üzerinden geçtiğinde yedi yaşındaydım. Hiçbir olay daha yapıcı olamazdı. Karmakarışık, dolambaçlı varoluşum, hasta beynim ve Tanrı İnancım, güzel kızlarla kavgalarım ve acılarım, tüm bunlar şu ya da bu biçimde o ana, bir yaz sabahı, posta cipinin sol arka lastiğinin çocuk başımı, San Carlos'un alev alev yanan çakıl taşları üzerinde ezdiği o ana bağlı.

Evet, fena değildi... Dahası kitap kare biçimindeydi, oldukça kalın, oldukça yoğundu. Konuşmalar, mektuplardan yapılmış alıntılar ve güzel ara başlıklar vardı. Sayfalarını karıştırmayı sürdürdü, hemen hemen üçte birine geldiğinde şu satırları okudu:

> "Gloria" dedi Barry, doktorvari ses tonunu kullanarak. "İşte oğlun Edgar. Uzun zamandır seni yeniden göreceği anı bekliyor"
>
> Annem bulunduğum yerin dışında her tarafa baktı. "Hâlâ oğlum var mı?" diye sordu karnıma ağrılar saplatan tatlı ve ince bir sesle.
>
> Barry içini çekti, bir kutu bira daha almak için buzdolabına gitti. "Bu sonuncusu, daha sonra gidip alırız." Birayı masaya, annemin önüne bıraktı, iskemlesinin arkalığını hafifçe kımıldattı. "Gloria, bu senin oğlun" diye yineledi. "O burada."

İskemlenin arkalığını kımıldatmak. Teknik belki de buydu?

Sonlara doğru şu bölüme rastladığında, kendinden emin, kitabı kapattı:

> İçtenlikle söylemek gerekirse, hiçbir önemim yok. Defterimi çıkartıyorum, insanlar hiç çekinmeden içlerini döküyor. Kapılarını çalıyorum, bana hayatlarını, küçük başarılarını, öfkelerini ve gizli kalmış pişmanlıklarını anlatıyorlar. Yalnızca hava olsun diye taşıdığım defterime gelince, onu genellikle yeniden cebime sokuyorum ve söyleyecek oldukları şeyleri sonuna dek söyleyinceye kadar onları sabırla dinliyorum. Sonrası en kolayı. Eve dönüyorum, Hermès Jubilé'min önüne oturuyorum ve yaklaşık yirmi yıldır yaptığım şeyi yapıyorum: tüm ilginç ayrıntıları daktilomda yazıyorum.

Çocuklukta ezilmiş bir baş, sıkıntı içinde bir anne ve cebin dibinde küçük bir defter...

Ne imgelem...

Az ileride, Sempé'nin son albümünü gördü. Atkısını çıkardı, daha rahat bir biçimde hayran hayran sayfalarını karıştırmak için mantosuyla birlikte bacaklarının arasına sıkıştırdı. Sayfaları ağır ağır çevirdi ve her seferinde olduğu gibi, yanakları kızardı. Hayalperestlerin bu küçük dünyası, çizgilerin doğruluğu, yüzlerdeki ifadeler, banliyödeki küçük evlerin kapı sundurmaları, yaşlı kadınların şemsiyeleri ve durumların sonsuz şiiri kadar sevdiği başka bir şey yoktu. Nasıl yapıyordu? Tüm bunları nereden buluyordu? Yeniden mumları, buhurdanlıkları ve büyük barok sunağı buldu. Bu kez, kilisenin dibinde oturmuştu, elinde bir cep telefonu tutuyor ve eliyle ağzını kapatarak arkasına dönüyordu: "*Alo, Marthe? Ben Suzanne. Sainte-Eulalie-de-la-Rédemption'dayım, senin için bir şey dilememi ister misin?*"

Ne güzellik.

Birkaç sayfa sonra, bir beyefendi onun kahkahalarla güldüğünü duyarak arkasına döndü. Oysa hiçbir şey yoktu ortada, şişman bir kadın işine dalmış pastacıyla konuşuyordu. Kırmalı bir başlığı, uyanık gibi görünen bir yüzü, sevimli bir göbeği vardı adamın. Kadın ona: "*Zaman geçti, hayatımı yeniden kurdum, ama biliyor musun Roberto, seni asla unutmadım...*" diyordu. Başında pastacının yapmakta olduğu kremalı pastaya benzeyen bir şapka vardı...

Mürekkeple çizilmiş iki üç çizikten başka hemen hemen hiçbir şey yoktu ve buna rağmen kirpikleri belli bir nostaljik yıkıntıyla, hâlâ arzulanabilir olduklarını bilen kadınların acımasız uyuşukluğuyla çizdiği görülüyordu. Bois-Colombes'un küçük Ava Gardner'ları, Réjécolor'la yıkanmış dayanılmaz küçük kadınlar...

Tüm bunları söylemek için altı küçük çizgi... Nasıl yapıyordu?

Camille dünyanın iki sınıfa ayrıldığını düşünerek bu harika şeyi yerine bıraktı: Sempé'nin resimlerini anlayanlar ve Sempé'nin resimlerini anlamayanlar. Ne denli saf ve Manici görünürse görünsün bu kuram ona çok doğru geliyordu. Bir örnek vermek gerekirse, *Paris-Match*'ın sayfalarını her karıştırışında bu küçük skeçler yüzünden gülünç duruma düşmekten kaçınamayan birini tanıyordu: "Burada gülünç ne var gerçekten anlamıyorum... Bir gün biri bana nerede gülünmesi gerektiğini anlatmalı..." Böyle bir şey mümkün değildi, bu kişi annesiydi. Hayır... Böyle bir şey mümkün değildi...

Kasalara doğru giderken Vuillard'ın bakışlarıyla karşılaştı. Hâlâ orada; bir ifade değildi bu; adam ona bakıyordu. Tatlılıkla.

Bastonlu ve Hasır Şapkalı Otoportre... Bu tabloyu biliyordu ama hiç bu kadar büyük bir röprodüksiyonunu görmemişti. Büyük bir kataloğun kapağıydı. Şu sıralar bir sergi mi vardı? Varsa nerede?

"Büyük Saray'da" dedi tezgâhtarlardan biri.

"Ya?"

Tuhaf bir rastlantıydı... Son haftalar hep onu düşünmüştü... Rengârenk duvar kâğıtlarıyla kaplı odasını, kanepenin üzerindeki şalı, işli yastıkları, ayağına takılan halıları ve lambaların ölgün ışığını... Birçok kez aynı şeyi düşünmüş, Vuillard'ın bir tablosunun içinde olduğu duygusuna kapılmıştı... O kalıcı, güven verici, boğucu, aynı zamanda da bunaltıcı sıcak bir göğüs, bir koza duygusu...

Tanıtım dergisini karıştırdı ve tiz hayranlık çığlıkları atmaya başladı. Çok güzeldi... Çok güzel... Şu kapıyı açan kadının arkadan görünüşü... Pembe bluzu, uzun siyah elbisesi, o kusursuz adım atışı... Bu hareketi nasıl verebilmişti? Sırttan görünen zarif bir kadının ayağını hafifçe öne atışını?

Azıcık siyah rengin dışında hiçbir şey kullanmadan.

Bu mucize nasıl gerçekleşmişti?

> Kullanılan öğeler ne kadar safsa, eser de o kadar saftır. Resimde, iki anlatım yolu vardır, biçim ve renk, renkler ne kadar safsa o kadar saftır eserin güzelliği...

Güncesinden yapılmış alıntılarda yorumları sıralanıyordu.

Uyuyan kız kardeşi, Misia Sert'in ensesi, caddelerdeki dadılar, küçük kız çocuklarının elbise motifleri, Mallarmé'nin karakalem portresi, Yvonne Printemps üzerine karakalem çalışmalar, etoburun sevimli yüzü, ajandasının çizim yapılmış sayfaları, kız arkadaşı Lucie Belin'in gülümsemesi... Bir gülümsemeyi dondurmak, bu tümüyle olanaksızdır, oysa o bunu başarmıştı... Yaklaşık bir asırdan beri bu genç kadın, okumasını yarıda kestiğimiz için, bize şefkatle gülümsüyor ve ensesini hafifçe kımıldatarak bize sanki: "Ah, sen misin?" diyor...

Şu küçük tuvali tanımıyordu... O bir tuval değildi zaten, bir kartondu... *Kaz*... Çok dâhice bir şeydi bu... Alaycı bir kazı yakala-

maya çalışan ikisi silindir şapkalı ve koyu renk takım elbiseli dört adam... O renklerin bütünü, kontrastların sertliği, perspektifin tutarsızlığı... Ah! O gün kim bilir ne kadar eğlenmişti!

Dopdolu bir saat, ardından boyun tutulması, sonunda başını kaldırdı ve fiyatına baktı: A! elli dokuz avro... Hayır. Bu mantıklı olmazdı. Belki gelecek ay... Kendisi için başka bir şey düşünüyordu; geçen sabah mutfağı süpürürken Fip'te duymuş olduğu bir müzik parçası.

Atalardan miras hareketler, Yontma Taş Devri'nden kalma süpürge ve harap olmuş yer karoları, kollarındaki tüyleri diken diken diken eden sopranonun sesini duyduğunda homurdanarak bir karodan diğerine geçiyordu. Soluğunu tutarak radyoya yaklaşmıştı: *Nisi Dominus*, Vivaldi, *Vespri Solenni per la Festa dell'Assunzione di Maria Vergine*...

Tamam, yeterince düş kurulmuştu, yeterince ağzının suyu akmıştı, yeterince para harcamıştı, şimdi çalışmaya gitme zamanıydı...

Çalıştığı işyerlerinden birinde işyeri komitesinin örgütlediği Noel ağacı yüzünden o gece daha uzun bir gece oldu. Josy tüm bu dağınıklığı kınayarak başını salladı, Mamadou çocukları için on kadar mandalina ile küçük pastalardan aldı. Hepsi de son metroyu kaçırdı, ama bu pek önemli değildi: Touclean hepsinin taksi parasını ödüyordu; her biri kikirdeyerek kendi şoförünü seçti, 24'ü için görev çizelgesinde adları yazılı olan Camelli ve Samia dışında birbirlerine önceden mutlu Noeller dilediler.

12

Ertesi gün, pazar, Camille, Kesslerlerde yemek yedi. Yemeği yarıda bırakamazdı. Yalnızca üçüydüler ve neşeli denilebilecek bir sohbet vardı. Tehlikeli sorular yoktu, çift anlamlı yanıtlar yoktu, sıkıntılı sessizlikler yoktu. Gerçek bir Noel ateşkesi. Yo hayır! Bir an, Mathilde hizmetçi odasındaki yaşam koşullarından endişelendiğinde Camille biraz yalan söylemek zorunda kaldı. Taşındığını söylemek istemiyordu. Daha sırası değildi... Tedbir... Daha her şey yeni başlıyordu ve bir psikodram bir başkasını gizleyebilirdi.

Armağanını tartarak:

"Ne olduğunu biliyorum..." dedi.

"Hayır."

"Evet!"

"Hadi öyleyse, söyle... Ne o?"

Paket kraft kâğıdıyla yapılmıştı. Camille kurdeleyi açtı, tam önüne koydu ve kriteryumunu çıkardı.

Pierre'in ağzı kulaklarındaydı. Bir de şu inatçıyı yola getirebilseydi...

Bitirdiğinde Camille resmi ona doğru çevirdi: hasır şapkalı adam, kızıl sakal, büyük düğmelere benzeyen gözler, koyu renk ceket, kapı pervazı ve burgulu tokmak, sanki kapağı tıpatıp kopyalamıştı.

Pierre'in anlaması için bir süre geçti:

"Nasıl yaptın?"

"Dün ona bakarak bir saat geçirdim."

"Aldın mı?"

"Hayır."

"Üff..."

Sonra:

"Hatırlıyor musun?"

"Biraz..."

"Böyle mi?" dedi Édouard Vuillard'ın portresini göstererek, "hâlâ küçük bilge kedi mi?"

"Hayır, hayır... Ben... Defter yapraklarını dolduruyorum... yani hemen hiçbir şey yapmıyorum... Küçük şeyler, öylesine..."

"En azından oyalanıyorsundur."

"Evet."

Pierre yerinde duramıyordu:

"Ah harika... Bana gösterecek misin."

"Hayır."

Daha politik olan Mathilde:

"Ya annen, o nasıl?" diye kesti konuşmalarını. "Hep uçurumun kenarında mı?"

"Daha çok dibinde..."

"Yani her şey yolunda gidiyor, öyle mi?"

"Harika gidiyor" diye gülümsedi Camille.

Gecenin geri kalan bölümünü resimden konuşarak geçirdiler. Pierre, Vuillard'ın çalışmasını eleştirdi, benzerlikler aradı, paralellikler kurdu ve bitmek tükenmek bilmez konular içinde kendini kaybetti. Kitaplığından zekâsının kanıtlarını bulmak için defalarca ayağa kalktı ve bir süre sonra Camille, Maurice'e (Denis), Pierre'e (Bonnard), Félix'e (Valloton) ve Henri'ye (de Toulouse-Lautrec) yer açmak için kanepenin ucuna oturmak zorunda kaldı.

Pierre tüccar olarak çekilmez biriydi, ama aydın olarak dört dörtlüktü. Tabiî bir sürü saçma sapan şey söylüyordu –sanat konusunda kim söylemiyor ki – ama güzel söylüyordu. Mathilde esniyor, Camille'se şarap şişesini bitiriyordu. *Piano ma sano.*

Yüzü purosunun dumanları arasında neredeyse kaybolduğunda Camille'e arabasıyla onu eve bırakmayı önerdi. Camille kabul etmedi. Çok fazla yemek yemişti ve uzun bir yürüyüş yapması gerekiyordu.

Daire boştu, boş daire Camille'e çok fazla büyük gibi göründü, kendisini odasına kilitledi ve gecenin geri kalan bölümünde burnu hediyesinden kalkmadı.

Sabah birkaç saat uyudu, meslektaşıyla her zamankinden daha

erken buluştu, o akşam Noel'di, bürolar saat beşte boşalıyordu. Hızlı hızlı ve hiç konuşmadan çalıştılar.

İlk giden Samia oldu, Camille gece bekçisiyle şakalaşmak için biraz daha kaldı:

"Sakalın varken bere takmak zorunda mıydın?"

"Yok canım, bu biraz hava katmak için personelin verdiği bir karardı!"

"İşe yaradı mı?"

"Püff, ne demezsin... Kimse umursamadı bile... Yalnızca köpeğimi etkiledi... Beni tanımadı ve üzerime hırladı, salak... Yemin ederim, hep salak köpeklerim oldu, ama bu hepsine baskın çıktı..."

"Adı ne?"

"Matrix."

"Dişi mi?"

"Hayır neden?"

"Yo... bir şey için değil... Hadi, iyi akşamlar, ha... mutlu Noeller Matrix" dedi ayaklarının önünde yatan iri dobermana.

"Seni yanıtlayacağını hiç umma, hiçbir şey anlamıyor, söyledim sana..."

"Hayır, hayır" diye yanıtladı Camille, "umumuyordum zaten..."

Bu adam tek başına Laurel ve Hardy'ydi.

Saat yirmi ikiye geliyordu. İnsanlar zarifti, şıktı, kolları paketlerle dolu dört bir yana gidip geliyorlardı. Hanımların pırıl pırıl boyalı pabuçları içindeki ayakları ağrımaya başlamıştı bile, çocuklar zikzaklar çizerek koşuşturuyor, beyler dahilî telefonların önünde ajandalarını inceliyordu.

Camille tüm bunları eğlenerek izliyordu. Acelesi yoktu, kendisine iyi bir yemek sunmak için bir mezecinin önünde kuyruğa girdi. Ya da daha çok iyi bir içki sunmak için... Bunun dışında bayağı kararsızdı. Sonunda satıcıya bir parça keçi eti ile iki küçük cevizli ekmeği işaret etti... Püff... bu yalnızca içkisinin yanında bir şeyler yemek içindi.

Şişeyi açtı, oda ısısında tutmak için radyatörün yakınına koydu. Sonra, sıra ona geldi. Banyoyu doldurdu, burnu kaynar suyun hizasında, bir saat kadar suda kaldı. Pijamalarını giydi, ayaklarına kalın çoraplar geçirdi ve sevdiği bir kazak seçti. Ateş pahası bir kaşmir... Franck'ın müzik setini kutusundan çıkardı, salona kurdu, kendine bir tepsi hazırladı, tüm ışıkları söndürdü,

eski kanepeye yorganının altına çöreklendi.

Nisi Dominus'un sözlerine şöyle bir baktı, sözler ikinci CD'nin üzerindeydi. Güzel, "İsa'nın Göğe Çıkışı Duası," bu tam olarak doğru dua değildi, üstelik Mezmurları da karışık bir biçimde dinleyecekti, böylece dualar da herhangi bir şey olup çıkacaktı.

Ah, hem bunun ne önemi vardı.

Ne önemi vardı.

Uzaktan kumandanın düğmesine bastı ve gözlerini kapattı; cennetteydi.

Bu koskoca dairede tek başına, elinde bir bardak nektar, meleklerin sesini duyuyordu.

Avizenin saçakları bile keyiften titriyordu.

Cum dederit dilactis suis somnum.
Ecce, haereditas Domin filii: merces fructus ventris.

Bu 5 numaralı bölümdü ve bu 5 numaralı bölümü on dört kez dinlemiş olmalıydı.

On dördüncü seferinde bile göğüs kafesi bin parçaya bölündü.

Bir gün, arabada yalnızlarken, neden hep aynı müziği dinlediğini sorduğunda babası şöyle yanıtlamıştı: "İnsan sesi tüm aletlerin en güzeli, en heyecan vericisidir... Dünyanın en büyük virtüözü bile güzel bir sesin yarattığı etkinin yarısının dörtte birini bile veremez... Bu bize Tanrı'nın bahşettiği bir şey. Sanırım insanın yaşlandıkça daha iyi anladığı bir şey. Neyse, benim bunu kabul etmem bayağı zaman aldı, ama, söyle bana. Başka bir şey mi istiyorsun? *La Maman des poissons*'u istiyorsun"

Camille şişenin yarısını bitirmişti bile, ışık yakıldığında ikinci diski daha yeni koymuştu.

Bu korkunçtu, elleriyle gözlerini kapattı, müzik ona birdenbire gereksiz, sesler münasebetsiz, genizden gelir gibi göründü. İki saniye içinde tüm dünyası değişmişti.

"Hey, sen burada mıydın?"

"..."

"Evinde değil miydin?"

"Yukarıda mı?"

"Hayır, akrabalarında..."

"Yo hayır, görüyorsun işte..."

"Bugün çalıştın mı?"

"Evet."

"Bağışla, ha, bağışla... Kimse yok sanıyordum."

"Önemli değil."

"Bu çaldığın ne? Kastafiore mi?"

"Hayır, bir ayin."

"Ya, öyle mi? Dindar musun?"

Onu kesinlikle gece bekçisiyle tanıştırması gerekiyordu. İkisi birlikte pek eğlenceli olurdu. *Muppet Show*'daki küçük yaşlılardan daha çok...

"Hayır, pek sayılmam... Işığı söndürür müsün, lütfen."

Denileni yaptı ve odadan çıktı, ama hiçbir şey artık eskisi gibi değildi. Büyü bozulmuştu. Ayılmıştı ve kanepe bulut biçimini yitirmişti. Yine de yoğunlaşmaya gayret etti, güfte kitapçığını aldı ve nerede kaldığını bulmaya çalıştı:

Deus in adiutorium meum intende

Tanrım, yardımıma gel!

Evet, aynen böyleydi.

Öbür alık mutfakta açıkça bir şeyler arıyor, intikamını dolap kapaklarından alarak söyleniyordu:

"Baksana, iki sarı Tupperware'i gördün mü?"

Felaket...

"Büyükleri mi?"

"Evet."

"Hayır. Görmedim..."

"Ah, canınız cehenneme... Burada da hiçbir şey bulunamıyor... Bulaşıklarla ne bok yiyorsunuz? Yiyor musunuz, ne yapıyorsunuz?"

Camille içini çekerek durdurma düğmesine bastı:

"Sana yersiz ve zamansız bir soru sorabilir miyim? Noel gecesi sabahın ikisinde neden sarı bir Tupperware arıyorsun?"

"Çünkü. İhtiyacım var."

Tamam, artık boku yemişti. Ayağa kalktı ve müziği kapattı.

"Bu benim setim mi?"

"Evet... Almak için kendimde..."

"Vay canına, bu harika bir şey... Benimle dalga geçmiyorsun ya!"

"Hayır, seninle dalga geçmiyorum ya..."

Balık gözlerini iri iri açtı:

"Neden benim söylediklerimi yineliyorsun?"

"Hiç. Mutlu Noeller, Franck. Hadi gel, sefertasını birlikte arayalım. Bak, şurada, mikrodalganın üzerinde."

O buzdolabını boşaltırken Camille gidip yeniden kanepeye oturdu. Sonra Franck hiçbir şey söylemeden odanın bir ucundan diğerine geçti, duş yapmaya gitti. Camille bardağının arkasına saklandı: sıcak suyu muhtemelen bitirmişti...

"Kahretsin, sıcak suyu kim bitirdi?"

Yarım saat kadar sonra, üzerinde blucin, üst tarafı çıplak geri döndü.

Kazağını giyene kadar bir süre daha hiçbir şeyi umursamadan bekledi. Camille gülümsüyordu; bu durumda kalın sabolar değil, après-skiler giymesi gerekirdi...

"Oturabilir miyim?" diye sordu Franck, halıyı göstererek.

"Keyfine bak, evindeymişsin gibi..."

"Pek öyle olduğunu sanmıyorum, ne yiyorsun?"

"Peynir ve üzüm."

"Bunlardan önce ne yedin?"

"Hiçbir şey..."

Franck başını salladı:

"Bak, bu çok güzel bir peynir... Üzümler de harika... Şarap da çok iyi... İster misin?"

"Hayır. Hayır. Teşekkür ederim..."

Üff, diye düşündü Camille, Mouton-Rothschild'ini onunla paylaşmak canını sıkacaktı...

"İyi misin?"

"Efendim?"

"Sana iyi misin diye sordum" diye yineledi Franck.

"Şey... evet... Ya sen?"

"Yorgun..."

"Yarın çalışıyor musun?"

"Hayır."

"İyi işte, yarın dinlenebileceksin..."

"Hayır."

Harika bir sohbetti...

Franck sehpaya gitti, CD kutusunu aldı, içinden malı çıkarttı:

"Sana da bir tane hazırlayayım mı?"

"İstemem, teşekkür ederim."

"Gerçekten aklı başında bir kızsın, sen."

"Ben başka bir şey seçtim" dedi bardağını uzatarak.

"Hata yapıyorsun."

"Neden, alkol uyuşturucudan daha mı kötü?"

"Evet. Ben hayatımda ne küfelikler gördüm, bir bilsen. Dahası, bu uyuşturucu değil, bu... Bu bir hoşluk, büyükler için Quality Street gibi bir şey..."

"Bunu sen söylüyorsan."

"Denemek istemez misin?"

"Hayır, ben kendimi biliyorum. Seveceğimden eminim."

"Öyleyse?"

"Öyleyse boşver... Bir voltaj problemim olduğu kesin... Nasıl söylenir bilmiyorum... Hep bir düğmem eksikmiş duygusuna kapılıyorum... Bilirsin işte, ses düzeyini ayarlamak için kullanılan şey. Ya bir yönde ya diğerinde hep çok ileriye gidiyorum. Dengeyi tutturmakta hep zorlanıyorum ve sonuç hep kötü oluyor, eğilimlerim..."

Birden şaşkınlık içinde kaldı. Neden böyle içini açıyordu? Biraz sarhoş mu olmuştu?

"İçki içtiğimde, fazla kaçırıyorum, sigara içtiğimde, abartıyorum, sevdiğimde, mantığını yitiriyorum, çalıştığımda, canını çıkarıyorum. Bir şeyi normal, aklı başında yapmasını bilmiyorum, ben."

"Ya nefret ettiğinde?"

"Bunu bilmiyorum işte."

"Benden nefret ettiğini sanıyordum."

"Daha değil" diye gülümsedi Camille, "daha değil... Senden nefret ettiğimde göreceksin. Farkı göreceksin."

"Tamam. Ne yapıyoruz? Ayinin bitti mi?"

"Evet."

"Şimdi ne dinliyoruz?"

"Şey... doğrusunu söylemek gerekirse aynı şeyleri sevdiğimizden pek emin değilim."

"Belki yine de ortak bir şeyler vardır. Dur, bekle. Bırak düşüneyim. Senin de seveceğin bir şarkıcı bulacağımdan eminim."

"Hadi, bul."

Joint'ini hazırlamakla uğraşıyordu. Hazır olduğunda odasına gitti ve geri dönüp müzik setinin önüne çömeldi.

"Bu ne?"

"Bir kız tuzağı..."

"Richard Cocciante mi?"

"Hayır..."

"Julio İglesias? Louis Mariano? Fréderic François?"

"Hayır."

"Herbert Léonard?"

"Şişşt..."

"Ah! Biliyorum! Roche Voisine!"

I guess I'll have to say... This album is dedicadet to you...

"Olamaaaz..."

"Eveeet..."

"Marvin mi?"

"Hey!" dedi kollarını açarak, "bir kız tuzağı... Sana söylemiştim..."

"Ona hayranım."

"Biliyorum."

"Her şeyi önceden bu kadar belli olan biri miyim?"

"Hayır, ne yazık ki siz önceden tahmin edilemeyen birisiniz, ama Marvin, o her zaman tutuyor. Bugüne dek ona tapmayan tek bir kıza rastlamadım."

"Tek bir kıza mı?"

"Tek bir kıza, tek bir kıza, tek bir kıza... Tabiî ki vardır. Ama ben hatırlamıyorum. Sayıları olsa olsa... Belki de oraya kadar gitmeye fırsatımız olmadı."

"Çok kız tanıdın mı?"

"Tanımak ne anlamına geliyor?"

"Hey! Neden çıkartıyorsun?"

"Çünkü yanıldım da ondan, koymak istediğim şey bu değildi."

"Bırak, çıkartma! Bu en sevdiğim disk! Sen *Sexual Healing*'i tercih ederdin, öyle mi? Püfff, evet *siz*, siz önceden tahmin edilebilen birisiniz. En azından bu albümün öyküsünü biliyor musun?"

"Hangisinin?"

"*Here my dear*."

"Hayır, pek sık da dinlediğim bir şey değil..."

"Anlatmamı ister misin?"

"Dur... Yerleşiyorum... Bana bir yastık at..."

Sardığı palamutu yaktı, başını avucuna dayayarak Romalılar gibi uzandı.

"Seni dinliyorum."

"Tamam, şey... Ben Philibert gibi değilim, sana şöyle kabaca

anlatıyorum... *Here my dear* kabaca, işte benim sevgilim, anlamına geliyor. Marvin'in ilk büyük aşkı Anna Gordy adlı bir kızdı. Doğru mudur, değil midir bilmem, ilk aşkın hep son aşk olduğu söylenir, ama Marvin o kızla karşılaşmamış olsaydı bugünkü durumuna gelmezdi, bu apaçık ortada... Sanırım Motown'lu büyük bir tüccarın, Berry Gordy'nin kızıydı. Çevresinde çok etkindi, Marvin ise yerinde duramıyordu, üzerinden yetenek fışkırıyordu, en fazla yirmi yaşındaydı ve karşılaştıklarında Anna'nın yaşı onunkinin iki katıydı. Ve yıldırım aşkı, tutku, romans, para kaynağı, her şey, ok yayından fırladı... Onu Anna ortaya çıkardı, onu yola soktu, ona yardım etti, yol gösterdi, yüreklendirdi vb. İstersen bir çeşit Pygmalion diyelim..."

"Bir çeşit ne?"

"Bir çeşit guru, koç, itici güç... Çocukları olması için çok uğraştılar ve sonunda bir çocuğu evlat edindiler, ardından hızlı bir ilerleme, 77 yılındayız ve evlilikleri zor duruma girer. Marvin patlamış, bir yıldız, şimdiden bir tanrı olmuştur... Boşanmaları tüm boşanmalar gibi tam bir felaket oldu. Konuşulan pazarlık paraları akıl alır gibi değildi. Kısacası, kanlı bir pazarlıktı, herkesi yatıştırmak ve hesabı kapatmak için Marvin'in avukatı çıkacak albümün yayın haklarının boşandığı eşinin cebine girmesini önerdi. Hâkim bu öneriyi kabul etti ve yıldızımız ellerini ovuşturdu; bu pis işten bir an önce kurtulmaktan başka bir şey düşünmüyordu. Ne var ki bunu bir türlü beceremiyordu. Bir aşk öyküsü öyle bir anda silinip atılamazdı. Bu işi çok iyi başaranlar vardı, ama o öyle değildi. Sonra düşündükçe bunun çok iyi... ya da çok yürekler acısı bir fırsat olduğunu gördü. Odasına kapandı, tüm öykülerini anlatan o harika küçük parçayı besteledi; karşılaşmalarını, tutkularını, ilk çatlaklarını, çocuklarını, kıskançlığı, nefreti, öfkeyi... Sonra rahatlama ve yeni bir aşkın başlangıcı. Olağanüstü bir armağan, sana da öyle gelmiyor mu? Kendini tüm varlığıyla bu işe verdi, sonuçta kendisine para kazandırmayacak bir albüm için en iyisini yaptı."

"Bu onun hoşuna gitti mi?"

"Kimin, kadının mı?"

"Evet."

"Hayır, nefret etti. Öfkeden kudurdu, onu uzun süre özel yaşamlarını gün ışığına çıkarmakla suçladı. Bak, işte bu parça: *This is Anna's Song.* Dinle bak ne kadar güzel. İntikam kokmadığını itiraf et... Hâlâ aşk var..."

"Evet..."

"Seni düşüncelere daldırdı."
"Sen de buna inanıyor musun?"
"Neye?"
"İlk aşkın hep son aşk olduğuna."
"Bilmiyorum... Umarım öyle değildir."
Sonra hiç konuşmadan plağın sonunu dinlediler.

"Hadi bakalım... Neredeyse sabahın dördü olmuş, kahretsin... Yarın dinç olmalıyım."
Franck ayağa kalktı.
"Ailene mi gideceksin?"
"Ailemden kalanlara, evet."
"Pek kalabalık değiller mi?"
"Bu kadarlar" dedi Franck, başparmağı ile işaretparmağını gözünün önüne yaklaştırarak.
"Ya seninkiler?"
"Bu kadarlar" dedi elini başının üzerinden geçirerek.
"Güzel... kulübe hoş geldiniz... Hadi, iyi geceler..."
"Burada mı uyuyacaksın?"
"Seni rahatsız eder mi?"
"Hayır, hayır, sırf öğrenmek için sormuştum..."

Franck arkasına döndü:
"Benimle uyur musun?"
"Efendim?"
"Hayır, hayır, sırf öğrenmek için sormuştum..."
Dalga geçiyordu.

13

Camille saat on bire doğru uyandığında Franck gitmişti bile. Kendisine büyük bir bardak kahve hazırlayıp yatağına döndü.

Hayatımı tek bir olaya indirgemem gerekseydi, aynen şöyle derdim: Postacı arabasıyla başımın üzerinden geçtiğinde yedi yaşındaydım...

Akşama doğru gidip sigara almak için öyküsünü bir yana bıraktı. Tatil günü bir fırsattı, ama boş ver, öyküyü bir kenara bırakmak, daha sonra yeni dostuyla yeniden buluşmanın hazzını yaşamak için bu, bir fırsattı.

VII. Bölge'nin geniş caddeleri bomboştu. Açık bir kafe bulma umuduyla uzun süre yürüdü, bundan yararlanarak dayısının evini aradı. Annesinin bitmek bilmez yakınmaları (yemeği çok fazla kaçırdım, vb) uzaktan gelen sevgiyle söylenmiş iyi dilekler arasında yok olup gitti.

Çoktan kaldırıma bir sürü göknar dizilmişti...

Durup Trocadéro'daki tekerlekli akrobatlara bir süre baktı ve defterini yanına almamış olduğuna bin pişman oldu. Taklalar atmalarını izlerken pişmanlığı daha da arttı, onların hünerlerini, gösterilerini izlemeyi seviyordu: tramplenler, küçük soytarılar, resim çizenler ve daha neler neler...

Philibert'i düşünüyordu... Şu an ne yapıyordu acaba?

Az sonra güneş kayboldu, soğuk omuzlarına çöküverdi. Meydanı çevreleyen şık kafe-restoranlardan birine girip bir kulüp sandviç ısmarladı, kâğıt masa örtüsünün üzerine cici annelerinin

çeklerini karşılaştıran, Barbie bebekler gibi boyanmış göz kamaştırıcı kızların bellerine sarılmış mahallenin delikanlılarının yorgun yüzlerini çizdi.

Edgar Mint'ten yine birkaç satır okudu ve soğuktan titreyerek yeniden Sen'in öbür kıyısına geçti.

Yalnızlıktan geberiyordu.

Yalnızlıktan geberiyorum, diye yineliyordu alçak sesle, yalnızlıktan geberiyorum...

Acaba sinemaya mı gitmeli? Püfff... Sonra film üzerine kiminle konuşulacak? Tek başına yaşanacaksa heyecanlanmanın ne yararı var? Ana kapıyı açmak için eğildi, içeri girdiğinde evi boş bulunca hayal kırıklığına uğradı.

Oyalanmak için biraz etrafı topladı, sonra yeniden kitabını aldı eline. Bir kitabın dindiremeyeceği acı yoktur, diyordu Montaigne; ve Montaigne her zaman haklıydı.

Bir anahtar sesi duyduğunda, hiçbir şeyi umursamayan insanların havasına büründü, kanepenin bir köşesine büzülerek ayaklarını altına aldı.

Franck bir kızla birlikteydi. Bir başka kızla. Daha az dikkat çekici.

Hızla koridordan geçip odasına kapandılar.

Oynaşmalarının sesini bastırmak için Camille bir müzik koydu.

Hımmm...

Oynaşmak. Öyle denmiyor muydu? Oynaşmak.

Sonunda kitabını aldı ve dairenin en dibindeki mutfağa yerleşti.

Az sonra onların evin girişinden gelen konuşmalarını duydu:

"Benimle gelmiyor musun?" diye soruyordu kız şaşkınlıkla.

"Hayır, yorgunluktan geberdim, dışarı çıkmaya niyetim yok."

"Bak, çamura yatıyorsun. Seninle olmak için bütün ailemi ektim. Birlikte bir yerlere yemeğe gideceğimize söz vermiştin."

"Çok yorgunum, diyorum sana."

"Hiç olmazsa bir bardak..."

"Susadın mı? Bir bira ister misin?"

"Burada değil."

"Ah... ama bugün her yer kapalı... Hem sonra, ben yarın çalışacağım."

"Sana inanmıyorum. Kirişi kırmaktan başka çıkar yol yok, öyle mi?"

"Hadi" diye ekledi Franck, yumuşak bir sesle, "uzatma... Yarın restorana uğra..."

"Kaçta?"

"Geceyarısına doğru..."

"Geceyarısına doğru... Öylesine... Hadi hoşça kal, sen..."

"Dalga mı geçiyorsun?"

"Hoşça kal."

Camille'i üzerinde battaniyeyle mutfakta bulacağını hiç ummuyordu.

"Burada mıydın?"

Camille hiç yanıt vermeden bakışlarını kaldırdı.

"Bana neden öyle bakıyorsun?"

"Efendim?"

"Bir pisliğe bakar gibi."

"Yok canım!"

"Öyle, öyle, bunu gözlerinden okuyorum" diye öfkelendi. "Bir sorun mu var? Seni rahatsız eden bir şey mi var?"

"Hey, tamam... Rahat bırak beni. Sana hiçbir şey söylemedim. Hayatın umurumda değil. İstediğini yapıyorsun. Senin annen değilim."

"Güzel. Böylesi daha iyi."

"Ne yiyoruz?" diye sordu Frigidaire'in içine bakarak, "tabiî hiçbir şey. Bu buzdolabında zaten hiçbir şey bulunmaz. Siz Philibert'le ne yiyorsunuz? Kitaplarınızı mı? Kıçınızda uçuşan sinekleri mi?"

Camille içini çekti, uzun şalının eteklerini topladı.

"Kaçıyor musun? Sen yemek yedin mi?"

"Evet."

"Ah evet ya, doğru, sanki biraz şişmanlamış gibisin."

"Hey, kes artık" dedi Camille arkasına dönerek, " ben senin hayatını yargılamıyorum, sen de benimkini yargılama, tamam mı? Aslında, bayramlardan sonra senin arkadaşlarından birine gitmen gerekmiyor muydu? Tamam, geçirmemiz gereken bir hafta var... Bunun üstesinden gelebiliriz, değil mi? Bak, dinle, en iyisi ne sen bana bir şey söyle ne de ben sana."

Çok geçmeden Franck yatak odasının kapısını vurdu.

"Evet?"

Franck yatağa bir paket fırlattı.

"Bu ne?"

Dışarıya çıkmıştı bile.

Yumuşak kare bir paketti bu. Ambalaj kâğıdı korkunçtu, buruş buruştu, sanki defalarca kullanılmıştı ve çok kötü kokuyordu. Havasız oda kokusuna benziyordu. Yemekhane tepsisi gibi kokuyordu.

Camille paketi tedbirlice açtı, önce içindekinin bir önlük olduğunu sandı. Yandaki ciğeri beş para etmez adamın ne idüğü belirsiz armağanı. Ama hayır, bu bir şaldı, çok uzun, çok geniş, kötü örülmüş bir şal: bir delik, bir düz, iki ters, bir delik, vb. Renkleri, şey... özeldi...

Üzerinde küçük bir not vardı.

Yüzyılın başındaki bir eğitmen yazısı; soluk mavi, titrek ve kemerli yazı özür diliyordu:

> Hanımefendi,
>
> Franck bana gözlerinizin ne renk olduğunu söyleyemedi, ben de her renkten biraz kattım. Size iyi Noeller dilerim.
>
> Paulette Lestafier.

Camille dudaklarını ısırdı. "Evet, bir eser yaratanlar vardır..." gibi bir anlamı çıkartıldığı için ilaç gibi gelen Kessler'in kitabıyla birlikte bu aldığı tek armağandı.

Hay aksi ne kadar çirkindi... Vay canına ne kadar güzeldi...

Yatağın üzerinde ayağa kalktı, markiyi eğlendirmek için bir boğa yılanı gibi boynuna doladı.

Da ba da ba duuuu....

Paulette kimdi? Annesi mi?

Kitabını geceyarısına doğru bitirdi.

Güzel. Noel bitmişti.

14

Yeniden aynı nakarat: uyku, metro, iş. Franck onunla konuşmuyordu, o da elinden geldiğince ondan uzak duruyordu. Gece, Franck pek ender eve geliyordu.

Camille biraz kıpırdandı. Luxembourg'a Botticelli'yi, Jeu de Paume'a Zao Wou-Ki'yi görmeye gitti, ama Vuillard'ın önündeki kuyruğu görünce gözlerini gökyüzüne doğru kaldırdı. Hem sonra, karşıda Gauguin vardı. Ne ikilem! Orada, Pont-Aven, les Marquises ve Vintimille Meydanı arasında ne yapacağını bilmez bir halde kalakaldı... Korkunçtu...

Sonunda sıradaki insanları, Büyük Saray'ın damını, Küçük Saray'ın merdivenlerini çizdi. Bir Japon kadın kendisine Vuitton'dan bir çanta alması için yalvararak yanına yaklaştı. Beş yüzer avroluk dört para uzattı, bu bir ölüm kalım sorunuymuşçasına titriyordu. Camille kollarını açtı:

"*Look... Look at me... I am too dirty...*"[1] Ayakkabılarını, üzerine çok bol gelen blucinini, kalın kamyoncu kazağını, tuhaf şalını ve Philibert'in kendisine vermiş olduğu asker parkasını gösteriyordu Japon kadına... "*They won't let me go in the shop...*"[2] Kız yüzünü buruşturdu, paralarını topladı ve on metre ileride başka birinin yanına yaklaştı.

Aniden Montaigne Bulvarı'na doğru döndü. Görmek için.

Bayram öncesi gerçekten etkileyiciydi... Pek eğlenceli olmayan hediyelere oluk oluk para dökülen bu mahalleden nefret ediyordu: zevksizlik, güç ve küçümseme. Malo'nun vitrini önünde

1. "Bak... Bak bana... Çok pisim..." (ç.n.)

2. "Beni mağazaya sokmazlar..." (ç.n.)

adımlarını hızlandırdı: Pek fazla anı; ve rıhtımdan geçerek eve döndü.

İşte anlatılacak hiçbir şey yok. İşi bittiğinde soğuk hâlâ katlanılabilir gibi değildi.

Eve tek başına dönüyordu, yemeğini tek başına yiyordu, tek başına uyuyordu, Vivaldi'yi kollarıyla dizlerine sarılarak dinliyordu.

Yılbaşı yemeği için Carine'in bir planı vardı. Camille'in gitmeye hiç niyeti olmasa da kurtulmak için otuz avroyu baştan ödemişti.

"Dışarı çıkmalısın" diye vaaz veriyordu Carine.

"Ben bundan hoşlanmıyorum ki..."

"Neden hoşlanmıyorsun?"

"Bilmiyorum..."

"Korkuyor musun?"

"Evet."

"Neden?"

"Beni rahatsız etmelerinden, orama saldırmalarından korkuyorum... Hem sonra... Kendi içimde kendimi kaybettiğimde hep dışarıya çıkmışım duygusuna kapılıyorum. Geziniyorum... Her şeye rağmen oldukça büyük sayılır."

"Dalga mı geçiyorsun? Hiç de büyük değil, küçücük! Hadi, gel, oran acı acı kokuyor..."

Zavallı vicdanıyla arasında geçen bu tür konuşmalar saatlerce beynini kemiriyordu...

Akşam eve döndüğünde onu kapının eşiğinde oturur buldu: "Anahtarlarını mı unuttun?"

"..."

"Uzun zamandır mı burada bekliyorsun?"

Elini ağzına götürerek konuşamayacağını belirten bir işaret yaptı. Camille omuzlarını silkti. Bu tür saçma sapan oyunlar oynayacak yaşta değildi artık.

Franck duşunu yapmadan, sigara içmeden, canını sıkacak bir şeyler bulmaya çalışmadan yatmaya gitti. Öfkeden patlamıştı.

Ertesi sabah on buçuğa doğru odasından çıktı, saatinin çaldığını duymamıştı, söylenmeye bile gücü yoktu. Camille mutfaktaydı, Franck geçip karşısına oturdu, kendisine bir filtre kahve koydu, içmeye karar verene dek bir süre bekledi.

"İyi misin?"

"Yorgunum."

"Hiç tatile çıkmaz mısın?"

"Çıkarım. Ocak ayının ilk günleri... Taşınmak için..."

Camille camdan dışarıya baktı.

"Saat beşe doğru burada olacak mısın?"

"Sana kapıyı açmak için mi?"

"Evet."

"Evet."

"Hiç dışarıya çıkmaz mısın?"

"Çıkarım, çıktığım olur, ama sen içeriye giremeyeceğine göre bugün çıkmayacağım..."

Başını bir zombi gibi salladı:

"İyi, gitmem gerek, yoksa kapı dışarı ediliveririm."

Bardağını yıkamak için ayağa kalktı.

"Annenin adresi ne?"

Lavabonun önünde donup kaldı.

"Bunu neden soruyorsun bana?"

"Ona teşekkür etmek için."

"Ona... tttteş," boğazında bir kedi vardı sanki, "ona neden teşekkür edeceksin?"

"Şey... şal için."

"Aaaah... ama onu yapan annem değil, nenem!" diye düzeltti rahatlayarak, "örgüyü yalnızca nenem bu kadar güzel örebilir!"

Camille gülümsüyordu.

"Hey, kullanmak zorunda olmadığını biliyorsun."

"Şalımı sevdim..."

"Bana gösterdiğinde yerimden sıçramamak için kendimi zor tutmuştum."

Franck gülüyordu.

"Hem bu bir şey değil... Philibert'inkini görecektin."

"Nasıldı?"

"Turuncu ve yeşil."

"Kullanacağından eminim. Yalnızca teşekkür etmek için elini öpemediğine üzülecektir."

"Evet, yanından ayrılırken ben de aynen böyle düşünüyordum. İkinizin varlığı onun için bir şans. Gülünç olmadan bunları taşıyabilecek sizden başka iki insan daha yoktur bu dünyada."

Camille onu süzdü:

"Hey, kibar bir şeyler söylediğinin farkında mısın?"

"Sizi soytarıya benzetmek kibarlık mı?"

"Ah özür dilerim. Bizim doğal oluşumuzdan söz ettiğini sanıyordum..."

Franck cevap vermeden önce bir süre bekledi:

"Hayır, ben sizin özgürlüğünüzden... söz ediyordum, sanırım. Bu hiçbir şeyi umursamadan yaşama şansınızdan."

O anda cep telefonu çaldı. Şanssızlık işte, kırk yılda bir felsefi bir şeyler söylemeye kalkışmıştı.

"Geliyorum Şef, geliyorum... Tamam ama, hazırım işte... Jean-Luc de bunu pekâlâ yapabilir, o... Bakın Şef, benden çok daha akıllı bir kızı tavlamaya çalışıyorum, böyle olunca da, emin ol, her zamankinden çok daha fazla zaman alıyor... Ne? Hayır, daha aramadım... Zaten onun bu işin altından kalkamayacağını söyledim size... Çok dolu olduklarını biliyorum... Tamam, ilgileneceğim... Hemen arıyorum... Ne yapayım? Kızı boş mu vereyim? Evet, kesinlikle haklısınız, Şef."

"Arayan şefimdi" diye açıkladı bön bön gülerek.

"Öyle mi?" dedi Camille şaşırarak.

Franck bardağını kuruladı, çarpmasını engellemek için kapıyı tutarak dışarı çıktı.

Tamam, bu kız aptalın tekiydi, ama kafasız değildi, güzel olan da buydu.

Herhangi bir başka kızla olsa telefonu kapattığında iş biterdi. Ama şimdi onu güldürmek için arayan şefimdi demişti ve o, o kadar kurnazdı ki, yaptığı numarayı yüzüne vurmak için şaşırmış gibi yapmıştı. Onunla konuşmak pingpong oynamak gibi bir şeydi: ritmi yakalıyor, hiç beklemediğin bir anda köşelere smaç çekiyordu, pek de aptal olmadığını hissediyordun.

Tırabzanlara tutunarak merdivenlerden iniyor, başının üzerinde çatıdan ve kaplamalardan gelen çıtırdıları duyuyordu. Philibert'le de durum aynıydı, onunla da bu çıtırtılar yüzünden tartışmaktan çok hoşlanıyordu.

Çünkü o, göründüğü kadar eşek biri olmadığını biliyordu, onun sorunu kesinlikle sözcüklerdi. Bir türlü gerekli sözcüğü bulamıyor, bu da onu öfkelendiriyordu. Doğruydu, bu gerçekten

rahatsız edici bir şeydi, kahretsin!

Tüm bu nedenler yüzünden gitmek canını sıkıyordu. Kermadec'in evinde ne halt edecekti? Kafayı çekecek, sigara içecek, DVD'ler seyredecek, tuvalette erkek dergilerini mi karıştıracaktı?

Harika.

Yirmi yaş hücresine geri dönüş.

Dalgın dalgın yaptı servisini.

Nenesinin ördüğü bir şalı güzel kalmayı başararak taşıyabilen evrendeki tek kız, ona hiç uygun değildi.

Hayat saçmaydı...

Çıkmadan önce pasta bölümünden geçti, eski çırağını hâlâ aramadığı için kendi kendine kızdı ve eve yatmaya gitti.

Çamaşırhaneye gitmesi gerektiği için ancak bir saat uyudu. Tüm giysilerini toplayıp yorgan kılıfının içine tıktı.

15

Kesinlikle...

Kız hâlâ oradaydı. Islak çamaşır torbası bacaklarının arasında, yedi numaralı makinenin yanında oturuyordu. Kitap okuyordu.

O fark etmeden tam karşısına yerleşti. Bu oyun oldum olası hoşuna giderdi... O da, Philibert de nasıl kendilerini böyle bir şeye yoğunlaştırabiliyordu. Bu ona bir pub'ı, çevresindeki insanlar geberip giderlerken sakin sakin peynirini yiyen bir adamı anımsatıyordu. Zaten pek çok şey ona bir pub'ı anımsatıyordu. Bu kuşkusuz çocukluğunda çok fazla televizyon seyrettiği için.

Küçük bir oyun oynadı: La Bourdonnais Caddesi'ndeki bu kokuşmuş çamaşırhaneye bir 29 aralık günü öğleden sonra saat beşte girdiğini ve bu insanı hayatında ilk kez gördüğünü hayal et, ne düşünürdün?

Plastik koltuğuna yerleşti, ellerini gömleğinin cebine soktu ve gözlerini kıstı.

Önce, onun genç bir erkek olduğunu düşünürdün. İlk seferinde olduğu gibi. Belki çılgının teki, ama yine de fazla kadınsı biri... Dolayısıyla üstüne gitmekten vazgeçerdin. Her şeye rağmen. Yine de kimi kuşkular belirirdi içinde. Elleri yüzünden, boynu yüzünden, başparmağını alt dudağında dolaştırma biçimi yüzünden. Evet, tereddüt ederdin. Belki de bir kızdı? Üzerine çuval geçirmiş bir kız. Sanki bedenini gizlemek istiyormuşçasına. Başka yerlere bakmaya çalışırdın, ama yeniden ona bakmaktan kendini alamazdın. Çünkü onda bir şeyler vardı. Bu insanın çev-

resinde özel bir hava vardı. Yoksa ışık mı?

Evet. Aynen öyle.

Eğer bir 29 aralık günü öğleden sonra saat beşte La Bourdonnais Caddesi'ndeki bu kokuşmuş çamaşırhaneye girseydin ve neonların hüzünlü ışığında bu insanı görmüş olsaydın aynen şöyle düşünürdün: Kahretsin... Bir melek...

Camille tam o anda başını kaldırdı, onu gördü, bir an sanki tanımamış gibi tepki vermedi, sonra gülümsedi. Ah, belli belirsiz bir gülümseme, hafif bir parıltı, insanların birbirini tanıdığını gösteren küçük bir işaret.

"Bunlar kanatların mı?" diye sordu Franck, çantasını göstererek.

"Anlamadım?"

"Yok bir şey..."

Kurutma makinelerinden biri durdu, Camille duvar saatine bakarak iç geçirdi. Bir sokak serserisi makineye yaklaştı, içinden bir gömlek ile yırtık pırtık bir uyku tulumu çıkardı.

İşte ilginç olan da buydu. Kuramı olaylarla sınanıyordu. Normal yapıda bir kız eşyalarını bir sokak serserisinin eşyalarının arkasından kurutma makinesine koymazdı.

Kızın yüzünü inceledi.

Ne vazgeçmeye kalkıştı ne tereddüt etti ne de yüzünü buruşturdu. Ayağa kalktı, giysilerini bir çırpıda kurutucuya doldurdu ve bozuk para istedi ondan.

Sonra yerine döndü, kitabını yeniden eline aldı.

Kusursuz insanlar can sıkıcıydı.

Yeniden okumaya dalmadan önce ona seslendi:

"Baksana..."

"Evet."

"Philibert'e Noel hediyesi olarak kurutmalı bir çamaşır makinesi alırsam, gitmeden önce kurar mısın?"

"..."

"Neden orada öyle gülümsüyorsun? Aptalca bir şey mi söyledim?"

"Hayır, hayır..."

Eliyle bir işaret yaptı.

"Anlayamazsın..."

"Hey" dedi Camille, işaretparmağını ve ortaparmağını ağzına vurarak, "şu sıralar çok sigara içiyorsun, değil mi?"

"Aslında, sen normal bir kızsın."

"Neden bana böyle söylüyorsun? Tabiî ki ben normal bir kızım."

"..."

"Hayal kırıklığına mı uğradın?"

"Hayır."

"Bu okuduğun ne?"

"Bir gezi günlüğü..."

"Güzel mi?"

"Harika..."

"Ne anlatıyor?"

"Ah... Seni ilgilendirir mi bilmiyorum."

"Hayır, açıkça söyleyeyim, beni hiç ilgilendirmiyor" dedi ve güldü, "ama yine de anlatmanı isterim... biliyor musun, dün Marvin'in plağını yeniden dinledim."

"Öyle mi?"

"Evet..."

"Sonuç ne?"

"Sonuç şu ki, hiçbir şey anlamıyorum. Zaten bunun için Londra'ya çalışmaya gidiyorum. İngilizce öğrenmek için."

"Ne zaman gidiyorsun?"

"Normalde yaz sonunda işe başlamam gerekiyordu, ama her şey karmakarışık. Büyükannemin yüzünden. Paulette yüzünden."

"Nesi var?"

"Üfff... bu konuyu pek konuşmak istemiyorum. En iyisi sen bana gezi kitabını anlat."

İskemlesini yaklaştırdı.

"Albrecht Dürer'i tanır mısın?"

"Yazar mı?"

"Hayır. Ressam."

"Hiç duymadım..."

"Mutlaka kimi resimlerini görmüşsündür... Aralarında çok ünlüleri var... *Tavşan... Ot Demeti... Karahindibalar...*"

"..."

"O benim ilahım. Aslında... pek çok ilahım var, ama o benim bir numaralı ilahım. Ya senin, senin de ilahların var mı?"

"Şey..."

"İşinde? Ne bileyim... Escoffier, Carême, Curnonsky?"

"Şey..."

"Bocuse, Robuchon, Ducasse?"

"Ah, sen örnekler demek istiyorsun! Evet, var ama onlar ünlü değiller... yani daha az ünlüler... Daha az yankı yapmış insanlar işte... Chapel'i tanır mısın?"

"Hayır."

"Pacaud?"

"Hayır."

"Senderens?"

"Lucas Carton'daki tip mi?"

"Evet... Bu kadar şey bilmen çok tuhaf. Bunu nasıl beceriyorsun?"

"Bak, onu öylesine tanıyorum, isim olarak, ama oraya hiç gitmedim."

"O, iyidir... Odamda bir kitabı bile var. Sana gösteririm. O ya da Pacaud, benim için onlar birer üstattır. Daha az tanınmış olmalarının nedeni mutfaktan dışarı çıkmamış olmaları. Bunu sana öylesine söylüyorum, aslında bir şey bildiğim yok. Bu benim onlardan elde ettiğim intiba. Belki de tümüyle yanılıyor olabilirim."

"Ama siz aşçılar, aranızda yine de konuşuyorsunuzdur herhalde. Birbirinize denemelerinizi anlatıyorsunuzdur."

"Pek sayılmaz... Pek geveze değilizdir, bilirsin. Gevezelik edemeyecek kadar canımız çıkıyor. Birbirimize bazı şeyler, el becerileri gösteririz, fikir alışverişinde bulunuruz, şuradan buradan bulduğumuz tarifleri veririz, ama daha ileriye gittiği pek enderdir."

"Yazık..."

"Eğer kendimizi anlatmayı, güzel cümleler kurmayı, tüm böyle şeyleri bilseydik bu işi yapmazdık, bu açık. Yani en azından ben, hemen bırakırdım bu işi."

"Neden?"

"Çünkü... Bunun hiçbir işe yaradığı yok. Bu bir esaret. Hayatımı gördün mü? Sıradan bir şey. Tamam... şey... kendimden söz etmekten hiç hoşlanmam. Eee, senin şu kitabın?"

"Evet, kitabım... Bu kitap Dürer'in 1520 ile 1521 yılları arasında kuzey ülkelerine yaptığı gezi sırasında tuttuğu günlük. Bir tür not defteri ya da ajanda. Özellikle onu ilah olarak görmekte haksız olduğumun kanıtı. Onun da normal bir insan olduğunun kanıtı. Paralarını sayan, resim yaparken öfkelenen, gümrükçüler tarafından dolandırılan, karısını sürekli ihmal eden, kumarda para kaybedip duran, saf, obur, maço, biraz da kendini beğenmiş biri olduğunun kanıtı. Öyle de, bu da pek önemli değil aslında, tam tersine, bunlar onu daha insan kılıyor... Ve... Devam edeyim mi?"

"Evet."

"Başlangıçta bu, ailesinin, atölyesinde çalışanların ve kendisinin yaşamını sürdürmek gibi önemli bir gerekçeyle planladığı bir geziydi... O güne dek İmparator I. Maximilan'ın koruması altındaydı. Maximilian aşırı megalomandı ve Dürer'e çılgınca bir sipariş vermişti: ölümsüzleştirmesi için kendisini olağanüstü bir kortejin başında çizmesini istemişti... Birkaç yıl sonra basılacak olan, elli dört metre uzunluğunda bir yapıt... Hikâyeyi düşünebiliyor musun?

Dürer'in bu hak ettiği bir işti. Yıllarca sürecek garanti bir iş... Şanssızlık işte, kısa bir süre sonra Maximilian yüz seksen derece çark etti; yediği bu darbeyle ressamın yıllık geliri epeyce düştü. Dram... Böylece adamımız karısı ve hizmetçisiyle birlikte müstakbel imparator V. Karl ile eski koruyucusunun kızı Avusturyalı Margarete'ye sevimli görünmek için yola çıktı, çünkü bu yıllık gelire *kesinlikle* yeniden sahip olması gerekiyordu.

İşte koşullar bu durumdaydı... Başlangıçta biraz gergindi, ama bu onun kusursuz bir gezgin olmasını engellemedi. Her şeye, yüzlere, göreneklere, giysilere hayran kalarak, meslektaşlarını, zanaatçıları ziyaret ederek, çalışmalarını çok beğenerek, tüm kiliseleri dolaşarak, Yeni Dünya'dan yeni getirilmiş bir sürü ıvır zıvır, bir papağan, bir babuin, bir kaplumbağa kabuğu, mercan dalları, tarçın dalları, sabolar satın alarak sürdürür yolculuğunu. Sabolarla tıpkı bir erkek çocuğu gibidir. Kuzey Denizi kıyısında karaya vurmuş bir balinayı görmek için yolunu bile değiştirir. Ve tabiî resim yapar. Bir çılgın gibi. Elli yaşındadır, sanatının zirvesindedir ve bir papağan, bir aslan, bir mors, bir şamdan ya da bir hancı kadının portresi... ne çizerse çizsin bu... Bu..."

"Bu ne?"

"Al, sen bak..."

"Hayır, hayır, anlamam ki!"

"Anlamana gerek yok. Şu yaşlı adama bak, ne kadar saygı uyandırıcı. Şu yakışıklı genç adam, ne kadar kibirli olduğunu görüyor musun? Ne kadar kendinden emin bir havası olduğunu. Sanki tıpkı sen, bak... Aynı çalım, aynı geniş burun delikleri..."

"Ya , öyle mi? Onu yakışıklı buluyormusun?"

"Yüzü biraz mahkeme duvarı gibi değil mi?

"O havayı şapkası veriyor."

"Ah, evet... Haklısın" diye gülümsedi Camille, "şapkadan olmalı... Ya şu alın? Ne kadar inanılmaz değil mi? Sanki bizi küçümsüyor, bizi kışkırtıyor: 'Eh... Ama sizin de başınıza gelecek, çocuklar... Sizi bekleyen de bu'."

"Göster."

"Şu. Ama ben, yapışındaki rahatlığa hayran olduğum portrelerini tercih ederim. Burada, bu gezisi boyunca, eserleri alışverişte kullanılacak bir para, bir takas aracından başka bir şey değil; senin hünerine karşılık benim hünerim, bir yemeğe, bir tespihe, karıma incik boncuk ya da tavşan derisi paltoya karşılık portren... Ben o devirde yaşamayı çok isterdim. Takası çok dâhiyane bir düzenleme olarak görüyorum."

"Peki sonu nasıl bitiyor? Parasını alabiliyor mu?"

"Evet, ama ne pahasına... Şişko Margarete onu küçümser, aşağılar, alçak kadın kendisi için özel olarak yapılan babasının portresini geri çevirmeye kadar vardırır işi... O da sonunda bir çarşafla takas eder resmi. Dahası, döndüğünde, hastaydı; balinayı görmeye giderken yakalanmıştı. Bataklık humması, sanırım... Hey, bak, şurada boş bir makine var."

Franck içini çekerek ayağa kalktı.

"Arkanı dön, iç çamaşırlarımı görmeni istemiyorum."

"Ah, onların nasil şeyler olduğunu görmeden tahmin edebilirim. Philibert'inkiler çizgili külotlar olmalı, ama sen daha çok belinde yazılar olan, bedeni iyice saran Hom marka küçük boxer'lardan giyiyorsundur kuşkusuz..."

"Amma inatçısın... Hadi, sen yine de bakma..."

Franck çabucak gidip yarım şişe toz sabununu aldı, dirseklerini makineye dayadı:

"Hayır hayır, pek de inatçı değilsin... İnatçı olsaydın temizlik işinde çalışmazdın, bu adam gibi yapardın... Çalışacağın şey..."

Sessizlik.

"Haklısın... Slipten pek anlamam..."

"Eh, bu da fena sayılmaz, değil mi? Belki de yapılabilecek bir şey vardır. Yeri gelmişken, 31'inde ne yapıyorsun?"

"Bana bir kutlama mı öneriyorsun?"

"Hayır, bir iş."

16

"Neden hayır?"

"Çünkü bu işten hiç anlamam."

"Dinle ama, senden yemek pişirmeni isteyen yok. Yalnızca ön hazırlık için yardım edeceksin, o kadar..."

"Ön hazırlık ne demek?"

"Pişirme sırasında zaman kazanılması için önceden hazırlık yapacaksın..."

"Yani ne yapmam gerekecek?"

"Kestaneleri soymak, mantarları temizlemek, üzümlerin kabuğunu soyup çekirdeklerini çıkartmak, salataları yıkamak... Kısacası, hiç zor olmayan bir sürü şey..."

"Bunları yapabileceğimden bile emin değilim."

"Sana her şeyi göstereceğim, sana her şeyi anlatacağım."

"Buna zamanın olmaz."

"Hayır. Zaten bunun için sana her şeyi önceden anlatacağım. Yarın eve mal getirip molam sırasında sana göstereceğim."

"..."

"Hadi... Dünyayı görmek sana iyi gelecek. Sen ölülerle yaşıyorsun, seni yanıtlamak için orada bulunmayan erkeklerle gevezelik ediyorsun. Bütün gün tek başınasın. Biraz dengesiz olman normal."

"Biraz dengesiz miyim?"

"Hayır."

"Dinle. Bunu senden bir yardım olarak istiyorum. Şefime bize yardım edecek birini bulacağıma söz verdim ve kimseyi bulamadım. Başım belada."

"..."

"Hadi... Son bir gayret daha... Sonra kirişi kıracağım ve beni

hayatın boyunca bir daha hiç görmeyeceksin."

"Daha önceden söz verdiğim bir kutlama vardı."

"Saat kaçta orada olmak zorundasın?"

"Bilmem, saat ona doğru."

"Sorun değil. Zamanında orada olursun. Taksi paranı ben ödeyeceğim."

"Tamam."

"Teşekkür ederim. Yine arkanı dön, çamaşırım kurudu."

"Zaten gitmek zorundayım. Daha şimdiden geç kaldım."

"Okey, yarın görüşmek üzere."

"Bu akşam evde mi uyuyacaksın?"

"Hayır."

"Düş kırıklığına mı uğradın?"

"Ah, erkek çocuk olarak elin ne kadar ağırmış..."

"Bak, bunu sana söylüyorum, ha! Çünkü slipler konusunda yüzde yüz haklı olduğun söylenemez tamam mı?"

"Bak, sliplerin umurumda bile değil, biliyor musun!"

"Sen kaybettin..."

17

"Başlıyor muyuz?"

"Seni dinliyorum. Bu nedir?"

"Ne?"

"Küçük sandık."

"Ah o mu? Benim bıçak kutum. İstersen benim resim fırçalarım diyelim. Onlar olmasaydı hiçbir işe yaramazdım" derken içini çekti. "Hayatımın neye dayandığını görüyor musun? İyi kapanmayan eski bir kutuya..."

"Bu kutu ne zamandan beri senin?"

"Puf... Çocukluğumdan beri... CAP'a girdiğimde nenem bana almıştı..."

"Bakabilir miyim?"

"Bak hadi."

"Anlat bana..."

"Neyi?"

"Ne işe yaradıklarını... Öğrenmek istiyorum."

"Öyleyse... Büyük olanı, mutfak bıçağı ya da şef bıçağı, her işe yarar, kare olanı kemikler için, eklemler için ya da etleri dövmek için, en küçük olanı iş bıçağı, tüm mutfaklarda bulunan cinsten, sen onu al zaten, ihtiyacın olacak. Uzun olanı sebzeleri soymak ya da ince ince doğramak için kullanılan bıçak, küçük olanı, şuradaki, etin yağlarını temizlemeye ve sinirlerini almaya yarar, sert ağızlı olan ikizi eti kemiklerinden ayırmakta kullanılır, en ince olanıyla balıklardan fileto çıkarılır, bu sonuncusu da jambon kesmek için..."

"Bu da bıçakları bilemek için."

"Yes."

"Ya bu?"

"Bu bir şey değil... Süsleme yapmakta kullanılır, ama uzun zamandır kullandığım yok."

"Yani bununla ne yapılır?"

"Harikalar yaratılır. Başka bir gün gösteririm. Tamam, hazır mısın?"

"Evet."

"Çok dikkat et, tamam mı? Kestaneler, seni hemen uyarıyorum, epey zordur... Bunlar önceden kaynar suda bekletildiği için soyulmaları daha kolay. Yani, normalde... Özellikle şekillerini bozmamaya dikkat etmelisin. İnce küçük damarları temiz ve görünür olmalı. Dış kabuklarını soyduktan sonra sıra şu tüylü kısma geliyor, onu da elinden geldiğince dikkatli soymalısın."

"Ama bu epey uzun sürecek bir iş!"

"Hey! Zaten bunun için sana ihtiyacımız var."

Sabırlı davrandı. Sonra mantarlarını nemli bir süngerle nasıl temizleneceğini, bozmadan üstlerinin nasıl kazınacağını anlattı.

Camille eğleniyordu. Elleri becerikliydi. Ondan daha yavaş olduğu için kızıyordu kendi kendine, ama eğleniyordu. Üzüm taneleri parmaklarının arasından kayıyordu, bıçağın ucuyla çekirdeklerini çıkarma işini çok çabuk kapmıştı.

"Güzel, gerisine yarın bakarız. Salata ve diğerleri tıkır tıkır işlemeli."

"Şefin hiçbir şey bilmediğimi hemen anlayacaktır."

"Bu kesin! Ama ne olursa olsun pek seçme şansı yok. Bedenin kaç?"

"Bilmiyorum."

"Sana bir pantolon ile bir ceket bulacağım. Ayak numaran?"

"40."

"Basket ayakkabıların var mı?"

"Evet."

"İdeal sayılmaz ama bir seferlik idare eder."

Franck mutfağı toplarken Camille kendine bir sigara sardı.

"Davet nerede?"

"Bobigny'de... Benimle birlikte çalışan bir kızın evinde."

"Yarın sabah dokuzda işe başlayacak olmak gözünü korkutmuyor mu?"

"Hayır."

"Yalnızca kısa bir dinlenme molası olacak, haberin olsun. En

fazla bir saat... Öğlen yemek servisi yok, ama akşam için elliden fazla kişi için yemek hazırlanacak. Herkes için tadım mönüsü... Muhtemelen epey bir şey tutuyor. Sanırım kişi başına yüz yirmi avro. Seni mümkün olduğunca erken bırakmaya çalışacağım, ama bana sorarsan en erken akşamın sekizinde çıkabilirsin."

"Ya sen?"

"Püff... Ben bunu düşünmek bile istemiyorum. Yılbaşı yemekleri hep bir işkencedir. Ama olsun, parası iyi. Zaten senin için de iyi bir para isteyeceğim."

"Ah, bu hiç önemli değil."

"Hayır, hayır, önemli. Yarın akşam göreceksin."

18

"Şuraya gidelim... Orada birer kahve içeriz."
"Ama ben bu pantolonun içinde yüzüyorum."
"Önemli değil."

Champ-de-Mars'ı koşar adım geçtiler.

Camille mutfakta hüküm süren koşuşturmaya ve yoğunluğa şaşırıp kaldı.
Birden çok sıcak olmuştu.
"İşte Şef. Gencecik bir yamak."
Karşısındaki adam homurdandı ve elinin tersiyle onları yanından uzaklaştırdı. Franck, Camille'i hâlâ yarı uykulu iri bir adamla tanıştırdı:
"Bu Sébastien. Ambar sorumlusu. Bugün senin bölüm şefin ve patronun, tamam mı?"
"Memnun oldum."
"Hımmm..."
"Senin onunla bir işin olmayacak, senin işin yamağıyla..."
Garsona:
"Adı neydi?" diye sordu.
"Marc."
"Orada mı?"
"Soğuk odada..."
"Güzel, kızı sana emanet ediyorum..."
"Ne yapmayı biliyor?"
"Hiçbir şey. Ama göreceksin, yaptığı işi iyi yapar."
Ve üstünü değiştirmek üzere soyunma odasına gitti.
"Sana kestaneleri gösterdi mi?"

"Evet."

"Ve işte kestaneler" diye ekledi, dev bir yığını işaret ederek.

"Oturabilir miyim?"

"Hayır."

"Neden?"

"Mutfakta soru sorulmaz, 'Evet efendim' ya da 'Evet Şef' denir"

"Evet, Şef."

Evet aşağılık şişko. Neden bu işi kabul etmişti ki? Oturmuş olsa çok daha hızlı çalışırdı.

Neyse ki kahve servisi yapılmaya başlanmıştı. Bardağını bir masanın üzerine bıraktı ve işe koyuldu.

On beş dakika sonra –elleri şimdiden ağrımaya başlamıştı– biri ona seslendi:

"Nasıl gidiyor?"

Başını kaldırdı ve şaşırıp kaldı.

Onu tanımadı. Tertemiz pantolon, iki sıra yuvarlak düğmesi, mavi harflerle işlenmiş adıyla kusursuz ütülenmiş ceket, küçük noktalı fular, pırıl pırıl önlük ve kurulama bezi, başa iyi oturmuş şapka. Onu hep sefil giysiler içinde görmüş olan Camille bu kez onu çok yakışıklı buldu.

"Ne var?"

"Hiçbir şey. Seni çok yakışıklı buluyorum."

Ve o, o koca aptal, o ödlek, o övüngen, o büyük ağzı ve o koca motosikletiyle o küçük taşra matadoru, evet o, bu kez yüzünün kızarmasına engel olamadı.

Onu bu şaşkınlığından kurtarmak için:

"Kesinlikle üniformanın saygınlığından olmalı" diye ekledi gülümseyerek.

"Evet, kesinlikle... kesinlikle öyle olmalı.."

Geçerken çarptığı adama küfrederek uzaklaştı.

Kimse konuşmuyordu. Bıçakların tak tak seslerinden, birbirine çarpan tencerelerden, yaylı kapıların gıcırtısından ve şefin odasında beş dakikada bir çalan telefondan başka hiçbir şey duyulmuyordu.

Büyülenmiş olan Camille azarlanmamak için işine yoğunlaşmak ile en küçük bir şeyi kaçırmamak için başını kaldırmak arasında bocalıyordu. Franck'ı uzaktan ve arkasından görüyordu.

Ona sanki her zamankinden daha uzun boylu ve daha sakinmiş gibi geliyordu. Sanki onu hiç tanımamıştı.

Kabukları soyan arkadaşına alçak sesle sordu:

"Franck ne iş yapıyor?"

"Kim?"

"Lestafier."

"O sosçu ve et denetçisi..."

"Zor iş mi?"

Yüzü sivilceli çocuk gözlerini gökyüzüne kaldırdı:

"Kesinlikle. En zor iş. Şef ve şef yardımcısından sonra o ekibin üç numaralı adamı..."

"İyi midir?"

"Evet. Salaktır ama iyidir. Hatta çok iyi olduğunu bile söyleyebilirim. Zaten sen de göreceksin, şef yardımcısından çok, ondan iş ister... Yardımcısını denetler, oysa Lestafier'nin çalışmasını izler..."

"Ama..."

"Şişş..."

Şef mola zamanının geldiğini belirtmek için ellerini çırptığında yüzünü buruşturarak başını kaldırdı. Ensesi, sırtı, bilekleri, elleri, bacakları, ayakları, artık neresi olduğunu anımsamadığı daha bir sürü yeri ağrıyordu.

"Bizimle yer misin?" diye sordu Franck.

"Mecbur muyum?"

"Hayır."

"Öyleyse dışarı çıkıp biraz yürümeyi tercih ederim."

"Nasıl istersen. İyi misin?"

"Evet. Yine de burası çok sıcak... Deli gibi çalışıyorsunuz..."

"Dalga mı geçiyorsun? Burada hiçbir şeyin yapıldığı yok! Müşteri bile yok!"

"Ya..."

"Bir saat sonra burada ol, tamam mı?"

"Okey."

"Hemen çıkma, biraz terin soğusun yoksa üşütürsün."

"Tamam."

"Seninle gelmemi ister misin?"

"Hayır, hayır. Yalnız kalmak istiyorum."

"Bir şeyler yemelisin, tamam mı?"

"Tamam baba."

Franck omuzlarını silkti:

"Cık..."

Turistik bir büfeden iğrenç bir sandviç aldı ve Eiffel Kulesi'nin dibindeki bir sıraya oturdu.

Philibert yanında yoktu.

Cep telefonundan şatonun numarasını çevirdi.

"İyi günler, ben Aliénor de la Durbellière" dedi bir çocuk sesi. "Kiminle konuşma onuruna erişiyorum?"

Camille ne yapacağını şaşırmıştı.

"Şey... Ben... Philibert'le konuşabilir miyim, lütfen?"

"Sofradayız. Mesajınızı alabilir miyim?"

"Orada değil mi?"

"Burada, ama sofradayız. Az önce söyledim size."

"Ah... Tamam, şey... Hayır, bir mesajım yok, onu öptüğümü ve iyi yıllar dilediğimi söyleyin."

"Adınızı verebilir misiniz?"

"Camille."

"Camille, o kadar mı?"

"Evet."

"Çok güzel. İyi günler Bayan Okadar."

İyi günler küçük pislik.

Bu da ne demek oluyordu şimdi? Bu saçmalık da neydi? Zavallı Philibert...

"Beş değişik suya mı?"

"Evet."

"Tamam, tertemiz olacak!"

"Bu iş böyle yapılır."

Camille salataları ayıklayıp yıkamak için akıl almaz bir zaman harcadı. Her bir yaprağın altının çevrilmesi, büyüklüğünün ölçülmesi ve büyüteçle incelenmesi gerekiyordu. Hiç böylelerini görmemişti, her boyda, her biçimde, her renkte salata vardı.

"Bu ne?"

"Semizotu."

"Bu?"

"Enginar filizi."

"Bu?"

"Roka."

"Bu?"

"Sen nereden çıktın?" diye sordu yan yana çalıştığı çocuk.

Camille ısrar etmedi.

Sonra maydanoz, dereotu gibi otları yıkadı ve bunları emici bir kâğıtta tek tek kuruttu. Paslanmaz kaplara koyup, değişik soğuk

kaplara dağıtmadan önce üzerlerini streç filmle özenle kapatması gerekiyordu. Ceviz kırdı, fındık kırdı, incirlerin kabuklarını soydu, çok sayıda mantarı ince ince doğradı, yivli iki spatula arasında tereyağı topakları hazırladı. Karıştırmamak, her küçük tabağın içine bir topak tuzsuz, bir topak tuzlu tereyağı koymak gerekiyordu. Bir an kuşkuya düşmüş, bıçağının ucuyla yağdan bir parça alıp tatmak zorunda kalmıştı. Tereyağını hiç mi hiç sevmiyordu, daha sonra dikkatini iki katına çıkardı. Garsonlar isteyenlere espresso servisi yapmaya devam ediyor ve her an herkesin beyninden ateş çıktığı hissediliyordu.

Kimi ağzını hiç açmıyordu, kimi ağız dolusu sövüp sayıyor ve şef sesli saat görevini yerine getiriyordu:

"Saat on yedi yirmi, Beyler... On sekiz üç, Beyler... On sekiz on yedi, Beyler..."

Sanki herkesi elinden geldiğince germek istiyordu.

Artık yapacağı bir şey kalmamıştı, bacaklarını dinlendirmek için önce bir, sonra diğer ayağını kaldırarak çalışma masasına dayanıyordu. Yanındaki adam dikdörtgen tabaklar içindeki bir dilim ciğer ezmesinin çevresine sostan süsler yapmakla meşguldü. Elini hafifçe havaya kaldırıp küçük bir kaşıkla zikzaklar çiziyordu. Hiç düzgün olmuyordu. Ama yine de güzeldi.

"Ne yapmak istiyorsun?"

"Bilmiyorum... Özgün bir şey."

"Deneyebilir miyim?"

"Dene.

"Bozmaktan korkuyorum."

"Hayır, hayır, istediğini yapabilirsin, ben de yalnızca kendimi geliştirmek için çalışıyorum."

İlk dört deneme içler acısı oldu, beşincisinde başarmıştı.

"Ah, ama bu çok güzel... Bir daha yapabilir misin?"

"Hayır" diye gülümsedi Camille, "korkarım yapamam... Ama... Şırınga ya da onun gibi bir şeyiniz var mı?"

"Şey..."

"Ya küçük torbacıklar?"

"Var. Çekmecede..."

"Benim için bir tanesini doldurur musun?"

"Ne yapacaksın?"

"Bir fikrim var, öylesine..."

Camille eğildi, dilini çıkardı ve üç küçük kaz çizdi.

Diğeri göstermek için şefi çağırdı.

"Bu saçmalıklar da neyin nesi? Hadi... Disneyland'da değiliz, çocuklar!"

Başını sallayarak uzaklaştı.

Camille, canı sıkılmış, omuzlarını silkti ve yeniden salatalarıyla uğraşmaya koyuldu.

"Burada yemek pişirilmiyor, burada... süs yapılıyor..." diye söylenmeyi sürdürdü, odanın öbür ucundan, "ve işin asıl kötü olan tarafı ne biliyor musunuz? Beni asıl ne perişan ediyor biliyor musunuz? Bu salaklar şimdi buna hayran kalacaklar... Bugün insanlar artık bunu istiyor; süs! Ah, neyse bugün bir bayram... Hadi Küçükhanım altmış kadar tabağa kümes hayvanlarınızı karalama zevkini bahşediniz bana... İş başına, çabuk!"

" 'Evet, Şef' de" diye fısıldadı yamak.

"Evet, Şef!"

"Asla yetiştiremeyeceğim..." diye yakındı Camille.

"Her birine bir tane yaparsın, o kadar."

"Soluna mı, sağına mı?"

"Soluna, böylesi daha mantıklı olur."

"Biraz iç karartıcı mı olmuyor?"

"Hayır, pek komik... Zaten artık seçme şansın da yok."

"Çenemi açmasaydım daha iyi olurdu."

"Bir numaralı ilke. En azından bunu öğrenmiş oldun. Al, sebze suyu."

"Neden kırmızı?"

"Pancar ağırlıklı... Hadi, sana tabakları uzatıyorum."

Yer değiştirdiler. Camille resim çiziyordu, diğeri kaz ciğerlerini dilimliyor, tabağa yerleştiriyor, kalın öğütülmüş tuz ve karabiber serpiyor, sonra tabağı, içine bir kuyumcu edasıyla salata koyan üçüncü yamağa geçiriyordu.

"Bunların hepsi ne yapıyor?

"Yemeğe başlayacaklar... Daha sonra gideceğiz... Baloyu biz açacağız, sıraları geldiğinde aşağıya inilecek... İstiridyeler için de bana yardım edecek misin?"

"Açmak gerekiyor mu?!"

"Hayır, hayır, yalnızca güzel göstermek yeterli... Bu arada, yeşil elmaları sen mi soydun?"

"Evet. Buradalar... Ah, kahretsin! Berbat olmuş, yaptığım şey..."
"Özür dilerim. Artık sussam iyi olacak."

Franck kaşlarını çatarak yanlarından geçti. Haylaz olduklarını düşündü. Ya da çok neşeli.
Bu durum pek hoşuna gitmiyordu.
"İyi eğleniliyor mu?" diye sordu alaycı bir sesle.
"Elimizden gelen yapılıyor."
"İçimi rahatlat... en azından kızıştırıyor mu?"

"Neden sana öyle dedi?"
"Boş ver, bu ikimizin arasında... Ateşle uğraşanlar yüce bir göreve kendilerini adadıklarını hissederler, bizlere gelince, canımız bile çıksa, bizi hep aşağılarlar. Bizler elimizi ateşe sürmüyoruz... Lestafier'yi iyi tanır mısın?"
"Tanımam."
"Ah evet, buna şaşırmadım."
"Neye?"
"Yo, bir şey yok."

Diğerleri yemek yemeğe gittiğinde iki Siyah bol suyla yerleri sildi, daha çabuk kurusun diye süpürgeyle defalarca süpürdü. Şef bürosunda son derece şık biriyle tartışıyordu.
"Müşteri mi?"
"Hayır, metrdotel..."
"Vay be... Çok klas..."
"Salonda, onlar hep yakışıklıdırlar. Mesainin başında temiz olan bizleriz, onlar tişörtleriyle dolanırlar, zaman ilerledikçe işler tersine döner; üstümüz başımız leş gibi kokar, onlar pırıl pırıl kostümleriyle, mis gibi, tertemiz geçerler önümüzden."
Son sıra tabağı da bitirdiğinde Franck onu görmeye geldi:
"İstersen gidebilirsin."
"Yo, hayır... Artık gitmek istemiyorum. Manzarayı seyretmek isterdim."
"Ona verecek başka işin var mı?"
"Olmaz olur mu! İstediği kadar iş var burada. Salamandranın başına geçebilir."
"O nedir?" diye sordu Camille.
"Şuradaki şey işte, bir tür ızgara. Ekmek kızartmaya ne dersin?"
"Sorun değil... Şey... bu arada kendime de bir ekmek kızartacak zamanım var mı?"

"Hadi, gel."

Franck ona eşlik etti.

"Nasıl gidiyor?"

"Harika. Şu Sébastien çok iyi bir çocuk..."

"Üfff..."

"..."

"Neden surat asıyorsun?"

"Çünkü... Az önce iyi yıllar dilemek için Philibert'le konuşmak istedim ve küçük bir sümüklü kız tarafından terslendim..."

"Bekle, bir de ben arayayım."

"Olmaz. Bu saatte hâlâ sofradadırlar."

"Bırak arayayım."

"Alo... Rahatsız ettiğim için özür dilerim, ben Franck de Lestafier, Philibert'in dairesini paylaşan kişi. Evet... Aynen öyle... İyi günler Hanımefendi... Onunla konuşabilir miyim, lütfen, su ısıtıcısı konusunda... Evet... Öyle... Hoşçakalın Hanımefendi."

Sigarasının dumanını üfleyerek gülümseyen Camille'e göz kırptı.

"Philou! Sen misin şişman tavşanım? İyi yıllar bir tanem! Seni öpmüyorum, ama sana küçük prensesi veriyorum. Ne? Su ısıtıcısının hiçbir şeyi yok! Hadi, iyi yıllar, sağlıklı yıllar dilerim, kız kardeşlerini bol bol öp. Yani... Yalnızca iri memeli olanlarını, tamam mı!"

Camille gözlerini kısarak telefonu aldı. Hayır, su ısıtıcısının hiçbir bozukluğu yoktu. Evet, ben de sizi öpüyorum. Hayır, Franck onu hâlâ bir yere kapatmadı. Evet, kadıncağız da hep onu düşünüyor. Hayır, daha kan aldırtmaya gitmedi. Evet, siz de Philibert, size iyi yıllar dilerim.

"Sesi iyiydi, değil mi?" diye ekledi Franck.

"Yalnızca sekiz kez kekeledi."

"Benim söylemek istediğim de buydu."

Yeniden işlerinin başına döndüklerinde rüzgâr yön değiştirdi. Başlarında şapka olmayanlar şapkalarını giydiler, şef göbeğiyle tam geçiş yerini kapadı ve kollarını göbeğinin üzerinde kavuşturdu. Uçan bir sineğin bile sesi duyuluyordu.

"Beyler, işbaşına..."

Sanki oda her saniye bir Celsius derecesi ısınıyordu. Herkes

yanındakini rahatsız etmemeye çalışarak var gücüyle işini yapıyordu. Yüzler kasılmıştı. Oradan buradan bastırılamamış küfürler yükseliyordu. Kimi çok sakin görünüyordu, kimi de, şuradaki Japon gibi, ha patladı, ha patlayacak bir haldeydi.

Şef tek tek her tabağı öfkeli gözlerle incelerken garsonlar geçiş yolunun üzerinde kuyruk olmuş bekliyordu. Karşılarında duran garson oluşabilecek parmak lekelerini ya da sos izlerini silmek için elindeki küçük süngerden yararlanıyor, şişman adam başını salladığında servis garsonu elindeki gümüş kaplama tepsiyi dişlerini sıkarak havaya kaldırıyordu.

Camille, Marc'la birlikte çerezlerle ilgileniyordu. Bir tabağa cips ya da kızılımsı kabuk gibi bir şeyler koyuyordu. Artık hiç soru sormaya cesaret edemiyordu. Sonra küçük sarmısak dişlerini yerleştiriyordu.

"Daha çabuk ol, bu akşam hiç oyalanacak zamanımız yok."

Pantolonunu bağlamak için bir parça ip buldu, kâğıt şapkası ha bire gözlerinin üstüne düştüğü için söyleniyordu. Yanındaki arkadaşı bıçak kutusundan küçük bir tutturgaç çıkarttı:

"Al..."

"Teşekkür ederim."

Sonra kenarlarını alırken üçgen biçimindeki ekmeklerin nasıl hazırlanacağını kendisine anlatan çalışanlardan birini dinledi:

"Nasıl kızarmış olmalarını istiyorsun?"

"Nar gibi..."

"Hadi, bana bir örnek yap. Bana tam olarak istediğin rengi göster..."

"Renk, renk... Bu renkten belli olmaz, bu bir hissetme işi."

"Ama ben renklerle hareket ederim, bunun için de bana bir örnek yap yoksa çok strese girerim..."

Görevine dört elle sarıldı ve hiç hazırlıksız yakalanmadı. Garsonlar kızarmış ekmekleri alıp bir peçetenin kıvrımları arasına yerleştiriyorlardı. Küçük bir övgü duysa bundan pek hoşlanacaktı: "Ah! Camille, burada bizim için ne harika ekmekler kızartıyorsun!" aman boş ver...

Camille, Franck'ı hep arkasından görüyordu, aletinin önündeki bir baterist gibi fırının önünde çalışıyordu: bir kapak şuraya, bir kapak buraya, bir kaşık şuraya, bir kaşık buraya. Anladığı kadarıyla şef yardımcısı olan uzun boylu sıska adam ona sürekli so-

rular soruyor, Franck da bu soruları kısa sözcüklerle yanıtlıyordu. Tüm tencereler bakırdandı, onları tutmak için bir bez kullanması gerekiyordu. Birkaç kez yanmış olmalıydı, çünkü elini ağzına götürmeden önce birkaç kez salladığını görmüştü.

Şef öfkeleniyordu. İşler yeterince hızlı yürümüyordu. Kimileriyse fazla hızlı gidiyordu. Bu yeterince sıcak değildi. Bu fazla pişirilmişti. "İşinize yoğunlaşın, Beyler, işinize yoğunlaşın!" diyordu sürekli.

İşi rahatladıkça önündeki hareketlilik giderek arttı. Etkileyiciydi. Terlediklerini, alınlarındaki terleri silmek için başlarını kediler gibi omuzlarına sürttüklerini görüyordu. Özellikle ızgarayla uğraşan çocukların yüzü kıpkırmızı kesilmişti, kümes hayvanlarına her gidiş gelişleri arasında şişelerinden su içiyorlardı. (Kanatları olan şeylerdi bunlar, kimisi bir piliçten çok daha küçüktü, kimisi de iki kat daha iri...)

"Sıcaktan geberiyoruz... Burası kaç derecedir dersin?"

"Hiçbir fikrim yok. Şurası, fırının üstü en az kırk derece olmalı. Belki de elli? Buraları fiziksel olarak en zor koşullarda çalışılan yerler. Al, bunu bulaşıkhaneye götür. Dikkat et de kimseyi rahatsız etme."

Dev gibi bulaşık teknelerinin içinde dengede duran tencereleri, kapakları, sahanları paslanmaz kâseleri, süzgeçleri ve tavaları görünce gözleri fal taşı gibi açıldı. Ufukta tek bir Beyaz yoktu, konuştuğu ufak tefek adam başını sallayarak elindekini aldı. Göründüğü kadarıyla tek kelime Fransızca bilmiyordu. Camille bir an durup onu izledi ve dünyanın öbür ucundan kopup gelmiş bir göçmeni her görüşünde olduğu gibi Rahibe Teresa'nın hiçe sayılan küçük çocukları gözlerinin önünde coşkuyla kıpırdadılar: Nereden geliyordu? Hindistan'dan? Pakistan'dan? Burada bulunmak zorunda kaldığına göre kim bilir nasıldı hayatı? Ya bugün? Hangi gemiler? Hangi kaçakçılık? Hangi umutlar? Hangi bedelle? Hangi fedakârlıklar ve sıkıntılarla? Nasıl bir gelecek? Nerede yaşıyordu? Kaç kişiyle birlikte? Ve çocukları nerede?

Varlığının onu öfkelendirdiğini hissettiğinde başını sallayarak geri döndü.

"Bulaşıkhanedeki o adam nereli?"

"Madagaskarlı."
İlk başarısızlık.
"Fransızca biliyor mu?"
"Tabiî! Yirmi yıldır burada yaşıyor!"
Hadi, çıtkırıldım hanım, sen git yat en iyisi..."

Camille yorulmuştu. Hep kabukları soyulacak, doğranacak, yıkanacak ya da yerine yerleştirilecek bir şeyler çıkıyordu. Ne koşturmaca... Bu kadar şeyi nasıl yiyebiliyorlardı? Bu kadar şeyi mideye indirmek neye yarıyordu? Neredeyse patlayacaklardı! 220 avro kaç frank ediyordu? Yaklaşık 1 500 frank... Püff... İnsan bu paraya neler yapmazdı ki... Biraz gayret etse küçük bir seyahate bile çıkabilirdi. Örneğin İtalya'ya. Bir kafenin terasına oturabilir, içinde hep çok şekerli kahve bulunan daima kalın kahve fincanlarını dudaklarına götürerek dünyadaki tüm kızların konuştuğu aynı saçmalıkları birbirine anlatan güzel, genç kızların sohbetine kendini kaptırabilirdi...

Bu paraya alınabilecek nice desen, nice yer, nice yüz, nice miskin kedi, nice muhteşem şey... Kitaplar, diskler, tüm bir yaşam boyu kullanılabilecek giysiler, oysa burada... Birkaç saat içinde her şey bitecek, bedeli ödenecek, hazmedilecek ve bedenden dışarı atılacaktı.

Böyle düşünmekte haksızdı, bunu biliyordu. Bilinçliydi, her şeyi açık açık görüyordu. Daha çocukken yemekle ilgisini kesmeye başlamıştı, çünkü çocukluğunda yemek saatleri bir sürü acıyla eşanlamlıydı. Duygusal bir küçük kızın sıkıcı anı. Küp gibi içen bir annenin özensiz, sevgisizce pişirdiği bir tabak yemeği önüne sürdüğü yalnız bir küçük kız. "Ye! Sağlığın için yararlı!" diyordu annesi, kendisine yeniden bir sigara yakarak. Ya da, ebeveynleriyle birlikte tek başınayken, tuzağa düşmemek için başını mümkün olduğunca önüne eğiyordu: "Hey, Camille, burada olmadığı zamanlarda babanı özlüyorsun, değil mi? Öyle değil mi, ha?"

Sonra, artık çok geç olmuştu... Yemek yeme zevkini yitirmişti... Zaten bir dönem annesi hiç yemek pişirmemişti... Diğerleri ergenlik sivilcesiyle kaplanmışken, o iştahsızlığa yakalanmıştı. Herkes bu yüzden başının etini yemişti, ama o hep paçayı kurtarmayı bilmişti. Hep iyi niyetli olduğu için onu bir türlü köşeye sıkıştıramamışlardı. Bu kız da... onların bu berbat dünyalarını artık hiç istemiyordu, ama acıktığında yiyordu yemeğini. Tabiî yiyor-

du, yoksa bugün burada olur muydu! Ama onlarsız yiyordu. Yatak odasında. Yoğurtlar, meyveler ya da değişik şeyler... Kitap okuyarak, düş kurarak, at resimleri çizerek ya da Jean-Jacques Goldman'ın şarkı sözlerini kopyalayarak.

Kaçır beni.

Evet, kendi güçsüzlüklerini, zayıflıklarını biliyordu, ama bir masanın çevresinde kimin mutlu olma şansı bulunduğunu kestirmekte oldukça beceriksizdi. Ama yine de... tek yemeğe 220 avro, şarap hariç, pek fazla, değil mi?

Geceyarısı şef iyi yıllar diledi ve herkese bir bardak şampanya ikram etti.

"İyi yıllar, Küçükhanım, ördekleriniz için ayrıca teşekkürler... Charles bana müşterilerin ördeklerinize hayran kaldığını söyledi... Bunu ben de biliyordum, ne yazık ki... İyi yıllar Bay Lestafier... 2004 yılında şu domuzluğu biraz bıraksanız, emin olun artacaktır..."

"Ne kadar artacak, Şef?"

"Ah! Siz dalga geçin! Size duyduğum saygı artacak!"

"İyi yıllar Camille... Biz... Sen... Öpüşülmüyor mu?"

"Evet, evet, öpüşülüyor tabiî!"

"Ya ben?" dedi Sébastien.

"Ben de" diye ekledi Marc... "Hey, Lestafier! Çabuk piyanonun başına koş, bir şeyler taşıyor!"

"Bu Ducon. Tamam, iyi... Kızın burada işi bitti mi? Biraz oturabilir mi?"

"Çok iyi akıl ettin, benim odama gelin evlat" diye ekledi şef..."

"Hayır, hayır, sonuna kadar burada kalmak istiyorum. Bana yapacak iş verin..."

"Güzel, insanlar şimdi tatlıyı bekliyor... Sen ona süslemeler için yardım et..."

Camille sigara kâğıdından daha ince, dondurulmuş, buruşturulmuş, binlerce şekilde yoğurulmuş değişik şekerlemeleri bir araya topladı, çikolata yongalarıyla, portakal kabuklarıyla, meyve şekerlemeleriyle oynadı, meyve suları ve kestane şekerlemeleriyle süslemeler yaptı. Pastacı yamağı ellerini uzatmış onun çalışmasını izliyor: "Ama siz bir sanatçısınız! Ama o bir sanatçı!" diye sürekli tekrarlıyordu. Şefse bu çılgınlıklara başka bir gözle ba-

kıyordu: "Tamam, bu gece özel bir gece olduğu için kabul, ama tabağın güzel olması her şey demek değildir... Güzel görünsün diye yemek yapılmaz ki, Tanrı aşkına!"

Camille kremanın üzerine meyve özüyle şekiller çizerken gülümsüyordu.

Yo, hayır:.. Güzel bir şey yapmak her şey demek değildi. Bunu çok iyi biliyordu, hem de fazlasıyla...

Saat ikiye doğru deniz biraz sakinleşti. Şef artık şampanya şişesini elinden bırakmıyordu, kimi aşçılar başlarındaki şapkayı çıkartmıştı. Hepsinin yorgunluktan canı çıkmıştı, ama çalışma yerlerini temizlemek ve bir an önce çekip gitmek için son bir gayret gösteriyorlardı. Her şeyin üstünü örtmek için kilometrelerce streç film harcıyorlar, soğuk odaların önünde itişip kakışıyorlardı. Çoğu servisi eleştiriyor, performanslarını yorumluyordu; nerelerde başarısız olduklarını ve nedenlerini, suçun kimde olduğunu ve malzemelerin nasıl olduğunu tartışıyorlardı... Hâlâ hızını alamamış atletler gibi bir türlü kopamıyorlar, işyerlerini ovup pırıl pırıl etmek için dişlerini tırnaklarına takıyorlardı. Bu Camille'e sanki streslerini atma ve canlarını tamamen çıkartma yollarıymış gibi göründü...

Camille sonuna kadar yardım etti onlara. Diz çökmüş, buzdolabının içini temizliyordu.

Sonra duvara dayandı, garsonların kahve makinelerinin çevresinde dolanmalarını seyretti. Garsonlardan biri karanfillerle, çikolatalarla, hatmi çiçekleriyle, reçellerle, mini pastalarla, sigaralarla ve daha bir sürü şeyle dolu dev bir araba itiyordu... Mmm... Şimdi onun da canı bir sigara içmek istemişti.

"Davete geç kalacaksın."

Döndü ve arkasında yaşlı bir adam gördü.

Franck dik durmaya gayret ediyordu, ama bitmişti, ter içindeydi, iki büklüm olmuştu, benzi solmuş, gözleri kan çanağına dönmüş, yüz hatları gerilmişti.

"On yıl yaşlanmış gibisin."

"Olabilir. Canım çıktı. İyi uyuyamadım, üstelik bu tür şölenlerden de hiç hoşlanmam. Hepsi aynıdır. Seni Bobigny'ye bırakmamı ister misin? Bir ikinci kaskım daha var. Yalnızca hazırlayacağım birkaç sipariş kaldı, sonra gideriz."

"Hayır... Artık orasının benim için hiçbir anlamı yok. Oraya

vardığımda onlar kafayı çoktan bulmuş olacaklar. İşin eğlenceli yanı hep birlikte sarhoş olmak, yoksa can sıkıcı oluyor."

"Tamam öyleyse, ben de eve dönüyorum, ayakta duracak halim kalmadı."

Sébastien konuşmalarının arasına girdi:

"Marco ile Kermadec'i bekliyoruz, sonra nerede buluşuluyor?"

"Beni saymayın, ben bittim... Eve döneceğim..."

"Ya sen, Camille?"

"O da bitik bir halde."

"Hiç de değil" diye sözünü kesti Camille, "yani, aslında evet, ama yine de kutlamak istiyorum."

"Emin misin?" diye sordu Franck.

"Tabiî eminim, yeni yılı karşılamak gerek. Diğerlerinden daha iyi geçmesi için, öyle değil mi?"

"Kutlamalardan nefret ettiğini sanıyordum."

"Doğru, ama düşünsene, bu benim ilk doğru kararım: '2003'te inanmıyordum, 2004'te çıldırıyorum'."

"Nereye gidiyorsunuz?" dedi Franck, içini çekerek.

"Ketty'ye..."

"Yo, hayır, orası olmaz... Sen de çok iyi biliyorsun."

"Tamam, öyleyse La Vigie'ye."

"Orası da hiç olmaz."

"Çekilmezsin Lestafier. Sen çevredeki tüm garson kızlarla yattın diye hiçbir yere gidilemiyor. Ketty'deki hangisiydi? Peltek peltek konuşan şişman kız mı?"

"Peltek peltek konuşmuyordu" dedi öfkeyle Franck.

"Hayır, sarhoşken düzgün konuşur, ama içmediğinde dili peltekleşir, haberin olsun. Zaten boş ver, artık orada çalışmıyor."

"Emin misin?"

"Evet."

"Kızıl saçlı olanı?"

"O da artık çalışmıyor. Hey, bunları neden umursuyorsun ki, sen bu kızla değil misin?"

"Hayır, o benimle birlikte değil" dedi öfkeyle Camille.

"Tamam, iyi... Siz ne bok yerseniz yiyin, biz işler bitince buluşuyoruz..."

"Oraya gitmek ister misin?"

"Evet. Ama önce bir duş yapmak isterdim."

"Okey. Seni bekliyorum. Ben eve gelmiyorum, gelirsem yığılıp kalırım."

"Hey!"
"Ne?"
"Az önce beni öpmedin."
"Tamam, işte..." dedi alnına küçük bir öpücük kondurarak.
"Bu kadarcık mı? 2004'te daha çılgın olacağını sanıyordum?"
"Sen verdiğin kararların tekini olsun tuttun mu?"
"Hayır."
"Ben de öyle."

19

Ya onlar kadar yorgun olmadığından ya da alkole daha dayanıklı olduğundan, onlara ayak uydurmak, gülüp eğlenebilmek için kendine hemen bir bira daha ısmarlaması gerekti. Kendini on yıl gerilere, kimi şeylerin henüz gün gibi açık olduğu günlere gitmiş gibi hissediyordu. Sanat, hayat, gelecek, yeteneği, sevgilisi, mevkii, şuradaki peçete halkası ve tüm bu gibi ufak tefek şeyler.

İnan olsun, hiç de tatsız şeyler değildi bunlar.

"Hey, Franck, ne o, bu akşam içmiyor musun?"

"Ben geberdim."

"Hadi, sana bir şey olmaz. Hem tatilde değil misin?"

"Evet."

"Öyleyse?"

"Yaşlandım."

"Hadi, iç bir bardak. Yarın uyursun."

Bardağını isteksizce uzattı; hayır, yarın uyumayacaktı. Yarın *Bulunmuş Zaman*'a, yaşlıların SPA'sına gidecek, nenesi içini çekerek pencereden dışarıyı seyrederken o terk edilmiş birkaç neneyle birlikte iğrenç çikolatalar yiyecekti.

Şimdi, karnı ağrıyordu.

Bunu hiç düşünmemeyi yeğliyordu, bardağındakini bir dikişte içti.

Hiç belli etmeden Camille'e bakıyordu. Günün saatine göre beliriyor ya da kayboluyordu çilleri, gerçekten tuhaf bir olaydı.

Camille ona yakışıklı olduğunu söylemişti, şimdi de kalkmış şu uzun boylu avanakla zaman geçiriyordu, püfff... bu kadın milletinin hepsi aynıydı.

Franck Lestafier'nin ruhsal durumu hiç iyi değildi.
Hatta ağlamak bile geçiyordu içinden.
N'oldu ki? Yolunda gitmeyen bir şey mi var adamım?

Şey... Nereden başlayayım?

Bok gibi bir iş, bok gibi bir hayat, batıda bir büyükanne ve planlanan bir taşınma. Kırık dökük açılır kapanır bir yatakta uyumak, her molada bir saat yitirmek. Bir daha Philibert'i asla görememek. Kendini koruması, karşılık vermesi, öfkelenmesi ve sonunda kendini kabul ettirmesi için bir daha onu asla dürtükleyememek. Benim tatlı şişman, yakışıklım diye çağıramamak. Fransa kralının yatağı ve prenses banyosuyla kızları şaşırtamamak. Camille'le onun sanki yaşamışçasına 14 Savaşı'ndan konuşmalarını ya da karşılıklı kadeh tokuştururmuşçasına XI. Louis'den söz etmelerini bir daha duyamamak. Bir daha Camille'in yolunu gözleyememek, sigarasının kokusundan geldi mi gelmedi mi anlamak için kapıyı açıp dışarıyı koklayamamak. Arkasını döner dönmez o gün neler çizdiğini görmek için defterine koşamamak. Bir daha yatamamak ve aydınlatılmış Eiffel Kulesi şeklindeki gece lambasını görememek. Ve sonra Paris'te kalmak, her servis sonrasında bir kilo kaybetmek ve bira içerek bu kiloyu geri almak. İtaat etmeyi sürdürmek. Her gün. Her zaman. Yaptığı tek şey buydu: itaat etmek. Ve şimdi sıkıştırılmış, kıstırılmıştı ta... Hadi, söyle, ne zamana kadar, söyle! Evet ya, işte bu... Camille yüzüne çarpana kadar... Sanki kendisine eziyet çektirmezse hayatını düzene koyamıyordu.

Kahretsin, ama yine de hoş! Benden başka çıkar sağlayacağınız kimse yok mu artık? Doğru, yeterince yükümü tuttum.

Botlarım bok içinde, çocuklar, hadi başka kapıya. Ben, tamam. Paramı ödedim.

Camille masanın altından bir tekme attı:
"Hey... İyi misin?"
"İyi yıllar" sözcükleri döküldü ağzından.
"İyi değil misin?"
"Ben yatmaya gidiyorum. Hoşça kalın."

20

Camille geç kalmadı. Yalnızca Foucault'daki grup yüzünden değil, o çocuklar... Hep enayi bir iş yaptıklarını yineleyip duruyorlardı... şey... bu işi yapmalarının nedeni... Sonra Sébastien vardı, asılmaya başlamıştı... Kendisiyle yatmak gibi bir şansı olması için o salak sabahtan kibar olmayı bilmeliydi. Şans verilenler daha baştan bellidir: Sizi yatağa atmayı düşünmeden önce kibar davranan çocuklar...

Franck'ı kanepeye büzülmüş olarak buldu.

"Uyuyor musun?"

"Hayır."

"İyi değil misin?"

"2004'te kendimi aşmaya karar verdim" diye inledi.

Camille gülümsedi:

"Bravo..."

"Ne demezsin, uygun bir kafiye bulayım diye canım çıktı... Şunu düşündüm: 2004'te yüzüm yemyeşildi, ama sen üzerine kusacağımı düşünecektin..."

"Ne harika bir şairsin sen, senin yaptığın..."

Franck sustu. Oyun oynayamayacak kadar yorgundu.

"Geçen gün dinlediğin gibi güzel bir müzik koy bize..."

"Olmaz. Zaten mutsuzsan, bu seni iyileştirmez.."

"Kastafiore'ni koyarsan, biraz daha kalır mısın?"

"Bir sigara içimi..."

"Kabul."

Ve Camille bu hafta yüz yirmi sekizinci kez Vivaldi'nin *Nisi Dominus*'unu koydu.

"Ne anlatıyor?"

"Bekle, şimdi söyleyeceğim... Tanrı dostlarını uykularında ihsanlara boğuyor..."

"Dâhice."

"Güzel, değil mi?"

"Bilmeeem..." diye esnedi. "Anlamıyorum..."

"Tuhaf, geçen gün Dürer için de bana aynı şeyi söylemiştin. Ama bu öğrenilmez ki! Güzeldir, o kadar."

"Hayır, yine de öğrenilir. Sen istesen de, istemesen de öğrenilir."

"..."

"Dindar mısın?"

"Hayır. Yani, evet... Bu tarz bir müzik dinlediğimde, çok güzel bir kiliseye girdiğimde ya da beni heyecanlandıran bir tablo, sözgelimi Meryem'e Müjde'yi gördüğümde yüreğim öylesine kabarır ki Tanrı'ya inandığım duygusuna kapılırım, ama yanılıyorum; benim asıl inandığım Vivaldi... Vivaldi, Bach, Haendel ya da Fra Angelico... Tanrı olan onlar... Diğeri, Tanrı, o bir bahane... Zaten onda bulduğum tek nitelik tüm onları esinleyecek, tüm başyapıtları esinleyecek kadar güçlü olması..."

"Senin konuşmandan çok hoşlanıyorum. Daha akıllanıyormuşum gibi geliyor."

"Kes şunu..."

"Ama doğru."

"Çok fazla içtin."

"Hayır. Yeterince içmedim."

"Bak dinle... Bu da güzel... Çok daha neşeli... Zaten benim ayinlerde sevdiğim şey de bu: neşeli anlar, Gloria'da olduğu gibi, ve tüm bunlar dibe vurduğun bir anda seni kurtarmaya gelir. Tıpkı hayatta olduğu gibi."

Uzun bir sessizlik.

"Şimdi uyuyor musun?"

"Hayır, sigaranın ucunu izliyorum."

"Biliyor musun, ben..."

"Sen ne?"

"Senin burada kalman gerektiğini düşünüyorum. Evden ayrılışım konusunda Philibert'le ilgili olarak söylediklerin senin için de geçerli. Gidersen çok mutsuz olacağını, kırılgan dengesini korumasında senin de benim kadar etkili olduğunu düşünüyorum..."

"Son cümleyi Fransızca olarak bir daha yineler misin?"

"Gitme, kal."

"Olmaz... Ben... ben ikinizden de çok farklıyım... Nenemin dediği gibi el bezleri ile bulaşık bezlerini birbirine karıştırmamak gerek..."

"Farklıyız, bu doğru, ama nereye kadar? Belki yanılıyorum ama üçümüz birlikte kolu kanadı kırık güzel bir ekip oluşturuyoruz, öyle değil mi?"

"Bunu sen söylüyorsun..."

"Hem sonra farklı ne demek? Yumurta kırmasını bile bilmeyen ben, bütün bir günü mutfakta geçirdim, teknodan başka müzik dinlemeyen sen, Vivaldi dinleyerek uyuyorsun. Senin şu bulaşık bezi ile el bezi hikâyen palavra. İnsanların birlikte yaşamalarını engelleyen şey aptallıkları, farklılıkları değil. Tam tersine, sen olmasaydın semizotu yaprağını bile tanıyamayacaktım."

"İşine yarayacaksa..."

"Bu da aptallık işte. Neden işime yaraması gerekiyor? Neden hep bu verimlilik kavramı? İşime yaraması ya da yaramaması umurumda bile değil, benim hoşuma giden böyle bir şeyin var olduğunu öğrenmek."

"Farklı olduğumuzu görüyorsun. Sen de, Philou da, ikiniz de gerçek dünyada değilsiniz, hayat konusunda en küçük bir fikriniz yok, yaşamak için nasıl mücadele edilmesi gerektiği konusunda ve daha bir sürü konuda en küçük bir fikriniz yok... Ben siz ikinizden önce hiç entel görmedim, ama sizden iyi bir fikir edindim."

"Neydi bu edindiğin fikir?"

Ellerini salladı:

"Bu fikir: Vay canınaydı... Oh, küçük kuşlar ve güzel kelebekler! Vay canına, ne kadar sevimliler. Bir konuyu ele alacak mısınız üstadım? Tabiî, üstadım, hatta iki konuyu. Bu sayede aşağıya inmemiş olacağım. Ah! Hayır! Sakın aşağıya inmeyin, aşağısı çok pis kokuyor."

Camille ayağa kalktı, müziği kapattı.

"Haklısın, bir yere varılamayacak. En iyisi senin çekip gitmen. İyi yolculuklar dilemeden önce sana iki şey söylememe izin ver: Birincisi tam olarak senin entelektüellerinle ilgili... Onların ağzına sıçmak kolay... evet, hem de çok kolay... Genellikle pek kaslı, güçlü kuvvetli değildirler, üstelik dövüşmekten de hoşlanmazlar... Bundan postal, madalya ya da büyük limuzinlerin sesleri kadar rahatsız olmazlar; hiç dirençli değillerdir... Ellerinden kitap-

larını, gitarlarını, kalemlerini ya da fotoğraf makinelerini almak yeter, o an hiçbir işe yaramaz birer beceriksiz olup çıkarlar... Zaten diktatörlerin de yaptığı ilk iş budur: gözlükleri kırmak, kitapları yakmak ya da konserleri yasaklamak. Bu onlar için hiç de zor değildir ve bu sayede olası birçok karşıtlığın da önüne geçebilirler... Ama entel olmak kendi kendini eğitmeyi, meraklı olmayı, dikkatli olmayı, hayranlık duymayı, heyecanlanmayı, tüm bunların nasıl ayakta durduğunu anlamaya çalışmayı ve bir gün öncesinden daha az aptal olarak yatmayı sevmek demekse, ben bunu tümüyle üstlenirim; yalnızca bir entel olduğum için değil, bir entel olmaktan gurur duyduğum için. Çok, çok gurur duyduğum için, hatta. Senin deyişinle bir entel olduğum için senin yerlerde sürünen motosiklet gazetelerini okumaktan kendimi alamadım ve yeni R 1200 GS modeli motosiklete yanık benzinle de gidebilmesini sağlayan küçük bir aygıt eklendiğini biliyorum... Ah!"

"Sen neler zırvalayıp duruyorsun?"

"Geçen gün, tüm entelliğimle senin *Joe Bar Team* dergilerini yürüttüm ve beni tüm öğleden sonra güldürdü. İkinci şey, sen bize ahlak dersi verecek durumda değilsin, adamım. Sen mutfağını gerçek dünya mı sanıyorsun? Tabiî ki hayır. Tam tersi. Sen dünya hakkında ne biliyorsun ki? Hiçbir şey. On beş yıldan fazladır değişmez çalışma saatlerine, küçük operet hiyerarşine ve gündelik uğultularına kapanıp kalmışsın. Belki de bu işi sırf bu yüzden seçmişsindir. Annenin kucağından hiç ayrılmamak, çevrenin hep yemeklerle dolu olacağından emin olmak için. Kim bilir... Sen bizden daha çok ve daha zor koşullarda çalışıyorsun, bu apaçık ortada, ama biz, tüm entelliğimizle, dünyayı gerçekleştiriyoruz. Her sabah iniyoruz. Philibert dükkânına gidiyor, ben katlarıma. Ve senin şu hayatı sürdürme davan. *Life is a jungle, struggle for life*[1] ve tüm o karmakarışık işler, onları ezbere biliriz... İsteseydin sana ders bile verebilirdik... Bunun üzerine, iyi akşamlar, iyi geceler ve iyi yıllar."

"Efendim?"

"Yok bir şey. Fazla çılgın olmadığını söylüyordum."

"Hayır, ben hırçınım."

"O ne demek?"

"Bir sözlüğü aç, ne demek olduğunu bulursun..."

"Camille!"

"Evet."

"Bana güzel bir şeyler söyle..."

1. Yaşam bir cangıldır, hayatta kalmak için mücadele etmektir. (ç.n.)

"Neden?"

"Yıla iyi başlamak için..."

"Hayır. "

"Hadi ama..."

Camille arkasını döndü.

"Artık el bezleri ile bulaşık bezlerini aynı çekmeceye koy, biraz karışıklık olunca hayat daha güzel oluyor."

"Ya ben? Yıla iyi başlamak için sana güzel bir şeyler söylememi istemez misin?"

"İstemem. Ya da söyle... Hadi."

"Biliyor musun... Kızarmış ekmeklerin harikaydı."

Üçüncü bölüm

1

Ertesi sabah Camille'in odasına girdiğinde saat on biri biraz geçiyordu. Ona sırtı dönüktü. Üzerinde hâlâ kimonosu vardı, pencerenin önünde oturuyordu.

"Ne yapıyorsun? Resim mi çiziyorsun?"

"Evet."

"Ne çiziyorsun?"

"Yılın ilk gününü..."

"Göstersene."

Başını kaldırdı, gülmemek için yanaklarının ısırdı.

80'li yılların Hugo Boss tarzı, biraz fazlaca büyük ve biraz fazla parlak, apoletli tertemiz bir kostüm, hardal sarısı sentetik bir gömlek ve çizgili bir kravat vardı üzerinde. Çorapları gömleğiyle uyumluydu, işlenmemiş domuz derisi ayakkabıları acı veriyor olmalıydı.

"Ne var?" diye homurdandı.

"Yo, hiçbir şey yok, sen... Çok şık olmuşsun..."

"Pek rahatsız... Büyükannemi restorana yemek yemeğe davet ettim de..."

"Pek güzel..." dedi gülerek Camille, "senin gibi yakışıklı bir çocukla çıktığı için bayağı gururlanacak."

"Çok tuhaf. Kafamı nasıl meşgul ediyor bir bilsen. Neyse, gidilecek artık."

"Paulette'le mi? Şalı yapan hani?"

"Evet. Zaten bu yüzden geldim buraya. Onun için bir şeyin olduğunu söylememiş miydin?"

"Söyledim. Kesinlikle."

Camille ayağa kalktı, koltuğun yerini değiştirdi ve gidip küçük bavulunu karıştırdı.

"Şuraya otur."
"Neden?"
"Bir armağan."
"Benim resmimi mi yapacaksın?"
"Evet."
"İstemiyorum."
"Neden?"
"..."
"Nedenini bilmiyor musun?"
"Bana bakılmasından hoşlanmam."
"Çok çabuk çizerim."
"Olmaz."
"Canın isterse... Senin küçük bir portrenin onu mutlu edeceğini düşünmüştüm. Hep aynı takas hikâyesi, biliyor musun? Ama diretmeyeceğim. Asla diretmem. Bu benim tarzım değil."
"Tamam öyleyse, çabuk çiz, oldu mu?"

"Uymuyor..."
"Yine ne var?"
"Kostüm... Kravat, hiçbir şey uymuyor. Bu sen değilsin."
"Çırılçıplak soyunmamı mı istiyorsun?" diyerek sırıttı.
"Ah, evet, pek güzel olurdu! Yakışıklı bir çıplak..." diye yanıtladı Camille, gözünü kırpmadan.
"Dalga mı geçiyorsun?"
Paniğe kapılmıştı.
"Tabiî dalga geçiyorum. Çok fazla yaşlısın. Üstelik çok da kıllı olmalısın..."
"Hiç de değil! Hiç de değil! Ben kararında kıllıyım."
Camille gülüyordu.
"Hadi. Hiç olmazsa ceketini çıkart, kravatını gevşet."
"Üfff, bağlayana kadar canım çıkmıştı."

"Bana bak. Hayır, öyle değil... Sanki kazık yutmuş gibisin, rahatla biraz... Seni yemeyeceğim, salak; resmini yapacağım."
"Ah, evet." dedi yalvaran bir sesle, "Çiz beni, Camille, çiz beni."
"Harika. Bu aptal gülümsemeni koru. Şimdilik istediğim bu."

"Bitiyor mu?"
"Neredeyse bitti."
"Sıkıldım. Konuş benimle. Zaman geçsin diye bir hikâye anlat bana..."

"Bu kez kimden söz etmemi istersin?"

"Kendinden..."

"..."

"Bugün ne yapacaksın?"

"Etrafı toplayacağım. Biraz da ütü. Sonra gezmeye gideceğim. Güneş pek güzel. Sonunda muhakkak bir kafeye ya da çay salonuna giderim. Yabanmersini reçelli tartlardan yerim. Mmmm. Biraz şansım varsa orada bir de köpek olur. Şu sıralar çay salonlarındaki köpeklerin koleksiyonunu yapıyorum. Onlar için özel bir defterim var, olağanüstü güzel küçük bir Moleskine. Daha önceleri güvercinler için öyle bir defterim olmuştu. Güvercinlerden kopmam mümkün değil. Montmartre'daki güvercinler, Londra'da Trafalgar Meydanı'ndaki güvercinler ya da Venedik'te San Marco Meydanı'ndaki güvercinler, hepsini yakaladım."

"Söylesene bana..."

"Evet..."

"Neden her zaman yalnızsın?"

"Bilmiyorum."

"Erkeklerden hoşlanmıyor musun?"

"İşte yine oraya geldik. Senin karşı konulmaz çekiciliğine duygusuz kalan bir kız kesinlikle lezbiyendir, öyle mi?"

"Hayır, hayır, yalnızca düşünüyordum, o kadar. Her zaman kötü giyiniyorsun, çekiciliğin sıfır, tüm bunlar..."

Sessizlik.

"Evet, evet, erkeklerden hoşlanıyorum. Kızlardan da, ama iyi not et, tercihim erkeklerdir."

"Hiç kızlarla yattın mı?"

"Aman Tanrım... Defalarca!"

"Dalga mı geçiyorsun?"

"Evet. Hadi, bitti. Giyinebilirsin."

"Göster bakayım."

"Kendini tanımayacaksın. İnsanlar kendilerini asla tanımazlar."

"Neden şuraya iri bir leke yaptın?"

"O gölge."

"Ya?"

"Buna lavi denir."

"Ya? Ya bu, bu ne?"

"Senin perçemlerin."

"Ya?"

"Hayal kırıklığına mı uğradın? Al, bunu da al... Geçen gün Play Station oynarken çizdiğim bir desen..."

Ağzı kulaklarında:

"Evet, bu tamam! Bu benim!"

"Ben birincisini tercih ederim, ama olsun. Sana götürmek için onu bir dosyanın içine koymak kalıyor, o kadar."

"Bana bir kâğıt ver."

"Neden?"

"Öyle. İstersem ben de senin portreni yaparım."

Bir süre Camille'i süzdü, dilini çıkararak dizlerinin üzerine eğildi ve kargacık burgacık çizilmiş bir şey uzattı.

"Evet?" dedi Camille merakla.

Franck bir eğri çizmişti. En dibinde küçük siyah bir nokta olan bir salyangoz kabuğu.

Camille bir tepki göstermiyordu.

"Küçük nokta, sensin."

"An... Anlamıştım..."

Dudakları titriyordu.

Franck kâğıdı elinden çekip aldı.

"Hey! Hadi! Camille, gülmek içindi! Bu bir şey değil ki! Bu hiçbir şey değil!"

"Evet, evet" diye onayladı Camille, elini alnına götürerek. "Bu hiçbir şey değil, bunun tamamen bilincindeyim. Hadi, git artık, geç kalacaksın."

Tulumunu kapının önünde giydi, kaskını başına geçirirken kapıyı kapattı.

Küçük nokta, sensin...

Bu herif, çok salak.

2

İlk kez yiyecek dolu bir sırt çantası taşımadığı için benzin deposunun üzerine uzandı, hızın büyüleyici bir biçimde her şeyi unutturuşuna bıraktı kendini: bacaklar iki yana yapıştırılmış, kollar gergin, göğüs ısıtılacak; can sıkıcı şeyleri kaskı çatlatırcasına geride bırakarak hiçbir şey düşünmeden bileklerini elinden geldiğince kıvırıyordu.

Hızlı gidiyordu. Aşırı hızlı. Bile bile yapıyordu bunu. Görmek için yapıyordu.

Kendini bildi bileli bacaklarının arasında hep bir motor, avuçlarının içinde hep bir kaşıntı olmuştu, kendini bildi bileli ölümü asla ciddi bir sorun olarak görmemişti. Fazladan bir mutsuzluk, o kadar... Ve dahası... Bu cezayı çeken orada olmayacaksa, gerçekte ne önemi vardı ki?

Eline üç kuruş geçtiğinde, küçük bütçesine yük olması pahasına kendisine bir motosiklet armağan etmek için borçlanmıştı, ne zaman biraz usta üç ahbap edinse, sayaçta birkaç milimetre öne geçmenin bedelini çok ağır ödemişti. Kırmızı ışıklarda sakindi, asfaltta asla iz bırakmazdı, başkalarıyla rekabete girişmezdi ve aptalca risklere girmenin boşuna olduğunu düşünürdü. Yalnızca fırsatını bulduğunda sıvışır, gaza basarak tek başına yola çıkar ve koruyucu meleğine güçlük çıkarırdı.

Hız yapmaktan hoşlanıyordu. Bunu gerçekten seviyordu. Dünyadaki her şeyden çok. Hatta kızlardan bile. Hız ona hayatının en güzel anlarını armağan etmişti: sakin, yatıştırıcı, özgür... On dört yaşında, kibrit kutusu üzerindeki bir karakurbağası gibi (o dönemde kullandıkları bir deyimdi bu) çift tekerinin üzerine yattı-

ğında Touraine'deki küçük mahallenin kralıydı; yirmi yaşında, Saumur yakınlarında üçüncü sınıf bir tiyatroda kan ter içinde çalıştıktan sonra elden düşme ilk motosikletini almıştı ve bugün bu onun iki servis arasındaki tek meşgalesiydi: bir motosiklet hayal etmek, satın almak, onu ovup temizlemek, eskitmek, yeni bir motosikletin hayalini kurmak, bir satış temsilcisine gitmek, eskisini satmak, yenisini almak, onu ovup temizlemek, vb.

Motosikleti olmasaydı, büyük olasılıkla, her seferinde hayatını anlatmaması için Tanrı'ya dua ederek, yaşlı kadını daha çok telefonla arardı.

Sorun, bunun da artık işe yaramamasıydı. 200 km hızda bile bir türlü hafiflemiyordu içi.

210 km'de bile, 220 km'de bile beyni çalışmaya devam ediyordu. Araçların arasından ustaca sızması, yanlamasına gitmesi, tek teker üzerinde kalkması, arabalardan kurtulması hiçbir işe yaramıyor, kimi gerçekler gömleğine yapışıp kalıyor, iki benzin istasyonu arasında beynini kemirip duruyordu.

Ve bugün, el çantasız, sırt çantasız, ufak tefek, sevimli iki büyükanneyle yemek yemekten başka bir şey yapmayacağı bu, gıcır gıcır bir metelik gibi parlak ve yağışsız 1 ocak gününde nihayet evden çıkabilmiş olsa da, kenara çekilip yol veren kibar otomobil sürücülerine bacağını açarak teşekkür etme gereği bile duymuyordu.

Pes etmişti, bir yerden bir yere giderken aynı eski plak dönüp duruyordu kafasında: Neden bu yaşam? Ne zamana kadar? Ve bundan kurtulmak için ne yapmalı? Neden bu yaşam? Ne zamana kadar? Ve bundan kurtulmak için ne yapmalı? Neden bu yaşam? Ne zamana...

Yorgunluktan çok zevkten gebermişti. Yvonne'u teşekkür etmek için davet etmiş olsa da, itiraf etmesi gerekirse, aslında sohbeti sürdürmesi için çağırmıştı onu. Onun sayesinde otomatik pilota takıp gidebilirdi. Küçük bir gülümseme sağa, küçük bir gülümseme sola, onları mutlu etmek için birkaç küfür, kahve zamanı gelmiş olurdu bile... Alt tarafı...

Yvonne geçerken Paulette'i hücresinden alacak, sonra üçü birden, çıraklık dönemini geçirdiği, bir süre çalıştığı, kimi iyi anılar bıraktığı, minik masa örtüleri ve kurutulmuş çiçeklerle dolu kü-

çük bir restoran olan Hôtel des Voyageurs'de buluşacaklardı... 1990 yılıydı. Sanki milyonlarca ışık yılı önce...

O dönemde neyi vardı? Bir Fazer Yamaha, değil mi?"

Beyaz çizgiler arasında zikzaklar çiziyordu, güneşin yakıcılığını hissetmek için kaskının siperini kaldırmıştı. Taşınmayacaktı. Hemen taşınmayacaktı. Orada, hayatın bir sabah gecelikli bir kızla geri döndüğü o çok büyük dairede kalabilirdi. Pek fazla konuşmuyordu ama, o geldiğinden beri yeniden bir ses gelmişti daireye. Philibert nihayet odasından çıkıyordu artık, her sabah birlikte çikolata içiyorlardı. Kız uyanmasın diye artık kapıları çarpmıyordu ve onun yandaki odada kıpırdadığını duydukça daha rahat uyuyordu.

Başlangıçta onu kapı dışarı edememişti, ama şimdi, her şey yolundaydı. Onu yenmişti.

Hey? Ne dediğini kulağın duyuyor mu?

Ne?

Bak, safı oynamaya kalkışma... İçtenlikle gözlerimin içine bak, Lestafier, onu, onu yendiğini mi sanıyorsun?

Şey... hayır...

Ah, pekâlâ! Bunu tercih ederim... Pek kurnaz biri olmasan da... Beni ürkütüyorsun!

Ah, pekâlâ... Hiç şaka yapamayacak mıyız...

3

Şehirlerarası otobüslerin mola yerinde durdu, kapıdan geçerken kravatının düğümünü düzeltti.

Patroniçe onu kollarını açarak karşıladı:

"Aman ne kadar yakışıklı! Ah! anlaşılan Paris'ten giyiniyorsun! René seni kucaklıyor. Servisten sonra yanına gelecek."

Yvonne ayağa kalktı, nenesi ona sevgiyle gülümsedi.

"Nasılsınız kızlar? Göründüğü kadarıyla bütün gününüzü kuaförde geçirmişsiniz?"

Kızlar keyifli keyifli kikirdedi ve Loire manzarasını kapatmamak için açıldılar.

Nenesi önemli günlerde giydiği tayyörünü sahte bir broş ve tüylü bir yakayla süslemişti. Yaşlılarevinin kuaförü pek başarılı sayılmazdı, saçlarının rengi masa örtüsü kadar turuncu olmuştu.

"Kuzum, kuaförün saçını bayağı iyi boyamış."

"Ben de aynı şeyi söylüyordum" diye sözünü kesti Yvonne, "Bu renk çok güzel olmuş, değil mi, Paulette?"

Paulette başını sallıyor, ağzı kulaklarında, kareli peçetesiyle dudaklarının kenarını siliyordu, torununu gözleriyle yiyor, yemek listesinin arkasından cilveler yapıyordu.

Her şey Franck'ın tahmin ettiği gibi geçti: "Evet", "Hayır", "Ya öyle mi?", "Olamaz", "Kahretsin...", "Özür dilerim", "Canı cehenneme", "Hay aksi..."den başka bir şey söylemedi, Yvonne boşlukları başarıyla doldurdu.

Paulette pek fazla konuşmuyordu.

Nehri seyrediyordu.

Şef kısa bir süre yanlarına geldi, yıllanmış bir Armagnac ikram etti, kadınlar önce kabul etmediler, ama sonra bir yudumluk ayin şarabı gibi bir dikişte içiverdiler. Şef, Franck'a aşçılık öyküleri anlattı ve onlarla birlikte çalışmaya ne zaman döneceğini sordu...

"Parigot'lar[1] yemek yemeyi pek bilmez. Kadınlar rejimdedir, erkeklerse gelecek hesabı düşünür. Onlardan pek hoşlanmadığını adım gibi biliyorum. Öğlen, ne yediği umurunda bile olmayan işadamları gelir, akşamsa surat asarak yirminci evlilik yıldönümlerini kutlayan çiftler, çünkü arabalarını kötü park etmişlerdir ve çıktıklarında onu polisin çekici parkında bulacaklarından korkmaktadırlar. Yanılıyor muyum?"

"Ah, biliyor musunuz, bu benim hiç umurumda değil. Ben işimi yapıyorum..."

"İşte ben de bunu söylüyorum. Sen orada maaşını almak için yemek pişiriyorsun. Buraya dön, dostlarla birlikte balığa çıkarız."

"Kandırmaya mı çalışıyorsun, René?"

"Hah... Kimi?"

Yvonne arabasını almaya gittiğinde Franck büyükannesinin giymesi için yağmurluğunu tuttu.

"Al, bunu sana o gönderdi."

Sessizlik.

"Ne, hoşuna gitmedi mi?"

"Gitti... gitti..."

Ağlamaya başladı.

"Bu resimde, o kadar yakışıklısın ki..."

Sevmediği resmi gösteriyordu büyükannesi.

"Biliyor musun, verdiğin şalı her gün kullanıyor."

"Yalancı..."

"Yemin ederim!"

"Öyleyse haklısın. O küçük kız pek normal biri değil" dedi gülümsediğini gizleyerek.

"Nene... Ağlama... Şimdi dışarı çıkacağız..."

"Evet... Yola koyulalım..."

"..."

"Biliyor musun, bazen hazır olduğumu düşünüyorum, bazen de, ben... Ben..."

"Oh... neneciğim benim..."

Ve hayatında ilk kez ona sıkı sıkı sarıldı.

1. Parislileri küçümsemek için kullanılan bir deyiş. (ç.n.)

Parkyerinde birbirlerinden ayrıldılar, ona deliğine kadar eşlik etmek zorunda kalmadığı için rahat bir soluk aldı.

Üzerine bindiğinde motosikleti ona her zamankinden daha ağır geldi.

Kız arkadaşıyla randevusu vardı, bir döşeği, bir evi, bir işi vardı, hatta Ribouldingue'ini, Filochard'ını[2] daha yeni bulmuştu; yine de yalnızlıktan geberiyordu.

Ne boktan durum, diye mırıldandı kaskının içinden, ne boktan durum... Bunu üçüncü kez yinelemedi, çünkü hem işe yaramıyor hem de siperini buğulandırıyordu.

Ne boktan durum...

2. René Pellos'un *Les Pieds Nickeles* adlı çizgi romanlarının kahramanları. (ç.n.)

4

"Yine mi unuttun anah..."

Camille cümlesini tamamlamadı, abonede yanılmıştı. Franck değildi, geçen günkü kızdı. Noel akşamı Franck'ın becerdikten sonra kapı dışarı ettiği kız.

"Franck yok mu?"

"Yok. Büyükannesini görmeye gitti."

"Saat kaç?"

"Şey... yedi sularıydı, herhalde."

"Onu burada beklersem seni rahatsız eder miyim?"

"Tabiî ki etmezsin... Gir içeri..."

"Seni rahatsız ediyor muyum?"

"Yok canım! Televizyonun karşısında pinekliyordum."

"Sen, sen televizyon mu seyrediyorsun?"

"Evet, neden?"

"Seni uyarıyorum, en geri zekâlı olanını seçtim... Orospu giyimli kızlar, kostümleri üzerlerine sıkı sıkı oturmuş, bacaklarını erkeksi bir biçimde açarak fişleri okuyan animatörler... Sanırım bu ünlü kişilerle yapılan bir tür karaoke ama hiçbirini tanımıyorum..."

"Tanıyorsun, onu tanıyorsun, *Star Academy*'deki çocuğu..."

"O ne, *Star Academy*?"

"Ah, evet, haklıymışım... Franck da bana aynen öyle söylemişti, sen hiç televizyon seyretmiyorsun..."

"Pek fazla seyretmem... Ama buna bayılıyorum... Sıcacık bir inin içinde yan gelip yatmış gibi hissediyorum kendimi... Mımm... Erkeklerin hepsi yakışıklı, sürekli öpüşüyorlar, kızlar ağlarken rimellerinin akmamasına özen gösteriyor... Sen de göreceksin, çok sürükleyici..."

"Bana da yanında bir yer açar mısın?"

"Gel..." dedi Camille yana çekilerek ve ona battaniyesinin öbür ucunu uzatarak. "Bir şey içer misin?"

"Sen ne içiyorsun?"

"Bourgogne..."

"Dur, ben de gidip bir bardak alayım."

"Neler oluyor?"

"Anlamıyorum ki."

"Bana biraz içki koy, ben sana anlatayım."

Reklam aralarında birbirlerine bir sürü şey anlattılar. Kızın adı Myriam'dı, Chartres'tan geliyordu, Saint-Dominique Caddesi'ndeki bir kuaför salonunda çalışıyordu ve XV. Bölge'de ikinci elden bir stüdyo kiralamıştı. Franck'ı merak ettiler, ona küçük bir not bıraktılar ve yayın yeniden başladığında sesini yükselttiler. Üçüncü reklam arasının sonunda arkadaş olmuşlardı.

"Onu ne kadar zamandır tanıyorsun?"

"Bilmem... Belki bir ay olmuştur..."

"Ciddi misiniz?"

"Hayır."

"Neden?"

"Senden söz etmekten başka bir şey yapmıyor da ondan. Hayır, şaka yapıyorum. Bana yalnızca senin çok güzel resim çizdiğini söyledi. Buradayken düzeltmemi ister misin?"

"Anlamadım?"

"Saçlarını?"

"Şimdi mi?"

"Tabiî şimdi, çünkü daha sonra kafayı bulur ve kulaklarından birini kesebilirim."

"Yanında hiçbir şey yok ki, makasın bile yok."

"Banyoda ustura yok mu?

"Şey... var. Galiba Philibert hâlâ Yontma Taş Devri'nden kalma bir tür bıçak kullanıyor..."

"Tam olarak ne yapacaksın?"

"İncelteceğim..."

"Bir aynanın karşısına geçmek seni rahatsız eder mi?"

"Korkuyor musun? Ne yaptığıma bakmak mı istiyorsun?"

"Hayır, sana bakmak istiyorum."

Myriam, Camille'in saçlarını inceltti, Camille resimlerini çizdi.

"Bu resmi bana verecek misin?"

"Hayır, istediğin her şeyi alabilirsin, ama bu hariç... Bunun gibi bölük pörçük bile olsa tüm otoportreleri saklarım..."

"Neden?"

"Bilmiyorum... Kendimi çize çize bir gün kendimi tanıyabileceğimi sanıyorum."

"Bir aynada gördüğünde, kendini tanımıyor musun?"

"Kendimi hep çirkin buluyorum."

"Ya resimlerinde?"

"Resimlerimde her zaman çirkin bulmuyorum."

"Böyle daha iyi olmadı mı?"

"Favoriler yaptın, Franck'ınkiler gibi..."

"Sana yakışıyor..."

"Jean Seberg'i tanır mısın?"

"Hayır, o kim?"

"Bir aktris. Onun da saçı aynen böyleydi, ama sarıydı."

"Ah, sorun buysa, bir dahaki sefere seni sarışın yapabilirim!"

"Çok sevimli bir kızdı. En sevdiğim yazarlardan biriyle yaşıyordu. Sonra bir sabah arabasının içinde ölü bulundu. Bu kadar güzel bir kız kendini öldürecek cesareti nereden bulur ki? Bu hiç adil değil, öyle değil mi?"

"Belki onu daha önceden çizmeliydin. Kendini görmesi için."

"İki yaşındaydım."

"Franck'ın bana anlattığı şeylerden biri de buydu."

"Onun intihar ettiği mi?"

"Hayır, senin bir sürü hikâye anlattığın..."

"İnsanları seviyorum da ondan... şey... sana borcum ne kadar?"

"Orada dur."

"Öyleyse yerine bir armağan vereceğim."

Geri döndüğünde Myriam'a bir kitap uzattı.

"*Kral Solomon'un Bunalımı*... Güzel mi?"

"Güzelden de öte... Onu tekrar arayabilir misin, endişeleniyorum... Başına bir kaza gelmiş olmasın?"

"Üff... Kaygılanmana hiç gerek yok. Beni unuttu herhalde. Artık bunu kanıksamaya başladım."

"Öyleyse neden hâlâ onunla birliktesin?"

"Yapayalnız kalmamak için."

Franck kaskını çıkarttığında onlar ikinci şişeye başlamışlardı.

"Hey, siz burada ne işler karıştırıyorsunuz?"

"Bir porno film seyrettik" diyerek gülüştüler. "Senin odanda bulduk. Seçmekte bayağı zorlandık, değil mi Mimi? Adı neydi bunun?"

"*Dilini çek de yelleneyim.*"

"Ah, evet, o... Harika..."

"Bu saçmalıklar da ne demek oluyor? Benim hiç porno filmim olmadı ki!"

"Ya öyle mi? Ne tuhaf... Belki de biri odanda unutmuştur?" diye dalga geçti Camille.

"Belki de sen karıştırmışsındır" diye ekledi Myriam, "sen *Amélie Poulain* aldığını sanıyordun, bir de baktın elinde *Dilini çek...*"

"Ne demek oluyor tüm bu..." kızlar kahkahalarla gülerken o ekrana baktı. "Evet, ikiniz de kafayı bulmuşsunuz."

"Evet..." dediler utanarak.

Franck söylenerek salondan çıkarken:

"Hey?" diye seslendi Camille.

"Yine ne var?"

"Nişanlına bugün ne kadar yakışıklı olduğunu göstermeyecek misin?"

"Hayır. Canımı sıkmayın."

"Göster" diye yalvardı Myriam, "Göster bana, sevgilim!"

"Bir striptiz" diye bağırdı Camille.

"Çırılçıplak kalana kadar" diye zenginleştirdi diğeri.

"Striptiz! Striptiz! Striptiz!" diye bağırdılar koro halinde.

Franck bakışlarını yukarıya kaldırıp başını salladı. Aşağılanmış havasına bürünmek istiyordu, ama başaramıyordu. Gebermişti. Kendini yatağa atmayı ve bir hafta boyunca hiç uyanmamayı arzuluyordu.

"Striptiz! Striptiz! Striptiz!"

"Çok güzel. Bunu siz istediniz. Televizyonu kapatın, küçük kâğıt paralar hazırlayın, yosmalarım."

Sexual Healing'i koydu ve –nihayet– motosikletçi eldivenlerinden işe başladı.

Sıra, nakarata geldiğinde:

Get up, get up, get up, let's make love tonight
Wake up, wake up, wake up, cause you dôû it right,

Sarı gömleğinin son üç düğmesini parçalayarak bir çırpıda açtı ve kalçalarını Travolta gibi muhteşem bir biçimde kıvırarak gömleğini başının üzerinde çevirdi.

Kızlar kalçalarını tutarak tepiniyorlardı

Üzerinde yalnızca pantolonu kalmıştı, arkasını döndü, kalçasını bir birine, bir diğerine doğru sallayarak pantolonunu bacaklarından ağır ağır kaydırdı ve slipinin üzerinde DIM DIM DIM yazan geniş lastiği göründüğünde, göz kırpmak üzere Camille'e doğru döndü. O anda müzik sustu, Franck da pılı pırtısını büyük bir hızla topladı.

"Tamam, hadi, saçmalıklarınız pek sevimliydi, ama şimdi ben yatmaya gidiyorum."

"Ah..."

"Ne feci..."

"Acıktım" dedi Camille.

"Ben de."

"Franck, biz acıktık..."

"Mutfak şurada, dümdüz gideceksin, solda..."

Birkaç dakika sonra Philibert'in ekose sabahlığıyla döndü.

"N'oldu? Yemek yemiyor musunuz?"

"Hayır, ne yapalım... Açlıktan ölelim bari... Yeniden giyinen bir Chippendale, yemek pişirmeyen bir aşçı, bu akşam gerçekten hiç şansımız yok..."

"Tamam" diyerek içini çekti, "Ne istiyorsunuz? Tuzlu mu, tatlı mı?"

"Mımmm... Leziz..."

"Biraz makarna, o kadar..." diye yanıtladı Franck alçakgönüllülükle, Don Patillo sesini kullanarak.

"İçine neler koydun?"

"Birkaç ufak tefek şey."

"Leziz" diye yineledi Camille. "Tatlı olarak ne var?"

"Alevde pişirilmiş muz. Beni bağışlayın, kızlar, ama sınırlı olanaklarla yapıyorum bunları. Zaten göreceksiniz. Rom, Monoprix'nin Old Nick'i değil, bilesiniz."

"Mımmm" diye yinelediler bir daha, tabaklarını yalayarak, "ondan sonra?"

"Ondan sonra, uyku ve ilgilenenler için söylüyorum, odam orada, sağda en dipte."

Franck kanepede başı önüne düşmüş uyuklarken kendilerine birer bitki çayı yaptılar ve son sigaralarını içtiler.

"Ah, Don Juan'ımız *healing*'iyle, yaydığı cinsel kokuyla bayağı yakışıklı..." diye fısıldadı Camille.

"Evet, haklısın, çok hoş."

Franck yarı komada gülümsüyordu, susmalarını rica etmek için bir parmağını dudaklarına götürdü.

Camille banyoya girdiğinde Franck ile Myriam çoktan oradaydı. Sizden-sonra-tatlım'ı oynayamayacak kadar yorgundular ve Myriam iyi geceler dileyerek kendisininkini kutusuna yerleştirirken Camille kendi diş fırçasını kaptı.

Franck lavaboya eğilmiş, diş macununu tükürmekle meşguldü, doğrulduğunda bakışları karşılaştı.

"Bu saçı o mu yaptı?"

"Evet."

"Güzel olmuş."

Aynadaki yansımalarına gülümsediler ve bu yarım dakika normalden daha uzun sürdü.

"Mavi pijamanı giyebilir miyim?" diye bağırdı, odasından Myriam.

Franck hızlı hızlı ovdu dişlerini, çenesi diş macunu içinde, yine aynadaki kızla konuştu:

"Agasıgılsegeniginlegebigirligiktegeuguyugumagakigistegemegemnegesagaçmagalık..."

"Efendim?" dedi Camille, kaşlarını çatarak.

"İnsanın yatacak bir dam altı olmaması ne saçmalık, diyordum."

"Ah, evet" dedi gülümseyerek, "evet, saçma. Gerçekten."

Franck'a doğru döndü:

"Dinle beni, Franck, sana söylemek istediğim önemli bir şey var. Dün hiçbir kararıma uymadığımı sana itiraf etmiştim, ama burada, birlikte almamızı ve saygı göstermemizi istediğim bir karar var..."

"Artık içmememizi mi istiyorsun?"

"Hayır."

"Sigarayı bırakmamızı mı?"

"Hayır."

"Ne istiyorsun öyleyse?"

"Benimle bu küçük oyunu oynamayı kesmeni istiyorum."

"Hangi oyun?"

"Bunu sen çok iyi biliyorsun. Senin şu cinsel planların, epey ağır tüm küçük imaların... Seni... seni kaybetmek istemiyorum, aramızda kızgınlık olsun istemiyorum. Burada artık her şeyin çok iyi yürüyüp gitmesini istiyorum. Buranın üçümüzün... Öyle işte, üçümüzün de huzur içinde yaşayacağı bir yer olmasını istiyorum. Sakin, kavgasız gürültüsüz bir yer... Ben... Sen... Biz... ikimiz de hiçbir yere gitmiyoruz, hiçbir yere gidilmiyor, anlıyor musun? Yani söylemek istediğim... Tabiî birlikte yatılabilinir, evet, güzel, ama sonra? İkimiz de sıradan insanlar olurduk ve ben... Yani, her şeyi mahvetmek yazık olurdu."

Franck ne yaptığını biliyordu ve cevap vermeden önce saniyelerce bekledi:

"Dur bakalım, sen neden söz ediyorsun? Sana seninle yatmak istediğimi hiç söylemedim. İsteseydim bile yapamazdım. Çok sıskasın. Bir erkeğin seni okşamayı arzulayacağını nasıl düşürsün? Kendine dokun, dostum! Kendine dokun! Tümüyle çıldırıyorsun..."

"Seni uyarmakta ne kadar haklı olduğumu görüyor musun? Her şeyi ne kadar açık gördüğümü görüyor musun? İkimizin arasında asla yürüyemezdi. Sana her şeyi en uygun biçimde söylemeye çalışıyorum, buna karşılık küçük boktan saldırganlığın, aptallığın, karamsarlığın ve kırıcılığından başka bana verebileceğin bir şey yok. Ne mutlu ki beni asla okşayamayacaksın! Ne mutlu! Kırmızı hayvan ayaklarını ve yenmiş tırnaklarını midem kaldırmaz! Sen onları kendi garson kızlarına sakla!"

Camille kapının koluna tutunuyordu:

"Tamam, düşündüğümü başaramadım... Sussam daha iyi olurdu... Ah! Aptalın tekiyim ben... Çok aptalım... Dahası, her zaman böyle de değilimdir... Hiç böyle değilimdir... Ben saldırıya hazırlanan, işler sarpa sardığında da parmaklarının ucuna basarak kaçan tiplerdenim."

Franck banyo küvetinin kenarına oturmuştu.

"Evet, genelde ben hep böyle davranırım... Ama şimdi aptal bir kız gibi davrandım, seninle konuşmak için kendimi zorladım çünkü..."

"Çünkü ne?"

"Çünkü... daha önce de söyledim, bu evin huzurlu bir yer olarak kalması benim için önemli... Neredeyse yirmi yedi yaşına basacağım ve hayatımda ilk kez kendimi bu kadar iyi hissettiğim, akşam dönmekten bu kadar mutlu olduğum bir yerde oturuyorum, bu duyguyu yaşayalı çok uzun zaman olmasa da yüzüme karşı yaptığın tüm iğrençliklere rağmen hâlâ buradayım ve kalmak için özsaygını ayaklar altına alıyorum... Şey... ne dediğimi anlıyor musun, yoksa havaya mı konuşuyorum?"

"..."

"Tamam, iyi... Ben yapmaya gidiyorum, şey... yatmaya gidiyorum..."

Franck gülümsemekten kendini alamadı.

"Özür dilerim, Camille... Seninle birlikteyken kendimi çok aptal hissediyorum..."

"Evet."

"Ben neden böyleyim?"

"Güzel soru... Şimdi ne yapıyoruz? Baltaları gömüyor muyuz?"

"Hadi. Ben kazmaya başladım bile..."

"Harika. O zaman şu öpücüğü veriyor muyuz birbirimize?"

"Hayır. Gerekirse seninle yatabilirim bile, ama seni yanağından öpmek, bu kesinlikle olmaz. Şu an için, bu pek zor olur..."

"Aptalsın..."

Ayağa kalkmadan bir süre bekledi, büzüldü, uzun süre ayak parmaklarına, ellerine, tırnaklarına baktı, ışığı söndürdü, onun duymaması için yastığa bastırarak Myriam'a dalgın dalgın sahip oldu.

5

Bu sohbet çok pahalıya patlasa da, o akşam güvensizlikle bedenine hafifçe dokunarak soyunsa da, kadınlığın en stratejik bölgelerindeki, dizlerindeki, kalçalarındaki, omuzlarındaki kemiklerinin dışarı fırlamışlığının verdiği moral bozukluğunu ve güçsüzlüğü hissetse de kusurlarını sayarak uyumakta bayağı zorlansa da konuştuğuna pişman değildi. Hemen ertesi gün Franck'ın davranış biçiminden, şaka yapışından, gürültü yapmamaya, farkında olmadan bencillik etmemeye gösterdiği özenden, mesajın yerine ulaştığını anladı.

Myriam'ın hayatındaki varlığı her şeyi kolaylaştırıyordu, onu ciddiye almasa bile olsa geceyi genellikle dışarıda geçiriyor ve rahatlamış olarak eve dönüyordu.

Camille, onun küçük şakalarını arıyordu zaman zaman, aptal kadın, diyordu kendi kendine, çok hoştu... Ama bu zayıflık anı asla uzun sürmüyordu. Küvette sıçramış sular gördüğünde dinginliğin bedelini anlıyordu: ölçüsüzlük. Hem sonra gerçekten neredeydi? İçtenlik neredeydi, oyun nerede başlıyordu? Tek başına masaya, iyi çözülmemiş bir kabak gratenin karşısına oturmuş, pencerenin kenarındaki tuhaf şeyi gördüğünde bu saçmalıkları sayıklayıp duruyordu.

Bu Franck'ın dün yaptığı kendi portresiydi.

Bir marulun göbeğine yerleştirilmişti...

Yeniden yerine oturdu, aptal aptal gülümseyerek soğuk kabakları çatalıyla didikledi.

6

Birlikte çok gelişmiş bir çamaşır makinesi satın aldılar ve parasını paylaştılar. Satıcı ona "Ama hanımefendi yerden göğe haklı..." derken ve Camille'e tanıtım boyunca sevgilim diye hitap ederken Franck pek eğlendi.

"Bu kombine aletlerin avantajı" diye söylev çekiyordu satıcı, "ikisinin bir arada olması, böylece yerden de tasarruf sağlanmış oluyor... Maalesef, bugün ev kuran genç çiftlerin durumunu hepimiz biliyoruz..."

"Dört yüz metrekarede üç kişi yaşadığımız ona söylendi mi?" diye fısıldadı Camille, Franck'ın kolunu yakalayarak.

"Sevgilim, lütfen..." diye yanıtladı Franck öfkelenerek, "izin ver de beyefendiyi dinleyeyim."

Camille, Philibert dönmeden makineyi kurması için ısrar etti, "Yoksa bu onu çok fazla strese sokar" ve öğleden sonrasını eskiden "çamaşırhane" denilen, mutfağın yanındaki küçük odayı temizlemekle geçirdi.

Bir yığın şey buldu, çarşaf yığınları, kenarları işlemeli el bezleri, masa örtüleri, önlükler ve oymalı peçeteler... Göz kamaştırıcı kutular içinde kurumuş eski sabunlar ve çatlak çatlak olmuş malzemeler: soda kristalleri, keten tohumu yağı, tebeşir tozu, pipoları temizlemek için alkol, Saint-Wandrille marka cila, Rémy marka nişasta, kadifeden yapboz parçaları gibi dokunmanın hoş olduğu bir sürü şey... Her çeşit kıldan ve her boydan etkileyici bir fırça koleksiyonu, kadın şemsiyesi güzelliğinde bir toz fırçası, eldivenlere şekil vermekte kullanılan şimşirden bir el ve halıları dövme-

ye yarayan sorgun ağacından bir çeşit raket.

Tüm bu hazineyi yan yana büyük bir deftere çiziyordu.

Gitmek zorunda kalacağı gün Philibert'e armağan etmek üzere hepsinin resmini çizmeyi kafasına koymuştu...

Etrafı toplamaya her kalkıştığında kendini yerde bağdaş kurmuş, mektuplar ve fotoğraflarla dolu şapka kutularına gömülmüş buluyor, üniformalı yakışıklı bıyıklılarla, Renoir'ın bir tablosundan çıkmış soylu hanımlarla, sağ elini beş yaşında sallanan bir tahta atın, yedi yaşında bir çemberin, on iki yaşında bir biblonun üzerine koymuş, kolluklarını göstermek için omuzlarını öne çıkarmış, küçük kızlar gibi giydirilmiş erkek çocuklarıyla saatler geçiriyordu...

Evet, bu yere bayılıyordu ve artık hemen hemen her gün saatine baktığında dehşetle yerinden sıçrıyor, metronun koridorlarında koşuşturuyor, saatinin kadranını işaret eden Süper Josy'den sürekli azar işitiyordu... Boş ver...

"Nereye gidiyorsun böyle?"
"Çalışmaya, çok geç kaldım."
"Sıkı giyin, hava çok soğuk."
"Olur baba... Bu arada..." diye ekledi Camille.
"Evet?"
"Philou yarın geliyor..."
"Ya?"
"Akşam için izin aldım... Sen de burada olacak mısın?"
"Bilmiyorum..."
"Tamam..."
"Hiç olmazsa bir atkı al..."
Kapı kapanmıştı bile...

Kızıyorum, olmuyor, sıkı giyinmesini söylüyorum, olmuyor, beni umursamıyor bile, diye söylendi. Bu kız beni canımdan bezdiriyor.

Yeni yıl, aynı sıkıcı işler. Aynı ağır mı ağır cila makineleri, hep aynı tıkalı aspiratörler, aynı numaralanmış kovalar ("artık sorun istemiyorum, kızlar!"), epey pazarlıkla alınmış aynı malzemeler, aynı tıkalı lavabolar, aynı güzel Mamadou, aynı yorgun iş arkadaşları, aynı gergin Jojo... Her şey aynı.

Camille daha formundaydı ve daha az çalışıyordu. Taşlarını girişe bırakmış, yeniden çalışmaya koyulmuştu, gün ışığını izliyor,

artık gündüzünü gece yapmak için bir neden görmüyordu. Sabahları, en üretken olduğu zamandı ancak güçten kuvvetten düştüğü bir işten yorgun argın eve dönüp saat iki ya da üçte yatarsa insan sabah nasıl çalışabilir?

Elleri karıncalanıyor, beyni tıkır tıkır çalışıyordu: Philibert gelmek üzereydi, Franck birlikte yaşanılır hale gelmişti, evi çekici kılan şeyler tartışılmazdı. Kafasını bir düşünce kemiriyordu. Bir tür fresk... Yo, hayır, bir fresk değil, bu biraz fazla iddialı bir sözcüktü... Ama bir esinlenme... evet, işte, bir esinlenme. Yaşadığı yerin bir kroniği, imgesel bir biyografisi. Burada o kadar çok malzeme, o kadar çok anı vardı ki. Yalnızca eşyalar değil. Yalnızca fotoğraflar değil, ama bir hava vardı. Diğerinin deyişiyle *bir atmosfer*... Fısıltılar, hâlâ kimi yürek çarpıntıları... O ciltler, o üzerlerine resim yapılmış tuvaller, o tepeden bakan silmeler, o porselen elektrik düğmeleri, o çıplak teller, o metal buyotlar, o küçük lapa tencereleri, o sipariş kapaklar ve tüm o sararmış etiketler...

Dünyanın sonu...

Philibert onları uyarmıştı: Bir gün, belki de yarın, gitmek, giysilerini, kitaplarını, disklerini, anılarını, iki sarı Tupperware'i toplamak ve her şeyi terk etmek gerekecekti.

Sonra? Kim bilir? En iyisi paylaşmak, en zoru kocaman eşyalar, güğümler ya da Emvas... Çerçeveli duvar saati ve silindir şapkalar tabiî ki alıcı bulacaktır, ama pipoları temizlemek için kullanılan alkol, perde püskülleri, üzerinde küçük ithaf yazısı *In memoriam Vénus, 1887-1912, burnu benekli gururlu al kısrak* yazısı bulunan at kuyruğu, banyodaki rafta duran mavi şişe kimin umurundaydı?

Nekahet mi? Dalgınlık mı? Hafif bunama mı? Camille bu fikrin aklına ne geldiği zamanı, ne de nasıl geldiğini biliyordu, ama aklına gelmişti işte –belki bunu yaşlı Marki kulağına fısıldamıştı– ve tüm bunlar, bu zarafet, bu yıkılmakta olan dünya, bu küçük sanat ve kentsoylu gelenekleri müzesi yalnızca onun gelişini, bakışını, şefkatini ve büyülü fırçasını beklemişti sonunda yok olmaya karar vermeden önce...

Bu garip düşünce gidip geliyor, gün ortasında kayboluyor, genellikle bir sürü alaycı gülüş onları kafasından uzaklaştırıyordu. Ama zavallı kızım... Sen ne yapıyorsun? Kendini ne sanıyorsun? Bunlarla kim ilgilenir, söylesene bana?

Ama gece olduğunda... Ah! gece! Zamanının çoğunu bir su kovası önünde çömelmiş, önlüğünün naylon koluna burnundan akan damlaları silerek geçirdiği korkunç oda gezmelerinden döndüğünde, plastik bardakları ve gereksiz kâğıtları atmak için on kez, yüz kez yere eğildiğinde, can sıkıcı çiziktirmelerin: *Ya o? İçinizdeyken ne hissediyor?* gibi şeyleri bastıramadığı soluk metro koridorlarında kilometrelerce yol gittiğinde, anahtarlarını girişteki konsolun üzerine bıraktığında ve bu büyük dairenin bir ucundan diğerine parmaklarının ucuna basarak gittiğinde onları duymazlıktan gelemiyordu: "Camille... Camille..." diye gıcırdıyordu parke, "Bizi bırakma..." diye yalvarıyordu eski püskü eşyalar, "Yazık! Neden Tupperware'ler de biz değil?" diye güceniyordu ölüm döşeğinde fotoğrafı çekilmiş olan yaşlı general. "Doğru!" diyordu koro halinde deri düğmeler, "Neden?"

O zaman Camille karanlıkta oturuyor, onları yatıştırmak için kendine bir sigara sarıyordu. Birincisi, Tupperware'leriniz umurumda değil, ikincisi ben buradayım, beni öğleden önce uyandırın yeter, koca salaklar çetesi...

Ve balodan sonra tek başına, yürüyerek evine dönen Prens Salina'yı düşünüyordu... Az önce, dünyasının yıkılışına tanık olan, yol boyunca kanlı öküz iskeletleri ile sebze ve meyve kabuklarını gördüğünde bu işin bir an önce bitmesi için Tanrı'ya yalvaran güçsüz prensi...

Beşinci kattaki adam onun için bir paket Mon Chéri çikolatası bırakmıştı. Bunları en sevdiği şefine veren Camille, "Koca çılgın" derken kıs kıs güldü ve Pat Hibulaire'den onun adına teşekkür etmesini istedi: "Teşekkür ederim, ama bakın... İçi likörlü olanlarından bırakamaz mıydınız?"

Ne kadar tuhaf biriyim, diye içini çekti resmini bırakırken, ne kadar tuhaf biriyim...

Kafası bu düşüncelerle dolu, dalgın, alaycı, bir taraf *Leopar*'da bir taraf kir içinde, çamaşır suyu bidonlarının ve tüm alet edevatların konduğu asarsörün arkasındaki bölümün kapısını itti.

Ondan başka herkes çıkmıştı; alacakaranlıkta soyunurken yalnız olmadığını anladı.

Yüreği ağzına geldi, uyluklarından aşağıya doğru sıcak bir şey-

lerin aktığını hissetti; altına kaçırmıştı.

"Ora... Orada biri mi var?" diye kekeledi elektrik düğmesini bulmak için eliyle duvarı yoklayarak.

Adam oradaydı, yere oturmuştu, panik halindeydi, deli deli bakıyordu, gözleri kokainden ya da yokluğundan çukurlaşmıştı, bu yüzleri ezbere bilirdi. Kımıldamıyordu, artık soluk almıyordu, iki eliyle köpeğinin ağzını kapatıyordu.

Bir an öylece durdular, yapacakları bir hata yüzünden, birbirlerini öldürmeyeceklerini anlamalarına yetecek kadar bir süre karşılarındakini sessizce süzdüler ve adam parmağını ağzına götürmek için elini köpeğinin ağzından çektiğinde, Camille onu yeniden karanlığa gömdü.

Kalp atışları düzelmişti. Ne yapacağını bilemeden. Mantosunu kaptığı gibi kıçın kıçın dışarı çıktı.

"Şifre!" diye inler gibi bir ses çıkardı adam.

"E... efendim?"

"Binanın şifresi?"

Artık ne yaptığını bilmiyordu, ağzında geveledi, şifreyi adama verdi, duvarlara tutunarak çıkışı aradı ve kendini soluk soluğa, ter içinde caddede buldu.

Gece bekçisiyle karşılaştı:

"Bu akşam sıcak sayılmaz, değil mi?"

"..."

"İyi misin? Hortlak görmüş gibisin..."

"Yorgunum..."

Donmuştu, sırılsıklam olmuş giysilerini, mantosuyla sıkıca kapattı ve yanlış yöne doğru yürüdü. Nihayet nerede olduğunu anladığında, bir taksi bulmak için beyaz çizgiler boyunca ilerledi.

İç ve dış sıcaklığı (+20 , -3) gösteren lüks bir araba. Bacaklarını açtı, başını cama dayadı, yolun geri kalan bölümünü havalandırma ızgaralarının üzerine ya da kapı köşelerine büzülmüş küçük insan yığınlarını seyrederek geçirdi.

Dikkafalılar, inatçılar, farlarının ışığına yakalanmamak için alüminyum örtüleri kabul etmeyenler ve hâlâ ılık asfaltı Nanterre'in çinilerine tercih edenler.

Yüzünü buruşturuyordu.

Kötü anılar geliyordu aklına...

Ya sarılı hayaleti? Öyle genç bir hali vardı ki... Ya köpeği? Bu

bir saçmalıktı, bu... Yanında o varken hiçbir yere gidemezdi... Onunla konuşmalı, şişman Matrix'e karşı uyarmalı, aç mıydı, değil miydi, sormalıydı... O ve köpeği... En son ne zaman yemek yemişlerdi? Camille içini çekti... İnsanlığın yarısı bir havalandırmanın ağzında yer bulmayı hayal ederken bir kırma köpek için endişelenmek, ne saçmalık... Hadi, git yat, büyükanne, beni utandırıyorsun. Tüm bunlar ne demek oluyor? Onu bir daha görmemek için ışığı söndürüyorsun, sonra görkemli bir berlinin arkasında dantel mendilini çiğneyerek sıkıntıdan patlıyorsun...

Git yat, hadi...

Ev boştu, içki aradı, bir içki olsun da ne olursa olsun; yatağının yolunu bulmak için yeterince içti ve gecenin bir saatinde kusmak için uyandı.

7

Tanıdık bir ses kendisine beklediği bilgiyi verdiğinde, elleri cebinde, başı havada, bir ilan panosunun önünde sıçrayıp duruyordu Camille.

"Nantes treni. Saat 20.35'te 9 numaralı perona gelecek. Yaklaşık 15 dakika rötar var. Her zamanki gibi."

"Ah! Sen de mi buradasın?"

"Evet..." dedi Franck. "Kambersiz düğün olmaz... Vay, makyaj yapmışsın! Bu ne? Ruj mu sürdün, yoksa yanılıyor muyum?"

Camille şalının deliklerinin gerisine sakladı gülümsemesini.

"Saçmalıyorsun."

"Hayır, kıskanıyorum. Benim için dudaklarına hiç ruj sürmedin."

"Bu ruj değil, dudak çatlakları için bir şey..."

"Yalancı. Göster..."

"Olmaz. Hâlâ tatilde misin?"

"Yarın akşam yeniden çalışmaya başlıyorum."

"Ya?"

"Büyükannen iyi mi?"

"Evet."

"Benim hediyemi ona verdin mi?"

"Evet."

"Ne oldu?"

"Benim için çıldırıyorsan ancak resmimi böyle güzel yapabileceğini söyledi..."

"Daha neler..."

"Bir şeyler içelim mi?"

"Hayır. Bütün gün evde kapalıydım... Şuraya oturup insanlara bakacağım..."

"Seninle kalabilir miyim?"

Bir gazete kulübesinin yanındaki sıraya büzülerek oturdular ve şaşkın insanların oluşturduğu Büyük Sirk'i seyrettiler.

"Hadi! Koş oğlum! Koş! Hop!.. Çoook geç..."

"Bir avro mu? Olamaz."

"Berbat vücutlu kızların neden düşük bel pantolon giydiğini bana açıklayabilir misin? Bunu hiç anlamıyorum..."

"Bir avro mu? Az önce benden almıştın ya dostum!"

"Şu garip şapkalı anneciğe bak, resim defterin yanında mı? Yazık... Ya şu adam? Karısına kavuştuğu için ne kadar mutlu görünüyor..."

"Bu biraz şüpheli" dedi Camille, "karısı değil, metresi olmalı..."

"Neden böyle söylüyorsun"

"Adamın biri bayramlıklarını giyip kente iniyor, kürk mantolu bir kadına doğru koşup onu boynundan öpüyor... İnan bana, bu epey garip..."

"Püfff... Belki karısıdır?"

"Değil ama! Karısı Quimper'de, bu saatte çocuklarını yatırıyordur. Bak, işte bir çift" diye güldü, hızlı trenin kapısı önünde kavga eden iki kişiyi göstererek...

Franck başını salladı:

"Hiçbir şey bildiğin yok..."

"Fazla duygusalsın..."

Sonra, sırtları kamburlaşmış, sevecen, dikkatli, birbirinin koluna girmiş ufak tefek iki yaşlı geçti önlerinden. Franck onu dirseğiyle dürttü:

"Ah!"

"Boyun eğiyorum..."

"Garlara bayılıyorum."

"Ben de" diye yanıtladı Camille.

"Bir ülkeyi tanımak için otobüs terminallerinde aptal aptal gezinmeye hiç gerek yok, garları ve pazarları dolaşmak yeter, her şeyi anlarsın..."

"Ben de senin gibi düşünüyorum... Şimdiye dek nerelere gittin?"

"Hiçbir yere..."

"Fransa'dan hiç çıkmadın mı?"

"İsveç'te iki ay geçirdim... Sefarethanede aşçılık yaptım... Ama kıştı ve hiçbir şey görmedim. Orada içki içemezsin... Bar yok, hiçbir şey yok..."

"Hıh... ya gar? Pazaryerleri?"

"Gündüzü görmedim..."

"İyi miydi? Neden gülüyorsun?"

"Yok bir şey..."

"Anlatsana."

"Olmaz."

"Neden?"

"Öyle..."

"A!.. Tüm bunların gerisinde bir kadın olayı var..."

"Hayır."

"Yalancı, yalan söylediğini görüyorum... uzayan burnundan..."

"Evet, kalkılıyor mu?" dedi peronları işaret ederek.

"Önce anlat..."

"Anlatacak bir şey yok ki... Saçma sapan şeyler..."

"Sefirin karısıyla yattın, değil mi?"

"Hayır."

"Kızıyla mı yattın?"

"Evet! Öyle! Mutlu musun?"

"Çok mutluyum" dedi kırıtarak, "Sevimli miydi?"

"Tam bir felaket."

"Yapma?"

"Öyle. Danimarka'ya içmeye gitmiş ve körkütük sarhoş olmuş bir İsveçli bile onu istemezdi."

"Neydi? Acıma mı? Hijyen mi?"

"Acımasızlık..."

"Anlatsana."

"Olmaz. Yalnız az önceki kadının adamın karısı olduğunu söylersen anlatırım..."

"Yanılmışım: samur kürklü orospu kesinlikle karısıydı. On altı yıldır evliler, dört çocukları var, birbirlerine tapıyorlar, asansörde üzerine atlıyor, bir gözü de saatte, gelmeden önce ateşe koyduğu yahninin armutları yanmadan adamı tatmin etmek istiyor..."

"Püfff... Yahnide armut olmaz!"

"Öyle mi?"

"Sığır haşlamasıyla karıştırıyorsun..."

"Senin İsveçli kızına gelelim."

"İsveçli değildi, Fransız'dı, söyledim sana... Aslında, aslında kanımı kaynatan kızın kız kardeşiydi... O fazla şımartılmış bir prensesti... Spice Girl gibi giyinmiş, kor gibi yakıcı küçük şıllık... Sanırım onun da canı sıkılıyordu... Zaman geçirmek için gelip küçük kıçını fırınlarımıza dayıyordu. Herkesin hayranlığını üzerinde topluyordu, parmağını tencerelerime batırıyor, bana gizli gizli bakarak yalıyordu... Beni tanıyorsun, erkek olarak zor biri değilimdir, bir gün onu ara katta yakaladım, zırıldamaya başladı alçak. Her şeyi babasına anlatacağını söyledi... Zor biri değilimdir, ama gösterip de vermeyenleri sevmem... Bunun üzerine, ben de hayatı göstermek için ablasına atladım..."

"Kazulet için iğrenç bir şey!"

"Kazuletler için her şey iğrençtir, bunu iyi bilirsin..."

"Sonra ne oldu?"

"Sonra çekip gittim..."

"Neden?"

"..."

"Diplomatik olay mı?"

"Öyle de denebilir... Hadi, şimdi gidiliyor mu..."

"Ben de, ben de senin bana hikâyeler anlatmandan hoşlanıyorum..."

"Hikâye diyorsun..."

"Daha böyle çok hikâye var mı sende?"

"Hayır. Genelde güzel kızları tavlarken kendime acı çektirmeyi seviyorum."

"Daha ileriye gitmeliydik" diye inledi Camille, "ilerideki merdivenlerden inmişse ve taksilere doğru yürümüşse, onu kaçıracağız..."

"Merak etme... Ben Philou'mu tanırım... Her zaman bir direğe çarpana kadar dümdüz yürür, sonra özür diler ve çıkışın nerede olduğunu anlamak için başını kaldırır..."

"Emin misin?"

"Elbette eminim... Hey, söyle bakayım... Âşık mısın ne?"

"Hayır, ama sen bilirsin ne demek olduğunu... Tüm eşyalarını almış vagonundan çıkıyorsun. Biraz yorgun, biraz bitkin, biraz bezginsin... Kimseyi beklemiyorsun ve tak, orada, peronun sonunda biri var ve seni bekliyor... Bunu hiç hayal etmedin mi?"

"Ben hayal mayal kurmam..."

"Ben hayal mayal kurmam" diye yineledi Camille dalga geçe-

rek, "Ben hayal kurmam ve gösterip de vermeyenleri sevmem. Seni uyarmıştım, küçük kız..."

Franck yorulmuştu.

"İşte, bak" diye devam etti Camille, "sanırım bu o, oradaki..."

Peronun en dibinde duruyordu ve Franck haklıydı: blucini, sandığı, çantası, tekerlekli bavulu olmayan tek kişiydi. Bir"i" gibi dimdik duruyor, ağır ağır yürüyor, bir elinde askerî kemerle bağlı büyük bir valiz, diğerinde hâlâ açık bir kitap tutuyordu...

Camille gülümsüyordu

"Hayır, ona âşık değilim, ama o benim sahip olmayı hayal ettiğim ağabey..."

"Tek kız mısın?"

"Ben... Artık bilmiyorum..." diye mırıldandı; çevresine bakınan sevgili zombisine doğru koştu.

Tabiî ki dalgındı, tabiî ki kekeliyordu, tabiî ki elinden bıraktığı valiz Camille'in ayaklarına düştü, tabiî ki bin bir özür diledi, tabiî ki nasıl teşekkür edeceğini bilemezken gözlüklerini kaybetti. Pek tabiî.

"Ah, Camille, nasılsınız... Sanırsınız küçük bir köpek yavrusu, ama, ama, ama..."

"Bana ondan söz etme, artık tutmak mümkün değil..." diye homurdandı Franck.

Camille Philibert'in boynuna asılırken:

"Bavulunu alsana" diye buyurdu, "biliyor musun, sana bir sürprizimiz var..."

"Bir sürpriz, aman Tanrım... Ben... Ben sürprizlerden pek fazla hoşlanmam... Hiç yap... yapmasaydınız böyle..."

"Hey, kaplumbağalar! Bu kadar yavaş yürümek sizi sıkmıyor mu? Burada hamalınızın canı çıkıyor... Kahretsin, bunun içine ne doldurdun? Zırh mı var, ne var?"

"Ah, birkaç kitap... Hepsi bu..."

"Kahretsin, Philou, zaten binlerce kitabın var... Bunları şatoda bırakamaz mıydın?"

"Dostumuz tam formunda..." diye fısıldadı Camille'in kulağına, "Siz nasılsınız?"

"O biz dediğin kim?"

"Şey... yani, siz..."

"Efendim?"

"Se... sen?"

"Ben mi?" diye yineledi gülümseyerek, "Çok iyiyim. Senin burada olmandan mutluyum..."

"Ben de... Her şey yolunda gitti mi? Evde siper kazılmadı, değil mi? Dikenli teller yok. Kum torbaları yok."

"Hiçbir sorun yok. Şu sıralar bir kız arkadaşı var..."

"Ah, çok güzel... Ya kutlamalar?"

"Ne kutlamaları? Kutlama bu akşam! Zaten dışarıda bir yerlerde yeriz... Ben davet ediyorum!"

"Nerede?" diye homurdandı Franck.

"La Coupole'da"

"Yo olmaz... Orası bir restoran değil, bir yemek yeme fabrikası..."

Camille kaşlarını çattı:

"Hayır. La Coupole'a gidiliyor. Ben orayı çok seviyorum... Oraya yemek yemek için değil, dekoru için, atmosferi için, insanları için ve birlikte olmak için gidiliyor..."

"Ne demek 'oraya yemek yemek için gidilmiyor?' Bu laf mı yani!"

"Bizimle gelmek istemiyorsan, gönlün bilir, ama ben Philibert'i davet ediyorum. İkiniz de bu yıldaki ilk kaprisim olarak kabul edin."

"Yer yoktur..."

"Vardır. Yoksa barda bekleriz..."

"Ya kitaplık Marki Hazretleri? Onu oraya kadar ben mi taşıyacağım?"

"Emanete bırakırız, dönerken de alırız..."

"Bakın... Kahretsin, Philou! Bir şeyler söyle!"

"Franck!"

"Evet."

"Benim altı kız kardeşim var..."

"Yani?"

"Yani, sana dünyanın en basit şekliyle söyleyeyim: Kendini bırak. Kadının isteği Tanrı'nın isteği demektir..."

"Bunu kim söylemiş?"

"Halk bilgeliği..."

"Al işte! Yeniden başlıyor! Alıntılarınızla ikiniz de canımı sıkıyorsunuz..."

Camille diğer koluyla da onun koluna girdiğinde Franck sakinleşti ve Montparnasse Bulvarı'nda aylak aylak dolaşanlar geçmeleri için kenara çekildiler.

Arkadan bakıldığında çok sevimliydiler...

Solda, *Retraite de Russie* kürk yakalı paltosuyla uzun boylu zayıf adam, sağda, *Lucky Strike* gömleğiyle ufak tefek tıknaz adam ve ortada cıvıl cıvıl konuşan, kahkahalar atan, seke seke yürüyen, gizliden gizliye havaya kaldırıldığını ve onların: "Bir! İki! Üç! Haydiii..." diye bağırdıklarını hayal eden bir genç kız.

Kız onlara sıkı sıkı yapışmıştı Bugün tüm dengesi oradaydı. Ne önde, ne arkada, ama orada. Tam orada. Bu iki babacan dirseğin arasında.

Uzun boylu, sıska adam başını hafifçe öne eğiyor, ufak tefek, tıknaz adam yumruklarını eskimiş ceplerine sokuyordu.

İkisi de aynı şeyi düşünüyordu: Şimdi üçümüz buradayız, acıkmış, birlikte ve ne olursa olsun...

İlk on dakika boyunca Franck iğrenç davrandı, sırasıyla yemek listesini, fiyatları, servisi, gürültüyü, turistleri, Parislileri, Amerikalıları, sigara içenleri, sigara içmeyenleri, tabloları, istakozları, yan masadaki kadını, bıçağını ve iştahını kesmesi muhakkak olan iğrenç heykeli eleştirip durdu.

Camille ile Philibert eğleniyordu.

Bir bardak şampanya, iki şişe şarap ve sekiz istiridyeden sonra nihayet sesini kesti.

İçmeye pek alışık olmayan Philibert hiç neden yokken aptal aptal gülüyordu. Bardağını masaya her bırakışında ağzını siliyor, köyünün papazını taklit edip: "Aaa-min, aaah sizlerle birlikte öyle mutluyum ki..." diyerek bitirdiği, mistik ve sıkıcı vaazlar veriyordu. İkisinin ısrarıyla rutubetli küçük krallığıyla, ailesiyle, su baskınlarıyla ve integrista kuzenlerinde yenilen Noel yemeğiyle ilgili bilgiler veriyor ve karabasan gibi görenekleri onları eğlendiren gizli bir alaycılıkla anlatıyordu.

Özellikle Franck gözlerini fal taşı gibi açıyor, "Hayır?" "Hayır!" "Hayır..." diye yineliyordu her on saniyede bir.

"Sen onların iki yıldır nişanlı olduklarını ve birbirleriyle asla... Dur... İnanmıyorum..."

"Tiyatrocu olmalıydın" diye bastırıyordu Camille, "Eminim harika bir show man olurdun... Sözcük dağarcığın o kadar geniş ve her şeyi öyle esprili anlatıyorsun ki... Ve mesafeli... Eski Fransız soyluluğunun kaçık çekiciliğini ya da o lezzette şeyler anlatmalıydın..."

"Öy... öyle mi diyorsun?"

"Eminim! Öyle değil mi, Franck? Şey... sen bana seni derslerine götürmek isteyen müzedeki bir kızdan söz etmemiş miydin?"

"Bu... bu doğru... ama, ama ben çok fazla ke... kekeliyorum..."

"Hayır, bir şey anlatırken konuşman düzgün..."

"Öy... öyle mi diyorsunuz?"

"Evet. Hadi! Senin yılın kararı!" diyerek kadehini tokuşturdu Franck. "Tiyatroya, Monsenyör! Hem sakın yakınma. Tamam mı, bu aldığın kararın yerine getirilmesi hiç de zor değil."

Camille yengeçleri soyuyor, ayaklarını, kıskaçlarını, kabuklarını kırıyor, onlara muhteşem ekmek dilimleri hazırlıyordu. İçlerinde uğraşacak pek çok şey ve yiyecek pek az şey olduğu için deniz mahsulleri tepsilerine çocukluğundan beri bayılırdı. Dinleyicileriyle arasındaki bardak yığınıyla, karışan ya da canını sıkan olmadan oyalanabilirdi. Bu akşam da, yeni bir şişe getirmesi için garsona seslendiğinde, daha kendi payına el bile sürmemişti. Parmaklarını yıkamış, üzeri yağlı bir dilim çavdar ekmeği almış ve gözlerini kapatarak koltuğunun arkasına dayanmıştı.

Klik klak.

Artık kimse yerinden kımıldamıyor.

Asılı kalmış zaman.

Mutluluk.

Franck, Philibert'e karbüratör masalları anlatıyor, o da kusursuz eğitimini ve ruh yüceliğini bir kez daha kanıtlayarak onu sabırla dinliyordu.

"89 avro tabiî ki küçümsenecek bir rakam değil" diye kısaca fikrini belirtiyordu, "Ya arkadaşın... o ne düşünüyor bu konuda... Şu şişman..."

"Şişman Titi mi?"

"Evet."

"Titi'yi bilirsin, onun umurunda bile değil.. Böyle şeylerden onda istemediği kadar var..."

"Doğru ya" diye yanıtladı içtenlikle üzülerek, "Şişman Titi, Şişman Titi işte..."

Dalga geçmiyordu. En küçük bir alay bile yoktu bunda. Şişman Titi, Şişman Titi'ydi işte, hepsi bu.

Camille hangisinin kreplerini paylaşmak istediğini sordu. Philibert meyveli dondurmayı tercih ediyordu, Franck da tedbirini aldı.

"Bak... Sen ne tarz kızlardansın? Paylaşalım deyip de gözlerini kırpıştırarak her şeyi mideye indirenlerden misin? Paylaşalım deyip de pastadan bir lokma bile yemeyenlerden misin? Yoksa paylaşalım deyip de gerçekten paylaşanlardan mısın?"

"Ismarla ve gör..."

"Mımmm, leziz..."

"Hayır, bunları yeniden ısıtmışlar, fazla kalın yapmışlar ve çok yağlı... Bir gün sana yaparım aradaki farkı görürsün..."

"Ne zaman ya..."

"Uslu olduğun zaman."

Philibert havanın değiştiğini hissediyordu, ama yönünü anlayamıyordu.

Anlamayan yalnız o değildi.

Eğlenceli olan da buydu...

Çünkü Camille diretiyor –kadının istediği şey, vb– paradan konuşuyorlardı: Kim neyi ödeyecekti, ne zaman ve nasıl? Alışverişleri kim yapacaktı? Kapıcıya hangi armağanlar alınacaktı? Mektup kutusuna hangi adlar yazılacaktı? Bir telefon hattı alınacak mıydı ve aidatla ilgili Devlet Hazinesi'nden gelen mektupların etkisine açık mı olacaklardı? Ya temizlik? Herkes kendi odasını temizleyecekti, tamam, ama neden mutfak ile banyoyu hep Philou ya da o temizliyordu? Söz banyodan açılmışken, bir çöp kutusuna ihtiyaç var onunla ben ilgilenirim... Sen Franck, bira şişelerini atmaya başlasan iyi olur, arada bir de odanın penceresini aç, yoksa her tarafımızı böcekler saracak... Tuvaletler de öyle. Her şeye rağmen pek pahalı olmayan bir elektrik süpürgesi alabiliriz... 14 Savaşı'ndan kalma Bissel süpürgesi de, bir süre işimizi görür... Şey... Başka ne var?"

"Sana bir kızın evine yerleşmesine izin verme derken ne demek istediğimi şimdi anlıyorsun, değil mi, sevgili Philou? Ne demek istediğimi anlıyor musun? Felaketi biraz olsun görüyor musun? Hem bekle, bu daha bir şey değil..."

Philibert Marquet de La Durbellière gülümsüyordu. Hayır, görmüyordu. Hayal kırıklığını artık gizleyemeyen babasının aşağılayıcı bakışları altında on beş gün geçireli çok olmanuştı. Çiftlik işleriyle de ormanlarla da kızlarla da finansla da ilgilenmeyen, toplumsal sınıfıyla hiç mi hiç ilgilenmeyen bir ilk çocuk. Devlet için kartpostallar satan, kız kardeşi tuzu istediğinde kekeleyen bir be-

ceriksiz, kocaman bir salak. Aile adının tek mirasçısı olmasına rağmen av bekçisiyle konuşurken bile oturaklı davranmayı başaramayan biri. Onu her sabah Blanche'ın odasında, dört ayak üzerinde Blanche'la yüzücü oyunu oynarken yakaladığında, buna layık olmadığını söyleyerek dişlerini gıcırdatıyordu...

"Yapacak daha iyi bir işiniz yok mu, oğlum?"

"Yok, baba, ama bana... bana... söyleyin, bana ih... ihtiyacınız varsa..."

Ama cümlesini bitiremeden kapı kapanmış oluyordu çoktan.

"Sen yemek yapıyormuşsun, ben alışveriş yapmaya gidiyormuşum, sen çörekler pişiriyormuşsun sonra da bebekleri gezdirmeye parka gidiyormuşuz..."

"Tamam, canikom, tamam. Sen ne istiyorsan onu yapıyormuşuz..."

Blanche da Camille de onun için aynı şeydi: kendisini seven ve zaman zaman öpen küçücük kızlar. Bunun için babasının aşağılamalarını sineye çekmeye ve gerekiyorsa elli elektrik süpürgesi almaya hazırdı.

Sorun değil.

Elyazmalarını, antlaşmaları, parşömenleri, haritaları ve diğer sözleşmeleri inceleyecek gibi kahve fincanlarını yandaki masaya koydu ve dosyasından bir kâğıt çıkartıp törensel bir edayla yazdı: "Oturanların ve ziyaretçilerin uyacağı Émile-Deschanel Anayasası..."

Durdu:

"Émile Deschanel kimdi, çocuklar?"

"Bir cumhurbaşkanı!"

"Hayır, o Paul'dü. Émile Deschanel bir edebiyatçıydı, Sorbonne'da profesördü, *Katoliklik ve Sosyalizm* adlı eseri yüzünden sürülmüştü... Ya da tersi, bilmiyorum... Bu meteliksiz adamın adının ziyaretçiler listesinde bulunuşu büyükannemin canını sıkardı... Şey... Nerede kalmıştık?"

Karar verilmiş olan her şeyi, tuvalet kâğıdı, çöp sepetleri dahil her şeyi yeniden bir bir ele aldı, herkesin yeni görüşlerini eklemesi için elden ele dolaştırdı.

"Epey Jakoben'mişim..." derken içini çekti.

Franck ile Camille bardaklarını istemeye istemeye bıraktılar ve bir sürü saçmalık yazdılar.

Mühürlemek için kullanılan balmumu çubuğunu soğukkanlılıkla çıkardı, ikisinin şaşkın bakışları altında şövalye yüzüğünü kâğıdın alt tarafına bastırdı ve kâğıdı üçe katlayarak sakin sakin ceketinin cebine koydu.

"Şey... Sen hep böyle XIV. Louis gereçlerinle mi dolaşırsın?" diye sordu Franck, başını sallayarak.

"Balmumum, mühürüm, tuzlarım, altın paralarım, armam ve zehirlerim... Elbette, azizim..."

Aşçılardan birini tanıyan Franck kısa süreliğine mutfağa gitti.

"Düşüncemde diretiyorum, burası bir yemek fabrikası. Ama iyi bir mutfak..."

Camille hesabı istedi –hayır, hayır, ısrar ediyorum, siz, siz elektrik süpürgesiyle etrafı süpürürsünüz– birkaç serserinin üzerinden atlayarak bavulu aldılar ve Franck, Lucky Strike motosikletine bindi, diğerleri bir taksi çağırdı.

8

Camille ertesi gün, daha ertesi gün ve diğer günler onun yolunu boşu boşuna bekledi. Haber yoktu. Biraz gevezelik ettiği gece bekçisinden de (Matrix'in sağ testisi hâlâ inmedi demek, ne acı...) bir şeyler öğrenemedi. Oysa onun yakınlarda bir yerde olduğunu biliyordu. Ekmek, peynir, Saupiquet salatası, muz, Fido patesiyle dolu fileyi detarjan bidonlarının gerisine bıraktığında, file sistemli bir biçimde yok oluyordu. Ne bir köpek kılı vardı ne küçük bir kırıntı ne de en ufak bir koku... Bir yankiye göre çok iyi örgütlendiğini düşünüyordu, öylesine iyi örgütlenmişti ki yardımlarının nereye gittiğini bile anlayamıyordu... Bu tek testislisyi besleyen kokuşmuş herif de olabilirdi... Etrafı biraz yokladı, ama hayır, Matrix yalnızca tüylere iyi gelen bir kaşık hintyağı ve B12'yle zenginleştirilmiş köftelerden yiyordu. O kutular berbat şeylerdi. İnsan kendi sevmediği şeyi köpeğine nasıl yedirir?

Öyle ya, neden?

"Köfteler için de mi aynı şey? Sen yemez miydin..."

"Tabiî ki yerim!"

"Eminsin..."

"Yemin ederim!"

İşin kötüsü ona inanıyordu. Gecenin bir yarısında, ısıtılmış kulübesinde bir porno film seyrederek tavuk kroketleri yiyen Tek Testisli ve Yarım Akıllı, bunu yapabilirdi... Hatta çok iyi yapabilirdi.

Günler geçti. Bazen adam gelmiyordu. Ekmek kuruyor, sigaralar hâlâ orada duruyordu. Bazen de oradan geçiyor ve köpeğinin yiyeceklerinden başka hiçbir şeye elini sürmüyordu... Ya bir sürü yiyeceği vardı ya da tıka basa doyacağı kadar yiyeceği yoktu... Kimi zaman da yiyecek bulamıyordu... Camille artık buna aklını

takmıyordu. Azık torbasını temizlemesi gerekiyor mu anlamak için odanın dibine hızla bir göz atıyor ve çekip gidiyordu.

Camille'in başka dertleri vardı...

Evde sorun yoktu, işler yürüyordu, antlaşmalı ya da antlaşmasız, Myriam'lı ya da Myriam'sız, TOC'lu ya da TOC'suz, herkes komşusunu rahatsız etmeden kendi yolunda gidiyordu. İçecek, ot, şarap, eski metinler, Marie-Antoinette ya da Heineken, herkes kendi zevkine bakıyordu.

Gün içinde Camille resim çiziyor, orada olduğunda Philibert ona kitap okuyor ya da aile albümündeki resimleri tanıtıyordu.

"Bu benim büyükbabamın babası... Yanındaki genç adam, erkek kardeşi, Élie Amca, önlerinde de av köpekleri duruyor... Köpek yarışı düzenlerlerdi ve şurada, varış çizgisinin önünde oturan papaz birincinin kim olduğuna karar verirdi."

"Birbirleriyle didişmiyorlarmış anlaşılan..."

"Didişmemekte haklıydılar da... İki yıl sonra Ardennes cephesine gittiler, altı ay sonra ikisi de öldü..."

Hayır, yolunda gitmeyen işiydi... En başta, bir akşam beşinci kattaki adam yanına sokulmuş ve tüy süpürgesini nereye koyduğunu sormuştu. Vay, vay, yalanından pek hoşnuttu; sürekli: "Senin aldığına eminim! Senin aldığına eminim!" diyerek Camille'i kat boyunca takip etmişti. "Çek arabanı salak şişko, canımı sıkıyorsun."

Hayır, iş arkadaşım, demişti en sonunda, Varislerini saymakla meşgul olan Süper Josy'yi göstererek.

Game over.

İkincisi, Bredart'a artık kesinlikle katlanamıyordu...

Beş para etmez bir salaktı, biraz güç geçmişti eline ve bu gücü ölçüsüzce abartıyordu (altı üstü Touclean'de şantiye şefi, Touclean de Pentagon değil ya!) terliyor, konuşurken tükürükler saçıyor, dişlerinin arasına girmiş yemek artıklarını temizlemek için habire Bic kalemlerin kapaklarını yürütüyor, ekipte kendisi dışında tek Beyaz olan Camille'i ayrı tutarak, her katta ırkçı bir espri yapıyordu.

Camille suratına çarpmamak için hep süpürgesinin sapına sıkı sıkı sarılıyordu, geçen gün herkesi rahatsız etmeye başlayan, saç-

malıklarını kendine saklamasını ondan rica etmişti.

"Hayır, ama başka... Ama nasıl bilmem kaçıncıdır oluyor? Sen önce burada ne bok yiyorsun? Bizlerle birlikte ne bok yiyorsun? Bizi ispiyonluyor musun, ne? Geçen gün de kendi kendime bunu sormuştum... Sen pekâlâ patronlar tarafından bizi ispiyonlamak ya da buna benzer şeyler yapmak için gönderilmiş olabilirsin... Nerede oturduğunu geçen gün bordronda kendi gözlerimle gördüm, konuşma biçimini görüyorum, tüm bunlar... Sen bizden değil misin? Burjuvazi kokuyorsun, polis kokuyorsun. Yılan, defol!"

Diğer kızlar tepki göstermeden duruyordu. Camille arabasını itti ve oradan uzaklaştı.

Geri döndü:

"Bana söylediği şeyler var ya" dedi, "umurumda bile değil çünkü onu sürekli aşağılayıp duruyorum... Ama siz, sizler gerçekten salaksınız... Sizin için çenemi açtım, sizi aşağılamayı kesmesi için; bana teşekkür edeceğinizi umuyordum, teşekkürünüz de umurumda değil, ama en azından tuvaletleri temizlemekte bana yardım edebilirdiniz. Çünkü ne kadar burjuva olursam olayım onlarla ben çarpışıyorum, size göstereceğim ki..."

Mamadou ağzıyla tuhaf bir ses çıkardı, Josy'nin ayaklarının dibine iri bir balgam fırlattı, koskoca bir şey. Sonra kovasını kaptı, önünde salladı ve Camille'in kalçalarına bir şaplak attı:

"Bu kadar küçük kıçı olan bir kızın ağzı nasıl bu kadar büyük oluyor? Beni hep şaşırtıyorsun, sen..."

Diğerleri homurdanarak sallana sallana dağıldılar. Samia'mn umurunda değildi. Carine için daha zordu... Onu seviyordu... Gerçek adı Rachida olan, adını hiç sevmeyen ve bir faşistin kıçını yalayan Carine. Bu küçük kız ilerleyecekti...

O günden sonra kâğıtlar değişti. İş hep aptalcaydı ve atmosfer mide bulandırıcı bir hal aldı. Bu kadarı fazlaydı, tüm bunlar...

Camille iş ilişkilerini yitirmişti, ama belki de bir dost kazanmak üzereydi... Mamadou onu metronun girişinde bekliyor ve onunla birlikte çalışıyordu. O ikisi için çalışırken Mamadou işin ucundan tutuyordu. Kötü niyetli olduğundan değil, yalnızca aptalca bir iyi niyetle çalışamayacak kadar şişman olduğundan. Onun on beş dakikasını alan yeri Camille iki dakikada siliyordu, dahası Mamadou'nun her tarafı ağrılar içindeydi. Zavallı iskeleti

tüm bunları kaldıramıyordu: dev kalçalar, iri memeler ve daha da büyük bir kalp. Her şey ona karşıydı, bu da normaldi.

"Zayıflamak zorundasın Mamadou..."

"Tamam... Ya sen? Ne zaman bizim eve tavuk yemeye geleceksin?" diye yanıtlıyordu her seferinde.

Camille ona bir anlaşma önermişti: Ben çalışacağım ama sen de benimle konuşacaksın.

Bu küçük cümlenin kendisini götüreceği yeri düşünemeyecek durumdaydı... Senegal'de çocukluk, deniz, toz toprak, küçük keçiler, kuşlar, sefalet, sekiz kız ve erkek kardeşi, onları güldürmek için cam gözünü çıkartan yaşlı Beyaz peder, 72'de erkek kardeşi Léopold'la Fransa'ya gelişi, başarısız evliliği, ne olursa olsun kibar kalmayı başaran eşi, çocukları, o bütün işi yaparken öğleden sonrasını Tati'de geçiren yengesi, hâlâ kakasını yapan, ama bu kez merdivene yapan çocuğu, sık sık eğlence, can sıkıntıları, geçen yıl geride iki güzel küçük ikiz bırakarak kendini asan Germaine adlı ikinci dereceden kuzini, telefon kulübesinde geçirilen pazar öğleden sonraları, Hollanda peştemalları, yemek tarifleri ve Camille'in asla kendini kaptırmadığı milyonlarca şey. *Courrier International*'i, Senghor ya da *Parisien*'in Seine-Saint-Denis baskısını okumaya artık hiç gerek yok, biraz daha güçlü ovması ve kulaklarını açması yetiyordu. Josy geçtiğinde –ki bu pek ender oluyordu– Mamadou eğiliyor, yeri hafifçe siliyor ve ayağa kalkmak için kokunun geçmesini bekliyordu.

Sırların sırları izlemesi üzerine Camille daha uygunsuz, daha patavatsız sorular sormaya cesaret etti. İş arkadaşı ona insanın elini kolunu bağlayan bir pervasızlıkla korkunç ya da en azından *ona* korkunç gelen şeyler anlatıyordu.

"Ama işlerini nasıl planlıyorsun? Nasıl sözünü dinletiyorsun? Bunu nasıl başarıyorsun? Bu iş saatleri bir cehennem..."

"Yo yo yo... bilmediğin şeylerden konuşma. Cehennem bundan çok daha kötüdür... Cehennem, sevdiğin insanları artık bir daha görememendir... Bunun dışında hiçbir şeyin önemi yok... Sana temiz bezler getirmemi ister misin?"

"Kesinlikle kendine daha yakınlarda bir yerde bir iş bulabilirsin... Çocukların akşamları tek başlarına kalmamalılar, ne olabileceğini kimse bilemez..."

"Yengem var."

"Ama ona bel bağlanamayacağını söyledin..."

"Kimi zamanlar bağlanabilir..."

"Touclean büyük bir şirket, evine daha yakın işyerleri bulabileceğinden eminim... Sana yardım etmemi ister misin? Senin için talepte bulunmamı? Personel müdürlüğüne yazmamı?" dedi Camille doğrularak.

"Hayır. Hiçbir şey yapma, bahtsız kadın! Josy öyledir, ama birçok şeye gözünü kapatır, bilirsin... Benim gibi geveze ve şişman bir kadının iş bulması bile bir şans... İşe girişteki sağlık kontrolünü anımsıyor musun? O ufak tefek salak doktor... Kalbim çok fazla yağlanmış filan olduğu için beni geri çevirmek istemişti... İşte o dönemde bütün işlerimi Josy ayarladı, onun için de hiçbir şeyi karıştırmamak en iyisi, sana söylediğim gibi..."

"Dur bakayım... Burada aynı kadından mı söz ediyoruz? Sana her zaman boktan betermişsin gibi davranan o alıktan mı?"

"Evet ya, aynı kadından söz ediyoruz!" dedi Mamadou gülerek. "Onun gibi yalnızca bir kadın tanıyorum. Ve ne mutlu ki tanıyorum!"

"Ama az önce üzerine tükürdün!"

"Bunu da nerede gördün?" diye öfkelendi, "Ona tükürmedim! Tüküremezdim de zaten..."

Camille sessizce kâğıt imha makinesini boşalttı. Hayat her şeye rağmen garipti...

"Yine de çok iyi niyetli bir davranıştı. Sen iyi yürekli birisin... Erkek kardeşimin sana son aşkınla ve bir sürü çocukla hayatının ne kadar güzelleşeceğini göstermesi için bir akşam bize gelmelisin."

"Püff..."

"Ne 'Püfff'ü? Çocuk istemiyor muydun?"

"Hayır."

"Öyle söyleme, Camille. Başına felaket getireceksin..."

"O felaket geldi bile..."

Mamadou onu öfkeyle süzdü.

"Böyle konuştuğun için utanmalısın... İşin var, evin var, iki kolun, iki bacağın, bir ülken var, bir sevgilin..."

"Efendim?"

"Ah! Ah!" dedi zevkten etekleri zil çalarak, "Seni aşağıda Nureddin'le görmediğimi mi sanıyorsun? İri köpeğini övüp duruyordun... Sen gözlerimin de yağ bağlamış olduğunu mu sanıyorsun?"

Ve Camille'in yüzü kızardı.

Onu mutlu etmek için.

O gece, üniforması içinde her zamankinden daha kasılan ve

asabi Nureddin. Köpeğini tahrik eden ve kendisini Müfettiş Harry sanan Nureddin...

"Neler oluyor" diye sordu Mamadou, "senin öküz neden böyle bağırıyor?"

"Neler oluyor bilmiyorum ama yolunda gitmeyen bir şeyler var... Orada öyle durmayın, kızlar. Orada öyle durmayın..."

Ah! O halinden memnundu... Yalnızca Ray-Ban'ı ile kalaşnikofu eksikti.

"Orada durmayın diyorum size!"

"Hey, sakin ol" dedi Mamadou, "Bu duruma düşürme kendini..."

"Bırak da işimi yapayım, şişko! Ben senin süpürgeyi nasıl tuttuğuna karışmıyorum!"

Hım... Can çıkmadan...

Camille, Mamadou'yla birlikte metroya girer gibi yaptı sonra diğer girişin merdivenlerinden çıktı. Evlerin çevresinde iki kez dolaştıktan sonra onları bir ayakkabı mağazasının kapı girintisinde buldu. Adam, sırtı vitrine dayalı olarak oturuyor, bacaklarının üzerinde köpeği uyuyordu.

"İşler yolunda mı?" diye sordu pervasızca.

Adam başını kaldırdı ve onu tanıması zaman aldı:

"Sen misin?"

"Evet."

"Bunlar da yiyecekler mi?"

"Evet."

"Teşekkür ederim..."

"..."

"O salağın silahı var mı?"

"Bilmiyorum..."

"İyi, tamam... Hoşça kal..."

"İstersen sana uyuyabileceğin bir yer gösterebilirim..."

"Bir barınak?"

"Gibi..."

"İçinde kim oturuyor?"

"Kimse..."

"Uzak mı?"

"Eiffel Kulesi'ne yakın..."

"Olmaz."

"Sen bilirsin..."

Daha üç adım atmamıştı ki, aşırı öfkeli bir Nureddin'in önünde

duran polis arabalarının sirenlerini duydu. Adam onu bulvarın yukarısında yakaladı:

"Karşılığında ne istiyorsun?"

"Hiçbir şey."

Metro kapalıydı. Gece otobüsü durağına kadar yürüdüler.

"Önüme geç, köpeğini de bana bırak... Birlikte binmene izin vermeyecek... Adı ne?"

"Barbès..."

"Onu orada buldum..."

"Ah, evet, Paddington gibi..."

Köpeği kucağına alarak şoföre gülümsedi.

Otobüsün arkasında buluştular:

"Ne cins?"

"Bu şekilde konuşmaya mecbur muyuz?"

"Hayır."

"Bir kilit taktım ama o göstermelik bir kilit... İşte, anahtarı al. Kaybetmemeye dikkat et, ikincisi yok..."

Kapıyı açtı ve sakin bir sesle devam etti:

"Kolilerde hâlâ yiyecek bir şeyler var... Pirinç, domates sosu ve kuru pastalar, sanırım... Orada battaniyeler bulacaksın... Bu elektrikli radyatör... Çok fazla açma, sonra sigorta atıyor... Sahanlıkta alaturka bir tuvalet var. Normal olarak onu yalnız sen kullanacaksın... Normalde diyorum, çünkü karşıdan gelen sesler duydum, ama kimseyi görmedim... Şey... Daha ne var? Ah evet! Eskiden uyuşturucu müptelası biriyle yaşadığım için neler olacağını çok iyi biliyorum. Bir gün, belki de yarın, ortadan kaybolacak ve her şeyi bitirmiş olacaksın. Keyifli zaman geçirmek için her şeyi okutmaya çalışacaksın. Radyatörü, diskleri, şilteyi, şeker paketini, havluları, her şeyi... Tamam... Bunu biliyorum. Senden istediğim tek şey kimseye hiçbir şey çaktırmaman. Burası tam anlamıyla benim evim değil... Dolayısıyla da beni pisliğe bulaştırmamanı rica ediyorum senden... Yarın hâlâ burada olursan, sana zorluk çıkartmaması için kapıcı kadınla konuşurum. Hepsi bu kadar."

"Bunu kim çizdi?" diye sordu resmi göstererek. Balkonuna bir martının tünediği Sen Nehri'ne bakan dev bir pencere...

"Ben..."

"Orada yaşadın mı?"

"Evet."

Barbès güvensizlik içinde her köşeyi inceledikten sonra şiltenin üzerine kıvrıldı.

"Ben gidiyorum..."

"Öyle mi?"

"Evet."

"Neden?"

"Çünkü benim de başıma aynı şey gelmişti... Dışarıda kalmıştım ve biri beni buraya getirdi..."

"Uzun süre kalmayacağım..."

"Umurumda değil. Hiçbir şey söyleme. Zaten sizler hiçbir zaman doğruyu söylemezsiniz..."

"Marmottan'da takip edildim..."

"İşte bu... Hadi... Güzel düşler gör..."

9

Üç gün sonra, Bayan Perreira soylu tülünü kaldırarak giriş salonunda arkasından seslendi:

"Bakar mısınız, Küçükhanım..."

Kahretsin, yürümemişti. Al başına belayı... Ona elli avro da vermişlerdi üstelik...

"İyi günler."

"Evet iyi günler, bakın..."

Yüzünü buruşturuyordu.

"Şu domuz yavrusu sizin arkadaşınız değil mi?"

"Efendim?"

"Şu motosikletli?"

"Şey... Evet" diye yanıtladı Camille rahatlayarak. "Bir sorun mu vardı?"

"Bir değil! Beş! Bu çocuk beni öfkelendirmeye başlıyor. Ah, evet! Giderek de dikkatimi çekiyor, beğenmeye başlıyorum. Gelin de şuradan bir bakın!"

Avluda kadını izledi.

"Evet?"

"Ben... ben bir şey görmüyorum..."

"Yağ lekeleri..."

Aslında, iyi bir büyüteçle taşların üzerindeki beş küçük leke açık seçik görülebilirdi...

"Mekanik güzel bir şey ama etrafı kirletiyor, ona benim adıma gazetelerin yalnızca köpekler için kullanılmadığını söyler misiniz?"

Bu sorunu hallettikten sonra sakinleşti. Havayla ilgili küçük bir yorum: "Böyle çok iyi. Bizi tahtakurularından kurtarıyor." Pirinç ka-

pı kollarıyla ilgili bir yorum: "Yeniden parlatmak gerek, bu kesin... Parlatılmalılar, değil mi?" Köpek pislikleri bulaşmış çocuk arabalarıyla ilgili bir yorum. Kocasını yeni yitirmiş beşinci kattaki kadınla ilgili bir yorum, zavallı kadın. Ve artık tümüyle sakinleşmişti.

"Bayan Perreira..."

"Evet."

"Gördünüz mü bilmiyorum, ama yedinci katta bir arkadaşımın kalmasına izin verdim..."

"Ah! Ben sizin işlerinizle ilgilenmiyorum. O gidiyor, bu geliyor... Her şeyi anladığımı söylemiyorum, ama sonuçta..."

"Köpeği olan adamdan söz ediyorum..."

"Vincent mı?"

"Şey..."

"Evet, Vincent! Yanında küçük köpeği olan şu AİDS'li mi?"

Camille artık ne diyeceğini bilmiyordu.

"Pikou'm kapının arkasında çılgınlar gibi havladığı için beni görmeye geldi, hayvanlarımızı birbiriyle tanıştırdık... Böylesi daha kolay... Sonra ne oldu biliyor musunuz... Birbirlerinin kıçlarını tek bir kere ve uzun bir süre kokladılar, sonra hepimiz rahatladık... Neden öyle bakıyorsunuz bana?"

"Neden onun AİDS'li olduğunu söylüyorsunuz?"

"Tanrım, bunu bana kendisi söyledi de oradan biliyorum! Bir bardak şarap içtik... Siz de bir bardak ister misiniz?"

"Hayır, hayır... Te... teşekkür ederim..."

"Evet, öyle işte, bu büyük talihsizlik, ama ona da söylediğim gibi bugün artık tedavi edilebiliyor... İyi ilaçlar buldular..."

Öylesine şaşırmıştı ki asansöre binmek aklına gelmedi. Bu karışıklık da neydi? Neden bulaşık bezleri bulaşık bezleriyle, havlular havlularla birlikteydi?

Nereye gidiliyordu?

İstif edeceği çakıl taşlarından başka bir şeyi olmadığında hayat bu kadar karmaşık değildi... Hadi, öyle söyleme, salak...

Evet, haklısın. Öyle söyleme.

"Ne var?"

"Üfff... Şu kazağıma bak..." diye söylendi Franck. Bu salak makine yaptı! Kahretsin, üstelik bunu çok da seviyordum... Bak! Bak ama! Minnacık kalmış!"

"Bekle, şimdi kollarını keserim, sen de sıçanına giydirmesi için kapıcıya verirsin..."

"Sen dalga geç. Yepyeni bir Ralph Lauren..."

"İyi ya işte, desene kadın buna çok sevinecek! Üstelik sana da hayran..."

"Öyle mi?"

"Az önce bana yine söylüyordu: 'Ah! Güzel motosikletinin üzerinde arkadaşınızın ne kadar görkemli bir duruşu var!' diyordu"

"Yok canım?"

"Yemin ederim."

"Tamam, tamam... Giderken ona uğrarım..."

Camille yanaklarını ısırdı ve Pikou'ya şık bir manşon dikti.

"Bir öpücüğü hak etmek üzeresin, biliyor musun, koca talihli..."

"Dur, korkuyorum..."

"Ya Philou?"

"Cyrano mu demek istiyorsun? Tiyatro dersinde..."

"Gerçekten mi?"

"Onu giderken görmeliydin... Yine bilmem ne kılığına bürünmüş... Uzun bir kap; tam....."

Gülüyorlardı.

"Ona tapıyorum..."

"Ben de."

Kendine çay yapmaya gitti.

"Sen de ister misin?"

"Hayır, teşekkür ederim" diye yanıtladı, "Gitmem gerek. Baksana..."

"Ne?"

"Hâlâ gezintiye çıkma niyetinde misin?"

"Efendim?"

"Paris'ten ayrılalı ne kadar oldu?"

"Çok uzun zaman..."

"Pazar domuz avlayacağız, gelmek ister misin? Seni ilgilendireceğinden eminim... Eminim diyorum, çünkü resim için biçilmiş kaftan, tamam mı?"

"Nerede?"

"Dostlarımızın evinde, şey taraflarında, Cher..."

"Bilmiyorum."

"Yapma! Gel... İnsan bunu hayatında bir kez olsun görmeli... Bir gün bu unutulacak, bir daha yapılmayacak, biliyorsun..."

"Düşüneceğim."

"İşte bu, düşün. Düşünmek senin özelliğin. Kazağım nerede?"

"Burada" dedi Camille, soluk yeşil kurdeleli harika bir kutuyu göstererek.

"Kahretsin... Bir Ralph Lauren daha... Bu beni çıldırtıyor, yemin ederim..."

"Hadi... Yaşamında iki arkadaş daha olacak..."

"Motosikletimin diğer tekerine de işemesi çıkarına olmaz!"

"Merak etme, bu iş yürüyecek" diyerek kahkahayı koyuverdi Camille, ana kapıyı tuttu... "Eeevet, eeevet, inanın baaana, arkadaşınışın motoşikleti üjerinde şok görkemli bir havaşı var..."

Camille koşup su ısıtıcısını kapattı, bir tomar kâğıt aldı ve aynanın önüne oturdu. Sonunda kahkahalarla gülmeye başladı. Bir kız gibi güldü. Gerçek bir kız çocuğu gibi. Sahneyi canlandırıyordu gözlerinin önünde... Ah! ne kadar güzeldi gülmek! Ne kadar güzeldi... Saçını taramamıştı, havaya dikilmiş saçlarını, gamzelerini, aptallığını çizdi ve altına: *Camille, Ocak 2004* diye yazdı, duşunu yaptı ve kararını verdi, evet, onunla gezmeye gidecekti.

Bunu ona borçluydu...

Cep telefonunda bir mesaj. Annesiydi... Yo, hayır, bugün olmaz... Mesajınızı silmek için yıldız tuşuna basınız...

Al öyleyse. Hop. Yıldız.

Günün geri kalan bölümünü müzikle, hazineleriyle ve suluboya kutusuyla geçirdi. Sigara içiyor, bir şeyler atıştırıyor, ayva tüylerine hafifçe dokunuyor, kendi kendine gülüyordu; iş saati geldiğinde suratını buruşturdu.

Engelleri epey ortadan kaldırdın, diye düşünüyordu metro istasyonuna kadar yürürken, ama hâlâ yapılacak iş var, değil mi? Herhalde burada durmayacaksın?

Canım ne isterse onu yaparım, canım ne isterse onu...

Hadi yap, sana güveniliyor.

Hayır, hayır, bana güvenmeyin, bu canımı sıkıyor.

Şişş, hadi... çabuk ol. Daha şimdiden geç kaldın...

10

Philibert mutsuzdu. Bütün evi Franck'ın peşi sıra dolaşıyordu.

"Bu hiç mantıklı değil. Çok geç yola çıkıyorsunuz... Bir saat sonra gece olacak... Hava buz kesecek... Hayır, bu hiç mantıklı değil... Ya... yarın sabah çıkın yola..."

"Yarın sabah, domuz avı var."

"Ama bu... bu fikirde nereden çıktı! Ca... Camille" ellerini ovuşturuyordu, "be... benimle kal, seni Pa... Palais de Thés'ye götürürüm..."

"Tamam" diye homurdandı Franck, diş fırçasını bir çift çorabın arasına yerleştirerek "dünyanın sonu değil ya... Bir saatte orada oluruz..."

"Yo, ba... bana bu... bunu söyleme... Se... sen yine çı... çılgın gibi süreceksin..."

"Asla..."

"Evet, se... seni tanırım..."

"Philou, kes! Başına bir şey gelmeyecek, yemin ederim... Geliyor musunuz, Küçükhanım?"

"Ah... Ben... Ben..."

"Sen ne?" dedi Franck öfkeyle.

"Benim bu dünyada siz... sizden başka kimsem yok..."

Sessizlik.

"Aman Tanrım... İnanılmaz... Şimdi de vicdan..."

Camille onu öpmek için ayaklarının ucunda yükseldi:

"Benim de, bu dünyada senden başka kimsem yok... Merak etme..."

Franck içini çekti.

"Bu sulugöz ekibi kim sardı başıma! Tam bir melodram! Kahretsin, savaşa gidilmiyor ki! Kırk sekiz saatliğine gidiyoruz!"

"Sana güzel bir parça biftek getiririm" dedi Camille, asansöre binerken.

Kapılar üzerlerine kapandı.

"Hey?"

"Ne?"

"Domuzda biftek yoktur..."

"Öyle mi?"

"Evet, yoktur."

"Ne vardır öyleyse?"

Franck bakışlarını gökyüzüne çevirdi.

11

Daha Orléans Kapısı'na varmamışlardı, Franck kaldırımın kenarında durarak ona inmesini işaret etti.

"Dur, bir terslik var..."

"Ne?"

"Ben eğildiğimde sen de benimle birlikte eğilmelisin."

"Emin misin?"

"Tabiî, elbette eminim! Saçmalıklarınla bizi manzaranın içine fırlattıracaksın!"

"Ama... Diğer tarafa doğru eğildiğinde dengeyi sağladığımı sanıyordum."

"Kahretsin, Camille... Sana fizik dersi verecek durumda değilim, ama bu bir ağırlık merkezi sorunu, anlıyor musun? Birlikte eğilirsek tekerlekler yere daha iyi yapışır."

"Emin misin?"

"Kesinlikle. Benimle birlikte eğil. Güven bana."

"Franck!"

"Yine ne var? Korkuyor musun? Metroya binmek için hâlâ zamanınız var, tamam mı?"

"Üşüyorum?"

"Şimdiden mi?"

"Evet..."

"Bak... Şimdi seleyi bırak ve bana iyice yapış... Mümkün olduğunca yapış ve ellerini ceketimin içine sok..."

"Tamam."

"Hey!"

"Ne?"

"Bu durumdan yararlanmaya kalkışma, tamam mı?" diye ekledi alaycı bir sesle, kaskının siperine hafifçe vurarak.

Yüz metre ileride, Camille yeniden buz kesti, para ödeme noktasında donmuştu, çiftliğin bahçesinde bacaklarını kımıldatamıyordu.

Franck inmesine yardım etti ve kapıya kadar ona destek oldu.

"Nihayet gelebildin... Bize ne getirdin bakalım?"

"Donmuş bir kız."

"İçeri girsenize, hadi içeri girin, diyorum size!... Jeannine! Franck ile kız arkadaşı geldi..."

"Ah zavallı kızcağız..." diye sızlandı iyi yürekli kadın, "Ona ne yaptın? Ah... kızcağız morarmış... Sizler de geri çekilin... Jean-Pierre! Şöminenin önüne bir iskemle koy!"

Franck, Camille'in önünde diz çöktü:

"Hey, artık mantonu çıkartmalısın..."

Camille kımıldamıyordu.

"Dur, sana yardım edeyim... Hadi, bana ayaklarını uzat..."

Franck kızın ayakkabılarını ve üç çift çorabını çıkarttı.

"Tamam... bu iş bitti... Hadi... Şimdi üst kısma geldik..."

Camille öylesine kasılmıştı ki kollarını mantosundan çıkarıncaya kadar canı çıktı... İşte oldu... Kendini rahat bırak, küçük buz parçam...

"Tanrım! Ona içecek sıcak bir şeyler versenize!" diye bağırdı orada bulunanlardan biri...

Camille yeniden ilgi odağı olmuştu.

Ya bir Parisli kızın buzları onu kırmadan nasıl çözülebilir...

"Sıcacık koç yumurtam var!" diye bağırdı Jeannine.

Odada bir panik havası. Franck onun tabağa yemek koymasını engelledi:

"Hayır, hayır, bırakın ben yapayım... Bir yerlerde biraz et suyu vardır herhalde..." diye sordu kapakları tek tek kaldırırken.

"Bu dünkü tavuk..."

"Çok güzel. Ben ilgilenirim... Bu arada siz ona içecek bir şeyler verin."

Çorbasını içtikçe yüzüne renk geliyordu.

"Daha iyi misin şimdi?"

Camille başıyla onayladı.

"Ne diyordun?"

"Bana ikinci kez dünyanın en güzel çorbasını hazırladığını söylüyordum."

"Sana daha ne çorbalar yapacağım... Bizimle birlikte sofraya oturacak mısın?"

"Şöminenin önünde biraz daha kalabilir miyim?"

"Tabiî kalırsın!" diye bağırdı diğerleri, "Onu rahat bıraksana! Jambon gibi tütsüleyeceğiz!"

Franck istemeye istemeye doğruldu.

"Parmaklarını oynatabiliyor musun?"

"Eh... evet..."

"Resim yapman gerek, öyle değil mi? Ben sana seve seve yemek yedirebilirim, ama sen, çizmek zorundasın. Sen resim çizmekten asla vazgeçmemek zorundasın, anladın mı?"

"Şimdi mi?"

"Hayır, şimdi değil, asla..."

Camille gözlerini kapadı.

"Tamam."

"Güzel... ben gidiyorum. Bana bardağını ver, yenileyeyim."

Ve Camille yavaş yavaş eridi. Onların yanına gittiğinde yanakları ateş gibiydi.

Camille hiçbir şey anlamadan sohbetlerine katıldı; sürekli gülümseyen güzel yüzlerini seyrediyordu.

"Hadi... Son içkilerimizi de içiyoruz, sonra yatağa! Çünkü yarın çok erken kalkılacak çocuklar! Bir tek Gaston kaldı, o da yarın saat yedide burada olacak."

Herkes ayağa kalktı.

"Gaston kim?"

"O kasap" diye fısıldadı Franck, "nasıl biri olduğunu göreceksin... Şey gibi..."

"Evet, işte burası..." dedi Jeannine, "banyo karşıda, masanın üzerine de temiz havlular koydum... Tamam mı?"

"Harika" diye yanıtladı Franck, "harika... Teşekkürler..."

"Teşekküre gerek yok, evlat, seni yeniden görmekten öylesine mutluyuz ki, bunu sen de çok iyi biliyorsun. Paulette nasıl?"

Franck'ın başı önüne düştü.

"Tamam, tamam... Ondan konuşmuyoruz" dedi Franck'ın kolunu sıkarak, "her şey yoluna girecek, göreceksin."

"Onu görseniz tanıyamazdınız, Jeannine."

"Bundan konuşmayalım, dedim... Burada tatildesin..."

Jeannine kapıyı kapattığında Camille tedirgin oldu.

"Hey! Burada yalnızca tek bir yatak var."

"Tabiî ki tek bir yatak olacak. Burası köy, İbis Oteli değil!"

"Onlara birlikte olduğumuzu mu söyledin?" diye patladı Camille.

"Hayır! Onlara yalnızca bir kız arkadaşımla birlikte geleceğimi söyledim, o kadar!"

"Yapma..."

"Ne yapması?" diye öfkelendi Franck.

"Bir kız arkadaş, atladığın bir kız demektir. Benim aklım neredeydi ki?"

"Kahretsin, sen gerçek bir baş belasısın, anladın mı?"

Camille eşyalarını çıkartırken o yatağın köşesine oturdu.

"İlk kez..."

"Efendim?"

"İlk kez buraya birini getiriyorum."

"Eminim... Domuz vurmak, kız tavlamak için pek parlak bir şey değil..."

"Bunun domuzla bir ilgisi yok. Bunun seninle bir ilgisi yok. Bunun..."

"Bunun ne?"

Franck yatağa enlemesine uzandı ve tavana bakarak konuştu:

"Jeannine ile Jean-Pierre'in bir oğlu vardı... Frédéric... Harika bir çocuk... Benim arkadaşımdı... Bir daha asla sahip olamadığım tek arkadaşım... Otelcilik okuluna birlikte gittik, o burada olsaydı ben orada olmazdım... Nerede olurdum bilmiyorum, ama... Neyse, sözün kısası... On yıl önce öldü... Trafik kazasında... Onun suçu da değildi üstelik... Salağın teki kırmızı ışıkta durmamış... İşte böyle, ben tabiî ki Fred değilim, ama onu hatırlatıyorum... Her yıl geliyorum... Domuz bahane... Bana bakıyorlar, sonra ne görüyorlar? Yirmi yaşında bile olmayan oğullarının anılarını, sözlerini, yüzünü... Jeannine bana hep dokunur, beni sürekli okşar... Sence neden yapıyor bunu? Çünkü ben onun hâlâ burada olduğunun kanıtıyım... Bize en güzel çarşaflarını serdiğinden, merdiven tırabzanına dayanarak ayakta durmaya çalıştığından eminim, bu saatte..."

"Bu oda onun odası mı?"

"Hayır. Onun odası kilitli..."

"Öyleyse beni neden buraya getirdin?"
"Sana söyledim ya, resim yapman için, hem sonra..."
"Hem sonra ne?"
"Bilmiyorum, tek arzulamış olduğum şey..."

Boğazından bir hırıltı çıktı.

"Yatağa gelince, sorun değil... Şilteyi yere sereriz, ben somyada uyurum... Bu size uyar mı, Prenses?"
"Uyar."
"*Shrek*'i gördün mü? Şu çizgi filmi?"
"Hayır, neden?"
"Bana Prenses Fiona'yı anımsattın da ondan... O tabiî pek alımlıydı..."
"Tabiî."
"Haydi... Bana yardım eder misin? Bu şilteler de bir ton çekiyor..."
"Haklısın" diye inledi Camille. "İçinde ne var?"
"Yorgunluktan ölmüş köylü nesilleri."
"Hoş..."

"Sen soyunmuyor musun?"
"Soyundum bile... Üzerimde pijamalarım var!"
"Kazağını ve çoraplarını çıkartmayacak mısın?"
"Çıkartmayacağım."
"Öyleyse ışığı söndürüyorum?"
"Tamam söndür!"

"Uyuyor musun?" diye sordu Camille, kısa bir süre sonra.
"Hayır."
"Ne düşünüyorsun?"
"Hiçbir şey."
"Gençliğini mi?"
"Olabilir... Yani hiçbir şey. Sana söylediğim gibi..."
"Gençliğin hiç miydi?"
"Aslında pek fazla bir şey yoktu..."
"Neden?"
"Kahretsin... Bu konuya girersek sabahı buluruz..."

"Franck!"
"Evet."

"Büyükannenin nesi var?"

"O yaşlı... Tek başına... Tüm hayatı boyunca bu yatak gibi büyük bir yatakta, böyle yün bir şiltede, başının üstünde bir haçla uyudu, şimdi de bir çeşit boktan demir sandık içinde ölümü bekliyor..."

"Hastanede mi?"

"Hayır, bir yaşlılarevinde..."

"Camille!"

"Evet?"

"Gözlerin hâlâ açık mı?"

"Evet."

"Burada gecenin ne kadar karanlık olduğunun farkında mısın? Ayın ne kadar güzel olduğunun? Yıldızların nasıl parıldadığının? Evi duyuyor musun? Boruları, tahtayı, dolapları, duvar saatini, aşağıdaki ateşi, kuşları, hayvanları, rüzgârı... Tüm bunları duyuyor musun?"

"Evet."

"Ama o, o bunların hiçbirini duymuyor... Odası sürekli aydınlık bir park yerine bakıyor, el arabalarının metalik seslerini, hemşire yardımcılarının sohbetlerini, komşularının hırıltılarını ve tüm gece boyunca susmak bilmeyen televizyonlarını kolluyor... Ve... Ve tüm bunlardan patlıyor..."

"Ya ebeveynlerin? Onlar onunla ilgilenemiyor mu?"

"Ah Camille..."

"Ne?"

"Beni oralara sürükleme... Hadi, uyu şimdi."

"Uykum yok."

"Franck!"

"Yine ne var?"

"Ebeveynlerin nerede?"

"Hiç bilmiyorum."

"Nasıl bilmiyorsun?"

"Ebeveynim yok."

"..."

"Babamı hiç tanımadım... Menisini bir arabanın arkasında boşaltmış bir yabancı... Anneme gelince, şey..."

"Ne?"

"Annem, adını bile anımsamadığı adi bir herifin böyle boşalmış olmasından memnun değildi... bu yüzden de, şey..."

"Ne?"

"Bir şey yok..."
"Nasıl bir şey yok?"
"Ona kızmıyordu..."
"Adama mı?"
"Hayır, küçük çocuğa."
"Seni büyükannen mi büyüttü?"
"Büyükannem ile büyükbabam..."
"Büyükbaban, büyükbaban öldü mü?"
"Evet."

"Anneni bir daha hiç görmedin mi?"
"Camille, yalvarırım, kes artık. Yoksa, beni kollarına almaya mecbur hissedeceksin kendini."
"Olsun. Anlat. Bu göze almayı isteyebileceğim bir risk."
"Yalancı."
"Onu bir daha hiç görmedin mi?"
"..."
"Bağışla beni. Burada kesiyorum."

Franck'ın arkasına döndüğünü duydu:
"Ben... On yaşıma kadar ondan hiç haber almadım... Aslında, hayır, doğum günlerimde ve Noellerde ondan hep bir hediye aldım, ama sonraları bunun bir kandırmaca olduğunu anladım. Aklımı karıştırmak için bir numara daha... İyi niyetli bir numaraydı, ama yine de bir numaraydı... Bize hiç yazmıyordu, ama nenemin ona her yıl okul fotoğrafımı gönderdiğini biliyorum... Ve bir yıl, ne oldu bil... Her zamankinden daha sevimli görünmüş olmalıydım... Belki o gün eğitmen saçımı yeniden tarayıp düzeltmişti? Belki de fotoğrafçı beni güldürmek için plastik bir Miki çıkartmıştı? Her ne olduysa oldu, fotoğraftaki küçük çocuk onda pişmanlık yarattı ve gelip onu alacağını bildirdi... Sana yaşanılan karmaşayı anlatmıyorum... Bir yanda gitmemek için ağlayan ben, diğer yanda her şeyin çok güzel olacağını, nihayet gerçek bir aileye kavuşacağımı söyleyerek beni teselli etmeye çalışan ve beni iri göğüslerine bastırarak elinde olmadan benden daha fazla ağlayan ninem... Tek kelime bile konuşmayan büyükbabam... Hayır, sana anlatmıyorum... Tüm bunları anlayacak kadar akıllısın, değil mi? Ama inan bana, çok zordu...
Verdiği randevulara uymayıp bizi birkaç kez atlattıktan sonra, nihayet geldi. Arabasına bindim. Bana kocasını, diğer oğlunu ve yeni yatağını gösterdi...

Başlangıçta bu şey, çift şilteli bir yatakta uyumak çok hoşuma gidiyordu, sonra akşam, iki gözü iki çeşme ağladım. Ona evime dönmek istediğimi söyledim, bana evimin burası olduğunu, susmamı, yoksa çocuğu uyandıracağımı söyledi. O gece ve tüm diğer geceler yatağıma işedim. Bu onu çileden çıkarıyordu. Bunu bile bile yaptığını biliyorum, diyordu, şimdi böyle ıslak ıslak oturacaksın, sen bilirsin. Suç büyükannende. Senin karakterini bozdu. Ve sonrasında çıldırdım.

O güne kadar tarlalarda yaşamıştım, akşamları okuldan sonra balık avlamaya giderdim, kışları büyükbabam beni mantar toplamaya, ava, kafeye götürürdü... Hep dışarıdaydım, botlarımı ayağımdan çıkartmazdım, bisikletimi otların arasına atar, mesleği öğrenmek için kaçak avlananların yanına koşardım ve sonra kendimi kent dışındaki boktan bir mahallede, bir sosyal konutta, bir televizyon, tüm sevginin odağı bir piç kurusuyla birlikte dört duvar arasına sıkışmış buldum... Sonunda sigortaları attırdım. Ben... Hayır... Hiç önemli değil... Üç ay sonra, her şeyi mahvettiğimi yineleyerek beni trene koydu...

Her şeyi mahvettin, her şeyi mahvettin... Dedemin Simca'sına bindiğimde bu sözcükler hâlâ küçük kafamın içinde yankılanıp duruyordu. İşin asıl kötü yanı, o..."

"O ne?"

"O kadının beni binlerce parçaya bölmüş olması... Sonra hiçbir şey bir daha eskisi gibi olmadı... Artık çocuk değildim, onların okşamalarına da, sevgilerine de artık ihtiyacım yoktu... Yaptığı en büyük kötülük beni almaya gelmesi değildi, beni bir kez daha fırlatıp atmadan önce büyükannem için söylediği korkunç şeylerdi. Yalanlarıyla nasıl da doldurmuştu kafamı... Yok efendim kendisini kapının önüne koymadan önce beni orada bırakması için onu annesi zorlamış. Yok efendim beni de birlikte götürmek için elinden gelen her şeyi yapmış, ama ona silah çekmişler ve daha bir sürü şey..."

"Hepsi yalan mıydı bunların?"

"Elbette... Ama ben o zaman bunu bilmiyordum. Hiçbir şey anlamıyordum ve muhtemelen ona inanmayı arzuluyordum. Belki de bizi güç kullanarak ayırdıklarını düşünmek, dedem karabinasını çıkartmamış olsaydı benim de herkesinki gibi bir hayatım olacaktı, kilisenin arkasında kimse beni orospu çocuğu diye hırpalamayacaktı diye düşünmek, içimi rahatlatıyordu... Senin annen orospu, diyorlardı, sen de piçsin... Anlamlarını bile bilmediğim sözcüklerdi bunlar... Piç bir yemek çağrışımı yapıyordu bende..."

"Sonra?"

"Sonra aşağılık herifin teki oldum... İntikamımı almak için elimden geleni ardıma koymadım... Beni böyle iyi bir anneden yoksun bırakmalarının bedelini ödetmek için elimden geleni yaptım..."

Gülüyordu.

"Çok başarılı oldum... Dedemin Gauloise sigaralarını içtim, bozuk para çantasından para çaldım, okulu birbirine kattım, okuldan kovuldum, zamanımın çoğunu bir motosikletin üzerine otururak ya da kafelerin arka salonlarında içki içip kızları mıncıklayarak geçirdim... O gudubetleri... Hayal bile edemezdin... Şeftim. En iyileriydim. Pisliklerin kralı..."

"Sonra?"

"Sonrası uyku. Devamı bundan sonraki bölümde..."

"Eee? Şimdi beni kollarına almayı arzulamıyor musun?"

"Kararsızım... En azından ırzına geçilmemiş..."

Franck Camille'e doğru eğildi:

"İyi ki. Çünkü kollarını istemiyorum. Yani bu şekilde istemiyorum... Artık böyle istemiyorum... Bu küçük oyun çok uzun sürdü, ama artık oynamak istemiyorum... Beni eğlendirmiyor artık. Yürümüyor... Hay aksi, kaç örtü var üzerinde?"

"Şey... Üç, bir de yorgan..."

"Bu hiç normal değil... Sürekli üşümen, bir motosiklet yolculuğundan sonra ancak iki saatte kendine gelmen hiç normal değil... Biraz şişmanlaman gerek, Camille..."

"..."

"Sen de, senin de... Senin de etrafında şakalaşan bir aileyle güzel bir fotoğraf albümün olduğunu sanmıyorum, yalan mı?"

"Değil."

"Bunu bir gün anlatacak mısın?"

"Belki..."

"Biliyor musun... bunlarla seni bir daha asla ağlatmayacağım..."

"Neyle?"

"Az önce sana Fred'den söz ediyordum, onun hayatta tek arkadaşım olduğunu söylüyordum, ama haksızlık ediyorum. Bir arkadaşım daha var... Pascal Lechampy, dünyanın en iyi pastacısı... Bu adı aklında iyi tut, göreceksin... Bu adam bir tanrı. Basit bir tuzludan tartlara, çikolataya, milföye, nugaya, pastalara varıncaya kadar neye elini sürse onu akıllardan çıkmaz bir hale sokuyor. Leziz, güzel, zarif, şaşırtıcı ve maharetle. Hayatta çok iyi işçilerle karşılaştım, ama o bambaşka biri... O yetkinliğin ta kendisi. Bu-

nun dışında insanlarda hayranlık uyandıran bir tip... Bir krema, bir pasta, gerçek bir şekerli tart... Bu adam devleşebilir. Muhteşem biri olabilir. Buraya kadar bir sorun yok... Böyle daha nice insanlar gördük... Sorun onun leş gibi kokmasında... Burnunu tıkamadan yanında bir an bile duramazsın. Tamam, ayrıntıları, alayları, yorumları, çekmecesindeki sabunları ve benzeri bir sürü şeyi atlıyorum... Bir yarışmada asistanlığını yapmak için ona eşlik ettiğimde aynı otel odasında kaldık... Herkes hünerini sergiledi, tabiî o kazandı, ama ben, günün sonunda ne halde olduğumu söylemiyorum... Soluk bile alamaz durumdaydım, bir dakika yanında durmaktansa bütün geceyi bir barda geçirmeyi düşünüyordum... Beni asıl şaşırtan şey, onun sabahleyin duşunu yapmış olmasıydı, bunu biliyordum; çünkü oradaydım. Sonunda otele dönüldü, kendimi uyuşturmak için kafayı çektim ve en nihayet onunla konuşacak cesareti buldum kendimde... Orada mısın?"

"Evet, evet, seni dinliyorum..."

"Ona, kahretsin Pascal, leş gibi kokuyorsun, dedim. Ölüm kokuyorsun, moruk. Bu pislik de demek? Yıkanmıyor musun ne? Ve o anda o iri adam, o dev gibi adam, o geniş gülümsemesi olan yağ tulumu büyük dâhi ağlamaya başladı, ağladı, ağladı, ağladı... İki gözü iki çeşme... Bir bebek gibi içini çeke çeke; tüm bunlar... korkunç bir şey... Teselli edilir gibi değildi... Kahretsin, kendimi kötü hissediyordum... Kısa bir süre sonra çırılçıplak soyunuverdi, öylesine, hiç haber vermeden... O an arkamı döndüm, tuvalete gitmek için yürüdüm, beni kolumdan yakaladı. 'Bana bak, Lestafier, şu pisliğe bak...' dedi. Kahretsin, ben... Bayılmak üzereydim!"

"Neden?"

"Önce vücudu... İlk bakışta hoş, iştah uyandırıcıydı. Ama bana asıl göstermek istediği şey... düşündükçe hâlâ midem bulanıyor... Plaka gibi bir şeyler, kabuklar, derisinin kıvrımları arasına yerleşmiş ne olduğunu bilmediğim şeylerdi... Kokan da buydu, bu bir tür kanlı uyuzdu... Kahretsin, yemin ederim, kendime gelmek için bütün gece kafayı çektim... Dahası, bana yıkanırken çok acı çektiğini, kokunun gitmesi için deliler gibi keselendiğini, ağlamamak için dişlerini sıkarak üzerine koku sıktığını anlatıyordu... Ne gece ne sıkıntı; o geceyi düşündükçe..."

"Sonra ne oldu?"

"Ertesi sabah onu hastaneye, acile götürdüm. Hatırladığım kadarıyla Lyon'daydı... Adam bile bedenini gördüğünde bayılacaktı sanki... Yaralarını temizledi, üzerlerine bir sürü şey sürdü, çeşit

çeşit merhemler, haplar yazdı. Zayıflaması gerektiğini söyleyip yol gösterdi ve yine de en sonunda: 'Neden bu kadar beklediniz?' diye sordu. Yanıt yok. Ben de aynı soruyu tren garında sordum: 'Gerçekten, neden bu kadar bekledin?' 'Çünkü çok utanıyordum...' diye yanıtladı başını öne eğerek. Ve o an bunu bir daha yapmayacağıma yemin ettim."

"Neyi bir daha yapmayacağına?"

"Kabalıklarımla canını bir daha sıkmayacağıma... Tiksinmeyeceğime... İnsanları fiziksel görünüşlerine göre yargılamayacağıma... Böylece buradan sana geliyoruz... Sıskalar için de durum aynı. Sürekli düşünsem de, birkaç kilo aldığında bu kadar üşümeyeceğini daha istek uyandıracağına emin olsam da, bundan bir daha söz etmeyeceğim. Sarhoş sözü."

"Franck?"

"Hey! Artık uyunduğunu sanıyordum!"

"Bana yardım edecek misin?"

"Neye? Ellerinin artık üşümemesine ve daha istek uyandırıcı olmana mı?"

"Evet..."

"Mesele değil... İlk geçen adam seni alıp götürsün diye... Yo yo yo... Senin böyle sıska ve bizimle birlikte olmanı tercih ederim... Bu konuda Philou'nun da benimle aynı fikirde olduğundan eminim..."

Sessizlik.

"Birazcık olabilir. Memelerinin fazla büyüdüğünü görür görmez, keserim."

"Kabul."

"Güzel, şimdi Rika Zarai'leşmiş haldeyim... Şimdi nasıl yapacağız? İlk olarak alışverişi artık sen yapmıyorsun, çünkü sürekli gidip saçma sapan şeyler alıyorsun. Tahıl çubuklar, kuru pastalar, Flanby'ler, tüm bunlar bitti. Sabahları kaçta kalkıyorsun bilmiyorum, ama salıdan itibaren seni besleyeceğimi unutma, tamam mı? Her gün, saat üçte eve geldiğimde sana bir tabak yemek getireceğim... Merak etme, kızları iyi tanırım, sakatat filan getirecek değilim... Sana yalnızca özel, güzel bir yemek hazırlayacağım... Balık, ızgara et, güzel küçük sebzeler, yalnızca senin sevdiğin şeyler... Küçük miktarlarda hazırlayacağım, ama hepsini yemek zorundasın yoksa yemeği keserim. Akşamları olmayacağım için başına bela olmayacağım, ama sana bir şeyler atıştırmayı yasaklıyorum. Hafta başında her zaman yaptığım gibi Philou'ya koca bir karava-

na çorba hazırlamaya devam edeceğim. Amaç senin yiyeceğine sıkı sıkı sarılman, devamını getirmen. Her sabah mönüde ne olduğunu düşünerek uyanman. Tamam, şey... Sana her seferinde muhteşem yemekler vaat etmiyorum, ama iyi olacak, göreceksin... Ve palazlanmaya başladığında ben de..."

"Sen de ne?"

"Seni yiyeceğim!"

"Hansel ve Gretel'deki büyücü gibi mi?"

"Aynen öyle. Ve koluna dokunmak istediğimde bana bir kemik uzatmana gerek kalmayacak! Artık sesini duymak istemiyorum... Saat neredeyse iki oldu ve yarın önümüzde çok uzun bir gün var..."

"Havalara girsen de sen aslında iyi birisin..."

"Kapa çeneni."

12

"Kalk bakalım uykucu!"

Franck tepsiyi şiltenin ayak ucuna bıraktı.

"Ah! Yatakta kahval..."

"Acele etme. Ben hazırlamadım, Jeannine hazırladı. Hadi, kımılda, geç kaldık... Hiç olmazsa bir dilim tereyağlı kızarmış ekmek ye, iyice doyur karnını, yoksa asla dayanamazsın..."

Sütlü kahvesini bitirip de adımını dışarı atar atmaz bir bardak beyaz şarap uzattılar.

"Alın, Küçükhanım! Cesaretlenmek için!"

Herkes oradaydı, dün gecekiler ve bütün köy halkı, yaklaşık on beş kişi.

Hepsi tam hayalde canlandırıldığı gibiydi, Deschiens'inkiler ile Camif kataloğundakilerin arası insanlar. En yaşlılarının üzerinde iş gömlekleri vardı, en gençlerininse kazak. Ayaklarını vurarak, bardaklarını ellerinde sıkı sıkı tutarak, birbirlerini çağırarak, şakalaşarak zaman geçiriyorlardı ve birden sustular; büyük bıçağıyla Gaston geliyordu.

Açıklamayı Franck yaptı:

"Kasap bu."

"Olmasaydı şaşardım..."

"Ellerini gördün mü?"

"Etkileyici..."

"Bugün iki domuz öldürülecek. Aptal değiller, bu sabah onlara yemek verilmedi, dolayısıyla da başlarına neler geleceğini biliyorlar... Bunu hissediyorlar... Al işte, bu birincisi... Resim defterin yanında mı?"

"Evet, evet..."

Camille yerinden sıçramaktan kendini alamadı. Onu bu kadar iri beklemiyordu.

Hayvanı bahçenin ortasına kadar çektiler, Gaston kalın bir sopayla başına vurarak bayılttı, tahta bir sıranın üzerine yatırdılar ve başı sallanır bir halde çabucak sıkı sıkı bağladılar. Biraz kendinden geçmiş olduğu için işler buraya kadar yürüdü, ama bıçağı şahdamarına batırdığında, korkunç. Bıçak onu öldüreceği yerde sanki kendine getirmişti. Bütün adamlar üstünde, kanlar fışkırıyor, nene altına bir tencere tutuyor ve karıştırmak için kolunu sıvıyor. Kaşıksız, hiçbir şeysiz karıştırıyor, yalnızca eliyle. Böğğ. Buraya kadar da tamam, asıl katlanılmaz olan şey, hayvanın sesini duymak... Nasıl da bağırıyordu, nasıl da sürekli bağırıyordu... İçi boşaldıkça daha çok bağırıyordu ve bağırdıkça sesi bir hayvan sesi olmaktan giderek uzaklaşıyordu... Neredeyse bir insan sesiydi sanki. Can çekişme hırıltıları, yalvarışlar, yakarmalar... Camille defterini sıkı sıkı tutuyordu, her şeyi ezbere bilenler de kendileriyle pek fazla gurur duymuyordu... Hadi! Birer bardak daha içelim, cesaretlenmek için...

"İnan ki istemiyorum, teşekkür ederim."

"İyi misin?"

"Evet?"

"Resim çizmiyor musun?"

"Hayır."

Buraya gelen ilk şaşkın kadın Camille değildi, düşüncelerini kendine sakladı ve aptalca bir yorumda bulunmadı. Ona göre işin en kötü anı gelmek üzereydi. Ona göre işin en kötüsü bizatihi ölüm değildi. Hayır, önünde sonunda hayattı bu, ama ona asıl vahşice gelen şey ikinci domuzun getirilmesi oldu... İster antropomorfizm deyin, ister başka bir şey, kim ne derse desin umurunda bile değildi, heyecanını zaptetmekte oldukça zorlandı. Çünkü ikinci domuz her şeyi duymuştu, arkadaşının başına geleni biliyordu ve bir eşek gibi bağırması için içinin açılmasını beklemesine hiç gerek yoktu. Aslında... "bir eşek gibi" deyişi aptalca bir deyiş, daha doğrusu boğazlanan bir domuz gibi demek daha doğru...

"Kahretsin, hiç olmazsa kulaklarını tıkayabilirlerdi!"

"Maydanozla mı?" dedi Franck, dalga geçerek.

Ve hiçbir şey görmemek için resim çizdi. Artık hiçbir şey duymamak için Gaston'un ellerinde yoğunlaştı.

Hiçbir işe yaramıyordu. Titriyordu.

Acı çığlıklar sustuğunda defterini cebine koydu ve yaklaştı. Tamam, her şey bitmişti, merak içindeydi ve bardağını şişeye doğru uzattı.

Domuzları ateşe tuttular, ızgara domuz kokusu. Kusursuz bir değişle, çırılçıplaktılar. Sonra tersine çevrilmiş bira kapaklarının çivilenmiş olduğu bir tahtadan tuhaf bir fırçayla üzerlerini kazıdılar.

Camille bu tahtanın resmini çizdi.

Kasap kesim işine başladı, Camille onun tek bir hareketini bile kaçırmamak için sıranın öbür yanına geçti. Franck keyiften dört köşeydi.

"Bu ne?"

"Hangisi?"

"Şu vıcık vıcık saydam baloncuklar?"

"Sidiktorbası... Aslında bu kadar dolu olması hiç normal değil... Bu onun çalışmasını güçleştirir..."

"Hayır, hiç güçleştirmiyor! Bak da gör!" dedi Gaston, bir bıçak darbesi indirerek.

Camille görmek için çömeldi. Büyülenmişti.

Çocuklar ellerindeki tepsilerde sıcak domuzlarla hâlâ mutfağa gidip geliyordu.

"Artık içmeyi bırak."

"Olur Bayan Rika."

"İsteğime ulaştım. İyi dayandın."

"Korkuyor muydun?"

"Merak ediyordum... Daha diyeceklerim bitmedi, ama şimdi işim var..."

"Nereye gidiyorsun?"

"İş elbisemi almaya... İstersen sen içeri gir de ısın..."

Camille kadınların hepsini mutfakta buldu. Önlerinde kesme tahtaları, ellerinde bıçaklarıyla bir dizi şen şakrak kadın.

"Buraya gel!" diye bağırdı Jeannine. "Lucienne, sobanın yanında ona bir yer açın... Bayanlar, size Franck'ın kız arkadaşını tanıştırayım, size az önce sözünü ettiğim kız... Dün donmaktan kurtarıp canlandırdığımız... Hadi gel, bizimle otur..."

Kahvenin kokusu sıcak hayvan bağırsağı kokusuna karışıyor, bu kokuda yok oluyordu...

Franck içeri girdi. Ah! İşte geldi! Aşçıbaşı geldi! Kadınlar kikirdemeye başladı. Onu beyaz gömleğiyle gören Jeannine allak bullak oldu.

Franck fırına gitmek için arkasından geçerken Jeannine'in omzunu sıktı. Kadın burnunu elindeki beze sildi ve diğer kadınlarla birlikte gülmeye başladı.

Tam o anda mesele açıklığa kavuştu, Camille ya ona âşık oluyorsam, diyordu kendine. Kahretsin. Bu hiç düşünülmemişti... Hayır, hayır, dedi kendi kendine, tahta fırçalardan birini yakalayarak. Hayır, hayır, onu kendi Dickens'i yapmıştı da ondan... Faka basacak değildi...

"Bana da bir iş verecek misiniz?" diye sordu.

Kadınlar ona eti nasıl küçük parçalar halinde keseceğini gösterdiler.

"Bunlarla ne yapılacak?"

Yanıt dört bir taraftan geldi:

"Salamlar! Sosisler! Domuz sucukları! Pateler! Domuz kavurmaları!"

"Ya siz, siz diş fırçanızla ne yapıyorsunuz?" diye sordu yanındaki kadına doğru eğilerek.

"Bağırsakları yıkıyorum..."

Hık.

"Ya Franck?"

"Bunları Franck pişirecek.. Sucuk yapacak, sucukları gömleklere dolduracak, leziz kısımlarını pişirecek..."

"Leziz kısımlar nereleri?"

"Baş, kuyruk, kulaklar, ayaklar..."

İkinci hık.

Şey... Beslenme uzmanlığı işinin salıdan önce başlamamasında fikir birliğine varmış olmamız iyi oldu, değil mi?

Franck patatesleri ve soğanlarıyla mahzenden geldiğinde ve Camille'in bıçağın nasıl tutulduğunu öğrenmek için yanındakileri seyrettiğini gördüğünde, bıçağı çekip elinden aldı:

"Sen buna elini sürme. Herkes kendi işini yapsın. Bir parmağını kessen, al başına belayı... Sana herkes kendi işini yapsın diyorum. Defterin nerede?"

Sonra dedikoducu kadınlara döndü:

"Baksanıza... Resminizi çizmesi sizi rahatsız etmez değil mi?"

"Asla."

"Hayır, beni eder, saçım başım darmadağınık..."

"Yapma, Lucienne, koketi oynama! Başında peruka olduğunu herkes biliyor!

İşte oradaki atmosfer: Çiftlikte Club Med...

Böylece Camille ellerini yıkadı ve akşama kadar resim çizdi. İçeride, dışarıda.. Kan, suluboya. Köpekler, kediler. Çocuklar, yaşlılar. Ateş, şişeler. Gömlekler, ceketler. Masanın altı, kürklü terlikler. Masanın üstü, yıpranmış eller. Sırttan Franck ve o, bir tencerenin belli belirsiz tümseğinin gerisinde.

Herkese portresini armağan etti, küçük ürpertiler, sonra biraz hava almak için çocuklardan kendisine çiftliği gezdirmelerini istedi. Biraz da ayılmak için.

Batman svet şörtlü ve botlu piç kuruları. Dört bir yana koşuyorlar, eğlenerek tavukları yakalıyorlar, uzun bağırsak parçalarını önlerinde sürükleyerek köpekleri kızdırıyorlardı.

"Bradley, aklını başına topla! Traktörü çalıştırma, kendini öldüreceksin!"

"Yalnızca ona göstermek için..."

"Adın Bradley mi?"

"Evet ya!"

Çetenin en çetin cevizinin Bradley olduğu apaçık görülüyordu. Yaralarını göstermek için önünü biraz açtı.

"Yan yana konsalar 18 santimlik bir dikiş olurdu" dedi.

Camille ciddi ciddi başını salladı ve ona iki Batman çizdi: Batman uçuyor ve Batman dev yılana karşı.

"Bu kadar güzel nasıl çiziyorsun?"

"Sen de güzel çizersin. Herkes güzel çizer..."

Akşam, şölen. Sofranın çevresinde yirmi iki kişi ve parçalanmış domuz. Kuyrukları ile kulakları şöminenin içinde parıldıyordu, bu parçaların hangi tabaklara gideceğini saptamak için kura çekildi. Franck'ın canı çıkmıştı, önce masaya jelatinsi ve bol kokulu bir çorba koyarak başladı. Camille ekmeğini içine batırdı, ama çok fazla yemedi, sonra sıra sucuğa, ayaklara, dile ve daha nice leziz lokmalara geldi... İskemlesini birkaç santimetre geri çekti ve insanları şaşırtmak için bardağını uzattı. Sonra sıra tatlılara geldi,

kimi turta getirmişti, kimi pasta ve nihayet bir yudum içki..."

"Ah... kızım, bunu tatmalısınız... Bunu tatmayan sonsuza dek bakire kalır..."

"Tamam... Yalnızca küçük bir yudum..."

Camille yanındaki adamın, bir buçuk dişi kalmış adamın hinoğluhin bakışları altında bekâretinin bozulmasını garanti altına aldı ve insanların dalgınlıklarından yararlanarak yatmaya gitti.

Pelte gibi yatağa yığıldı ve parkelerin arasından yükselen neşeli gürültünün ninnisinde uykuya daldı.

Franck arkasına yerleştiğinde derin uykudaydı. Homurdandı.

"Meraklanma, çok sarhoşum, sana bir şey yapmayacağım..." diye mırıldandı.

Camille sırtını dönünce Franck burnunu ensesine dayadı, daha sıkı sarılmak için bir kolunu altına soktu. Kısa saçları burnunu gıdıklıyordu.

"Camille!"

Camille uyuyor muydu? Uyuyor gibi mi yapıyordu? Sonuçta yanıt gelmemişti.

"Seninle olmaktan çok hoşlanıyorum..."

Hafif bir gülümseme.

Düş mü görüyordu? Uyuyor muydu? Belli değildi...

Öğlen, nihayet uyandıklarında, her biri kendi yatağındaydı. İkisi de en küçük bir yorumda bulunmadı.

Ağızları yapış yapış, mahcup ve yorgun argın, şilteyi yerine koydular, çarşafları katladılar, arka arkaya banyoya girdiler ve sessizce giyindiler.

Merdiven gözlerine pek tehlikeli göründü, Jeannine hiç konuşmadan koca birer bardak sade kahve uzattı. İki kadın masanın diğer ucuna oturmuş sosis gömlekleriyle uğraşıyordu. Camille iskemlesini şöminenin önüne doğru çevirdi ve hiçbir şey düşünmeden kahvesini içti. Her bir yudumda gözlerini kapatıyordu. Püf... Bu, artık genç bir kız olmamanın bedeliydi...

Mutfaktan gelen kokular midesini bulandırıyordu. Ayağa kalktı, kendine yeniden kahve koydu, mantosunun cebinden tütününü aldı, gidip domuzların sırasına oturdu.

Az sonra Franck yanına geldi.

"Oturabilir miyim?"

Camille yana çekildi.

"Başın mı ağrıyor?"

"Evet" diye doğruladı Camille.

"Biliyor musun, ben... Şimdi büyükannemi görmeye gitmem gerek... Dolayısıyla da üç yol var: ya seni burada bırakacağım ve öğleden sonra geçip alacağım ya seni de birlikte götüreceğim, ben onunla gevezelik ederken sen beni bir yerlerde bekleyeceksin ya da seni gara bırakacağım, Paris'e tek başına döneceksin..."

Camille hemen yanıtlamadı. Kahve fincanını bıraktı, kendine bir sigara sardı, yaktı ve rahatlatıcı uzun bir duman çıkardı ağzından.

"Sen ne düşünüyorsun?"

"Bilmiyorum" diye yalan söyledi Franck.

"Burada sensiz kalmaya pek niyetli değilim..."

"Tamam, Seni gara bırakırım, sen de... Durumuna bakılırsa bu yolu kaldıramayacaksın... Yorgun olunca insan daha da çok üşür..."

"Çok iyi olur" diye yanıtladı Camille.

Kahretsin...

Jeannine ısrar etti. Hayır, hayır, bir parça et vereceğim, sarıyorum. Onlara yolun başına kadar eşlik etti, Franck'a sarıldı, Camille'in duymadığı bir şeyler fısıldadı kulağına.

Anayola çıkmadan önceki ilk durakta durduklarında Camille siperini kaldırdı:

"Ben de seninle geliyorum..."

"Emin misin?"

Camille kaskını salladı, kendini arkaya attı. Hop. Hayat bir anda hızlanıyordu. Boşver... Ne olursa olsun.

Dişlerini sıkarak Franck'a abandı.

13

"Beni bir kafede mi beklemek istersin?"

"Hayır, hayır, seni aşağıda beklerim..."

Girişte daha üç adım bile atmamışlardı ki gök mavisi gömlekli bir kadın koşarak yanlarına geldi. Başını üzüntülü bir biçimde sallayarak Franck'ı süzdü:

"Yine başladı..."

Franck içini çekti.

"Odasında mı?"

"Evet, ama yine her şeyi paketledi, elimizi dokundurmamıza izin vermiyor. Dün akşamdan beri mantosu kucağında, bitkin bir halde..."

"Yemek yedi mi?"

"Hayır."

"Teşekkür ederim."

Camille'e döndü:

"Eşyalarımı sana bırakabilir miyim?"

"Neler oluyor?"

"Olan şu ki, Paulette saçmalıklarıyla kanımı beynime sıçratıyor!"

Kâğıt gibi bembeyazdı yüzü.

"Onu görmek iyi bir fikir mi, onu bile bilmiyorum... Ne yapacağımı şaşırdım... Çaresizlik içindeyim..."

"Neden yemek yememekte diretiyor?"

"Çünkü onu, o inatçı keçiyi buradan alıp götüreceğimi sanıyor! Artık her seferinde yapacağını yapıyor... Ah, bir an önce buradan çekip gitmek istiyorum..."

"Seninle gelmemi ister misin?"

"Bu hiçbir şeyi değiştirmeyecektir."

"Tabiî hiçbir şeyi değiştirmez, ama şaşırtır..."
"Öyle mi sanıyorsun?"
"Elbette, hadi, gidelim... Gel."

İçeriye ilk Franck girdi ve kibarca seslendi:
"Nene... Benim... Sana bir sürpriz getir..."
Bitirecek cesareti bulamadı kendinde.
Yaşlı kadın yatağına oturmuş, sabit gözlerle kapıya bakıyordu. Mantosunu, ayakkabılarını giymiş, fularını, hatta küçük şapkasını takmıştı. İyi kapanmamış bir bavul duruyordu ayaklarının ucunda.

"Yüreğimi sızlatıyor..." İşte harika bir deyiş daha, diye düşündü aniden kendi yüreğinin de sızladığını hisseden Camille.
Açık renk gözleri ve sivri yüzüyle o kadar ufak tefekti ki... Küçük bir sıçan... Umutsuzluk içinde küçük bir azize...

Franck sanki hiçbir şey yokmuş gibi davrandı:
"Hey! Yine kat kat giyinmişsin!" diye takılıyordu onu çabucak soyarak. "Oysa buranın ısısı hiç de fena değil... İçerisi kaç derece? En az yirmi beş... Oysa aşağıda onlara söyledim, çok fazla yaktıklarını söyledim, ama beni asla dinlemiyorlar... Jeannine'de domuz kesmekten geliyoruz, emin ol, sosis tütsüledikleri oda bile burası kadar sıcak değil... Eee, sen, sen iyi misin? Hey, çok güzel bir yatak örtün var! La Redoute'tan gelen koliyi aldın demek? Pek de erken gelmiş sayılmaz... Çoraplarına gelince, ayağına uydu mu? Yanılmamışım değil mi? Yazın öyle kötü ki... Monsieur Michel'in kolonya bölümündeki tezgâhtar kıza sorduğumda öyle pek salak gibi görünmüyordum ama... Kadıncağız bana yukarıdan aşağıya şöyle bir baktı, bunun üzerine ona kâğıdını gösterdim. Gidip gözlüklerini alması gerekti filan... Sana oradaki karışıklığı anlatamam, sonra nihayet buldu; aradığı Mont-Saint-Michel'miş... Al, işte burada... Kırılmamış olması bir şans..."
Yeniden ayaklarına terliklerini giydiriyor, aklına geleni anlatıyor, yüzüne bakmamak için onu sözleriyle sarhoş ediyordu.

"Küçük Camille siz misiniz?" diye sordu kadın harika bir gülümsemeyle.
"Şey... evet..."
"Şöyle gelin de sizi daha iyi göreyim..."
Camille yaşlı kadının yakınına oturdu.

Kadın ellerini avuçlarının içine aldı:

"Ama siz donmuşsunuz..."

"Motosiklet yüzünden..."

"Franck!"

"Evet."

"Bize çay yapsana! Bu kızcağızı ısıtmak gerek!"

Derin bir nefes aldı. Şükürler olsun Tanrım. İşin en zor bölümü atlatılmıştı... Eşyalarını dolaba tıktı ve su ısıtıcısını aldı.

"Komodinimin çekmecesindeki bisküvileri çıkart..." Sonra Camille'e doğru döndü: "Evet, sizsiniz... Sizsiniz, Camille... Sizi görmekten öylesine mutluyum ki..."

"Ben de öyle... Şal için teşekkürler..."

"Tam da yeri gelmişken, bakın..."

Ayağa kalktı, içi eski Phildar kataloglarıyla dolu bir çantayla geri geldi.

"Bunları sizin için Yvonne, bir hanım arkadaşım getirdi... Hangisi hoşunuza giderse söyleyin bana... Ama pirinç örgüsü olmasın, tamam mı? Pirinç örmeyi beceremiyorum..."

Mart 1984. Tamam...

Camille soluk yaprakları ağır ağır çevirdi.

"Şuradaki, hoş, değil mi?"

Saç örgüleri ve altın düğmeleri olan çirkin bir ceketi gösteriyordu.

"Şey... Ben daha çok kocaman bir kazağı tercih ederdim..."

"Kocaman bir kazak mı?"

"Evet."

"Yani nasıl kocaman?"

"Bilirsiniz işte, dik yakalı olanlardan..."

"Çevirin, öyleyse erkek bölümüne geçin!"

"Şu..."

"Franck, tatlım, gözlüklerim..."

Onun böyle konuştuğunu duymaktan nasıl da mutluydu. Çok güzel, nene, sen böyle devam et. Bana emirler yağdır, bebekmişim gibi davranarak onun önünde beni küçük düşür, yeter ki ağlayıp zırlama. Yalvarırım. Artık hiç ağlayıp sızlanma.

"Sizleri... Şey... Baş başa bırakıyorum. Gidip çişimi yapacağım..."

"Tamam, tamam, bizi bırak."

Franck gülümsüyordu.

Ne mutluluk, ama ne mutluluk...

Kapıyı kapattı ve koridorda havalara sıçradı. Önüne çıkacak ilk yatalak kadına sarılıp öpecekti. Ne iş ama! Artık yalnız değildi! Artık yalnız değildi! "Bizi bırak," demişti büyükannesi. Evet ya, sizi bırakıyorum kızlar! Kahretsin, hayatta tek istediğim bu! Tek isteğim bu!

Teşekkür ederim, Camille, teşekkür ederim. Artık bir daha gelmesen de senin Tanrı'nın cezası kazağın bizi üç ay götürür! Yün, renkler, denemeler... Uzun bir süre için konusu belli sohbetler... İyi de, tuvaletler nerede?

Paulette koltuğuna yerleşti, Camille sırtını radyatöre dayadı.

"Yerde rahat mısınız?"

"Evet."

"Franck da hep oraya yerleşir... Bir bisküvi aldınız mı?"

"Dört!"

"Güzel..."

Birbirlerini süzdüler ve sessiz, yığınla şey söylediler birbirlerine. Tabiî Franck'tan, uzaklıklardan, gençlikten, kimi manzaralardan, ölümden, geçen zamandan, birlikte olmanın mutluluğundan, iyi kötü akıp giden hayattan konuştular tek bir söz bile söylemeden.

Camille onun resmini çizmeyi çok istemişti. Yüzü ona bayırlardaki kısa otları, vahşi menekşeleri, unutmabeni çiçeklerini, altın düğmeleri çağrıştırıyordu... Yüzü açık, yumuşak, ışıl ışıl, kâğıt gibi incecikti... Acıların kırışıkları çayın kıvrımları arasında kayboluyor, yerini göz kenarlarındaki binlerce küçük çizgiye bırakıyordu.

Onu güzel buluyordu Camille.

Paulette de tıpatıp aynı şeyleri düşünüyordu. Serseri kılığı içinde kızcağız ne kadar sevimli, ne kadar nazik, ne kadar sakin, ne kadar zarifti. Onunla bahçesini, çiçek açmış ayva ağaçlarını, yabanî yaseminin kokusunu paylaşabilmek için ilkbaharda olmayı arzulamıştı. Hayır, bu kız diğerleri gibi değildi.

Aramızda kalabilmek için iri duvarcı ayakkabıları giymek zorunda kalmış gökten inmiş bir melek...

"Gitti mi?" diye kaygılandı Franck.

"Hayır, hayır, buradayım!" diye yanıtladı Camille bir kolunu yataktan yukarı kaldırarak.

Paulette gülümsedi. Bazı şeyleri görmek için gözlüğe hiç gerek

yok... Büyük bir huzur kapladı yüreğini. Boyun eğmek zorundaydı. Boyun eğecekti. Onu kabullenmek zorundaydı. Franck için. Kendi için. Herkes için.

Artık mevsimler kalmadı, tamam... Hadi... Bu iş böyleydi. Herkesin sırası vardı. Onun canını sıkmayacaktı artık. Her sabah bahçesini düşünmeyecekti, o... artık hiçbir şeyi düşünmemeye çalışacaktı. Şimdi yaşama sırası ondaydı.

Yaşama sırası ondaydı.

Franck ona domuz kesiminden önceki geceyi yepyeni bir neşeyle anlattı, Camille de desenlerini gösterdi.

"Bu ne?"

"Domuzun sidik torbası."

"Ya bu?"

"Devrimci çizmeleri!"

"Bu küçük olan?"

"Şey... adı hiç aklıma gelmiyor..."

"Ya bu?"

"O, o Örümcek Adam... Özellikle Batman'le karıştırmamak gerek!"

"Böyle bir şeye doğuştan sahip olmak harika bir şey..."

"Ah, bu bir şey değil..."

"Resimlerinizden söz etmiyordum, yavrucuğum, bakışınızdan söz ediyordum... Ah! İşte yemeğim de geldi! Siz de artık eve dönmeyi düşünün... Hava epey kararadı..."

Dur... Bize yola çıkmamızı o mu söyledi? Franck şaşkınlık içindeydi. Öylesine şaşırmıştı ki kalkmak için perdeye tutunmak zorunda kaldı ve kornişi yerinden söktü.

"Hay Kahretsin!"

"Olduğu gibi bırak, git ve bir serseri gibi konuşmayı da kes!"

"Kesiyorum."

Gülümseyerek burnunu çekti. Devam et Paulette'im. Devam et. Özellikle hiç sıkma canını. Söylen. Bağır. İtiraz et.

"Camille!"

"Evet?"

"Sizden bir iyilik isteyebilir miyim?"

"Tabiî!"

"Vardığınızda içimi rahatlatmak için bana telefon ediniz... O beni hiç aramaz, ben de... Ya da isterseniz telefonu bir kere çal-

dırıp kapatın, anlarım ve uyuyabilirim..."

"Söz."

Camille eldivenlerini unutmuş olduğunu fark ettiğinde daha koridordaydılar. Hemen odaya koştu ve kadını daha o anda penceresinin önünde yollarını gözlerken buldu.

"Ben... eldivenlerimi..."

Pembe saçlı yaşlı kadın merak edip de arkasına dönmedi bile. Bir elini havaya kaldırıp başını sallamakla yetindi.

Franck motosikletinin güvenlik kilidinin önünde diz çökerken:

"Korkunç..." dedi Camille.

"Hayır, öyle söyleme... Bugün olağanüstü iyiydi! Aslında, senin sayende... Teşekkür ederim.."

"Hayır, korkunçtu..."

Üçüncü kattaki ufak tefek ihtiyara el salladılar ve kaynaşan kalabalığın ortasında sıraya girdiler. Franck kendini hafiflemiş hissediyordu. Camille, tam tersine, düşünmek için gerekli sözcükleri bulmakta zorlanıyordu.

Franck motoru durdurmadan giriş kapısının önünde durdu.

"Sen... Gelmiyor musun?"

"Hayır" dedi kask.

"İyi o zaman, hoşça kal."

14

Saat dokuza geliyor olmalıydı, daire karanlığa gömülmüştü.

"Philou! Orada mısın?"

Onu yatağında oturur buldu. Bitkindi. Omuzlarına bir battaniye almıştı, eli bir kitabın arasındaydı.

"İyi misin?"

"..."

"Hasta mısın?"

"Ço... çok merak ettim... Sizi ço... çok daha ö... önce bekliyordum."

Camille içini çekti. Kahretsin... Biri olmazsa, diğeri...

Camille dirseğini şömeniye dayadı, ona sırtını döndü ve alnını avuçlarına bastırdı:

"Philibert, kes lütfen. Kekelemeyi kes. Bunu bana yapma. Her şeyi mahvetme. Yıllardan beri ilk kez bir yere gittim... Dik dur, bu eski püskü pançoyu at sırtından, kitabını bırak ve rahat bir ses tonuyla bana: 'Eee, Camille? Bu küçük yolculuk güzel geçti mi?' diye sor"

"Eee Ca... Camille? Bu küçük yolculuk güzel geçti mi?"

"Çok güzel geçti, teşekkür ederim. Ya sen? Bugün sırada hangi savaş vardı?"

"Kanlı bir savaş..."

"Ah... çok güzel..."

"Hayır, bir felaket."

"Ne savaşıydı?"

"Valois'lar Habsburg'lara karşı. I. François, V. Karl'a karşı..."

"Tabiî ya! V. Karl, onu tanıyorum! Alman İmparatorluğunda I. Maximilian'ın yerine gelen kişi!"

"Vay canına, bunu nasıl bildin?"
"Ah! Ah! Seni şaşırttım, değil mi?"

Gözlerini ovuşturmak için gözlüklerini çıkarttı.
"Küçük yolculuğunuz güzel geçti mi?"
"Çok renkli..."
"Bana defterini gösterecek misin?"
"Kalkarsan... Çorba kaldı mı?"
"Sanırım...."
"Seni mutfakta bekliyorum."
"Ya Franck?"
"Uçup gitti..."

"Onun yetim olduğunu biliyor muydun? Yani... annesinin onu terk etmiş olduğunu?"
"Anladığımı sanmıştım..."

Camille uyuyamayacak kadar yorgundu. Şöminesini çekerek salona kadar götürdü ve Schubert'le sigara üstüne sigara içti.
Kış Yolculuğu.

Ağlamaya başladı ve aniden çakıl taşlarının pis tadını boğazının derinliklerinde duydu yeniden.
Baba...
Camille. Kes. Git yat. Bu romantik duygulanış, soğuk, yorgunluk, sinirinle oynayan şu adam... Kes şunu hemen. Bu sıradan bir şey.
Ah, kahretsin!
Ne?
Paulette'e telefon etmeyi unuttum...
Git et öyleyse!
Ama çok geç oldu...
Etmen için bir neden daha! Çabuk ol!

"Benim. Camille... Sizi uyandırdım mı?"
"Hayır, hayır..."
"Sizi aramayı unutmuşum..."
Sessizlik.
"Camille!"
"Evet."
"Kendinize dikkat etmelisiniz, yavrum, tamam mı?"
"..."

"Camille!"

"Ta... tamam..."

Ertesi sabah temizlik saatine kadar yatağından çıkmadı. Kalktığında Franck'ın hazırlayıp küçük bir notla masanın üzerine bırakmış olduğu tabağı gördü: "Dünkü erikli fileminyon ve taze makarna. Mikrodalgada üç dakika."

Hiç atlamamış baksanıza...

Yemeğini atıştırır atıştırmaz kendini daha iyi hissetti.

Sessiz sedasız hayatına döndü.

Bezleri sıktı, kül tablalarını boşalttı, çöp torbalarının ağzını düğümledi.

Eve yürüyerek döndü.

Isınmak için ellerini ovuşturuyordu.

Başını kaldırıyordu.

Düşünüyordu.

Düşündükçe daha hızlı yürüyordu.

Koşarcasına yürüyordu.

Philibert'i sarsarak uyandırdığında saat sabahın ikisiydi:

"Seninle konuşmalıyım."

15

"Şimdi mi?"

"Evet."

"A... ama, saat kaç?"

"Boş ver saati, beni dinle!"

"Bana gözlüklerimi verir misin, lütfen..."

"Gözlüğe ihtiyacın yok, her yer kapkaranlık..."

"Camille... Lütfen."

"Ah, teşekkür ederim... Gözlüklerim olunca daha iyi duyuyorum... Eee asker? Bu tuzak bana neye patlayacak?"

Camille soluklandı ve içindekileri boşalttı. Oldukça uzun bir süre konuştu.

"Rapor bitti Albayım..."

Philibert'in şaşkınlıktan ağzı bir karış açık kaldı.

"Bir şey söylemiyor musun?"

"İnan olsun, saldırı denilebilirse bu bir saldırı..."

"Konuşmak istemiyor musun?"

"Bekle, bırak da düşüneyim..."

"Bir kahve?"

"İyi fikir. Sen git kendine bir kahve yap, ben de bu arada aklımı toplayayım..."

"Sana da yapayım mı?"

Philibert gitmesini işaret ederek gözlerini kapattı.

"Peki?"

"Sana... Sana açıkça, içtenlikle söyleyeyim; bunun iyi bir fikir olduğunu sanmıyorum..."

"Ya!" dedi Camille, dudağını ısırarak.

"Hayır, sanmıyorum."

"Neden?"

"Çünkü bu çok büyük bir sorumluluk."

"Başka bir şey bul. Bu yanıtı kabul etmiyorum. Beş para etmez bir yanıt. Etraf sorumluluk almak istemeyen insanlarla dolu... Etraf böyle insanlarla dolu, Philibert... Sen yukarıya beni almaya geldiğinde bu soruyu kendi kendine sormamıştın, oysa üç gündür yemek yememiştim..."

"Hayır. O soruyu kendi kendime sormuştum, düşün ki..."

"Peki ne oldu? Pişman mısın?"

"Hayır. Ama bunu onunla karşılaştırma. İkisi hiç aynı şey değil..."

"Hayır! Tamamen aynı şey!"

Sessizlik.

"Burada kendi evimde olmadığımı çok iyi biliyorsun... Burada geçici olarak yaşıyorum... Bugün yarın, bir hafta içinde burayı boşaltmamı bildiren taahhütlü bir mektup alabilirim..."

"Püff... Bu miras işleri nasıl yürür bilirsin... Kim bilir, belki de on yıl daha..."

"On yıl ya da bir ay... Hiç belli olmaz... Ortada büyük bir para olunca dava meraklılarının şahı bile sonunda anlaşma zemini bulur, bilirsin..."

"Philou..."

"Bana öyle bakma. Benden çok fazla şey istiyorsun..."

"Hayır, senden hiçbir şey istemiyorum. Senden yalnızca bana güvenmeni istiyorum..."

"Camille..."

"Ben... Size şimdiye dek hiç söz etmedim ama ben... Sizinle karşılaşana dek bombok bir hayat sürdüm. Tabiî, Franck'ın çocukluğuyla karşılaştırırsak belki o kadar önemli sayılmaz, ama yine de çok önemli olduğuna inanıyorum... Belki daha aldatıcıydı... Sonra ben... Nasıl yaptım bilmiyorum... Aptal olduğumu düşündüm belki de, ama ben..."

"Ama sen..."

"Ben... Yol boyunca tüm sevdiğim insanları kaybettim ve..."

"Ve ne?"

"Ve geçen gün sana dünyada senden başka kimsemin olmadığını söylediğimde, inan bana... Ah, sonra, kahretsin! Dün benim doğum günümdü. Yirmi yedi yaşına bastım ve çıkıp gelen tek kişi ne yazık ki annemdi. Bana ne hediye getirdi biliyor musun? Zayıflamak için bir kitap. Tuhaf değil mi? Bu kadar aptal olunur mu, soruyorum sana? Bununla canını sıktığım için üzgünüm, ama ba-

na bir kez daha yardım etmelisin Philibert... Bir kez daha... Sonra senden hiçbir şey istemeyeceğim, söz."

"Dün senin doğum günün müydü?" diye hüzünlendi Philibert, "Neden bize söylemedin?"

"Doğum günüm kimin umurunda! Sana bu hikâyeyi anlatmam aslında içimi dökmek içindi, hiç önemi yok, boş ver..."

"Var ama! Sana bir armağan vermeyi çok isterdim..."

"İyi ya, hadi, armağanını şimdi ver bana."

"Kabul edersem, uyumama izin verecek misin?"

"Evet."

"Öyleyse tamam, hadi..."

Tabiî bir daha uyuyamadı.

16

Ertesi gün saat yedide Camille çoktan mücadeleye hazırdı. Bakkala gitmiş, sevdiği subayına şerit getirmişti.

Mutfağa girdiğinde Camille'i musluğun altına çömelmiş bir halde buldu.

"Böööğ..." diye inledi, "işe koyulmuşsun bile... bu kadar erkenden mi?"

"Kahvaltını yatağa getirmek istemiştim, ama cesaret edemedim..."

"İyi yaptın. Çikolatamın ayarını yalnızca ben bilirim."

"Ah, Camille... otur, başımı döndürüyorsun..."

"Otururşam sana yine önemli bir şeyler bildireceğim..."

"Kahretsin... Ayakta dur öyleyse..."

Camille karşısına oturdu, ellerini masanın üzerine koydu ve dimdik gözlerinin içine baktı:

"Yeniden işe koyulayım."

"Efendim?"

"Az önce aşağıya inerken istifa mektubumu postaladım..."

Sessizlik.

"Philibert!"

"Evet."

"Konuş. Bana bir şeyler söyle..."

Bardağını bıraktı, bıyıklarını yaladı:

"Hayır. Bu konuda bir şey yapamam. Bu konuda tek başınasın, güzelim..."

"Dipteki odaya yerleşmek istiyorum..."

"Ama Camille... Orası tam bir çıfıt çarşısı!"

"Bir milyar sinek ölüsüyle, biliyorum. Ama orası hem en aydınlık bir oda, hem de doğuya ve kuzeye bakan iki pencereyle bir köşe yapıyor.."

"Ya o dağınıklık, o karmaşa?"

"Ben hallederim..."

Philibert içini çekti:

"Bir kadın isterse..."

"Göreceksin, benimle gurur duyacaksın..."

"Sana güveniyorum. Ya ben?"

"Ne?"

"Benim de senden bir şeyler istemeye hakkım var mı?"

"Var tabiî..."

Yüzü kızarmaya başladı:

"Ta... tanımadığın ge... genç bir kıza bir he.. hediye ve... vermek is... istediğini dü... düşün, ne he... hediye ederdin?"

Camille ona baktı:

"Efendim?"

"A... aptalı oy... oynama, beni ço... çok iyi an... anladın..."

"Bilmiyorum, hangi nedenle vereceksin?"

"Ö... özel bir ne... nedeni yok?"

"Ne zamana lazım?"

"Cu... cumaertesine."

"Ona bir Guerlain hediye et."

"E... efendim?"

"Parfüm..."

"Se... seçmeyi be... beceremem ki..."

"Seninle gelmemi ister misin?"

"Lü... lütfen..."

"Sorun değil! Öğle tatilinde gideriz..."

"Te... teşekkür ederim..."

"Ca... Camille?"

"Evet?"

"O... o yalnızca bir ar... arkadaş, tamam mı?"

Camille gülerek ayağa kalktı.

"Elbette öyledir..."

Sonra, posta İdaresi'nin takvimindeki kedi yavrularına baktı:

"Ah, şuna bak! Cumartesi Sevgililer Günü. Biliyor muydun?"

Philibert fincanına gömüldü.

"Hadi, ben gidiyorum, işim var... Öğlen müzeye uğrar seni alırım..."

Süngerleriyle ve bezleriyle mutfaktan çıkarken o hâlâ başını fincanından kaldırmamıştı ve hâlâ Nesquick'ini şapırdata şapırdata içiyordu.

Öğleden sonra Franck siestası için eve geldiğinde evde kimse yoktu, eşyalar da karmakarışık bir haldeydi:

"Bu kargaşa da ne?"

Saat beşe doğru odasından çıktı. Camille bir lamba ayağıyla boğuşuyordu:

"Burada neler oluyor?"

"Taşınıyorum..."

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu yüzü sapsarı kesilerek.

"Buraya" dedi kırık dökük mobilya yığınlarını ve yeri kaplamış ölü sinekleri göstererek, sonra kollarını açtı: "Seni yeni atölyemle tanıştırayım..."

"Hayır!"

"Evet!"

"Ya işin?"

"Bakacağız..."

"Ya Philou?"

"Ah... Philou..."

"Ne?"

"Derin düşünceler içinde..."

"Ha?"

"Hayır, bir şey yok."

"Yardım etmemi ister misin?"

"Hem de nasıl!"

Bir erkekle çok daha kolaydı. Franck bir saat içinde bütün pılı pırtıyı yan odaya taşımıştı. "Yanlış yerleştirme"den dolayı pencerelerinin önü kapanmış olan bir oda.

Camille sakin bir andan yararlanarak –Franck yaptığı işin boyutunu ölçerek soğuk birasını yudumluyordu– son bombasını patlattı:

"Önümüzdeki pazartesi, öğle yemeğinde, doğum günümü Philibert ve seninle birlikte kutlamak istiyorum..."

"Şey... Bunu akşama alamaz mısın?"

"Neden?"

"Sen de biliyorsun... Pazartesileri benim angarya günüm..."

"Ah, evet, özür dilerim, iyi anlatamadım: önümüzdeki pazartesi, doğum günümü, öğle yemeğinde, Philibert, sen *ve* Paulette'le birlikte kutlamak istiyorum."

"Orada mı? Yaşlılarevinde mi?"

"Değil tabiî! Bize herhalde küçük, sevimli bir kır lokantası bulursun!"

"Oraya nasıl gidilecek?"

"Bir araba kiralayabiliriz diye düşünmüştüm..."

Franck sustu, son yudumunu içene dek düşündü.

"Çok güzel" dedi şişeyi atarak, "İşin kötüsü bundan sonra oraya yalnız gittiğimde hep hayal kırıklığına uğrayacak..."

"Bu konuda... Şansı olabilir..."

"Kendini bunu yapmaya mecbur hissetmemelisin, tamam mı?"

"Hayır, hayır, bunu kendim için yapıyorum."

"Güzel... Arabayla ben ilgilenirim... Motosikletimle arabasını değiştirmekten çok memnun olacak bir arkadaşım var... Bu sinekler gerçekten iğrenç..."

"Elektrik süpürgesini geçirmek için uyanmanı bekliyordum..."

"Sen iyi misin?"

"İyiyim. Ralph Lauren'ini gördün mü?"

"Hayır."

"Küjük kedijik şok şoylu, kadınjağız şok muuutlu..."

"Kaç yaşına basıyorsun?"

"Yirmi yedi?"

"Daha önce neredeydin?"

"Efendim?"

"Buradan önce, neredeydin?"

"Yukarıdaydım!"

"Daha önce?"

"Şimdi zamanımız yok... Burada olduğun bir gece sana anlatırım..."

"Öyle diyorsun, sonra da..."

"Anlatırım, anlatırım, kendimi daha iyi hissediyorum... Sana Camille Fauque'un yol gösterici yaşamını anlatacağım..."

"Yol gösterici, ne anlama geliyor bu?"

"Güzel soru..."

"Yani rehberlik gibi bir şey mi?"

"Hayır. 'Örnek alınacak' anlamına geliyor, ama ironik anlamda..."

"Ya!"

"İstersen bu yaşamı yıkılacakmış gibi duran bir yapıya benzetelim..."

"Piza Kulesi gibi mi?"

"Aynen öyle!"

"Kahretsin, bir entelle yaşamak ne zor..."

"Hayır! Tam tersi! Çok hoş!"

"Hayır, zor. Oldum olası yazım hataları yapmaktan korktum... Öğlen ne yedin?"

"Philou'yla birlikte bir sandviç yedik.. Ama benim için fırına bir şeyler bırakmış olduğunu gördüm, biraz sonra alacağım... Bu arada teşekkür ederim... Harikaydı."

"Bir şey değil. Hadi, ben gidiyorum."

"Ya sen, sen nasılsın?"

"Yorgun..."

"Uyu o zaman!"

"Aslında uyuyorum, ama bilmiyorum... Hiç halim yok... Hadi... Ben işe dönüyorum."

17

"Şu işe bak... On beş yıldır yüzünü görmedik, şimdi neredeyse her gün buradasın!"

"İyi günler Odette."

Yüksek sesle öpüşmeler.

"Geldi mi?"

"Daha gelmedi..."

"İyi, onu beklerken biz oturalım... Bak, sana dostlarımı tanıştırayım: Camille..."

"İyi günler."

"... ve Philibert."

"Memnun oldum. Çok güzel bir..."

"Tamam! Tamam! Şu aşırı nezaketini daha sonra gösterirsin..."

"Ah, bu kadar öfkeli olma!"

"Öfkeli değilim, açım. Ah, işte, tam üstüne geldi... Selam nene, selam Yvonne. Bizimle bir şey içer misiniz?"

"Selam Franck'çığım. Hayır teşekkür ederim, evim insan dolu. Saat kaçta almaya geleyim?"

"Onu biz bırakırız..."

"Çok geç kalmayın, tamam mı? Çünkü geçen sefer bayağı papara yedim... Saat beş buçuktan önce dönmüş olması gerek..."

"Evet, evet, tamam Yvonne, tamam. Herkese selam..."

Franck güçlükle soluk aldı.

"Güzel, bak nene, sana Philibert'i tanıştırayım..."

"Saygılar..."

Philibert yaşlı kadının elini öpmek için eğildi.

"Hadi, oturuluyor. Yo, Odette, hayır! Mönüye gerek yok! Bırakın şef seçsin yemekleri!"

"Küçük bir aperitif?"

"Şampanya!" diye yanıtladı Philibert, sonra da yanında oturan hanıma döndü: "Şampanya sever misiniz, Hanımefendi?"

"Evet, evet..." dedi Paulette, bunca incelikten utanarak.

"Buyurun, oyalanmanız için biraz çerez..."

Herkes biraz sıkışık oturmuştu. Neyse ki Loire şarabı, tereyağında pişirilmiş küçük turnabalığı ve keçi peyniri bir anda ağızlarını tatlandırdı. Philibert masa komşusu yaşlı kadına büyük özen gösteriyor, Camille Franck'ın saçmalıklarını dinleyerek gülüyordu:

"Ben o zamanlar... Şey... Kaç yaşındaydım, nene?"

"Tanrım, o kadar eskide kaldı ki... On üç mü? On dört mü?"

"İlk çıraklık yıllarımdı... O zamanlar, iyi hatırlıyorum, René'den korkardım. Güç durumdaydım, kaygılar içindeydim. Her neyse... Bana bir sürü şey öğretti... Beni serseme de çeviriyordu... Bana neler göstermiş olduğu aklımdan çıktı... Sanırım spatulalardı ve bana şöyle demişti:

'Bu spatulaya iri kedi denir, diğerinin adı da küçük kedi. Öğretmen sana sorduğunda bunları anımsayacaksın... Bu konuyla ilgili bir sürü kitap vardır, tamam, ama bunlar gerçek mutfak terimleridir. Gerçek mutfak argosudur. İyi çıraklar bundan belli olur. Tamam mı? Aklında tuttun mu?'

'Evet, Şef.'

'Bunun adı ne?'

'İri kedi, Şef.'

'Ya diğerinin adı?'

'Şey... küçük...'

'Küçük ne, Lestafier?'

'Küçük kedi, Şef!'

'Güzel, evlat, güzel... Sen bu işte ilerleyeceksin...' Ah! o zamanlar ne kadar saftım! O zamanlar bana ne kadar sataşırlardı... Ama öyle her gün dalga geçmezlerdi, öyle değil mi Odette? Kıçlarına yerlerdi tekmeyi..."

Onlarla birlikte masaya oturmuş olan Odette başını sallıyordu.

"Ah şimdi sakinleşti, bilirsin..."

"Kesinlikle! Bugünün çocuklarına artık hiç karışılmıyor!"

"Bana bugünün çocuklarından söz etmeyin... Onlara hiçbir şey söylenmiyor... Hemen surat asıyorlar. Bildikleri tek şey bu: Surat asmak. Bu beni çok yoruyor, bak... Çöp tenekesini tutuşturduğunuz zamandan bile çok..."

"Doğru! Bu aklımdan çıkmış."

"Ama ben hatırlıyorum, lütfen inan bana!"

Işıklar söndü. Camille üfleyerek mumları söndürdü ve tüm salon alkışladı.

Philibert bir an ortadan kayboldu ve büyük bir paketle geri döndü:

"Bu ikimizden..."

"Evet, ama bu onun fikriydi" diye belirtti Franck. "Eğer beğenmezsen sorumlusu ben değilim. Ben bir erkek striptizci kiralamak istiyordum, ama o istemedi..."

"Ah, teşekkür ederim! Çok incesiniz!"

Suluboya ressamlarının kullandığı, "kır" denilen bir masaydı bu.

Philibert arada bir boğazını temizleyerek kâğıdı okudu:

"*İki çekmeceli, geniş çalışma alanlı, sağlam, katlanabilir ve eğilebilir çift tablalı. Oturarak çalışmak için özenle hesaplanmıştır. Dört ayaktan oluşmuştur*, bu güzel... *büyük sağlamlık sağlayan bir tabanlığın üzerine iki iki açılır. Kapandıklarında çekmecelerin yerinden oynamaması kesinlikle sağlanmıştır. Çift çengel sayesinde eğilebilir tabla. En fazla 68 X 52 ebadında bir kâğıt yerleştirilebilir*. Bazı kâğıtların daha büyük olduğu durumlarda... Masa, i*çine yerleştirilmiş bir sap sayesinde, katlanmış haliyle bir yerden bir yere taşınabilir*. Ve daha bitmedi, Camille... *sapın altında küçük bir su şişesinin konabileceği bir yer ayrılmıştır!*"

"Sudan başka bir şey konamaz mı?" diye kaygılandı Franck.

"İçmek için değil, şapşal" diye takıldı Paulette, "renkleri karıştırmak için!"

"Tabiî ya, ne kadar da salağım, ben..."

"Be... beğendin mi?" diye tedirgin bir şekilde sordu Philibert.

"Harika!"

"Çı... çırılçıplak bir de... delikanlıyı tercih etmez miydin?"

"Bunu hemen şimdi deneyebilecek zamanım var mı?"

"Dene, dene, zaten René'yi bekliyoruz..."

Camille çantasının içinden minicik suluboya kutusunu çıkardı, vidalarını açtı ve camlı kapının önüne yerleşti.

Loire Nehri'ni çizdi. Ağır, geniş, sakin, soğukkanlı. Gevşek kum yığınları, küf tutmuş tahta kazıkları ve sandalları. Sazların sarılığı ve gökyüzünün mavisi. Yorgun iki bulut arasında gezinen metalik, parlak, çalımlı bir kış mavisi.

Odette büyülenmişti:

"Bu kız bunu nasıl yapıyor? O küçük kutusunda sekiz renkten başka renk yok!"

"Şişşş, üçkâğıt yapıyorum... Alın. Bu sizin için."

"Ah, teşekkür ederim! Teşekkür ederim! René! Gel de bak!"

"Bu yemek de benim size ikramım!"

"Yo, olmaz ama..."

"Olur, olur, ısrar ediyorum..."

Gidip yanlarına oturduğunda, Paulette masanın altından bir paket uzattı: şalla uyumlu bir bereydi bu. Aynı delikler, aynı renkler. İşte yetenek.

Avcılar geldi, Franck restoranın patronuyla birlikte onların peşi sıra mutfağa gitti, masadakiler de çantalarında neler olabileceğini tartışarak içkilerini yudumladılar. Camille hediyesiyle oyalanıyor, Paulette uzun bacaklarını uzatmış, kendisini dikkatle dinleyen Philibert'e kendi savaşını anlatıyordu.

Sonra o kötü saat gelip çattı, akşamın alacakaranlığı bastırdı ve Paulette'e bir ölüm sessizliği çöktü.

Kimse konuşmuyordu.

Manzara giderek çirkinleşti.

Kentin çevresini dolaştılar, hiç değişmeyen ticaret bölgelerinden geçtiler: televizyonlu odaları 29 avro olan oteller, hangarlar ve mobilya depoları. Sonunda Franck arabayı park etti.

Bölgenin sonunda.

Philibert ona kapıyı açmak için kalktı, Camille beresini çıkarttı.

Paulette genç kızın yanağını okşadı.

"Hadi, hadi...." diye homurdandı Franck, "Acele edin. Başrahibeden papara yemek niyetinde değilim!"

Geri döndüğünde bir gölge tül perdeleri aralamıştı bile.

Yerine oturdu, suratını astı, arabayı hareket ettirmeden önce derin bir soluk aldı.

Daha park yerinden çıkmadan Camille omzuna vurdu:

"Dur."

"Yine ne unuttun?"

"Sana dur diyorum."

18

Franck arkasına döndü.
"Söyle bakalım."

"Bu size kaça patlıyor?"
"Efendim?"
"Bu şey? Yaşlılarevi?"
"Bana bunu neden soruyorsun?"
"Kaça mal oluyor?"
"On bin frank kadar..."
"Kim ödüyor?"
"Dedemin emekli maaşı, yedi bin yüz on iki frank ve belediye meclisi ya da bilmem ne..."
"Ben kendim için iki bin frank cep harçlığı istiyorum, gerisi sana kalsın, sen de beni rahatlatmak için pazarları çalışmayı bırak..."
"Dur bakalım, sen neden söz ediyorsun?"
"Philou!"
"Yo hayır, bu senin fikrin, tatlım" diye mırıldandı.
"Evet, ama ev senin evin, dostum..."
"Hey! Burada neler oluyor? Mesele ne?"
Philibert tavandaki lambayı yaktı:
"Eğer istersen..."
"Eğer *o*, o isterse" diye vurguladı Camille.
"... onu da bizimle birlikte götürürüz" diye gülümsedi Philibert.
"Bi... bizimle birlikte, nereye?" diye kekeledi Franck.
"Evimize... eve..."
"Ne... ne zaman?"
"Şimdi."
"Şim... şimdi mi?"

"Söylesene, Camille, ben de kekelediğimde böyle şaşkın bir halim mi oluyor?"

"Hayır, hayır" diye onu rahatlattı Camille, "*asla* böyle aptal bir bakışın olmuyor..."

"Peki onunla kim ilgilenecek?"

"Ben. Ama şartlarımı kabul edeceksin..."

"Ya işin?"

"Artık iş miş yok! Bitti!"

"Ama şey..."

"Ne?"

"İlaçları filan..."

"Ben vereceğim! Hapları saymak hiç de zor bir şey değil, öyle değil mi?"

"Ya düşerse?"

"Ben yanında olacağım için düşmeyecek!"

"Ama şey... O... o nerede yatacak?"

"Ona odamı vereceğim. Her şey düşünüldü..."

Franck başını direksiyona dayadı.

"Ya sen Philou, sen bu konuda ne düşünüyorsun?"

"Başında yanlış buluyordum, şimdi doğru olduğunu düşünüyorum. Onu da birlikte götürürsek hayatının çok daha kolay olacağını düşünüyorum..."

"Ama yaşlı biri ağırdır!"

"Öyle mi sanıyorsun? Senin büyükanneciğin kaç kilo geliyor? Elli kilo? O kadar bile yoktur..."

"Onu böyle alıp götüremeyiz."

"Öyle mi?"

"Evet ya..."

"Masraflarını ödemek gerekirse, öderiz..."

"Bir dolaşıp gelebilir miyim?"

"Hadi git."

"Bana bir sigara sarar mısın?"

"Al."

Kapıyı çarparak kapattı.

"Bu saçmalık" dedi gelip yeniden koltuğuna otururken.

"Bunun tersini sana söyleyen olmadı... Değil mi Philou?"

"Asla. Çok açık olduğumuzu sanıyorum."

"Bu sizi korkutmuyor mu?"

"Hayır."

"Onun Paris'ten hoşlanacağına inanıyor musunuz?"
"Onu Paris'e götürmüyoruz, onu evimize götürüyoruz!"
"Ona Eiffel Kulesi'ni göstereceğiz!"
"Hayır. Ona Eiffel Kulesi'nden de güzel binlerce şey göstereceğiz..."
Franck içini çekti.
"İyi, tamam, şimdi nasıl yapıyoruz?"
"Ben ilgilenirim" dedi Camille.

Yeniden pencerenin altına gelip durduklarında yaşlı kadın hâlâ oradaydı.

Camille koşarak gitti. Franck ile Philibert arabadan bir gölge oyunu izliyorlardı: Arkasına dönen küçük bir gölge, yanında daha büyük bir gölge, el kol hareketleri, baş hareketleri, omuz hareketleri... Franck hiç durmadan yineliyordu: "Bu bir saçmalık, bu bir saçmalık, bu bir saçmalık diyorum size... Büyük bir saçmalık..."
Philibert gülümsüyordu.
Gölgeler yer değiştirdiler.

"Philou!"
"Hımm..."
"Bu kız neyin nesi?"
"Efendim?"
"Senin orada bulduğun bu kız... Tam olarak ne? Bir uzaylı mı?"
Philibert gülümsüyordu.
"Bir peri..."
"Evet, aynen öyle... Bir peri... Haklısın."
"Ve... şey... onların bir cinsiyeti vardır, peri ya da şey..."

"Kahretsin, hâlâ ne yapıyorlar orada?"
Nihayet ışık söndü.

Camille pencereyi açtı, aşağıya bir bavul fırlattı. Parmaklarını kemirmekte olan Franck yerinden sıçradı:
"Kahretsin, eşyaları pencereden fırlatmak bu kızda bir saplantı mı ne?"
Gülüyordu. Ağlıyordu.
"Kahretsin, sevgili Philou...." İri iri yaşlar süzülüyordu yanaklarından. "Aynada kendime bakmayalı aylar oldu... Buna inanabiliyor musun? Kahretsin, buna inanabiliyor musun?" Titriyordu.

Philibert ona mendilini uzattı.

"Her şey yolunda. Her şey yolunda. Hiç merak etme, onu çok seveceğiz... Sen hiç merak etme..."

Franck burnunu sildi ve arabayı biraz ilerletti, Philibert bavulu alırken kızlara doğru koştu.

"Hayır, hayır, siz önde oturun genç adam! Bacaklarınız uzun, siz..."

Birkaç kilometre süren bir ölüm sessizliği. Herkes kendi kendine ya büyük bir hata yaptıysak, diye soruyordu... Sonra, aniden, büyük bir saflıkla Paulette tüm bulutları dağıttı:

"Söylesenize... Beni gösterilere götürecek misiniz? Operetlere gidecek miyiz?"

Philibert şarkı söyleyerek arkasına döndü: "*Ben Brezilyalıyım. Rio Janèl'den geliyorum. Bugün dünden daha zengin, Paris, Paris, yine sana geliyorum!*"

Camille yaşlı kadının elini tuttu ve Franck dikiz aynasından Camille'e gülümsedi.

Ve şimdi dördümüz, bu eski Clio'nun içinde, özgürlüğüne kavuşmuş, hep birlikte ve satmışız anasını...

Oradan çaldığım her şey! diye devam ettiler koro halinde.

Dördüncü bölüm

1

Bu bir varsayım. Tarih bunu doğrulayacak kadar gerilere gitmiyor. Hem sonra inandığımız şeyler de dimdik durmuyor her zaman. Bir gün ölmek ister insan ve ertesi gün elektrik düğmesini bulmanın, her şeyi daha açık görmek için birkaç basamak inmenin yeterli olacağını görür... Yine de bu dört insan hayatlarının geri kalan bölümünü sanki hayatlarının en güzel günleriymiş gibi yaşamaya hazırlanıyordu.

Tepkilerini ve yorumlarını bekleyerek (ki hiç yorum yapmayacaktır) yarı heyecanlı, yarı tedirgin bir halde ona yeni evini gezdirdikleri o belirli anda ve kaderin –dalgacı kaderin– bir sonraki oyununa kadar ılık bir rüzgâr esti yorgun yüzlerinde.

Bir okşama, bir ateşkes, bir avuntu.

Diğer insanların deyişiyle *sentimental healing*[1] gibi bir şey...

Kanadı Kırıklar ailesinde bundan böyle bir büyükannemiz vardı ve kalabalık aile tamamlanmamış bile olsa, zaten asla da tamamlanmayacaktı, yıkılmaya hiç niyetleri yoktu.

Yedili ailede, sıkıntıda mıydılar? Gelin pokerden konuşalım! Kâğıtlar dağıtıldığında buna kare deniyordu. Güzel, kare as, belki de değil... Her anlamda bir kare olabilmek için çok fazla kambur, çok fazla yara, çok fazla engel ama... Hey! Bir kare!

Ne yazık ki iyi oyuncu değillerdi...

Tümüyle oyuna yoğunlaşmış olsalar bile. Bir kez olsun eli tutmaya karar vermiş olsalar bile, bu silahsız bir kralcıdan, kırılgan bir periden, boyun eğerek yetişmiş bir gençten, blöf yapmayı be-

1. Duygusal şifa. (ç.n.)

ceremeyen yaşlı bir kadından nasıl beklenebilirdi?

İmkânsız.

Eee... ne yapalım... Ortaya sürülen küçük bir para ve gülünç kazançlar her zaman iflas etmekten daha iyiydi...

2

Camille önceden bildirimde bulunmadı: Josy B. kesinlikle çok kötü kokuyordu. İstifasını vermek ve... Nasıl diyorlardı? ... Tazminatını alabilmek için görüşmeye gitmesi gerekiyordu. Bir yıldan fazla çalışmış ve hiç izin kullanmamıştı. Artılarını, eksilerini tarttıktan sonra bunlarla uğraşmamaya karar verdi.

Mamadou ona kızıyordu:

"Sen yok musun sen... Sen yok musun sen..." diye yineleyip durdu son akşam, süpürgesiyle bacaklarına vurarak. "Sen yok musun sen..."

"Ben yok muyum ben, ne?" diye öfkelendi Camille yüzüncü seferin ardından. "Bitir cümleni, Tanrı'nın cezası! Ben ne?"

Diğeri başını üzüntüyle salladı:

"Sen var ya... yok bir şey."

Camille başka odaya geçti.

Evi ters yönde olduğu halde onunla aynı boş trene bindi ve onunla aynı sıraya oturmaya kalktı, yana çekilmesi için biraz itti. Öfkelendikleri zaman tıpkı Asteriks ile Obéliks'e benziyorlardı. Yağlarına dirseğiyle hafifçe vurdu, diğeri onu neredeyse yere yuvarlayacaktı.

Bunu defalarca tekrarladılar.

"Hey Mamadou... Asma suratını..."

"Suratımı asmıyorum ve bana bir daha Mamadou demekten seni men ediyorum. Benim adım Mamadou değil! Bu addan nefret ediyorum! İşyerindeki kızlar beni böyle çağırıyorlar, ama adım Mamadou değil! Bildiğim kadarıyla sen artık işyerinden bir kız olmadığına göre bana bir daha sakın Mamadou deme, anladın mı?"

"Öyle mi? Tamam, öyleyse senin adın ne?"

"Sana söylemeyeceğim."

"Dinle Mam... şey, tatlım, sana doğruyu söyleyeyim: Josy yüzünden gitmiyorum. İş yüzünden gitmiyorum. Çekip gitme zevkini yaşamak için gitmiyorum. Para yüzünden gitmiyorum. Gerçeği bilmek istersen... yeni mesleğim yüzünden gidiyorum... Daha iyi olduğum... yani... olacağımı sandığım bir meslek... ben... Daha emin değilim... ama buradan daha iyi olduğum bir meslek bu ve... daha mutlu olabileceğimi sandığım bir meslek..."

Sessizlik.

"Hem sonra tek neden de bu değil... Şimdilerde yaşlı bir kadına bakıyorum, akşamları onu bırakamam, anlıyor musun? Düşer diye korkuyorum..."

Sessizlik.

"Hadi, ben ineyim artık, ha... Yoksa boşu boşuna bir yığın taksi parası ödeyeceğim..."

Diğeri onu kolundan tutup zorla oturttu.

"Biraz daha kal diyorum sana. Saat daha geceyarısını otuz dört geçiyor..."

"Ne yapıyorsun?"

"Efendim?"

"Diğer mesleğin diyorum, ne yapıyorsun?"

Camille ona defterini uzattı.

""Bak şu işe" diye bağırdı kadın, defterini iade ederken, "Çok güzel. Bu durumda seninle hemfikirim. Şimdi istediğin gibi gidebilirsin ama yine de... Seni tanımış olmaktan çok mutluyum, çekirgecik" diye ekledi arkasını dönerek.

"Senden bana bir yardımda daha bulunmanı isteyeceğim, Mama..."

"Léopoldumun sana başarı garantisi sağlayıp müşteri bulmasını mı istiyorsun?"

"Hayır. Bana poz vermeni isteyecektim..."

"Ne vermeni?"

"Poz vermeni! Benim için modellik yapmanı..."

"Ben mi?"

"Evet."

"Sen benimle dalga mı geçiyorsun?"

"Seni ilk gördüğüm günden beri, Neuilly'de çalıştığımız o dö-

nemden beri, hatırlıyorum da... Hep senin portreni yapmak istedim..."

"Orada dur, Camille! Ben güzel bile değilim!"

"Benim için öylesin."

Sessizlik.

"Senin için güzel miyim?"

"Benim için öyle..."

"Bende güzel olan ne?" diye sordu parmağıyla siyah camdaki yansımasını göstererek. "O güzellik dediğin şey nerede?"

"Eğer portreni yapabilirsem, yapmayı başarırsam, tanıştığımız günden beri anlattığın her şey görünecek bu portrede... Her şey... Annen ve baban görülecek. Ve çocukların. Ve deniz. Ve... adı neydi onun?"

"Kimin?"

"Küçük keçinin?"

"Bouli..."

"Bouli görülecek. Ölmüş olan kuzinin ve... Ve geri kalan her şey..."

"Tıpkı erkek kardeşim gibi konuşuyorsun! Bir sürü tuhaf hayalden söz edip duruyorsun!"

Sessizlik.

"Ama... bunu başarabileceğimden de pek emin değilim..."

"Öyle mi? Aklında olsun, tepemde Bouli'mi görmezsem ben de bundan hoşlanırım!" diye takıldı. "Ama... Benden istediğin bu şey epey uzun sürer, değil mi?"

"Evet."

"Öyleyse yapamam..."

"Telefon numaram var sende. Bir ya da iki gün Touclean'e gitme, beni görmeye gel. Saatlerinin karşılığını ben ödeyeceğim. Modellere her zaman bedelleri ödenir. Bu da bir meslektir, bilirsin. Tamam, burada senden ayrılıyorum. Birbirimizi öp... öpmeyecek miyiz?"

Mamadou genç kızı sıkı sıkı yüreğine bastırdı, neredeyse soluğunu kesecek kadar.

"Adın ne Mamadou?"

"Bunu sana söylemeyeceğim. Adımı hiç sevmiyorum."

Camille elini kulağına götürüp telefon işareti yaparak peron boyunca koştu. Eski iş arkadaşı eliyle yorgun bir işaret yaptı. Unut beni, küçük yetenek, unut beni. Beni daha şimdiden unuttun bile...

Burnunu gürültülü gürültülü sildi.
Onunla konuşmayı seviyordu.
Bu doğruydu işte, bu...
Ondan başka kendisini dinleyen bir kişi bile yoktu.

3

İlk günler Paulette odasından dışarı adımını atmadı. Rahatsız etmekten korkuyordu, kaybolmaktan korkuyordu, düşmekten korkuyordu (yürütgeçini unutmuşlardı) özellikle de düşüncesiz bir davranışta bulunmaktan ve onları pişman etmekten korkuyordu.

Genellikle sapı samanı birbirine karıştırıyor, çok güzel bir tatil geçirdiğini söylüyor ve kendisini ne zaman evine götürmeyi düşündüklerini soruyordu.

"Evin neresi?" diye öfkeleniyordu Franck.

"Yapma, sen de çok iyi biliyorsun... ev... benim evim..."

Franck içini çekerek terk ediyordu odayı:

"Bunun bir saçmalık olduğunu söylemiştim size... Üstelik, şimdi aklını da yitiriyor..."

Camille, Philibert'e bakıyordu, Philibert de havalara.

"Paulette!"

"Ah, sen misin, oğlum... Senin... adın neydi?"

"Camille..."

"Doğru ya! Ne istiyorsun, kızım?"

Camille onunla apaçık, kem küm etmeden ve oldukça katı bir biçimde konuştu. Nereden geldiğini, neden kendileriyle birlikte olduğunu, nelere sahip olduklarını ve ona eşlik etmek için yaşam tarzlarında ne değişiklikler yaptıklarını anımsattı. Yaşlı kadını tümüyle silahsız bırakan daha binlerce yaralayıcı ayrıntı sıraladı.

"Yani bir daha asla evime dönmeyecek miyim?"

"Hayır."

"Ya!"

"Benimle geliniz, Paulette..."

Camille onu elinden tuttu, yeniden evi gezdirmeye başladı. Bu kez daha ağır dolaşıyorlardı. Yeri geldikçe bilgiler veriyordu.

"Burası, tuvalet... Bakın, Franck tutunabilmeniz için duvara tutamaklar çakıyor..."

"Saçmalık bunlar..." diye homurdanıyordu Franck.

"Burası, mutfak... Bayağı büyük, değil mi? Ama soğuk... Tekerlekli masayı dün bu yüzden tamir ettim... Yemeklerinizi odanızda yiyebilmeniz için..."

"Ya da salonda" diye üstüne basa basa belirtti Philibert, "bütün gün odanıza kapanıp kalmak zorunda değilsiniz, bilirsiniz..."

"Burası da koridor... Koridor bayağı uzun, ama tahta kaplamalara tutunarak destek alabilirsiniz, değil mi? Yardıma ihtiyacınız olursa, eczaneye gider başka tekerlekli bir şey kiralarız..."

"Evet, bunu tercih ederim..."

"Sorun değil! Evimizde bir motosikletçi var zaten..."

"Burası, banyo... Ve burada ciddi ciddi konuşmamız gerek, Paulette... Alın, şu iskemleye oturun... Gözlerinizi kaldırın... Ne kadar güzel olduğuna bir bakın..."

"Çok güzel. Evlerimizde hiç bu kadar güzelini görmemiştim..."

"Güzel. Yarın torununuzun arkadaşlarıyla birlikte ne yapacağını biliyor musunuz?"

"Hayır..."

"Buranın altını üstüne getirecekler. Küvet bacağınızı atıp içine giremeyeceğiniz kadar yüksek olduğu için bir duş kabini yerleştirecekler. Evet, çok geç olmadan kararınızı vermek zorundasınız. Ya bizimle kalacaksınız ve çocuklar işe koyulacaklar ya da burada kalma niyetinde değilseniz, hiç sorun değil, istediğinizi yapmakta özgürsünüz, Paulette, ama bunu bize hemen söylemek zorundasınız, anlıyor musunuz?"

"Anlıyor musunuz?" diye yineledi Philibert.

Yaşlı kadın iç geçirdi, herkese bir ömür gibi gelen birkaç saniye boyunca yeleğinin uçlarını çekiştirdi, sonra başını kaldırdı ve:

"Tabureyi düşündünüz mü?" diye sordu kaygıyla.

"Efendim?"

"Tümüyle kötürüm değilim, biliyorsunuz... Pekâlâ tek başıma duş yapabilirim, ama bunun için oraya bir tabure koymak gerek, tabure olmazsa..."

Philibert avucunun içine yazar gibi yaptı.

"Dip odadaki küçükhanım için bir tabure! Kaydettim! Rica etsem, daha başka şeyler de var mı acaba?

Paulette gülümsedi:

"Hepsi bu kadar..."

"Daha başka bir şey yok mu?"

En sonunda istedikleri şeyler ağzından döküldü:

"Var. *Télé Star*'ımı isterim, bulmacalarımı, şişlerimi ve kızcağız için yün, bir kutu Nivea, çünkü benimkini orada unuttum, şekerler, komodinimin üzerine küçük bir radyo, takma dişlerim için o köpüren şeylerden isterim, jartiyerler, terlikler, daha sıcak tutan bir sabahlık, çünkü burada bayağı hava cereyanı var, biraz bakım malzemesi, pudra, Franck'ın geçen gün unuttuğu kolonya şişem, ikinci bir yastık, bir büyüteç, bir de koltuğumu pencerenin önüne çekin ve..."

"Ve daha ne?" diye endişelenerek sordu Philibert.

"Ve hepsi bu kadar..."

Alet kutusuyla birlikte yanlarına gelen Franck arkadaşının omzuna vurdu:

"Kahretsin dostum, bundan böyle iki prensesimiz var artık..."

"Dikkat etsene!" diye diklendi Camille, "her tarafı toz toprak içinde bırakıyorsun.."

"Lütfen öyle küfretmeyi de bırak!" diye ekledi büyükannesi.

Franck ayaklarını sürüyerek uzaklaştı:

"Tanrım... Günler bayağı çetin geçecek... Burada insanın rahatı huzuru kalmadı, dostum, rahat huzur kalmadı... Ben işe gidiyorum, orası daha sakin. Alışverişe giden olursa bana patates alsın da size kıymalı bir yemek hazırlayayım... Bu kez doğrularını seçin ha! Bakacaksınız... Pürelik patates... Hiç zor bir şey değil bu, filenin üzerinde yazıyor zaten..."

"Burada insanın rahatı huzuru kalmadı..." demişti ve yanılmıştı. Tam tersine, hayatları boyunca hiç bu kadar iyi olmamışlardı.

Böyle söylemek biraz tuhaf, ama gerçek buydu ve uzun zamandan beri tuhaf olmak onları rahatsız etmiyordu; ilk kez gerçek bir aileye sahip olduklarını hissediyorlardı

Gerçek aileden de daha iyiydi bu, seçilmiş, arzulanmış, uğrunda mücadele edilmiş ve karşılığında birlikte mutlu olmaktan başka hiçbir şey istenmeyen bir aileydi söz konusu olan. Mutlu olmak için fazla bir şey de istemiyorlardı. Birlikte olmak yetiyordu, hepsi bu. Bu bile hiç umulmadık bir şeydi.

4

Banyodaki sahneden sonra Paulette çok değişti. Kendini topladı, çevresindeki karmaşaya şaşırtıcı bir kolaylıkla uyum sağladı. Belki de tam olarak bir kanıta ihtiyacı vardı? Hep beklemiş olduğu ve burada, panjurları içeriden kapatılan, Restorasyon döneminden beri tozu alınmamış bu koskocaman boş apartman dairesinde bulduğu bir kanıt. Buraya yalnızca kendisi için bir duş koymuşlardı... Bir iki eşyası eksik diye az daha yanlış bir karar verecekti ve Camille sık sık o sahneyi düşündü. Genellikle ufak tefek birkaç şey eksik diye insanların nasıl kendilerini rahatsız hissettiklerini, elinde hayalî bir not defteri tutarak "Daha başka bir şey yok mu?" diye soran o sabırlı adam olmasa her şeyin nasıl büyük bir hızla tepetaklak olabileceğini düşündü... Sonuçta neydi ki tüm bunlar? Sıradan bir gazete, bir büyüteç ve iki ya da üç şişe... Beş paralık şeylerdi onu mutlu eden, ama ikisi birlikte Franprix'deki diş macunu bölümünde Stéradent'lerin, Polident'lerin, Fixadent'lerin ve diğer mucizevî macunların üzerindeki zırvaları okurlarken daha zor, karmaşık bir yanı ortaya çıktı...

"Şey... Paulette... Sizin 'süs eşyaları' dediğiniz şeyler, bu..."

"Herhalde daha ucuz diye beni bu ıvır zıvırları kullanmak zorunda bırakmayacaksın!" diye öfkelendi.

"Ah! süs eşyaları!" diye yineledi Camille, rahatlamış. "Tamam.... Ben hiç anlamam..."

Franprix'yi bugün artık avuçlarının içi gibi biliyorlardı, oranın uzmanı oldukları bile söylenebilirdi. Önlerinde tekerlekli arabaları, ellerinde Franck'ın bir gece önce hazırladığı listeyle temkinli adımlarla şu an dolaştıkları yer Monoprix'ydi...

Ah! Monop...
Tüm yaşamları...

Her zaman ilk uyanan Paulette oluyor ve iki erkekten birinin kahvaltısını yatağına getirmesini bekliyordu. Kahvaltı işini üstlenen Philibert'se tepsiye muhakkak bir şeker maşası, işlemeli bir peçete ve küçük bir güğüm süt koyardı. Sonra doğrulmasına yardım eder, yastıklarını kabartır ve havayla ilgili küçük bir yorumda bulunarak perdeleri açardı. Hiçbir erkek ona bugüne dek böylesine kibar davranmamıştı ve sonunda olması gereken oldu; o da Philibert'e hayranlık duymaya başladı. Kahvaltıyı getiren Franck'sa bu daha özensiz, baştan savma bir kahvaltı oluyordu. Franck, Ricoré kâsesini komodininin üzerine bırakır, geç kaldığı için yanağına soluk soluğa bir öpücük kondururdu.

"Çişin var mı?"

"Kızcağızı bekliyorum..."

"Hadi nene, yap işte! Biraz yapıver! Bir saatten önce uyanmayabilir! Bu kadar zaman tutamazsın..."

İnatla yinelerdi:

"Onu bekleyeceğim."

Franck homurdanarak uzaklaşırdı.

Hadi bakalım, bekle onu, hadi bekle... Bekle bakalım... Artık onun kendini sana adaması iğrenç... Kahretsin, ben de onu bekliyorum! Ne yapmalıyım yani? Bana gülücükler dağıtması için iki bacağımı mı keseyim?

Tam o anda Camille gerinerek odasından çıkıyordu:

"Yine ne söylenip duruyorsun?"

"Hiçbir şey. Prens Charles ve Rahibe Emmanuelle'le birlikte yaşıyorum ve bir hayvan gibi çatlamak üzereyim. Yana çekil, geç kaldım... Nasıl gidiyor?"

"Ne?"

"Kolunu uzat bakayım... Ama bu çok güzel!" diye keyiflendi Camille'in koluna hafif hafif vurarak. "Vay canına, şişko... Kendine dikkat et... Böyle giderse dubaya döneceksin..."

"Rüyanda bile göremezsin bunu, aşçıbaşı. Rüyada bile görsen inanma."

"Evet tombişim, aynen dediğin gibi olsun..."

Doğruydu, herkes artık daha neşeliydi.

Kolunda ceketiyle geri geldi:

"Haftaya çarşamba..."

"Haftaya çarşamba ne var?"

"Salı günü çok işim olacağı ve çok çalışacağım için çarşamba erken çıkacağım, beni yemeğe bekle..."

"Geceyarısı mı geleceksin?"

"Daha erken gelmeye çalışacağım ve sana hayatında yemediğin kreplerden yapacağım..."

"Ah! Çok korktum! O günü bana atlamak için seçtiğini sanmıştım!"

"Sana önce krep yapacağım, sonra da atlayacağım."

"Çok iyi."

Çok iyi? Ah, alçak herif hastanın tekiydi... Çarşambaya kadar ne yapacaktı? Tüm sokak lambalarına çarpacak, soslarını beceremeyecek, kendine yeni iç çamaşırları mı satın alacaktı? Kahretsin bu doğruydu! Bu pislik şu ya da bu biçimde en sonunda ona sahip olacaktı. Kaygı... Bu işin şakası yoktu... Bu arada Franck kendine yine de yeni bir külot satın almaya karar verdi.

Evet... Grand Marnier çok iyi gidecek, bunu size ben söylüyorum, çok iyi gidecek... Alevlendirmekte kullanmadığımı içerim.

Sonra Camille elinde çay fincanıyla kadının yanına geliyordu. Yatağa oturuyor, yorganı çekiyor ve *Tele Satış*'ı izlemek için erkeklerin gitmesini bekliyorlardı. Kendilerinden geçiyorlar, kikirdiyorlar, giysilerle dalga geçiyorlardı ve hâlâ avroya geçişi kafasına yerleştirmemiş olan Paulette, Paris'te hayatın bu kadar ucuz olmasına pek şaşırıyordu. Zaman diye bir şey yoktu artık, su ısıtıcısından Monoprix'ye, Monoprix'den gazete satıcısına tembel tembel uzayıp gidiyordu.

Sanki tatildeymiş gibi hissediyorlardı kendilerini. Camille'in yıllardan beri, yaşlı kadınınsa tüm yaşamı boyunca yaptığı ilk tatildi bu. İyi anlaşıyorlar, birbirlerini çok iyi anlıyorlar ve günler geçtikçe ikisi de gençleşiyordu.

Camille aile yardım sandığının "can yoldaşı" dediği şey olup çıkmıştı. Bu iki sözcük ona çok uyuyordu. Yaşlılık konusundaki bilgisizliğini ikisini de rahatlatan dolambaçsız ve dobra bir ton kullanarak gideriyordu.

"Hadi, Paulette'çiğim, hadi... Poponuzu ben silerim..."

"Emin misin?"

"Eminim tabiî!"

"İğrenmeyecek misin?"

"Tabiî iğrenmeyeceğim."

Bir duş kabininin yapılması çok fazla karmaşık göründüğünden Franck küvete girmek için kaygan olmayan bir basamak yapmış ve bir iskemlenin ayaklarını kesmişti; Camille yaşlı kadını oturtmadan önce bunun üzerine hep bir havlu seriyordu.

"Ah..." diye inliyordu yaşlı kadın, "ama bu beni rahatsız ediyor... Bunu senden istediğim için ne kadar rahatsız olduğumu bilemezsin..."

"Yapma..."

"Bu yaşlı beden seni iğrendirmiyor mu? Emin misin?"

"Biliyor musunuz, ben... Sanırım olaya sizin gibi yaklaşmıyorum... Ben... Anatomi dersleri aldım, sizden daha yaşlı insanların çıplak resimlerini çizdim ve bir utanma sorunu yaşamadım... Aslında yaşadım, ama böyle değil. Size nasıl anlatacağımı bilemiyorum. Ama size baktığımda şu çizgiler, şu sarkık memeler, şu yumuşak karın, şu beyaz kıllar, şu pörsük şey ya da şu çarpık bacaklar... diye düşünmek aklımdan geçmiyor... Hayır, hiç düşünmüyorum... Belki sizi kızdıracağım, ama bedeniniz beni sizin dışınızda ilgilendiriyor. İş olarak, teknik olarak, ışık olarak, çevre çizgileri olarak düşünüyorum... Kimi tabloları anımsıyorum... Goya'nın çılgın yaşlı kadınlarını, Ölüm alegorilerini, Rembrandt'ın annesini ya da Yalvaç Hanna'yı... Özür dilerim, Paulette, size bu anlattıklarım korkunç şeyler ama... aslında, size çok serinkanlılıkla bakıyorum!"

"Meraklı bir hayvan gibi mi?"

"Biraz öyle de denebilir... Daha çok ilginç bir şey olarak..."

"Yani?"

"Yani hepsi bu."

"Benim de mi resmimi yapacaksın?"

"Evet."

Sessizlik.

"Evet, eğer izin verirseniz... Sizi avucumun içi gibi tanıdığımda resminizi yapmak isterdim. Beni çevrenizde hissetmeyecek duruma geldiğinizde... "

"Resmimi yapmana izin vereceğim, ama, ben aslında... Sen benim kızım bile değilsin, hiçbir şeyim değilsin ve ben... Ah, ne... ne kadar karmaşık duygular içindeyim..."

Camille nihayet soyunmuş ve grimsi küvette, kadının önünde diz çökmüştü.

"Yıkayın beni."

"Efendim?"

"Sabunu, eldiveni alın ve beni yıkayın, Paulette."

Paulette denileni yaptı, taburesinin üzerinde hafif titrek bir biçimde kolunu genç kızın sırtına doğru uzattı:

"Hey! Biraz daha güçlü!

"Tanrım, ne kadar gençsin... Düşünüyordum da eskiden ben de senin gibiydim... Tabiî senin kadar ufak tefek değildim..."

"Zayıf mı demek istiyorsunuz?" diye sözünü kesti Camille, musluğa tutunarak.

"Hayır, hayır, gerçekten 'ufak tefek'i düşünüyordum... Franck bana ilk kez senden söz ettiğinde, anımsıyorum da, ağzında yalnızca bu sözcük vardı: 'Ah, nene, o kadar zayıf ki... Ne kadar zayıf olduğunu bir görsen...' Ama şimdi seni olduğun gibi görüyorum ve burada onunla aynı fikirde değilim. Sen zayıf değilsin, incesin. Bana *Koca Ülke*'deki o genç kızı hatırlatıyorsun... Biliyor musun? Adı neydi? Bana yardımcı ol..."

"Okumadım."

"Onun da soylu bir adı vardı...Ah, ne aptallık..."

"Kütüphaneye gider bakarız... Hadi! Daha aşağıları! Çekinmenize gerek yok! Durun, şimdi döneceğim... İşte oldu... Görüyor musunuz? Aynı gemideyiz, dostum! Neden öyle bakıyorsunuz bana?"

"Ben... Şuraya, şu yara izine..."

"Ah, o mu? Bir şey değil..."

"Hayır... O bir şey... Başına ne geldi?"

"Bir şey değil dedim size."

Ve o günden sonra cilt meselesi aralarında hiç konuşulmadı.

Camille onun tabureye oturmasına, sonra duşun altına girmesine yardım ediyor, başka şeylerden konuşarak bedenini sabunluyordu. Şampuan kullanırken daha dikkatli olmak gerekiyordu. Her gözünü kapattığında yaşlı kadın dengesini yitiriyor ve arkası üstü düşüyordu. Birkaç başarısız denemeden sonra bir kadın berberine abone olmaya karar verdiler. Her şeyin ateş pahası olduğu kendi mahallelerindeki bir berbere değil ("O Myriam da kim?" diye yanıtladı Franck salağı, "Ben Myriam diye birini tanımıyorum...") otobüs hattının sonundaki berbere gittiler. Camille planını inceledi, parmağıyla otobüs güzergâhını izledi, başka mahalleden olmasını hedefledi, sarı sayfaları didik didik etti, haftalık bir mizampli konusunda bilgiler topladı ve 69 numaralı otobüsün son durağındaki, Pyrénées Caddesi'ndeki küçük bir salonda karar kıldı.

Bu kadar uzun bir yolculuğa değecek bir fiyat farkı yoktu aslında, ama güzel bir gezinti oluyordu.

Ve her cuma günü, şafakla birlikte, ortalığın aydınlandığı saatte vb, tiridi çıkmış Paulette'i pencerenin önüne oturtuyor –trafik sıkışık değilse defterinden– Pont Royal'de önlerine çıkan Burberry paltolu bir çift kanişi, Louvre'un duvarlarını süsleyen sucuk gibi şeyleri, Mégisserie Rıhtımı'nın taş ve şimşirlerini, Bastille'in eşsiz sütununu ya da Père-Lachaise'deki yer altı mezarlarının damlarını göstererek *Paris by day* bilgileri veriyor, sonra da, dostu saç kurutma makinesinin altında keyif çatarken gebe kalmış prensesler ile terk edilmiş şarkıcıların hikâyelerini okuyordu. Öğle yemeklerini Gambetta Meydanı'ndaki küçük bir kafede yiyorlardı. Kendilerine göre biraz fazla pahalı olan Le Gambetta'ya değil ama, söndürülmüş sigara, iflas etmiş milyoner ve rahatsız edici erkek kokan Bar du Métro'ya gidiyorlardı.

Din dersinden öğrendiklerini anımsayan Paulette sürekli olarak bademli alabalık yiyor, bu konularla hiç ilgisi olmayan Camille ise gözlerini kapatarak salamlı tostunu ısırıyordu. Bir testi şarap ısmarlıyorlar, ve evet... yürekten kadeh tokuşturuyorlardı. Bize! Eve döndüklerinde Camille karşısına oturuyor ve tıpatıp aynı şeyleri çiziyordu, ama bu kez şipşirin, fazla boyalı, muhteşem açık mor kıvırcık saçlarını bozma korkusuyla pencereye dayanmaya cesaret edemeyen ufak tefek bir hanımefendi oluyordu karşısında. (Johanna, kuaför hanım, saçlarının rengini değiştirmeye onu ikna etmişti: "Evet, tamam mıyız? Saçınızı kül rengi opaline boyuyorum, oldu mu? Bakın, 34 numara, şuradaki..." Paulette bakışlarıyla bunu Camille'e sormak istiyordu, ama Camille başarısız bir yağ aldırma olayını okumaya dalmıştı. "Bu beni biraz hüzünlü göstermeyecek mi?" diye kaygılandı Paulette. "Hüzünlü mü? Hayır! Tam tersi, neşeli gösterecek!")

Aslında bu... doğru sözcüktü. Çok neşeliydi ve o gün, birçok şeyle beraber, Sennelier'den küçük bir kutu suluboya almak için Voltaire Rıhtımı'nın köşesine indiler.

Paulette'in saçları çok açık *dore pembeden Windsor moruna* dönüşmüştü.

Ah! Bir anda... Bu çok daha şıktı...

Diğer günler Monoprix'ye gidiliyordu. İki yüz metreyi gitmeleri bir saatten fazla sürüyordu, yeni Danette'nin tadına bakıyorlar,

aptalca piyasa araştırmalarını yanıtlıyorlar, dudak rujlarını ya da korkunç muslin fularları deniyorlardı. Geziniyorlar, çene çalıyorlar, yarı yolda durup VII. Bölge'de oturan burjuvaların yürüyüşlerini, tavırlarını ve gençlerin neşesini konuşuyorlardı. Kahkahaları, akıl almaz öyküleri, çalan cep telefonları ve içinde ıvır zıvır şeylerin takırdadığı sırt çantaları. Eğleniyorlardı, iç çekiyorlardı, dalga geçiyorlardı ve dikkatle yerlerinden doğruluyorlardı. Zamanları vardı, hayat vardı önlerinde...

5

Franck yemekleri yapamadığı zamanlarda bunu Camille üstleniyordu. Fazla pişirilmiş birkaç tabak makarnadan, yanık omletten ve benzeri başarısız denemelerden sonra Paulette ona birkaç mutfak kavramı öğretmek için işin başına geçti. Yemek boyunca ocağın önünde oturuyordu ve ona: döküm tencere, kızgın tava, bir taşım kaynatma gibi basit sözcükleri öğretiyordu. İyi görmüyordu, ama aldığı kokulara göre ona izlemesi gereken yolu gösteriyordu... Soğanlar, domuz yağı, et parçaları, tamam, dur. Tüm bunlara su ekle... Hadi, sen devam et, sırası geldiğinde sana söyleyeceğim ... Dur!

"Güzel. Senden bir başaşçı yaratacağımı söylemiyorum ama..."

"Ya Franck?"

"Franck ne?"

"Ona her şeyi siz mi öğrettiniz?"

"Yo, her şeyi değil. Sanırım onu bu işe ben özendirdim... Ama önemli şeyleri öğreten ben değilim... Ev yemekleri yapmayı öğrettim ona... Basit, köy usulü, ucuz yemekler... Kocam kalp rahatsızlığı geçirdikten sonra bir burjuva evine aşçı olarak girdim..."

"O da sizinle mi geliyordu?"

"Evet. Küçük bir çocuktu, ne yapabilirdim ki? Sonraları benimle birlikte gelmedi tabiî... Sonra..."

"Sonra ne?"

"Nasıl olduğunu bilirsin... Nerelerde sürttüğünü öğrenmekte zorlanıyordum... Ama... Yetenekliydi. Bu işe eğilimi vardı. Mutfak, onun biraz sakinleşebildiği tek yerdi..."

"Bu hâlâ geçerli."

"Onu gördün mü?"

"Evet. Geçen gün beni ekstraya götürdü ve... Onu tanıyamadım!"

"Görüyorsun... Oysa onu çıraklığa gönderdiğimizde neler yaşadığımızı bir bilsen... Bize duyduğu kızgınlıktan..."

"O ne yapmak istiyordu?"

"Hiçbir şey. Saçma sapan şeyler... Camille, fazla içiyorsun!"

"Dalga mı geçiyorsunuz! Burada olduğunuzdan beri ağzıma içki koymadım! Hadi, biraz alkol alalım, atardamarlara iyi gelir. Bunu ben söylemiyorum, doktorlar söylüyor..."

"Tamam... öyleyse küçük bir bardak."

"Ne oldu? Asmayın suratınızı! Efkârlandınız mı?"

"Hayır, anılar..."

"Acımasız mıydı?"

"Zaman zaman, evet..."

"Acımasız olan o muydu?"

"O, hayat..."

"Bana anlattı..."

"Neyi?"

"Annesini... Onu almaya gelmiş olduğu günü, tüm bunlar..."

"Biliyor musun... Biliyor musun, işin en kötü yanı insan yaşlandığında, bu... Hadi, bana bir bardak daha doldur, boş ver... Beden değil yalnızca defolup giden, pişmanlıklar, vicdan azapları... Yakanızı bırakmamak, acı çektirmek için nasıl da geri geliyorlar... Gündüz... Gece... Her zaman... Öyle bir zaman geliyor ki gözlerini açık mı tutmalısın yoksa onları kovmak için gözlerini kapatmalı mısın, bilemiyorsun... Öyle bir zaman geliyor ki... Tanrı biliyor, her şeye rağmen çalıştım... Neden işlerin yolunda gitmediğini, neden her şeyin ters gittiğini anlamaya çalıştım... Neden her şeyin... Her şey... ve..."

"Ve?"

Titriyordu.

"Beceremiyorum. Anlamıyorum. Ben..."

Ağlıyordu:

"Nereden başlayayım?"

"Önce, geç evlendim... Ah! Ben de diğer insanlar gibi bir aşk macerası yaşadım... Ve sonra olmadı... Sonuçta herkesi memnun etmek için zarif bir gençle evlendim. Kız kardeşlerim uzun zamadır evliydiler ve ben... Neyse, sonunda ben de evlendim...

Ama bir türlü çocuk olmuyordu... Her ay, karnıma lanetler yağdırıyor, çamaşırlarımı kaynatırken ağlıyordum. Doktorlara gittim, hatta muayene olmak için buraya, Paris'e bile geldim... Falcılara,

büyücülere, benden olanaksız şeyler isteyen korkunç yaşlı kadınlara gittim... O şeyleri yaptım Camille, gözümü bile kırpmadan yaptım... Dolunayda kuzu kurban ettim, kanını içtim, ye dedikleri... Yo, hayır... Gerçekten barbarca şeylerdi bunlar, inan bana... Bir başka yüzyıldı... 'Lanetlenmiş' olduğumu söylüyorlardı. Ardından hac yolculuklarına başladım... Her yıl, Aziz Génitour'un deliğine parmağımı sokmak için Blanc'a gidiyordum, sonra Gargilesse'deki Aziz Greluchon'a el sürmeye gidiyordum... Gülüyor musun?"

"Bu adlar..."

"Daha bitmedi, bekle... Preuilly'deki Aziz Grenouillard'a çocuğu temsil eden balmumundan bir adak bırakmak gerekiyordu..."

"Grenouillard mı?"

"Grenouillard, aynen sana söylediğim gibi! Ah! inan bana, balmumu bebeklerim o kadar güzeldi ki... Gerçek bebekler... Yalnızca konuşamıyorlardı, o kadar... Ve sonra bir gün, çocuğumun olmayacağını artık kabullenmişken, gebe kaldım... Otuz yaşını epey geçmiştim... Sen belki farkında değilsin ama, yaşlı bir kadın sayılırdım... Nadine doğdu, Franck'ın annesi... Bu çocuk nasıl da şımartıldı, nasıl da el bebek gül bebek büyütüldü, nasıl da sevildi... Kraliçeler gibi... Çok fazla sevildi... Ya da yanlış sevildi... Tüm istekleri yerine getirildi... Sonuncusu hariç... Çocuk aldırmak için istediği parayı vermeyi reddettim... Veremezdim anlıyor musun? Veremezdim. Çok acı çekmiştim. Beni engelleyen ne dindi ne ahlak ne de dedikodular. Beni engelleyen öfkeydi. Öfke. Görev. Karnını yardırmaya yardımcı olmaktansa onu öldürmeyi tercih ederdim. Acaba... Acaba haksız mıydım? Cevap ver bana. Hatam yüzünden ne kadar hayat mahvoldu? Ne kadar acı çekildi? Ne kadar..."

"Şişşş."

Camille yaşlı kadının bacaklarını okşuyordu.

"Şişşş..."

"Sonunda... Çocuğunu doğurdu, sonra da bana bıraktı... 'Madem ki istedin, al işte' dedi, 'Şimdi mutlu musun?'"

Gözlerini kapatmıştı, hıçkıra hıçkıra tekrarlıyordu:

" 'Şimdi mutlu musun?' diye yineliyordu bavulunu toplarken, 'Mutlu musun?' Böyle şeyler nasıl söylenebilir? Böyle şeyler nasıl unutulabilir? Canım çıkana kadar çalışmazsam, kendimi mahvetmezsem neden uyuyorum ki geceleri? Söyle bana. Söyle bana... Çocuğu bana bıraktı, birkaç ay sonra geri döndü, onu aldı, sonra yeniden bıraktı. Çıldırıyorduk. Özellikle de Maurice, kocam... Kızım onu sabrının sınırına getirmişti... Biraz daha zorlaması gerekti, çocuğu bir kez daha gelip alması, sonra onu besle-

mek için para almaya gelmesi ve gece onu unutarak kaçması gerekti. Bir gün, bir gün daha gülünç bir kibarlık içinde geri geldi ve Maurice onu elinde tüfekle karşıladı. 'Seni artık bir daha görmek istemiyorum' dedi ona, 'Sen sürtüğün tekisin. Bizi utandırdın ve bu küçük çocuğu hiç hak etmiyorsun. Bugün de hak etmiyorsun, sonsuza kadar da hak etmeyeceksin. Hadi, yok ol şimdi. Bizi rahat bırak.' Camille... O benim çocuğumdu... On yıldan uzun bir süre her gün beklemiş olduğum çocuktu... Tapmış olduğum çocuktu. Tapmış olduğum... Onu ne kadar çok öpmüştüm... Onun nasıl da üzerine titremiştim... Her şeyi almıştık ona. Her şeyi! En güzel elbiseleri. Deniz kıyısında, dağlarda tatiller, en iyi okullarda eğitim... Neyimiz varsa onun için harcamıştık. Ve sana anlattığım bu şeyler, küçücük bir köyde geçiyordu... O çekip gitti, ama onu küçüklüğünden beri tanıyanlar, öfkeden kudurmuş Maurice'i seyretmek için panjurlarının gerisine gizlenenler, hepsi orada kaldı. Ve ben onlarla karşılaşmaya devam ettim. Ertesi gün, daha ertesi gün ve daha daha ertesi gün... Bu... Bu insanlıkdışı bir şeydi. Bu yeryüzünde cehennemdi. İyi insanların merhameti, dünyada bundan daha berbat bir şey olamaz. Ağzınızdan laf almaya çalışarak sizin için dua ediyorum diyen, yerinde olsalar aynen öyle davranacaklarını söyleyerek kocanızı içkiye alıştıran insanlar! İnan bana, hepsini öldürmeyi istedim... Ben de elimde bir atom bombasının olmasını istedim!"

Gülüyordu.

"Sonra ne oldu? Çocuk oradaydı. Kimseden bir şey istememişti... O da sevildi. Elden geldiğince sevildi... Belki de bazı zamanlar ona fazla katı davranıldı... Aynı yanlışları tekrarlamak istemezken yeni yanlışlar yaptık... Sen şimdi benim resmimi yapmaktan utanç duymuyor musun?"

"Hayır."

"Haklısın. Utanç insanı hiçbir yere vardırmaz, inan bana. Yaşadığın utanç hiçbir işine yaramaz. O yalnızca iyi, namuslu insanları tatmin olsun diye vardır... Sonra, panjurlarını kapattıklarında ya da kafeden evlerine döndüklerinde, kendilerini evlerinde rahat hissederler. Kasım kasım kasılarak ayaklarına terliklerini geçirirler ve gülümseyerek birbirlerine bakarlar. Tüm bu pislikler kendi ailelerinde yaşanmamıştır, hayır! Ama... Söylesene. Herhalde beni elimde bardakla çizmiyorsun?"

"Hayır" diye gülümsedi Camille.

Sessizlik.

"Ya sonra? İşler yoluna girdi mi bari..."

"Çocukla mı? Evet... İyi bir çocuktu doğrusu... Biraz aptaldı, ama açık yürekli ve dürüsttü. Mutfakta benimle birlikte olmadığı zamanlarda, bahçede dedesinin yanında olurdu... Ya da balıkta... Öfkeliydi ama her şeye rağmen bizimle birlikte namuslu biri olarak büyüyordu. Namuslu biri olarak büyüyordu... Bizim gibi sohbet etme arzusunu uzun zamandan beri yitirmiş iki yaşlının yanında hayatı hiç eğlenceli olmadığı halde, ama sonuçta.... elimizden geleni yapıyorduk... Oyunlar oynuyorduk... Evde pineklemiyorduk... Onu kente götürüyorduk... Sinemaya götürüyorduk... Ona futbolcuların ve bisikletçilerin çıkartmalarından satın alıyorduk... Okulda derslerine iyi çalışıyordu, biliyor musun... Ah! Sınıf birincisi değildi, ama dersleri iyiydi... Ve bir gün annesi yine çıkıp geldi ve onun annesiyle birlikte gitmesinin iyi olacağını düşündük. Tuhaf da olsa bir anne yine de hiç olmamasından iyiydi... Bir babası olacaktı, bir küçük kardeşi olacaktı, yarı ölü bir köyde yaşamak hayat değildi, eğitimi açısından da kente gitmek onun için bir şanstı... Bir kez daha nasıl da faka basmıştık... Acemi insanlar gibi. Beyinsiz insanlar gibi... Gerisini biliyorsun; onu üzdü ve 16.12 trenine bindirdi..."

"O gün bu gündür ondan bir haber almadınız mı?"

"Hayır. Düşlerim hariç... Düşlerimde sık sık görüyorum onu... Gülüyor... Hâlâ güzel... Ne çizdiğini bana gösterir misin?"

"Hiçbir şey çizmedim. Masanın üzerindeki eliniz..."

"Öyleyse neden beni böyle saçma sapan konuşturuyorsun? Neden tüm bunlarla ilgileniyorsun?"

"İnsanların içlerini dökmesinden hoşlanıyorum..."

"Neden?"

"Bilmem. Bir otoportre gibi, öyle değil mi? Sözcüklerle yapılmış bir otoportre..."

"Ya sen?"

"Ben, ben anlatmasını bilmem..."

"Senin de zamanının tümünü benim gibi yaşlı bir kadınla geçirmen normal değil..."

"Öyle mi? Siz, siz neyin normal olduğunu biliyor musunuz?"

"Dışarıya çıkmalısın... Dünyayı görmek için... Yaşıtın gençleri görmek için! Hadi... Şuradaki kapağı benim için kaldır... Mantarları yıkadın mı?"

6

"Uyuyor mu" diye sordu Franck.

"Sanırım..."

"Aklıma gelmişken, az önce kapıcı kadına yakalandım, gidip onunla konuşmalıymışsın..."

"Yine çöp meselesi mi?"

"Hayır. Senin yukarıda barındırdığın herifle ilgili..."

"Kahretsin... Kötü bir şey mi yapmış?"

Franck başını sallayarak kollarını iki yana açtı.

7

Pikou huysuzlandı ve Bayan Perreira elini göğsüne koyarak pencere-kapısını açtı.

"Girin, girin... Otırın..."

"Neler oluyor?"

"Otırın, otırsanıza."

Camille yastıkları yana çekti, çiçekli sedirin kenarına ilişti.

"Onu artık hiç görmüyorum..."

"Kimi? Vincent'ı mı? Ama... Geçen gün onunla karşılaştım, metroya biniyordu."

"Hangi geçen gün?"

"Hiç bilmiyorum... Hafta başıydı..."

"Ben de size onu artık hiç görmediğimi söylüyorum! Kayboldu. Bizi her gece uyandırıp duran Pikou'm yüzünden onu kaçırmam mümkün değil, düşünün... Ondan hiç haber yok. Başına bir şey gelmesinden korkuyorum... Gidip bakmalısınız, çocuğum... Yukarı çıkıp..."

"Tamam."

"Tanrı korusun. Ölmüş olabilir mi?"

Camille kapıyı açtı.

"Bakın... Ölmüşse, hemen gelip beni görüyorsunuz, tamam mı? Çünkü..." diye ekledi madalyasının üzerine vurarak, "binada bir skandal olmasını istemiyorum, anlıyor musunuz?"

8

"Ben Camille, kapıyı açar mısın?"

Havlamalar ve ne olduğu belirsiz gürültüler.

"Bana kapıyı açıyor musun yoksa kırmalarını mı isteyeyim?"

"Hayır, açamam..." dedi kalın bir ses. "Çok kötüyüm... Daha sonra gel..."

"Daha sonra dediğin ne zaman?"

"Bu akşam."

"Bir şeye ihtiyacın yok ya?"

"Yok. Beni rahat bırak."

Camille giderken geri döndü:

"Köpeğini çıkartmamı ister misin?"

Yanıt yok.

Camille merdivenleri ağır ağır indi.

Boktan bir durumdaydı.

Onu asla buraya getirmemeliydi... El şeyiyle gerdeğe girmek kolaydı... Ah, kesinlikle, bugün başında güzel aylası vardı! Yedinci katta bir daire, yatağında bir nene, sorumluluğunda olan tüm bu küçük dünya ve o düşüp suratını parçalamamak için yaşama sımsıkı sarılmak zorundaydı. Tablo olarak harika bir şey... Şak, şak. Gerçekten ne büyük zafer. Kendinden memnun musun şimdi? Yürürken kanatların seni rahatsız etmiyor mu?

Ah, kapayın çenenizi... İnsan etliye sütlüye karışmadı nu tehlike de yok, öyle mi?

Hayır, sana kimsenin öyle bir şey söylediği yok... kötüye yorma, caddede onun gibi bir sürü insan var... Bir tane fırının önünde var örneğin... Neden gidip onu oradan almıyorsun? Köpeği olmadığı için mi? Kahretsin, bilseydi...

Beni yoruyorsun... diye yanıtladı Camille Camille'i. Beni korkunç derecede yoruyorsun...

Hadi, bunu ona söyleriz... Ama öyle iri bir tane olmaz, tamam mı? Soğuktan titreyen kıvırcık küçük bir fino. Ah evet, böyle bir tane iyi olurdu... Ya da bir köpek yavrusu. Bir gömleğin içine büzüşmüş küçük bir köpek yavrusu... İşte burada, başarısız olacağın kesin, Philibert'in evinde boş oda kalmadı ki...

Bitkin, Camille bir basamağa oturdu ve başını dizlerine dayadı.
Özetler.
Annesini göreli neredeyse bir ay oluyordu. Biraz kıpırdanması gerekiyordu yoksa annesinin mide sancıları tutacak, midesine boru indirmek gerekecekti. Bir süredir bunu alışkanlık haline getirmişti, ama bu hiç de hoş bir şey değildi... sonra kendini toparlamak için zamana ihtiyacı oluyordu... Cık cık... Bu küçük kız hâlâ çok hassas...

Paulette 1930 ile 1990 arasında olup bitenleri çok iyi anımsıyordu, ama bugün ile dün arasında olup bitenleri bir türlü anımsayamıyordu ve bu düzelecek gibi görünmüyordu. Acaba çok fazla mutluluktan olabilir miydi? Sanki kendini sakin sakin dibe vurmaya bırakıyordu... Dahası, hemen hemen hiçbir şey görmüyordu... tamam. Buraya kadar her şey yolundaydı. Paulette öğleden sonra uyuyordu, biraz sonra da Philou gelip hiç yanılmadan tüm soruları yanıtlayarak *Bir Şampiyon İçin Sorular*'a bakacaktı. İkisi de bundan çok hoşlanıyordu. Çok.

Philibert, ondan söz edecek olursak, aynı frak içindeki Louis Jouvet ile Sacha Guitry'ydi. Şimdi yazıyordu. Yazmak için odasına kapanıyor ve haftada iki gece prova yapıyordu. Aşk cephesinden yeni haberler yok mu? Güzel. Haber yoksa bu iyi haber demektir.

Franck... Özel bir şey yok. Yeni bir şey yok. Her şey yolunda gidiyordu. Nenesi de motosikleti de emin ellerdeydi. Öğleden sonraları yalnızca uyumak için geliyor, Pazar günleri de çalışmaya devam ediyordu. "Biraz daha, anlıyor musun? Onları böyle yüzüstü bırakamam... Yerime birini bulmam gerek..."

Bak, açık olalım... Yerine birini bulman mı yoksa daha büyük bir motosiklet alman mı? Bu çocuk çok akıllıydı... Çok akıllı... Ne-

den başka yerde kendini sıkıntıya sokacaktı? Sorun neredeydi? Hiçbir şey istememişti. İlk rahat günler geçip gittikten sonra burnu yine tenceresine gömülmüştü. Gece, yaşlı kadının televizyonunu kapatmak için ayağa kalktığında kız arkadaşının başına bastırıyordu. Ama... sorun yok. Sorun yok... Benekli kırlangıçbalığının yüzmekesesiyle ilgili dokümanterleri ya da çaydanlığın dibinde kalmış olan demi her zaman Touclean'deki işine tercih edecekti. Tabiî ki hiç çalışmayabilirdi, ama bunu göze alabilecek kadar güçlü değildi... Toplum onu iyi yetiştirmiş, iyi eğitmişti... Bu, kendine güvenmediği için miydi, yoksa tam tersi mi? Hayatını hiçe sayarak geçimini sağlayabileceği bir durumda bulunma korkusu muydu bu? Hâlâ birkaç ilişkisi kalmıştı... Ama ne? Bir kez daha mı vazgeçmek? Defterleri kapatmak ve eline bir büyüteç almak? Buna artık cesareti yoktu. Daha iyi olmamıştı, yaşlanmıştı. Öf.

Hayır, sorun üç kat yukarıdaydı. Önce neden kendisine kapıyı açmayı kabul etmemişti? Kendinden geçmiş olduğu için mi yoksa yoksulluk içinde bulunduğundan mı? Bu tedavi masalı doğru muydu? Başkaları için... Küçük burjuvaların ve kapıcılarının gözlerini kamaştırmak için pipo, evet! Neden yalnızca geceleri çıkıyordu dışarıya? Koluna vuracağı iğneyi bulmak için mi? Hepsi aynı bunların... Gözlerinizi boyayan, siz avucunuzu kanatana dek ısırırken diz çöküp alabildiğine eğlenen yalancılar, bu alçaklar...

On beş gün kadar önce telefonda Pierre'le konuştuğunda yeniden başlamıştı saçmalamaya; hatta yeniden yalan söylemeye.

"Camille. Ben Kessler. Bu olanlar neyin nesi? Evimdeki o adam kim? Beni hemen ara."

Teşekkür ederim şişko Perreira, teşekkür ederim.

Fatima Meryemi bizim için dua edin.

Önlemlerini almıştı:

"O bir model" diye açıklamada bulunmuştu ona bir merhaba bile demeden, "birlikte çalışıyoruz..."

Sesi soluğu kesilivermişti.

"Bir model mi?"

"Evet."

"Onunla birlikte mi yaşıyorsun?"

"Hayır. Söyledim ya size; çalışıyorum."

"Camille... Ben... Söylediklerine inanmayı o kadar istiyorum ki... İnanabilir miyim?"

"..."

"Kimin için resim yapıyorsun?"

"Sizin için."

"Ya!"

"..."

"Sen... sen..."

"Daha tam bilmiyorum. Resmi sanginle yapmayı düşünüyorum..."

"Güzel."

"Hadi hoşça kal..."

"Hey!"

"Evet?"

"Kâğıt olarak ne kullanıyorsun?"

"İyi kalite kâğıt kullanıyorum."

"Emin misin?"

"Bana Daniel verdi..."

"Çok güzel. Bunun dışında, sen iyi misin?"

"Satıcıya gidiyorum, şu ilerideki". Gülümseyerek "Sizi başka bir yerden arıyorum."

Klik.

Camille içini çekerek kibrit kutusuna sarıldı. Artık hiçbir seçim şansı yoktu.

Bu akşam, hiçbir şekilde uykusu gelmeyecek olan küçük bir yaşlı kadının yanında kaldıktan sonra basamakları çıkacak ve gidip onunla konuşacaktı.

Son seferinde, gece bastırırken bir uyuşturucu bağımlısını engellemeye kalkışmıştı da omzuna bıçağı yemişti... Tamam. Bu farklıydı. Söz konusu olan adamıydı, onu seviyordu falan, ama yine de... Bu küçük iyilik canını yakmıştı...

Kahretsin. Kibrit bitmiş. Kahretsin... Fatima Meryemi *ve* Hans Christian Andersen, orada kalın, olduğunuz yerde. Biraz daha kalın.

Ve her zaman olduğu gibi, ayağa kalktı, pantolonunu çekti ve mutluluk içindeki büyükannesinin yanına gitti...

9

"O ne?"

"Ah..." diye kekeledi Philibert, "aslında pek bir şey değil..."

"Antik bir dram mı?"

"Hayıır..."

"Bir vodvil?"

Sözlüğünü kaptı:

"Vâris... varyemez... vo... vodvil... *Entrikalara, yanlış anlamalara, sözcük oyunlarına dayanan hafif komedi*... Evet. Tam bu" dedi sözlüğü sertçe kapatarak. "Sözcük oyunlarıyla hafif bir komedi."

"Neden söz ediyor?"

"Benden."

"Senden mi?" diye soluğu kesildi Camille'in, "Ama sizde kendinden söz etmenin tabu olduğunu sanıyordum."

"Tanrı aşkına geri çekiliyorum" diye ekledi pozunu alarak.

"Ve... şey... Şu takma sakal... Bu... Bu rol için mi?"

"Beğenmedin mi?"

"Beğendim, beğendim... çok... çok matrak... Sanki biraz *Les Brigades du Tigre*'yi andırıyor, değil mi?"

"Neleri?"

"Doğru ya, sen televizyonu Julien Lepers'le keşfediyorsun... Neyse, şey... Yukarıya çıkmalıyım... Yedinci kattaki kiracımı göreceğim... Paulette'i sana emanet edebilir miyim?"

Philibert küçük bıyıklarını sıvazlayarak başını salladı.

"Hadi, kaderine doğru git, koş, uç, evladım..."

"Philou!"

"Evet?"

"Bir saat içinde aşağıya inmezsem, neler olduğunu görmek için yukarıya gelebilir misin?"

10

Oda kusursuz bir biçimde toplanmıştı. Yatak yapılmış, kamp masasının üzerine iki fincan ile bir paket şeker koymuştu. Sırtı duvara dönük olarak bir iskemleye oturmuştu, Camille kapıyı tırmaladığında kitabını kapattı.

Ayağa kalktı. İkisi de birbirinden rahatsız, birbirinden tedirgindi. Sonuçta ilk kez görüyorlardı birbirlerini... Kız doğdu.

"Bir... Bir şeyler içmek ister misin?"

"Memnuniyetle..."

"Çay mı? Kahve mi? Kola mı?"

"Kahve, harika."

Camille tabureye oturdu ve burada bunca uzun süre nasıl yaşayabilmiş olduğunu düşündü. Öyle rutubetli, öyle karanlık, öyle... amansız bir yerdi ki. Tavanı o kadar alçak, duvarları öylesine kirliydi ki... Hayır, bu mümkün değildi... Burada yaşayan başka biri olmalıydı, değil mi?

Elektrik ocağının önünde acele acele bir şeyler yapıyordu, Camille'e Nescafe kavanozunu gösterdi.

Barbès zaman zaman gözlerinden birini açarak yatağın üzerinde uyuyordu.

Sonunda iskemleyi çekti, Camille'in karşısına oturdu:

"Seni gördüğüme sevindim... Daha erken gelebilirdin..."

"Cesaret edemiyordum."

"Ya?"

"..."

"Beni buraya getirdiğine pişmansın, değil mi?"

"Hayır."

"Öyle. Pişmansın. Ama dert etme... Bir yeşil ışık bekliyorum, hemen gideceğim... Bu gün meselesi."

"Nereye gidiyorsun?"

"Bretagne'na."

"Ailenin yanına mı?"

"Hayır. Bir şey merkezine... Bir insan artıkları merkezine. Hayır, saçmalıyorum. Bir yaşam merkezine, öyle söylemek gerek..."

"..."

"Orayı bana doktorum buldu... Yosun kafalılarla gübre üretilen.. Yosun kafalılar, bokve beyinsel özürlüler... Dâhice, değil mi? Ben tek normal işçi olacağım. Aslında 'normal' görece bir şey..."

Gülümsüyordu.

"Al, broşüre bak... Kategoriler, değil mi?"

Ellerinde birer dirgen olan iki bağımlı bir tür çirkef kuyusunun önünde duruyordu.

"Orada Algo-Foresto yapacağım, çürümüş şeyler, yosunlar ve at gübresinden yapılan bir şey... Daha şimdiden ona bayılacağımı hissediyorum... Tamam, kokusu yüzünden başlangıçta zor görünebilir, ama sonra insan farkına bile varmaz..."

Fotoğrafı masanın üzerine bıraktı, kendine bir sigara yaktı.

"Uzun bir tatil işte..."

"Orada ne kadar kalacaksın?"

"Gerektiği kadar..."

"Tedavi görüyor musun?"

"Evet."

"Ne zamandan beri?

Belirsiz bir hareket.

"İyi misin?"

"Hayır."

"Hadi... Yakında denizi göreceksin!"

"Harika... Ya sen? Sen neden buradasın?"

"Kapıcı kadın yüzünden... Senin öldüğünü düşünüyordu..."

"Hayal kırıklığına uğrayacak..."

"Bu kesin."

Gülüyorlardı.

"Sen... Sen de HİV virüsü taşıyor musun?"

"Hayır. Bunu yalnızca onu memnun etmek için söylemiştim... Hayır, hayır... Bu işi iyi becerdim. Kendimi iyi korudum."

"Bu senin ilk tedavin mi?"

"Evet."

"Başarabilecek misin?"

"Evet."

"..."

"Şansım vardı... İnsan iyi kişilerle, doğru kişilerle karşılaşmalı diye düşünüyorum... ve ben... onlara sahip olduğumu sanıyorum..."

"Doktorundan mı söz ediyorsun?"

"Doktorumdan! Evet ama yalnızca o kadar değil... Bir psikiyatr da var... Kafamı ütüleyen bir dede... V33 nedir bilir misin?"

"Nedir? Bir ilaç mı?"

"Hayır, tahtaları temizlemek için kullanılan bir ürün..."

"Ah evet! Yeşilli, kırmızılı bir şişe, değil mi?"

"Öyle diyorsan öyledir... İşte o adam da benim V33'üm. Ürünü koyuyor, ürün yakıyor, kabarcıklar oluşturuyor, hemen ardından eline spatulasını alıyor ve tüm pisliği kaldırıyor... Bana bak. Kafatasımın altında çırılçıplağım!"

Artık bir türlü gülümseyemiyor, elleri titriyordu.

"Kahretsin, zor... Çok zor... Düşünüyordum ki..."

Başını kaldırdı.

"Sonra... Bir başkası daha oldu... Dar kalçalı ufak tefek bir kız, ama ne yazık ki..."

"Senin adın ne?"

"Camille."

Bu adı bir kez daha yineledi ve duvara doğru döndü:

"Camille... Camille... Senin ortaya çıktığın gün, Camille, kötü bir haber almıştım... Hava çok soğuktu ve artık mücadele etmek istemiyordum, sanırım... Neyse. Sen oradaydın... Ve seni izledim... İnsan olarak kibarımdır..."

Sessizlik.

"Seninle biraz daha konuşabilir miyim yoksa benden bıktın mı?"

"Bana bir fincan daha ver..."

"Özür dilerim. İhtiyar yüzünden... Gerçek bir çenesi düşük olup çıktım..."

"Sorun değil dedim sana."

"Hayır, ama üstelik önemli de... Yani, senin için önemli olduğunu sanıyorum..."

Camille kaşlarını çattı.

"Yardımın, odan, yemeklerin ve her şey, bunlar önemli şeyler, ama inan, sen beni bulduğunda çok kötü durumdaydım... Başım dönüyordu, anlıyor musun? Onları görmek için dönmek istiyor-

dum, ben... Benim... Ve o adam kurtardı beni. O adam ve senin yardımların."

Kitabı aldı, ortalarına koydu. Camille kendi kitabını hemen tanıdı. Bu, Van Gogh'un kardeşine yazdığı mektuplardı.

Kitabının burada olduğunu unutmuştu.

"Kendimi tutmak, kapının öte yanına geçmemi engellemek için bu kitabı açtım, bir başka kitap daha yoktu da ondan ve bu kitap bana ne yaptı biliyor musun?"

Camille başını salladı.

"Bana bunu yaptı, bunu ve bunu."

Tepesine ve iki yanağına vurmak için kitabı eline almıştı.

"Bu kitabı üçüncü kez okuyorum... Hepsi... hepsi benim için yazılmış. İçinde her şey var... O adamı avucumun içi gibi tanıyorum... O benim. O benim kardeşim. Söylediği her şeyi anlıyorum. Ne zorluklar yaşadığını. Ne acılar çektiğini. Nasıl sürekli kendini tekrarladığını, özürler dilediğini, başkalarını anlamaya çalıştığını, ailesi tarafından nasıl dışlandığını, hiçbir şeye elini sürmeyen ebeveynlerini, hastanede geçirdiği günleri ve her şeyi... Ben... Sana hayatımı anlatacak değilim, merak etme, ama şaşırtıcıdır, bilirsin... Kızlarla ilişkisinin nasıl olduğunu, kendini beğenmiş bir kıza nasıl âşık olduğunu, nasıl aşağılandığını ve bir fahişeyle... hani kendisinden gebe kalan fahişeyle evlenmeye karar verdiği günü anlıyorum... Hayır, sana hayatımı anlatmayacağım, ama beni hayallere daldıran benzerlikler var... Kardeşinin dışında ona kimse inanmıyordu. Hiç kimse. Ama ne kadar kırılgan ne kadar kokuşmuş olursa olsun o inanıyordu... Öyle söylüyor, inançlı olduğunu, güçlü olduğunu filan söylüyor... İlk kez, hemen hemen bir solukta okuduğumda sondaki italik satırları anlamamıştım..."

Kitabı açtı yeniden:

"*Vincent van Gogh'un üzerinde taşıdığı 29 temmuz 1890 tarihli mektup*... Ancak ertesi gün ya da daha ertesi gün yeniden okuduğumda salağın intihar etmiş olduğunu anladım. O göndermemiş olduğu mektubu ve... Kahretsin, bana öyle bir darbe oldu ki, anlatamam... Bedeni için söylediği her şeyi içimde hissediyorum. Tüm acıları benim için yalnızca sözcüklerden ibaret değil, anlıyor musun? Bu... Yani ben... yaptığı iş umurumda değil... Aslında hayır, umurumda olmadığını söyleyemem, ama okuduğum şey bu değil. Okuduğum şey şuydu: Eğer sıradan biri değilsen,

senden beklenileni veremezsen, acı çekersin. Bir hayvan gibi acı çekersin ve sonunda geberip gidersin. Kesinlikle hayır. Ben geberip gitmeyeceğim. Ona olan dostluğumdan, onunla olan kardeşliğimden geberip gitmeyeceğim... Bunu istemiyorum."

Camille'in hapşıracağı tutmuştu. Hapşuuu... Külü kahvesinin içine düşmüştü.

"Sana söylediklerim sıradan şeyler mi?"
"Hayır, hayır, tam tersine... ben..."
"Bu kitabı sen de okudun mu?"
"Elbette."
"Peki sana... Sana acı çektirmedi mi?"
"Ben özellikle işiyle ilgilendim... Sanatına geç başladı... O kendi kendini yetiştirmiş biri... Bir... Sen... onun resimlerini biliyor musun?"
"Ayçiçekleri, değil mi? Hayır... Bir an bunu, gidip bir kitap filan karıştırmayı düşündüm, ama buna niyetim yok, ben kendi resimlerimi tercih ediyorum..."
"Kitap sende kalsın. Onu sana veriyorum."

"Biliyor musun... Bir gün... bu işin altından kalkabilirsem sana teşekkür edeceğim. Ama şu an yapamıyorum... Söyledim ya, berbat durumdayım. Bu iri bit torbasından başka hiçbir şeyim yok."
"Ne zaman gidiyorsun?"
"Normal olarak haftaya..."
"Bana teşekkür etmek ister misin?"
"Edebilirsem..."
"İzin ver resmini çizeyim..."
"Hepsi o kadar mı?"
"Evet."
"Çıplak mı?"
"Tercih ederdim..."
"Kahretsin... Bedenimi görmedin..."
"Tahmin ediyorum..."

Torbalarını bağlıyor, köpeği dört bir tarafa sıçrayıp duruyordu.
"Dışarıya mı çıkıyorsun?"
"Bütün gece... Bütün geceler... Bitkin düşene dek yürüyorum, servis açıldığında günlük dozumu almaya uğruyorum ve ertesi güne dek yatmak için doğru eve dönüyorum. Şu an için

yapacak daha iyi bir şey bulamadım..."

Koridordan gelen sesler. Kıl torbası donup kaldı.

"Biri var..." diye paniğe kapıldı adam.

"Camille! Her şey yolunda mı? Benim... ben, gözüpek şövalyen, tatlım..."

Philibert elinde kılıcı, açık kapının önünde duruyordu.

"Barbès! Yat!"

"Ben... Ben... böyle pek gülünç görünüyorum, değil mi?"

Camille gülerek onları birbiriyle tanıştırdı.

"Vincent, bu Philibert Marquet de la Durbellière, bozguna uğramış bir ordunun generali." Sonra arkasına döndü: "Philibert, Vincent... şey... yani... Van Gogh'un Vincent'ı gibi..."

"Memnun oldum" diye yanıtladı kılıcını kınına sokarak. Gülünç *ve* memnun... "Evet, ben... Eğilmeliyim, değil mi..."

"Seninle birlikte aşağıya geliyorum" diye yanıtladı Camille.

"Ben de."

"Beni... Beni görmeye gelecek misin?"

"Yarın."

"Kaçta?"

"Öğleden sonra. Şey? Köpeğimle gelebilir miyim?"

"Barbès'le geleceksin, tabiî..."

"Ah! Barbès..." diye hüzünlendi Philibert. Al sana Cumhuriyet'in bir çılgını, bir öfkeli tipi daha... Ben Rochechouart başrahibesini tercih ederdim!"

Vincent ona bakışlarıyla bunun ne demek olduğunu sordu.

Camille şaşkın, omzunu silkti.

Arkasına dönmüş olan Philibert öfkelendi:

"Kesinlikle! Zavallı Marguerite de Rochechouart de Montpipeau'nun adıyla böyle bir şey arasında bağlantı kurulması dilerim yalnızca bir yanılgıdır!"

"De Montpipeau mu?" diye yineledi Camille. Kahretsin, ne adlar var sizde... Bu arada, sen *Bir Şampiyon İçin Sorular*'a neden hâlâ yazılmadın?"

"Ah! Bir de sen başlama! Nedenini çok iyi biliyorsun..."

"Bilmiyorum. Neden?"

"Ben yanıtlama düğmesine basana kadar haber saati çoktan gelmiş olur..."

11

Camille bütün gece uyumadı. Dönüp durdu, karabasanlar gördü, hayaletlerle savaştı, bir banyo yaptı, geç kalktı, Paulette'e duş yaptırdı, saçlarını rasgele taradı, onunla Grenelle Caddesi'nde biraz dolaştı ve bir yudum bir şey içemedi.

"Bugün pek sinirlisin..."

"Önemli bir randevum var."

"Kiminle?"

"Benimle."

"Doktora mı gidiyorsun yoksa?" diye endişeyle sordu yaşlı kadın.

Yaşlı kadın, her zaman olduğu gibi, yemekten sonra kestirmeye başladı. Camille yün yumağını aldı, örtüsünü örttü üzerine ve ayaklarının ucuna basarak dışarı çıktı.

Odasına kapandı, yüz kez taburenin yerini değiştirdi, dikkatle malzemelerini gözden geçirdi. İçi bulanıyordu.

Franck yeni gelmişti. Çamaşır makinesini boşaltmakla uğraşıyordu. Çeken kazak olayından sonra çamaşırını kendi asıyor, yünü bozan, yakalarını yıpratan kurutma makineleri konusunda çılgına dönmüş ev kadını söylevleri veriyordu.

Çok ilginç.

Gidip kapıyı açan da Franck oldu:

"Camille'e geldim."

"Koridorun sonunda..."

Sonra odasına kapandı; ortadan yok olduğu için Camille ona bir kez daha minnet duydu.

İkisi de çok rahatsızdı, ama değişik nedenlerden.
Yanlış.
İkisi de rahattı ve aynı nedenden; sigaraları.

Bu sıkıntıdan Vincent kurtardı.
"Evet, tamam... Başlıyor muyuz? Küçük bir odan var mı? Bir paravanın? Böyle bir şeyler?"
Camille ona şükretti.

"Gördün mü? Sımsıcak ısıttım odayı. Üşümeyeceksin..."
"Ah! Şöminen, harika!"

"Slibimi de çıkartacak mıyım?"
"Eğer çıkartmak istemiyorsan, çıkartmayabilirsin..."
"Ama çıkartırsam daha iyi olur..."
"Evet. Ben zaten her zaman sırttan başlarım..."
"Kahretsin. Her tarafımın sivilcelerle kaplı olduğundan eminim..."
"Merak etme, su damlacıkları altındaki sırt, sen daha sardığın ilk pisliği içmeden kaybolup gideceklerdir..."
"Yani harika bir estetikçilik yapacaksın?"
"Aynen öyle... Hadi, şimdi oradan çık ve git otur."
"Hiç olmazsa beni pencerenin önüne oturtabilirdin... Böylece oyalanacağım bir şeyler olurdu..."
"Buna karar veren ben değilim."
"Ya öyle mi? Kim karar veriyor?"
"Işık. Hem yakınıp durma, sonra ayakta duracaksın..."
"Ne kadar?"
"Yere yığılana kadar..."
"Sen benden önce yığılacaksın."
"Hımmm" dedi Camille.
Hiç sanmam anlamına geliyordu bu hımm...

Çevresinde dolaşarak bir dizi desen çizmekle başladı. Göğsü ve elleri giderek esnekleşti.
Adamsa, tam tersine, geriliyordu.
Camille çok yakınına geldiğinde gözlerini kapatıyordu.

Sivilceleri var mıydı? Camille onları görmedi. Gerilmiş adalelerini, yorgun omuzlarını, başını eğdiğinde ensesinde beliren boyun kemiklerini, aşınmış uzun bir tepe gibi duran omurgasını, sinirlili-

ğini, coşkusunu, çenesi ve çıkık elmacıkkemiklerini görüyordu. Gözlerinin çevresindeki çukurları, kafatasının biçimini, göğüs kemiğini, çukur göğsünü, siyah noktalarla dolu cılız kollarını görüyordu. Açık renkli teninin altındaki damarların heyecan verici karmaşıklığı ve hayatın bedenine geçişi. Evet. Özellikle bu: çukurun izi, görünmeyen büyük bir tankın palet izleri ve de sonsuz utanışı.

Yaklaşık bir saat kadar sonra kitap okuyabilir miyim diye sordu.

"Oku. Sana yakınlaşmaya çalıştığım süre boyunca..."

"Sen... sen hâlâ başlamadın mı?"

"Hayır."

"İyi! Yüksek sesle okuyayım mı?"

"Sen bilirsin..."

Başlamadan önce kitabı kıvırarak yumuşattı:

"Benim hakkımda babamla annemin içgüdüsel olarak tepki gösterdiklerini hissediyorum (akıllıca demiyorum).

Benim eve alınmamda tereddüt ediliyordu, tıpkı yabanıl bir köpeği eve almakta insanların tereddüt ettikleri gibi.

Herkesi rahatsız edecek. Çok yüksek havlıyor.

Sözün kısası, pis hayvanın teki.

Güzel; ama hayvanın insanî bir öyküsü var ve bir köpek olmasına rağmen insanî bir ruhu var. Üstelik kendisiyle ilgili ne düşünüldüğünü hissedecek kadar insanî bir ruhu var, oysa sıradan bir köpek bunu asla yapamaz.

Ah! Bu köpek babamızın oğlu, ama onu o kadar çok sokağa bıraktılar ki sonunda tabiî ki hırçın oldu. Püf! Baba bu ayrıntıyı unutalı yıllar oldu, dolayısıyla da artık bunu konuşmanın hiç yeri yok..."

Boğazını temizliyordu.

"Tabiî ki... hım, özür dilerim... *Tabiî ki köpek buraya kadar gelmiş olduğuna pişmandır; gösterilen tüm inceliğe rağmen bu evdeki yalnızlığı çalılıktaki yalnızlığından daha büyüktür. Hayvan bir zaaf anında kalkıp ziyarete geldi. Umarım bu zayıflık için beni bağışlayacaklardır; bana gelince, sakınacağım..."*

"Stop" diye sözünü kesti Camille. "Okumayı kes, lütfen. Okumayı bırak."

"Seni rahatsız mı ediyor?"

"Evet."

"Özür dilerim."

"Evet. Tamam. Artık seni tanıyorum..."

Defterini kapattı ve mide bulantıları yeniden başladı. Çenesini kaldırdı, başını geriye doğru attı.

"Rahat mısın?"

"..."

"Tamam... Bana doğru dön, bacaklarını aç, ellerini de şöyle koy..."

"Bacaklarımı açmam mı gerek, emin misin?"

"Evet. Ve elin, bak... Bileğini kırıyorsun, parmaklarını açıyorsun... Bekle... Kımıldama..."

Eşyalarını karıştırdı, ona İngres'in bir tablosunun röprodüksiyonunu gösterdi.

"Aynen böyle..."

"Bu şişko kim?"

"Louis-François Bertin."

"O kim?"

"Karnı tok, sırtı pek, tuzu kuru ve muzaffer burjuvazinin Budası... Bunu ben değil, Manet söylüyor... Soylu, değil mi?

"Benim de onun gibi mi durmamı istiyorsun?"

"Evet."

"Yani... yani bacaklar açık... Böyle mi?"

"Hey... Kamışınla oynamayı bırak... Böyle güzel... Bak, kamışın umurumda bile değil..." diye onu rahatlattı desenlerini karıştırarak. "Al bak, işte burada..."

"Ah!"

Hayal kırıklığına uğramış ve duygusal kısa bir hece...

Camille oturdu, tahtasını dizlerinin üzerine koydu. Yeniden ayağa kalktı, resmi sehpasının üzerinde denemeye çalıştı, bu da yürümüyordu. Öfkeleniyor, kendi kendine lanetler yağdırıyor, tüm bu karmaşanın boşluğu biraz daha ileriye itmek için kullanılan bir şey olduğunu çok iyi biliyordu.

Sonunda kâğıdını diklemesine sabitledi ve modeliyle tam tamına aynı hizada oturmaya karar verdi.

Derin bir cesaret soluğu aldı ve yok edici küçük bir rüzgâr üfledi dışarıya. Yanılmıştı, sanginle olmayacaktı. Karakalem, mürekkepli kalem ucu ve çini mürekkebi.

Model konuşmuştu.

Dirseğini kaldırdı Camille. Eli havada kaldı. Titriyordu.

"Sakın kımıldama. Hemen geliyorum."

Mutfağa koştu, bir şeyleri devirdi, cin şişesini kaptı ve korkusunu boğdu. Gözlerini kapadı, musluğun kenarına tutundu. Hadi... Yola koyulmak için bir yudum daha...

Geri dönüp oturduğunda adam ona gülümseyerek baktı.

Biliyordu..

Ne kadar boyun eğmiş olurlarsa olsunlar, bu insanlar birbirlerini tanırdı. Hepsi.

Bu iskandil gibi bir şeydi... Radar gibi bir şeydi...

Gizli ortaklık ve paylaşılan hoşgörü.

"Şimdi daha mı iyi?"

"Evet."

"Hadi, başlasana öyleyse! Tanrı aşkına, bundan başka yapacak işlerimiz de var!"

Adam dimdik duruyordu. Diğeri gibi, hafif yanlamasına. Soluk alıp vermeye başladı ve farkında olmaksızın kendisini aşağılayan kızın bakışlarına katlandı.

Karanlık ve parlak.

Yıkılmış.

Güvenli.

"Kaç kilosun, Vincent?"

"Altmış civarında..."

Altmış kiloluk tahrik.

(Pek sevimli bir soru olmasa da ilginç bir soruydu: Camille Fauque bu çocuğa, kendini inandırmış olduğu gibi, yardım etmek için mi, yoksa onu çıplak, kırmızı formika bir mutfak iskemlesinin üzerinde korunmasız haliyle enine boyuna incelemek için mi elini uzatmıştı?

Merhamet mi? İnsanlık aşkı mı? Gerçekten mi?

Tüm bunlar önceden tasarlanmış olamaz mıydı? Yukarıya yerleşmesi, güven, Pierre Kessler'in öfkesi, ayak basış ve kıskıvrak yakalanmak.

Sanatçılar birer canavardır.

Yapmayın. Hayır. Bu çok can sıkıcı olurdu. Kuşkunun üstünlüğünü ona bırakalım ve susalım. Bu kız pek açık değildi, ama konunun esasına takıldığında baş döndürücü oluyordu. Gönül yüceliği belki de şimdi tam olarak ortaya çıkıyor olamaz mıydı? Göz-

bebekleri küçüldüğünde ve acımasızlaştığında...)

Şimdi neredeyse gece olmuştu. Camille farkında olmadan ışığı yakmıştı ve en az onun kadar terliyordu.

"Burada bırakalım. Kramplar girdi. Her tarafım ağrıyor."

"Hayır!" diye bağırdı Camille.

Katılığı ikisini de şaşırttı.

"Özür dilerim... sakın... Sakın kımıldama, yalvarırım..."

"Pantolonumda... pantalonumun ön cebinde... Tranxène..."

Camille bir bardak su almaya gitti.

"Yalvarırım... Biraz daha dayan, istersen sırtını dayayabilirsin... Ben... Ben akılda kalanlarla çalışamıyorum... Eğer şimdi gidersen resmim ölür, mahvolur... Özür dilerim, neredeyse... Neredeyse bitirdim."

"Tamam. Giyinebilirsin."

"Önemli bir şey var mı, Doktor?"

"Sanırım..." diye mırıldandı Camille.

Vincent gerinerek geri döndü, köpeğini okşadı, kulağına sevgi sözcükleri fısıldadı. Bir sigara yaktı.

"Görmek ister misin?"

"Hayır."

"Evet."

Şaşırarak olduğu yerde taş kesti.

"Kahretsin... Bu... Bu acımasız."

"Hayır. Sevecen."

"Neden ayak bileklerinde durdun?"

"Gerçek nedenini mi istiyorsun yoksa bir şeyler uydurayım mı?"

"Gerçek."

"Çünkü ayak çizmekte sıfırım!"

"Ya diğer neden?"

"Çünkü... Daha önemli şeylere ağırlık veriyorum, tamam mı?"

"Peki ya köpeğim?"

"İşte köpeğin burada. Az önce senin omzunun üzerinden çizdim..."

"Ah! Ne kadar güzel! Ne kadar güzel, ne kadar güzel, ne kadar güzel..."

Camille kâğıdı yırtarak çıkardı.

Canınız çıksın, diye homurdandı Camille, kendinizi öldürün, onları canlandırın, onlara ölümsüzlük ve kendilerini heyecanlandıran her şeyi sunun, umurlarında bile olmaz...
Yemin ederim...

"Yeterli buluyor musun?"
"Evet."
"Yine gelmem gerekecek mi?"
"Evet... Bana veda etmek ve adresini bırakmak için... Bir yudum bir şey içmek ister misin?"
"Hayır. Gidip yatmalıyım, iyi değilim..."

Koridorda onun önüne geçen Camille alnına vurdu:
"Paulette! Onu unuttum!"
Odası boştu.
Kahretsin...

"Bir sorun mu var?"
"Daireyi paylaştığım adamın nenesini kaybettim..."
"Bak... Masada bir not var..."

Seni rahatsız etmek istemedik. O benimle birlikte. Gelebildiğin en kısa zamanda gel. NOT: Arkadaşının köpeği antreye işemiş.

12

Camille kollarını açtı ve Champ-de-Mars üzerinden uçtu. Eiffel Kulesi'ne sürtünerek geçti, yıldızları okşadı ve restoranın servis kapısının önüne indi.

Paulette şefin bürosunda oturuyordu.

Mutluluk içindeydi.

"Sizi unutmuşum..."

"Olur mu öyle şey, aptal kız, çalışıyordun... Bitti mi?"

"Evet."

"İyi misin?"

"Acıktım!"

"Lestafier!"

"Evet, Şef..."

"Bana kanlı, kocaman bir biftek yapıp büroma getirin."

Franck döndü. Bir biftek mi? Kadının dişleri kalmamıştı ki...

Ama bunun Camille için olduğunu anladığında şaşkınlığı daha da arttı.

İşaretlerle anlaştılar:

"Senin için mi?"

"Eveeet" diye yanıtladı Camille, başını sallayarak.

"Kocaman bir biftek mi?"

"Eveeet."

"Kafanın üstüne mi düştün?"

"Eveeet."

"Hey, mutlu olduğunda ne kadar sevimli olduğunun farkında mısın?"

Camille bunu tabiî ki anlamadı ve öylesine kabul etti.

"Oh, oh..." dedi şef, tabağını uzatırken, "söylemek istemiyordum ama, pek şanslıymışsınız..."

Et kalp biçimindeydi.

"Şu Lestafier işinde ne kadar usta biri" diye içini çekti, "ne kadar usta..."

"Aynı zamanda da yakışıklı..." diye ekledi iki saatten beri onu gözleriyle yiyen büyükannesi.

"Evet... O kadar abartmayacağım... Etin yanında size ne vereyim? Hadi... Bir parça şarap, ben de sizinle kadeh tokuştururum... Ya siz, büyükanne? Tatlınız hâlâ gelmedi mi?"

Paulette göz açıp kapayıncaya kadar tatlısının yarısını yiyivermişti.

"Baksanıza" diye ekledi şef dilini şaklatarak, "torununuz garip bir biçimde düzeldi... Artık onu tanıyamıyorum bile..."

Sonra Camille'e doğru döndü:

"Ona ne yaptınız?"

"Hiçbir şey."

"Neyse, harika! Böyle devam edin! Bu ona çok yarıyor! Evet, gerçekten... Bu oğlan bayağı iyi... Bayağı iyi..."

Paulette ağlıyordu.

"N'oldu şimdi? Ne dedim? İçin, Tanrı aşkına! İçin! Maxime..."

"Evet, Şef?"

"Bana bir bardak şampanya getirir misiniz, lütfen..."

"Daha iyi misiniz?"

Paulette özür dileyerek burnunu sümkürüyordu:

"Ne zorluklar çekmiş olduğumuzu bir bilseniz... İlk okulundan kovuldu, ikincisinden de, CAP'tan da, stajlarından da, çıraklıktan da..."

"Ama bu hiç önemli değil!" dedi şef. "Onun şu haline bakın! Onu baştan çıkarmaya çalışıyorlar. Sizin piç kurusu sonunda bir iki kurabiyeyi kıçlarına sokacak!"

"Efendim?" Paulette, tedirgin olmuştu.

"Yıldızlar..."

"Ya... üç değil ama, değil mi?" diye sordu biraz hayal kırıklığına uğrayarak.

"Hayır. Bunun için insanın çok kötü karakterli olması gerek. Ve çok... duygusal..."

Camille'e göz kırptı.

"Bu arada, etiniz iyi mi?"

"Harika."

"Öyle olmalı... tamam, ben gidiyorum... Bir şeye ihtiyacınız olursa cama vurursunuz."

Franck eve döndüğünde, gece lambasının ışığında kurşunkalemini kemiren Philibert'in ayak ucunda durdu:

"Seni rahatsız ediyor muyum?"

"Kesinlikle hayır!"

"Artık birbirimizi göremez olduk..."

"Artık birbirimizi hiç görmüyoruz, doğru... Nasıl? Pazarları hâlâ çalışıyor musun?"

"Evet."

"Yapacak bir şeyin yoksa pazartesi bizi görmeye gelsene..."

"Ne okuyorsun?"

"Yazıyorum."

"Kime?"

"Bir tiyatro oyunu yazıyorum... Maalesef yıl sonunda hepimiz sahneye çıkmak zorundayız..."

"Bizi davet edecek misin?"

"Cesaret edebilir miyim bilmiyorum..."

"Hey, söylesene, şey... İyi gidiyor mu?"

"Anlamadım?"

"Camille ile benim moruğun arası iyi mi?"

"Sevgiyle anlaşıyorlar."

"Ondan bıktığını düşünüyor musun?"

"Sana doğruyu söylememi ister misin?"

"Ne?" diye endişelendi Franck.

"Hayır, ondan bıkmadı ama bıkacak... İyi hatırla... Haftada iki gün serbest kalacağına söz vermiştin..."

"Evet, biliyorum ama..."

"Stop" diye sözünü kesti Philibert, "Bana nedenlerini sayıp dökme. Bu beni hiç ilgilendirmiyor. Biliyor musun, artık biraz büyümen gerekiyor, dostum..."

Franck düşünceli bir halde ayağa kalktı.

"Bıkmış olsa söylerdi, değil mi?"

"Öyle mi sanıyorsun?"

Gözlüklerinin üzerinden bakıyordu.

"Bilmiyorum... Öyle gizemli ki... Geçmişi... Ailesi... Dostları... Bu genç insan hakkında hiçbir şey bilmiyoruz... Kendi açımdan, resim defterleri dışında yaşamöyküsüyle ilgili az da olsa bir varsayımda bulunabileceğim küçücük bir bilgi bile yok elimde... Mektup yok, telefonla arayanı yok, hiç konuğu yok... Bir gün onu kaybettiğimizi düşün, nerede arayacağımızı bilemeyeceğiz..."

"Bunu söyleme."

"Hayır söylüyorum. Düşünsene, Franck, beni ikna etti, büyükanneni aldı, ona kendi odasını verdi, bugün onunla akıl almaz bir yumuşaklık içinde ilgileniyor, ilgilenmiyor, onun tüm bakımını üstleniyor. İkisi de birbirinin bakımını üstleniyor... Burada olduğum zamanlarda gün boyu güldüklerini, gevezelik ettiklerini duyuyorum. Dahası, öğleden sonraları çalışmaya çabalıyor ve verdiğin sözleri tutmak senin umurunda bile değil..."

Kelebek gözlüklerini taktı, kalemini birkaç saniye yanağına dayayarak bekledi.

"Hayır, asker, senden pek gurur duymuyorum."

Sessiz adımlarla büyükannesinin yanına, televizyonu kapatmaya gitti.

"Buraya gel" diye fısıldadı yaşlı kadın.

Kahretsin. Uyumuyordu.

"Ben seninle gurur duyuyorum, yavrum..."

Ah, tahmin etmeliydik, diye düşündü uzaktan kumandayı gece masasının üzerine bırakırken.

"Hadi, nene,... Uyu şimdi..."

"Çok gurur duyuyorum."

Evet, evet.

Camille'in oda kapısı aralıktı. Kapıyı biraz açtı ve yerinden sıçradı.

Koridorun soluk ışığı resim masasını aydınlatıyordu.

Bir süre hareketsiz durdu.

Şaşkınlık, dehşet ve hayranlık.

Yani yine o mu haklıydı?

İnsan olayları öğrenmeden anlayabilir miydi?

Sonuçta o da pek aptal değildi. Çünkü içgüdüsel olarak ayağa kalkıp doğrulması için bu dağılmış bedene elini uzatmıştı, bu da

onun pek kalın kafalı olmadığını göstermiyor muydu?

Akşamın örümceği, can sıkıntısı. Onu ezdi ve gidip bir bira aldı.

Ilımaya bıraktı.

Koridorda dolaşmamalıydı.

Tüm bu karmaşa midesini bulandırıyordu.

Kahretsin.

Neyse, burada işler yolunda gidiyordu. İlk kez hayat iyi gidiyordu.

Elini hızla ağzından çekti. On gündür tırnaklarını kemirmiyordu. Serçeparmağı hariç.

Ama onun için bu sayılmazdı.

Büyümek, büyümek... Hayatta yapmış olduğu tek şey buydu, büyümek...

Camille onları bırakıp giderse ne olacaklardı?

Geğirdi. İyi, tamam, daha krep hamurunu hazırlamam gerek, ben...

Onları uyandırmamak için malzemeleri çırpma aletini kullanarak eliyle çırptı, birkaç büyülü sözcük mırıldandı ve hamuru dinlenmeye bıraktı.

Üzerini temiz bir bezle örttü, ellerini ovuşturarak mutfaktan çıktı.

Sonsuza kadar burada tutmak için ona reçelli krepler sunacaktı.

Hah, hah, hah... Banyodaki aynanın karşısında tek başına *The Wacky Races'daki* Baron'un iblisçe kahkahasını taklit ediyordu...

Huah, huah, huah... Bu köpeğiydi.

Vay canına... Ne kadar da eğleniliyordu...

13

Uzun zamandır onlarla birlikte bir gece geçirmemişti. Rüyasında güzel düşler gördü.

Ertesi sabah kruvasan almaya gitti, Paulette'in odasında hep birlikte kahvaltı ettiler. Gökyüzü masmaviydi. Philibert ile Paulette birbirlerine binlerce sevgi dolu kibarlık sözcükleri gönderirken Franck ile Camille bardaklarını sessizce sıkı sıkı tutuyorlardı.

Franck çarşafları değiştirmesi gerekir mi, diye düşünürken Camille bazı ayrıntıları değiştirmesi gerekir mi, diye düşünüyordu. Franck bakışlarını yakalamaya çalışıyordu, ama Camille artık orada değildi. Daha şimdiden kendinden geçmeye ve koşarak kaçmaya hazır, Séguier Caddesi'nde Pierre ile Mathilde'in salonundaydı.

"Çarşafları şimdi değiştirirsem öğleden sonra uzanmayı göze alamayacağım, öğle uykusundan sonra değiştirmeye kalksam, bu da pek zor gelmeyecek mi?"

"Ya da sergiye uğrarım. Resim defterimi Sophie'ye bırakıp hemen kirişi kırsam?"

"Hem olur a... Belki uzanacak zaman bile bulamam... Ayakta kalırım, filmlerde görüldüğü gibi..."

"Hayır, bu iyi bir fikir değil... Eğer oradaysa beni tutacak, kendisiyle konuşmaya zorlayacak... Ben konuşmak istemiyorum. Onun gevezelikleri umurumda değil... Kabul eder ya da etmez. Nokta. Gevezeliklerine gelince, onları kendi müşterilerine saklasın..."

"Çıkmadan önce soyunma odasının orada duşumu yaparım..."

"Bir taksi tutarım ve beni kapının önünde beklemesini isterim..."

Kaygılılar, kaygısızlar, hepsi ah vah ederek kırıntılarını silkelediler ve uslu uslu dağıldılar.

Philibert antreye varmıştı bile. Bir eliyle Franck için kapıyı, diğer elinde bir valiz tutuyordu.

"Tatile mi gidiyorsun?"

"Hayır, bunlar aksesuar."

"Ne aksesuarı?"

"Rolüm için."

"Vay canına... Nasıl bir şey? Silahşörlükle ilgili bir oyun mu? Dört bir tarafa koşuşturacak filan mısın?"

"Tabiî öyle olacak... Perdeye asılıp kalabalığın üzerine atlayacağım... Hadi... Geç hadi, yoksa seni şişlerim..."

Gökyüzü zorluyor insanı, Camille ile Paulette "bahçeye" çıktılar.

Yaşlı kadın giderek daha zor yürüyordu, Adrienne-Lecouvreur yolunu hemen hemen bir saatte geçiyorlardı. Camille'in bacakları karıncalanıyor, Paulette'e kolunu veriyor, adımlarını onun küçük adımlarına uyduruyor ve *Atlılara mahsustur, hızlı gitmeyin...* yazılı tabelayı gördüğünde gülümsemekten kendini alamıyordu. Yalnızca turistlerin fotoğraflarını çekmek, koşu yapanların geçmesine izin vermek ya da Méphisto'da koşan diğer maratoncularla birkaç kelime havadan sudan konuşmak için duruyorlardı.

"Paulette!"

"Yavrum?"

"Size tekerlekli iskemleden söz edersem rahatsız olur musunuz?"

"..."

"Tamam... Rahatsız oluyorsunuz, anladım, o zaman..."

"Yani o kadar mı yaşlıyım?" diye mırıldandı.

"Hayır! Hiç değil! Tam tersi! Ama düşünüyordum da... Yürütgeçinizle pek rahat etmediğimiz için, iskemlenizi bir süre yürütebileceğinizi, yoruluncaya dek ilerleyebileceğinizi, sonra dinlenebileceğinizi ve benim de sizi dünyanın öbür ucuna kadar götürebileceğimi düşünüyordum."

"..."

"Paulette... Bu parktan bıktım... Artık bu parkı görmek istemiyo-

rum... Tüm çakıl taşlarını, tüm sıralarını, tüm köpek alanlarını ezbere biliyor gibiyim... Toplam on iki tane var... Bu korkunç iri arabalardan bıktım, imgelem gücü olmayan bu gruplardan bıktım, hep aynı insanlarla karşılaşmaktan bıktım... Bekçilerin bembeyaz suratlarından ve şuradakinden... Légion d'honneur'ünün altında çişini yapan şu adamdan bıktım... Paris'te görülecek o kadar çok şey var ki... Mağazalar, çıkmaz sokaklar, arka bahçeler, kapalı pasajlar, Luxembourg, kitapçılar, Notre-Dame'ın bahçesi, çiçek pazarı, Sen Nehri kıyıları... Evet, inanın harika bir kenttir burası... Sinemaya, konsere, operetlere gidilebilir, benim güzel menekşe buketimdir o ve tüm bu kargaşa... Bizse tüm çocukların bir örnek giyindiği, dadılarının bize surat astığı, her şeyin önceden tahmin edilebildiği bu yaşlılar mahallesine sıkışıp kaldık... Beş para etmez bir şey bu."

Sessizlik.

Paulette'in kolundaki ağırlığı giderek artıyordu.

"Tamam... Sizinle açık olacağım... Elimden geldiğince uğraşıp, allem edip kalem edip sizi kandırmaya çalışıyorum, ama gerçek bu değil... Gerçek şu ki, bunu sizden bir yardım olarak istiyorum. Eğer bir tekerlekli iskemlemiz olur, siz de bu iskemleye oturmayı kabul ederseniz kıçımızı müzelerde gezdirebilir, hep ilk giren biz olabiliriz... Bunun da bana çok büyük yararı olacak, anlıyor musunuz. Görmeyi düşlediğim bir sürü sergi var, ama sıraya girmeye cesaret edemiyorum..."

"Ah, bunu daha önce söylemeliydin, küçük şapşal! Bunun sana bir yararı olacaksa, sorun yok! Benim tek istediğim, seni mutlu etmek!"

Camille gülümsememek için yanaklarını ısırdı. Başını eğdi, açık söylemek gerekirse biraz fazla tumturaklı bir biçimde alçak sesle teşekkür etti.

Çabuk, çabuk! Demir tavında dövülür, dolayısıyla da son hızla en yakındaki eczaneden içeri daldılar.

"*Sunrise*'ın Classic 160 modelini çok satıyoruz... Çok memnun olduğumuz katlanabilir bir model... Çok hafif, kullanımı kolay, on dört kilo... Tekerleksiz olarak dokuz... Gizlenebilir bacak dinlendirme bölümü... Ayarlanabilir kollar ve sırt... Eğilebilir koltuk... Ah, evet! Bu fiyata aksesuarlar da dahil... Tekerlekleri kolayca çıkartılabilir... Arabanın bagajına rahatlıkla sığar... Derinliği de ayarlanabilen bu... şey..."

Şampuanlar ile Scholl ürünleri arasına oturtulmuş olan Paulette'in yüzü öyle asılmıştı ki satıcı kız tiradının sonuna dek atmaya cesaret edemedi.

"Tamam, sizi yalnız bırakıyorum... İlgilenmem gereken müşteriler var... Alın, bu kılavuzu da size..."

Camille Paulette'in arkasında diz çökmüştü.

"Fena değil, değil mi?"

"..."

"Doğrusunu söylemek gerekirse bu kadar iyisini beklemiyordum... Model olarak spor bir model... Bu siyah rengi şık..."

"Bak... Onun uygun olduğunu söyle!"

"*Sunrise Médical*... Hepsinin adı böyle... 37... Burası sizin oradan, değil mi?"

Paulette gözlüklerini taktı:

"Neresi?"

"Şey... Chanceaux-sur-Croisille..."

"Ah! Evet ya! Chanceaux! Nerede olduğunu çok iyi hatırlıyorum!"

İş hallolmuştu.

Teşekkürler Tanrım. Hemen yandaki bölümden bir pedikür takımı ve kalın tabanlı terliklerle ayrılıyorlardı...

"Ne kadar?"

"558 avro, vergi hariç..."

"Bayağı pahalı... Acaba... kiralamamız mümkün değil mi?"

"Bu modeli, hayır. Kiralamak için başka bir model var. Daha sağlam ve daha ağır. Ama... Sağlık giderlerinizin yüzde yüzü karşılanıyor, değil mi? Hanımefendi bir yardım sandığına bağlıdır, sanırım..."

Sanki iki yaşlı kızla konuşuyor gibiydi.

"Bu iskemlenin parasını ödemeyin! Doktorunuza gidin ve ondan bir reçete alın... Durumunuza bakılırsa bu pek zor olmayacaktır... Alın, şu küçük kılavuzu vereyim size... Tüm referanslar var içinde... Bir uzman doktora mı gideceksiniz?"

"Şey..."

"Eğer bir bilgisi yoksa, ona şu kodu gösterin: 401 A02.I. Geri kalanını CNAM'la halledersiniz, tamam mı?"

"Ah...tamam... şey... O ne?"

Dışarı çıktıklarında Paulette tereddüte kapıldı:

"Beni doktora götürürsen hemen bir yaşlılarevine yatırtır..."

"Hey, Paulette'im, sakin ol... Doktora filan gitmeyeceğiz, ben de onlardan en az senin kadar nefret ederim, bir çaresine bakacağız... Merak etmeyin..."

"Beni bulacaklar... Beni bulacaklar..." diyerek ağlıyordu.

Acıkmadı ve tüm öğleden sonra yatağından hiç çıkmadı.

"Nesi var?" diye endişelendi Franck.

"Bir şeyi yok. Bir tekerlekli iskemle bakmak için eczaneye gittik, kadının bir doktora görünmesini söylemesi onu çok sarstı..."

"Ne iskemlesi?"

"Şey... tekerlekli iskemle!"

"Ne için?"

"Dolaşmak için, salak! Ülkeyi gezmek için!"

"Kahretsin, sen ne işler karıştırıyorsun? O burada rahat! Onu neden bir Orangina şişesi gibi sallamak istiyorsun?"

"Ah... İçimi şişirmeye başladığının farkında mısın sen. Onunla sen de ilgilenmelisin! Zaman zaman onu sen de silmelisin, bu aklını başına getirir! Onu başının üstünde taşımak benim için hiç sorun değil, nenen harika biri, ama benim de kıpırdanmaya, gezinmeye, kafamı dağıtmaya ihtiyacım var, kahretsin! Senin için o emin ellerde, pırıl pırıl, şu anda işler yolunda mı? Doğru söyle bana, canını sıkan bir şey yok ya? Philou için de, Paulette için de, senin için de ev çevresi, yemek, iş, uyku, bunlar yetiyor size... Ama bana yetmiyor! Boğulmaya başlıyorum! Hem sonra yürümeyi de çok seviyorum; güzel havalar yakın... Bunun için de sana bir kez daha söylüyorum: Hastabakıcılık yapmak, kabul, ama rahat rahat gezinebilmem koşuluyla, yoksa hepiniz..."

"Ne?"

"Yok bir şey!"

"Yapma böyle..."

"Ama mecburum! Öylesine bencilsin ki, ağzımı açmazsam, söylenmezsem bana asla yardımcı olmayacaksın."

Franck kapıyı çarparak dışarı çıktı, Camille de odasına kapandı.

Odasından çıktığında ikisi de antredeydi. Paulette havalarda uçuyordu; torunu kendisiyle ilgileniyordu.

"Hadi koca kadın, otur bakalım. Tıpkı bisiklet gibi, uzağa gitmek için ayarlarını iyi yapmak gerek.."

Diz çökmüş, her bir tarafını kurcalıyordu:

"Ayakların böyle rahat mı?"

"Evet."

"Kolların?"

"Biraz yüksek..."

"Hadi Camille, gel. Sen iteceğine göre gel de tutma yerlerini ayarlayalım..."

"Harika oldu. Şimdi gitmem gerek... Benimle gelin de bir deneyelim..."

"Asansöre sığıyor mu?"

"Sığmıyor. Katlamak gerek" diye öfkelendi Franck... "Hem ne önemi var, bildiğim kadarıyla kötürüm değil, değil mi?"

"Bruuum, bruuum... Fangio kemerini bağla, işe geç kaldım."

Parktan tüm hızlarıyla geçtiler. Kırmızı ışıkta, Paulette'in saçları darmadağınık, yüzü al aldı.

"Hadi... Sizleri bırakıyorum, kızlar. Katmandu'ya vardığınızda bana bir kart atın."

Birkaç metre gitmiş gitmemişti ki arkasına döndü:

"Hey! Camille!"

"Bu akşamı unutmuyorsun"

"Neyi?"

"Krepleri..."

"Kahretsin!"

Camille eliyle ağzını kapatmıştı:

"Unutmuşum... Evde olmayacağım..."

Franck birkaç santimetre yaklaştı.

"Üstelik çok önemli... İptal edemem... İşle ilgili..."

"Ya o ne olacak?"

"Philou'dan nöbeti devralmasını istedim."

"Öyle olsun... Ne yapalım? Krepleri sensiz yiyeceğiz..."

Katlanılmaz bir umutsuzluk kapladı Franck'ın içini ve kıvranarak uzaklaştı.

Yeni slibinin etiketi tenini tırmalıyordu.

14

Mathilde Daens-Kessler Camille'in o güne dek gördüğü en güzel kadındı. Çok uzun boyluydu, kocasından bile uzundu, çok inceydi, çok neşeliydi, çok kültürlüydü. Hiç çekinmeden tüm dünyanızı gezmişti, her şeyle ilgileniyor, hiç yoktan heyecanlanıyor, eğleniyor, az öfkeleniyor, bazen elini elinizin üzerine koyuyor, hep alçak sesle konuşuyor, dört ya da beş dili kusursuzca biliyor ve oyununu cesaret kırıcı bir gülümsemenin gerisine gizliyordu.

Asla resmini çizmeye cesaret edemeyeceği kadar güzeldi...

Çok riskli bir şeydi bu resmi çizmek. Çok fazla canlı, hayat doluydu...

Küçük bir eskiz, bir kez. Profili... Topuzunun altı ve küpeleri... Pierre bunu çalmıştı ondan, ama bu o değildi. Kalın sesi, göz kamaştırıcılığı ve güldüğünde beliren gamzeleri eksikti.

Pahalı çarşaflarda doğmuş olanların cesareti, kibri ve serbestliği vardı. Babası büyük bir koleksiyoncuydu, her zaman güzel şeylerin arasında yaşamış, hayatta hiçbir şeyin hesabını tutmamıştı, ne varlıklarının ne dostlarının ne de düşmanlarının.

Mathilde zengindi, Pierre çapkındı.

Pierre konuştuğunda o susuyor, daha sırtını döner dönmez saçmalıklarını yakalıyordu. Pierre genç yetenekleri destekliyordu. Asla yanılmıyordu, örneğin Voulys'le Barcarès'i o tanıtmıştı ve Mathilde onları elde tutmak için elinden geleni yapıyordu.

O istediğini elinden tutuyordu.

İlk karşılaşmalarını, Camille çok iyi anımsıyordu, Güzel Sanatlar'da yıl sonu çalışmaları sergileniyordu. Korkunç satıcı ve Wi-

told Daens'in kızı... Gelecekleri umuluyor, gelmeyeceklerinden çekiniliyor ve en küçük hareketleri yakından izleniliyordu. Kendisini ve yanındaki pis grubu selamlamaya geldiklerinde kendini pek sefil hissetmişti... Elini sıkarken başını önüne eğmiş, beceriksizce birkaç iltifatta bulunmaya çalışmış ve gözleriyle çevrede içine girebileceği bir fare deliği aramıştı.

Yaklaşık on yıl kadar önce, haziran ayıydı... Kırlangıçlar okulun bahçesinde bir konser veriyor, onlar da Kessler'in görüşlerini saygıyla dinleyerek berbat bir punç içiyorlardı. Camille hiçbir şey duymuyordu. Karısına bakıyordu. O gün üzerinde mavi bir tünik, kımıldadığında çıldıran minik çıngıraklarla süslü geniş gümüş bir kemer vardı.

Yıldırım çarpması...

Sonra onları Dauphine Caddesi'ndeki bir restorana davet etmişlerdi, içkinin su gibi aktığı bir yemeğin ardından küçük dostu ondan dosyasını açmasını istemişti. Camille reddetmişti...

Birkaç ay sonra, yeniden onları görmeye gitmişti. Tek başına.

Pierre ile Mathilde, Tiepolo'nun, Degas'nın ve Kandinsky'nin resimlerine sahiptiler, ama çocukları yoktu. Camille bu konuya girmeye asla cesaret edemedi ve kendini onların ölçüsüz eleştirilerine bıraktı. Sonra, öylesine hayal kırıcı göründü ki ipler gerildi...

"Bunlar rasgele şeyler! Sen rasgele şeyler çiziyorsun!" diye azarlıyordu Pierre.

"Neden kendini sevmiyorsun? Neden?" diye ekliyordu Mathilde, daha yumuşak bir sesle.

Ve bir daha onların açılış davetlerine gitmedi.

Baş başa olduklarında Pierre daha da hüzünleniyordu:

"Neden?"

"Kimse onu yeterince sevmemiş" diye yanıtlıyordu karısı.

"Ya biz?"

"Herkes..."

Kendini inleyerek karısının omzuna bırakıyordu:

"Ah... Mathilde... Benim dünya güzelim... Neden kızın kaçıp gitmesine izin verdin?"

"Geri gelecek..."

"Hayır. Her şeyi berbat edecek..."
"Geri gelecek.."

Geri gelmişti.

"Pierre yok mu?"
"Yok, İngiliz arkadaşlarıyla yemek yiyor, ona geleceğini söylemedim, seni biraz yalnız görmek istemiştim..."
Sonra, dosyasını fark etti:
"Ama... Sende.... Sende bir şeyler mi var?"
"Hayır, bir şey yok... Yalnızca geçen gün ona söz vermiş olduğum küçük bir şey..."
"Görebilir miyim?"
Camille cevap vermedi.
"İyi, onu beklerim..."
"Senden mi?"
"Hıı hıı..."
"Tanrım... Eli boş gelmediğini görünce üzüntüden bağırıp çağıracak... Ona telefon edeyim..."
"Hayır, hayır!" diye yanıtladı Camille. "Söyledim ya, bu bir şey değil... aranızda... Bir tür kira ibranamesi..."
"Çok güzel. Hadi... Sofraya geçelim."

Evlerindeki her şey güzeldi, manzara, eşyalar, halılar, tablolar, tabak takımları, ekmek kızartıcıları, her şey. Tuvaletleri bile güzeldi. Alçıdan bir röprodüksyonun üzerinde Mallarmé'nin bir dörtlüğü yer alıyordu:

Sen bağırsaklarını rahatlatan insan,
Bu karanlık odada,
Duvara dayamadıktan sonra ellerini,
Şarkı söyle ya da piponu tüttür istiyorsan.

İlk seferinde bu onu koparmıştı:
"Mallarmé'nin ayakyollarından bir parça mı satın aldınız?"
"Hayır..." diye gülüyordu Pierre, "kalıbı çıkaran çocuğu tanıyordum... Evini biliyor musun? Vulaines'deki?"
"Hayır."
"Bir gün seni oraya götürürüz... Hayran kalacağın bir yer... Hay-ran..."

Mathilde keyifleniyordu:

"Ne kadar güzelsin! Ne kadar güzel bir yüzün var! Kısa saç sana ne kadar yakışıyor! Şişmanladın mı ne? Seni böyle görmek ne mutluluk... Ah, gerçekten, ne büyük mutluluk... Seni öyle özledim ki, Camille... Tüm bu dehalar beni nasıl yoruyor bir bilsen... Yetenekleri ne kadar azsa o kadar baş ağrıtıyorlar... Pierre'in umurunda değil, o kendi yolunda gidiyor, ama ben, Camille, ben... Nasıl da sıkılıyorum... Gel, yanıma otur, anlat bana..."

"Anlatmayı bilmem... Size defterlerimi göstereyim..."

Mathilde sayfaları çeviriyor, Camille açıklamalarda bulunuyordu.

Küçük dünyasını sunarken onlara ne kadar bağlı olduğunu fark ediyordu.

Philibert, Franck ve Paulette hayatının en önemli kişileri olmuştu ve şimdi burada, XVIII. yüzyıldan iki İran yastığının arasında anlıyordu bunu. Allak bullak olmuştu.

İlk defterle az önce gerçekleştirmiş olduğu son resim arasında, Eiffel Kulesi'nin önünde koltuğunda mutluluklar saçan Paulette, ancak birkaç ay geçmişti geçmesine ama yine de o aynı kişi değildi... Elinde kalem tutan aynı kişi değildi... Tıkanmıştı, bunca yıl ilerlemesini engelleyen granit bloklarını yerlerinden kımıldatmış, havaya uçurmuştu...

Bu akşam, insanlar onun dönüşünü bekliyordu... Değerinin ne olduğunu öğrenmeyi hiç umursamamış olan insanlar... Onu başka nedenlerle seven insanlar... Onun için, belki...

Benim için?

Senin için...

"Daha daha neler?" diye sabırsızlanıyordu Mathilde, "hiçbir şey söylemiyorsun... Bu kadın kim?"

"Johanna, Paulette'in kuaförü..."

"Ya bu?"

"Johanna'nın potinleri... Rock'n'roll, değil mi? Bütün gün ayakta çalışan bir insan bunları nasıl giyebilir? Zarafet uğruna kendini feda etmek diye buna deniyor, sanırım..."

Mathilde gülüyordu. Bu ayakkabılar gerçekten pek iğrençti...

"Ya bu adam, sık sık ortaya çıkıyor, değil mi?"

"Bu Franck, az önce size anlattığım aşçı..."

"Yakışıklı, değil mi?"

"Öyle mi buluyorsunuz?"

"Evet... Sanki Tiziano'nun çizdiği genç Farnèse'in on yıl yaşlanmış hali..."

Camille gözlerini gökyüzüne kaldırdı:

"Öylesine işte..."

"Değil ama! Emin ol!"

Ayağa kalkmıştı, bir kitapla geri geldi:

"Al. Bak. Aynı hüzünlü bakış, aynı titreyen burun delikleri, aynı sivri ve kıvrık çene, aynı kalkık kulaklar... İçin için kaynayan aynı ateş..."

"Öylesine bir resim işte" diye yineliyordu gözünü portreden ayırmadan, "benimkinin sivilceleri var..."

"Ah... Her şeyi berbat ediyorsun!"

"Hepsi bu kadar mı?" diye üzüldü Mathilde.

"Evet..."

"Güzel. Çok güzel. Ha... harika..."

"Bırakın bu..."

"Bana karşı çıkma, küçükhanım, ben çizmesini bilmem, ama bakmasını bilirim... Çocukların kukla seyretmeye gittiği yaşlarda babam beni dünyanın dört bir tarafına sürüklüyor, görebilmem için beni omuzlarına alıyordu, bunun için bana karşı çıkma lütfen... Bunları bana bırakıyor musun?"

"..."

"Pierre için..."

"Tamam... ama dikkat et, olur mu? Bunlar benim en önemsediğim yapraklar, bu küçük şeyler..."

"Anlamıştım."

"Onu beklemiyor musun?"

"Hayır, oraya gitmeliyim..."

"Hayal kırıklığına uğrayacak..."

"Bu ilk olmayacak..." diye yanıtladı Camille, kaderci.

"Bana bu kez annenden söz etmedin..."

"Gerçekten mi?" diye şaşırdı Camille, "Bu iyiye işaret, değil mi?"

Mathilde onu öperek kapıdan uğurladı:

"Hem de çok iyiye... Hadi, beni görmeye gelmeyi unutma..."

"Söz."

"Ve böyle devam et. Rahat ol... Keyfini çıkar... Pierre sana kesinlikle tersini söyleyecektir, ama ona sakın kulak asma. Ne onu

ne de başkasını, hiç kimseyi dinleme... Bu arada..."

"Evet?"

"Paraya ihtiyacın var mı?"

Camille'in hayır demesi gerekiyordu. Yirmi yıldır hayır diyordu. Hayır, gerek yok. Hayır, teşekkür ederim. Hayır, hiçbir şeye ihtiyacım yok. Hayır, size borçlu kalmak istemiyorum. Hayır, hayır, beni rahat bırakın.

"Evet."

Evet. Evet sanırım. Evet, artık uşaklık etmeye dönmeyeceğim, ne Rital'ler için, ne Bredart'lar için, ne de birileri için. Evet, hayatımda ilk kez huzur içinde çalışmak istiyorum. Evet, Franck'ın üç adet kâğıt parayı her uzatışında kasılmak istemiyorum. Evet, değiştim. Evet, size ihtiyacım var. Evet.

"Harika. Kendine bir şeyler almak için kullan bunları... Açık söylemek gerekirse... Bu blucin ceketi on yıldır giyiyorsun..."

Doğruydu.

15

Eve antikacı vitrinlerine bakarak, yürüyerek döndü. Cep telefonu çaldığında tam da Güzel Sanatlar'ın önündeydi (bu kader, ne büyük güç...). Arayanın Pierre olduğunu gördüğünde kapattı telefonunu.

Daha hızlı adımlarla yürüdü. Soğukkanlılığını yitiriyordu.

Telefonun ikinci çalışı. Bu kez Mathilde. Yine açmadı telefonunu.

Yarı yoldan dönerek Sen'i geçti. Bu nehrin romanesk bir yapısı vardı ve neşeden havalara sıçramak ya da suya atlamak için Paris'te Arts Köprüsü'nden daha iyi bir yer olamazdı... Korkuluklara dayandı ve telefonunun üç rakamına bastı...

Üç yeni mesajınız var, bugün saat yirmi üçte... Elindekini bilmeden düşürecek zamanı vardı hâlâ... Püf! Ah... Ne yazık...

"Camille, beni hemen arayıp seni nerede bulacağımı bildir!" diye bangır bangır bağırıyordu. "Hemen ara! Beni duyuyor musun?"

Bugün saat yirmi üç otuz sekizde : "Ben Mathilde. Onu arama. Gelme. Bunu görmeni istemiyorum. Senin satıcın, iri bir inek gibi ağlıyor... Hiç de hoş bir görüntü değil, inan bana... Hayır, o yakışıklı biri... Hatta çok yakışıklı... Teşekkür ederim Camille, teşekkür ederim... Ne dediğini duyuyor musun? Dur, telefonu ona veriyorum yoksa kulağımı parçalayacak..." "Sergini eylülde açıyorum, Fauque, hayır deme çünkü davetiyeler dağıtıldı bile ve..." Mesaj kesilmişti.

Telefonunu tümüyle kapattı, kendine bir sigara sardı, Louvre,

Fransız Akademisi, Notre-Dame ve Concorde'un arasında ayakta içti sigarasını.

Perdenin güzel kapanışı...

Sonra heybesinin saplarını kısalttı ve tatlıyı kaçırmamak için bacaklarının tüm gücüyle koştu.

16

Mutfakta hafif yanmış yağ kokusu vardı, ama bulaşıklar yerlerine yerleştirilmişti.

Ses seda yoktu, tüm lambalar söndürülmüştü, kapıların altından sızan tek bir ışık yoktu... Üff... İlk kez tüm tavayı yemeye hazırdı...

Franck'ın kapısını vurdu.

İçeride müzik dinliyordu.

Camille yatağın ucunda dikildi ve ellerini kalçalarına koydu:

"N'apılıyor?" diye öfkelendi.

"Sana birkaç tane ayırdık... Yarın kızartırım..."

"N'apılıyor?" diye yineledi Camille. "Bana atlamıyor musun?"

"Ah! Ah! Çok komik..."

Camille soyunmaya başladı.

"Hadi bakalım, küçükbeyim... Yakanı böyle kolay kurtaramazsın! Söz verilmişse orgazm da olmalı."

O ayakkabılarını rasgele fırlatırken Franck da lambayı yakmak için doğrulmuştu.

"Ne haltlar karıştırıyorsun? Ne yapmak niyetindesin?"

"Hiç... Soyunuyorum!"

"Yo hayır..."

"Ne?"

"Böyle olmaz... Bekle... Bu anı ne zaman düşlesem mideme sancılar giriyordu..."

"Kapat ışığı."

"Neden?"

"Çıplak görürsen beni arzulamayacağından korkuyorum..."

"Kahretsin, Camille! Dur! Dur!" diye bağırıyordu.

Sıkıntılı hafif bir dudak büküş:

"Artık istemiyor musun?"

"..."

"Işığı kapat."

"Hayır!"

"Evet!"

"Aramızda bunun böyle olmasını istemiyorum..."

"Nasıl olmasını istiyorsun? Beni Orman'da kayıkla gezintiye çıkarmak mı istiyorsun?"

"Efendim?"

"Kayıkla bir tur attırmak ve ben elimi suda gezdirirken bana şiirler okumak..."

"Gel yanıma otur..."

"Işığı kapat."

"Tamam..."

"Müziği kapat."

"Hepsi bu kadar mı?"

"Evet."

"Sen misin?" diye sordu utanarak.

"Evet."

"Orada rahat mısın?"

"Hayır..."

"Hadi, yastıklarımdan birini al... Randevun nasıl geçti?"

"Çok iyi?"

"Bana anlatacak mısın?"

"Neyi?"

"Her şeyi. Her şeyi öğrenmek istiyorum, bu akşam... Her şeyi. Her şeyi. Her şeyi."

"Biliyor musun, bir başlarsam... Sen de beni kollarına almaya zorunlu hissedeceksin kendini..."

"Kahretsin... Irzına mı geçildi?"

"O kadar da değil..."

"İyi öyleyse... İstersen şunları yerleştireyim..."

"Ah teşekkür ederim... Çok naziksin... Şey... Nereden başlayayım?"

Franck *L'École des Fans*'daki Jacques Martin'in sesini taklit etti:

"Nereden geliyorsun küçük kızım?"

"Meudon'dan..."

"Meudon'dan mı?" diye bağırdı, "bu çok güzel işte! Peki ya annen, o nerede?"

"İlaçlarını yiyor."

"Öyle mi? Ya baban, baban nerede?"

"Öldü."

"..."

"Ah! Seni uyarmıştım evlat! Herhalde prezervatifin vardır?"

"Beni böyle sık boğaz etme, Camille, biraz yavaşımdır, biliyorsun... Baban, baban öldü mü?"

"Evet."

"Nasıl?"

"Boşluğa düştü."

"..."

"Evet, her şeyi bir düzene sokayım... Daha yakınıma gel, diğerlerinin duymasını istemiyorum..."

Franck yorganı başlarının üzerine çekti:

"Hadi. Artık bizi kimse göremez..."

17

Camille bacaklarını büktü, ellerini karnının üzerine koydu ve uzun bir yolculuğa çıktı.

"Sorunsuz ve çok uslu, küçük bir kızdım" diye anlatmaya başladı çocuksu bir sesle, "çok yemek yemiyordum, ama okulda iyi çalışıyordum derslerime ve zaman zaman resim çiziyordum. Ne erkek ne de kız kardeşim vardı. Babamın adı Jean-Louis, anneminki Catherine'di. Sanırım karşılaştıklarında birbirlerini sevmişlerdi... Bilmiyorum, bunu onlara sormaya hiç cesaret edemedim... Ama atların resmini yapmaya, *21 Jump Street*'teki Johnny Deep'in güzel yüzünü çizmeye başladığımda artık birbirlerini sevmiyorlardı. Babam artık bizimle birlikte yaşamadığı için bundan eminim. Yalnızca hafta sonları beni görmeye geliyordu, o kadar. Çekip gitmesi normaldi, ben de onun yerinde olsam aynı şeyi yapardım. Aslında pazar akşamları onunla birlikte gitmeyi çok istiyordum, ama asla gitmedim, gitseydim annem kendisini öldürürdü. Ben küçükken annem defalarca intihar etti... Neyse ki çoğunluğunda ben orada değildim ve daha sonraları... Büyüdüğüm için daha az sorun çıkıyordu... Bir keresinde doğum gününe bir kız arkadaşımın evine davet edilmiştim. Akşam annem beni almaya gelmemişti, başka bir anne beni evimin önüne bıraktı ve salona girdiğimde annemin halının üzerinde ölmüş olduğunu gördüm. İtfaiyeciler geldi, ben on gün kadar komşumuzun yanında kaldım. Sonra babam ona, eğer bir daha intihara kalkışırsa benim velayetimi alacağını söyleyince o intihar etmekten vazgeçti. İlaçla beslenmeyi sürdürdü. Babam bana iş için gitmek zorunda olduğunu söylemişti, ama annem ona inanmamı bana yasaklamıştı. Her gün onun bir yalancı, bir alçak olduğunu, başka bir karısı ve her ak-

şam okşayıp sevdiği başka bir kızı olduğunu söylüyordu..."

Yeniden normal sesine döndü:

"Bundan ilk kez söz ediyorum... Görüyorsun ya, senin annen seni trene koymadan önce bir çaba göstermiş, benimkisi her gün başımın etini yiyordu. Her gün... Bazen yine de iyi davrandığı oluyordu... Bana keçe uçlu kalemler satın alıyor, benim bu yeryüzünde onun tek mutluluğu olduğumu söylüyordu...

Eve geldiğinde, babam Jaguar'ıyla garaja kapanır ve operalar dinlerdi. Tekerlekleri bile olmayan eski bir Jaguar'dı, ama hiç önemli değildi, biz yine de onunla gezmeye giderdik... 'Sizi Riviera'ya götürüyorum, Küçükhanım' derdi ve ben hemen yanına otururdum. O arabayı çok seviyordum..."

"Modeli neydi?"

"MK gibi bir şeydi..."

"MK1 mi, MK2 mi?"

"Kahretsin, sen bayağı garip adamsın... Ben sana sıcak yuvanda gözyaşı döktürmeye çalışıyorum, ilgilendiğin tek şey arabanın markası!"

"Özür dilerim."

"Boş ver..."

"Hadi, devam et..."

"Püff..."

"Evet Küçükhanım? Sizi Riviera'ya götüreyim mi?"

"Evet" diye gülümsedi Camille, "çok isterim... 'Mayonuzu aldınız mı?' diye eklerdi babam, 'Bir gece elbisesi almayı da unutmayın! Kesinlikle bir casinoya gideriz... Tilki kürkünüzü almayı da unutmayın, Monte Carlo'da geceler soğuk olur...' İçi çok güzel kokardı... İçeriye sinmiş olan o deri kokusu... Her şey çok güzeldi, anımsıyorum... Kristal küllük, makyaj aynası, canları açmak için küçük kollar, torpido gözünün içi, tahta... Tıpkı uçan halı gibiydi. 'Şansımız varsa gece olmadan varırız' diye söz verirdi. Evet, babam takozlar üzerindeki bir arabayı saatlerce kullanıp taşradaki bir garajın içinde beni dünyanın öbür ucuna götürebilecek sonsuz hayal gücüne sahip bir insandı... Aynı zamanda da bir opera delisiydi, onun için de *Don Carlos*'u, *La Traviata*'yı ya da *Figaro'nun Düğünü*'nü dinlerdik yolculuğumuz boyunca. Bana öyküler anlatırdı: Madam Butterfly'ın acılarını, Pelléas ve Mélisande'ın imkânsız aşkını, Pelléas'ın Mélisande'a size söyleyeceğim bir şeyler var diye itiraf edip de bir türlü söyleyemezkenki imkânsız aşkını, kontesle sürekli gizlenen meleğinin öykülerini ya da Alcalina'yı, taliplerini vahşi hayvanlara çeviren güzel büyücüyü anlatır-

dı... Elini kaldırdığı zaman dışında her zaman konuşmaya hakkım vardı ve Alcalina'da hep elini kaldırırdı... *Tornami a vagheggiar*, bu parçayı bir türlü dinleyemiyorum... Çok neşeli bir parça... Ama genellikle susuyordum. Keyfim yerindeydi. Diğer küçük kızı düşünüyordum. O, o bunların hiçbirine sahip değildi... Bu karmaşık bir şeydi benim için... Şimdi tabiî ki çok daha açık görüyorum; onun gibi bir adam annem gibi bir kadınla yaşayamazdı... Sofraya oturma zamanı geldiğinde sert bir şekilde müziği kapatan ve düşlerimizi sabun köpükleri gibi patlatan bir kadın... Onu hiç mutlu görmedim, onun gülümsediğini hiç görmedim, onun... Buna karşılık babam kibarlık ve iyilik demekti. Biraz Philibert gibiydi... Herhalde tüm bunları kaldırabilmek için fazlasıyla kibardı. Küçük prensesinin gözünde bir alçak olma düşüncesini... Bu yüzden bir gün yeniden bizlerle birlikte yaşamak için döndü... Bürosunda uyuyor, her hafta sonu çekip gidiyordu... Eski gri Jaguar'ın içinde Salzburg ya da Roma'ya kaçışlar bitmişti, casinolar bitmişti, deniz kıyısındaki pikmikler bitmişti... Ve sonra bir sabah, sanırım çok yorgun olmalıydı... Çok, çok yorgun olmalıydı, bir binanın tepesinden düştü..."

"Düştü mü, atladı mı?"

"O zarif bir insandı, düştü. Sigortacıydı, havalandırma kanalı ya da onun gibi bir sorun için bir kulenin damında yürüyormuş, dosyasını açmış ve nereye bastığına dikkat etmemiş..."

"Bu aptalca bir şey... Sen bu konuda ne düşünüyorsun?"

"Düşünmüyorum. Sonra cenaze töreni oldu, annem diğer kadın kilisenin bir ucunda duruyor mu, görmek için sürekli arkasına bakıyordu... Sonra Jaguar'ı sattı ve ben konuşmaktan vazgeçtim."

"Ne kadar?"

"Aylarca..."

"Sonra ne oldu? Yorganı açabilir miyim, boğuluyorum..."

"Ben de boğuluyordum. Sevimsiz ve yalnız bir genç kız oldum, hastanenin numarasını telefonun hafızasına yazmıştım, ama ihtiyacım olmadı... Sakinleşmişti... İntihar düşkününden bunalımlı kadına geçmişti. Bir aşamaydı bu. Daha az tedirgin ediciydi. Bir ölüm ona yetmişti sanırım... Sonra, aklımda tek düşünce vardı; çekip gitmek. On yedi yaşındayken ilk kez bir kız arkadaşımın yanına yaşamaya gittim. Bir akşam, bum, kapının önünde annem ve polisler... Orospu kadın benim nerede olduğumu bilmesine rağmen... Yapacağını yapmıştı. Anne ve babasıyla birlikte yemek yiyorduk ve anımsadığım kadarıyla Cezayir Savaşı'ndan konuşuyorduk... Tam o anda, tak, tak, aynasızlar. O insanların karşısında

çok rahatsız olmuştum, ama ne yapalım, olay çıksın istemiyordum ve onu izledim... 3 şubat 1995'te on sekiz yaşına bastım, 2 şubat geceyarısını bir geçe, kapıyı yavaşça kapatarak kirişi kırdım... Bakalorya sınavımı vermiştim, Güzel Sanatlar'a girdim... Kazanan yetmiş kişi arasında dördüncüydüm... Çocukluğumun operalarından yola çıkarak çok güzel bir dosya hazırlamıştım... Bir hayvan gibi çalışmıştım ve jürinin tebriklerine mazhar oldum... O sıralar annemle hiçbir ilişkim kalmamıştı ve Paris'te hayat çok pahalı olduğu için sıkıntı çekmeye başladım... Onun bunun yanında yaşıyordum... Pek çok dersi kırdım... Kuramları kırıyordum, atölyelere gidiyordum, sonra saçmalamaya başladım... Birincisi, biraz sıkılıyordum... Oyunu doğru oynamadığımı söylemem gerek; kendimi ciddiye almıyordum, dolayısıyla da kimse beni ciddiye almıyordu. S'si büyük harfle yazılan bir Sanatçı'ydım, iyi bir uygulayıcıydım... Monet ve küçük dansçı kızları çiziktirmek için daha çok Tertre Meydanı'nın tavsiye edildiği insanlardandım... Ve sonra üfff... Hiçbir şey anlamıyordum. Profesörlerin gevezeliklerini dinlemektense resim çizmeyi tercih ediyordum, 'plastik sanatlar', happening, yerleştirme kavramları beni şişiriyordu. Yüzyılı şaşırmış olduğumun farkındaydım. XVI. ya da XVII. yüzyılda yaşamak, çıraklığımı büyük üstatların atölyelerinde yapmak isterdim... Zeminlerini hazırlamak, fırçalarını temizlemek, boyalarını ezmek isterdim... Yeterince olgunlaşmamış mıydım acaba? Yoksa egom mu yoktu? Belki de yalnızca kutsal ateşim yoktu? Bilmiyorum... İkincisi talihsiz bir karşılaşma yaşadım...Gün gibi ortada olan bir şey; değeri anlaşılmamış dâhiye âşık olan, pastel boya kutusu ve düzgün katlanmış bezleriyle salak bir genç kız. Lanetli, bulutların prensi, dul, gizemli, teselli edilmesi olanaksız... Épinal'in gerçek bir görüntüsü: saçlı, işkence görmüş, dâhi, huzursuz, susamış... Arjantinli baba ve Macar anne, aykırı karışım, göz kamaştırıcı kültür, metruk bir evde oturuyor ve yalnızca tek bir şey bekliyordu: Korkunç acılar içinde yaratırken kendisine yemek hazırlayacak küçük, şımarık bir kaz... Bunu sağladım. Saint-Pierre Pazarı'na gittim, hafif 'koket' bir hava vermek için 'odacığımızın' duvarlarına metrelerce kumaş çiviledim ve tencere kaynayabilsin diye iş aradım... Yani tencere sözün gelişi... Likit gaz almak da diyebiliriz buna... Okulu bıraktım, hangi mesleği yapabileceğimi düşünmek için bağdaş kurup oturdum... İşin en kötü yanı, öylesine gurur duyuyordum ki! Onu resim yaparken seyrediyor ve kendimi önemli hissediyordum... Kız kardeştim, ilham perisiydim, büyük adamın arkasındaki güçlü kadındım, tüm yükü sırtlayan,

meslektaşları besleyen ve kül tablalarını boşaltan kadın..."

Gülüyordu.

"Gurur duyuyordum; müze bekçisi oldum, ne matrak, değil mi? Neyse, kamu görevinin tüm yüceliğine parmağımla dokunduğum için meslektaşları geçiyorum, ama... Doğrusunu söylemek gerekirse onları iplemiyordum bile... Mutluydum. Sonuçta, büyük üstadımın atölyesindeydim... Tuvaller uzun zamandır kupkuruydu, ama orada dünyadaki tüm okullardan daha çok şey öğrendiğime eminim... O dönemde çok fazla uyumadığım için rahatlıkla düşünebiliyordum... İçim kaynıyordu... Sorun şu ki, resim çizmeme izin yoktu... Küçük bir deftere çizmeme bile, kimse yokken çizmeme bile izin yoktu ve Tanrı bilir bazı günler hiç de fazla insan olmuyordu, o zaman da kaderimi düşünüp durmaktan başka, yolunu şaşırmış bir ziyaretçinin ayaklarından çıkan tak tak seslerini duyduğumda yerimden sıçramaktan başka, onun yanına aldığı eşyalarının klik kliklerini duyduğumda kalemlerimi toplamaktan başka yapacağım bir şey kalmıyordu... Sonunda, Séraphin Tico'nun baş eğlencesi olup çıkmıştı, Séraphin Tico, bu ada bayılıyorum... tilki adımlarıyla yaklaşmak ve beni suçüstü yakalamak. Ah! Beni kalemimi yerine koymaya zorlarken alçak ne kadar da eğlenirdi... Taşaklarını rahatça sermek için bacaklarını aça aça uzaklaşırken arkasından bakıyordum... Ama yerimden sıçradığımda kımıldanmış oluyordum ve bu, bu benim başını döndürüyordu. Onun yüzünden berbat olmuş bir sürü desen... Yo hayır! Bir olanak vardı! O an oyunumu oynadım... Hayat çıraklığı meyvelerini vermeye başlıyordu: onu kiraladım."

"Efendim?"

"Ona para ödedim. Ona çalışmama izin vermesi için benden ne kadar istediğini sordum... Otuz lira mı? Tamam... Bir saat hareketsiz durmanın bedeli mi? Tamam... Ve ona bu parayı ödedim..."

"Kahretsin..."

"Evet... Büyük Séraphin Tico..." diye ekledi hayale dalmışçasına, "artık tekerlekli iskemlemiz olduğuna göre bu günlerde Paulette'le birlikte ona gidip bir merhaba diyeceğim..."

"Neden?"

"Çünkü onu seviyordum... O, o namuslu bir sahtekârdı. Beni bütün gün çalıştırdıktan sonra bilmem nesini almadım diye surat asarak karşılayan öbür salak gibi değildi... Ben de, bir salak gibi alçalıyordum..."

"Neden onunla birlikte kalıyordun?"

"Çünkü onu seviyordum. İşine de hayrandım... Özgürdü,

komplekssizdi, kendinden emindi, güç beğenirdi... Benim tam tersim... En küçük bir uzlaşmayı kabul etmektense ağzı açık geberip gitmeyi tercih ederdi. Ancak yirmi yaşındaydım, onu ben çekip çeviriyordum ve onu harika buluyordum."

"Salakmışsın..."

"Evet... Hayır... Geçirmiş olduğum o ergenlik döneminden sonra, başıma gelebilecek en güzel şeydi bu... Çevremizde her zaman insanlar oluyordu, yalnızca sanattan, resimden konuşuluyordu. Gülünçtük evet, ama birlikteydik. Bir lokma yemeği altı kişi paylaşıyorduk, soğuktan derilerimiz soyuluyordu, umumî banyoların önünde sıraya giriyorduk, ama hepimizin içinde diğerlerinden daha iyi yaşadığımız duygusu vardı... Bugün sana ne kadar gülünç gelirse gelsin, sanırım haklıydık. Bir tutkumuz vardı... Bu lüks... Salak ve mutluydum. Bir odadan bıktığımda odamı değiştiriyordum, sigarayı unutmamışsam bayram ediliyordu! Aynı zamanda da çok içki içiliyordu... Kimi kötü alışkanlıklar edindim... Sonra sana geçen gün sözünü ettiğim Kesslerlerle tanıştım..."

"Bunun senin için iyi bir şans olduğuna eminim..." diye homurdandı.

Camille kıkırdadı:

"A evet... Dünyanın en büyük şansı... Ah.... Düşünmek bile bile beni tepeden tırnağa ürpertiyor, bak..."

"Tamam, tamam... Anlaşıldı."

"Hayır" diye içini çekti Camille, "o kadar korkunç değil... İlk heyecanlar geçtikten sonra, ben... bana... Bencil bir adamdı işte..."

"Vayy..."

"Evet, şey... Sen de hiç fena sayılmazsın bu tür..."

"Evet, ama ben sigara içmiyorum!"

Karanlıkta birbirlerine gülümsediler...

"Sonra her şey yoğunluğunu yitirdi... Sevgilim beni aldatıyordu... Ben geri zekâlı Séraphin Tico kaprisiyle uğraşırken o gönlünü eğlendiriyormuş, barıştığımızda bana uyuşturucu kullandığını itiraf etti, ah, azıcık, yalnızca şu kadar... Davranışının güzelliği uğruna... Bundan hiç söz etmek istemiyorum..."

"Neden?"

"Çünkü çok hüzünlü bir hale geldi... Bu pisliğin sana diz çöktürtme hızı, çok şaşırtıcı... Davranışının güzelliği, aptalım, birkaç ay daha dayandım, sonra annemin yanına döndüm. Beni yaklaşık üç yıldır görmemişti, kapıyı açtı ve bana: 'Haberin olsun, evde yiyecek lokma yok' dedi. Gözyaşlarına boğuldum ve iki ay yattım... O dönem ilk kez iyi davrandı bana... Seni iyileştirmek için gerek-

li olan şeye sahipti, diyeceksin... Ayağa kalktığımda yeniden çalışmaya başladım. O dönemde yalnızca haşlamalar ve içkiyle besleniyordum. Alo! Doktor Freud? Dolby stereo sinemaskoptan, sesler, ışıklar ve her türlü heyecandan sonra basit ve siyah beyaz bir hayata başladım. Televizyon seyrediyordum ve rıhtımların kıyısında sürekli başım dönüyordu..."

"Onu düşündün mü?"

"Evet. *Tornami a vagheggiar, Te solo vuol amar* parçaları eşliğinde hayaletimin gökyüzüne doğru yükseldiğini ve bana gülerek kollarını açan babamın: 'Ah! Nihayet gelebildiniz, Küçükhanım! Buranın Riviera'dan daha güzel olduğunu göreceksiniz' dediğini hayal ediyordum..."

Ağlıyordu.

"Hayır, ağlama..."

"Evet, ağlayacağım. Ağlamak istiyorum..."

"Tamam, ağla öyleyse."

"Güzel, sen zor biri değilsin..."

"Doğru. Birçok hatam vardır ama zor biri değilimdir... Burada keselim ister misin?"

"Hayır."

"Bir şeyler içmek ister misin? Paulette'in bana yaptığı gibi portakal çiçekli bir parça sıcak süt?"

"Hayır, teşekkür ederim... Nerede kalmıştım?"

"Baş dönmesi..."

"Evet, baş dönmesi... Doğrusunu söylemek gerekirse, sırtıma bir fiske vurulsa düşecek durumdaydım, ama bunun yerine kader yumuşak oğlak derisinden kara eldivenler taşıyordu ve bir sabah omzuma vurdu... O gün Watteau'daki insanlarla eğleniyordum, bir adam arkamdan geçtiğinde iskemlemin üzerinde iki büklümdüm... Onu sık sık görüyordum... Sürekli öğrencilerin çevresinde dolaşıyor, yaptıkları resimlere çaktırmadan bakıyordu... Bir kadın avcısı olduğunu düşünüyordum. Cinsiyeti konusunda kuşkularım vardı, onun güzel gençlikle çetleşmesini seyrediyordum ve tavrına hayranlık duyuyordum... Her zaman harika, uzun paltolar, kaliteli takım elbiseler giyer, ipek fular ve mendil kullanırdı... Benim küçük idolümdü... Defterimin üzerinde iki büklüm olduğum için yalnızca çok ince, pırıl pırıl boyanmış, göz kamaştırıcı ayakkabılarını görüyordum. 'Size yersiz bir soru sorabilir miyim, Küçükhanım? Çok sağlam bir ahlak anlayışına sahip misiniz?' Nereye varmak istediğini soruyordum kendi kendime. Otele mi? Bak sen... Çok sağlam bir ahlak anlayışına sahip miydim? Séraphin

Tico'yu yoldan çıkarmış ve yüce Tanrı'nın eserini bozmayı düşlemiş olan ben? 'Hayır' diye yanıtladım ve bu kaz kafam yüzünden başka bir pisliğe saplandım... Bu kez çok büyük bir..."

"Bir ne?"

"Adı sanı olmayan bir pislik."

"Ne yaptın?"

"Eskiden ne yaptımsa aynı şeyi... Ama bir izbeliğin içine tükürmek ve bir sinir küpünün hizmetçisi olmak yerine bu kez Avrupa'nın en büyük otellerinde yaşadım ve bir dolandırıcının şeyi oldum..."

"Sen...sen şey..."

"Orospu mu? Hayır. Yine de..."

"Ne yapıyordun?"

"Sahtekârlık."

"Sahte para mı?"

"Hayır, resimlerin sahtelerini yapıyordum... İşin kötü yanı, bu beni eğlendiriyordu da... Daha sonraları bu küçük sahtecilik bir esaret haline dönüştü, ama başlangıçta çok matraktı. İlk kez bir işe yarıyordum. Ve, sana söylediğim gibi, akıl almaz bir lüks içinde yaşadım... Benim için bundan daha güzel bir şey olamazdı. Üşüyor muydum? En güzel kaşmirleri armağan ediyordu. Sürekli kullandığım kapüşonlu mavi kazağı anımsıyor musun?"

"Evet."

"On bir bin papel..."

"Olamaz!"

"Evet. Onun gibi bir düzine kazağım vardı... Acıktım mı? Çevir telefonu, oda servisi ve yiyemeyeceğin kadar çok istakoz. Susadım mı? Gelsin şampanya. Canım mı sıkılıyordu? Gösteriler, alışveriş, müzik. Ne istiyorsan Vittorio'ya söylüyorsun... Söylememe izin olmayan tek şey, 'Bırakıyorum'du. O an, yakışıklı Vittorio kötüleşiyordu... 'Gidersen, bitersin...' Hem sonra neden gidecektim ki? Şımartılıyordum, eğleniyordum, sevdiğim şeyi yapıyordum, düşlediğim tüm müzelere gidiyordum, insanlarla buluşuyordum, gece odamı şaşırıyordum... Emin değilim ama sanki Jeremy İrons'la bile yattığımı sanıyorum..."

"O kim?"

"Ah... Sen umutsuz bir vakasın... Neyse, önemli değil... Kitap okuyor, müzik dinliyor, para kazanıyordum... Uzaktan baktığımda, bunun bir başka tür intihar olduğunu düşündüm... Daha rahat, daha konforlu bir intihar... Hayattan ve beni seven bir avuç insandan koptum. Kesinlikle bana çok kızmış olan Pierre ve Mat-

hilde Kessler'den, eski arkadaşlarımdan, gerçekten, ahlaktan, tuttuğum yoldan, kendimden..."

"Sürekli çalışıyor muydun?"

"Sürekli. Hiç o kadar çok üretmedim, ama teknik sorunlar yüzünden aynı şeyi binlerce kez yapmam gerekiyordu... Boya, destek, bir sürü şey... Sonuçta, resmi tamamlamak bayağı çetin işti, en zor yanı da resmi yaşlandırmaktı... Bize eski kâğıtlar bulan bir Hollandalı'yla, Jan'la çalışıyordum. Bu onun mesleğiydi; dünyayı dolaşmak ve rulolarla geri dönmek. Çılgın kimyacı bir yanı vardı, hiç durmadan yeniyle eski bir şeyler yapmanın yolunu arıyordu... Onun tek kelime ettiğini duymadım, büyüleyici bir tipti... Sonra, zaman kavramını yitirdim... Bir anlamda kendimi bu hayat olmayan hayatın akışına bıraktım... Dışarıdan bakıldığında anlaşılmıyordu, ama enkaz haline gelmiştim... Şık bir enkaz... Aşırı içki, ölçü üzerine gömlekler ve kendi küçük kişiliğimden iğrenme... Leonardo beni kurtarmamış olsaydı bu nasıl bitecekti bilmiyorum..."

"Leonardo kim?"

"Leonardo da Vinci. Buna hemen itiraz ettim... Küçük ustalarla, taslakların taslaklarıyla, desenlerin desenleriyle değişikliklerin değişiklikleri ya da düzenlemelerin düzenlemeleriyle sınırlı kalındığında pek titiz olmayan satıcıları kandırmak mümkündü, çünkü bunlar sıradan şeylerdi... Bunu söyledim ama beni dinleyen olmadı... Vittorio giderek daha doymak bilmez olmuştu... Parasını ne yaptığını tam olarak bilmiyorum, ama ne kadar çok kazanırsa o kadar çok paraya ihtiyaç duyuyordu... Onun da bazı zayıf yanları olmalıydı... Ben de çenemi kapadım. Zaten bu benim sorunum da değildi. Louvre'a, bazı dokümanlara ulaşabileceğim grafik sanatlar bölümlerine gittim ve her dokümanı ezberledim... Vittorio küçük bir şey istiyordu... 'Şu çalışmayı görüyor musun? Ondan etkilen ama şu kişiyi bana sakla..' O dönemde artık otelde değil, ama mobilyalı büyük bir apartman dairesinde yaşıyorduk. Ödevimi yerine getirdim ve bekledim... Giderek daha sinirli biri olmuştu. Telefonun başında saatler geçiriyor, odanın içinde dört dönüyor, Meryem'e küfürler ediyordu. Bir sabah, odamdan içeri deli gibi daldı: 'Ben gitmek zorundayım, ama sen sakın buradan bir yere kımıldama, tamam mı? Ben sana söylemeden dışarıya adımını atma... Anladın mı! Buradan bir yere kıpırdama!' Akşamına tanımadığım bir herif telefon etti: 'Her şeyi yak' dedi ve telefonu kapattı. Tamam... Bir sürü sahte çalışmayı topladım ve musluğun altında yaktım. Ve beklemeye devam ettim... Günlerce... Dışarıya çıkmaya cesaret edemiyordum. Pencereden bakmaya cesaret edemiyor-

dum. Tamamen paranoyak olmuştum. Ama bir haftanın sonunda dışarıya çıktım. Acıkmıştım, sigara içmek istiyordum, kaybedecek bir şeyim yoktu... Meudon'a yaya olarak geri döndüm ve parmaklıklarına *satılık* tabelası asılmış kapalı bir ev buldum. Annem ölmüş müydü? Duvardan atlayıp garajda uyudum. Paris'e döndüm. Yürüdüğüm sürece ayakta durabiliyordum. Vittorio dönmüş olabilir diye evin çevresinde dolandım. Ne param vardı ne gidebileceğim bir yer, hiçbir şeyim yoktu. On bin kaymelik kaşmirimin içinde dışarıda iki gece daha geçirdim. Yiyecek istedim, mantomu çaldırttım. Üçüncü akşam Pierre ile Mathilde'in kapısını çaldım ve kapılarının önünde yığılıp kaldım. Bana baktılar, beni iyileştirdiler ve beni buraya, yedinci kata yerleştirdiler. Bir hafta sonra yine yere oturmuş, ne iş yapabileceğimi düşünüyordum... Bildiğim tek şey, hayatım boyunca bir daha resim yapmak istemediğimdi. İnsanların arasına karışmaya da hiç hazır değildim. İnsanlar beni korkutuyordu... Bunun üzerine ben de gece alanı teknisyeni oldum... Bir yıldan fazla bir süre böyle yaşadım. Bu arada, annemi buldum. Bana hiç soru sormadı... Bunun ilgisizlikten mi yoksa ketumluktan mı olduğunu hiç bilmedim... Üstüne de gitmedim bunun, gidemezdim; ondan başka kimsem yoktu...

Ne İronik... Ondan kaçmak için her şeyi yaptım, şimdi de... Kürkçü dükkânına dönüş, hayaller en azından... Sözümona yaşadım, tek başına içmeyi kendime yasaklıyor, on metrekaremde kendime bir çıkış, bir kurtuluş yolu arıyordum... Ve sonra kış başı hastalandım, Philibert beni merdivenlerden taşıyarak yandaki odaya kadar getirdi... Bundan sonrasını biliyorsun..."

Uzun sessizlik.

"Evet..." diye yineledi Franck birçok kez. "Evet..."

Doğrulmuş, kollarını kavuşturmuştu.

"Evet... Bir hayattan söz ediyorsun... Çılgınca... Ya şimdi? Şimdi ne yapacaksın?"

"..."

Camille uyuyordu.

Franck yorganı onun burnuna kadar çekti, eşyalarını topladı, parmaklarının ucuna basarak dışarı çıktı. Şu an onu tanıdığı için yanına uzanıp yatmaya cesaret edemiyordu. Üstelik her yeri de kaplamıştı...

Her yeri.

18

Franck mahvolmuştu.

Bir süre evin içinde dolaştı, mutfağa yöneldi, dolapların kapaklarını açtı, başını sallayarak kapattı.

Pencerenin önündeki marul göbeği çürümüştü. Onu çöpe attı, resmini bitirmek için bir kurşunkalem alıp oturdu. Gözlerde tereddüt etti... Boynuzların altına iki siyah nokta mı çizmeliydi yoksa alt tarafa tek bir nokta mı kondurmalıydı?

Kahretsin... Sümüklü böcek çizmekten bile âcizdi!

Hadi, bir tane. Böylesi daha sevimliydi.

Yeniden giyindi. Kapıcı kulübesinin önünde kıçını sıkarak motosikletini itti. Pikouch onun geçişini havlamadan izledi. Motoru çalıştırmaya cesaret edene dek ilerledi ve gecenin karanlığında kayboldu.

Soldaki ilk sokağa sapıp dümdüz ilerledi. Deniz kıyısına vardığında kaskını karnının üzerine koydu, balıkçı teknelerinin manevralarını seyretti. Motosikletine bir iki laf söylemek için bu fırsattan yararlandı. Durumu biraz anlasın diye...

Hafif bir bağırma isteği.

Acaba çok mu rüzgâr vardı?

Bir hırıltı çıktı ağzından.

Evet! Az önce aradığı şey buydu: Bir bardak kahve! Düşünceleri yerine oturuyordu... Limandaki açık ilk küçük kafeye doğru yürüdü, su geçirmez parlak giysilerin ortasında bir meyve suyu içti. Başını kaldırdığında aynadan yansıyan eski bir ahbabını gördü:

"Hey? Sen ha!"

"He ya..."

"Bir kahve içmeye geldim."

"Baksana, yüzün pek berbat görünüyor..."

"Yorgunum..."

"Hâlâ çapkınlığa devam mı?"

"Hayır."

"Hadi... Bu gece bir kızla birlikte değil miydin?"

"Tam olarak bir kız değildi..."

"Ne?"

"Bilmiyorum."

"Vay, evlat... Hey patroniçe! Bardağını yıkayın, dostumun pulları dökülüyor!"

"Hayır, hayır... Boş ver..."

"Neye boş ver?"

"Her şeye."

"Senin neyin var Lestaf?"

"Midem bulanıyor..."

"Oooo, âşık mısın?"

"Olabilir..."

"Hey! Bu güzel bir haber! Sevin, dostum! Sevin! Barın üstüne çık! Şarkı söyle!"

"Kes!"

"Neyin var senin yahu?"

"Hiçbir şeyim yok... O kız... O kız iyi biri... Benim için fazla iyi..."

"Yok ya... Saçmalık bunlar! Hiç kimse hiç kimse için fazla iyi değildir... Özellikle de kadınlar!"

"Söyledim sana, o bir kadın değil..."

"Erkek mi?"

"Değil tabiî..."

"Bir android mi? Lara Croft mu?"

"Daha da iyi..."

"Lara Croft'tan da mı iyi? Aman Tanrım! Balkonlar yerinde öyleyse?"

"85 A diyebilirim..."

Arkadaşı gülümsedi:

"Ah tabiî ya... Bir tahta göğüslüye vurulmuş olsaydın, başın belada demekti, şimdi daha iyi anlıyorum..."

"Hayır, hiçbir şey anlamıyorsun!" diye öfkelendi. "Sen zaten oldum olası hiçbir şeyi anlamadın! Sen hep buradasın, hiçbir şey

anlamadığını unutturmak için koca ağzını etrafta dolaştırıp duruyorsun! Çocukluğundan beri herkesin canını burnundan getirdin! Sana acıyorum, bak... Bu kız benimle konuştuğunda sözlerinin yarısını anlamıyorum, anlıyor musun? Kendimi onun yanında bok gibi hissediyorum... Bugüne dek neler yaşadığını bir görseydin... Kahretsin, ben dayanamazdım... Sanırım ipin ucunu bırakırdım..."

Diğeri yüzünü buruşturdu.

"Ne?" diye homurdandı Franck.

"Fazla kafa yoruyorsun..."

"Ben değiştim."

"Hayır... Yalnızca yorgunsun..."

"Yirmi yıldır yorgunum..."

"Neler yaşamış?"

"Yalnızca acı şeyler."

"İyi işte, bu harika! Sana da yalnızca ona başka bir şey önermek kalıyor!"

"Ne?"

"Hey! Mahsus mu yapıyorsun?"

"Hayır."

"Evet. Acımam için mahsus yapıyorsun... Biraz düşün. Bulacağından eminim..."

"Korkuyorum."

"Bu iyiye işaret."

"Evet ama eğer ben..."

Patroniçe gerindi.

"Baylar ekmek geldi. Sandviç isteyen var mı? Sen genç adam?"

"Teşekkür ederim. İyi olur."

Evet, iyi olur.

Burada ya da dışarıda...

Göreceğiz.

Pazar kuruldu. Franck kamyonun arkasından çiçek satın aldı, bozuk paran var mı, adamım? Ve gömleğinin altına soktu.

Çiçekler, başlangıç için fena sayılmaz, değil mi?

Bozuk paran var mı, adanım? Nasıl olmaz, dostum! Nasıl olmaz!

Ve hayatında ilk kez güneşin doğuşunu seyrederek Paris'e doğru sürdü motosikletini.

Philibert duş yapıyordu. Paulette'e kahvaltısını götürdü, onu yanaklarını okşayarak öptü:

"N'aber nene, iyisin ya?"

"Sen donmuşsun. Yine ne geldi başına?"

"Takma kafana..." dedi ayağa kalkarken.

Kazağı mimoza kokuyordu. Vazo olmadığı için ekmek bıçağıyla plastik bir şişeyi kesti.

"Hey, Philou!"

"Bekle bir dakika, Nesquick'imi ayarlıyorum... Bize alışveriş listesini hazırladın mı?"

"Evet... Riviéra nasıl yazılır?"

"Büyük harfle başla ve vurgu işareti koyma."

"Teşekkür ederim."

Mimoza Riviera'dakiler gibi... Küçük notunu katladı ve vazoyla birlikte kapının önüne bıraktı.

Tıraş oldu.

"Nerelerdeydin?" diye sordu diğeri, aynada arkasında belirerek.

"Bir şey yok, iyiyim. Şimdi işe gidiyorum..."

"Güzel... iyi şanslar, ha?"

Franck yüzünü buruşturdu.

After Shave yüzünden.

On dakika gecikmişti, toplantı başlamıştı bile.

"Adamımız geldi..." diye belirtti şef.

Franck gülümseyerek oturdu.

19

Yorgun olduğu her sefer olduğu gibi ciddi biçimde yaktı kendini. Yamağı tedavi etmekte diretti, o da sonunda ona kolunu sessizce uzattı. Ne söylenecek enerjisi vardı ne de acıyı hissedecek. Makine patlamıştı. Servis dışıydı, kullanım dışıydı, zarar verecek durumda değildi, her şeyin dışıydı...

Yalpalayarak eve döndü, ertesi sabaha dek uyumamak için çalar saatini kurdu, bağcıklarını çözmeden ayakkabılarını çıkardı ve kollarını iki yana açarak yatağın üzerine düştü. Şimdi evet, eli zonkluyordu, uykuya dalmadan önce *Iııhh* diye inledi acıdan.

Camille –içeriye o kadar yavaş girmişti ki ondan başkası olamazdı– düşünde onu görmeye geldiğinde uyuyalı bir saatten fazla olmuştu...

Ne yazık ki çıplak mıydı, değil miydi göremedi... Üzerine uzanmıştı. Kalçası kalçasında, karnı karnında, omuzları omuzlarında.

Ağzını kulağına dayamış:

"Lestafier, sana tecavüz edeceğim..." diye fısıldıyordu.

Franck uykusunda gülümsüyordu. Çünkü bu öncelikle güzel bir düştü, ikincisiyse soluğu derinliklerden onu gıdıklıyordu.

"Evet... Bitsin bu iş... Seni kollarımın arasına almak için iyi bir nedenim olsun diye tecavüz edeceğim sana... Çırpınıp debelenirsen seni boğarım küçük adamım..."

Uyanmış olduğundan emin olmak için her şeyi toplayıp bir araya getirmek istedi, bedenini, ellerini, çarşaflarını, ama biri onu bileklerinden tutuyordu.

Çektiği acıdan, canının yanmasından düş görmediğini anladı, mutluluğunu anladı.

Avuçlarını avuçlarının üzerine koyduğunda Camille gazlı bezin temasını hissetti:

"Canın yanıyor mu?"

"Evet. "

"Olsun."

Ve hareket etmeye başladı.

Franck da.

"Şişşt" diye öfkelendi, "bana bırak..."

Camille bir plastik parçasını tükürdü, prezervatifi taktı, boynundan, biraz daha aşağısına ve elleri böğrünün altına doğru uzandı.

Birkaç sessiz git gelden sonra Camille omuzlarını sıkıca kavradı, aşırı gerildi ve yazmak için gerekli zamandan daha kısa sürede zevke ulaştı.

"Bu kadar çabuk mu?" diye sordu Franck, biraz hayal kırıklığına uğramış.

"Evet..."

"Ah..."

"Çok açtım..."

Franck kollarını sırtında kavuşturdu.

"Özür dilerim..." diye ekledi Camille.

"Bunun özrü yok, Hanımefendi... Sizi dava edeceğim."

"Memnuniyetle..."

"Hayır, hemen değil... Burada fazlasıyla iyiyim. Öyle kal, yalvarırım... Kahretsin..."

"Ne?"

"Her tarafını Biafine içinde bırakmakla meşgulüm..."

"Daha iyi" diye gülümsedi Camille, "her zaman işe yarayabilir..."

Franck gözlerini kapattı. Büyük ikramiyeyi yakalamıştı. Yumuşak, akıllı ve yaramaz bir kız. Ah... Teşekkür ederim, Tanrım, teşekkür ederim... Bu gerçek olamayacak kadar güzeldi.

Biraz yapış yapış, biraz yağlı, ahlaksızlık ve rahatlama kokan bir örtünün altında birlikte uyudular.

20

Camille, Paulette'e bakmak için uyandığında çalar saatinin üzerine bastı ve kapattı. Kimse Franck'ı uyandırmaya cesaret edemedi. Ne sessiz ev halkı ne de onun görevini üstlenmiş olan şefi.

Zavallı, çok acı çekiyor olmalıydı.

Franck odasından sabahın ikisine doğru çıktı ve dipteki kapıya vurdu.

Şiltesinin önünde diz çöktü.

Camille okuyordu.

"Öhö... Öhö..."

Camille gazetesini indirdi, başını kaldırdı ve şaşırmış gibi yaptı:

"Bir sorun mu var?"

"Şey... Polis Bey, ben... bir çarpma olayı için geldim..."

"Bir şeyinizi çaldılar mı?"

Hey, dur, tamam! Sakin ol! Cevap olarak "kalbimi" ya da onun gibi saçma sapan bir şey söyleyecek değil ya..."

"Yani... şey... Evime girilmiş..."

"Öyle mi?"

"Evet."

"Siz evde değil miydiniz?"

"Uyuyordum..."

"Bir şey gördünüz mü?"

"Hayır."

"Çok yazık... En azından sigortalısınızdır umarım?"

"Değilim" diye yanıtladı, utanarak.

Camille içini çekti:

"İşte havada kalmış bir tanıklık... Bu gibi şeylerin pek hoş ol-

madığını bilirim, ama... Biliyor musunuz... Sanırım en doğrusu olayların nasıl geliştiğine bakmak olurdu..."

"Ya?"

"Evet öyle..."

Franck bir sıçrayışta kızın üzerindeydi. Camille bağırdı.

"Benim de, benim de midem kazınıyor! Dün akşamdan beri hiçbir şey yemedim ve bunun da cezasını sen çekeceksin Mary Poppins. Kahretsin, bunca zamandır midem guruldayıp duruyor... Bunun çaresine bakayım..."

Başından ayaklarına yiyip bitirdi kızı.

Önce çillerini öperek başladı, sonra küçük küçük ısırdı, gagaladı, kıtır kıtır yedi, yaladı, yuttu, sevdi, ısırdı ve kemiklerine kadar emdi. Camille bundan haz duydu ve duyduğu bu hazzı ona da yaşattı.

Ne birbirleriyle konuşmaya cesaret edebiliyorlardı ne de birbirlerine bakmaya.

Camille üzüldü.

"Ne oldu?" diye endişelendi Franck.

"Ah Bayım... biliyorum, çok aptalca, ama arşivimiz için bana ikinci bir kopyası gerek bunun, ne yazık ki araya karbon kâğıdı koymayı unutmuşum... Her şeye en başından yeniden başlamak gerek..."

"Şimdi mi?"

"Hayır. Şimdi değil. Ama çok fazla da geciktirilmemeli... Bazen kimi ayrıntılar unutulabiliyor..."

"Tamam... Peki siz, siz... Bunun karşılığı ödenecek mi dersiniz?"

"Pek sanmam..."

"Her şeyimi bitirdi, biliyor musunuz?"

"Her şeyini mi?"

"Hemen hemen her şeyimi..."

"Zor..."

Camille yüzükoyun yatmış, çenesini ellerine dayamıştı.

"Güzelsin."

"Sus..." dedi Camille, başını kollarının arasına gizleyerek.

"Evet, haklısın, güzel değilsin, sen... Nasıl söylenir bilmiyorum... Sen capcanlısın... Sendeki her şey capcanlı, sendeki her şey yaşıyor: saçların, gözlerin, kulakların, küçük burnun, büyük

ağzın, ellerin, harika kıçın, uzun bacakların, yüzünü buruşturmaların, sesin, yumuşaklığın, sessizliklerin, şeyin... şeylerin..."

"Organizmam?"

"Evet..."

"Güzel değilim ama organizmam canlı... Bu, bir aşk ilanı olarak, süper... Şimdiye dek kimse bana aşkını böyle ilan etmemişti..."

"Sözcüklerle oynama" dedi bozularak Franck, "Bu senin için çok kolay... Şey..."

"Ne?"

"Şimdi öncekinden de daha açım... Gerçekten gidip bir şeyler yemeliyim..."

"İyi tamam, güle güle... Keyfine bak..."

Franck paniğe kapıldı:

"Sana... sana da bir şeyler getireyim ister misin?"

"Ne öneriyorsun?" dedi Camille, gerinerek.

"Sen ne istersen..."

Camille biraz düşündü:

"... Hiçbir şey istemiyorum... Her şeyden istiyorum..."

"Okey. Alırım."

Franck, tepsisi dizlerinin üzerinde, sırtını duvara dayamıştı. Bir şişe açtı ve ona bir bardak uzattı. Camille defterini bıraktı.

Kadeh tokuşturdular.

"Geleceğe..."

"Hayır. Buna kesinlikle hayır. Şimdiye" diye düzeltti Camille.

"Gelecek şey... Sen... sen geleceği..."

Camille doğrudan gözlerinin içine baktı:

"Söz ver bana, Franck, herhalde birbirimize âşık olmayacağız, değil mi?"

"Franck boğuluyormuş gibi yaptı.

"Öhöm, orrgl, gurk... Sen deli misin nesin? Tabiî ki olmayacağız!"

"Ah! Beni korkuttun... İkimiz de o kadar çok saçmalık yaptık ki..."

"Evet, bunu söyledin. Şunu iyi not et, şu anda böyle bir saçmalığın yanından bile..."

"Evet, ben yaptım, evet."

"Ya?"

"Evet. Öpüşelim, kadeh tokuşturalım, dolaşmaya çıkalım, el ele tutuşalım, beni boynumdan yakala, istersen bırak seni kovalayayım ama... Âşık olmayalım... Lütfen..."

"Çok güzel. Bunu not ediyorum."

"Benim resmimi mi çiziyorsun?"
"Evet."
"Beni nasıl çiziyorsun?"
"Seni nasıl görüyorsam..."
"İyi miyim?"
"Hoşuma gidiyorsun."
Franck tabağını sıyırdı, bardağını bıraktı ve idarî bazı can sıkıcı işleri halletmek için mecburen işe uğradı...

Bu kez uzun uzun seviştiler, tatmin olmuş ve büyük bir tehlikeyle karşı karşıya, her biri kendi köşesine yuvarlandığında, Franck tavana bakarak konuştu:
"Tamam Camille, sana asla âşık olmayacağım."
"Teşekkür ederim Franck. Ben de sana."

Beşinci bölüm

1

Hiçbir şey değişmedi, her şey değişti. Franck açlığını yitirdi, Camille yeniden renklerine döndü. Paris daha güzel, daha pırıl pırıl, daha neşeli bir hal aldı. İnsanlar daha güler yüzlü, asfalt daha hareketliydi. Her şey sanki elin erişebileceği uzaklıktaydı, dünyanın çevre çizgileri daha belirgindi, dünya sanki daha hafiflemişti.

Champ-de-Mars'taki iklim koşulları mı? Gezegenin ısınması mı? Hiçbir şeyin bir anlamı kalmamıştı, hiçbir şeyin önemi kalmamıştı.

Birinin yatağından diğerinin şiltesine geçiyorlar, uzanıp yatıyorlar, birbirlerinin sırtını okşayarak birbirlerine sevgi sözcükleri fısıldıyorlardı. İkisi de karşısındakine çıplak görünmek istemediği için, biraz beceriksiz, biraz aptaldılar, sefahate dalmadan önce çarşafı çekiyorlardı üzerlerine.

İlk acemilikler ya da ilk taslaklar? Dikkatliydiler ve sessizce sevişiyorlardı.

Pikou ceketini attı ve Bayan Perreire çiçek saksılarını dışarı çıkardı. Muhabbetkuşları için henüz erkendi.

"Hop, hop hop" dedi bir sabah, "size bir şey var..."

Mektup Côtes-d'Armor'dan postalanmıştı.

10 eylül 1889. Tırnak açın. *Boğazımda olan şey geçmek üzere, hâlâ biraz güç yiyorum ama neyse ki düzeliyor.* Tırnağı kapatın. *Teşekkür ederim.*

Kartı çevirdiğinde Camille Van Gogh'un asabi yüzünü gördü.

Kartı dosyasının içine koydu.

Monoprix'nin pabucu artık dama atılmıştı. Philibert'in kendisi-

ne armağan ettiği üç kitap sayesinde, *Gizli ve Bilinmeyen Yönleriyle Paris*, *Meraklısı İçin Paris'in 300 Yüzü* ve *Paris'teki Çay Salonları Rehberi* sayesinde, haydi gençlik, Camille gözlerini kaldırdı ve Art Nouveau'nun bir açık hava sergisi gibi varlığını gösterdiği mahallesi aleyhine bir daha asla konuşmadı.

O günden sonra Hôtel du Nord'dan geçerek Beauséjour Bulvarı'na, Buttes-Chaumont'a ve Marcél Aymé'nin mezarı üzerinde Maurice Utrillo ve Eugène Boudin'le piknik yaptıkları Saint-Vincent mezarlığına kadar uzandılar.

> Kedilerin ve insan sefaletinin harika ressamı Théophile Alexandre Steinlen'e gelince, mezarlığın güneydoğu ucunda, bir ağacın altında dinleniyor.

Camille rehberini dizlerinin üzerine koyup yineledi:

"*Kedilerin ve insan sefaletinin harika ressamı, mezarlığın güneydoğu ucunda, bir ağacın altında dinleniyor*... Güzel bir dipnot, değil mi?"

"Neden beni her gün ölülere getiriyorsun?"

"Efendim?"

"..."

"Nereye gitmek istersiniz, Paulette'çiğim? Bir gece kulübüne mi?"

"..."

"Huu! Paulette?"

"Eve dönelim. Yoruldum."

Bu kez de yine tekerlekli iskemle yüzünden söylenen bir taksiye düştüler.

Paulette yorulmuştu.

Giderek daha fazla yoruluyordu, yorgunluğu arttıkça daha da ağır geliyordu.

Camille kabul etmek istemiyordu, ama sürekli onu tutması, giydirmek için onunla mücadele etmesi, onu beslemesi, onu konuşmaya zorlaması gerekiyordu. Hatta konuşmaya bile değil, bir cevaba. İnatçı kadın doktora gitmek istemiyor, hoşgörülü genç kız onun arzusu dışında davranmaya kalkışmıyordu, çünkü bu hem onun davranışlarına ters düşen bir durumdu, hem de yaşlı kadını ikna etmek Franck'ın işiydi. Ama kütüphaneye gittiklerinde tıbbî dergilere ya da kitaplara dalıyor, beyinciğin bozulması ve Alzheimer'in diğer belirtileri üzerine moral bozucu şeyler oku-

yordu. Sonra bu Pandora Kutularını yerlerine yerleştiriyor, doğru ama kötü kararlar alıyordu; kendini tedavi ettirmek istemiyorsa, bugünün dünyasıyla ilgilenmek istemiyorsa, tabağını bitirmek istemiyorsa ve gezmeye giderken mantosunu sabahlığının üzerine giymeyi tercih ediyorsa, sonuçta bu onun hakkıydı. En yasal hakkı. Bununla onun canını sıkmayacaktı, durumuna üzülenlerin donuklaşmış gözlerinde bir parıltı görebilmek için yapmaları gereken tek şey onu geçmişinden, annesinden, bağbozumu akşamlarından, atmakta biraz acele ettiği serpme, cüppesinin düğmelerinden birine takıldığı için rahip efendinin Louère'de boğulma tehlikesi atlattığı günden ya da bahçesinden konuşturtmaktı. Sonuçta o, Camille, daha iyi bir yol bulamamıştı...

"Peki marulla neler yapıyordunuz?"

"La Reine de Mai ya da La Grosse Blonde Paresseuse."

"Havuçlarla?"

"Tabiî ki Palaiseau..."

"Enginarlarla?"

"Ah... enginarlar... Le Monstrueux de Viroflay."

"Bu kadar adı anımsamak için ne yapıyorsunuz?"

"Daha bir sürüsünü anımsıyorum... Diğer insanlar dua kitaplarını ellerinden düşürmezken ben akşamları Vilmorin kataloğunu karıştırırdım... Buna bayılıyordum... Kocam *Manufrance*'ı okurken fişeklikler hayal ediyordu, bense bitkileri seviyordum... Bir sürü insan balıçemi seyretmek için uzaklardan gelirdi, biliyor musun?"

Camille onu ışığın altına oturtuyor, bir yandan dinlerken bir yandan da resmini çiziyordu.

Ve resmini çizdikçe onu daha fazla seviyordu.

Tekerlekli iskemlesi olmasaydı ayakta kalabilmek için daha mı çok mücadele ederdi acaba? Daha hızlı gitmek için her fırsatta oturmasını rica ederek onu daha da çocuklaştırmış mıydı acaba? Büyük olasılıkla...

Ne yapalım... Şu anda birlikte yaşadıkları, tüm bu bakışmalar, en küçük bir anıda hayat ufalanıp dağılırken bu birbirine kenetlenen eller, kimse bunu onların elinden alamazdı. Bu mantık dışı dostluklarını anlamaktan fersah fersah uzakta olan Franck da, Philibert de, bir yaşlının nehir kıyısına geri dönmesini hiç engellememiş olan doktorlar da alamazdı, sekiz yaşına geri dönmesinin, "Rahip efendi! Rahip efendi!" diye ağlayarak bağırmasının

asla önüne geçememiş olan doktorlar da alamazdı; ağlıyordu çünkü rahip ölürse bu tüm koro çocuklarının doğrudan cehenneme gitmesi demekti...

"Ona tespihimi atmıştım, böyle yapmakla bunun ona yardımcı olacağını düşünüyorsun, zavallı adam... Galiba o gün inancımı yitirmeye başladım çünkü Tanrı'ya yalvaracağına anne diye bağırıyordu... Buna kuşkuyla bakmıştım...

2

“Franck?”
“Mımmm...”
“Paulette için kaygılanıyorum...”
“Biliyorum.”
“Ne yapmamız gerek? Onu doktora gitmeye zorlamalı mıyız?”
“Galiba yakında motosikletimi satacağım...”
“Güzel. Sana anlattıklarım ipinde bile değil...”

3

Motosikletini satmadı. İkinci el pazarında Golfüyle değiştirdi. O hafta dibe vurmuştu, ama bunu gizlemeyi iyi başardı ve ertesi pazar üçünü de Paulette'in yatağının çevresinde toplamak için elinden geleni yaptı.

Şanslarına hava iyiydi.

"İşe gitmiyor musun?" diye sordu Paulette.

"Püfff... Bugün içimden gelmiyor... Baksanıza, şey... Dün ilkbahar değil miydi?"

Belirsizlikler içinde yaşayan adam ile haftalardan beri zaman kavramını yitirmiş olan kadınlardan bir yanıt beklemek kendini kandırmak demekti...

Franck çözülmedi:

"Evet, öyle, siz Parigot'lar! Şimdi ilkbahar, bunu size bildiriyorum!"

"Ya?"

Odadakiler biraz cansızdı.

"Umurunuzda değil mi?"

"Yo yo, umurumuzda..."

"Hayır hiç umurunuzda değil, açık açık görüyorum olmadığını..."

Pencereye yaklaşmıştı:

"Hayır, ama ben, bunu öylesine söylüyordum... Ben de tam binadaki tüm zenginler gibi güzel bir kır evimiz varken burada kalıp Champ-de-Mars'ta pıtırak gibi biten Çinlileri seyretmenin yazık olduğunu, Azay Pazarı'nda durulabileceğini ve güzel bir kahvaltı için gerekli her şeyin oradan satın alınabileceğini söylüyordum... Yani ben... Ne diyorum ben? Eğer bu sizi ilgilendirmiyorsa, gidip yatıyorum..."

Paulette, tıpkı bir kaplumbağa gibi, kırış kırış olmuş yaşlı boynunu kaldırdı ve kabuğundan çıktı:

"Efendim?"

"Ah... Basit şeyler... Sebze garnitürlü dana pirzolaları düşünüyordum... Meyve olarak da belki çilek... Çilekler güzelse tabiî. Olmazsa bir elmalı tart yaparım... Göreceğiz... Bunların üzerine dostum Christophe'tan güzel bir şarap ve güneşte harika bir siesta, size uyar mı?"

"Ya işin?" diye sordu Philibert.

"Üff... Yeterince çalışmadım mı, ha?"

"Oraya nasıl gidilecek?" diye dalga geçti Camille, "muhteşem motosikletinle mi?"

Franck kahvesinden bir yudum alarak sakin sakin yanıtladı:

"Güzel bir arabam var, kapının önünde duruyor, Pikou alçağı bu sabah onu iki kez vaftiz etti, koltuk arkaya katlandı ve az önce gerekli her şeyi yaptım..."

Kahve fincanını bıraktı, tepsiyi kaldırdı:

"Hadi... Bacaklarınızı biraz hareket ettirin gençler. Daha ayıklamam gereken bezelyeler var..."

Paulette yatağından yere yuvarlandı. Beyinciği yüzünden değil, aceleciliğinden düşmüştü.

Ne söylenmişse aynen yapıldı ve ne yapılmışsa her hafta aynen tekrarlandı.

Tüm zenginler gibi pazarları çok erken kalkıyorlar ve pazartesi akşamı elleri kolları yiyecekler, çiçekler, desenlerle dolu, tatlı bir yorgunluk içinde geri dönüyorlardı.

Paulette yeniden canlanıp gücünü kazandı.

Camille bazen her şeyin böyle açıkça gelişmesinden rahatsızlık duyuyor ve olaylara karşıdan bakıyordu. Franck'la yaşadığı şey çok hoştu. Neşeli olalım, çılgın olalım, kapıları kapayalım, kabukları kazıyalım, kanlarımızı değişelim, hiçbir şey düşünmeyelim, birbirimizi keşfedelim, birbirimizi soyalım, biraz acı çekelim, daha bugünden yaşamın güllerini derleyelim vesaire, vesaire, vesaire, ama bu asla yürüyemezdi. Bunların üzerine yatmaya niyeti yoktu, ama öyle işte, işleri pamuk ipliğine bağlıydı. Çok fazla farklılık, çok fazla... Neyse sözü uzatmayalım. Geçelim. Terk eden Camille ile başında nöbet tutan Camille'i bir türlü yan yana

getiremiyordu. Her zaman burnunu çekerek diğerine bakan, diğerini seyreden biri oluyordu ikisinin arasında.

Bu acıydı, ama böyleydi.

Ama bazı zamanlar hayır. Bazı zamanlar durum değerlendirmesi yapmayı başarıyordu ve iki baş belası kadın, tüm aptallıklarıyla ve silahsızlanmışlıklarıyla, tekvücut oluyordu.

Örneğin o gün... Araba sürprizi, siesta sürprizi, uyduruk pazar sürprizi ve her şey, kötü değildi, ama vurucu darbe arkadan geldi.

Vurucu darbeyi köyün girişinde durduğunda ve arkasına döndüğünde indirdi:

"Nene, biraz yürümek zorundasın, yolun sonuna kadar Camille'le gideceksin... Biz de bu arada gidip evi açacağız."

İşte buna deha denir.

Paulette'i, gençlik bastonunun sapına dayanmış, ayağında içi yumuşak tüylü ayakkabıları olan küçük anneciği görmek gerekirdi, önce çok ağır adımlarla yürüyordu, kaymamak için çok ağır yürüyordu, sonra başını yukarıya kaldırıyor, dizlerini kaldırıyor ve elini gevşetiyordu...

Mutluluk ya da *sevinç* gibi aptalca sözcüklerin anlamını değerlendirmek için bunu görmek gerekirdi. Aniden sevinç ve mutluluktan pırıl pırıl parlayan bir yüz, o alımlı yürüyüş, yüzünde uçuşan tüle vurduğu küçük çene darbeleri, bahçenin durumuyla ve kapı eşikleriyle ilgili acımasız eleştirileri...

Birden nasıl da hızlı yürüyordu, anıları ve ılık katran kokularıyla birlikte yüzüne nasıl kan geliyordu...

"Bak, Camille, bu benim evim. İşte o ev bu."

4

Camille birden olduğu yerde durdu.

"Ne oldu? Neyin var?"

"Bu... burası sizin eviniz mi?"

"Vallahi öyle! Şu dağınıklığa, şu karmaşaya bak... Hiçbir şey budanmamış... Ne felaket..."

"Sanki benim bahçem..."

"Efendim?"

Kendi bahçesi, ebeveynlerinin birbirinin yüzünü tırmaladığı Meudon'daki bahçe değil, ama eli keçeli kalem tutacak yaşa geldiği günden beri kendi kendine çizdiği bahçe. Hayalî küçük evi, düşleriyle ve teneke kutularıyla sığındığı yer. Polly Pocket'ı, Barbie kamp arabası, Marsupilamis yuvası, yamaca yapışmış mavi evi, Tara'sı, Afrika çiftliği, ormanlardaki uzantısı...

Paulette'in evi yakasını kaldırmış, ellerini kalçaları üzerine iyice yerleştirmiş, havalı kadın pozları takınarak sizi karşılayan küçücük bir kadıncağızdı. İçinde mutluluk ve tatmini yaşarken bakışlarını yere çeviren ve alçakgönüllü görünen kadınlardan.

Paulette'in evi bir öküz kadar iri olmayı istemiş bir kurbağaydı. Chambord ve Chenonceaux'yu düşman etmekten korkmamış parmaklıklı küçük bir kulübeydi.

Kendini beğenmiş ve gururlu küçük köylü kadın, görkemli düşlere dalmış:

"İyi bakınız, kardeşim. Yeterli mi, söyleyin bana. Kapı ve pencere pervazlarının üzerinde yükselen şu beyaz çerçeveli arduvaz damım, güzel, değil mi?"

"Hiç de değil."

"Ya öyle mi? Ya iki çatı pencerem. Yontma taştan yapılmış çatı pencerelerim güzel ama, değil mi?"

"Hiç güzel değil."

"Hiç güzel değil mi? Ya korniş? Bir dostum yonttu onu bana!"

"Güzellikten eser yok dostum."

Sıska kadın bundan öylesine alındı ki asmalarla kaplandı, takımı bozulmuş çiçek saksılarıyla süslendi ve kapısının üstüne bir at nalı asmaya kadar götürdü işi. Tatatata, Agnès Sorel'lerin de, Poitier'lerin diğer kadınlarının da böyle bir at nalı yoktu!

Paulette'in evi *yaşıyordu.*

İçeri girmek istemiyordu Paulette, bahçesini görmek istiyordu. Ne felaket... Her şey mahvolmuş... Her taraf ayrıkotlarıyla dolu... Hem bu dönemde tohum ekmek gerekirdi... Lahanalar, havuçlar, çilekler, pırasalar... Karahindibalı bu güzel toprak... Ne felaket... Neyse ki çiçeklerim var... Aslında bunun için biraz erken... Nergislerim nerede? Ah! işte buradalar! Ya safranlarım? Şuna bak, Camille, eğil bak ne kadar güzel... Görmüyorum, ama şuralarda bir yerlerde olmalıydılar..."

"Şu küçük mavi şeyler mi?"

"Evet."

"Adları ne bunların?"

"Arapotu... Ah..." diye inledi.

"Ne oldu?"

"Bunları ayırmak gerekirdi..."

"Sorun değil! Yarın ilgileniriz! Bana anlatırsınız..."

"Bunu yapacak mısın?"

"Elbette. Mutfaktan daha başarılı olduğumu gözlerinizle göreceksiniz!"

"Itırşahiler de var... Onlardan da ekmeli... Annemin en sevdiği çiçekti..."

"Ne isterseniz yaparız..."

Camille çantasını yokladı. Güzel, boyalarını almayı unutmamıştı...

Tekerlekli iskemle güneşe çıkartıldı ve Philibert oturması için Paulette'e yardım etti. Çok fazla heyecan yaşamıştı.

"Bak, nene! Bak kim var burada?"

Franck bir elinde bıçak, diğerinde bir kedi, verandada duruyordu.

"Galiba sonunda size tavşan pişireceğim!"

Koltukları dışarı çıkardılar, üzerlerinde paltolarıyla piknik yaptılar. Sıra tatlıya geldiğinde düğmeler açıldı, gözler kapalı, başlar arkaya devrilmiş, bacaklar öne uzatılmış, güzel köy güneşini soludular.

Kuşlar cıvıldaşıyor, Franck ile Philibert tartışıyordu:

"Bu bir karatavuk diyorum sana..."

"Hayır, bülbül,"

"Karatavuk!"

"Bülbül! Kahretsin, burası benim evim! Onları iyi tanırım!"

"Kes" diye içini çekti Philibert, "sen mobiletinle dolaşıp duruyordun, onları nasıl duyabilirdin ki? Oysa ben sessizlik içinde okuyordum, tüm boş zamanlarımda onların lehçeleriyle içli dışlı oldum... Karatavuk gırtlağından yuvarlar, oysa bülbülün ötüşü tıpkı düşen küçük su damlacıkları gibidir... İnan bana bu bir karatavuk... Dinle bak nasıl yuvarlıyor... Temrin yapan Pavarotti bu..."

"Nene... Bu öten ne?"

Paulette uyuyordu.

"Camille... Bu ne?"

"Sessizliğimi bozan iki penguen."

"Çok güzel... Çünkü bu böyle... Gel Philou'cuğum, seni balığa götüreyim."

"Ya? Şey... Ben... Ben bu konuda pek yetenekli değilimdir de, ben her zaman her şeyi... her şeyi birbirine ka... karıştırırım da..."

Franck gülüyordu.

"Gel Philou'cuğum, gel. Gel de bana sevgilinden söz et, ben de sana işin püf noktasını anlatayım..."

Philibert, Camille'e bakarak iri iri açtı gözlerini.

"Hey! Ben hiçbir şey söylemedim!" diye kendini savundu Camille.

"Hayır, o söylemedi. Serçeparmağım haber verdi..."

Papyonu ve mononkl gözlüğüyle büyük Croquignol, yanında korsan kolluklu küçük Filochard'la birlikte kol kola uzaklaştı.

"Hadi, evlat, oltanda yem olarak ne kullandığını söyle Franck Amcana... Yem çok önemlidir, biliyor musun? Neden mi? O hay-

vanlar hiç aptal değildir de ondan... Yo, hayır... Hiç mi hiç aptal değildirler..."

Paulette uyandığında, tekerlekli iskemleyle köyde dolaştılar, sonra Camille onu ısınmak için banyo yapmaya zorladı.

Paulette yanaklarını ısırıyordu.

Tüm bunlar pek de akla yatkın şeyler değildi...

Geçelim.

Philibert ateşi yaktı, Franck yemeği hazırladı.

Paulette erkenden yattı, Camille onların satranç oynarkenki resimlerini yaptı.

"Camille?"

"Hmmmm..."

"Neden hiç durmadan resim çiziyorsun?"

"Başka bir şey yapmayı bilmiyorum da ondan..."

"Peki şimdi? Şimdi kimi çiziyorsun?"

"Çılgın ve Süvari'yi."

Erkeklerin kanepede, Camille'in Franck'ın küçük yatağında yatması kararlaştırıldı.

"Şey..." dedi Philibert, "Camille'in büyük yatağı alması, şey, yani, daha iyi olmaz mıydı..."

İkisi de gülümseyerek ona baktılar.

"Miyop olduğum kesin, ama o kadar da değil..."

"Hayır, hayır" diye yanıtladı Franck, "o benim yatak odama gidiyor... Kuzenlerinin yaptığı gibi olacak... evlilikten önce asla..."

Çünkü çocukluk yatağında onunla birlikte yatmak istiyordu Franck. Futbol posterlerinin ve motosiklet yarışlarından kazandığı kupaların altında. Bu ne rahat ne de romantik bir yatış olacaktı, ama bu her şeye rağmen hayatın güzel olduğunun kanıtıydı...

Bu odada o kadar çok sıkılmıştı ki... O kadar çok sıkılmıştı ki...

Bir gün bu odaya bir prensesi getireceği, eskiden bir boşluk olan, çocukken kendini kaybettiği, ondan çok daha az güzel yaratıkları düşleyerek doyuma ulaştığı bu küçük pirinç yatakta onun yanına uzanıp yatacağı kendisine söylenmiş olsaydı... Buna asla inanmazdı... O, iri ayaklı, yüzü sivilceli adam... Bu iş, baştan hiç belli değildi...

Evet, hayat garip bir şeydi... Yıllarını soğuk odada geçir ve tak! Akşamdan sabaha diken üstündesin evlat!

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu Camille.

"Hiçbir şey... Saçma sapan şeyler... Sen, iyi misin?"

"Senin burada büyümüş olduğuna bir türlü inanamıyorum."

"Neden?"

"Püfff... Öylesine yoksul, öylesine sefil bir yer ki burası... Bir köy bile değil, bir... Hiçbir şey değil... Yalnızca küçük evler ve pencerelerinin önünde oturan ufak tefek yaşlılar var... Ve bu kulübe... 50'li yıllardan beri hiçbir şeyin değişmemiş olduğu bu kulübe... Ben hiç böyle bir ocak görmedim... Ne de tüm alanı kaplayan böyle bir soba. Ve bahçedeki o küçük kulübecikler. Bir çocuk burada nasıl gelişebilir? Sen nasıl başardın? Buradan kurtulmayı nasıl başardın?"

"Seni arıyordum..."

"Kes... Öyle değil, söylendiğine göre..."

"*Senin* söylediğine göre..."

"Hadi..."

"Nasıl başardığımı çok iyi biliyorsun, sen de aynı şeyi yaptın... Ne ki benim için doğa vardı... Öyle bir şansım oldu... Sürekli dışarıdaydım... Ve Philou istediği kadar diretsin, o bir bülbüldü. Biliyorum, bunu bana dedem söyledi, dedem saksağan gibi şakırdı... Onun çığırtkana ihtiyacı yoktu..."

"Paris'te yaşamayı nasıl başardın?"

"Yaşamıyorum..."

"Burada iş yok mu?"

"Hayır. İlginç bir şey yok. Ama bir gün çocuklarım olursa, yemin ederim onların arabaların ortasında büyümelerine izin vermeyeceğim, yo hayır... Bir çift botu, bir olta kamışı ve bir sapanı olmayan çocuk, gerçek bir çocuk değildir. Neden gülümsüyorsun?"

"Hiç. Seni sevimli buluyorum."

"Beni bundan daha başka türlü bulmanı isterdim..."

"Hiç memnun olmazsın."

"Sen ne kadar istiyorsun?"

"Efendim?"

"Kaç çocuk istiyorsun?"

"Hey..." diye hırladı. "Bunu mahsus mu yapıyorsun?"

"Dur, sana yalnızca soruyorum, ille de benden yapmak zorunda değilsin!"

"Çocuk istemiyorum."

"Ya öyle mi?" dedi hayal kırıklığına uğramış.

"İstemiyorum."

"Neden?"

"Öyle."

Camille'i boynundan yakaladı ve ağzını kulağına yaklaştırdı.

"Söyle bana..."

"Olmaz."

"Olur. Söyle. Kimseye söylemem."

"Ölürsem onun tek başına kalmasını istemiyorum da ondan..."

"Haklısın. Onun için çok çocuk yapmak gerek... Hem biliyor musun..."

Tüm gücüyle sarıldı Camille'e.

"Sen, sen ölmeyeceksin... Sen bir meleksin... ve melekler asla ölmez..."

Camille ağlıyordu.

"Yine n'oldu?"

"Hiçbir şey... Kurallarımı koymaya çalışıyorum... Her seferinde aynı şey oluyor... Her şey üstüme geliyor ve bir evet ya da bir hayır için ağlıyorum..."

Burnu akarken gülümsüyordu:

"Görüyorsun işte, ben melek değilim..."

5

Franck konuşmaya başladığında, rahatsız ve yorgun, uzun zamandır karanlıktaydılar:

"Kafamı kurcalayan bir şey var..."

"Ne?"

"Bir kız kardeşin yok muydu?"

"Var..."

"Neden onu görmüyorsun?"

"Bilmem."

"Bu çok saçma! Onu görmelisin!"

"Neden?"

"Öyle! İnsanın bir kız kardeşi olması harika bir şey! Bir kardeşim olsaydı her şeyimi verirdim! Her şeyimi! Bisikletimi bile! En gizli balık malzemelerimi bile! Tıpkı şarkıda söylendiği gibi, biliyor musun... Eldivenler, tokatlar..."

"Biliyorum... Bir an düşündüm, ama cesaret edemedim..."

"Neden?"

"Belki annem yüzünden..."

"Bırak artık anneni... O sana yalnızca acı çektirmiş... Mazoşistlik yapma... Ona hiçbir şey borçlu değilsin, biliyor musun?"

"Elbette biliyorum."

"Elbette bilmiyorsun. Eğer kötü davranıyorlarsa, insan ebeveynlerini sevmek zorunda değildir."

"Elbette sevmek zorundadır."

"Neden?"

"Onlar senin ebeveynlerindirler de ondan..."

"Püfff... Ebeveyn olmak hiç de zor bir şey değil, düzüşürsün olur biter. Asıl ondan sonra iş zorlaşıyor... Örneğin ben, bir park yerine atıldı diye bir kadını sevemem... Yapabileceğim..."

"Ama benim için aynı şey değil..."

"Hayır, senin için daha da kötü. Onu her gördüğünde ne hale geliyorsun... Korkunç. Yüzün sapsarı ke..."

"Dur. Konuşmak istemiyorum."

"Okey, okey, yalnızca son bir şey. Onu sevmek zorunda değilsin. Sana söyleyeceklerimin hepsi bu. Bana başıma gelenlerden dolayı böyle olduğumu söyleyeceksin, haklı olabilirsin de. Ama bu yoldan daha önce geçmiş olduğum için söylüyorum sana: bombok davrandıklarında insan ebeveynlerini sevmek zorunda değildir, o kadar."

"..."

"Kızdın mı?"

"Hayır."

"Özür dilerim."

"..."

"Haklısın. Senin için aynı şey değil... Annen yine de her zaman seninle ilgilenmiş... Ama eğer bir kız kardeşin varsa, annen onu görmene engel olmamalı... Açıkça söylemek gerekirse, bu kadar fedakârlığa değmez..."

"Hayır..."

"Hayır."

6

Ertesi gün Camille, Paulette'in talimatları doğrultusunda bahçeyi ekip biçti, Philibert yazmak için bahçenin bir köşesine çekildi ve Franck onlara leziz bir salata hazırladı.

Kahveden sonra şezlongda o uyudu. Uff, nasıl da sırtı ağrıyordu.

Bir dahaki sefer için bir şilte sipariş edecekti. Böyle iki gece geçirilemezdi... Yo hayır... Hayat güzel güzel akıp gidiyordu, ama böyle aptalca riskler almaya hiç gerek yoktu... Yo hayır...

Bütün hafta sonları buraya geldiler. Philibert'le ya da Philibert'siz. Genellikle Philibert'le.

Camille –bunu hep biliyordu– gerçek bir bahçe uzmanı olmak üzereydi.

Paulette onun heyecanını yatıştırıyordu:

"Hayır. Bunu ekemeyiz. Buraya haftada bir kez geldiğimizi unutma. Bize dayanıklı, canlı bitkiler gerek... İstersen acıbaklalar, alevçiçekleri, kozmoslar.. Onlar da hoştur, kozmoslar... Hepsi zarif beğeneceksin, bak gör..."

Franck da pazara gitmek ya da René'ye bir merhaba demek için Şişman Titi'nin kız kardeşinin iş arkadaşının eniştesi aracılığıyla eski bir motosiklet buldu...

Böylece motosikleti olmadan otuz iki gün geçirmişti ve bunu nasıl yapabilmiş olduğunu soruyordu kendine.

Kullandığı motosiklet eskiydi, çirkindi, ama gök gürültüsü gibi ses çıkarıyordu. Mutfakta olmadığı zamanlarda yığılıp kaldığı

sundurmadan başlıyordu bağırmaya:

"Şunun sesini bir dinleyin hele" diye bağırıyordu onlara, "şu harika sesi bir dinleyin!"

Başlarını işlerinden ve kitaplarından isteksizce kaldırdılar.

"Peeeeet pet pet pet pet"

"Nasıl? Matrak değil mi? Sanki bir Harley!"

En küçük bir yorumda bulunmadan uğraşlarına geri döndüler...

"Püfff... Siz de hiçbir şey anlamıyorsunuz..."

"Arlette kim?" diye sordu Paulette, Camille'e.

"Arlette Davidson... Süper bir şarkıcı..."

"Tanımıyorum."

Philibert yol boyunca oynamak için bir oyun icat etti. Herkes bilgisini diğerlerine aktarmak üzere bir şey öğrenecekti.

Philibert iyi bir öğretmen olurdu...

Bir gün, Paulette onlara mayısböceklerinin nasıl yakalandığını anlattı:

"Sabahleyin, gecenin soğuğundan hâlâ uyuşmuş haldelerken ve yaprakların üzerinde kımıldamadan dururlarken, bulundukları ağaçlar sallanır, dallara bir değnekle vurulur ve bezin üzerine dökülür. Tokmakla dövülürler, üzerleri kireçle örtülür ve bir çukurun içine konurlar, böylece onlardan azotlu çok güzel gübre elde edilir... Tabiî başlarımızı örtmeyi de unutmamamız gerek!"

Bir başka gün Franck onlara bir sığırı parçalara ayırdı:

"Tamam, önce birinci sınıf parçalar: bonfile, kontrfile, nuar, gövdenin alt bölümü, fileto, kısa pirzola, yani önce ilk beş kaburga, sonra arkasından gelen üç kaburga, sonra uzun pirzola ve omuz. Şimdi sıra ikinci sınıf parçalarda: göğüs ve kıkırdaklar. Nihayet üçüncü sınıf: but ve... Ah, bir tane olsaydı şimdi..."

Philibert'e gelince, o, IV. Henri'yle ilgili zenginliği dışında hiçbir şey bilmeyen cahil dostlarına bütünleme dersleri veriyordu...

"IV. Henri 1553'te Pau'da doğdu ve 1610'da Paris'te öldü. Antoine de Bourbon ile Jeanne d'Albert'in oğludur. Parantez içinde, çok uzak akrabalarımdan biridir. 1572'de II. Henri'nin kızı Marguerite de Valois'yla evlenir, o da annemin kuzinlerinden biridir. Kalvenci partinin başkanı, Saint-Barthélemy'den kurtulmak için

Protestanlığa geçer. 1594'te kendini takdis ettirtir ve Paris'e girer. 1598'de Nantes Fermanı'yla dinsel barışı sağlar. Çok popülerdi. Tüm savaşlarını atlıyorum, sanırım onlar umurunuzda bile değil... Ama çevresindeki tüm insanların yanı sıra iki büyük adamın da yanında yer aldığını anımsamak önemli: ülkenin finans durumunu düzelten Maximilen de Béthune ile döneminin tarımı için bir şans olan Olivier de Serres...

Camille ise hiçbir şey anlatmak istemiyordu.

"Hiçbir şey bilmiyorum" diyordu, "bildiğimi sandığım şeyden de emin değilim..."

"Bize ressamlardan söz et!" diye yüreklendirdiler onu. "Akımlarından, dönemlerden, ünlü tablolardan filan söz et!"

"Hayır, tüm bunları nasil anlatacağımı bilemiyorum... Sizi yaniltmaktan korkuyorum..."

"En sevdiğin dönem hangisi?"

"Rönesans."

"Neden?"

"Çünkü... Bilmiyorum... Her şey güzel. Her yer... Her şey..."

"Her şey ne?"

"Her şey."

"İyi..." diye takıldı Philibert, "teşekkür ederim. Bu kadar iyi açıklanabilirdi. Daha fazlasını öğrenmek isteyenler için Élie Faure'un *Sanat Tarihi* kitabının tuvalette, *Enduro 2003* özel sayısının arkasında durduğunu bildiririm."

"Sen söyle kimi sevdiğini..." diye araya girdi Paulette.

"Ressam olarak mı?"

"Evet."

"Şey... Rasgele sıralayayım öyleyse... Rembrandt, Dürer, Vinci, Mantegna, Tintoretto, La Tour, Turner, Bonington, Delacroix, Gauguin, Vallotton, Corot, Bonnard, Cézanne, Chardin, Degas, Bosch, Vélasquez, Goya, Lotto, Hiroshige, Piero della Francesca, Van Eyck, iki Holbein, Bellini, Tiepolo, Poussin, Monet, Chu Ta, Manet, Constable, Ziem, Vuillard şey... Korkunç, birçoğunu unutmuş olmalıyım..."

"Bunlardan biri hakkında bir şeyler söylemek istemez misin?"

"Hayır."

"Örneğin... Bellini... Onu neden seviyorsun?"

"Dük Leonardo Loredan'ın portresi yüzünden..."

"Neden?"

"Bilmiyorum... Eğer yanlış anımsamıyorsam Londra'ya, Ulusal

Galeri'ye gidip tablodaki gerçekliği görmek gerek... Bu... Bu... Hayır, iri ellerimi bu işe bulaştırmak niyetinde değilim..."

"Tamam..." diye boyun eğdiler, "sonuçta bu yalnızca bir oyun... Seni zorlayacak değiliz..."

"Ah! Bende neyin eksik olduğunu biliyorum!" diye sevindi Franck, "kolyem yok tabiî! Ya da gerdanlığım, siz nasıl derseniz... Yahni yaparken bu..."

Camille'in ruhsal kişiliği parçalanıyordu, bu açık.

Yine de bir pazartesi akşamı, Saint-Arnoult paralı geçişinden sonraki trafik tıkanıklığında, herkes yorgun, herkesin yüzü asılmışken, aniden bağırdı:

"Buldum?"

"Efendim?"

"Neyi bildiğimi buldum! Bildiğim tek şeyi! Dahası, bunu yıllardır ezbere biliyorum!"

"Hadi, seni dinliyoruz..."

"Bu Hokusai, taptığım bir ressam... Dalgalar, biliyor musunuz? Ve Fuji Dağı manzaralarını? Biliyorsunuz tabiiii... Çevresinde köpükler olan turkuvaz dalga? Oysa o... Ne harika... Tüm yaptığı şeyleri bir bilseniz, akıl alır gibi değil..."

"Hepsi bu kadar mı? 'Ne harika...'nın dışında... Ekleyecek başka bir şeyin yok mu?"

"Var, var... Konsantre oluyorum..."

Solda Usine Center ile sağda Foirfouille arasında, kentin griliği ile ağıla dönen sürünün saldırganlığı arasında, şaşırtıcı hiçbir olayın yaşanmadığı bu banliyönün alacakaranlığında, şu birkaç sözcük ağır ağır döküldü Camille'in dudaklarından:

Altı yaşımdan beri, eşyaların biçimlerini çizme tutkum vardı.

Elli yaşıma doğru, sayısız desenler yayımlamıştım, ama yetmiş yaşımdan önce üretmiş olduğum şeyler sözünü etmeye bile değmeyecek şeylerdi.

Ancak altmış üç yaşımda gerçek doğanın, hayvanların, ağaçların, kuşların, böceklerin yapısını yavaş yavaş anladım.

Dolayısıyla, seksen yaşımda daha fazla aşama göstermiş olacak-

tım; doksan yaşında eşyaların gizemine gireceğim; yüz yaşında harika bir noktaya gelmiş olacağını ve yüz on yaşına geldiğimde, ister bir nokta, ister bir çizgi olsun, yaptığını her şey yaşıyor olacak.

Benim kadar yaşayacak olan insanların sözümü tuttum mu yoksa tutmadım mı, bakmalarını istiyorum.

Bunu yetmiş beş yaşında ben yazdım, ben Hokusai, resmin çılgın yaşlısı.

"İster bir nokta, ister bir çizgi olsun, yaptığım her şey yaşıyor olacak..." diye yineledi Camille.

Herkes bunda kendi zavallı dağarcığını beslemek için bir şeyler bulmuş olacak ki, yolu sessizlik içinde tamamladılar.

7

Paskalya için şatoya davet edildiler.

Philibert sinirliydi.

Prestijini biraz olsun kaybetmekten korkuyordu.

O ebeveynlerine, ebeveynleri de ona hep siz diye sesleniyor, birbirlerine de hep siz diye hitap ediyorlardı.

"İyi günler, Baba."

"Ah, demek geldiniz, oğlum... İsabelle, annenize haber verir misiniz, lütfen... Marie-Laurence, viski şişesinin nerede olduğunu biliyor musunuz? Koyduğunuzu yerinde bulamıyorsunuz bu evde..."

"Aziz Antoine'a dua ediniz, dostum!"

Başlangıçta bu onlara garip gelmişti ama, daha sonraları hiç dikkat etmez oldular.

Yemek sıkıcı geçti. Marki ile markiz onlara bir sürü soru soruyorlar, ama bir yargıya varmak için yanıtlarını beklemiyorlardı bile. Dahası biraz çetin sorulardı bunlar:

"Babanız ne iş yapıyor?"

"Öldü."

"Ah, özür dilerim."

"Rica ederim..."

"Şey... Sizin babanız?"

"Onu tanımadım..."

"Çok güzel... Siz... Biraz daha salata alır mıydınız?"

"Hayır, teşekkür ederim."

Lambrili yemek odasında şeytanlar konvoy halinde geçiyordu...

"Size gelince... Aşçısınız, değil mi?"

"Şey, evet..."

"Ya siz?"

Camille Philibert'e doğru döndü.

"O bir sanatçı" diye yanıtladı Philibert onun adına.

"Bir sanatçı? Ne kadar pitoresk! Ve siz... Birlikte mi yaşıyorsunuz?"

"Evet. Yani... Ben... sanırım..."

"Ne kadar pitoresk... Aynı binada yaşıyorsunuz, öyle mi demek oluyor?"

"Evet. Tam üstünde."

"Tam üstünde, tam üstünde..."

"... anlaşılan siz küçük bir Roulier de Mortemart'sınız!"

Camille panikliyordu.

"Şey... Adım Fauque..."

Dağarcığındaki her şeyi ortaya döktü:

"Camille, Marie, Élisabeth Fauque."

"Fauque? Ne kadar pitoresk... Eskiden bir Fauque tanımıştım... Tanrı adına, çok yürekli bir adamdı... Charles, sanırım... Bir akrabanız olabilir mi?"

"Yo... Hayır..."

Paulette gece boyunca ağzını açmadı. Kırk yılı aşkın bir süre bu tür insanların sofralarına hizmet etmişti ve şimdi konuşmalara katılamayacak kadar rahatsız hissediyordu kendini.

Kahvelerini de aynı sıkıcı hava içinde içtiler.

Bu kez hedefte Philou vardı.

"Eee, oğlum? Hâlâ kartpostallara devam mı?"

"Hâlâ kartpostallara devam, baba..."

"Heyecan verici, değil mi?"

"Bunu size söyletmeyeceğim..."

"İronik olmayınız, lütfen... Tembellerin caka satmasıdır ironi, bunu size yinelemekle sanırım bir yanlış yapmıyorumdur..."

"Evet, baba... *Kale*'den, Saint-Ex..."

"Efendim?"

"Saint-Exupéry."

Öteki kahvesini yudumladı.

Bu yeşil odadan, samanla doldurulmuş yöre hayvanlarının, hatta bir geyik yavrusunun, hatta bir Bambi'nin başlarının üzerinde asılı olduğu odadan en nihayet ayrılabildiklerinde Franck, Pa-

ulette'i odasına kadar taşıdı. "Tıpkı yeni evlenmiş bir gelin gibi" diye fısıldadı kulağına ve prenseslerinden binlerce kilometre uzakta, iki kat yukarıda uyuyacağı aklına dank ettiğinde üzüntülü üzüntülü başını salladı.

Camille yaşlı kadını soyarken geri dönmüştü, bir yaban domuzu ayağıyla oynuyordu:

"Hayır, inanamıyorum... Ne berbat bir yemek yediğimizi gördünüz mü? Bu saçmalık ne anlama geliyor? İğrençti! Konuklarıma böyle bir şey sunmaya asla cesaret edemezdim. Bu durumda keşke bir omlet ya da küçük pizalar yapsalardı."

"Belki de imkânları yoktu."

"Kahretsin, dünyadaki herkes az pişmiş bir omlet yapacak imkâna sahiptir, değil mi? Bunu hiç anlamıyorum... Hiç anlamıyorum... Halis gümüş tabaklarda bok ye, kristal bir karaftan iğrenç bir şarap iç... Belki salağın teki olduğumdan gözümden kaçan bir şey var... Elli iki şamdanlarından birini satarak bütün bir yıl boyu daha iyi yemek yiyebilirlerdi..."

"Sanırım onlar olaylara bu şekilde bakmıyorlar... Sen nasıl konuklara konserve salata sunmayı münasebetsiz bir şey olarak görüyorsan onlar için de ailenin tek kürdanını bile satma düşüncesi öyle.."

"Tanrı'nın belaları, üstelik de en iyi marka konserve değildi! Kutusunu çöp tenekesinde gördüm... Leader Price'tı, Düşünebiliyor musun, ha? Sen su dolu hendekleri, avizeleri, binlerce hektar toprağı ve onca şeyi olan böyle bir şatoda otur, sonra kalk Leader Price tıkın! Bunu hiç anlamıyorum... Bekçi sana *marki hazretleri* diye hitap etsin, kendine öyle hitap ettir, sonra da yoksulların yediği salatanın üzerine tüp mayonez koydur, yemin ederim, bende böyle bir şey yazmaz..."

"Hadi, sakin ol... O kadar önemli bir şey değil ki bu..."

"Evet, önemli, kahretsin! Evet, önemli! Sen kibarca konuşmayı beceremiyorsan malvarlığını çocuklarına devretmek ne demek oluyor. Hayır ama, sen onun Philou'mla nasıl konuştuğunu gördün mü? Küçük dudağının nasıl büzüldüğünü gördün mü... 'Hâlâ kartpostallara devam mı, oğlum?' bunun altında 'benim salak oğlum?' yatıyor. Yemin ederim, suratına bir yumruk indirmeyi çok istemiştim... Benim Philou'm bir tanrı, benim hayatım boyunca karşılaştığım en olağanüstü insan ve öbürü onun ağzına sıçıyor, o alçak..."

"Kahretsin, Franck, kes öyle pis küfürler etmeyi" diye üzüntüsünü dile getirdi Paulette. "Haylaz, şoför ağızlı."

"Üfff... Üstelik Cacahouette-les-Bains'de uyuyorum... Hey, haberiniz olsun, yarın ayine gitmeye hiç niyetim yok! Cık, önce neye şükran borçluyuz ki? Sen, Philou ya da ben, hangimiz olursak olalım, bir öksüzler yurdunda karşılaşmış olsaydık daha iyi olurdu, bak..."

"Ah, evet! Bayan Pony'nin evinde!"

"Neyin?"

"Hiç."

"Sen ayine gidiyor musun?"

"Evet, niyetim var..."

"Ya sen, nene?"

"..."

"Sen benimle kal. Bu salaklara güzel bir yemek nasıl olurmuş gösterelim... İmkânları yoksa onları biz besleriz, biz!"

"Ben artık pek işe yaramıyorum, biliyorsun..."

"Senin Paskalya patesinin tarifini hatırlıyor musun?"

"Elbette."

"Tamam işte, hiç zor olmayacak, inan! İdam sehpasına, aristokratlar! Evet, ben işe koyulayım, yoksa kendimi mahzende bulurum..."

Ve ertesi gün, saat sekizde mutfağa indiğinde Mârie-Lôrance'a bayağı sürpriz oldu. Franck çoktan pazardan dönmüş, görünmeyen uşaklar orkestrasını yönetiyordu.

Şaşırıp kalmıştı:

"Tanrım, ama..."

"Her şey yolunda Mada-mö la Markiz-ö. Her şey çok yolunda, çok yolunda, çoook yolunda!" diye şarkı söylüyordu tüm dolapların kapaklarını açarak. "Siz hiçbir şeyle ilgilenmeyin, yemek işini ben ele alıyorum..."

"Peki ya... Ya butum?"

"Onu buzdolabına koydum. Bir süzeğiniz var mı?"

"Efendim?"

"Hiç. Bir süzgeciniz vardır belki?"

"Şey... Evet, şurada, şu dolapta..."

"Ah! Bu harika!" dedi heyecanla, tek ayağı eksik aleti kaldırarak. "Bu hangi çağdan kalma? XII. yüzyıl diyesim geliyor, öyle mi?"

Karınları acıkmış, keyif içinde eve döndüler, İsa aralarına geri dönmüştü, ve ağızlarının suyu akarak masanın çevresine yerleş-

tiler. Hop, Franck ile Camille çabucak ayağa kalktılar. Yine yemekten önce okunan duayı unutmuşlardı...

Aile babası boğazını temizledi:

"Bizleri kutsa, Tanrım, bu yemeği ve bu yemeği yapmış olanları (Philou aşçı yamağına göz kırptı) kutsa filan filan filan ve ekmeği olmayanlara ekmek ver..."

"Amin" diye yanıtladı yeniyetmeler sürüsü hoplayıp zıplayarak.

"Madem öyle" diye ekledi, "bu muhteşem yemeği onurlandıralım... Louis, hadi gidip Hubert Amca'nın şişelerinden getiriniz bana, lütfen..."

"Ah, dostum, emin misiniz?" diye endişelendi sevgili eşi.

"Elbette eminim, elbette eminim... Ve siz, Blanche, kardeşinizin saçlarını taramayı kesiniz, bir güzellik salonunda değiliz bildiğim kadarıyla..."

Muhteşem özel sosuyla kuşkonmazlar, ardından Paulette Lestafier'nin Paskalya patesi, sonra yanında fırında domatesli kuzu pirzolası, daha sonra kekik çiçekli kabak, sonra bir çilekli tart ve evde yapılmış krem şantili çilek.

"Krem şanti de elle çırpılarak yapıldı, lütfen..."

On iki kişilik bu masanın çevresinde pek ender olarak bu kadar mutlu olunmuş, bu kadar yürekten gülünmüştü. Birkaç bardaktan sonra marki kravatını çözdü, inanılması zor av öyküleri anlattı... Franck genellikle mutfaktaydı, Philibert de servis yapıyordu. Kusursuzdular.

"Birlikte çalışmalıydılar..." diye Camille'in kulağına fısıldadı Paulette, "ufaklık fırınların başında ter döker, büyük saraylı da salonda, çok güzel olurdu..."

Kahvelerini sekide içtiler, Blanche gelip Philibert'in dizlerine oturmadan önce mis kokulu karanfiller getirdi.

Off... Franck nihayet oturabildi. Böyle bir servisin ardından kendisine küçük bir tane sarmayı çok isterdi ama... Bunun için de daha çok Camille'i suçladı...

"Bunlar ne?" diye sordu Camille, herkesin üzerine saldırdığı sepeti göstererek:

"Tatlı" diye güldü Franck, "elimde değildi, yapmaktan kendimi alamadım..."

Bir basamak aşağıya inip sevgilisinin dizlerine yaslandı.
Camille dosyasını başının üzerine koydu.

"Orada rahat değil misin?" diye sordu Franck.
"Çok rahatım."
"İyi, bunu daha önce düşünmeliydin kızım..."
"Neyi?"
"Bunu. Burada şu an nasıl olduğumuzu..."
"Hiçbir şey anlamıyorum... Bitlerini ayıklamamı ister misin?"
"Evet... Bitlerimi ayıkla da üstünü başını berbat edeyim."
"Franck..." diye içini çekti Camille.
"Yok canım, bu simgesel bir şeydi! Hani ben senin üzerinde dinleneyim, sen de benim üzerimde çalış gibisinden. Öyle bir şey işte..."
"Tuhaf adamsın..."
"Evet... Bak, gidip bıçaklarımı bileyeyim, ilk kez boş zamanım oluyor... Burada gerekli şeylerin olduğundan eminim..."
Tekerlekli iskemleyle malikâne gezildi, gereksiz sevgi gösterilerinde bulunmadan şatodan ayrılındı. Camille onlara şatolarının suluboya bir resmini, Philibert'e de Blanche'ın profilini armağan etti.
"Sen her şeyini veriyorsun... Asla zengin olamayacaksın..."
"Önemli değil."

İki yanı kavak ağaçlarıyla çevrili yolun sonuna vardıklarında Franck eliyle alnına vurdu:
"Karamba! Onlara haber vermeyi unuttum..."
Hiç kimsede bir tepki yok.
"Karamba! Onlara haber vermeyi unuttum..." diye yineledi daha yüksek sesle.
"Ha?"
"Neyi?"
"Ah, hiç... Küçük bir ayrıntı..."

Güzel.
Yeniden sessizlik.

"Franck ile Camille!"
"Tamam, tamam... Soissons vazosunun kırıldığından bu yana babanın şakalaştığını ilk kez gördüğün için bize teşekkür edeceksin..."
"Hiç... Hiç de değil."

"Ne var yine?"
"Kabul ediyor musunuz benim ev... benim ev... benim ev..."
"Senin neyin olmayı? Ev arkadaşın mı?"
"Hayır. Benim ev... ev..."
"Evlatların mı?"
"Ha... hayır, benim ev... ev..."
"Senin neyin? Kahretsin!"
"Benim ev..lilik şahidim?

Araba hızla devam etti yoluna ve Paulette başını koltuk başlığına dayadı.

8

Onlara daha fazlasını söylemek istemedi.

"Daha fazlasını öğrendiğimde size bildiririm..."

"Ne? Ama şey... Rahatlat bizi... Herhalde bir kız arkadaşın var en azından?"

"Bir kız arkadaş" diye öfkelendi, "asla! Bir kız arkadaş... Ne bayağı bir sözcük... Bir nişanlı, cicim..."

"Şey... Kız, kız bunu biliyor mu?"

"Efendim?"

"Nişanlı olduğunuzu."

"Daha bilmiyor..." diye itiraf etti, burnunu çekerek.

Franck iç geçirdi:

"Olayı görüyorum... Saf Philou konsantresi bu... İyi, tamam... Bizi davet etmek için düğünden bir gün öncesini bekleme, oldu mu? Hiç olmazsa kendime güzel bir takım alacak zamanım olsun..."

"Benim de güzel bir elbise!" diye ekledi Camille.

"Benim de bir şapka..." diye atıldı Paulette.

9

Kesslerler bir akşam yemeğe geldiler. Hiç konuşmadan evi dolaştılar... İki yaşlı karın ağrısı... Aslında pek eğlenceli bir manzara.

Franck orada değildi, Philibert de çok zarif davrandı.

Camille onlara atölyesini gösterdi. Paulette her pozisyonda, her teknikte, her formatta oradaydı. Neşe, yumuşaklık, zaman zaman yüzünde çizgiler oluşturan vicdan azabı ve anılar mabedi...

Mathilde allak bullak olmuştu, Pierre kendinden emindi:

"Bu güzel işte! Çok güzel! Bu iş yürüyecek... Eminim."

Camille yorulmuştu.

Yo-rul-muş.

"Rahat bırak..." dedi karısı, "bu senin yaptığına provokasyon denir... Adamcağız heyecanlı..."

"Ah! Şuna bak! Bu muhteşem!"

"Daha bitmedi..."

"Bunu benim için sakla, tamam mı? Bana saklayacaksın, değil mi?"

Camille kabul etti.

Ama hayır. Bunu ona asla vermeyecekti çünkü bu resim asla bitmeyecekti, bu resim asla bitmeyecekti, çünkü modeli bir daha asla gelmeyecekti... Bunu biliyordu...

Ne yapalım.

Böylesi daha iyi.

Öyleyse bu eskiz onu hiç terk etmeyecekti... Bitmemişti... Sürüncemede kalacaktı... Tıpkı imkânsız dostlukları gibi... Bu ölümlü dünyadan onları ayıran her şey gibi...

Birkaç hafta önce bir cumartesi sabahıydı... Camille çalışıyordu. Philibert kapısını vurduğunda kapı zilinin çaldığını duymamıştı:

"Camille!"

"Evet?"

"Sa... Saba Melikesi burada... Salonumda..."

Mamadou göz kamaştırıcıydı. En güzel elbisesini giymiş, tüm mücevherlerini takmıştı. Saçları alnının üçte ikisini örtüyordu, boynunda eteğiyle uyumlu bir atkı vardı.

"Sana geleceğimi söylemiştim ama çabuk olmalıyız, çünkü saat dörtte ailemizde bir düğün var, oraya gitmek zorundayım... Senin oturduğun yer burası mı? Senin çalıştığın yer burası mı?"

"Seni yeniden görmekten öylesine mutluyum ki!"

"Hadi... Zaman kaybetmeyelim, zaman kaybetmeyelim diyorum sana..."

Camille onu çok rahat bir biçimde oturttu.

"Tamam. Dik dur."

"Ama ben zaten hep dik dururum!"

Birkaç eskizden sonra kalemini kâğıtlarının üzerine bıraktı:

"Adının ne olduğunu bilmezsem seni çizemeyeceğim..."

Diğeri başını kaldırdı, harika bir aşağılamayla yüzüne baktı.

"Adım Marie-Anastasie Bamundela M'Bayé."

Marie-Anastasie Bamundela M'Bayé bir daha asla bu mahalleye çocukluğunun köyü Diouloulou kraliçesi kılığında gelmeyecekti, Camille bundan kesinlikle emindi. Portresi hiçbir zaman bitmeyecekti ve asla küçük Bouli'yi bu "güzel zencinin" kollarında hayal etmekten âciz Pierre Kessler'in olmayacaktı...

Bu iki ziyaretin dışında, üçünün birlikte gittikleri ve Camille'in aç değiliiiiim, aç değiliiiim diye avaz avaz bağırdığı bir meslektaşlarının otuzuncu yaş kutlamasının dışında olağanüstü hiçbir şey olmadı.

Günler uzuyor, parıldayan güneş kararıyor, Philibert provalarını sürdürüyor, Camille çalışıyor ve Franck her gün kendine olan güvenini biraz daha yitiriyordu. Kız onu seviyordu ama sevmiyordu, kendini sunuyordu ama vermiyordu, her şeye rağmen deniyordu ama inanmıyordu.

Bir akşam evinden başka bir yerde geceledi. Görmek için.

Hiçbir yorumda bulunmadı Camille.

Sonra bir ikinci kez, sonra bir üçüncü kez dışarıda kaldı. İçmek için.

Kermadec'te uyuyordu. Genellikle yalnız, ani ölüm akşamlarında bir kızla.

Kızı tatmin etti ve sırtını döndü.

"N'oldu?"

"Rahat bırak beni."

10

Paulette artık hemen hemen hiç yürümüyordu, Camille de ona sorular sormaktan kaçınıyordu. Onu başka türlü tutuyordu. Gün ışığında ya da lambaların aylasında. Bazı günler orada olmuyor, diğer günlerse bir türlü aynı biçimde durmuyordu. Çok yorucuydu.

Başkalarına saygı nerede bitiyordu ve tehlike içindeki bir insana göz kulak olmama kavramı nerede başlıyordu? Bu soru onun içini kemiriyor, gece, bir doktordan randevu almaya kesin kararlı her uyanışında, yaşlı kadın hep dipdiri ve bir gül gibi taptaze uyanıyordu.

Ve laborant olan eski sevgililerinden birinden reçetesiz ilaç almayı başaran Franck...

Paulette haftalardır hiçbir ilacı içmiyordu...

Örneğin Philibert'in piyesinin oynandığı akşam sağlığı hiç iyi değildi, Bayan Perreira'dan onunla birlikte kalmasını istemek zorunda kaldılar.

"Sorun değil. On iki yıl boyunca kaynanama evimde baktım, düşünebiliyor musunuz... Yaşlılar, ne demektir, bilirim."

Oyun, banliyö treninin A hattının sonundaki bir tiyatroda sergilendi.

19.34 trenine bindiler, karşı karşıya oturdular ve sessizce hesaplarına daldılar.

Camille, Franck'a gülümseyerek bakıyordu.

Hafif, iğrenç gülümsemeni kendine sakla, istemiyorum. Vermeyi bildiğin tek şey bu... İnsanların kafasını karıştırmak için ha-

fifçe gülümsemeler... Kendine sakla onu hadi, kendine sakla. Kalende boya kalemlerinle birlikte tek başına öleceksin ve bu çenen için iyi olacak. Bıktırdığımı hissediyorum... Bir yıldıza âşık olmuş solucan, bir an için yürümüştü sanki...

Franck dişlerini sıkarak Camille'e bakıyordu.

Sen, sen öfkeli olduğunda ne kadar sevimlisin... İpin ucunu kaçırdığın zaman ne kadar güzel oluyorsun... Neden kendimi seninle birlikte oluruna bırakamıyorum? Neden sana acı çektiriyorum? Zırhımın altına neden bir korse giyiyorum ve neden iki fişeklik takıyorum omzuma? Neden geri zekâlı ayrıntılar üzerinde kenetleniyorum? Kahretsin, bir konserve açacağı al eline! Küçük sandığına bak, soluk almamı sağlayacak bir şeyler bulabileceğinden eminim...

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Adını... Geçen gün eski bir sözlükte 'estafier'nin süvariyi yaya olarak izleyen ve ona yardımcı olan iriyarı uşak anlamına geldiğini okudum..."

"Ya?"

"Evet."

"Bir hizmetkâr yani..."

"Franck Lestafier?"

"Burada."

"Benimle birlikte uyumadığın zamanlar, kiminle uyuyorsun?"

"..."

"Onlara da bana yaptığın şeylerin aynısını mı yapıyorsun?" diye ekledi dudağını ısırarak.

"Hayır."

Yüzeye çıkarken el ele tutuştular.

El, bu güzel.

Elini vereni fazla yükümlülük altına sokmaz ama, eli alanı bayağı rahatlatır.

Mekân biraz hüzünlüydü.

Çember sakalı, ılık Fanta'sı ve kötü bitmiş zafer düşleri kokuyordu. Sarı flu afişler Ramon Riobambo'nun ve lama derili orkestrasının başarılı turnesini haber veriyordu. Camille ile Franck biletlerini aldılar, nerede oturacaklarına karar vermeleri zor oldu...

Her şeye rağmen salon yavaş yavaş doldu. Bir kermes ve yar-

dım derneği havası. Annelerin sayısı artmıştı, babalar kameralarının pillerini kontrol ediyordu.

Franck, sinirliyken yaptığı gibi ayağını vuruyordu. Camille onu sakinleştirmek için elini dizinin üzerine koydu.

"Philou'mun tüm bu insanların karşısında tek başına olacağını düşünmek, beni öldürüyor... Sanırım buna katlanamayacağım... Sözlerini unuttuğunu bir düşün... Kekelemeye başladığını bir düşün... Üfff... Çok acıklı bir duruma düşecek..."

"Şişş... Her şey yolunda gidecek..."

"Bir kişi bile alay etmeye kalkışırsa, yemin ederim, üzerine atlayıp suratına indiririm yumruğu..."

"Sakin ol..."

"Sakin ol, sakin ol! Seni de görmek isterim. Tüm bu yabancıların karşısında bir saçmalık yapmaya kalkışmayacak mısın?"

Önce, sıra çocuklardaydı. Scapin'de, Queneau'da, Küçük Prens'te ve Broca Sokağı'nda, görmek istiyordun, al gör işte.

Camille bir türlü resimlerini çizemiyordu, çok eğleniyordu.

Sonra varoluşlarını altın kaplama ağır zincirleri sallayarak bozan deneysel çalışmalar içinde sarsak bir grup çıktı ortaya.

"Yô Men[1], başlarının üzerinde öyle neler var bunların?" diye rahatsız oldu Franck.

Ara.

Kahretsin. Ilık Fanta ve hâlâ ufukta görünmeyen Philibert...

Salon yeniden karardı, tuhaf bir kız belirdi.

Boyu üç karıştı, son moda pembe Converse'leri, bacaklarını saran renkli çizgili çoraplar, yeşil tül bir mini etek ve incilerle kaplı küçük bir havacı gömleği vardı üzerinde. Saçlarının rengi ayakkabılarının rengiyle uyumluydu.

Bir hava perisi... Bir avuç konfeti... İnsanın ilk bakışta sevebileceği ya da hiçbir zaman anlayamayacağı bir çılgın.

Camille öne eğildi ve Franck'ın aptal aptal gülümsediğini gördü.

"İyi akşamlar... Evet şey... İşte... Ben... Şeyi size takdim edebilmek için çok düşündüm ve şeyi... Bundan sonraki numarayı ve sonuçta, ben... Düşündüm de... En iyisi size şeyi... onunla

1. Hey adamım. (ç.n.)

nasıl karşılaştığımızı anlatmam..."

"Ah, ah... kekeliyor. Bu bizim için, bu..." diye mırıldandı Franck.

"Evet şey... Geçen yıldı aşağı yukarı..."

Kız kollarını havada dört bir yana sallayıp duruyordu.

"Beaubourg'da çocuklar için işlikleri teşvik ettiğimi biliyorsunuz ve şey... Onu gözüme kestirdim çünkü kartpostallarını saymak, yeniden saymak için sürekli turnikelerin çevresinde dönüp duruyordu... Ne zaman önünden geçecek olsam, onu suçüstü yakalamaya odaklıyordum kendimi, her seferinde de yakalıyordum; söylenerek kartlarını yeniden saymakla uğraşıyordu... Tıpkı Chaplin gibi, anlıyor musunuz? Boğazınızda düğümlenen bir tür iyilik duygusu içinde... Gülmeniz mi yoksa ağlamanız mı gerektiğini artık bilmediğinizde... Artık hiçbir şey bilmediğinizde... Orada öyle şaşkın, yüreğiniz burkulmuş dururken... Bir gün ona yardım ettim ve onu... Onu çok sevdim, işte... Sizler, sizler de göreceksiniz... Onu sevmemek mümkün değil... Bu çocuk... Bu çocuk tek başına kentin tüm ışıkları demek..."

Camille, Franck'ın elini sıkıyordu.

"Ah! Bir şey daha var... Kendini bana ilk tanıttığında: 'Philibert de la Durbellière' dedi, ben de onu normal olarak, kibarca, aynı biçimde yanıtladım, coğrafi yerimi belirterek: 'Suzy... şey... de Belleville...' 'Ah!' dedi, 'siz 1672 yılında Habsbourg'da savaşmış olan Geoffroy de Lajemme de Belleville'in soyundan mı geliyorsunuz?' Daha neler! 'Hayır' diye kekeledim, 'de Belleville... yani Belleville'den... Paris'ten yani...' İşin en kötü yanı ne biliyor musunuz? Hiç hayal kırıklığına uğramadı bile..."

Sıçrayıp duruyordu.

"Böyle işte, her şey dendi, her şey söylendi. Şimdi sizden çok güçlü bir alkış istiyorum..."

Franck parmaklarını ağzına götürmüş ıslık çalıyordu.

Philibert ağır ağır sahneye girdi. Zırhlar içinde. İlmik ilmik etekliği, havaya kalkmış sorgucu, büyük kılıcı, kalkanı ve tüm aksesuarlarıyla.

Seyirciler ürperdi.

Konuşmaya başladı, ama hiçbir şey anlaşılmıyordu.

Birkaç dakika sonra siperini kaldırmak için bir çocuk elinde

bir tabureyle ona yaklaştı.

Philibert, soğukkanlıca, duyulabilir oldu.

Gülümseme çabaları.

Hâlâ ne dediği anlaşılmıyordu.

Bunun üzerine Philibert dâhice bir striptize başladı. Her bir demir parçasını çıkarttığında küçük hizmetkârı yüksek sesle bu parçanın adını haykırıyordu:

"Kask... Falya... Boyunluk... Yakalık... Zırh göğüslüğü... Dirseklik... Zırh eldiveni... Kalça zırhı... Dizlik... Bacaklık..."

Üzerindeki her şey çıktıktan sonra şövalyemiz oturdu ve çocuk bu kez "ayakkabılarını çıkarttı".

Başının üzerinde havaya kaldırıp burnunu tıkayarak:

"Zırh ayakkabıları" diye bildirdi.

Bu kez gerçek kahkahalar.

Gerçek bir durum komedisi kadar hiçbir şey bir salonun havasını ısıtamaz...

Bu arada Philibert, Jehan, Louis-Marie, Georges Marquet de la Durbellière, tekdüze ve bıkkın bir sesle, saygın soyunun askerî başarılarını anlatarak, soyağacının dallarını bir bir sıralıyordu.

Atası Charles 1271'de Saint Louis'yle birlikte Türklere karşı, dedesi Bertrand 1415'te Azincourt'ta büyük güçlükler içinde, dedesi Louis Cholet'de Loire kıyılarında, büyük amcası Maximilian Napolyon'un saflarında, büyük büyükbabası Chemin des Dames'ta ve anne tarafından büyükbabası Pomeranya'da Almanların tutsağı.

İnciğine cinciğine bir sürü ayrıntı. Çocuklardan çıt çıkmıyordu. Üçboyutlu Fransa Tarihi. Büyük sanat.

"Ve ağacın son yaprağı" diye tamamladı konuşmasını, "işte o."

Ayağa kalktı. Bembeyaz ve sıska, üzerinde yalnızca zambak desenli bir külot.

"O benim, biliyor musunuz? Kartpostallarını sayan kişi..."

Hizmetkârı kendisine askerî bir kaput getirdi.

"Neden?" diye sordu orada bulunanlara. "Neden, kahretsin, neden böyle bir soyun halefi nefret ettiği bir yerde sürekli kâğıt

parçaları sayıyor? Tamam, bunu şimdi söyleyeceğim sizlere..."

Ve hava yön değiştirdi. Ters geldiği için güç olan doğumunu anlattı, "Daha o zamandan..." diye iç geçirdi, annesinin düşük yaptırıldığı için hasteneye gitmeyi kabul etmeyişini anlattı. Ona halkla arasına mesafe koymasının öğretildiği, dünyadan kopuk çocukluğunu anlattı. Yatılı okul yıllarını, kurşun askerlerinin ağır ilerleyişinden başka güçle ilişkili hiçbir şey bilmeden, maruz kaldığı binlerce iğrençliği anlattı...

Ve insanlar gülüyordu.

Gülüyorlardı, çünkü tuhaftı. Alaylar, tuvaletlere atılan gözlükler, sarsıcı tahrikler, Vandée'deki küçük köylülerin acımasızlığı ve gözetmenin kuşkulu tesellileri. Beyaz güvercin, bizi aşağılayanları bağışlamak ve günaha teslim olmamak için edilen uzun akşam duaları; azarlanmasının izlerini üzerinden silememişken, hâlâ tir tir titriyorken babasının ona her cumartesi mevkiini koruyor musun, atalarını onurlandırıyor musun diye soruşunu.

Evet, insanlar gülüyordu. Çünkü o da bunlara gülüyordu ve bundan böyle insanlar onunla birlikteydi.

Prenstiler...

Beyaz sorgucunun gerisindeydiler....

Şaşkındılar...

SZB'lerini anlatıyordu. Saplantılı zorlanma bozukluğunu. Lexo'sunu, adının bir türlü doğru yazılmadığı sosyal güvenlik evraklarını, heyecandan dili dolaştığı anlardaki kekelemelerini, bocalamalarını, kamu alanlarındaki kaygı krizlerini, canlılığını yitirmiş dişlerini, saçı dökülmüş tepesini, daha şimdiden hafif kamburlaşmış sırtını ve başka bir çağda doğmamış olmakla neler kaybetmiş olduğunu anlatıyordu. Televizyonsuz, gazetesiz, bir yerlere çıkmadan, mizahsız, özellikle de kendisini çevreleyen dünyaya karşı en küçük bir iyi yüreklilik beslemeden büyütülmüştü.

Büyükannesinin elkitabını ezbere okuyarak davranış, görgü kuralları dersleri verdi, dünyadaki kibar davranış ve diğer görgü kurallarını anımsattı:

"*Kibar ve nazik insanlar, kendileri için aşağılayıcı olabilecek bir karşılaştırmaya imkân vermemek için, bir hizmetçinin yanında asla kendi servislerini kendileri yapmazlar. Ör-*

neğin: 'Filanca tıpkı bir uşak gibi davranıyor' dedirtmemek için. Eski saygın hanımefendilerin böyle bir duyarlıkları yoktu, sözgelimi XVIII. yüzyılda yaşamış bir düşesin her idamda adamlarını: 'Hadi, okula gidin!' diyerek Grève Meydanı'na gönderdiğini biliyorum.

Bugün insan onurunu ve yoksullar ile dar gelirlilerin hassasiyetini daha iyi gözetiyoruz: Bu zamanımızın onurudur..."

"Ama orada durun bakalım!" diye ekledi, *"Efendilerin hizmetkârlarına gösterdikleri kibarlık sıradan yakınlaşmalarla dejenere edilmemelidir. Örneğin bu insanların dedikodularını dinlemek kadar bayağı bir şey olamaz..."*

Ve insanlar hâlâ gülümsüyordu. Bu bizi güldürmese bile.

Nihayet, Eski Yunanca konuştu, bol bol Latince dua okudu ve rahibelerle alay edildiği için *Şahane Oyun*'u hiç görmemiş olduğunu itiraf etti...

"Galiba *Şahane Oyun*'u görmemiş olan tek Fransız benim, öyle değil mi?"

İyi yürekli sesler onu rahatlatıyordu: "Yo, yo... Sen tek değilsin..."

"Ne mutlu ki ben... Ben daha iyiyim şimdi. Ben... iner kalkar köprüyü indirdim, sanırım... Ve ben... Hayatı sevmek için topraklarımı terk ettim... Benden çok daha soylu insanlarla karşılaştım, ben... Kısacası... Bu insanlardan bazıları bu salonda, onları te... tedirgin etmek istemiyorum ama..."

Philibert onlara baktığı için herkes rrr... hmm... diyerek boğazlarını temizlemeye çalışan Franck ile Camille'e baktı.

Çünkü orada konuşan insan, yaşadığı felaketleri anlatarak herkesi eğlendiren o fasulye sırığı Philou'larıydı, koruyucu melekleriydi, gökyüzünden gelmiş SüperNesquick'leriydi. Uzun, sıska kollarını umudunu yitirmiş sırtlarında kavuşturarak kendilerini kurtarmış olan insandı...

İnsanlar onu alkışlarken, o, giyinmeyi bitiriyordu tamamlıyordu. Bastonunu eline almış, şapkasını başına geçirmişti.

"Evet, işte böyle... Sanırım her şeyi söyledim... Bu tozlu zırvalarla umarım canınızı fazla sıkmamışımdır... Ama istemeden sık-

mışsam, beni bağışlamanızı, şikâyetlerinizi de bu kızıl saçlı Bayan Loyale'e bildirmenizi rica ederim, çünkü bu akşam karşınıza çıkmam için beni o zorladı... Yeniden tekrarlamayacağıma size söz veriyorum, ama şey..."

Bastonunu kulislere doğru salladı, hizmetkârı bir çift eldiven ve elinde bir buket çiçekle geldi.

"Renklerine dikkatinizi çekerim..." diye ekledi, çiçekleri yerleştirerek, "taze tereyağı rengi... Tanrım... Ben yola gelmez bir klasiğim... Ya da şimdiye dek öyle miydim? Ah, evet! Kızıl saçlar... Ben... Ben... Bayan de Belleville'in ana babası Bay ve Bayan Martin'in salonda olduğunu biliyorum ve ben... ben... ben... ben..."

Diz çöktü:

"Ke... kekeliyorum, değil mi?"

Kahkahalar.

"Kekeliyorum ve bu, bu seferlik çok normal, çünkü sizden kızınızı bana ver..."

O an bir top güllesi sahnenin bir ucundan bir ucuna yuvarlandı ve Philibert'i sendeletti. O an yüzü tülden bir tacın gerisinde kayboldu, kızın:

"Hiiiiiiii, markiiiiii-zö oluyorum!!!!" diye bağırdığı duyuldu.

Gözlüğü çarpılmış, kızı kollarında tutarak doğruldu:

"Görülmedik bir başarı, sizce de öyle değil mi?"

Gülümsüyordu.

"Atalarım benimle gurur duyabilir..."

11

Camille ile Franck 23.58 trenini kaçırmak istemediklerinden gösteri topluluğunun yıl sonu içki partisine katılmadılar.

Bu kez yan yana oturmuşlardı ve dönüş yolunda da gidişlerindeki kadar gevezeydiler.

Pek fazla görüntü, pek fazla ruhsal sarsıntı...

"Bu akşam döner mi dersin?"

"Hımmm... Bu kız pek uygun görünmedi bana..."

"Pek saçma olmadı mı?"

"Hem de saçma sapan..."

"Yeni gelinini gördüğünde Marie-Laurence'ın yüzünü düşünebiliyor musun?"

"Bana sorarsan, bu işin sonu yok..."

"Neden öyle söylüyorsun?"

"Bilmiyorum... Kadınsı içgüdü... Geçen gün, şatoda, yemekten sonra Paulette'le birlikte dolaşırken Philibert bize titreyerek: 'Fark ettiniz mi?' dedi. 'Bugün Paskalya ve onlar Blanche için yumurta bile saklamadılar...' Belki yanılıyorum, ama bu bardağı taşıran son damlaydı... Kendisine yapılanlardan hiç bu kadar alınmamış, ama orada... O küçük kız için yumurta saklamamış olmaları, çok içler acısı bir şeydi... Çok içler acısı... Karanlık planlar yaparak öfkesini dışa vurduğunu hissettim... Bana, böylesi daha iyi, diyeceksin... Sen haklısın; onlar Philibert'e layık değil..."

Franck başını salladı ve konuyu orada kestiler. Daha ileri gitseler, gelecekten şart kipiyle konuşmak zorunda kalacaklardı (Evlenirlerse nerede yaşayacaklar? Ve biz, nerede yaşayacağız?

vb) ve bu tarz tartışmalara hazırlıklı değillerdi... Fazla riskli... Fazla tehlikeli...

Camille, Paulette'e haberleri verirken Franck da Bayan Perreira'nın parasını ödedi, sonra hep birlikte salonda katlanılabilir tekno müzik dinleyerek bir lokma bir şey yediler.

"Bu tekno değil, elektro."

"Ah, özür dilerim..."

Philibert o gece eve dönmedi, ev onlara korkunç derecede boş göründü... Onun adına mutluydular, kendileri için mutsuz... Terk edilmişliğin eski tadını ağızlarında duyuyorlardı yeniden...

Philou...

Şaşkınlıklarını birbirlerine söyleme gereği duymadılar. Şu an birbirlerini yüzde yüz anlıyorlardı.

Kendilerini içkiye vurmak, dünyadaki tüm yetimlerin sağlığına kadeh tokuşturmak için arkadaşlarının evliliği bahane oldu. O kadar ve öylesine çok yetim vardı ki, bu hareketli geceyi muhteşem bir sarhoşlukla bitirdiler.

Muhteşem ve acı.

12

27 eylül 1967 La Roche-sur-Yon (Vendée) doğumlu Marquet de la Durbellière, Philibert, Jehan, Louis-Marie, Georges, 5 ocak 1980 Montreuil (Seine-Saint-Denis) doğumlu Martin, Suzy'yi Paris'in XX. Bölge Kaymakamlığı'nda 2004 yılının ilk pazartesi günü şahitleri 8 ağustos 1970 Tours (İndre-et-Loire) doğumlu Lestafier, Franck. Germain, Maurice ve 17 şubat 1977 Meudon (Haut-de-Seine) doğumlu Fauque, Camille, Marie, Elizabeth ve yaşını söylemeyi kabul etmeyen Lestafier, Paulette'in şaşkın bakışları altında eşliğe kabul etti.

Gelinin ailesiyle birlikte en iyi arkadaşı, en az kendisi kadar tuhaf, sarı saçlı, uzun boylu bir delikanlı da orada hazır bulunuyordu...

Philibert'in üzerinde, yeşil benekli pembe mendiliyle harika beyaz keten bir takım vardı.

Suzy, iki metrelik takma kuyruğu olan yeşil benekli pembe harika bir mini etek giymişti. "Benim hayalim!" diye yineliyordu gülerek.

Durmadan gülüyordu.

Franck da Philibert'le aynı takımdan giymişti, rengi biraz daha koyuydu. Paulette'in başında Camille'in yaptığı bir şapka vardı. Üzerinde küçük kuşlar olan, her tarafı tüylerle süslü bir çeşit küçük kuş yuvası, Camille de dizlerine kadar inen, Philibert'in büyükbabasından kalma smokin gömleklerinden birini giymişti. Beline bir kravat bağlamıştı, ayağında ilk kez giydiği çok güzel kırmızı sandaletler vardı. Uzun zamandan beri ilk kez eteklik giyiyordu...

Sonra bu güzel kalabalık, yiyecekleri hazırlamış olan Durbelli-

ère'lerin büyük sepetiyle, bekçilere yakalanmamak için kurnazlıklar yaparak Buttes-Chaumont Bahçeleri'ne pikniğe gitti.

Philibert kitaplarının 1/100 000'ini, Sen'in öbür kıyısındaki birinci sınıf bir mezara girmek için çok sevdiği mahallesini terk etmeyi bir an bile düşünmemiş olan eşinin iki odalı küçük evine taşıdı...

Bununla birlikte odasını olduğu gibi korumuştu ve yemeğe her gelişlerinde orada birlikte uyuyorlardı. Philibert bundan kitaplarını getirmek ve yenilerini almak, Camille de Suzy'nin portresini tamamlamak için yararlanıyordu.

Suzy bunu hissetmiyordu... O da oyuna getirilemeyen insanlardandı... Hey! Mesleğin riskleri...

Philibert artık hiç kekelemiyordu, ama eşi görüş alanının dışına çıktığında soluğu kesiliyordu.

Ve Camille birbirlerine bu kadar çabuk bağlanmalarından duyduğu şaşkınlığı dile getirdiğinde ona garip garip bakıyorlardı. Neyi bekleyeceklerdi? Mutluluk için neden zaman yitireceklerdi? Bu söylediklerin tamamen aptalca şeyler...

Franck ona çaktırmadan bakarken Camille, kuşkulu ve yumuşamış, başını sallıyordu...

Boş ver, sen bunu anlayamazsın, sen... Bunu anlayamazsın... Senin bağlandığın bir sürü şey var... Birbirinden güzel resimlerin var... Sen kendi içinde kendini yadsımışsın... Senin canlı olduğunu sandığımı düşündüğümde... Kahretsin, bu akşam parmağımı böylesine gözüne sokmak için kafayı sıyırmış olmalıyım... Benimle sevişmeye geldiğini sanıyordum, oysa sen acıktığın için gelmişsin... Ben koskoca bir salağım, yemin ederim...

Sana ne gerekirdi biliyor musun? Tıpkı bir tavuğun içini boşaltmak gibi kafanı boşaltmak ve içindeki bokları bir kereliğine tümüyle temizlemek gerekirdi. Pabucunu dama atacak herifin gelişi zor olacak... Aslında öyle birinin olduğu da pek kesin değil... Philou bana senin böyle olduğun için güzel resimler çizdiğini söyledi, Tanrı belasını versin, bedeli pahalıya ödendi...

"N'oluyor sevgili Franck?" diye sarstı Philibert, "sanki aklından bir sürü şey geçiyor gibi..."

"Yorgunum..."

"Boş ver... Tatilin eli kulağında..."

"Üff... Bir de temmuz ayı var, bitsin diye bekle dur... Ben gidip yatıyorum, yarın sabah erken kalkacağım; hanımları rahat bırakayım..."

Yazı köyde geçirmeye gitmek... Bu Camille'in fikriydi, Paulette de bunda bir sakınca görmüyordu. Nenesini hiçbir şey bundan daha çok heyecanlandıramazdı. Gitmeye hazırdı. Bir şeye zorlanmadığı sürece her an gitmeye hazırdı...

Camille ona planını bildirdiğinde Franck nihayet bir karara varmaya başladı.

Camille kendisinden uzakta yaşayabilirdi. Âşık değildi ve asla âşık olmayacaktı. Üstelik bunu belirtmişti de: "Teşekkür ederim Franck. Ben daha hiç." Kendini ondan ve tüm dünyadan daha güçlü hissettiyse bu kendi sorunuydu. Ama, hayır, evlat, en güçlü sen değilsin... Yo hayır... Yine de bunu kendi kendine anlatmış olman senin hatan değil, değil mi? Ama öylesine dik başlı, öylesine inatçısın ki...

Sen daha doğmadan hayatının sıradan bir şey olacağı çoktan belirlenmişti, öyleyse neden şimdi değişsin? Ne sanıyordun? Ona tüm yüreğinle bağlandığın için, onunla kibar olduğun için bu işi cepte keklik mi sanıyordun, mutluluk... Ne acınası durum... Azıcık bak hele, oynadığın oyunu gördün mü? Bununla nereye varmak istiyorsun, söyle bana? Nereye varmak istiyorsun? İçtenlikle söyle.

Camille çantasını ve Paulette'in bavulunu antreye bıraktı, mutfağa, yanına geldi.

"Susadım."

"..."

"Surat mı asıyorsun? Gitmemiz canını mı sıkıyor?"

"Alakası yok! Ben de hiç olmazsa biraz eğlenebileceğim..."

Camille ayağa kalktı, Franck'ın elini tuttu:

"Hadi, gel..."

"Nereye?"

"Yatmaya."

"Seninle mi?"

"Evet!"

"Hayır."

"Neden?"

"Artık istemiyorum... Burnuna yumruğu yiyince sevecenleşiyorsun... Benimle yalnızca oyun oynadın, bıktım..."

"İyi..."

"Hem nalına, hem mıhınasm... Davranış olarak iğrenç bir şey bu..."

"..."

"İğrenç bir şey..."

"Ama seninle aram iyi benim..."

"Ama seninle aram iyi benim..." diye yineledi bön bir sesle. "Aranın benimle iyi olması benim umurumda bile değil. Senin benimle olmanı istiyordum, nokta. Bunun dışında... Nüansların, sanatsal anlaşılmazlıkların, kıçında ve vicdanında yaptığın küçük düzenlemeler, bunları başka bir dangalağa sakla. Bu dangalak, her şeyi verdi. Artık ondan alabileceğin daha fazla bir şey yok ve bırak bu olay burada kalsın, prenses..."

"Âşık oldun, öyle mi?"

"Ah, canımı sıkıyorsun, Camille! Evet öyle! Şimdi benimle çok hastaymışım gibi konuş! Tanrı'nın cezası, insanda biraz utanma olur! Biraz haya olur! Ne olursa olsun bunu hak etmiyorum! Hadi... Sen çekip gideceksin, bu da bana ilaç gibi gelecek... Bir morukla tek başına sefil bir çukurda iki ay geçirmenin düşüncesinden bile donunu ıslatan bir kadının başıma etmesine izin vererek ne bok yiyorum? Sen kız olarak normal bir kız değilsin, eğer kendine biraz saygın varsa, geçen ilk enayinin üzerine atlamadan önce gidip kendini tedavi ettirirsin..."

"Paulette haklı. Sen inanılmaz derecede kaba bir insansın..."

Yol, ertesi sabah, oldukça şey... uzun göründü.

Franck arabayı onlara bıraktı, eski küçük motosikletiyle geri döndü.

"Haftaya cumartesi gelecek misin?"

"Ne için?"

"Şey... Dinlenmek için..."

"Bakarız..."

"Gelmeni istiyorum..."

"Bakarız..."

"Sarılmıyor muyuz?"

"Hayır. Yapacak daha iyi bir şey bulamazsam önümüzdeki cumartesi seni becermeye gelirim, ama sana sarılmıyorum."

"İyi tamam."

Büyükannesine hoşça kal demeye gitti ve yolun sonunda gözden kayboldu.

Camille büyük boya kutularının başına döndü. Şimdi iç dekorasyona vermişti kendini.

Düşünmeye başladı, sonra bıraktı. Boya fırçalarını çıkardı, uzun uzun kuruladı. Franck haklıydı; bakarız.

Ve küçük yaşamlarına yeniden döndüler. Tıpkı Paris'teki gibi, ama daha ağır. Ve güneşin altında.

Camille yanlarındaki evi üstünkörü onaran İngiliz bir çiftle tanıştı. Fikirler, eşyalar, aletler ve yelyutanların dans ettiği saatlerde cin tonik bardakları değiş tokuş edildi.

Tours Güzel Sanatlar Müzesi'ne gittiler, Camille bahçeyi, ressam Édouard Debat-Ponsan'ın çok güzel karısı ile torununu keşfederken Paulette onu (çok fazla merdiven olduğu için) dev bir servinin altında bekledi. Sözlükte adı geçmiyordu bu ressamın... Birkaç gün önce Loches'ta müzesini gezmiş oldukları Emmanuel Lansyer gibi... Camille adları sözlükte geçmeyen bu ressamları çok seviyordu... İnsanların dediği gibi, bu üstatçıklar... Bu bölgesel sanatçıların resimlerini verdikleri galeriler yalnızca kendilerini konuk etmiş kentlerdeki galerilerle sınırlıydı. Birincisi sonsuza dek Olivier Debré'nin büyükbabası, ikincisi de Corot'nun öğrencisi olarak kalacaktı... Püff... Deha ve gelecek kuşaklara kalma kılıfı olmaksızın, bu tablolar kendilerini daha keyifle sevdiriyorlardı. Belki de daha içtenlikle...

Camille hiç durmadan Paulette'e tuvalete gitmek istiyor mu, diye soruyordu. Bu çişini tutamayacağı düşüncesi aptalca bir düşünceydi, ama altına kaçırmasını engellemek gibi sabit bir fikre takılıp kalmıştı... Yaşlı kadın bir ya da iki kez altına kaçırmış, bu yüzden de onu bayağı azarlamıştı:

"Ah ! Yo, Paulette'çiğim, ne isterseniz yapın, ama bunu asla. Ben burada yalnızca sizin için varım. Çişinizin geldiğini söyleyin bana . Benimle kalın, Tanrı aşkına. Böyle altına yapmak da ne demek oluyor. Bildiğim kadarıyla bir hücreye kapatılmış filan değilsiniz ."

"..."

"Hey! Hey! Paulette! Cevap verin bana. Kulaklarınız da mı duymamaya başladı?"

"Seni rahatsız etmek istememiştim..."

"Yalancı! Siz *kendinizi* rahatsız etmek istemediniz!"

Geri kalan zamanında bahçeyle uğraşıyor, ufak tefek tamirat işleri yapıyor, çalışıyor, Franck'ı düşünüyor ve –nihayet– *İskenderiye Dörtlüsü*'nü okuyordu. Bazen yüksek sesle... Paulette'i havaya sokmak için... Sonra sıra operaları anlatmaya geliyordu...

"Dinleyin, şunu dinleyin, çok güzel... Don Rodrigo, Élizabeth'e olan aşkını unutturmak için arkadaşına savaşa, birlikte ölüme gitmeyi önerir...

Durun, sesi yükseltiyorum... Şu ikiliyi dinleyin, Paulette... Tanrım, ruhlarımıza ektin..." diye mırıldanıyordu ellerini oynatarak, "na ninana ninana..."

"Güzel, değil mi?"

Paulette uyuyakalmıştı.

Franck ertesi hafta sonu gelmedi, ama birbirlerinden ayrılmayan Bay ve Bayan Marquet onları ziyaret etti.

Suzy yoga yastığını gür otların arasına koymuştu, Philibert de kendinden geçmiş, bir hafta sonra çıkacakları balayı seyahatleri için, İspanya rehberlerini okuyordu...

"Juan Carlos'ta kalacağız... Uzaktan kuzenim."

"Tahmin etmeliydim..." diye gülümsedi Camille.

"Şey... Franck nerede? Burada değil mi?"

"Değil."

"Motosikletle mi çıktı?"

"Bilmem..."

"Paris'te kaldığını mı söylemek istiyorsun?"

"Sanırım..."

"Ah Camille..." diye üzüntüsünü belirtti Philibert.

"Ne Camille'i?" diye öfkelendi Camille, "Ne? Ondan ilk kez söz ettiğimizde onun çekilmez biri olduğunu bana söyleyen sendin... *Motobeaufeland Magazine*'deki küçük ilanlar dışında hiçbir şey okumadığını, ve... ve..."

"Şişşş. Sakin ol. Seni hiçbir şeyle suçlamıyorum."

"Hayır, daha kötüsünü yapıyorsun..."

"Öyle mutlu bir havanız vardı ki..."

"Evet. Aynen dediğin gibi. Orada kalalım. Her şeyi mahvetmeyelim..."

"Bunun kurşunkalem uçların gibi olduğunu mu düşünüyorsun? Kullandıkça aşındığını mı sanıyorsun?"

"Neyin?"

"Duyguların."

"Son otoportreni ne kadar önce yaptın?"

"Bunu bana neden soruyorsun?"

"Ne kadar önce?"

"Uzun zaman oldu..."

"Ben de öyle düşünüyordum..."

"Bunun hiç ilgisi yok."

"Yok tabiî..."

"Camille?"

"Hımmm..."

"1 ekim 2004 sabah saat sekizde..."

"Evet?"

Paris noteri Üstat Buzot'nun mektubunu Camille'e uzattı.

Camille mektubu okudu, geri verdi ve ayaklarının ucuna, otlara uzandı.

"Anlamadım?"

"Süremeyecek kadar güzeldi..."

"Üzgünüm..."

"Sus."

"Suzy mahallemizdeki ilanlara bakıyor... Bu da güzel, biliyor musun? Bu... Babam olsa buna pitoresk derdi..."

"Sus. Ya Franck, onun haberi var mı?"

"Daha yok."

Haftaya geleceğini bildirdi.

"Beni çok mu özledin?" diye fısıldadı telefonun diğer ucundaki Camille.

"Hayır. Motosikletimde yapmam gereken şeyler vardı... Philibert sana mektubu gösterdi mi?"

"Evet."

"..."

"Paulette'i mi düşünüyorsun?"

"Evet."

"Ben de."

"Onunla yo-yo oynadık... En iyisi onu olduğu yerde bırakmaktı..."

"Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?" diye sordu Camille.

"Hayır."

13

Hafta geçti.

Camille ellerini yıkadı, bahçeye, tekerlekli iskemlesinde güneşlenen Paulette'in yanına dördü.

Bir kiş hazırlamıştı... İçinde küçük domuz eti parçacıkları bulunan bir tür turta... Yani, yenilebilir bir şey işte...

Erkeğini bekleyen boyun eğmiş gerçek bir kadıncağız...

Diz çökmüş toprağı kazımakla uğraşırken yaşlı arkadaşı arkasından fısıltıyla konuşmaya başladı:

"Onu öldürdüm."

"Efendim?"

Felaket.

Son zamanlarda giderek daha fazla zırvalıyordu...

"Maurice... Kocam... Onu öldürdüm."

Camille arkasını dönmeden ayağa kalktı.

"Mutfaktaydım, ekmek almaya gitmek için bozuk para çantamı arıyordum ve onun... Onun düştüğünü gördüm... Kalbinden çok hastaydı, biliyorsun... Hırıldıyordu, inliyordu, yüzünün rengi... Ben... Ben ceketimi giyip dışarı çıktım...

Uzun zaman geçirdim dışarıda... Her evin önünde durdum... Ufaklık nasıl? Romatizmalarınız, biraz düzeliyor mu bari? Fırtına çıkacak, görüyor musunuz? Pek konuşkan biri olmayan ben, o sabah çok sevimliydim... Yaptıklarımın içinde en kötü olanı da,

gidip bir kolon Loto oynadım... Düşünebiliyor musun? Sanki o gün benim şanslı günümmüş gibi... İşte böyle, sonra da... Her şeye rağmen eve döndüm, ölmüştü."

Sessizlik.

"Piyango biletimi attım, çünkü asla kazanan numaralara bakacak kadar yüzsüz olamazdım ve itfaiyecileri çağırdım... Ya da ambulansı... Hiç bilmiyorum... Ve artık çok geçti. Ve bunu biliyordum..."

Sessizlik.

"Bir şey söylemeyecek misin?"

"Hayır."

"Neden bir şey söylemiyorsun?"

"Çünkü sanırım zamanı gelmişti."

"Öyle mi düşünüyorsun?" diye sordu yalvarırcasına.

"Bundan eminim. Bir kalp krizi, bir kalp krizi geçirdi. Bir gün bana onun on beş yıl uzatmaları oynadığını söylemiştiniz. Sonunda zamanı geldi."

Ve iyi niyetini kanıtlamak için, sanki bu hiç önemli bir şey değilmişçesine yeniden işe koyuldu.

"Camille?"

"Evet."

"Teşekkür ederim."

Yarım saat kadar sonra ayağa kalktığında yaşlı kadın gülümseyerek uyuyordu.

Üzerini örtmek için bir örtü almaya gitti.

Sonra kendine bir sigara sardı.
Sonra bir kibritle tırnaklarını temizledi.
Sonra "kiş"ine bakmaya gitti.
Sonra birkaç yaprak salatayla birkaç taze sarımsak doğradı.
Sonra onları yıkadı.
Sonra kendine bir bardak beyaz şarap koydu.
Sonra duş yaptı.
Sonra üzerine bir kazak geçirerek yeniden bahçeye çıktı.

Elini kadının omzuna koydu:

"Hey... Üşüteceksiniz Paulette'çiğim..."

Onu hafifçe sarstı:

"Paulette'çiğim?"

Onu hiçbir resim bu kadar zorlamamıştı.
Yalnızca bir tanesi bu kadar zorladı.
Belki de bu en güzeliydi...

14

Franck tüm köyü uyandırdığında saat biri geçiyordu.

Camille mutfaktaydı.

"Hâlâ kafa mı çekiliyor?"

Ceketini bir iskemlenin üzerine bıraktı, başının üzerindeki dolaptan bir bardak kaptı.
"Kımıldama."

Camille'in karşısına oturdu:
"Nenem şimdiden yattı mı?"
"Bahçede..."
"Bahçe..."
Ve Camille başını kaldırdığında inlemeye başladı.
"Yo hayır, kahretsin... yo hayır..."

15

"Peki ya müzik? Bir tercihiniz var mı?"
Franck, Camille'e doğru döndü.
Camille ağlıyordu.
"Sen, sen bize güzel bir şeyler bulursun, değil mi?"
Camille başını salladı.
"Ya urna? Siz... Fiyatlarına baktınız mı?"

16

Camille doğru CD'yi bulmak için kente dönecek cesareti bulamadı kendinde. Üstelik onu bulabileceğinden de emin değildi... Hem sonra, cesareti de yoktu.

Hâlâ otomobilin teybinin içinde duran kaseti çıkardı ve krematoryumun adamına uzattı...

"Yapacak bir şey yok mu?"

"Yok."

Çünkü genç adam onu çok, çok seviyordu... kanıtı, yalnızca onun için bir şarkı bile söylemişti, öyleyse...

Bu kış kendisi için örmüş olduğu iğrenç kazağa teşekkür etmek için Camille bu şarkıyı oradan buradan derlemişti, geçen gün Villandry Bahçeleri'nden dönerlerken bunu yine huşu içinde dinlemişlerdi.

Otomobilin aynasından onun gülümsediğini görmüştü.

O uzun boylu genç adamın şarkı söylediği dönemlerde o da yirmi yaşındaydı.

Onu 1952 yılında, sinemaların yakınında bir müzikholün bulunduğu dönemde görmüştü.

"Ah... O kadar yakışıklıydı ki..." diye iç geçiriyordu, "o kadar yakışıklıydı ki..."

Böylece cenaze işleriyle ilgilenme işi Monsenyör Montand'a emanet edildi.

Ve *Requiem* de...

Hareket edildiğinde sabahın erken saatinde ve yola koyulunduğunda,
Bisikletin üzerinde,
Birkaç iyi arkadaştık,
Fernand vardı, Firmin vardı, Francis ve Sébastien vardı,
Ve sonra da Paulette...

Herkes âşıktı ona, sanki kanatları çıkıyormuş gibi geliyordu insana,
Bisikletin üzerinde...

Philou da orada değildi...
İspanya'daki şatolarına gitmişti...
Franck, ellerini arkasında kavuşturmuş, dimdik duruyordu.
Camille ağlıyordu.

La, la, la... İşte hiç çaktırmadan,
Geri geliyor şanson...
Kaybolmuştu kadın,
Ve kaldırım taşları sokağımın,
Kalındı kalın...

Sokak çocukları, markiler
Gitti benim evladım...

Gülümsüyordu kadın... *sokak çocukları*, *markiler*... Ama bu, bu biziz...

La, la,la, ayakta yürek
Benimle hep birlikte
Bir şanson söylenmekte...

Bayan Carminot burnunu çekerek tespih çekiyordu.
Bu sahte mermerli uydurma kilisede kaç kişiydiler?
On kişi kadar mı?
İngilizlerin dışında yalnızca yaşlı adamlar...
Özellikle yaşlı adamlar...
Özellikle yaşlı kadınlar.
Özellikle başlarını hüzünlü hüzünlü sallayan yaşlı kadınlar.
Camille hâlâ oradakilerle ilgilenmeyi sürdüren Franck'ın omzuna yığılıp kalacak.

Üç küçük nota,
Alıp götürdü her şeyi,
Anıların bağrında...
Bitirdiler patırtıyı,
Çevirdiler sayfayı,
Gittiler uyumaya anında...

Bıyıklı Bey, Franck'a işaret etti.
Franck işarete uydu.

Fırının kapısı açıldı, tabut içine sokuldu, kapı yeniden kapandı ve... Puffffff...
Paulette son kez kendini tüketti.

... Ve güneşte... Ve... rüzgârda... ağır... aksak... çekip gitti...

Ve insanlar birbirleriyle kucaklaştı. Yaşlı kadınlar Franck'a büyükannesini ne kadar çok sevdiklerini anımsattılar. Ve Franck onlara gülümsüyordu. Ve ağlamamak için dişlerini sıkıyordu.

İnsanlar dağıldılar. Bir bey ona evrakları işaret etti, bir diğeri kendisine küçük bir siyah kutu uzattı.
Çok güzel, çok şık.
Sahte avizelerin altında çeşitli yoğunluklarda parıldayan.
Saklanması gereken.

Yvonne onları güçlerini toplamaları için bir şeyler içmeye davet etti.
"Hayır teşekkür ederiz."
"Emin misiniz?"
"Eminiz" diye yanıtladı Franck, kadının kolunu sıkıca tutarak.

Ve kendilerini sokakta buldular.
Yapayalnız.
İkisi de.

Elli yaşlarında bir kadın yanlarına yaklaştı.
Onları evine davet etti.
Arabayla onu izlediler.
Kim olsa izleyeceklerdi.

17

Kadın onlara çay hazırladı, fırından bir çörek çıkarttı.

Kendini tanıttı. Jeanne Louvel'in kızıydı.

Franck onu tanımıyordu.

"Bu normal. Ben annemin evine oturmaya geldiğimde siz gideli çok olmuştu..."

Onları çaylarını sakin sakin içmeleri ve çöreklerini yemeleri için yalnız bıraktı.

Camille bahçeye sigara içmeye çıktı. Elleri titriyordu.

Onlarla birlikte oturmak için döndüğünde ev sahibeleri gidip büyük bir kutu alıp geldi.

"Durun, durun. Şimdi bulacağım... Ah! İşte burada! Bakın..."

Sağ alt köşesinde cilveli bir imza bulunan sararmış küçük bir fotoğraftı bu.

İki genç kadın. Sağdaki fotoğraf makinesine bakarak gülümsüyor, soldaki siyah bir şapkanın altında bakışları yere eğik.

İkisi de dazlaktı.

"Tanıdınız mı?"

"Efendim?"

"Şuradakini... Büyükanneniz."

"Şuradaki mi?"

"Evet. Yanındaki de teyzem Lucienne... Annemin ablası..."

Franck fotoğrafı Camille'e uzattı..

"Teyzem öğretmendi. Ülkenin en güzel kızı olduğu söylenirdi... Pek burnu büyük biri olduğu da söylenirdi... Eğitimli biriydi, pek çok kez evlenme tekliflerini geri çevirmişti, evet öyle, burnu bü-

yük bir kızcağızdı işte... 3 temmuz 1945, kendi çevresindeki insanlara dikiş diken Bayan Rolande F, herkese açık açık ilan eder... Annem tutanağı ezbere biliyordu... *Onu onlarla (Alman subaylarıyla) eğlenirken, gülerken, şakalaşırken, hatta bazı günler okul bahçesinde banyo kılığında birbirlerini ıslatırken gördüm.*

Sessizlik.

"Saçlarını mı kazıttılar?" diye sordu Camille en sonunda.

"Evet. Annem bana onun günler ve günler boyu bitkin bir halde kaldığını ve bir gün iyi dostu Paulette Mauguin'in onu görmeye geldiğini anlattı. Babasının kamasıyla başını kazımış ve kapının önünde gülüyormuş. Teyzemi elinden tutmuş, onu kente bir fotoğrafçıya gitmeye zorlamış. "Hadi, gel..." diyormuş, "bu bize iyi bir anı olacak... Gel, diyorum sana! Onlara bu hazzı tattırma... Hadi... Kaldır başını, Lulu'cüğüm... Sen onlardan daha değerlisin, boş ver..." Teyzem şapkasız çıkmaya cesaret edememiş, fotoğrafçıda da şapkasını çıkartmayı kabul etmemiş... Ama büyükanneniz... Şuna bakın... Şu afacan havasına bakın... O zaman kaç yaşındaymış? Yirmi mi?"

"Kasım 1921 doğumlu."

"Yirmi üç yaşında... Yürekli kadıncağızmış, ha? Alın... Bunu size veriyorum..."

"Teşekkür ederim" diye yanıtladı Franck, ağzı çarpılmış.

Sokağa çıkar çıkmaz Franck, Camille'e doğru döndü ve hiçbir şeye aldırmadan:

"Nenem önemli biriymiş, değil mi?" dedi.

Ve ağlamaya başladı.

En sonunda.

"Benim yaşlı dostum..." diye hıçkırıyordu. "Benim yaşlı dostum... Dünyadaki tek dostum..."

Camille birdenbire olduğu yerde taş kesti ve siyah dosyasını almak için koşarak geri döndü.

Franck kanepede uyudu, ertesi sabah da çok erken bir saatte kalktı.

Camille, odasının penceresinden, onun haşhaşların ve ıtırşahi-

lerin üzerine çok ince bir toz serptiğini gördü...

Hemen çıkmaya cesaret edemedi odasından, en sonunda ona sıcak bir fincan kahve götürmeye karar verdiğinde motosikletinin uzaklaşan vınlamalarını duydu.

Fincan kırıldı ve Camille mutfak masasının üzerine yığılıp bayıldı.

18

Birkaç saat sonra kendine geldi, ayağa kalktı, burnunu sildi, soğuk bir duş yaptı ve boya kutularına geri döndü.

Bu Tanrı'nın belası evi yeniden boyamaya başlamıştı ve işini bitirecekti.

Radyoyu açıp FM'e bağlandı ve günlerini bir merdivenin tepesinde geçirdi.

İşinde nereye gelmiş olduğunu anlatmak için yaklaşık her iki saatte bir Franck'a SMS gönderip tekmil veriyordu:

09.13 İndochine,[2] büfenin üstü.
11.37 Ayşa, Ayşa, dinle beni,[3] pencerenin pervazları.
13.44 Souchon,[4] bahçede sigara molası.
16.12 Nougaro,[5] tavanın badanası.
19.00 Haberler, tereyağlı ve jambonlu sandviç.
10.15 Beach Boys, banyo.
11.55 Bénabar, Benim, Nathalie,[6] yerimden kımıldamadım.
15.03 Sardou,[7] fırçaları temizledim.
21.23 Daho,[8] yatağa gidiyorum.

2. Fransız rock grubu. (ç.n.)

3. Khalid'in bir şarkısının sözleri. (ç.n.)

4. Alain Souchon, Fransız şarkıcı. (ç.n.)

5. Claude Nougaro, Fransız şarkıcı. (ç.n.)

6. Fransız şarkıcı ve bir şarkısının sözleri.

7. Michel Sardou, Fransız şarkıcı. (ç.n.)

8. Etienne Daho, şarkıları insanın içini bayıltan Fransız şarkıcı. (ç.n.)

Franck onu yalnızca tek bir kez aradı:

01.16 sus.

Servisin sonu, huzur, sükûnet mi yoksa kapat artık mı demek istiyordu?

Kararsızlık içinde cep telefonunu kapattı.

19

Camille panjurları kapattı, ona... çiçeklere hoşça kal demeye gitti ve gözlerini kapatarak kediyi okşadı.

Temmuz ayının sonu.
Paris sıcaktan boğuluyordu.

Daire sessizdi. Sanki onları çoktan kovmuş gibiydi...
Hey, hey, hey, dedi Camille'e, bitirmem gereken bir şey daha var...

Camille çok güzel bir defter satın aldı, ilk sayfasına La Coupole'de kaleme almış oldukları saçma sapan antlaşmayı yapıştırdı ve geride bıraktıkları, bir anda yok olacak olan resimleri, planları, desenleri topladı...
Bu büyük gemide on lüks tavşan kafesini dolduracak kadar şey...

Sonra yalnızca yandaki odayı boşaltmakla uğraşacaktı.
Sonra...
Saç tokaları ile dişmacunu tüpü de öldüğünde...

Resimlerini ayıklarken, yaşlı dostunun portrelerini bir yana ayırdı.
O ana dek bu resimleri sergileme kararından pek emin değildi, ama şimdi artık kesinlikle emindi. Şimdi bu düşüncesi bir saplantı halini almıştı: Yaşlı dostunu yaşatmak. Onu düşünmek, ondan söz etmek. Yüzünü, sırtını, boynunu, ellerini... göstermek. Sözgelimi çocukluğunu... ya da büyük aşkını anlattığında, anılarını bandа kaydetmediğine çok pişmandı.

"Bu aramızda kalsın, tamam mı?"

"Evet, evet..."

"Tamam öyleyse, adı Jean-Baptiste'ti... Ne güzel bir ad, sence de öyle değil mi? Bir oğlum olsaydı ben de ona Jean-Baptiste adını takardım..."

Şimdi bile sesinin tınısını duyuyordu... Daha ne kadar duyacaktı?

Onarım işlerini müzik dinleyerek yapmaya alışmış olduğundan, radyosunu ödünç almak için Franck'ın odasına gitti.

Radyoyu bulamadı.

Nedeni ortadaydı.

Oda tam takırdı.

Duvarın önüne dizilmiş tıka basa dolu üç karton koli dışında.

Başını kapının kanadına dayadı ve parke hareketli kumlara dönüştü...

Yo, hayır... O gitmesin... O *da* gitmesin...

Yumruklarını ısırıyordu.

Yo, hayır... Yeniden başlıyordu... Yeniden herkesi yitiriyordu...

Yo, hayır, kahretsin...

Yo, hayır...

Kapıyı çarparak kapattı ve restorana kadar koştu.

"Franck burada mı?" diye sordu soluk soluğa.

"Franck mı? Sanmıyorum" diye yanıtladı uzun boylu bir çocuk, ilgisizce.

"O... Artık burada çalışmıyor mu?"

"Hayır..."

Camille burnunu çekti...

"Yani bu akşamdan sonra çalışmayacak... Ah işte... Lafının üstüne geldi!"

Tüm eşyalarını dertop etmiş, soyunma odasından geliyordu.

"Bak, bak, bak..." dedi Camille'i görünce, "güzel bahçıvanımız gelmiş..."

Camille ağlıyordu...

"Ne var?"

"Gittiğini sanmıştım..."

"Yarın."

"Ne?"

"Yarın gidiyorum."

"Nereye?"

"İngiltere'ye."

"Ne... ne için?"

"Önce iyi bir tatil yapmak, sonra da çalışmak için... Şefim bana harika bir iş buldu..."

"Kraliçeyi mi doyuracaksın?" diyerek gülümsemeye çalıştı.

"Hayır, daha da iyi bir iş... Westminster'de bölüm şefliği..."

"Ya?"

"Zirvenin zirvesi."

"Ya..."

"Sen, iyi misin?"

"..."

"Hadi, gel bir içki iç... Herhalde böyle ayrılmayacağız birbirimizden..."

20

"İçeride mi, terasta mı?"

"İçeride..."

Franck, Camille'e öfkeli gözlerle baktı:

"Sana aldırmış olduğum kiloları daha şimdiden vermişsin..."

"..."

"Neden gidiyorsun?"

"Çünkü, sana söylemiştim... Bu harika bir fırsat, hem sonra şey... Şey işte... Paris'te oturamam... Bana Paulette'in evini her an satabileceğimi söyleyeceksin, ama satamam..."

"Anlıyorum..."

"Hayır, hayır, öyle değil... Orada bıraktığım anılar yüzünden... şey... Hayır, aslında... O baraka, bana ait değil."

"Annenin mi?"

"Hayır. Senin."

"..."

"Paulette'in son arzuları..." diye ekledi, cüzdanından bir mektup çıkartarak. "Al... Okuyabilirsin..."

Sevgili Franck'ım,

Benim kargacık burgacık yazıma bakma, artık hiç görmüyorum.

Ama bu Camille'ciğin bahçemi çok sevdiğini görüyorum, bu nedenle de, eğer sen bir mahzur görmezsen, bu bahçeyi ona bırakmak istiyorum...

Eğer yapabilirsen kendine ve ona çok dikkat et.

Seni sıkı sıkı sarılarak kucaklıyorum.

Nenen.

"Bu mektubu ne zaman aldın?"

"Birkaç gün... ölümünden birkaç gün önce... Philou'nun bana dairenin satışını bildirdiği gün... O... O anladı... Her şeyin bombok olduğunu anladı..."

Ufff... Beni boğmaya çalışan adam tasmayı sıktıkça sıkıyordu...

Neyse ki bir garson geldi:

"Bayım?"

"Bir limonlu maden suyu, lütfen..."

"Hanımefendi?"

"Konyak... Duble olsun..."

"Bahçeden söz ediyor, evden değil..."

"Evet... Şey... Pazarlık yok, tamam mı?"

"Gidiyor musun?"

"Az önce söyledim ya. Biletimi aldım bile..."

"Ne zaman gidiyorsun?"

"Yarın akşam..."

"Anlamadım?"

"Başkaları için çalışmaktan bıktığını sanıyordum..."

"Bıkmasına tabiî ki bıktım, ama başka ne iş yapmamı istiyorsun?"

Camille çantasını karıştırıp içinden defterini çıkardı.

"Hayır, hayır, bu iş bitti artık..." diye kendini savundu, elleriyle yüzünü kapatarak. "Ben artık burada değilim, sana söyledim..."

Camille sayfaları çeviriyordu.

"Bak..." dedi, defteri Franck'a doğru çevirerek.

"Bu liste de neyin nesi?"

"Paulette ile benim gezintilerimiz sırasında işaretlediğimiz yerler..."

"Ne yerleri?"

"Senin işini kurabileceğin boş yerler... Biliyor musun, bunun üzerinde çok düşündük... Adresleri not etmeden önce epey tartıştık. Altı çizili olanlar en iyi yerler... Özellikle şurası, harika olurdu... Panthéon'un arkasında küçük bir yer... Kendi tarzında çok güzel eski bir kafe, beğeneceğinden eminim..."

Kalan konyağını bir dikişte bitirdi.

"Sen tamamen aklını kaçırmışsın... Bir restoran kaça çıkar biliyor musun?"

"Hayır."

"Hepten aklını kaçırmışsın... Neyse, boş ver... Gidip eşyalarımı toplamayı bitirmeliyim... Bu akşam Philou ile Suzy'de yiyeceğim, gelecek misin?"

Camille ayağa kalkmasını engellemek için Franck'ı kolundan yakaladı.

"Benim param var..."

"Senin mi? Bir dilenci gibi yaşayıp duruyorsun!"

"Öyle, paraya elimi sürmek istemiyorum da ondan... Parayı sevmiyorum ama sana, sana seve seve verebilirim..."

"..."

"Sana babamın denetçi olduğunu ve bir iş... iş kazası sonucu öldüğünü söylemiştim, hatırlıyor musun?"

"Evet."

"Güzel, işleri iyi ayarlamış... Beni er geç bir gün terk edeceğini bildiğinden, en azından geleceğimi garanti altına almak istemiş..."

"Anlamıyorum."

"Hayat sigortası... Benim adıma..."

"Öyleyse... Öyleyse neden kendine şimdiye dek bir çift doğru dürüst ayakkabı almadın?"

"Çünkü söyledim sana... Ben bu parayı istemiyorum. Leş kokuyor. Benim istediğim babamın hayatta olmasıydı. Bu para değil."

"Ne kadar?"

"Bir bankacının seni gülümseyerek kapılardan karşılamasına ve sana iyi bir kredi vermesine yetecek kadar, sanırım..."

Yeniden defterini eline aldı.

"Dur, galiba orasını bir yerlere çizmiş olmalıyım."

Franck defteri çekerek aldı ellerinden.

"Kes, Camille... Kes artık. Bu aşşağılık defterin arkasına gizlenmeyi kes. Kes... Yalnızca bir defalık hiç olmazsa, lütfen..."

Camille tezgâha bakıyordu.

"Hey! Sana söylüyorum!"

Camille tişörtüne baktı.

"Hayır, bana bak. *Bana* bak."

Camille ona baktı.

"Neden bana kısaca: 'Gitmeni istemiyorum' demiyorsun? Ben de senin gibiyim, ben de... Tek başıma harcayacaksam bu paray-

la işim olmaz... 'Gitmeni istemiyorum' hiç de söylenmesi zor bir cümle değil, öyle değil mi?"

"Bunsandahaöncsöyldim."

"Ne?"

"Bunu sana daha önce söyledim..."

"Ne zaman?"

"31 aralık akşamı..."

"Evet ama o, o sayılmaz... Philou'yla ilişkiliydi..."

Sessizlik.

"Camille!"

Franck hecelerin üzerine basa basa konuştu:

"Git... me... ni... is... te... mi... yo... rum."

"Git..."

"Güzel, devam et... Me..."

"Korkuyorum."

"Neden korkuyorsun?"

"Senden korkuyorum, benden korkuyorum, her şeyden korkuyorum."

Franck içini çekti.

Ve bir daha içini çekti.

"Bak. Benim gibi yap."

Güzellik yarışmasındaki vücutçuların pozlarını taklıyordu.

"Yumruklarını sık, sırtını yuvarlaklaştır, kollarını topla, birbirine kavuştur, çenene doğru götür... Şöyle..."

"Neden?" diye sordu Camille şaşkınlık içinde.

"Çünkü... Sana çok küçük gelen bu kabuğu çatlatman gerek... Bak... Bu kabuğun içinde boğuluyorsun... Artık onun içinden çıkmalısın... Hadi... Sırtındaki çatlamanın sesini duymak istiyorum..."

Camille gülümsüyordu.

"Kahretsin, hayır... Entipüften şeylere sakla gülümsemeni... Ben istemiyorum... Senden istediğim şey bu değil! Ben senden yaşamanı istiyorum, kahretsin! Bana gülümsemeni değil. Bunun için hava durumunu sunan kadınlar var zaten... Tamam, ben gidiyorum, yoksa yine sinirleneceğim... Hadi, akşama görüşürüz..."

21

Camille Suzy'nin elli bin çizgili yastığının ortasında kendine bir in kazdı, tabağına elini sürmedi ve doğru yerlerde gülmek için yeterince içti.

Diapozitifsiz de olsa, *Dünyanın Tanıtımı* seansına katılmaya hak kazandılar...

Aragon ya da Kastilya, diye belirtiyordu Philibert.

"...kaderin göğüsleridir!" diye yineliyordu Suzy her fotoğrafta.

Neşeliydi.

Hüzünlü ve neşeli.

Franck yanlarından erkenden ayrıldı, meslektaşlarıyla Fransız hayatını gömmeye gidecekti.

Camille en sonunda ayağa kalkmayı başardığında Philibert sokağa kadar ona eşlik etti.

"Gidebilecek misin?"

"Evet."

"Bir taksi çağırmamı ister misin?"

"Hayır, teşekkür ederim. Yürümek istiyorum."

"Tamam... İyi yürüyüşler öyleyse..."

"Camille!"

"Evet."

Arkasına döndü.

"Yarın... Yarın on yedi on beşte Kuzey Garı'nda..."

"Orada olacak mısın?"

Başını salladı.

"Ne yazık ki hayır... çalışıyorum..."

"Camille!"
Bir kez daha arkasına döndü.
"Sen... Benim için git... Lütfen..."

22

"Bana mendil sallamaya mı geldin?"

"Evet."

"Çok zarifsin..."

"Kaç kişiyiz?"

"Ne için?"

"Mendil sallamaya gelmiş ve her tarafını ruj içinde bırakacak kızlar olarak kaç kişiyiz?"

"Bak şey..."

"Yalnızca ben miyim?"

"Evet ya..." diye suratını buruşturdu. "zaman acımasız... Neyse ki İngilizler sıcak insanlar... Yani bana öyle dediler."

"Onlara Fransız öpücüğünü öğretecek misin?"

"Diğer şeylerle birlikte... Perona kadar benimle geliyor musun?"

"Evet."

Franck saate baktı:

"Güzel. O kısacık cümleyi söyleyebilmen için yalnızca beş dakikan var, yapılamayacak bir şey değil, öyle değil mi? Hadi" diye kendini zorlayarak takıldı, "Eğer o cümle uzun gelirse daha kısası da bana yeter... Ama doğru sözcükler olsun, tamam mı? Kahretsin! Daha biletimi almadım... Evet?"

Sessizlik.

"Ne yapalım..."

Kocaman çantasını omzuna astı ve arkasını döndü.

Kontrolörü yakalamaya koştu .

Camille onun biletini aldığını ve kendisine el salladığını gördü...

Ve Eurostar parmaklarının arasından kayıp gitti...

Ve koca salak, ağlamaya başladı...
Ve uzakta küçük, gri bir noktadan başka bir şey görünmüyordu...

Cep telefonu çaldı.
"Benim."
"Biliyorum, adın ekranda göründü..."
"Orada son derece romantik bir sahnenin ortalık yerinde olduğundan eminim... Filmlerde olduğu gibi, peronun ucunda tek başına, beyaz bir duman bulutunun gerisinde kaybolan sevgilinin ardından gözyaşı döktüğüne eminim..."
Gülümserken gözlerinden yaşlar akıyordu.
"Hayır... Hiç de öyle değil" diye yanıtlamayı başardı... "ben de... şimdi tam gardan çıkmak üzereydim..."

"Yalancı" dedi arkasından gelen bir ses.

Camille kendini kollarına attı ve ona sıkı, sıkı, sıkı, sımsıkı sarıldı.
Kemikleri çatırdayıncaya dek.

Ağlıyordu.

Vanaları açıyor, burnunu gömleğine sümkürüyor, hâlâ ağlıyor, yirmi yıllık yalnızlığını, acısını, başına yediği acımasız darbeleri dışa vuruyor, asla sahip olmadığı sevgilere, okşamalara, annesinin çılgınlığına, halıya diz çökmüş itfaiyecilere, babasının dalgınlığına, Tanrı'nın cezası işlerine, soluksuz yıllarına, soğuğa, açlığın hazzına, bir kenara itilmelere, ilke edindiği ihanetlere ve o hep devam eden baş dönmesine, uçurumun ve girdapların kıyısındaki o baş dönmesine ağlıyordu. Ve kuşkulara ve hep gizlenen bedenine ve eterin tadına ve asla yüzeye çıkamama korkusuna ağlıyordu. Paulette'e de ağlıyordu. Paulette'in beş buçuk saniyede paramparça olan sevecenliğine...

Ceketini Camille'in üzerine koymuş, çenesini başına dayamıştı.
"Hadi... Hadi..." diye mırıldanıyordu yumuşak bir sesle, yürüyüp yürüyemeyeceğini bilmeden, "daha ağla ya da ağlama artık."
Nasıl isterse.

Saçları yüzünü gıdıklıyordu, salya sümük içinde kalmıştı ve mutluydu.

Çok mutlu.

Gülümsüyordu. Hayatında ilk kez doğru yerde ve doğru zamandaydı.

Çenesini başına sürtüyordu.

"Hadi, sevgilim... Endişelenme, başaracağız... Diğerlerinden daha iyi olmayacak, ama daha kötü de olmayacak... Başaracağız diyorum sana... Başaracağız... Bizim kaybedecek hiçbir şeyimiz yok, hiçbir şeyimiz yok ki zaten... Hadi... Gel."

Sondeyiş

"Kahretsin bu kadarını beklemiyordum... Bu kadarını beklemiyordum..." diye homurdandı mutluluğunu saklamak için, "Bu alçak yalnızca Philou'dan söz edip duruyor! Ve servis şöyle, servis böyle... Elbette! Onun için hiç zor değil! Kibar davranışlar onun kanına işlemiş. Ve karşılama, ve dekor ve Fauque'nun resimleri falan filan...Ya benim yemeklerim ne oluyor? Yemeklerim kimsenin umurunda değil mi?"

Suzy gazeteyi elinden koparırcasına aldı.

"Genç şef Lestafier'nin ev yemeklerini daha canlı, daha hafif, daha neşeli falan falan falan olarak yeniden yarattığı bu bistro filan filan filan harika bir yer... Tek kelimeyle insan orada her gün yaşlı teyzelerin ve pazartesilerin olmadığı bir pazar yemeğinin mutluluğunu yaşıyor... Ne olmuş yani? Bu da ne demek? Borsa kurları mı yoksa fırında tavuk mu?

"Hayır, kapalı!" diye bağırdı perdeyi kaldıran insanlara. "Ah, hayır, gelin... Gelin... Herkese yeterince yer var... Vincent şu iğrenç köpeğini yanına çağır, yoksa derin dondurucuya atacağım onu!"

"Rochechouart yat!" diye buyurdu Philibert.

"Barbès... Rochechouart değil..."

"Ben Rochechouart'ı tercih ediyorum... Öyle değil mi Rochechouart? Hadi, yaşlı amcan Philou'ya gel, bak sana ne vereceğim..."

Suzy gülüyordu.

Suzy durmadan gülüyordu.

"Ah işte buradasınız! Çok güzel, bir kez olsun güneş gözlüklerinizi çıkartmışsınız!"

Biraz cilve yaptı.

Genç kadını hâlâ susturmamış da olsa, yaşlı Bayan Fauque için bu iş çocuk oyuncağıydı. Camille'in annesi onun yanında hep tetikte duruyor ve ona Prozac alıp horuldayanların nemli gözleriyle bakıyordu...

"Anne sana Agnès'i tanıştırayım, bir arkadaş... Eşi Peter ve çocukları Valentin..."

"Kız kardeşim" demektense "bir arkadaş" demeyi tercih etmişti.

Kimsenin umursamayacağını bile bile bir psikodrama sebebiyet vermeye hiç gerek yoktu... Dahası, o gerçekten de arkadaşı olup çıkmıştı, öyleyse...

"Ah! Nihayet! İşte Mamadou and Co!" diye bağırdı Franck. "Senden istediğim şeyi getirdin mi, Mamadou?"

"Ah elbette, ama dikkat et, bu öyle uydurma biberlerden değil... Hiç değil"

"Teşekkür ederim, harika, hadi arkaya gel de bana yardım et..."

"Geliyorum... Sissi, köpeğe dikkat et!"

"Yo, yo, bir şey yapmaz..."

"Sen kendi işine bak. Benim terbiyeme karışma... Evet? Mutfağın nerede? Ah, pek küçükmüş!"

"Öyle olduğu kesin! Sen tüm mutfağı kaplamışsın zaten!"

"Ah... Bu sizde görmüş olduğum yaşlı kadın değil mi?" dedi bardak altlığını göstererek.

"Tı tı tı, elleme. O benim nazarlığım..."

Mathilde Kessler, Vincent ve arkadaşıyla oynarken Pierre çaktırmadan mönüye göz atıyordu. Camille 1767'nin haftalık dergisi olan *Gazetin du Comestible*'e gömülmüş, iştah açıcı yemekler çizmek için fikir alıyordu... Harikaydı. Ve şey... özgün yemekler... onlar neredeydi?

Franck'ın canı çıkmıştı, şafaktan bu yana mutfaktaydı... İlk kez herkes oradaydı...

"Hadi, herkes sofraya, soğutmayın! Sıcak! Ön tarafı sıcak!"

Masanın ortasına büyük bir tencere koydu ve bir kepçe almaya gitti.

Philou bardakları dolduruyordu. Her zamanki gibi kusursuzdu.

Onsuz, başarı bu kadar çabuk elde edilemezdi. İnsanları rahatlatmak gibi harika bir yeteneği vardı, her zaman gönül okşayacak bir söz, bir konuşma konusu, esprili bir cümle, ince bir Fransız

cilvesi buluyordu... Mahallenin tüm soylularını kucaklıyordu... Tümü de uzaktan kuzenleri...

Konukları karşılayan o olduğunda işini hakkıyla yerine getiriyor, kendini açıkça ifade ediyor, kullanmak istediği sözcükler rahatlıkla dilinin ucuna geliyordu.

Az önceki gazetecinin pek yavan bir biçimde yazmış olduğu gibi, o bu küçük, şık kantinin "ruhu"ydu...

"Hadi, hadi..." diye bağırdı Franck, "tabaklarınızı uzatın..."

O an, peçetesinin arkasına gizlenerek bir saattir küçük Valentin'i şımartmakla meşgûl olan Camille:

"Ah, Franck..." dedi birden, "ben de aynı böyle bir çocuk istiyorum..."

Franck Mathilde'e servis yapmayı bitirdi, içini çekti... Kahretsin, burada her işi benim yapmam mı gerek... kepçeyi tabağın içine bıraktı, önlüğünü çıkardı, iskemlenin arkalığına koydu, bebeği aldı, annesinin kollarına bıraktı, sevgilisini kaldırdı, bir patates çuvalı ya da yarım sığır gibi omuzuna attı, inledi... kız amma da şişmanlamıştı... kapıyı açtı, meydanı geçti, karşıdaki otele girdi, iki arada yemek verdiği kapıcı dostu Vishayan'a elini uzattı, ona teşekkür etti ve gülümseyerek merdivenlerden yukarıya çıktı.

ÇAĞDAŞ ROMAN

DK DOĞAN KİTAP

ANNA GAVALDA

BİR ARADAYIZ, HEPSİ BU

Evet doğru, hayat böyle işte! Her zaman beklediğini elde edemez insan.
Ama buradasın; ümidini yitirme, her şey başka türlü olabilir.
Camille ruhsal zarafeti, Franck tat almayı ve mücadele etmeyi öğretebilir sana.
Paulette yüzünden güzel bir bahçeye artık kayıtsız kalamayabilirsin. Belki de Philibert'le birlikte kendini sevebilirsin. Bırak başkaları ne düşünürse düşünsün, sen içindeki cevheri keşfet. Birilerine yaslandığında, birileri de sana yaslandığında üstesinden gelebilirsin hayatın.
Bu kitabı bitirir bitirmez, Camille'in yanı başında, Franck'ın bir iki sokak ötende, Philibert'in bir müzenin önünde, Paulette'in ise sevgiyle emek verilmiş bir bahçede olduğunu göreceksin. Adları ne olursa olsun.
Bir Aradayız, Hepsi Bu, küçük mucizelerin, geçmişteki acıların, mutlu tesadüflerin, canlı, yoğun ve kısa diyaloglarla örülü olağanüstü hikâyesi.

"Hayatı sevdiren, hayatın güzel olduğunu anımsatan, zekice yazılmış bir roman."

Le Soir

"Hayatın şımartmadığı sıradan insanların, bir daha ayrılmamak üzere birbirlerini buluvermelerinin hikâyesi."

Le Monde Littéraire

Dört insan ve aşkın dört hali...

Anna Gavalda 1970'te Paris'te doğdu. Edebiyat öğrenimi gördü. Öykülerini topladığı ilk kitabı *Bir Bekleyenim Olsa* büyük ilgi gördü ve RTL-Lire Büyük Ödülü'nü kazandı, ilk aylarda 13 dilde satıldı ve satışı 250 000'i aştı. Doğan Kitap tarafından yayımlanan ilk romanı *Onu Seviyordum*'la gerçek bir yıldız olduğunu ispatladı, 31 dile çevrilen kitabı bütün dünyada bestseller listelerini altüst etti.

ISBN 975-293-485-4